

Statistikaamet
Statistical Office of Estonia

**EESTI
STATISTIKA
AASTARAAMAT**

2005

Statistical
Yearbook of Estonia

Tallinn 2005

Kirjastanud
Statistikaamet, Endla 15, 15174 Tallinn,
analüüsi ja väljaannete talitus, telefon 625 9247
Toimetanud Sven Maanso
Inglise keel: Elina Härsing
Kaane kujundus: Kaja Pöder
Küljendus ja trükiettevalmistus: Oliver Lillma
Kaardid: Inge Nael, Ivari Rannama

Trükkinud
Ofset OÜ, Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn
Juuli 2005

*Published by
the Statistical Office of Estonia, 15 Endla Str, 15174 Tallinn,
Analysis and Publications Service, tel +372 625 9247
Edited by Sven Maanso
English by Elina Härsing
Cover design by Kaja Pöder
Layout & Prepress by Oliver Lillma
Maps by Inge Nael, Ivari Rannama*

*Printed by
Ofset Ltd, 25 Paldiski Rd, 10612 Tallinn
July 2005*

ISSN 1406-1783
ISBN 9985-74-336-9

© Statistikaamet, 2005

Käesoleva väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale
When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source

Saateks

Aastaraamat esitab riiklikku statistikat Eesti keskkonna, rahvastiku, sotsiaalelu ja majanduse kohta peamiselt aastaist 1990–2004. Et raamatupidamise aastaaruande koostavad ettevõtjad 1. juuliks, pole aastaraamatu kokkupanemise ajaks 2004. aasta kogu majandusstatistika veel tehtud ning selles valdkonnas on rahalised näitajad 2003. aasta kohta. Ka osa sotsiaalstatistika kohta pole 2004. aasta andmeid. Majandust ja sotsiaalelu iseloomustab lühidalt sotsiaal- ja majandusülevaade. Omaette peatükk annab võrdlevaid andmeid teiste riikide kohta. Trükkis on mõeldud laiale kasutajaskonnale; sellest leiab mõndagi vajalikku nii ametnik, firmajuht, ajakirjanik, õpetaja, õpilane kui ka iga teine statistikahuviline.

Traditsiooniliselt ilmub aastaraamat ka CD-ROMil. See esitab pikemaid aegridu ja mahukamaid tabeleid, samuti piirkondlikku statistikat, mida trükkis üldjuhul ei sisalda.

Eelmise aastaraamatuga võrreldes käsitletakse käesolevas transpordi- ja sidestatistikat omaette peatükkides.

Raamatu algupool pakub keskkonna-, rahvastiku- ja sotsiaalstatistikat, järgnevad majandust käsitlevad peatükkid. Peatüki struktuur on järgmine: sisukord, ülevaade, tabelid ja joonised, mõisted, meetoodika ja kirjandus. Ülevaateosa iseloomustab statistika põhjal valdkonda, kusjuures rõhuasetus on viimase käsitletava aasta (üldjuhul 2004. aasta) võrdlusel varasematega. Tabeleile järgneb peatükis olevate mõistete seletus. Kirjanduse loetelu kajastab olulisemaid asjaomast teemat puudutavaid riikliku statistika 2004. aasta väljaandeid ja neid 2005. aasta väljaandeid, mis aastaraamatu ilmumise ajaks ilmunud on.

Statistikainfot leiab lisaks statistika andmebaasist veebilehelt www.stat.ee rubriigis “Statistika”.

Toimetaja

Foreword

The yearbook provides statistics on demographic, social and economic situation as well as on environment in Estonia mainly for the years 1990–2004. As entrepreneurs draw up the annual accounting reports only by 1 July, the economic statistics for 2004 are not available at the time the yearbook is compiled. Therefore, in this sphere the latest data are for 2003. Some data on social statistics for 2004 are also not available. The social and economic overview describes the economic and social life. A separate chapter presents comparative data for other countries. The publication is addressed to a wide range of users: a clerk, manager, journalist, teacher, student or any other person interested in statistics can find essential information there.

Traditionally, the yearbook is also available on the CD-ROM, which includes longer time series and more detailed tables. The CD-ROM version presents also regional statistics, which the printed matter does not generally contain.

This yearbook contains some changes as compared to the previous one. Transport and communication statistics are presented in separate chapters.

The first part of the yearbook provides statistics on environment, population and social life, followed by chapters describing economy. The structure of chapters is as follows: the contents, overview, tables and diagrams, definitions, methodology and publications. The overview describes the trends in the corresponding sphere on the basis of the statistical data, while emphasis has been laid on the comparison of the last year under discussion (the year 2004, as a rule) with the previous ones. Tables are followed by definitions of terms used in chapters. The list of publications contains publications of the years 2004 and 2005, which provide official statistics on corresponding topics.

More statistical information can be found in the statistical database available on the web site of the Statistical Office of Estonia (www.stat.ee) under the heading “Statistics”.

Editor

Märkide seletus

...	andmeid ei ole saadud või need on avaldamiseks ebakindlad
..	mõiste pole rakendatav
-	nähtust ei esinenud
x	andmete avaldamist ei võimalda andmekaitse
0	näitaja väärtus väiksem kui pool kasutatud mõõtühikust
0.0	
M	mehed
N	naised
K	kokku

Explanation of symbols

...	<i>data not available</i>
..	<i>category not applicable</i>
-	<i>magnitude nil</i>
x	<i>data are confidential</i>
0	<i>magnitude less than half of the unit employed</i>
0.0	
M	<i>males</i>
F	<i>females</i>
T	<i>total</i>

Sisukord

Saateks	3
Märkide seletus	4
Üldandmeid	7
Sotsiaal- ja majandusülevaade	13
Keskkond	19
Rahvastik	33
Haridus	61
Teadus- ja arendustegevus	91
Kultuur	101
Õigus	115
Leibkonna elujärg	129
Tervishoid	153
Sotsiaalne kaitse	165
Tööturg	187
Palk	209
Hinnad	217
Sisemajanduse koguprodukt	223
Rahandus	233
Ettevõtete majandusnäitajad	247
Majandusüksused	263
Väliskaubandus	277
Kaubandus ja teenindus	297
Põllumajandus	307
Jahindus, kalandus ja metsamajandus	315
Tööstus	319
Energeetika	339
Ehitus	347
Elamumajandus	359
Kinnisvara	363
Transport	369
Side	381
Infotehnoloogia	385
Turism ja majutus	391
Riikide võrdlus	401
Mõisted	433
Sisujuht	451

Contents

<i>Foreword</i>	3
<i>Explanation of symbols</i>	4
<i>General data</i>	8
<i>Social and economic overview</i>	16
<i>Environment</i>	19
<i>Population</i>	33
<i>Education</i>	61
<i>Research and development</i>	91
<i>Culture</i>	101
<i>Justice</i>	115
<i>Household living niveau</i>	129
<i>Public health</i>	153
<i>Social protection</i>	165
<i>Labour market</i>	187
<i>Wages and salaries</i>	209
<i>Prices</i>	217
<i>Gross domestic product</i>	223
<i>Finance</i>	233
<i>Financial statistics of enterprises</i>	247
<i>Economic units</i>	263
<i>Foreign trade</i>	277
<i>Trade and service activities</i>	297
<i>Agriculture</i>	307
<i>Hunting, fishing and forestry</i>	315
<i>Industry</i>	319
<i>Energy</i>	339
<i>Construction</i>	347
<i>Housing</i>	359
<i>Real estate</i>	363
<i>Transport</i>	369
<i>Communications</i>	381
<i>Information technology</i>	385
<i>Tourism and accommodation</i>	391
<i>Comparison of countries</i>	401
<i>Definitions</i>	442
<i>Index</i>	458

Üldandmeid

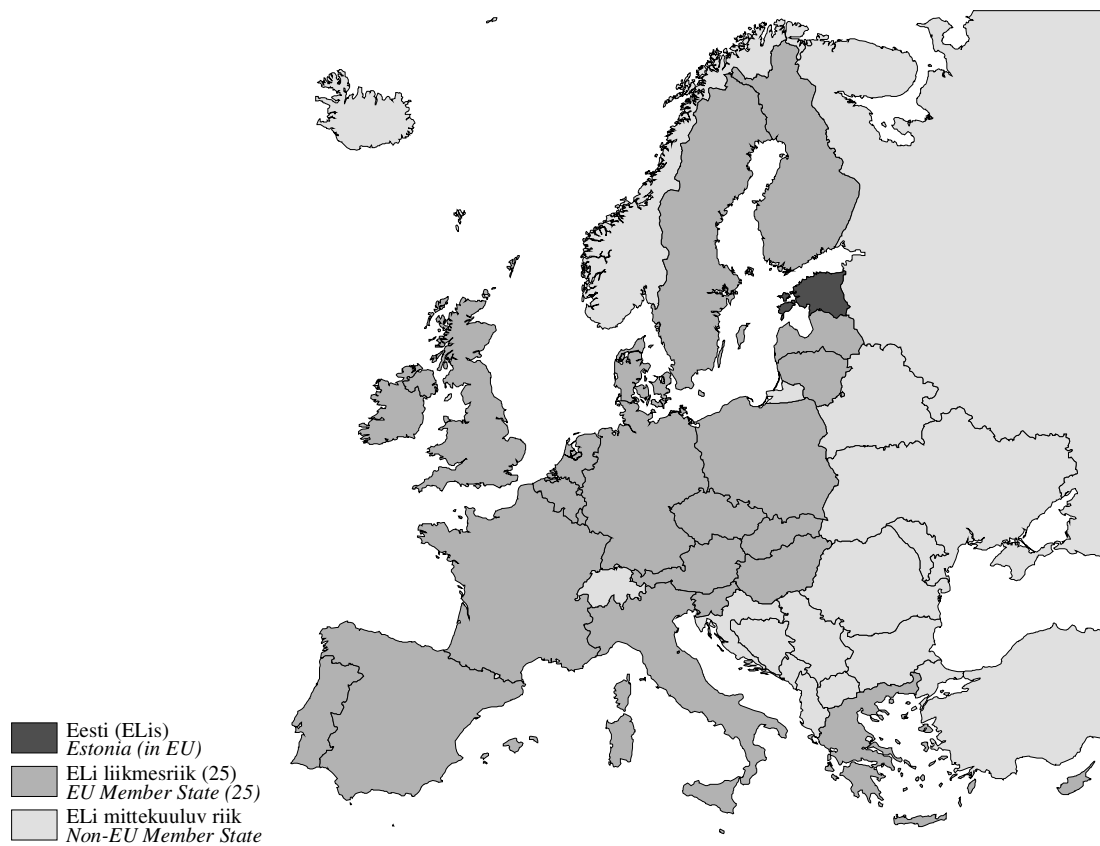
Riigi ametlik nimi	Eesti Vabariik
Iseseisvuspäev	24. veebruar (1918)
Riigikord	parlamentaarne vabariik
Pealinn	Tallinn
Riigikeel	eesti keel
Rahaühik	Eesti kroon (1 kroon = 100 senti) Kroon võeti kasutusele 20. juunil 1992, 1. jaanuarist 1999 fikseeris Eesti Pank Eesti krooni kursi euro suhtes: 1 EUR = 15,6466 EEK.
Rahvaarv	1 346 500 (1. jaanuar 2005)
Rahvastiku tihedus	30 elanikku 1 km ² kohta
Pindala	45 227 km ²
Haldusjaotus	15 maakonda, 39 linna, 8 vallasisest linna, 202 valda
Saarte arv	1521
Suurimad saared	Saaremaa, 2671 km ² Hiiumaa, 989 km ² Muhu, 198 km ²
Pikimad jõed	Võhandu, 162 km Pärnu, 144 km Põltsamaa, 135 km
Suurimad järved	Peipsi, 3555 km ² (koos Venemaa Föderatsiooni kuuluva osaga) Võrtsjärv, 271 km ² Narva veehoidla, 191 km ² (koos Venemaa Föderatsiooni kuuluva osaga)
Kõrgeim punkt	Suur Munamägi, 318 m
Keskmine õhutemperatuur 2004. aastal	
aastakeskmise	+5,9°C
jaanuaris	-7,3°C
juulis	+16,9°C

General data

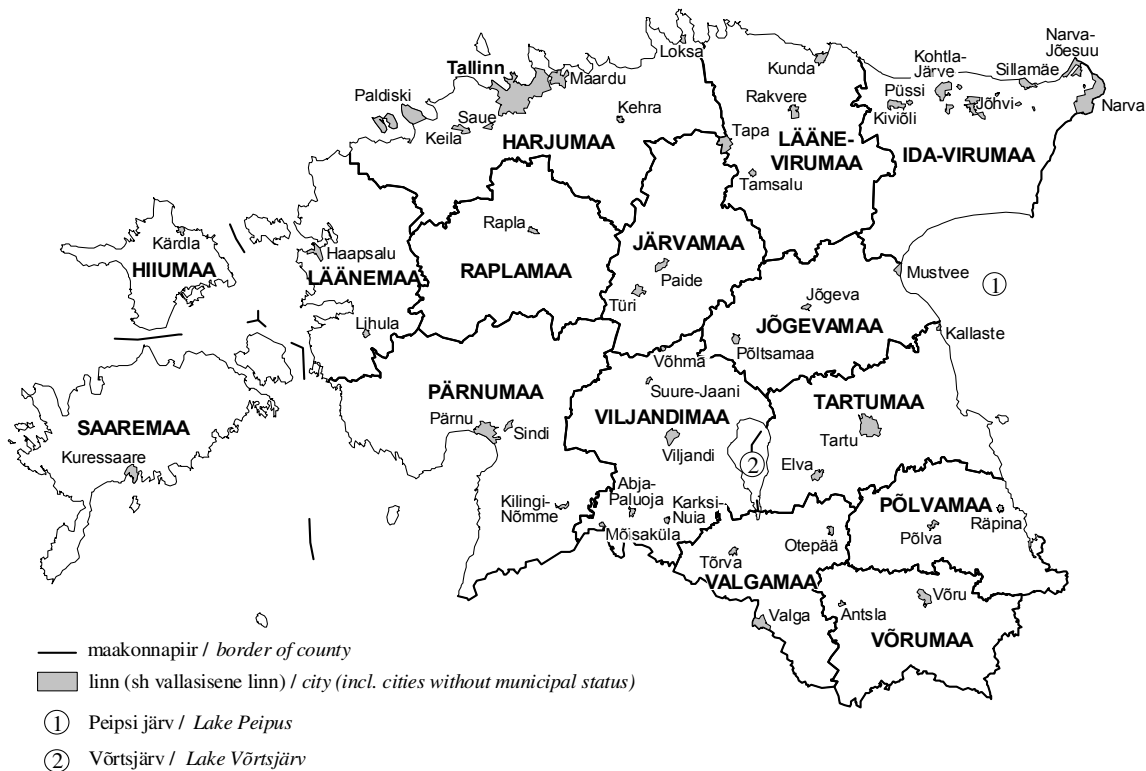
<i>Official name of the state</i>	<i>Republic of Estonia</i>
<i>Independence Day</i>	<i>24 February (1918)</i>
<i>Polity</i>	<i>parliamentary republic</i>
<i>Capital city</i>	<i>Tallinn</i>
<i>Official language</i>	<i>Estonian</i>
<i>National currency</i>	<i>Estonian kroon (1 kroon = 100 sents)</i> <i>Estonian national currency, the kroon, was introduced on 20 June 1992.</i> <i>On 1 January 1999, the Bank of Estonia fixed the exchange rate</i> <i>between the Estonian kroon and the euro: 1 EUR = 15.6466 EEK.</i>
<i>Population</i>	<i>1 346 500 (as of 1 January 2005)</i>
<i>Population density</i>	<i>30 inhabitants per km²</i>
<i>Total area</i>	<i>45 227 km²</i>
<i>Administrative division</i>	<i>15 counties, 39 cities, 8 cities without municipal status,</i> <i>202 rural municipalities</i>
<i>Number of islands</i>	<i>1521</i>
<i>Largest islands</i>	<i>Saaremaa, 2671 km²</i> <i>Hiiumaa, 989 km²</i> <i>Muhu, 198 km²</i>
<i>Longest rivers</i>	<i>Võhandu, 162 km</i> <i>Pärnu, 144 km</i> <i>Põltsamaa, 135 km</i>
<i>Largest lakes</i>	<i>Peipus, 3555 km² (including the part belonging to Russian Federation)</i> <i>Võrtsjärv, 271 km²</i> <i>Narva reservoir, 191 km² (including the part belonging to Russian Federation)</i>
<i>Highest point</i>	<i>Suur Munamägi, 318 m</i>
<i>Average daily temperature in 2004</i>	
<i>annual mean</i>	<i>+5.9 °C</i>
<i>in January</i>	<i>-7.3 °C</i>
<i>in July</i>	<i>+16.9 °C</i>

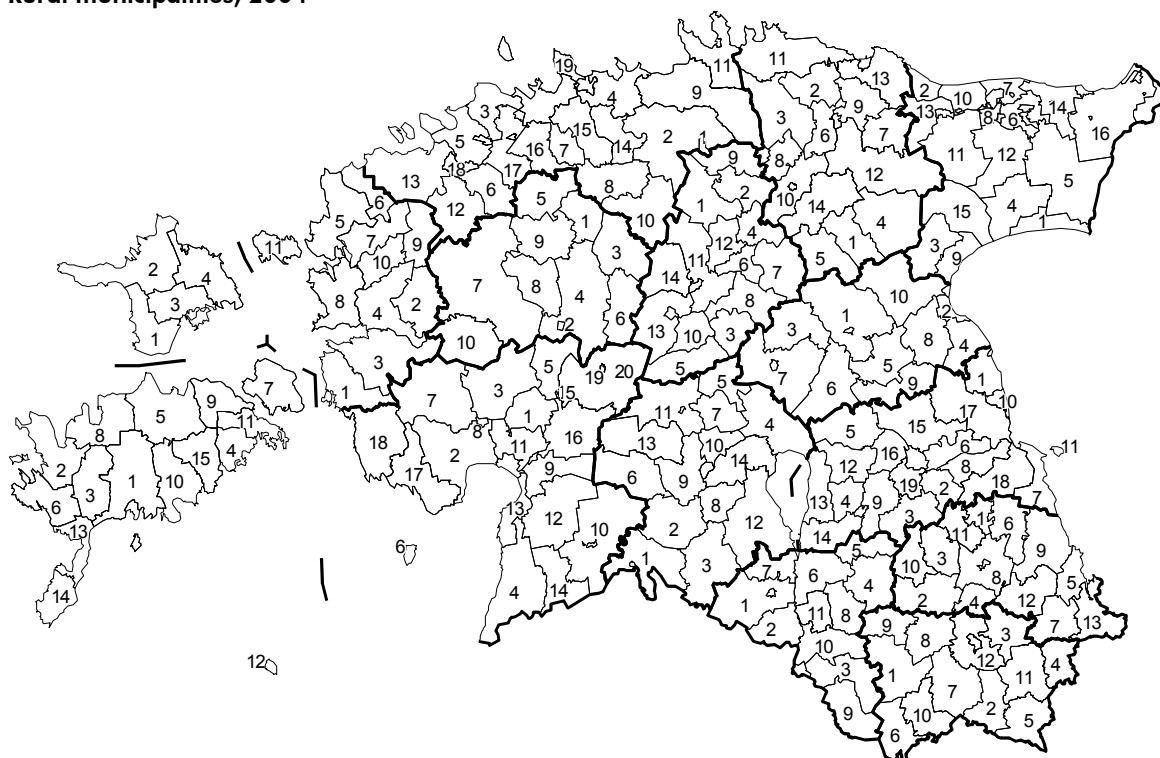
Eesti asukoht Euroopas Location of Estonia in Europe

Maakonnad ja linnad, 2004 Counties and cities, 2004

Vallad, 2004
Rural municipalities, 2004

HARJU MAAKOND
Harju county

1. Aegviidu
2. Anija
3. Harku
4. Jõelähtme
5. Keila
6. Kernu
7. Kiili
8. Kose
9. Kuusalu
10. Kõue
11. Loksa
12. Nissi
13. Padise
14. Raasiku
15. Rae
16. Saku
17. Saue
18. Vasalemma
19. Viimsi

HIIU MAAKOND
Hiiu county

1. Emmaste
2. Kõrgessaare
3. Käina
4. Pühalepa

IDA-VIRU MAAKOND
Ida-Viru county

1. Alajõe
2. Aseri
3. Avinurme
4. Iisaku
5. Illuka
6. Jõhvi
7. Kohtla
8. Kohtla-Nõmme
9. Lohusuu
10. Lüganuse

11. Maidla
12. Mäetaguse
13. Sonda
14. Toila
15. Tudulinna
16. Vaivara

JÕGEVA MAAKOND
Jõgeva county

1. Jõgeva
2. Kasepää
3. Pajusi
4. Pala
5. Palamuse
6. Puurmani
7. Põltsamaa
8. Saare
9. Tabivere
10. Torma

JÄRVA MAAKOND
Järva county

1. Albu
2. Ambla
3. Imavere
4. Järva-Jaani
5. Kabala
6. Kareda
7. Koeru
8. Koigi
9. Lehtse
10. Oisu
11. Paide
12. Roosna-Alliku
13. Türi
14. Väätša

LÄÄNE MAAKOND
Lääne county

1. Hanila
2. Kullamaa
3. Lihula

4. Martna
5. Noarootsi
6. Nõva
7. Oru
8. Ridala
9. Risti
10. Taebla
11. Vormsi

LÄÄNE-VIRU MAAKOND
Lääne-Viru county

1. Avanduse
2. Haljala
3. Kadrina
4. Laekvere
5. Rakke
6. Rakvere
7. Rägavere
8. Saksi
9. Sõmeru
10. Tamsalu
11. Vihula
12. Vinni
13. Viru-Nigula
14. Väike-Maarja

PÕLVA MAAKOND
Põlva county

1. Ahja
2. Kanepi
3. Kõlleste
4. Laheda
5. Mikitamäe
6. Mooste
7. Orava
8. Põlva
9. Räpina
10. Valgjärve
11. Vastse-Kuuste
12. Veriora

PÄRNU MAAKOND
Pärnu county

1. Are
2. Audru
3. Halinga
4. Häädemeeste
5. Kaisma
6. Kihnu
7. Koonga
8. Lavassaare
9. Paikuse
10. Saarde
11. Sauga
12. Surju
13. Tahkuranna
14. Tali
15. Tootsi
16. Tori
17. Tõstamaa
18. Varbla
19. Vändra*
20. Vändra

RAPLA MAAKOND
Rapla county

1. Juuru
2. Järvakandi
3. Kaiu
4. Kehtna
5. Kohila
6. Käru
7. Märjamaa
8. Raikküla
9. Rapla
10. Vigala

SAARE MAAKOND
Saare county

1. Kaarma
2. Kihelkonna

3. Kärla
4. Laimjala
5. Leisi
6. Lümanda
7. Muhu
8. Mustjala
9. Orissaare
10. Pihla
11. Põide
12. Ruhnu
13. Salme
14. Torgu
15. Valjala

TARTU MAAKOND
Tartu county

1. Alatskivi
2. Haaslava
3. Kambja
4. Konguta
5. Laeva
6. Luunja
7. Meeksi
8. Mäksa
9. Nõo
10. Peipsiääre
11. Piirissaare
12. Puhja
13. Rannu
14. Rõngu
15. Tartu
16. Tähtvere
17. Vara
18. Võnnu
19. Ülenurme

VALGA MAAKOND
Valga county

1. Helme
2. Hummuli
3. Karula

4. Otepää
5. Palupera
6. Puka
7. Põdrala
8. Sangaste
9. Taeva
10. Tõlliste
11. Öru

VILJANDI MAAKOND
Viljandi county

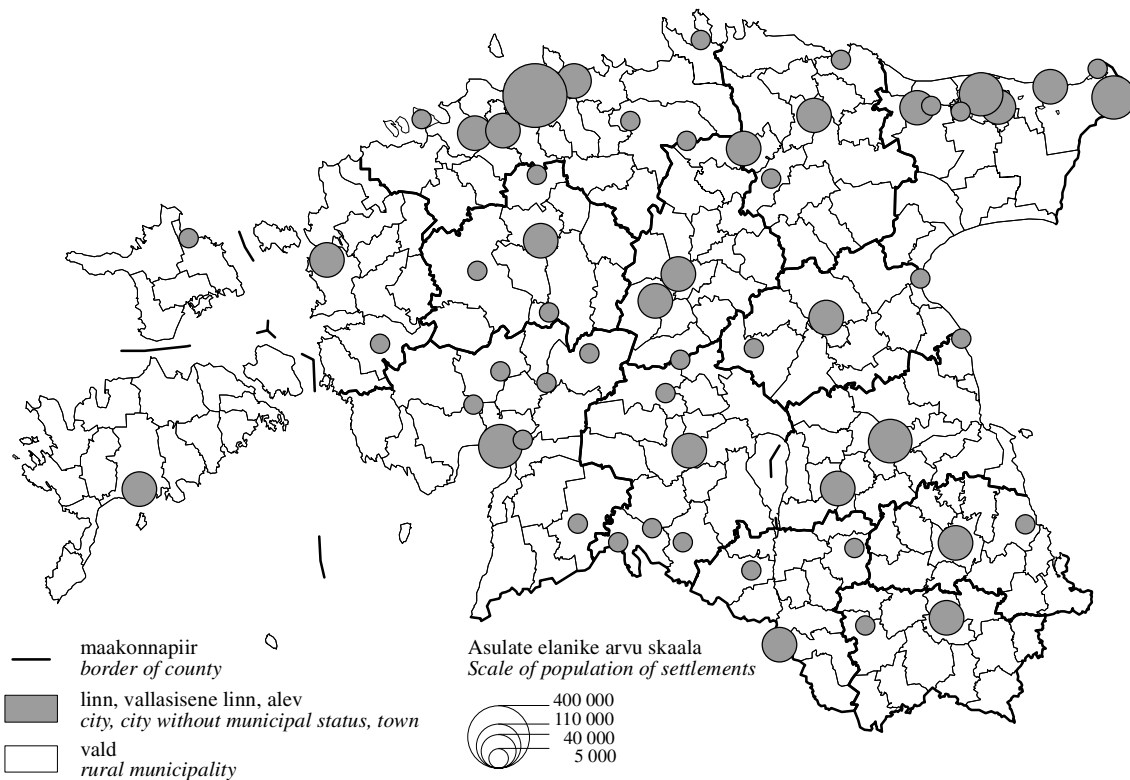
1. Abja
2. Halliste
3. Karksi
4. Kolga-Jaani
5. Kõo
6. Kõpu
7. Olustvere
8. Paistu
9. Pärsti
10. Saarepeedi
11. Suure-Jaani
12. Tarvastu
13. Vastemõisa
14. Viiratsi

VÖRU MAAKOND
Võru county

1. Antsla
2. Haanja
3. Lasva
4. Meremäe
5. Misso
6. Mõniste
7. Rõuge
8. Sõmerpalu
9. Urvaste
10. Varstu
11. Vastseliina
12. Võru

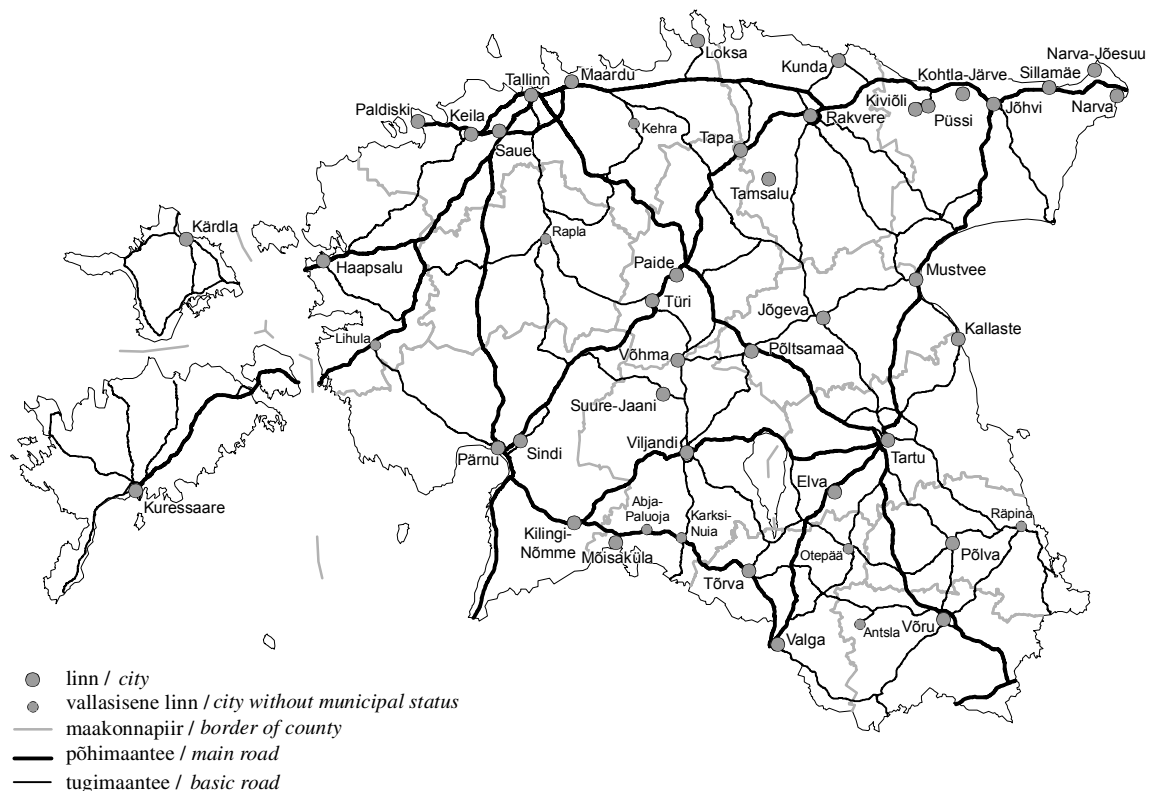
*alevi vald / rural municipality (town)

Asulate elanike arv, 2004*
Population of settlements, 2004*

* v.a alevikud ja külad
 * excl. small towns and villages

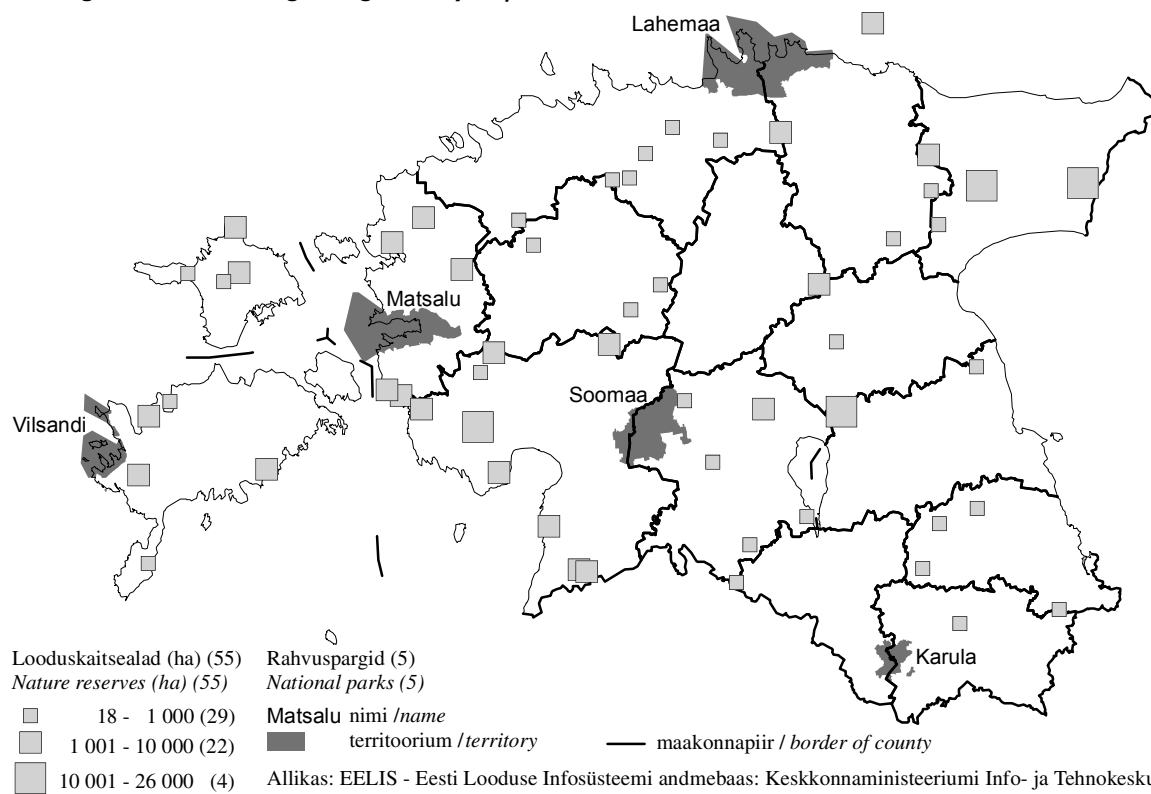
Põhi- ja tugimaanteed, 2004
Main and basic roads, 2004

Rahvuspargid ja looduskaitsealad, 2005

National parks and nature reserves, 2005

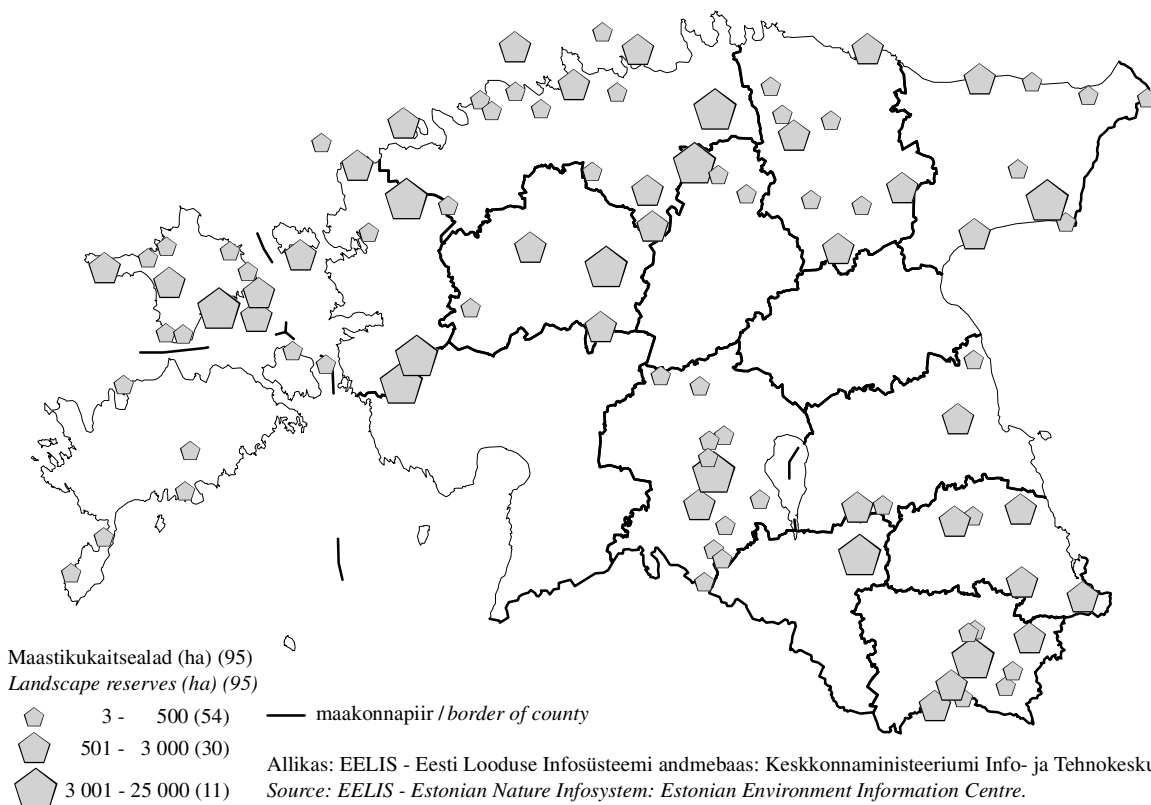
(aasta alguses — at the beginning of the year)

Maastikukaitsealad, 2005

Landscape reserves, 2005

(aasta alguses — at the beginning of the year)

Sotsiaal- ja majandusülevaade

Ülevaade esitab olulisemaid fakte ja suundumusi Eesti sotsiaal- ja majanduselus. Majanduse valdkonnas on vaatluse all 2004. aasta ning muutused võrreldes 2003. aastaga. Sotsiaalvaldkonnas käsitletakse pikemat ajavahemikku.

2003. aastal võrdsustus Eesti rahvastikus alla 15-aastaste noorte ja 65-aastaste või vanemate elanike arv 16% lähedal. Veel 1990. aastal oli noori vanuritest kaks korda enam — vastavalt 23% ja 12%. Rahvastiku vanuskoosseisu on enim mõjutanud sündide arv, mis 1998. aastal jõudis absoluutsesse madalseisu — siis sündis varasema paarikümne tuhande asemel vaid 12 167 last. Sealt alates on märgata tõusutendentsi, 2003. aastal sündis 13 036 ja 2004. aastal 13 993 last. Sellise kasvu üks põhjus on sünnitusikka jõudvate naiste suurem sünnipõlvkond, mille kasv jätkub kümnendi lõpuni. Seejuures lükatakse esimest sünnitust üha vanemasse ikka: 1991. aastal oli esmassünnitajate keskmine vanus 23 aastat, 2003. aastal juba 25 aastat. Euroopa Liidu vanade liikmesriikide 28 aastani on siiski veel pikk tee. Positiivselt on sündimuse kasvuga seotud ka abortide vähenenud arv alates 1997. aastast, mil 100 sünni kohta oli 132 aborti, 2003. aastal oli juba ainult 82 aborti. Langus jätkus ka 2004. aastal.

Rahvastiku vananemine on teiselt poolt seotud oodatava eluea pikenedisega. 2003. aastal pikenes meeste oodatav eluiga võrreldes eelnenud aastaga peaaegu aasta võrra, jõudes 66,0 aastani, kuid naiste oodatav eluiga oli ikka veel üle kümne aasta pikem — 76,9 aastat. 1994. aastal olid need arvud omajagu väiksemad — vastavalt 60,5 ja 72,8 aastat —, kuid samas oli meeste oodatav eluiga juba 1989. aastal 65,6 aastat, s.t tegemist on omal ajal saavutatud taseme taastumisega.

Aasta jooksul sõlmitud abielude arv on aastatel 1996–2003 püsinud 5600 lähedal, samas on vähenenud lahutuste arv. Kui 1996. aastal oli lahutusi pisut enam kui abielusid, siis aastatel 2002–2003 oli iga 100 sõlmitud abielu kohta vaid 70 lahutust. Eelkõige on viimastel aastatel vähenenud ühiste alaealiste lastega abielupaaride lahutuste osatähtsus. Abielude vähene sõlmimine viitab sellele, et üha enam on hakanud domineerima teist laadi pereelu vormid. Tõepoolest, 2003. aastal sündis 58% lastest väljaspool registreeritud abielu (1990. aastal vaid 27%), peaaegu kolmveerandil neist oli isa andmed siiski sünniakti kantud. Iga kuues sündinu oli aga vallassündinu, kellel jäi isa tuvastamata, kuid ka siin on alates 2000. aastast toimunud positiivne nihe. Veelgi suurem on väljaspool abielu sündinute osatähtsus esmas-sündinute hulgas, ulatudes 2003. aastal 69%-ni.

2004. aastal kasvas 13% alla 18-aastastest noortest üksikvanema leibkonnas, 61% kahe vanemaga leibkonnas ja veerand peres, kus vanemate kõrval oli ka vanavanemaid.

Järjepidevalt on kasvanud koolieelikute hõlmatus alusharidusega, näiteks 5–6-aastastest käis koolieelses lasteasutuses 2004. aasta lõpus 88% (veel 1997. aastal ainult 74%). Samas kasvab pidevalt ka sõimerühmades käivate laste määr: koolieelses lasteasutuses käis 2004. aastal 1-aastastest lastest 12% ja 2-aastastest 56%.

Endiselt teeb muret klassikursuse kordajate ja põhikoolist väljalangejate suur arv põhikooli ülemisel astmel päevases õppevormis. 2003/2004. õppeaastal jäi 7.–9. klassis õppetööd alustanud poistest klassikursust kordama 1,7% ja tüdrukutest 0,8% ning 3,2% tüdrukutest ja 5,7% poistest katkestasid õppetöö. See tähendab, et istuma jäi 2922 ja õpingud katkestas 831 õpilast, mis oli küll mõnevõrra vähem kui 2002/2003. õppeaastal, kui klassikursust jäi kordama 3307 ja õppetöö katkestas 986 õpilast. Need kaks näitajat on omavahelises seoses, sest lõviosa 7.–9. klassi katkestajatest — 2003/2004. õppeaastal 80% — jätab õpingud pooleli koolikohustuslikust east väljajõudmise tõttu. See tähendab aga, et nad pidid varem vähemalt korra klassikursust kordama jääma. Suur väljalangemus on kasvatanud põhihariduseta 15–24-aastaste isikute hulka tööjõus 1997. aasta 15 000-st 20 000-ni 2004. aastal. Mõistagi on madala haridustasemega noorte hulgas töötuse määr kõrge, 2004. aastal oli see 30% ehk poolteist korda suurem kui sama vanuserühma keskmine.

2004/2005. õppeaasta alguses omandas Eestis kõrgharidust 67 760 üliõpilast ehk 2000 enam kui aasta varem. Samas jäi vastuvõetute arv, mis on alates 1995. aastast pidevalt kasvanud, eelmise õppeaasta tasemele. See lubab väita, et kõrgharidusboom on vaibus. Gümnaasiumilõpetajatest jätkas kohe kõrgkoolis õpinguid 67%. 2004/2005. õppeaastal oli 22% üliõpilaskonnast 30-aastased või vanemad. Põhjus peitub kesistes edasiõppimisvõimalustes üheksakümnendate aastate alguses, mistõttu kõrghariduse omandamine lükkus edasi. Esma-lõpetanuid oli 2003/2004. õppeaastal 8554, mis hõlmas 23-aastaste üldarvust 43%. Lähiaastatel kasvab see näitaja veelgi. Teiste sõnadega tagab Eesti haridussüsteem praegu kõrghariduse ligi poolele elanikest.

Leibkonnaliikme kuukeskmised kulutused olid 2004. aastal 2799 krooni ja netosissetulek 3029 krooni. Aastaga suurenesid kulutused 10% ja sissetulek 9%. Muu hulgas mõjutas kulutuste kiiremat kasvu 2003. aastaga võrreldes ligi

kolmandiku suurenenud laenukoormus. Toidukulutused kasvasid 5% peamiselt seetõttu, et toit kallines 4,2%. Enim — 40% — kasvasid transpordikulud, sest autoostukulutused kolmekordistusid ja sõidukikütuse kulud suurenesid viiendiku. 2004. aastal oli 41%-l leibkondadest auto ja 33%-l arvuti, vastavalt 1%-l ja 4%-l enam kui aasta varem.

Leibkonna sissetuleku struktuur 2003. aastaga võrreldes oluliselt ei muutunud. Kolmandiku keskmisest netosissetulekust andis palgatöö, viiendiku pension. Vähenes netosissetuleku erinevus maakonniti. Endiselt elavad jõukamalt tallinlased, kelle kuukeskmine netosissetulek oli 3578 krooni. Väikseim oli netosissetulek Valgemaal — 2129 krooni ehk Tallinna sissetulekuga võrreldes 60%. Pisut vähenes sissetuleku ebavõrdsus tulukvintiiliti: kui 2003. aastal oli kõrgeima ja madalaima tulukvintiili netosissetuleku suhe 5,9, siis 2004. aastal 5,6. Võrdluseks olgu öeldud, et Põhjamaades jääb nimetatud näitaja 3 lähedale. Vähenenud ebavõrdsusele viitab ka asjaolu, et 2000. aastaga võrreldes on kõige kiiremini kasvanud netosissetulek leibkondades, kus leibkonnapeal ei ole keskharidust — 49%. Kui leibkonnapeal oli kolmanda taseme haridus, oli kasv 44%, ja kui keskharidus, siis 40%.

Aastaga suurenes nii arvestuslik elatusmiinimum kui ka toidukorvi maksumus 6%. Peaaegu veerand leibkondi pidi 2004. aastal toime tulema kulutusega, mis oli arvestuslikust elatusmiinimumist väiksem, kusjuures kolmandikus neist kasvas alla 16-aastasi lapsi. Samas suurenesid märkimisväärselt peretoetused. Neid maksti 2003. aastaga võrreldes 52% enam, kokku 2 miljardit krooni. Lapsetoetust maksti 283 700 lapsele.

Töötuse määr on Eestis alates 2000. aastast järjepidevalt vähenenud — 1,4 korda — ning jõudis 2004. aastal 9,7%-ni. Kõrgeim oli töötuse määr Ida-Virumaal — 17,9% — ja madalaim Saaremaal — 4,1%. Sealjuures on töötuse määr Saaremaal võrreldes 2000. aastaga vähenenud koguni kolm korda, Lääne-, Rapla, Tartu- ja Võrumaal rohkem kui kaks korda. Muulaste töötuse määr oli eestlaste näitajast kaks korda kõrgem. Hoolimata töötuse vähenenud määra suurenes pikaajaliste töötute (on otsinud tööd aasta või rohkem) arv 30 500-st 33 000-ni. Heitunud isikute (inimesed, kes on kaotanud lootuse tööd leida ja kuuluvad seetõttu mitteaktiivsete, mitte töötute hulka) arv on kolmel viimasel aastal püsinud 18 000 ligidal, veel aastal 2001 oli neid 22 000.

Jätkuvalt vähenes 2004. aastal tööga hõivatute arv põllumajanduses, jahinduses ja metsamajanduses — eelmise aastaga võrreldes 9%. Samuti vähenes hõivatute arv kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning veonduse, laonduse ja side tegevusalal. Seda tasakaalustas hõivatute kasvanud arv töötlevas töös-

tuses, ehituses ning avalikus halduses ja riigikaitstes sedavõrd, et tervikuna suurenes nimetatud näitav siiski 0,2%. Sealjuures langes kõrgharidusega isikute töötuse määr 5,8%-st 3,2%-ni ehk haritlaste üleproduktiooni veel ei täheldatud.

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) püsivhindades kasvas 2004. aastal 7,8%. Võrreldes 2003. aastaga kasvutempo kiirenes, kuid nagu ka 2002. ja 2003. aastal põhines majanduskasv eratööstuses ja investeringutel. Investeerimisaktiivsus püsis suur tänu intressimarginaalide alanemisele ja mõõdukale välisinvesteeringute sissevoolule. Liitumine Euroopa ühisturuga ning Eesti ja Venemaa vahel nn topeltollide kadumine, mis tõi kaasa suurenenud välisõudluse, tõstis ekspordi kasvutempo kiiremaks kui impordi kasvutempo. Kaupade eksport suurenes püsivhindades 17,4% ning import 15,6%. Selle tulemusena kujunes kaubavahetuse bilansi puudujäägiks 24,8 miljardit krooni ehk 17,5% SKP-st. Enim kasvas masinate ja seadmete, mineraalsete toodete ning transpordivahendite eksport. Impordis olid suurima kasvutempoga eelmise aastaga võrreldes masinad ja seadmed, metallid ja metalltooted ning mineraalsed tooted. Euroopa Liidu riikide osatähtsus hõlmas ekspordis 80,2% ja impordis 77,7%. Jooksevkonto puudujääk ulatus 12,6%-ni SKP-st oodatust suurema — 25 miljardit krooni — väliskaubandusbilansi puudujäägi tõttu. Nimetatud puudujäägi põhjustas ühinemine Euroopa Liiduga ja seni kehtinud aruandlussüsteemi muutus. Teenuste bilanss oli positiivne nagu eelmisel aastalgi.

Sisenõudlus suurenes nagu 2003. aastal eratööstuskulutuste ja investeringute kasvu tulemusena. Eratööstuse reaalkasv oli 3,1% ning investeringute reaalkasv 6,0%. Eratööstuse kasvu soodustasid positiivsed suundumused tööturul, valitsuse tehtud suuremad siirded kodumajapidamistele ning soodsad laenuitingimused. Investeeringute kiirenev kasv oli tingitud ettevõtete aktiivsest investeerimistevõlgusest.

2004. aastal aeglustus tarbijahindade kasvu kiirenemise tõttu nii bruto- kui ka netopalga reaalkasv. Tarbijahinnaindeks tõusis 3%. Tarbijahinnaindeksi kiirenenud kasv oli tingitud toidukaupade ja kütuse kallinenud hinnast ning maksumuudatustest ja väliskaubanduspoliitika muudatustest. Teenuste hinnad kallinesid 3,3%.

Tarbijahinnaindeksi kiirema kasvu tõttu oli brutopalga reaalkasv aeglasem kui 2003. aastal — 4,6%. Keskmine brutokuupalk suurenes 8,4%. Nagu eelmisel aastal, oli suurim brutokuupalk finantsvahenduses — 14 998 krooni. Kõige enam suurenes keskmine brutokuupalk metsamajanduses (kasv 22,9%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (kasv 15,4%), muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteeninduse (kasv 14,3%), tervishoiu ja sotsiaalhoolekande (kasv 13,9%) ning põllumajanduse

(kasv 13,1%) tegevusalal. Palk vähenes vaid kalapüügi tegevusalal.

Lisandväärtus kasvas 2004. aastal kaupu ja mitte-finantsteenuseid tootvate ettevõtete sektoris 8,0% ning finantsinstitutsioonides 29,3%. Valitsemis-sektori tulud suurenesid 13,9% ja kulutused 16,4%. Saavutati eelarve ülejääk, mis oli SKP-st 1,7%. Maksutuludest ületati eelarve prognoositud maht kõige enam tollimaksu puhul. See oli tingitud tollitariifide tõstmisest Euroopa Liiduga liitumisel. Üle 13% suurenes ka sotsiaalmaksu laekumine riigieelarvesse. Valitsemissektori võlakoores oli 4,1% SKP-st.

Lisandväärtus suurenes 2003. aastaga võrreldes kõige enam finantsvahenduses, hotellide ja restoranide tegevusalal, töötlevas tööstuses ning ehituses. Lisandväärtus vähenes mäetööstuse, metsamajanduse ning kalapüügi tegevusalal.

Tööstustoodangu mahuindeks suurenes 2004. aastal 7,9%. Seda mõjutasid enim raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ning -aparatuuri tootmise, kuid ka elektrimasinate ja -aparatuuride tootmise kasvunumbrid. Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi kasvutempo aga kiirenes. Kasv oli eelmise aastaga võrreldes 2,9%.

Ehituses suurenes lisandväärtus 2004. aastal 10,5%. Omal jõul Eestis tehtud ehitustööde maht kasvas võrreldes eelmise aastaga 19%. Uut elamispinda

anti kasutusse 27,5% rohkem ning ehitusloa saanud eluruumide arv suurenes koguni 1,7 korda. Kasutusse lubatud mitteeluruumide arv vähenes 0,4%.

Hotellide ja restoranide tegevusalal kasvas lisandväärtus 2004. aastal 14,1%. Ettevõtete investeeringud materiaalsesse põhivarasse suurenesid 7,7%. Majutuskohtade täitumus jäi 2003. aastaga võrreldes samale tasemele ning majutatute arv suurenes 23%. 2004. aastal käis Eestis reisifirmade vahendusel enam kui 1,7 miljonit väliskülalast. Kaubanduses toodustasid müügi kasvu võrreldes 2003. aastaga toiduainete ning alkohoolsete jookide ja tubakatoodete müük. Jaekaubandusettevõtete käive suurenes 15,5%. Investeeringud kaubandusse suurenesid 7,4%.

Veonduse, laonduse ja side tegevusalal kasvas lisandväärtus 7,2%. 2004. aastal vedasid mere- ja maanteed transpordiettevõtted vastavalt 7,7% ja 3,7% rohkem kaupa kui 2003. aastal. Ühegi transpordiliigi ettevõttel kaubavedu ei vähenenud. Sõitjatevedu suurenes kõige enam õhutranspordis (kasv 48%) ning meretranspordis (kasv 31%). Sõitjatevedu vähenes siseveetranspordis — 25%. Naftasaadusi veeti Eesti sadamate kaudu 2003. aastaga võrreldes 14,5% rohkem.

Aavo Heinlo, sotsiaalstatistika osakonna peaanalüütik
Maarika Kuhi, rahvamajanduse arvepidamise talituse juhtivstatistik
Andres Lauba, rahvamajanduse arvepidamise talituse juhataja

Social and economic overview

The overview provides most important facts and trends of the social and economic life of Estonia. The year 2004 and changes compared to 2003 are observed in economic statistics and longer period of time is covered in social statistics.

In 2003 the number of youth under 15 and the number of at least 65-year-olds in Estonian population became equal near 16%. Yet in 1990 there was twice as much youngsters compared to oldsters — respectively 23% and 12%. The lowered fertility is the main impact factor for changes in the nation's age structure. In 1998 the birth rate scored its ever-lowest value — only 12,167 children were born instead of about twenty thousand as it took place in earlier years. From that point certain tendency of growth can be noticed: in 2003 13,036 children were born and 13,993 live births were registered in 2004.

One reason for the growth in birth rate is the bigger cohort of females reaching the birth-giving age. At the same time the delivering of firstborn children is postponed for older age. In 1991 the mean age of mother at the birth of the first child was 23 years, in 2003 it was 25 years. Nevertheless there is a long way to the European Union old Member States — the mean age of mother being 28 years. The growth in the number of births is positively connected to the decrease in the number of abortions. In 1997 there were 132 abortions per 100 births, in 2003 that number was only 82 and the decrease continued in 2004.

On the other hand the population ageing is related to the growth in life expectancy. The life expectancy for males increased by a year in 2003 compared with 2002, reaching 66.0 years. Nevertheless the life expectancy for females remained more than ten years longer — 76.9 years. Those figures were much lower in 1994 — respectively 60.5 and 72.8 years, but it must be noted that the life expectancy for males equalled 65.6 already in 1989. Thus, the level reached earlier was achieved again.

The number of marriages has remained near 5,600 in 1996–2003, at the same time the number of divorces has decreased. If in 1996 the number of divorces was higher than that of marriages, then in 2002–2003 there were only 70 divorces per 100 marriages. First and foremost the share of divorced couples with underage children has decreased. The low number of marriages shows that other forms of family life have started to dominate. Indeed, 58% of children were born outside the registered marriage in 2003 (the share being only 27% in 1990), at least 75% of them had paternity data on the birth certificate. But every sixth child born is illegitimate in the sense that the father is not identified. From

2000 even there has been a shift in positive direction.

From the children's point of view the family structure in Estonia in 2004 was the following: 13% of youth under 18 were raised in households with a single parent, 61% in households with both parents and a quarter in households that contained grandparent(s) aside parents.

The coverage of preschool children with pre-primary education has continuously been going up, for 5–6-year-olds it reached 88% in 2004 (being only 74% yet in 1997). At the same time the share of children participating in nursery groups has been rising as well: 12% of 1-year-olds and 56% of 2-year-olds were enrolled in preschool institutions in 2004.

The significant repetition and dropout rate at lower secondary level of full-time general schools continues to be a matter of concern. 5.7% of boys and 3.2% of girls who began their studies in the grades 7–9 at the beginning of the school year were compelled to repeat the grade and 1.7% of boys and 0.8 of girls discontinued their studies in 2003/04. In absolute numbers it made 2,922 repeaters and 831 pupils dropped out. This was somewhat less than in 2002/03 school year when the figures were 3,307 and 986, respectively. These two indicators have semantic connection as the lion's share of drop-out from grades 7–9 — 80% for 2003/04 — was caused by passing the compulsory schooling age. Consequently, those pupils must have previously repeated the grade. The significant drop-out rate has increased the share of 15–24-year-olds without lower secondary education in labour force from 15,000 in 1997 to 20,000 in 2004. Naturally, the unemployment rate among low-educated youth is quite high, it was 30% in 2004 or one and a half time bigger than the average for the total age group.

67,760 students were obtaining higher education in Estonia at the beginning of the academic year 2004/05 or 2,000 students more than in the previous year. At the same time the admittance that has since 1995 been continuously growing remained at the level of 2003/04 which allows to conclude that higher education boom is slowing down. 67% of gymnasium graduates continued immediately their studies in higher education. In the academic year 2004/05, 22% of students were 30 years old or older. The reason lies in the limited possibilities to continue studies in the first half of the nineties, so those studies were postponed for later times. The number of first time graduates was 8,554 in 2003/04 and accounted for 43% of the total number of 23-year-olds. In coming years this

indicator will grow even higher which means that the Estonian education system works with such load that guarantees higher education for half of the population.

In 2004, the average monthly expenditure per household member was 2,799 kroons and the average monthly disposable income was 3,029 kroons. The faster growth of expenditure is partly explained by higher loans taken, there were by one third more loans compared to 2003. The expenditure on food increased by 5% as a result of 4.2% higher consumer prices. The expenditure on transport increased the most — 40% — mainly due to the tripling of the expenditure on the purchase of a car and the increase by one fifth in the expenditure on motor fuel. In 2004, 41% of households owned a car and 33% a computer, those figures were respectively by 1% and 4% higher than a year before.

Compared to 2003, there were no significant changes in the structure of income. The income from labour accounted for one third of the average disposable income, the income from pensions for one fifth. The difference between counties became smaller, still the inhabitants of Tallinn the capital are the wealthiest — the average monthly disposable income was 3,578 kroons there. The disposable income was lowest in Valga county — 2,129 kroons or 60% of the income of Tallinn. The inequality of income by quintiles slightly decreased: in 2003 the ratio of total income by the top quintile to that of the lowest quintile was 5.9, in 2004 — already 5.6. For comparison it should be added that for Nordic countries the value of this indicator lies near 3. The decrease of inequality is also illustrated by the fact that since 2000 the average monthly income has increased faster for households where the educational attainment of the head of the household is lowest: by 49% for households with the head without secondary education, by 44% in the case of higher education and by 40% in the case of secondary education.

Both, the estimated minimum of subsistence and the food basket increased during a year by 6%. Nearly a quarter of Estonian households could spend less than the estimated minimum of subsistence, third of them were households with children up to 16 years old. At the same time there was a significant increase in family benefits, total payments amounted to 2 billion kroons or 52% more than in 2003. The child allowances were received by 283,700 children.

The unemployment rate in Estonia has been steadily decreasing since 2000, it reached 9.7% in 2004 and was 1.4 times lower than in 2000. The unemployment rate was highest in Ida-Viru county — 17.9% — and lowest in Saare county — 4.1%. Compared with 2000, the unemployment rate in

Saare county has decreased even three times, in Lääne, Rapla, Tartu and Võru counties the unemployment rate decreased more than two times. The unemployment rate of non-Estonians was twice as high than that of Estonians. Despite the overall decrease of the unemployment rate, the number of long-term unemployed persons (looking for a job for a year or longer) increased from 30,500 to 33,000. The number of discouraged persons, i.e. persons who have lost hope to find a job and for that reason are counted as inactive, not unemployed has been around 18,000 during the last three years, in 2001 their number was 22,000.

The employment continued to decrease in agriculture, hunting and forestry — by 9% in 2004 compared to 2003. The number of employed persons also decreased in real estate, renting and business activities and in transport, storage and communications. This was compensated by the increase in employment in manufacturing, construction and in public administration and defence, so that the overall number of employed persons increased by 0.2%. This was accompanied by the decrease in unemployment rate of persons with higher education attainment from 5.8% to 3.2%. Thus, the overproduction of intellectuals is still undetectable.

By preliminary data, in 2004 the gross domestic product (GDP) in constant prices increased 7.8%. Compared to 2003, the economic growth was slightly bigger, but as in 2002 and 2003, it was based on private consumption and investments. Investments activity remained on the same level as in 2003 due to the decrease in interest margins and reasonable inflow of overseas investments. The growth rate of exports was higher than the growth rate of imports due to joining with European common market and the disappearance of double customs with Russia, which caused the rise in external demand. In constant prices, exports increased 17.4% and imports 15.6%. The external trade deficit turned out 24.8 billion kroons, i.e. 17.5% of GDP. The exports of machinery and equipment, mineral goods and transport equipment increased most. The imports of machinery and equipment, metals and products thereof and mineral goods increased most. The share of the European Union was 80.2% of exports and 77.7% of imports. Due to the negative balance of goods of 25 billion kroons, which was more than expected, the current account deficit accounted for 12.6% of GDP. The deficit of balance of goods was due to the accession to the European Union and due to the mutation in the system of accounting. The balance of services was positive as in 2003.

The 3.1% increase in private household consumption and 6.0% increase in investments contributed to the growth of domestic demand.

Private household consumption went up due to the positive development at labour market, the increase in government transfers and the favorable loan conditions to households. Faster growth in investments than in 2003 was due to the investment activity among companies.

As a result of the faster growth in consumer prices, a slowdown in the growth of net and gross wages and salaries was observed. The consumer price index increased 3%. The consumer price index was mainly influenced by the increase in the prices of the articles of food and fuel, but also by the changes in taxes and foreign trade policy. The prices of services grew by 3.3%.

In 2004, the growth of average gross wages and salaries was 4.6%. Because of the faster growth of consumer price index, the growth of the average gross wages and salaries was slower than in 2003. The average gross wages and salaries grew 8.4%. As in 2003, the average gross wages and salaries were highest in financial intermediation — 14,998 kroons. The growth rate was the highest in forestry (22.9%), real estate, business and renting activities (15.4%), other community, social and personal service activities (14.3%), health and social work (13.9%) and agriculture (13.1%). Wages and salaries decreased only in fishing.

In non-financial corporations sector, the value added increased 8.0 and in financial corporations sector it grew by 29.3%. The general government receipts and expenditures increased by 13.9% and 16.4%, respectively. Budget surplus accounted for 1.7% of GDP. The volume of real inflows exceeded the forecasts of budget inflows mostly in the case of the customs. The lifting of customs schedule at the moment of accession to the European Union caused it. Social security contributions increased over 13%. The burden of government debt accounted for 4.1% of GDP.

Of economic activities, in 2004, value added increased most in financial intermediation, hotels and restaurants, manufacturing and construction. Value added decreased in mining and quarrying, forestry and fishing.

The growth rate of the volume index of industrial production grew 7.9%, affected by the manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus, but also by manufacture of electrical machinery and apparatus. The growth in producer prices in manufacturing was 2.9%.

The value added in construction grew by 10.5% in 2004. Construction production increased 19%. The floor area of dwelling completions increased 27.5%, while the number of building permits for construction of dwellings increased 1.7 times. The number of non-residential building completions decreased 0.4%.

The growth rate of the value added for hotels and restaurants in 2004 grew 14.1%. Enterprises' investments in fixed assets grew by 7.7%. The occupancy rate of accommodation establishments remained on the same level and the number of the accommodated persons grew by 23%. In 2004, more than 1.7 million foreign visitors visited Estonia.

In trade, the sales growth was induced by the sales growth of foodstuffs and alcoholic beverages and tobacco products. Investments in trade increased 7.4%.

The growth rate of the value added in transport, storage and communication was 7.2%. Estonian transport enterprises carried 7.7% more goods by sea and 3.7% more goods by road than in 2003. Passenger transport increased most in air transport (48%) and sea transport (31%). Passenger transport decreased in river transport (25%). The transit of oil products via Estonian ports increased 14.5% in 2004.

Aavo Heinlo, Senior Analyst of Social Statistics Department
Maarika Kuhi, Senior Statistician of National Accounts Service
Andres Lauba, Head of National Accounts Service

KESKKOND

Environment

Veevõtt veeallika järgi, 1985, 1990, 1995–2004	21
Veekasutus, 1985, 1990, 1995–2004	21
Maavarade kaevandamine, 1996–2003	22
Puistute pindala ja metsavaru, 1958, 1975, 2003	22
Metsavaru, 1993, 1999–2003	23
Hukkunud puistud, 1993–2004	23
Veekogude rikastamine, 2004	23
Kaitsealad, 2005	24
Taimekaitsevahendite kasutamine põllumajanduslikes majapidamistes, 1997–2003	24
Raskmetallühendite kasutamine ettevõtetes, 2004	24
Halogeenitud süsivesinike kasutamine ettevõtetes, 2004	25
Paiksete saasteallikate tekitatud õhusaaste hulk, 1985, 1990, 1995–2003	25
Jäätmete tekkimine, 2002–2003	26
Jäätmete töötlemine kõrvaldamiseks, 2003	27
Jäätmete töötlemine taaskasutamiseks või energia tootmiseks, 2003	27
Veeheide, 1985, 1990, 1995–2004	27
Pinnaveekogudesse juhitud puhastamist vajava vee reostuskoormus, 1995–2004	28
Heitvee orgaaniliste reoainete reostuskoormus (BHT ₇) valgala järgi, 1995–2004	28
Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud keskkonnakaitse valdkonna järgi, 2003	29
Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud, 1993–2003	29
Omaavalitsuste keskkonnakaitsekulutused keskkonnakaitse valdkonna järgi, 2003	30
Keskkonnatrendid võrreldes 1993. aastaga, 2003 (diagramm)	30
<i>Water extraction by sources, 1985, 1990, 1995–2004 .....</i>	<i>21</i>
<i>Water consumption, 1985, 1990, 1995–2004 .....</i>	<i>21</i>
<i>Extraction of mineral resources, 1996–2003 .....</i>	<i>22</i>
<i>Area and growing stock of forest stands, 1958, 1975, 2003 .....</i>	<i>22</i>
<i>Growing stock, 1993, 1999–2003 .....</i>	<i>23</i>
<i>Destroyed forest stands, 1993–2004 .....</i>	<i>23</i>
<i>Replenishing of fish stock, 2004 .....</i>	<i>23</i>
<i>Protected areas, 2005 .....</i>	<i>24</i>
<i>Use of pesticides in agricultural holdings, 1997–2003 .....</i>	<i>24</i>
<i>Use of heavy metal compounds in enterprises, 2004 .....</i>	<i>24</i>
<i>Use of halogenated hydrocarbons in enterprises, 2004 .....</i>	<i>25</i>
<i>Pollution of air from stationary sources, 1985, 1990, 1995–2003 .....</i>	<i>25</i>
<i>Generation of waste, 2002–2003 .....</i>	<i>26</i>
<i>Treatment of waste for waste disposal, 2003 .....</i>	<i>27</i>
<i>Treatment of waste for recovery or energy production, 2003 .....</i>	<i>27</i>
<i>Water discharge, 1985, 1990, 1995–2004 .....</i>	<i>27</i>
<i>Pollution load to surface water bodies, 1995–2004 .....</i>	<i>28</i>
<i>Pollution load of organic substances (BOD₇) of discharged wastewater by catchment area, 1995–2004 .....</i>	<i>28</i>
<i>Environmental investments of enterprises by environmental protection activity, 2003 .....</i>	<i>29</i>
<i>Environmental investments of enterprises, 1993–2003 .....</i>	<i>29</i>
<i>Environmental expenditures of local governments by environmental protection activity, 2003 .....</i>	<i>30</i>
<i>Environment trends compared to 1993, 2003 (diagram) .....</i>	<i>30</i>

Ülevaade

Peatükk annab ülevaate loodusressursside kasutamisest, põhiliste inimtekkeliste keskkonnanähtude kogustest ja allikatest ning keskkonnanähtude meetmetest.

Paiksetest saasteallikatest õhku paisatud saasteainete kogus väheneb — 2003. aasta heitkogus oli 1985. aastaga võrreldes kolm korda väiksem. Vääveldioksiidi heitkogus vähenes 205 000 tonnist 98 000 tonnini, lämmastikoksiidide kogus 28 000 tonnist 18 000 tonnini ning tahkete osakeste heitkogus 309 000 tonnist 31 000 tonnini.

Puhastamata vee heide veekogudesse oli 2004. aastal 1985. aastaga võrreldes peaaegu kolmkümmend korda väiksem. Uute heitveepuhastite valmimine vähendas heitvee reostuskoormust: 2004. aastal oli heitvee BHT₇ ligikaudu seitse korda väiksem kui 1993. aastal, heljumi sisaldus rohkem kui kümme korda ja summaarse fosfori sisaldus rohkem kui neli korda väiksem kui 1990. aastal.

Jäätmete teke vähenes üheksakümnendate aastate lõpus, ent on 2000. aastast pidevalt suurenenud. 2003. aastal tekkis eelmise aastaga võrreldes jäätmeid rohkem 20%. Tekkinud 18,4 miljonit tonnist jäätmetest pärines suur osa otseselt (6 miljonit tonni põlevkivituhka) või kaudselt (6 miljonit tonni põlevkivi aherainet) energiatootmisest. 2003. aastal tekkis jäätmeliikide ja ohtlike jäätmete nimistule vastavaid ohtlikke jäätmeid 7,5 miljonit tonni, neist 7,2 miljonit tonni oli põlevkivi töötlemisega seotud jäätmeid.

2003. aastal ladestati prügilatesse 12 miljonit tonni jäätmeid. Nende jäätmete kogus aasta-aastalt

suureneb, kuid kasutuses olevate prügilate arv on vähenenud 173-st 2001. aastal 50-ni 2003. aastal.

Pärast vahepealset langust on põlevkivi kaevandamine taas suurenenud ning tõusnud 1997. aasta tasemele. Teiste maavarade kaevandamine hakkas pärast vahepealset tootmise vähenemist jälle suurenema juba 1993. aastast.

Aastatel 1993–2003 kasvas kõigi ehituses kasutatavate maavarade kaevandamine, sealhulgas ehitusliiva kaevandamine kaheksa korda ja ehitusdolomiidi kaevandamine ligikaudu neli korda.

Looduslikesse veekogudesse lasti 2004. aastal 2,7 miljonit noorkala, 27% enam kui 2001. aastal.

Eestis oli 2005. aasta alguses 5 rahvusparki, 55 looduskaitseala, 95 maastikukaitseala ning 218 uuendamata kaitsekorraga kaitseala, mis hõlmasid riigi territooriumist ligikaudu 11% (ilma merealata).

Ettevõtted investeerisid 2003. aastal keskkonnanähtudeks 699 miljonit krooni, mis hõlmas sisemajanduse koguproduktist 0,6%. Välisõhu ja kliima kaitseks investeeriti 72 miljonit, heitveekäitluseks 269 miljonit, jäätmekäitluseks 272 miljonit ja muudesse keskkonnanähtude valdkondadesse 86 miljonit. Omavalitsused investeerisid 2003. aastal keskkonnanähtudeks 141 miljonit krooni, millest põhiosa (115 miljonit) heitveekäitluseks. Keskkonnanähtudeinvesteeringute osatähtsus kõigis investeeringutes põhivarasse oli 3%, töötleva tööstuse ettevõtetes 4%.

Overview

The chapter provides an overview of the use of natural resources, the amounts and sources of main environmental pollutants generated by human activity as well as measures taken to protect the environment.

The amount of pollutants emitted to air by stationary sources fell steadily — the emission of 2003 was more than three times smaller compared with 1985. The amount of emitted sulphur dioxide decreased from 205,000 tons to 98,000 tons, the amount of emitted nitrogen oxides decreased from 28,000 tons to 18,000 tons and the emission of solid particles fell from 309,000 tons to 31,000 tons.

The amount of unpurified wastewater discharged into water bodies fell almost thirty times in 2004 compared to 1985. In connection with the start-up of new water purification plants, the pollution load of wastewater decreased: in 2004 the amount of BOD₇ in wastewater was about seven times smaller than in 1993, the content of suspended solids was

10 times and the quantity of total phosphorus was over four times smaller than in 1990.

The quantity of generated waste decreased during the late nineties, but has continuously increased since 2000. 20% more waste was generated in 2003 compared to the previous year. Out of 18.4 million tons of waste generated in 2003, 6 million tons came directly (oil-shale burning ash) or indirectly — 6 million tons (oil shale mining waste) — from energy production.

12 million tons of waste was landfilled in 2003. The amount of landfilled waste is growing from year to year, but the number of landfills in use has decreased from 173 in 2001 to 50 in 2003.

The production of oil shale has increased again after interim decrease and reached the level of 1997. After the decline in the production, the extraction of other mineral resources started to increase again already since 1993.

In 1993–2003, the extraction of all mineral resources used in construction grew: the extraction of construction sand eight times and the extraction of construction dolomite almost four times.

In 2004, 2.7 million young fish were let into inland waters, which is 27% more than in 2001.

At the beginning of 2005, there were five national parks, 55 nature reserves, 95 landscape reserves and 218 protected areas with unrenovated protection procedure, covering about 11% of the territory of Estonia (without water area).

In 2003, enterprises invested 699 million kroons in environmental protection, which accounted for

0.6% of GDP. 72 million kroons were spent on protection of ambient air and climate, 269 million kroons on wastewater protection, 272 million kroons on waste management and 86 million kroons on other environmental protection activities. In 2003 local governments invested 141 million kroons in environmental protection, of which 115 million kroons were spent on wastewater management.

The proportion of environmental protection investments of all investments made in fixed assets was 3%, in manufacturing enterprises 4%.

Veevõtt veeallika järgi, 1985, 1990, 1995–2004^a

Water extraction by sources, 1985, 1990, 1995–2004^a
(miljonit kuupmeetrit — million cubic metres)

Aasta Year	Pinnavesi Surface water	Põhjavesi Ground water	Merevesi Sea water	Kokku Total
1985	2 620	428	68	3 116
1990	2 720	495	85	3 300
1995	1 430	350	70	1 850
1996	1 373	257	70	1 700
1997	1 306	322	70	1 698
1998	1 282	316	70	1 668
1999	1 228	299	6	1 533
2000	1 216	255	16	1 487
2001	1 200	272	22	1 494
2002	1 177	236	23	1 436
2003	1 331	267	22	1 620
2004	1 439	310	23	1 772

^a Andmed kajastavad loaga veevõtjate veevõttu. Pinnavee kasutusluba tuleb taotleda siis, kui veevõtt on ööpäevas suurem kui 30 m³, ja põhjavee kasutusluba, kui veevõtt on suurem kui 5 m³.

The data indicate the water extraction of enterprises who have licenses for water extraction. Licenses are needed for the extraction of over 5 m³ of ground water per day and for the extraction of over 30 m³ of surface water per day.

Veekasutus, 1985, 1990, 1995–2004

Water consumption, 1985, 1990, 1995–2004
(miljonit kuupmeetrit — million cubic metres)

Aasta Year	Olme Domestic sector	Tööstus Industry	Energeetika Energy supply	Põllumajandus ^a Agriculture ^a	Kalakasvatus, muu Aquaculture, other	Kokku Total
1985	137	...	...	42	...	2 864
1990	112	172	2 440	45	221	2 990
1995	88	62	1 237	8	172	1 567
1996	87	61	1 221	7	128	1 504
1997	76	63	1 187	6	102	1 434
1998	61	57	1 176	5	104	1 403
1999	53	52	1 124	5	40	1 274
2000	49	49	1 119	4	50	1 271
2001	46	43	1 104	4	68	1 265
2002	44	44	1 099	4	47	1 238
2003	42	43	1 232	4	70	1 391
2004	41	45	1 323	4	91	1 504

^a K.a maaelanike majandus- ja joogivesi ning tootmisvajaduseks kasutatud vesi.

Including domestic and industrial water use in rural areas.

Maavarade kaevandamine, 1996–2003
Extraction of mineral resources, 1996–2003

Maavara	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Mineral resource
Põlevkivi, tuhat tonni	13 067	12 860	10 913	9 602	9 970	9 894	10 513	12 608	<i>Oil shale, thousand tons</i>
Tsemendi tooraine									<i>Raw materials for cement</i>
lubjakivi, 1000 m ³	353.0	420.0	455.5	394.7	367.3	345.1	366.2	372.2	<i>limestone, 1000 m³</i>
savi, 1000 m ³	27.7	25.0	33.0	38.4	37.7	25.7	19.0	27.0	<i>clay, 1000 m³</i>
Tehnoloogiline liiv, 1000 m ³	11.1	22.5	23.0	18.3	39.6	31.6	22.5	41.3	<i>Technological sand, 1000 m³</i>
Ehitusliiv, 1000 m ³	426.2	804.2	791.9	628.4	822.5	867.2	1 380.5	3 715.2	<i>Construction sand, 1000 m³</i>
Kruus (kruusliiv), 1000 m ³	265.3	305.2	619.4	434.2	424.3	457.6	652.0	753.2	<i>Gravel, 1000 m³</i>
Tehnoloogiline lubjakivi, 1000 m ³	0.7	17.8	49.2	38.8	61.9	40.1	71.4	62.5	<i>Technological limestone, 1000 m³</i>
Keraamiline savi, 1000 m ³	19.8	66.5	96.6	107.1	97.2	119.8	149.2	135.0	<i>Ceramic clay, 1000 m³</i>
Ehituslubjakivi, 1000 m ³	674.9	601.6	923.5	801.3	959.7	687.9	1 072.7	1 255.0	<i>Construction limestone, 1000 m³</i>
Tehnoloogiline dolomiit, 1000 m ³	-	-	-	-	-	-	75.7	150.8	<i>Technological dolomite, 1000 m³</i>
Viimistlusdolomiit, 1000 m ³	1.1	0.9	1.1	1.0	0.7	0.4	0.4	3.2	<i>Decorative dolomite, 1000 m³</i>
Ehitusdolomiit, 1000 m ³	96.1	165.9	201.9	155.5	212.1	233.0	262.8	291.2	<i>Construction dolomite, 1000 m³</i>
Turvas, tuhat tonni	1 123.8	1 074.2	333.5	1 266.1	759.7	843.7	1 508.2	1 011.6	<i>Peat, thousand tons</i>
Meremuda, tuhat tonni	0.3	0.8	0.3	0.9	0.8	1.1	1.2	1.4	<i>Sea mud, thousand tons</i>
Järvemuda, tuhat tonni	0.8	0.8	0.5	-	0.5	-	0.5	0.0	<i>Sapropel, thousand tons</i>

Puistute pindala ja metsavaru, 1958, 1975, 2003
Area and growing stock of forest stands, 1958, 1975, 2003

	Puistute pindala, 1000 ha <i>Area of stands, 1000 ha</i>			Puistute üldvaru, mln tm <i>Growing stock, million cubic metres of solid volume</i>			
	1958	1975	2003 ^a	1958	1975	2003 ^a	
Männikud	532.7	670.7	674.3	55.4	81.8	150.1	<i>Pine stands</i>
Kuusikud	288.0	380.3	362.7	42.9	57.7	86.3	<i>Spruce stands</i>
Kaasikud	345.6	471.3	659.0	25.5	44.2	117.7	<i>Birch stands</i>
Haavikud	28.7	27.2	115.1	2.8	4.1	32.6	<i>Aspen stands</i>
Sanglepikud	19.9	25.4	64.4	1.6	2.7	15.8	<i>Black alder stands</i>
Hall-lepikud	47.2	65.5	197.5	2.3	4.5	37.4	<i>Grey alder stands</i>
Teised	9.0	11.9	39.8	0.7	1.1	8.8	<i>Other</i>
KOKKU	1 271.1	1 652.3	2 111.8	131.2	196.1	448.7	<i>TOTAL</i>

^a Metsade inventeerimise statistilise valikmeetodi (SMI) alusel.
Forest inventory by statistical sampling (FIS) method.

Metsavaru, 1993, 1999–2003^a

Growing stock, 1993, 1999–2003^a

(aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta	Metsamaa pindala, 1000 ha	Puistude üldvaru, mln m ³	Puistute keskmine hektarivaru, m ³	Territooriumi metsasus, % ^b
Year	Area of forest and other wooded land, 1000 ha	Growing stock, million cubic metres	Growing stock per hectare, m ³	Area covered with forest, % ^b
	puistud, 1000 ha			
	stands, 1000 ha			
1993	2 021.8	1 920.0	274.0	43.9
1999	2 187.7	2 046.5	...	46.8
2000	2 249.4	2 114.7	410.9	48.4
2001	2 250.7	2 091.1	462.8	47.9
2002	2 205.8	2 051.9	444.0	47.0
2003	2 267.0	2 113.0	449.0	48.0

^a 1993 — Metsafondi andmed; 1999–2003 — metsade inventeerimise statistilise valikmeetodi (SMI) alusel.

^b Osatähtsus maismaa pindalas.

^a 1993 — the data of Inventory of Forest Resources; 1999–2003 — forest inventory by statistical sampling (FIS) method.

^b Proportion of the terrestrial land.

Hukunud puistud, 1993–2004

Destroyed forest stands, 1993–2004

(hektarit — hectares)

Aasta	Putuka- kahjustused	Metsloomaa- kahjustused	Metsa- haigused	Tuuleheide ja -murd	Metsa- tulekahjud	Muud kahjustused
Year	Insect pests	Game damages	Forest diseases	Windfall	Forest fires	Other damages
1993	346.6	768.7	159.0	29.4	177.6	435.7
1994	242.4	345.2	148.4	...	109.3	350.9
1995	277.6	284.0	39.4	...	47.2	287.0
1996	101.4	215.0	45.4	...	37.9	338.2
1997	119.6	223.5	45.9	...	276.5	210.4
1998	16.1	244.7	169.3	512.0	18.8	125.0
1999	0.2	338.0	183.9	209.5	133.7	183.5
2000	8.6	249.5	375.9	217.7	196.8	81.8
2001	26.8	323.8	678.6	5 034.6	5.9	81.7
2002	70.1	254.4	694.7	3 923.2	302.0	392.8
2003	6.8	391.0	815.2	642.2	41.2	521.9
2004	1.3	572.9	1027.7	673.4	128.1	396.1

Veekogude rikastamine, 2004

Replenishing of fish stock, 2004

(tuhat — thousands)

Liik	Vastsed	Maimud	Samasuvine kala	Üheaastane kala	Kahesuvine kala	Kaheaastane kala	Species
	Larvae	Fry	Same- summer fish	One-year- old fish	Two-summer old fish	Two-year- old fish	
Angerjas	-	-	492.8	-	-	-	European eel
Haug	1800.0	-	4.4	-	-	-	Pike
Jõeforell	-	-	6.3	-	-	-	Grey trout
Jöevähk	-	-	14.3	-	0.9	8.1	Crayfish
Karpkala	-	-	6.4	-	2.5	-	Carp
Koha	-	-	3.0	-	0.3	-	Pike-perch
Linask	-	-	5.1	-	5.4	0.6	Tench
Lõhe	-	-	94.4	164.6	-	46.0	Salmon
Meriforell	-	-	-	8.0	14.7	31.5	Sea trout
KOKKU	1800.0	-	626.7	172.6	23.8	86.2	TOTAL

Kaitsealad, 2005

Protected areas, 2005

(aasta alguses — at the beginning of the year)

Kaitseala tüüp	Arv	Kaitseala üldpindala, 1000 ha	Type of protected area
	Number	Total protected area, 1000 ha	
Rahvuspark	5	192.8	National park
Looduskaitseala	55	148.6	Nature reserve
Maastikukaitseala	95	166.1	Landscape reserve
Uuendamata kaitsekorraga kaitseala	218	62.6	Protected area with unrenovated protection procedure
Park, dendraarium	544	5.7	Park, arboretum
Ajutiste piirangutega ala	..	790.1	Area with temporary restrictions
KOKKU	917	1 366.0	TOTAL

Allikas: EELIS — Eesti Looduse Infosüsteemi andmebaas; Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus.

Source: EELIS — Estonian Nature Infosystem; Estonian Environment Information Centre.

Taimkaitsevahendite kasutamine põllumajanduslikes majapidamistes, 1997–2003

Use of pesticides in agricultural holdings, 1997–2003

(toimeaine — active substance)

Aasta	Putuka-tõrjevahendid		Seenhaiguste tõrjevahendid		Umbrohu-tõrjevahendid		Puhtimis-preparaadid		Kasvu-regulaatorid		Desikandid	
	tonni	kg/ha	tonni	kg/ha	tonni	kg/ha	tonni	kg/ha	tonni	kg/ha	tonni	kg/ha
	Insecticides	Fungicides	Herbicides	Seed treatment preparations	Retardants	Desiccants	tons	kg/ha	tons	kg/ha	tons	kg/ha
1997	1.9	0.1	8.2	0.8	171.6	0.7	9.5	0.3	8.1	0.9	0.1	0.8
1998	1.7	0.1	10.1	0.6	166.7	0.6	7.2	0.2	9.4	0.7	0.1	1.4
1999	2.7	0.1	6.6	0.8	167.2	0.6	4.2	0.1	6.2	0.8	0.1	1.5
2000	2.8	0.2	13.3	0.6	275.0	0.7	7.4	0.2	6.9	0.7	0.2	1.1
2001	2.9	0.2	11.9	0.9	298.1	0.7	6.6	0.2	8.7	0.8	0.0	0.5
2002	5.8	0.1	19.1	0.4	210.8	0.7	10.4	0.2	21.1	0.6	0.0	0.3
2003	5.6	0.1	24.1	0.6	268.4	1.1	5.4	0.1	17.8	0.6	0.0	0.5

Raskmetalliühendite kasutamine ettevõtetes, 2004^a

Use of heavy metal compounds in enterprises, 2004^a

(kilogrammi — kilograms)

Kemikaal	Kasutamine		Jäätmed ja heitmed	Chemical
	tooraine või toote koostisosa	redutseerumine metalliks		
	Use as raw material or product ingredient	reduced to metal		
Antimon	-	1	-	Antimony
Kaadmium	-	-	2	Cadmium
Koobalt	1 236	243	6	Cobalt
Kroom	39 062	2 745	12	Chromium
Nikkel	-	4	45	Nickel
Plii	3 407	649	205	Lead
Tina	2 223	1 708	2	Tin
Tsink	16 898	1 831	609	Zinc
Vask	26 485	634	19	Copper

^a Arvestatud puhtale metallile.
Counted to pure metal.

Halogeenitud süsivesinike kasutamine ettevõtetes, 2004

Use of halogenated hydrocarbons in enterprises, 2004
(kilogrammi — kilograms)

Kemikaal	Kasutamine		Jäätmed ja heitmed	Jäädid ettevõtetes	Chemical
	toote koosseisus või toorainena <i>Use as raw material or product ingredient</i>	muutus tootmis- protsessis <i>change in production process</i>			
Freoonid	38 493	-	2 650	26 585	<i>Freons</i>
täielikult halogeenitud ^a	126	-	20	2 713	<i>fully halogenated^a</i>
Haloonid	111	-	93	5 065	<i>Halons</i>
Tetraklorometaan	-	-	262	178	<i>Tetrachloromethane</i>
Trikloroetaan	-	-	7	1	<i>Trichloroethane</i>
Diklorometaan	3 282	-	3 626	2 828	<i>Dichloromethane</i>
Triklorometaan	130	-	651	580	<i>Trichloromethane</i>
Dikloroetaan	-	-	883 419	216 240	<i>Dichloroethane</i>
Tetrakloroetüleen	-	-	21 627	11 953	<i>Tetrachloroethylene</i>
Epikloorhüdrin	31 441	-	-	38 844	<i>Epichlorohydrine</i>
Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud	520	-	238	-	<i>Polycyclic aromatic hydrocarbons</i>

^a Täielikult halogeenitud freoonid: (CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-113, CFC-114, CFC-212, CFC-215).
Fully halogenated freons: (CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-113, CFC-114, CFC-212, CFC-215).

Paiksete saasteallikate tekitatud õhusaaste hulk, 1985, 1990, 1995–2003^a

Pollution of air from stationary sources, 1985, 1990, 1995–2003^a
(tuhat tonni — thousand tons)

Aasta	Tahked osakesed	Gaasilised ja lenduvad heitmed					Kokku
		kokku	väävel- dioksiid	süsinik- oksiid	lämmastik- oksiidid	lenduvad orgaanilised ühendid	
<i>Year</i>	<i>Solid particles</i>	<i>Gaseous and volatile waste</i>					<i>Total</i>
		<i>total</i>	<i>sulphur dioxide</i>	<i>carbon monoxide</i>	<i>nitrogen oxides</i>	<i>volatile organic compounds</i>	
1985	309	283	205	39	28	11	592
1990	269	341	239	60	23	19	610
1995	113	160	110	27	15	6	273
1996	99	170	117	30	16	6	269
1997	78	161	111	27	16	6	239
1998	70	149	101	26	15	6	219
1999	70	137	95	21	14	5	207
2000	59	135	92	19	15	8	194
2001	56	135	87	21	16	9	191
2002	35	133	84	23	15	9	168
2003	31	142	98	25	18	9	182

^a Andmed kajastavad õhusaasteainete emissiooni nendest paiksetest saasteallikatest, mille valdajale on väljastatud õhusaaste luba.

The data cover the air emission from stationary sources, whose owners have the licence for air pollution.

Jäätmete tekkimine, 2002–2003
Generation of waste, 2002–2003
(tonni — tons)

Jäätme liik	2002	2003	Kind of waste
Termilistes protsessides tekkinud jäätmed	5 470 704	6 465 460	<i>Waste from thermal processes</i>
põlevkivi koldetuhk	5 157 871	2 654 046	<i>oil shale bottom ash</i>
Maavarade ja maa-ainese uuringutel, kaevandamisel ning füüsikalise-keemilisel töötlemisel tekkinud jäätmed	4 922 457	6 493 021	<i>Waste resulting from exploration, mining, dressing and further treatment of minerals and quarrying</i>
mittemaaksete maavarade kaevandamisjäätmed	4 872 247	6 216 225	<i>waste from mineral non-metalliferous excavation</i>
Ehitus- ja lammutusjäätmed	1 290 773	1 261 493	<i>Construction and demolition waste</i>
pinnas, kivid ja süvenduspinnas	566 187	563 815	<i>soil, stones and dredging spoil</i>
metallid	345 138	376 514	<i>metals</i>
Nafta ja õli rafineerimisel ning põlevkivi utmisel tekkinud jäätmed	834 652	836 275	<i>Waste from petroleum refining and fractioning and oil shale</i>
põlevkivipoolkoks	810 924	815 714	<i>oil shale semi-coke</i>
Olmejäätmed	524 238	536 801	<i>Municipal waste</i>
Jäätmekäitlusettevõtete, ettevõtteväliste reoveepuhastite ja veevärgijäätmed	468 014	431 444	<i>Waste from waste treatment facilities, off-site waste water treatment plants and water industry</i>
Puidu töötlemisel, plaatide ja mööbli, tselluloosi, paberi ja kartongi tootmisel tekkinud jäätmed	386 046	1 088 823	<i>Waste from wood processing, manufacture of furniture, pulp, paper and paperboard</i>
Põllumajandus-, aiandus-, jahindus-, kalapüügi- ja vesiviljelussaaduste toormetootmisjäätmed, toiduvalmistamis- ja töötlemisjäätmed	326 809	485 054	<i>Waste from agricultural, horticultural, hunting, fishing and aquaculture primary production, food preparation</i>
Õli- ja vedelkütuse jäätmed	66 521	65 515	<i>Oil and liquid fuel waste</i>
Nimistus mujal määramata jäätmed	56 960	685 858	<i>Waste not otherwise specified on the list</i>
Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ja pinnatöötlusel tekkinud jäätmed	19 414	22 150	<i>Waste from mechanic shaping and surface treatment of metals and plastics</i>
Anorgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	12 145	4 092	<i>Waste from inorganic chemical processes</i>
Pakendid; nimistus mujal määramata absorbendid, puhastuskaltsud, filtrimaterjalid ja kaitseriietus	11 037	9 853	<i>Packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing</i>
Inimeste ja loomade tervishoiujäätmed	1 089	3 165	<i>Waste from human or animal health care</i>
Naha- ja tekstiilitööstuse jäätmed	2 067	3 048	<i>Waste from leather and textile industries</i>
Orgaanilistes keemiaprotsessides tekkinud jäätmed	1 471	1 987	<i>Waste from organic chemical processes</i>
Pinnakatete, liimide, hermeetikute ja trükivärvide valmistamisel ja kasutamisel tekkinud jäätmed	1 306	1 283	<i>Waste from the manufacture, formulation, supply and use of coatings (paints, varnishes and vitreous enamels), adhesives, sealants and printing inks</i>
Metallide ja muude materjalide pinnatöötlusel ja pindamisel ning värviliste metallide hüdrometallurgias tekkinud jäätmed	1 172	854	<i>Waste from metal treatment and coating of metals and from non-ferrous hydro-metallurgy</i>
Fotograafiatööstusjäätmed	224	247	<i>Waste from the photographic industry</i>
Orgaaniliste lahustite, külmutusagensi- ja aerosoolikandegaasijäätmed	46	88	<i>Waste from organic solvents, refrigerants, and aerosol carrier gases</i>
KOKKU	14 397 136	18 396 511	TOTAL

Jäätmete töötlemine kõrvaldamiseks, 2003

Treatment of waste for waste disposal, 2003
 (tonni — tons)

Menetlus		Treatment
Maapealne või maa-alune ladestamine (sh prügilatesse)	12 545 112	Deposit into or onto land (incl. landfill)
Füüsikalise-keemiline töötus	61 169	Physico-chemical treatment
Vedelate või püdelate jäätmete paigutamine maapealsetesse kaevanditesse, basseinidesse, paistiikidesse jne	41 683	Placement of liquid or sludge discards into pits, pounds or naturally occurring repositories, etc.
Põletamine	566	Thermal treatment
Bioloogiline töötus	620	Biological treatment
Pinnasetöötus	350	Land treatment

Jäätmete töötlemine taaskasutamiseks või energia tootmiseks, 2003

Treatment of waste for recovery or energy production, 2003
 (tonni — tons)

Menetlus		Treatment
Pinnasetöötus põllumajanduses või keskkonnaseisundi parandamiseks	2 063 342	Land treatment for agricultural purposes or for improvement of state of environment
Muude anorgaaniliste ainete ringlussevõtmine või taasväärtustamine	715 039	Recovery of other inorganic waste
Kasutamine kütusena või muu energiaallikana	297 808	Use as a fuel or other means to generate energy
Metallide ja metallühendite ringlussevõtmine või taasväärtustamine	85 427	Recovery and recycling of metals and metal compounds
Muude orgaaniliste ainete ringlussevõtmine või taasväärtustamine (sealhulgas kompostimine)	715 039	Recovery of other organic waste (including composting)
Õlide taasrafineerimine või korduvkasutamine	13 261	Waste oil recovery and reuse
Lahustite regenerereerimine	19	Regeneration of solvents

Veeheide, 1985, 1990, 1995–2004^a

Water discharge, 1985, 1990, 1995–2004^a
 (miljonit kuupmeetrit — million cubic metres)

Aasta	Veekogudesse	Pinnasesse ja põhjavette	Kokku	puhastamist vajav vesi	puhastatud		puhastamata
					ebapiisavalt puhastatud	puhastatud	
Year	Into surface water bodies	Into the soil and ground water	Total	water needing purification	purified	insufficiently purified	unpurified
1985	3 022	6	3 028	464	406	136	58
1990	3 254	4	3 258	537	498	196	39
1995	1 848	1	1 849	397	378	26	19
1996	1 692	1	1 692	316	301	25	15
1997	1 686	1	1 686	350	340	30	10
1998	1 671	1	1 671	328	319	25	9
1999	1 531	1	1 532	312	305	23	7
2000	1 494	1	1 495	282	275	19	7
2001	1 506	3	1 509	305	297	7	8
2002	1 416	1	1 427	278	271	25	7
2003	1 626	1	1 627	303	301	12	2
2004	1 721	2	1 723	356	354	8	2

^a Andmed hõlmavad neid ettevõtteid, kellel on luba heitvee juhtimiseks veekogudesse ja pinnasesse.
 The data cover enterprises which have licenses for wastewater discharge into water bodies and soil.

Pinnaveekogudesse juhitud puhastamist vajava vee reostuskoormus, 1995–2004
Pollution load to surface water bodies, 1995–2004
(tonni — tons)

Aasta Year	Orgaanilised reoained, BHT ₇ ^a Organic substances, BOD ₇ ^a	Heljum Suspended solids	Üldlämmastik Total nitrogen	Üldfosfor Total phosphorus	Naftasaadused Oil products
1995	4 481	7 490	3 503	321	93
1996	4 174	6 330	3 200	304	70
1997	3 838	5 641	3 173	303	70
1998	3 122	4 856	2 976	279	68
1999	2 308	4 071	2 739	256	52
2000	2 051	3 142	2 810	230	39
2001	1 674	2 504	3 148	193	38
2002	1 480	2 661	2 591	183	26
2003	1 657	2 670	2 348	175	55
2004	1 561	2 971	2 242	170	65

^a BHT₇ — hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.
BOD₇ — quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.

Heitvee orgaaniliste reoainete reostuskoormus (BHT₇^a) valgala järgi, 1995–2004
Pollution load of organic substances (BOD₇^a) of discharged wastewater by catchment area, 1995–2004
(tonni aastas — tons in a year)

Aasta Year	Soome laht Gulf of Finland	Väinameri Väinameri	Liivi laht Gulf of Riga	Läti ja Venemaa jõed ja jõed Rivers in Latvia and Russia	Läänemere avaosa Open area of the Baltic Sea	Pinnas ja põhjavesi Soil and ground water
1995	3 920	155	281	6	7	113
1996	3 512	148	415	7	8	85
1997	3 380	126	246	5	6	75
1998	2 762	74	205	3	11	67
1999	2 007	60	181	3	6	51
2000	1 711	58	231	3	10	38
2001	1 438	53	145	2	4	32
2002	1 264	38	137	2	11	28
2003	1 455	35	144	1	5	17
2004	1 360	31	150	2	5	14

^a BHT₇ — hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.
BOD₇ — quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.

Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud keskkonnakaitse valdkonna järgi, 2003
Environmental investments of enterprises by environmental protection activity, 2003
(tuhat krooni — thousand kroons)

Ettevõtte tegevusala	Välisõhu ja kliima kaitse	Heitvee- käitlus	Jäätme- käitlus	Pinnase, pinna- ja põhjavee kaitse	Muu keskkonnakaitse valdkond	Kokku	<i>Economic activity of enterprise</i>
	<i>Protection of ambient air and climate</i>	<i>Waste-water management</i>	<i>Waste management</i>	<i>Protection of soil, ground-water and surface water</i>	<i>Other environmental protection activity</i>	<i>Total</i>	
Töötlev tööstus	24 894	35 557	45 251	6 889	3 666	116 257	<i>Manufacturing</i>
Veevarustus ja heitveekäitlus	10 304	209 767	360	20157	9 743	250 331	<i>Water supply and wastewater management</i>
Elektri-, gaasi-, auru- ja kuumaveevarustus	13 605	14 021	39 534	12 675	240	80 075	<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>
Jäätmekäitlus; tänavate korrashoid	0	3328	174 337	2 462	178	180 305	<i>Waste management and street care</i>
Transpordi abitegevused; laondus	8 149	0	0	7 847	1 191	17 187	<i>Supporting transport activities; storage</i>
Ehitus	489	776	37	2 389	83	3 774	<i>Construction</i>
Mäetööstus	299	34	11	0	1 116	1 460	<i>Mining</i>
Põllumajandus	0	1892	8 909	15 978	115	26 894	<i>Agriculture</i>
Transport	24	268	0	0	0	292	<i>Transport</i>
Mootorsõidukite müük, hooldus ja remont; kütuse müük	13 499	1 756	47	127	0	15 429	<i>Sale, maintenance and repair of motor vehicles; sale of fuel</i>
Muu tegevusala ^a	883	1483	3 369	589	1 069	7 393	<i>Other activities^a</i>
KOKKU	72 146	268 882	271 855	69 113	17 401	699 397	TOTAL

^a Metsamajandus; kalandus; ringlussevõtt; keskkonnakahjustuste analüüs, keskkonnakaitse projekteerimine; jäätmete ja jääkide hulgimüük; looduskaitsealade tegevus.
Forestry; fishery; recycling; analysis of environmental damages, design of environmental protection; wholesale of waste and residuals; activity of natural parks.

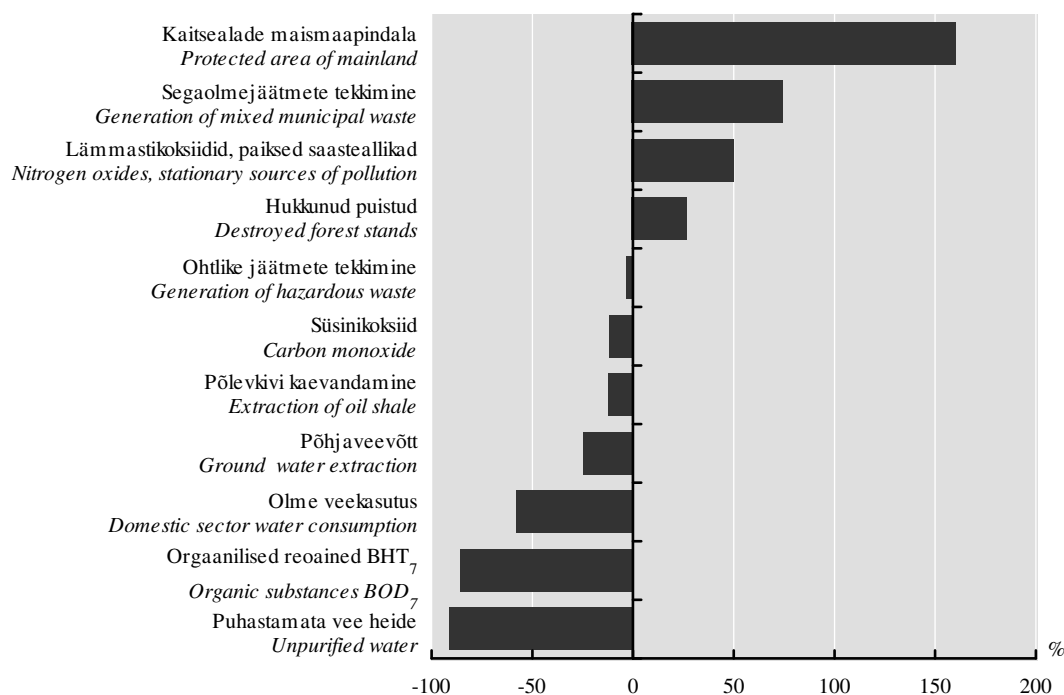
Ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud, 1993–2003
Environmental investments of enterprises, 1993–2003
(osatähtsus investeeringutes põhivara, protsenti — percentage of investments in fixed assets)

Aasta	Mäetööstus	Töötlev tööstus	Elektri-, gaasi-, auru- ja kuumaveevarustus	Veevarustus
<i>Year</i>	<i>Mining</i>	<i>Manufacturing</i>	<i>Electricity, steam and hot water supply</i>	<i>Water supply</i>
1993	7	3	20	64
1994	0	3	4	40
1995	1	4	2	51
1996	1	3	16	57
1997	-	2	7	73
1998	2	2	9	40
1999	1	5	12	36
2000	-	4	11	51
2001	1	6	...	...
2002	2	4	7	...
2003	0	4	2	56

Omavalitsuste keskkonnakaitsekulutused keskkonnakaitse valdkonna järgi, 2003
Environmental expenditures of local governments by environmental protection activity, 2003
(tuhat krooni — thousand kroons)

Keskkonnakaitse valdkond	Investeeringud	Sisemised jooksevkulud	Maksud keskkonnakaitse teenuste eest	Kokku	Environmental protection activity
	<i>Investments</i>	<i>In-house spendings</i>	<i>Payments for environmental protection services</i>	<i>Total</i>	
Välisõhu ja kliima kaitse	168	545	435	1 148	<i>Protection of ambient air and climate</i>
Heitveekäitlus	115 473	12 487	9 232	137 192	<i>Wastewater management</i>
Jäätmekäitlus	17 869	32 791	18 766	69 426	<i>Waste management</i>
Pinnase, põhja- ja pinnavee kaitse	3 239	2 941	3 223	9 403	<i>Protection of soil, groundwater and surface water</i>
Kaitse müra ja vibratsiooni eest	0	0	138	138	<i>Noise and vibration abatement</i>
Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	1 312	5 702	4 643	11 657	<i>Protection of biodiversity and landscape</i>
Kaitse radiatsiooni eest	0	0	90	90	<i>Protection against radiation</i>
Teadus- ja arendustegevus	2 564	915	418	3 897	<i>Research and development</i>
Muu keskkonnakaitse valdkond	436	3 683	543	4 662	<i>Other environmental protection activities</i>
KOKKU	141 061	59 064	37 488	237 613	TOTAL

Keskkonnatrendid võrreldes 1993. aastaga, 2003
Environment trends compared to 1993, 2003

Mõisted

BHT₇ — hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.

Jäätmed — inimtegevuses tekkinud esemed, ained või nende jäägid, mida ei saa nende tekkeprotsessis või -kohas kasutada. Jäägid, mida taaskasutatakse vahetult nende tekkeprotsessis või -kohas, samuti õhku või vette paisatud jääkained pole jäätmed.

Keskonnakaitse jooksevkulud — keskkonnakaitseks vajalikud kulutused tööjõule, energiale, materjalile, remondile jms, keskkonnakaitsevahendite rent, nende liisingu ja kindlustuse maksumus, kulutused saastetaseme mõõtmiseks ja seireks; samuti maksed teistele keskkonnakaitseliste teenuste ja kaupade eest (näiteks saastunud pinnase puhastamise, heitvee kanaliseerimise ja puhastamise, jäätmete veo jms eest).

Keskonnakaitseinvesteering — kulutused maale, hinnalistele ja pika kasutusajaga seadmetele, rajatistele jms, mida kasutatakse keskkonna saastamise vähendamiseks. Kui on soetatud nn toruotsa seadmed, mis takistavad heitmete pääsu keskkonda (nt õhupuhastusseadmed, veepuhastusseadmed jms), on investeering nende soetamise maksumus ilma pangalaenu intressideta. Kui tootmisprotsessis tekkivate heitmete koguse vähendamiseks muudetakse tehnoloogiat, siis vana tehnoloogia asendamisel uuega mõistetakse investeeringuna vana ja uue tehnoloogia maksumuse vahet, tehnoloogia osalisel muutmisel keskkonnakaitseks investeeritud summat.

Keskonnakaitsekulutused — kulutused, mille peamine eesmärk on ära hoida või vähendada ettevõtte majandustegevusest tingitud keskkonna saastumist või mõnel muul viisil kahjustumist ja kõrvaldada juba tekkinud saaste. Nimetatud kulutuste hulka ei arvata loodusvarade mobiiliseerimise kulutusi ega töötingimuste parandamise kulutusi.

Keskonnakaitsetulud — tulu keskkonna saastumise vähendamisega seotud tegevuse kõrvalsaaduste ja keskkonnakaitse teenuste müügist (nt tasu jäätmeveo või heitvee puhastamise eest, tulu ümbertöötatud tootmisjäätmete müügist jms).

Taimekaitsevahendi kogus — taimekaitsevahendi toimeaine kogus, mida kasutati taimede ühe- või mitmekordsel töötlemisel. Taimekaitsevahendi toimeaine kogus arvutatakse järgmiselt: kasutatud taimekaitsevahendi (preparaadi) kogus (kaal) korrutatakse tema toimeaine sisalduse protsendiga ja jagatakse sajaga.

Metoodika

Keskonnastatistika valdkond on lai ja hõlmab kogu keskkonna selles paikneva bioota ja

inimasustusega. Keskonnastatistika orienteerub loodusressursside kättesaadavale kvantiteedile ja kvaliteedile, inimtegevusele, mis mõjutab keskkonda, selle mõju tekitatud muutustele ning ühiskonna meetmetele inimtegevusest tingitud negatiivse mõju vähendamiseks.

Keskonnastatistika andmeesitusviis ja kompleksnäitajad on alles väljaarendamisel. Senini on rahvusvaheliselt enam kasutatud esitusviisiks *DPSIR*-mudel (*driving forces, pressure, state, impact, response* — keskkonnaprobleeme põhjustavad tegurid, keskkonnale avaldatav mõju, keskkonna seisund, muutunud keskkonnaseisundist tingitud negatiivne tagasimõju inimestele, keskkonnakaitse meetmed). Ligi 200 näitajat, mida sellesse raamistikku paigutatakse, pärinevad riigiti erinevatest institutsioonidest ning on saadud erinevate meetoditega, olles järelikult ka erineva katvuse ja kvaliteediga.

Euroopa Liidu statistikaamet (Eurostat) on prioriteetsete valdkondadena esile tõstnud majandustegevuse keskkonnaaspektid, inimtegevuse mõju keskkonnale ning keskkonnakaitse meetmed — valdkonnad, milles on asutud välja töötama harmoneeritud metoodikat.

Keskkonnaandmete kogujad on suures osas nende esmased ja põhilised tarbijad. Eestis kogub maavaravarude kasutuse, looduskaitsese järelevalve, liigi- ja kooslustekaitse, jäätmemajanduse, veemajanduse ja õhusaaste andmeid Keskkonnaministeerium. Need andmestikud on seotud asjakohaste õigusaktide arenguga ja kajastavad ühel või teisel viisil maksustatavat looduskasutust. Valdkondades, mille kohta oleks samuti vaja statistilist teavet, kuid sellega ei tegele ükski teine institutsioon, on Statistikaamet töötanud välja andmete kogumise ja töötlemise põhiprintsiipe järgivad statistilised vaatlused (ettevõtete ja omavalitsuste keskkonnakaitsekulutused, osoonikihti kahjustavate ainete, raskmetalliühendite ja pestitsiidide kasutamine).

Kirjandust

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1, 4.

Keskfond. 2003. *Environment*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Keskfond arvudes. 2003. *Environment in Figures*. Taskuteatmik. Tallinn, 2004.

Keskonnakaitsekulutused. 2003. *Environment Protection Expenditures*. 2005. E-väljaanne.

Säästva arengu näitajad. *Indicators of Sustainable Development*. 2004. E-väljaanne.

Definitions

BOD₇ — quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.

Current expenditures on environmental protection — includes labour expenditures, payments for rent, leasing and insurance, expenditure on measurement and monitoring of pollution level, use of energy and other material goods and purchase of services where the main purpose is to prevent, reduce, treat or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of environment resulting from operation activity of the company.

Environmental investments — capital expenditure where the main purpose is to collect, treat, monitor and control, reduce, prevent or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment. In the case of end-of-pipe installations, (which collect and remove pollution and pollutants after their creation, prevent the spread of and measure the level of the pollution and treat and dispose the pollutants) the acquisition cost of installations, without interests on bank loan, is taken into account. In the case of integrated technologies, (new or adapted existing methods, technologies, processes designed to prevent or reduce the amount of pollution created at the source) the investments are shown as a difference between the cost of new and old technologies. If the technology is changed only partly, the sum invested in environmental protection is shown.

Environmental protection expenditures — investments and current expenditures where the main purpose is to collect, treat, reduce or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment resulting from operating activity of the company. These expenditures do not include mobilisation of natural resources or improvement of working conditions.

Receipts from environmental protection activities — receipts from the sale of the by-products or services of environmental protection activities (for example, receipts from the waste collection or wastewater purification, sale of recycled products).

Used amounts of pesticides — amounts of pesticides, which were used for the treatment of plants. For the calculation of the amounts used, the quantity of the substance is multiplied with the percentage of content of active ingredient and divided by 100.

Waste — substances generated by human activity, which cannot be reused in the process or place of their generation. The residuals, which are reused in the process or place of the generation or emitted to air or water, are not considered waste.

Methodology

The area of environment statistics is wide covering the surrounding environment with biota and human

settlements therein. Environment statistics orientates to the quality and quantity of usable natural resources, human activities that influence environment, changes in environmental conditions and to measures taken by the society to reduce negative environmental impacts stemming from those activities.

The format of presenting environmental statistical data and the complex indicators are only at the stage of development. Internationally, the most common way of presenting environmental data is the DPSIR model (driving forces, pressure, state, impact, response). Nearly 200 indicators fitting this model are usually derived from different sources and are collected using various methodologies resulting in different quality and coverage.

Eurostat gives priority to the following areas: environmental aspects of economic activity causing environmental problems, human impact on environment and measures taken to reduce pollution — these are the areas where harmonised methodologies are being developed.

Very often those collecting environmental data are also the primary and main users of these data. In Estonia the data on the use of mineral resources, environment protection supervision, species and habitats protection, waste management, waste water and water management and air emissions are collected by the Ministry of the Environment. These data sets are closely connected with the development of the respective legislation and reflect in one or the other way the chargeable natural resource utilisation. For areas about which data collection has not yet been started in any institution and which also have to be covered with official statistics, the Statistical Office has worked out surveys following the main principles of statistics (environmental expenditures of enterprises and local governments, use of substances that deplete the ozone layer and use of heavy metal compounds and pesticides).

Publications

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin. Nos 1, 4.*

Keskkond. 2003. *Environment. Yearbook. Tallinn, 2004.*

Keskkond arvudes. 2003. *Environment in Figures. Pocket-sized reference book. Tallinn, 2004.*

Keskkonnakaitsekulutused. 2003. *Environment Protection Expenditures. 2005. E-publication.*

Säästva arengu näitajad. *Indicators of Sustainable Development. 2004. E-publication.*

RAHVASTIK

Population

Rahvaarv aasta alguses, 1990–2005	37
Aastakeskmise rahvaarv, 1990–2003	37
Noored ja vanad rahvastikus, 1990–2003 (diagramm)	37
Rahvastiku vanuspüramiid, 2004 (diagramm)	38
Rahvastiku rahvuskoosseis, 1989, 2000, 2003	38
Rahvastik kodakondsuse järgi, 2000	39
Rahvastik sünniriigi järgi, 1989, 2000	39
Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2003	40
Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2003. Eestlased	40
Sünnid ja surmad, 1990–2003 (diagramm)	40
Elussündinud soo järgi, 1990, 1995–2003	41
Sünnituste arv ja mitmikesisünnitused, 1990, 1995–2003	41
Elussündinud soo ja ema rahvuse järgi, 1990, 1995–2003	41
Sünnimuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003	42
Sünnimuse näitajad, 1990, 1995–2003	42
Elussündinud ema vanuse järgi, 1990, 1995–2003	42
Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990, 1995–2003	43
Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990, 1995–2003 (diagramm)	43
Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003	44
Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003. Eestlased	44
Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003	44
Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003. Eestlased	45
Elussündinud ema haridustaseme järgi, 1990, 1995–2003	45
Elussündinud ema tööalase seisundi järgi, 1990, 1995–2003	45
Elussündinud sünnijärjekorra ja ema vanuse järgi, 1990, 1995–2003	46
Emade keskmine vanus lapse sünnil, 1990–2003 (diagramm)	47
Abordid, 1995–2004	47
Elussüünde ja abortide tuhande 15–49-aastase naise kohta, 1990–2003 (diagramm)	48
Perinataalsurmad, 1990–2003	48
Imikusuremus, 1990–2003	49
Perinataal- ja imikusuremus, 1992–2003 (diagramm)	49
Surnud soo ja rahvuse järgi, 1990–2003	50
Surnud vanuse järgi, 1990, 1995–2003	50
Surnud vanuse järgi, 1990, 1995–2003. Mehed	51
Surnud vanuse järgi, 1990, 1995–2003. Naised	51
Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003	52
Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003. Mehed	52
Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003. Naised	53
Suremuse üldkordaja soo järgi, 1990–2003 (diagramm)	53
Surnud, suremuse üldkordaja ja standarditud suremuskordaja soo ja surmapõhjuse järgi, 2003	54
Oodatav eluiga, 1989–2003	55
Abielud ja abielulahutused, 1990, 1995–2003	55
Abielud, 1990, 1995–2003	55
Abiellujad soo ja vanuse järgi, 1990, 1995–2003	56
Abielulahutused, 1995–2003	56
Lahutused ühiste alaealiste laste järgi, 1995–2003	57
Lahutajad soo ja vanuse järgi, 1995–2003	57
Lahutused abielu kestuse järgi, 1990, 1995–2003	57

<i>Population at the beginning of the year, 1990–2005</i>	37
<i>Mean annual population, 1990–2003</i>	37
<i>Young and old people in the population, 1990–2003 (diagram)</i>	37
<i>Population age-pyramid, 2004 (diagram)</i>	38
<i>Ethnic composition of the population, 1989, 2000, 2003</i>	38
<i>Population by citizenship, 2000</i>	39
<i>Population by country of birth, 1989, 2000</i>	39
<i>Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2003</i>	40
<i>Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2003. Estonians</i>	40
<i>Births and deaths, 1990–2003 (diagram)</i>	40
<i>Live births by sex, 1990, 1995–2003</i>	41
<i>Number of deliveries and multiple births, 1990, 1995–2003</i>	41
<i>Live births by sex and mother's ethnic nationality, 1990, 1995–2003</i>	41
<i>Age-specific fertility rates, 1990, 1995–2003</i>	42
<i>Fertility indicators, 1990, 1995–2003</i>	42
<i>Live births by mother's age, 1990, 1995–2003</i>	42
<i>Live births by legitimacy, 1990, 1995–2003</i>	43
<i>Live births from marriage and outside marriage, 1990–2003 (diagram)</i>	43
<i>Live births by birth order, 1990, 1995–2003</i>	44
<i>Live births by birth order, 1990, 1995–2003. Estonians</i>	44
<i>Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2003</i>	44
<i>Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2003. Estonians</i>	45
<i>Live births by mother's education, 1990, 1995–2003</i>	45
<i>Live births by mother's status in employment, 1990, 1995–2003</i>	45
<i>Live births by birth order and mother's age, 1990, 1995–2003</i>	46
<i>Mean age of mother at childbirth, 1990–2003 (diagram)</i>	47
<i>Abortions, 1995–2004</i>	47
<i>Live births and abortions per 1000 women aged 15–49, 1990–2003 (diagram)</i>	48
<i>Perinatal deaths, 1990–2003</i>	48
<i>Infant mortality, 1990–2003</i>	49
<i>Perinatal and infant mortality, 1992–2003 (diagram)</i>	49
<i>Deaths by sex and ethnic nationality, 1990–2003</i>	50
<i>Deaths by age, 1990, 1995–2003</i>	50
<i>Deaths by age, 1990, 1995–2003. Males</i>	51
<i>Deaths by age, 1990, 1995–2003. Females</i>	51
<i>Age-specific mortality rates, 1990, 1995–2003</i>	52
<i>Age-specific mortality rates, 1990, 1995–2003. Males</i>	52
<i>Age-specific mortality rates, 1990, 1995–2003. Females</i>	53
<i>Crude mortality rate by sex, 1990–2003 (diagram)</i>	53
<i>Number of deaths, crude and age-standardised mortality rates by sex and cause of death, 2003</i>	54
<i>Life expectancy at certain age, 1989–2003</i>	55
<i>Marriages and divorces, 1990, 1995–2003</i>	55
<i>Marriages, 1990, 1995–2003</i>	55
<i>Newly married persons by sex and age, 1990, 1995–2003</i>	56
<i>Divorces, 1995–2003</i>	56
<i>Divorces by number of common children under 18 years of age, 1995–2003</i>	57
<i>Newly divorced persons by sex and age, 1995–2003</i>	57
<i>Divorces by duration of marriage, 1990, 1995–2003</i>	57

Ülevaade

Peatükk esitab rahvastikustatistikat alates 1989. aastast. Isikuandmete kaitse seaduse muudatustest tulenevalt oli rahvastikustatistika tegemine 2004. aastal katkestatud, mistõttu statistika nimetatud aasta kohta viibib.

1. jaanuaril 2004 oli Eesti arvestuslik rahvaarv 1 351 069. Võrreldes 2003. aasta 1. jaanuariga oli see ligikaudu 0,4% väiksem. Esialgusel hinnangul vähenes 2005. aasta alguses rahvaarv veelgi, 1 346 500-ni.

Loomulik iive on jätkuvalt negatiivne, 2003. aastal –5116. Et sünde oli 2003. aastal veidi rohkem ja surmajuhtumeid vähem kui aasta varem, oli rahvaarvu vähenemine mõneti väiksem (2002. aastal oli loomulik iive –5354).

Laste osatähtsus rahvastikus väheneb. 2003. aastal oli alla 15-aastasi rahvastikus 16,3% ja üle 65-aastasi 16,0%, aasta varem vastavalt 16,9% ja 15,7%. 15–64-aastaste osatähtsus suurenes aasta jooksul mõne kümnendiku protsendi võrra. Naiste osatähtsus rahvastikus oli 2004. aasta algul jätkuvalt 53,9%.

2003. aastal sündis 13 036 last. Eelnenud aastaga võrreldes oli elussünde rohkem, kuid ainult 35 võrra. Sündimuse üldkordaja oli 2003. aastal 9,6 ja summaarne sündimuskordaja 1,37. Need näitajad on samad, mis 2002. aastal. Üha rohkem naisi lükkab lapse sünnitamise edasi vanemasse ikka. Sündimuse vanuskordajad näitavad, et kuni 24-aastaselt sünnitavad naised järjest vähem, samas kui üle 25-aastaste hulgas sünnitajate osatähtsus suureneb. Samuti kasvab järjepidevalt ema keskmine vanus lapse sünnil. 2003. aastal oli ema keskmine vanus lapse sünnil 27,7 ja esimese lapse sünnil 24,8 aastat. Esimese lapsena sündinute osatähtsus hõlmas kõigist sündinutest ligi poole. Võrreldes 2002. aastaga suurenes nende osatähtsus 1% võrra.

Kuna abielusid sõlmitakse vähe, sünnib ka registreeritud abielus abikaasadel lapsi üha vähem. 2003. aastal sündis vaid 42,2% lastest registreeritud abielus olevale emale ja isale. Samas ei tähenda see, et ülejäänud lapsed sünnivad ühe vanemaga perre. Peale abielus olevate vanemate on mõlema vanema andmed sünniakti kantud 42,4%-l sündidest.

Abortide arv kahanes ka 2003. aastal, neid oli kokku 13 008. Naise omal soovil tehti 10 619 aborti. Hoolimata asjaolust, et abortide arv pidevalt

väheneb, langes abortide koguarv alles 2003. aastal allapoole sündide arvu. Naise omal soovil tehtud abortide arv oli aga võrreldes sama aasta sündide arvuga väiksem juba alates 2000. aastast. 2003. aastal tehti naise soovil 100 elussünni kohta 81,5 aborti. Abortide arv vähenes ka 2004. aastal.

Surmajuhtumeid oli 2003. aastal 18 152, vähem kui aasta varem (18 355). Surmade arv 1000 elaniku kohta ehk suremuse üldkordaja on naiste seas veidi kasvanud ja meeste seas vähenenud. Üle poole surmajuhtumitest on tingitud vereringeelundite haigustest, järgnevad pahaloomulised kasvaja ning traumad ja mürgistused. Selline järjekord on arenenud riikidele tüüpiline.

Imikusurmasid oli 2003. aastal 91. Imikusuremuskordaja ehk imikusurmade arv 1000 elussünni kohta oli 7,0. Varasemaid aastaid iseloomustanud imikusuremuse vähenemine vahetus 2003. aastal mõõduka tõusuga. Muutus on tingitud eelkõige esimesel elunädalal surnute suurenenud arvust. Surnultsündide arv seevastu vähenes (2002. aasta 74-st 63-ni). Vähenes ka surnultsündide arv 1000 sünni kohta. 2003. aastal pikenes oodatav eluiga meestel 2002. aastaga võrreldes üsna märgatavalt — peaaegu aasta võrra —, tõustes 66,04 aastani ning seda hoolimata imikusuremusnäitajate tõusust 2003. aastal. Naiste oodatav eluiga oli ligikaudu samasugune kui 2002. aastal — 76,9 aastat.

2003. aastal vähenes nii abielude kui ka lahutuste arv. Sõlmiti 5699 ja lahutati 3973 abielu. 1000 elaniku kohta sõlmiti 4,2 abielu ja oli 2,9 lahutust.

Esmakordselt abiellujate osatähtsus pisut suurenes. Abielluvatest meestest 69,3% ja naistest 70,8% sõlmis 2003. aastal esimese abielu. Võrreldes 2002. aastaga jäi meeste keskmine esmasabiellumisvanus muutumatuks — 28,2 aastat. Seevastu naistel suurenes see 0,2 aasta võrra — 25,7 aastani.

Lahutajatest on korduva abielu lahutajaid ligikaudu viiendik. 2003. aastal lahutasid naised korduvaid abielusid pisut vähem kui mehed, 2002. aastal oli vastupidi. 2002. aastaga võrreldes lahutati 2003. aastal alla 10 aastat kestnud abielusid vähem. Samas suurenes üle 10 aasta kestnud abielude lahutamise osatähtsus. Viimastel aastatel on pidevalt vähenenud ühiste alaealiste lastega abielupaaride lahutuste osatähtsus. 2003. aastal oli selliseid paare kõigist lahutajatest 57,5%.

Overview

The chapter presents population statistics since the year 1989. Due to amendments made in the Personal Data Protection Act, the production of population statistics was suspended in 2004. Therefore the population statistics of 2004 is delayed.

Estimated population number of Estonia at 1 January 2004 was 1,351,069. Compared to 1 January 2003 it is approximately 0.4% smaller. By provisional estimations the population number at the beginning of 2005 was 1,346,500, which is somewhat smaller than a year earlier.

Natural increase is continuously negative, -5,116 in 2003. Since the number of births was a little higher and the number of deaths was lower than a year earlier, the decrease in the population number was smaller (in 2002 the natural increase was -5,354).

In 2003 the percentage of under 15-year-old people was 16.3 and over 65-year-old people was 16.0. A year earlier these percentages were 16.9 and 15.7, respectively. The proportion of 15-64-year-old people increased by a few tenths per cent. The percentage of women at the beginning of 2004 was continuously 53.9.

In 2003, 13,036 children were born. In 2003 compared to 2002, the number of live births increased only by 35 births. Crude birth rate was 9.6 and total fertility rate was 1.37 in 2003. These indicators had the same values in 2002. More and more women postpone childbirth to older age. Age-specific birth rates show that to women under 25 years old less children are born, while the natality among over 25-year-old women is increasing. The mean age of mother at childbirth is also continuously increasing. In 2003 the mean age of mother at childbirth and the mean age of mother at the birth of the first child were respectively 27.7 and 24.8 years. The percentage of first births was almost 50%. Compared to 2002 the percentage of first births increased by 1%.

Since the number of registered marriages is small, less children are born to parents who are legally married. In 2003 legitimate births accounted for only 42.2%. Though it does not mean that the remainder part of children are born to one parent only. In addition to married parents the data of both parents are entered to birth record in cases of 42.4% from all births.

The number of abortions decreased also in 2003. The number of abortions was 13,008, including 10,619 legally induced abortions. In spite of the

continuous decrease in the number of abortions, it has been smaller than the number of births since 2003. The number of legally induced abortions has been smaller than the number of births already since 2000. In 2003 there were 81.5 legally induced abortions per 100 live births. The number of abortions decreased also in 2004.

The number of deaths decreased in 2003 to 18,152 compared to 18,355 in 2002. The number of deaths per 1,000 population (crude mortality rate) increased slightly among women and decreased among men. The diseases of circulatory system, followed by malignant neoplasms, injuries and poisonings, caused more than half of deaths. This kind of order is also typical of developed countries.

The number of infant deaths was 91 in 2003. Infant mortality rate (the number of infant deaths per 1,000 live births) was 7.0. The decrease of infant mortality of the last years has been replaced with some increase. This change is caused primarily by rise in mortality during the first week of life. The number of stillbirths, however, continued to decline (63 in 2003 compared to 74 in 2002), as well as the rate of stillbirths per 1,000 births. The life expectancy of men in 2003 is considerably higher compared to 2002, increasing almost by one year to the age 66.04 despite of higher indicators of infant mortality in 2003. Life expectancy of women is approximately the same as in 2002 — 76.9 years.

In 2003 the number of both marriages and divorces decreased. 5,699 marriages were contracted and 3,973 marriages were divorced. Crude marriage rate was 4.2 and crude divorce rate was 2.9.

The percentage of first marriages slightly increased. 69.3% of newly married men and 70.8% of newly married women registered their first marriage. Compared to 2002, the mean age of men at first marriage remained the same in 2003. The mean age of women at first marriage increased by 0.2 years and was 25.7 years.

About one-fifth of divorced persons are repeatedly divorced. In 2003 women divorced slightly less repeated marriages than men, the situation was opposite in 2002. In 2003 compared to 2002, there were less divorces among marriages that had lasted less than 10 years and more divorces among marriages that had lasted over 10 years. During last years the percentage of divorced couples with common under 18-year-old children has fallen. In 2003 such couples accounted for 57.5% of the total number of divorces.

Rahvaarv aasta alguses, 1990–2005

Population at the beginning of the year,
1990–2005

Aasta Year	Kokku Total	Mehed Males	Naised Females
1990	1 570 599	734 538	836 061
1991	1 567 749	733 549	834 200
1992	1 554 878	726 755	828 123
1993	1 511 303	703 305	807 998
1994	1 476 952	686 000	790 952
1995	1 448 075	671 264	776 811
1996	1 425 192	659 355	765 837
1997	1 405 996	649 490	756 506
1998	1 393 074	642 999	750 075
1999	1 379 237	636 259	742 978
2000	1 372 071	632 709	739 362
2001	1 366 959	630 449	736 510
2002	1 361 242	627 591	733 651
2003	1 356 045	624 961	731 084
2004	1 351 069	622 450	728 619
2005 ^a	1 346 500	..	..

Aastakeskmise rahvaarv, 1990–2003

Mean annual population,
1990–2003

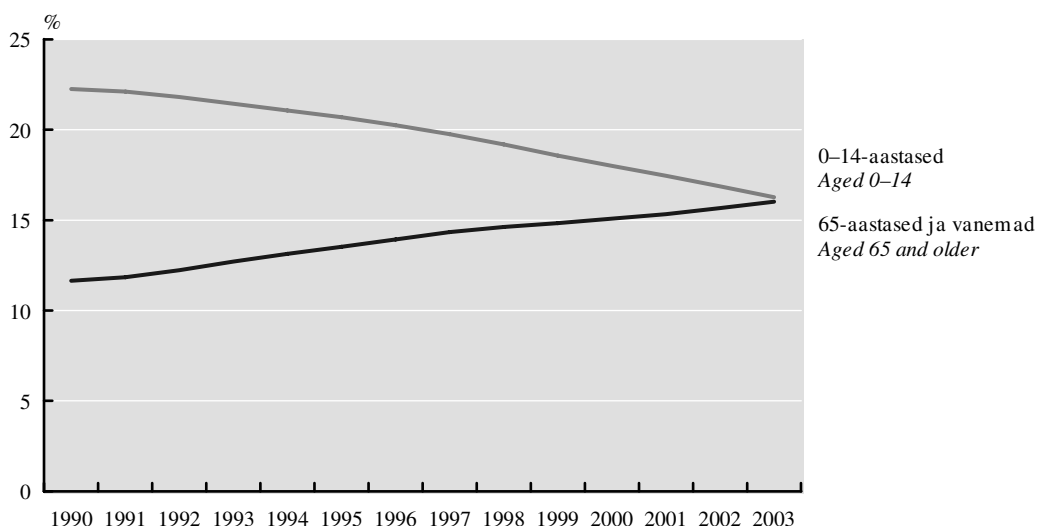
Aasta Year	Kokku Total	Mehed Males	Naised Females
1990	1 569 174	734 044	835 130
1991	1 561 314	730 152	831 162
1992	1 533 091	715 030	818 061
1993	1 494 128	694 653	799 475
1994	1 462 514	678 632	783 882
1995	1 436 634	665 310	771 324
1996	1 415 594	654 423	761 171
1997	1 399 535	646 245	753 290
1998	1 386 156	639 629	746 527
1999	1 375 654	634 484	741 170
2000	1 369 515	631 579	737 936
2001	1 364 101	629 020	735 081
2002	1 358 644	626 276	732 368
2003	1 353 557	623 705	729 852

^a 2005. aasta alguse rahvaarv on prognoositud 2004. aasta alguse arvestusliku rahvaarvu ja 2003. aasta loomuliku iibe alusel.

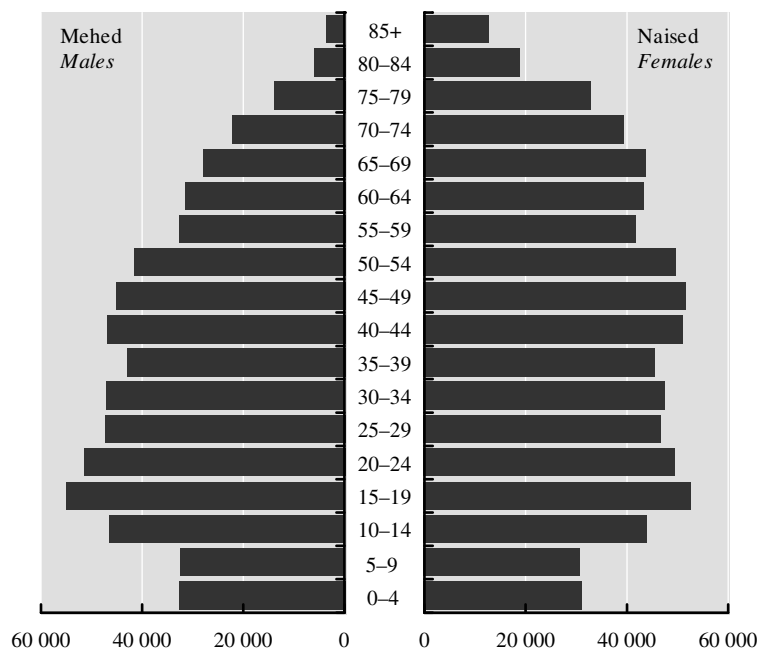
Population prognosis for the beginning of 2005 based on the estimated population number for the beginning of 2004 and natural increase of 2003.

Noored ja vanad rahvastikus, 1990–2003

Young and old people in the population, 1990–2003
(aastakeskmise rahvaarv — mean annual population)

Rahvastiku vanuspüramiid, 2004
Population age-pyramid, 2004
(aasta alguses — at the beginning of the year)

Rahvastiku rahvuskoosseis, 1989, 2000, 2003
Ethnic composition of the population, 1989, 2000, 2003
(aasta alguses — at the beginning of the year)

Rahvus	1989 ^a		2000 ^a		2003 ^b		Ethnic nationality
	arv <i>number</i>	10 000 elaniku kohta <i>per 10,000 population</i>	arv <i>number</i>	10 000 elaniku kohta <i>per 10,000 population</i>	arv <i>number</i>	10 000 elaniku kohta <i>per 10,000 population</i>	
Eestlased	963 281	6 153	930 219	6 790	927 293	6 838	<i>Estonians</i>
Venelased	474 834	3 033	351 178	2 563	349 227	2 575	<i>Russians</i>
Ukrainlased	48 271	308	29 012	212	28 820	213	<i>Ukrainians</i>
Valgevenelased	27 711	177	17 241	126	16 891	125	<i>Belorussians</i>
Soomlased	16 622	106	11 837	86	11 371	84	<i>Finns</i>
Juudid	4 613	29	2 145	16	2 046	15	<i>Jews</i>
Tatarlased	4 058	26	2 582	19	2 562	19	<i>Tatars</i>
Sakslased	3 466	22	1 870	14	1 900	14	<i>Germans</i>
Lätlased	3 135	20	2 330	17	2 276	17	<i>Latvians</i>
Poolakad	3 008	19	2 193	16	2 147	16	<i>Poles</i>
Leedulased	2 568	17	2 116	15	2 100	15	<i>Lithuanians</i>
Teised rahvused	14 095	90	9 410	69	9 412	69	<i>Other ethnic nationalities</i>
Rahvus teadmata	-	-	7 919	58	-	-	<i>Unknown</i>
KOKKU	1 565 662	10 000	1 370 052	10 000	1 356 045	10 000	TOTAL

^a 1989. ja 2000. aasta rahvaloenduse andmed.

^b Teadmata rahvusest elanikud 2003. aastal on jaotatud rahvuste vahel proportsionaalselt.

^a Data of the 1989 and 2000 Population Censuses.

^b Population of unknown ethnic nationality in 2003 is distributed proportionally.

Rahvastik kodakondsuse järgi, 2000^a
Population by citizenship, 2000^a

Kodakondsus	Arv	10 000 elaniku kohta	Country of citizenship
	<i>Number</i>	<i>per 10,000 population</i>	
Eesti	1 095 557	7 996	<i>Estonia</i>
Vene	86 059	628	<i>Russia</i>
Ukraina	2 864	21	<i>Ukraine</i>
Valgevene	1 438	10	<i>Belarus</i>
Läti	1 412	10	<i>Latvia</i>
Leedu	1 105	8	<i>Lithuania</i>
Soome	926	7	<i>Finland</i>
Saksamaa	146	1	<i>Germany</i>
Ameerika Ühendriigid	145	1	<i>United States of America</i>
Rootsi	134	1	<i>Sweden</i>
Teised riigid	756	6	<i>Other countries</i>
Mitme riigi kodakondsus	209	2	<i>Citizenship of several countries</i>
Kodakondsus määramata	170 349	1243	<i>Citizenship unspecified</i>
Kodakondsus teadmata	8 952	65	<i>Citizenship unknown</i>
KOKKU	1 370 052	10 000	<i>TOTAL</i>

^a 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse andmed.
Data of the 2000 Population and Housing Census.

Rahvastik sünniriigi järgi, 1989, 2000^a
Population by country of birth, 1989, 2000^a

Riik	1989		2000		Country
	arv	10 000 elaniku kohta	arv	10 000 elaniku kohta	
	<i>number</i>	<i>per 10,000 population</i>	<i>number</i>	<i>per 10,000 population</i>	
Eesti	1 154 585	7 374	1 107 226	8 082	<i>Estonia</i>
Venemaa	300 430	1 919	190 599	1 391	<i>Russia</i>
Ukraina	46 322	296	25 185	184	<i>Ukraine</i>
Valgevene	25 299	162	14 883	109	<i>Belarus</i>
Läti	6 467	41	4 326	32	<i>Latvia</i>
Kasahstan	8 072	52	3 841	28	<i>Kazakhstan</i>
Leedu	3 386	22	2 101	15	<i>Lithuania</i>
Gruusia	2 328	15	1 586	12	<i>Georgia</i>
Aserbaidžaan	2 343	15	1 449	11	<i>Azerbaijan</i>
Usbekistan	2 771	18	1 091	8	<i>Uzbekistan</i>
Teised riigid	13 659	87	17 765	130	<i>Other countries</i>
KOKKU	1 565 662	10 000	1 370 052	10 000	<i>TOTAL</i>

^a 1989. ja 2000. aasta rahvaloenduse andmed.
Data of the 1989 and 2000 Population Censuses.

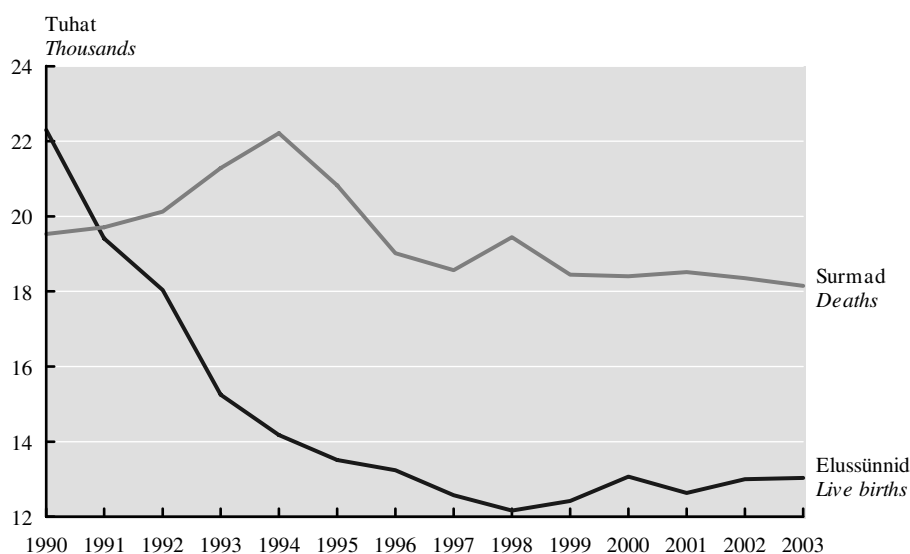
Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2003
Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2003

Aasta <i>Year</i>	Elussünnid <i>Live births</i>	Surmad <i>Deaths</i>	Loomulik iive <i>Natural increase</i>	Sündimuse üldkordaja <i>Crude birth rate</i>	Suremuse üldkordaja <i>Crude death rate</i>	Loomuliku iibe kordaja <i>Rate of natural increase</i>
1990	22 304	19 531	2 773	14.2	12.5	1.8
1995	13 509	20 828	-7 319	9.4	14.5	-5.1
1996	13 242	19 020	-5 778	9.4	13.4	-4.1
1997	12 577	18 572	-5 995	9.0	13.3	-4.3
1998	12 167	19 445	-7 278	8.8	14.0	-5.3
1999	12 425	18 447	-6 022	9.0	13.4	-4.4
2000	13 067	18 403	-5 336	9.5	13.4	-3.9
2001	12 632	18 516	-5 884	9.3	13.6	-4.3
2002	13 001	18 355	-5 354	9.6	13.5	-3.9
2003	13 036	18 152	-5 116	9.6	13.4	-3.8

Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1990, 1995–2003. Eestlased
Births, deaths and natural increase, 1990, 1995–2003. Estonians

Aasta <i>Year</i>	Elussünnid <i>Live births</i>	Surmad <i>Deaths</i>	Loomulik iive <i>Natural increase</i>	Sündimuse üldkordaja <i>Crude birth rate</i>	Suremuse üldkordaja <i>Crude death rate</i>	Loomuliku iibe kordaja <i>Rate of natural increase</i>
1990	14 751	13 654	1 097	15.3	14.1	1.2
1995	9 860	14 088	-4 228	10.4	14.8	-4.4
1996	9 607	12 881	-3 274	10.2	13.6	-3.4
1997	9 183	12 485	-3 302	9.8	13.3	-3.5
1998	8 781	12 779	-3 998	9.4	13.6	-4.2
1999	8 848	12 042	-3 194	9.5	12.9	-3.4
2000	9 208	11 893	-2 685	9.9	12.7	-2.8
2001	8 867	12 047	-3 180	9.5	12.9	-3.4
2002	9 099	11 858	-2 759	9.8	12.8	-3.0
2003	9 183	11 889	-2 706	...	...	...

Sünnid ja surmad, 1990–2003
Births and deaths, 1990–2003

Elussündinud soo järgi, 1990, 1995–2003 Live births by sex, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Poisid Boys	Tüdrukud Girls	Poisse 1000 tüdruku kohta Boys per 1,000 girls
1990	22 304	11 482	10 822	1 061
1995	13 509	6 942	6 567	1 057
1996	13 242	6 813	6 429	1 060
1997	12 577	6 528	6 049	1 079
1998	12 167	6 283	5 884	1 068
1999	12 425	6 367	6 058	1 051
2000	13 067	6 824	6 243	1 093
2001	12 632	6 531	6 101	1 070
2002	13 001	6 619	6 382	1 037
2003	13 036	6 627	6 409	1 034

Sünnituste arv ja mitmikesünnitused, 1990, 1995–2003^a Number of deliveries and multiple births, 1990, 1995–2003^a

Aasta Year	Sünnitused				Mitmikesünnitusi 10 000 sünnituse kohta Multiple births per 10,000 deliveries
	kokku	üksikud	kaksikud	kolmikud	
	<i>Deliveries</i> total	<i>single</i>	<i>twins</i>	<i>triplets</i>	
1990	22 288	22 100	187	1	84.4
1995	13 468	13 330	134	4	102.5
1996	13 222	13 104	115	3	89.2
1997	12 582	12 479	102	1	81.9
1998	12 125	11 994	129	2	108.0
1999	12 374	12 239	134	1	109.1
2000	12 995	12 864	126	5	100.8
2001	12 551	12 403	146	2	117.9
2002	12 904	12 734	169	1	131.7
2003	12 948	12 798	149	1	115.8

^a Kaasa arvatud surnultsünnid.
Including stillbirths.

Elussündinud soo ja ema rahvuse järgi, 1990, 1995–2003 Live births by sex and mother's ethnic nationality, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Eestlased			Teised rahvused			Rahvus teadmata			Eestlaste osatähtsus, % % of Estonians
	kokku	poisid	tüdrukud	kokku	poisid	tüdrukud	kokku	poisid	tüdrukud	
	<i>Estonians</i> total	<i>boys</i>	<i>girls</i>	<i>Other ethnic nationalities</i> total	<i>boys</i>	<i>girls</i>	<i>Ethnic nationality unknown</i> total	<i>boys</i>	<i>girls</i>	
1990	14 751	7 625	7 126	7 552	3 857	3 695	1	-	1	66.1
1995	9 860	5 080	4 780	3 645	1 861	1 784	4	1	3	73.0
1996	9 607	4 942	4 665	3 629	1 866	1 763	6	5	1	72.5
1997	9 183	4 741	4 442	3 389	1 784	1 605	5	3	2	73.0
1998	8 781	4 548	4 233	3 380	1 731	1 649	6	4	2	72.2
1999	8 848	4 509	4 339	3 573	1 857	1 716	4	1	3	71.2
2000	9 208	4 749	4 459	3 855	2 073	1 782	4	2	2	70.5
2001	8 867	4 567	4 300	3 763	1 963	1 800	2	1	1	70.2
2002	9 099	4 651	4 448	3 900	1 968	1 932	2	-	2	70.0
2003	9 183	4 650	4 533	3 853	1 977	1 876	-	-	-	70.4

Sündimuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003

Age-specific fertility rates, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Elussüünde 1000 vastavas vanuses naise kohta <i>Live births per 1,000 females at age specified</i>							
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	15–49
1990	55.0	164.7	106.0	55.3	23.1	4.8	0.2	58.6
1995	37.9	106.6	77.1	36.5	14.5	3.0	0.1	38.2
1996	35.6	101.6	79.5	38.5	15.5	3.3	0.1	37.9
1997	31.1	91.7	80.1	39.7	15.9	4.0	0.1	36.3
1998	27.5	89.7	76.7	41.7	16.4	3.4	0.2	35.3
1999	26.4	91.4	78.0	44.7	17.6	3.9	0.2	36.2
2000	25.6	86.6	85.2	54.0	19.8	4.8	0.2	38.1
2001	23.8	80.6	83.1	53.1	21.9	4.2	0.2	36.9
2002	21.9	76.3	88.6	58.0	24.3	4.9	0.1	38.0
2003	20.9	74.1	88.6	59.1	25.9	4.5	0.3	38.0

Sündimuse näitajad, 1990, 1995–2003

Fertility indicators, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Summaarne sündimuskordaja <i>Total fertility rate</i>	Taaste brutokordaja <i>Gross reproduction rate</i>	Ema keskmine vanus <i>Mean age of mother</i>	
			lapse sünnil <i>at childbirth</i>	esimese lapse sünnil <i>at birth of the first child</i>
1990	2.05	0.994	25.56	22.73
1995	1.38	0.671	25.54	22.98
1996	1.37	0.666	25.78	23.13
1997	1.32	0.633	26.13	23.37
1998	1.28	0.621	26.32	23.60
1999	1.32	0.642	26.50	23.77
2000	1.39	0.662	26.96	24.01
2001	1.34	0.646	27.15	24.22
2002	1.37	0.673	27.53	24.63
2003	1.37	0.674	27.68	24.78

Elussündinud ema vanuse järgi, 1990, 1995–2003

Live births by mother's age, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku <i>Total</i>	Ema vanus <i>Mother's age</i>								
		–16	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45+	teadmata <i>unknown</i>
1990	22 304	26	2 898	8 353	6 035	3 357	1 363	261	10	1
1995	13 509	46	1 801	5 197	3 632	1 874	787	161	7	4
1996	13 242	36	1 688	4 855	3 757	1 886	833	177	6	4
1997	12 577	39	1 470	4 321	3 820	1 870	845	209	3	-
1998	12 167	23	1 325	4 196	3 660	1 917	856	180	8	2
1999	12 425	17	1 307	4 256	3 699	2 034	897	204	8	3
2000	13 067	27	1 280	4 038	4 009	2 470	982	250	9	2
2001	12 632	22	1 207	3 795	3 872	2 462	1 045	219	8	2
2002	13 001	24	1 115	3 644	4 105	2 729	1 125	252	6	1
2003	13 036	17	1 080	3 612	4 104	2 798	1 178	233	14	-

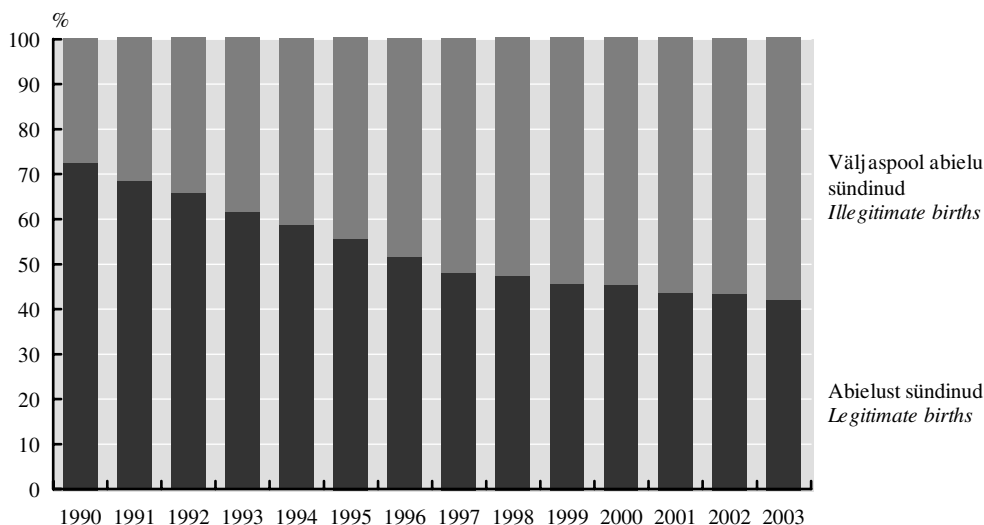
Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990, 1995–2003

Live births by legitimacy, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus Mother's age								teadmata unknown	Osatähtsus, % % of all births
		-16	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+		
Registreeritud abielust sündinud lapsed — <i>Legitimate births</i>											
1990	16 232	2	1 762	6 219	4 612	2 481	973	175	8	-	72.8
1995	7 541	2	683	2 792	2 300	1 201	469	93	1	-	55.8
1996	6 872	1	522	2 433	2 160	1 160	491	102	3	-	51.9
1997	6 089	2	360	1 925	2 126	1 101	453	119	3	-	48.4
1998	5 784	1	320	1 770	1 994	1 120	476	99	4	-	47.5
1999	5 689	1	303	1 651	1 957	1 150	514	108	5	-	45.8
2000	5 952	1	263	1 521	2 083	1 388	553	138	5	-	45.5
2001	5 531	1	214	1 330	1 940	1 326	598	118	4	-	43.8
2002	5 683	-	199	1 228	2 024	1 475	609	142	6	-	43.7
2003	5 498	3	195	1 144	1 921	1 504	605	120	6	-	42.2
Väljaspool abielu sündinud lapsed — <i>Illegitimate births</i>											
isa tuvastatud — <i>father identified</i>											
1990	4 043	13	724	1 454	942	587	262	59	2	-	18.1
1995	4 160	15	697	1 762	956	464	226	36	4	-	30.8
1996	4 562	19	737	1 809	1 189	522	231	52	3	-	34.5
1997	4 590	16	700	1 743	1 268	545	253	65	-	-	36.5
1998	4 553	9	603	1 754	1 295	568	265	55	4	-	37.4
1999	4 802	9	591	1 870	1 355	674	231	69	3	-	38.6
2000	4 796	7	552	1 683	1 412	783	288	70	1	-	36.7
2001	4 929	5	539	1 685	1 473	837	321	66	3	-	39.0
2002	5 180	10	510	1 648	1 602	972	361	76	-	1	39.8
2003	5 531	3	515	1 763	1 749	983	432	82	4	-	42.4
isa tuvastamata — <i>father not identified</i>											
1990	2 029	11	412	680	481	289	128	27	-	1	9.1
1995	1 808	29	421	643	376	209	92	32	2	4	13.4
1996	1 808	16	429	613	408	204	111	23	-	4	13.7
1997	1 898	21	410	653	426	224	139	25	-	-	15.1
1998	1 830	13	402	672	371	229	115	26	-	2	15.0
1999	1 934	7	413	735	387	210	152	27	-	3	15.6
2000	2 319	19	465	834	514	299	141	42	3	2	17.7
2001	2 172	16	454	780	459	299	126	35	1	2	17.2
2002	2 138	14	406	768	479	282	155	34	-	-	16.4
2003	2 007	11	370	705	434	311	141	31	4	-	15.4

Abielust ja väljaspool abielu elussündinud, 1990–2003

Live births from marriage and outside marriage, 1990–2003

Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003
Live births by birth order, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	1. laps 1st child	2. laps 2nd child	3. laps 3rd child	4. laps 4th child	5. laps 5th child	6. laps 6th child	7. laps 7th child	8. laps 8th child	9. laps 9th child	10. ja enam 10th and +	Teadmata Un- known
1990	22 304	10 302	7 314	3 043	960	401	149	70	31	10	24	-
1995	13 509	6 705	4 316	1 514	524	255	96	46	24	11	14	4
1996	13 242	6 647	4 088	1 565	518	221	96	44	26	15	18	4
1997	12 577	6 197	4 070	1 429	452	212	119	43	22	10	23	-
1998	12 167	6 103	3 804	1 392	482	186	98	49	20	10	21	2
1999	12 425	6 135	4 022	1 369	499	191	102	57	24	13	10	3
2000	13 067	6 320	4 195	1 582	552	223	92	49	22	18	13	1
2001	12 632	6 099	4 106	1 542	495	191	96	43	27	14	17	2
2002	13 001	6 264	4 299	1 567	497	186	82	51	28	14	12	1
2003	13 036	6 422	4 252	1 505	495	195	86	41	17	8	15	-

Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003. Eestlased
Live births by birth order, 1990, 1995–2003. Estonians

Aasta Year	Kokku Total	1. laps 1st child	2. laps 2nd child	3. laps 3rd child	4. laps 4th child	5. laps 5th child	6. laps 6th child	7. laps 7th child	8. laps 8th child	9. laps 9th child	10. ja enam 10th and +	Teadmata Un- known
1990	14 751	6 476	4 645	2 353	756	315	107	57	20	6	16	-
1995	9 860	4 557	3 231	1 248	438	218	84	42	21	9	11	1
1996	9 607	4 495	3 047	1 289	436	179	77	38	23	11	12	-
1997	9 183	4 281	3 005	1 150	373	193	98	40	18	8	17	-
1998	8 781	4 146	2 760	1 137	410	160	84	38	18	10	18	-
1999	8 848	4 125	2 875	1 094	417	160	88	45	23	12	9	-
2000	9 208	4 214	2 921	1 262	466	190	82	37	13	15	8	-
2001	8 867	4 027	2 857	1 246	407	162	84	33	24	12	15	-
2002	9 099	4 208	2 944	1 236	408	155	67	46	20	8	7	-
2003	9 183	4 357	2 938	1 183	412	163	71	31	10	7	11	-

Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003
Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	1. laps 1st child	2. laps 2nd child	3. laps 3rd child	4. laps 4th child	5. laps 5th child	6. laps 6th child	7. laps 7th child	8. laps 8th child	9. laps 9th child	10. ja enam 10th and +
1990	16 232	6 778	5 874	2 406	706	293	89	36	24	8	18
1995	7 541	3 136	2 827	993	326	152	49	26	16	5	11
1996	6 872	2 857	2 528	962	286	131	50	22	14	9	13
1997	6 089	2 326	2 434	845	252	112	61	25	12	4	18
1998	5 784	2 227	2 239	845	260	107	52	26	9	5	14
1999	5 689	2 172	2 248	796	276	92	53	23	15	7	7
2000	5 952	2 190	2 310	917	300	123	48	28	16	9	11
2001	5 531	2 028	2 133	887	281	100	50	28	9	6	9
2002	5 683	2 072	2 223	914	267	107	45	20	19	7	9
2003	5 498	2 011	2 224	839	258	74	49	21	8	4	10

Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1990, 1995–2003. Eestlased
Legitimate live births by birth order, 1990, 1995–2003. Estonians

Aasta Year	Kokku Total	1. laps 1st child	2. laps 2nd child	3. laps 3rd child	4. laps 4th child	5. laps 5th child	6. laps 6th child	7. laps 7th child	8. laps 8th child	9. laps 9th child	10. ja enam 10th and +
1990	9 861	3 673	3 480	1 822	543	226	61	29	13	4	10
1995	5 013	1 757	1 972	799	265	129	43	23	14	3	8
1996	4 528	1 588	1 753	777	230	101	36	20	11	5	7
1997	4 047	1 320	1 662	673	200	97	51	22	8	2	12
1998	3 766	1 194	1 503	684	213	90	40	19	7	5	11
1999	3 657	1 195	1 461	611	229	76	43	16	14	6	6
2000	3 761	1 155	1 460	713	247	105	40	18	9	7	7
2001	3 464	1 056	1 314	708	223	80	44	20	7	5	7
2002	3 534	1 120	1 345	694	215	84	36	18	13	4	5
2003	3 497	1 134	1 402	635	205	56	39	16	1	3	6

Elussündinud ema haridustaseme järgi, 1990, 1995–2003
Live births by mother's education, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Alg- või põhiharidus Primary or basic education	Keskharidus Secondary education	Kõrgharidus Higher education	Teadmata Unknown
1990	22 304	2 596	16 266	3 436	6
1995	13 509	2 163	9 492	1 809	45
1996	13 242	2 263	9 171	1 788	20
1997	12 577	2 237	8 531	1 785	24
1998	12 167	2 123	8 218	1 799	27
1999	12 425	2 267	8 268	1 882	8
2000	13 067	2 371	8 644	2 050	2
2001	12 632	2 390	8 067	2 173	2
2002	13 001	2 519	8 079	2 401	2
2003	13 036	2 586	7 673	2 777	-

Elussündinud ema tööalase seisundi järgi, 1990, 1995–2003
Live births by mother's status in employment, 1990, 1995–2003

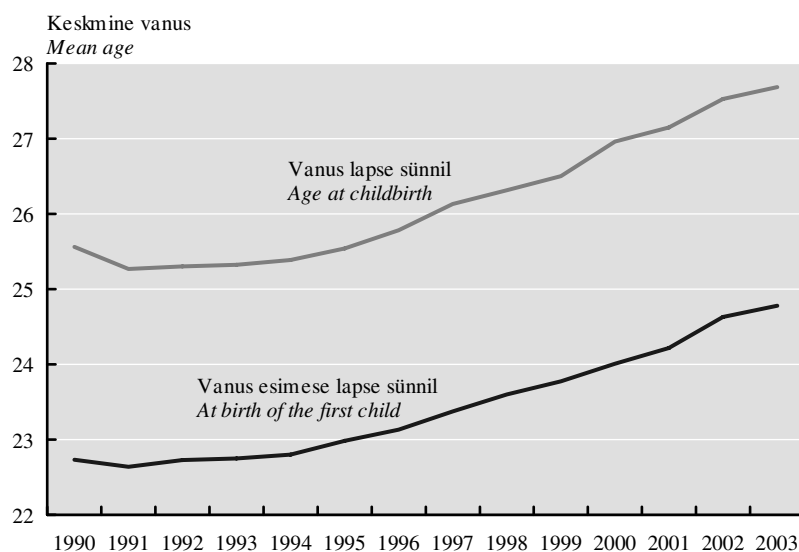
Aasta Year	Kokku Total	Ema tööalane seisund Mother's status in employment					teadmata unknown
		töötav employed	töötu unemployed	(üli)õpilane student	töövõimetu disabled	muu mittetöötav other not employed	
1990	22 304	19 874	21	1 003	25	1 372	9
1995	13 509	8 376	1 215	617	31	3 157	113
1996	13 242	8 184	1 192	698	32	3 060	76
1997	12 577	7 677	1 010	736	30	3 023	101
1998	12 167	7 483	909	794	41	2 890	50
1999	12 425	7 419	1 081	887	45	2 972	21
2000	13 067	7 732	958	1 039	47	3 288	3
2001	12 632	7 554	866	1 075	36	3 091	10
2002	13 001	7 867	848	1 132	39	3 114	1
2003	13 036	8 144	742	1 364	42	2 743	1

Elussündinud sünnijärjekorra ja ema vanuse järgi, 1990, 1995–2003
Live births by birth order and mother's age, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus Mother's age									Osatähtsus, % % of all births
		-16	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+	teadmata unknown	
Esimese lapsena sündinud <i>First live births</i>											
1990	10 302	26	2 636	5 186	1 731	519	177	26	1	-	46.2
1995	6 705	46	1 637	3 318	1 185	383	117	17	2	-	49.6
1996	6 647	36	1 533	3 252	1 350	344	112	20	-	-	50.2
1997	6 197	38	1 344	2 927	1 405	359	106	18	-	-	49.3
1998	6 103	23	1 220	2 920	1 420	383	122	15	-	-	50.2
1999	6 135	17	1 175	2 949	1 437	410	117	28	1	1	49.4
2000	6 320	27	1 188	2 864	1 610	492	116	22	-	1	48.4
2001	6 099	22	1 106	2 699	1 635	486	128	23	-	-	48.3
2002	6 264	24	1 032	2 595	1 836	616	143	17	1	-	48.2
2003	6 422	17	1 000	2 661	1 939	644	135	25	1	-	49.3
Teise lapsena sündinud <i>Second live births</i>											
1990	7 314	-	253	2 648	2 736	1 244	384	47	2	-	32.8
1995	4 316	-	157	1 576	1 655	690	209	27	2	-	31.9
1996	4 088	-	138	1 298	1 673	724	221	33	1	-	30.9
1997	4 070	1	119	1 155	1 734	772	259	30	-	-	32.4
1998	3 804	-	97	1 043	1 588	792	248	35	1	-	31.3
1999	4 022	-	126	1 074	1 675	853	253	41	-	-	32.4
2000	4 195	-	90	953	1 736	1 047	318	48	3	-	32.1
2001	4 106	-	92	908	1 688	1 079	295	43	1	-	32.5
2002	4 299	-	79	870	1 721	1 216	368	45	-	-	33.1
2003	4 252	-	77	790	1 660	1 259	407	59	-	-	32.6
Kolmanda lapsena sündinud <i>Third live births</i>											
1990	3 043	-	9	441	1 109	1 006	408	69	-	1	13.6
1995	1 514	-	7	244	538	465	217	42	1	-	11.2
1996	1 565	-	16	250	513	494	230	62	-	-	11.8
1997	1 429	-	6	197	474	464	228	60	-	-	11.4
1998	1 392	-	7	182	463	431	262	45	2	-	11.4
1999	1 369	-	6	182	415	457	263	43	3	-	11.0
2000	1 582	-	2	173	469	585	273	75	5	-	12.1
2001	1 542	-	7	145	390	592	346	59	3	-	12.2
2002	1 567	-	4	147	382	592	351	89	2	-	12.1
2003	1 505	-	2	131	354	602	358	54	4	-	11.5
Neljanda ja enama lapsena sündinud <i>Fourth or more live births</i>											
1990	1 645	-	-	78	459	588	394	119	7	-	7.4
1995	970	-	-	59	254	336	244	75	2	-	7.2
1996	938	-	1	55	221	324	270	62	5	-	7.1
1997	881	-	1	42	207	275	252	101	3	-	7.0
1998	866	-	1	51	189	311	224	85	5	-	7.1
1999	896	-	-	50	172	314	264	92	4	-	7.2
2000	969	-	-	48	194	346	275	105	1	-	7.4
2001	883	-	2	43	159	305	276	94	4	-	7.0
2002	870	-	-	32	166	305	263	101	3	-	6.7
2003	857	-	1	30	151	293	278	95	9	-	6.6

Emade keskmine vanus lapse sünnil, 1990–2003

Mean age of mother at childbirth, 1990–2003

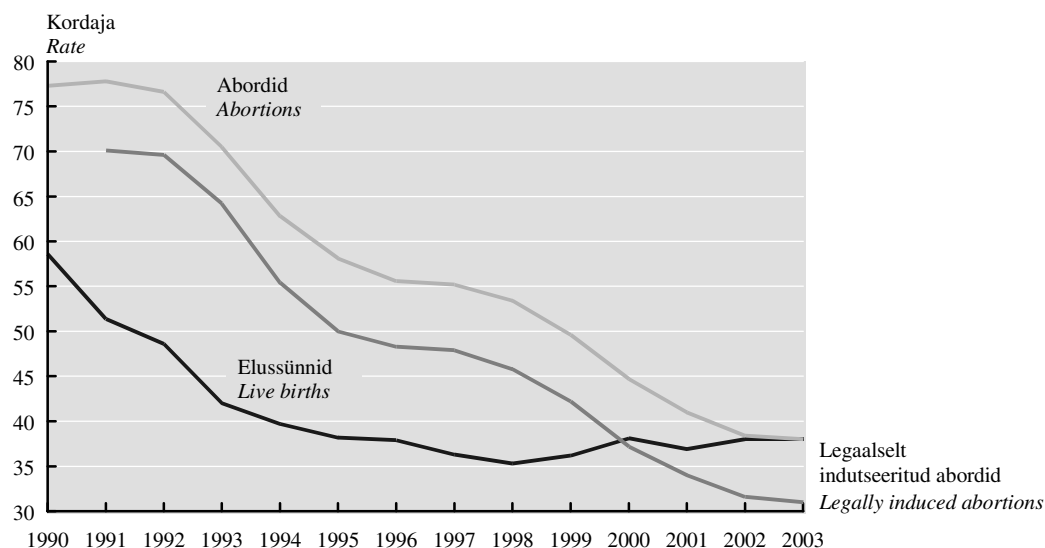
Abordid, 1995–2004^a

Abortions, 1995–2004^a

Aasta	Kõik abordid			Legaalselt indutseeritud abordid		
	arv	1000 15–49-a naise kohta	100 elussünni kohta	arv	1000 15–49-a naise kohta	100 elus- sünni kohta
Year	All abortions			Legally induced abortions		
	number	per 1,000 women aged 15–49	per 100 live births	number	per 1,000 women aged 15–49	per 100 live births
1995	20 518	58.1	151.9	17 671	50.0	130.8
1996	19 464	55.6	147.0	16 887	48.3	127.5
1997	19 157	55.2	152.3	16 615	47.9	132.1
1998	18 424	53.4	151.4	15 798	45.8	129.8
1999	17 027	49.6	137.0	14 503	42.2	116.7
2000	15 331	44.7	117.3	12 743	37.2	97.5
2001	14 049	41.0	111.2	11 653	34.0	92.2
2002	13 149	38.4	101.1	10 834	31.6	83.3
2003	13 008	38.0	99.8	10 619	31.0	81.5
2004	12 625	...	...	10 074	...	...

^a Raseduskatkestuse andmekogu andmed.
 Data of the Abortion Register.

Elussüünde ja aborte tuhande 15–49-aastase naise kohta, 1990–2003
Live births and abortions per 1,000 women aged 15–49, 1990–2003

Perinataalsurmad, 1990–2003^a
Perinatal deaths, 1990–2003^a

Aasta Year	Hilised lootesurmad (surnultsünnid) Late foetal deaths (stillbirths)				Varajased neonataalsurmad (0–6 päeva vanuses) Early neonatal deaths (0–6 days of age)			
	kokku total	poisid boys	tüdrukud girls	1000 sündinu kohta per 1,000 births	kokku total	poisid boys	tüdrukud girls	1000 elus- sündinu kohta per 1,000 live births
1990	173	92	81	7.7	136	76	60	6.1
1991	149	79	70	7.6	131	76	55	6.6
1992	175	86	89	9.6	185	109	76	10.2
1993	121	69	52	7.9	124	68	56	8.1
1994	124	67	57	8.6	93	54	39	6.5
1995	101	44	57	7.4	107	64	43	7.9
1996	102	52	50	7.6	73	47	26	5.5
1997	109	66	43	8.5	51	25	26	4.0
1998	91	50	41	7.4	37	19	18	3.0
1999	85	49	36	6.7	51	27	24	4.1
2000	64	35	29	4.9	50	33	17	3.8
2001	69	33	36	5.4	36	32	19	2.5
2002	74	39	35	5.7	32	19	13	2.4
2003	63	34	29	4.8	39	22	17	3.0

^a Alates 1992. aastast muutus Eestis sünnimääratlus (vt Metoodika).
Since 1992 the birth definition used in Estonia was changed (see Methodology).

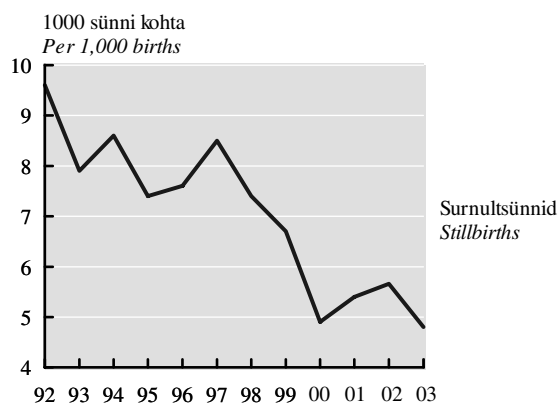
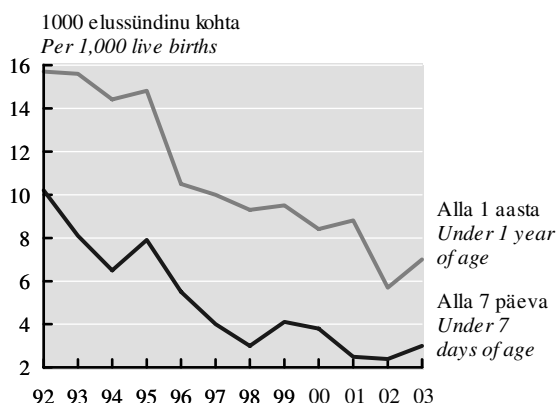

Imikusuremus, 1990–2003^a Infant mortality, 1990–2003^a

Aasta <i>Year</i>	Alla 1 aasta vanuselt surnud			Alla 1 aasta vanuselt surnuid 1000 elussündinu kohta		
	kokku	poisid	tüdrukud	kokku	poisid	tüdrukud
	<i>Deaths under 1 year of age total</i>	<i>boys</i>	<i>girls</i>	<i>Deaths under 1 year of age per 1,000 live births total</i>	<i>boys</i>	<i>girls</i>
1990	275	165	110	12.3	14.4	10.2
1991	258	150	108	13.3	15.1	11.4
1992	283	162	121	15.7	17.5	13.8
1993	238	138	100	15.6	17.4	13.7
1994	204	115	89	14.4	15.9	12.8
1995	201	115	86	14.9	16.6	13.1
1996	139	85	54	10.5	12.5	8.4
1997	126	64	62	10.0	9.8	10.2
1998	114	63	51	9.4	10.0	8.7
1999	119	70	49	9.6	11.0	8.1
2000	110	65	45	8.4	9.5	7.2
2001	111	65	46	8.8	10.0	7.5
2002	74	46	28	5.7	7.0	4.4
2003	91	56	35	7.0	8.4	5.5

^a Alates 1992. aastast muutus Eestis sünnimääratlus (vt Metoodika).
 Since 1992 the birth definition used in Estonia was changed (see Methodology).

Perinataal- ja imikusuremus, 1992–2003 Perinatal and infant mortality, 1992–2003

Surnud soo ja rahvuse järgi, 1990–2003
Deaths by sex and ethnic nationality, 1990–2003

Aasta <i>Year</i>	Kõik rahvused <i>All ethnic nationalities</i>			Meeste osa- tähtsus surnute üldarvus, % <i>% of males</i>	Eestlased <i>Estonians</i>			Eestlaste osa- tähtsus surnute üldarvus ^a <i>% of Estonians^a</i>
	kokku <i>total</i>	mehed <i>males</i>	naised <i>females</i>		kokku <i>total</i>	mehed <i>males</i>	naised <i>females</i>	
1990	19 531	9 429	10 102	48.3	13 654	6 406	7 248	69.9
1991	19 603	9 534	10 069	48.6	13 527	6 369	7 158	69.0
1992	20 131	10 052	10 079	49.9	13 483	6 425	7 058	67.0
1993	21 291	10 728	10 563	50.4	13 940	6 673	7 267	65.5
1994	22 216	11 486	10 730	51.7	14 727	7 266	7 461	66.3
1995	20 832	10 834	9 998	52.0	14 089	7 002	7 087	67.6
1996	19 025	9 632	9 393	50.6	12 883	6 247	6 636	67.7
1997	18 572	9 415	9 157	50.7	12 485	6 121	6 364	67.2
1998	19 447	9 861	9 586	50.7	12 779	6 266	6 513	65.7
1999	18 455	9 393	9 062	50.9	12 045	5 896	6 149	65.3
2000	18 403	9 265	9 138	50.3	11 890	5 728	6 162	64.6
2001	18 516	9 527	8 989	51.5	12 047	5 962	6 085	65.1
2002	18 355	9 369	8 986	51.0	11 858	5 881	5 977	64.6
2003	18 152	9 192	8 960	50.6	11 899	5 911	5 978	65.6

^a Eestlaste osatähtsuse arvutamisel pole neid inimesi, kelle rahvus on teadmata, arvesse võetud.
When calculating the proportion of Estonians, persons of unknown ethnic nationality have not been taken into account.

Surnud vanuse järgi, 1990, 1995–2003
Deaths by age, 1990, 1995–2003

Vanus <i>Age</i>	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
KOKKU <i>TOTAL</i>	19 531	20 828	19 020	18 572	19 445	18 447	18 403	18 516	18 355	18 152
0–4	383	271	165	163	153	156	140	138	98	117
5–9	65	54	45	41	34	29	29	26	24	11
10–14	53	44	47	40	29	28	28	32	19	32
15–19	132	119	75	101	79	96	69	80	95	74
20–24	180	188	138	164	136	147	137	148	172	124
25–29	208	221	155	179	181	154	150	143	162	150
30–34	266	312	226	220	244	203	196	205	225	168
35–39	363	533	438	384	396	345	306	344	293	264
40–44	474	732	523	560	558	550	560	528	518	502
45–49	630	871	811	795	823	737	792	849	773	644
50–54	981	1 086	901	812	946	886	921	1 022	997	953
55–59	1 270	1 675	1 399	1 375	1 376	1 215	1 106	1 133	980	1 053
60–64	1 869	1 936	1 721	1 716	1 739	1 717	1 648	1 633	1 616	1 533
65–69	1 976	2 404	2 354	2 198	2 261	2 025	1 953	1 968	1 885	1 863
70–74	1 853	2 274	2 303	2 281	2 528	2 458	2 630	2 464	2 536	2 453
75–79	2 789	1 927	1 950	2 039	2 278	2 277	2 420	2 450	2 524	2 687
80–84	2 957	2 728	2 450	2 154	2 152	1 925	1 811	1 896	2 100	2 248
85+	3 069	3 354	3 246	3 288	3 409	3 347	3 310	3 319	3 253	3 234
Tadmata <i>Unknown</i>	13	99	73	62	123	152	197	138	85	42

Surnud vanuse järgi, 1990, 1995–2003. Mehed
Deaths by age, 1990, 1995–2003. Males

Vanus Age	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
KOKKU TOTAL	9 429	10 833	9 629	9 415	9 859	9 386	9 265	9 527	9 369	9 192
0–4	224	159	100	88	83	89	83	77	64	70
5–9	43	38	25	29	21	16	17	15	15	7
10–14	38	35	25	32	22	15	19	23	13	17
15–19	99	90	57	74	59	74	48	62	78	54
20–24	144	156	113	142	103	123	114	120	143	101
25–29	169	181	132	157	150	125	119	118	139	120
30–34	215	259	179	188	198	150	147	157	179	143
35–39	272	419	324	297	297	278	224	261	235	198
40–44	364	557	403	419	424	419	435	413	377	380
45–49	464	655	599	605	623	536	573	628	575	484
50–54	705	815	666	584	683	612	657	717	716	692
55–59	898	1 194	979	948	963	862	736	771	679	710
60–64	1 180	1 318	1 159	1 116	1 171	1 137	1 141	1 139	1 117	1 033
65–69	1 015	1 425	1 405	1 329	1 396	1 234	1 203	1 217	1 220	1 184
70–74	882	1 040	1 034	1 096	1 232	1 257	1 348	1 354	1 376	1 372
75–79	1 068	797	800	817	847	891	881	973	994	1 126
80–84	919	838	808	696	668	627	589	608	665	706
85+	723	769	759	745	809	814	769	759	712	763
Teadmata Unknown	7	88	62	53	110	127	162	115	72	32

Surnud vanuse järgi, 1990, 1995–2003. Naised
Deaths by age, 1990, 1995–2003. Females

Vanus Age	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
KOKKU TOTAL	10 102	9 995	9 391	9 157	9 586	9 061	9 138	8 989	8 986	8 960
0–4	159	112	65	75	70	67	57	61	34	47
5–9	22	16	20	12	13	13	12	11	9	4
10–14	15	9	22	8	7	13	9	9	6	15
15–19	33	29	18	27	20	22	21	18	17	20
20–24	36	32	25	22	33	24	23	28	29	23
25–29	39	40	23	22	31	29	31	25	23	30
30–34	51	53	47	32	46	53	49	48	46	25
35–39	91	114	114	87	99	67	82	83	58	66
40–44	110	175	120	141	134	131	125	115	141	122
45–49	166	216	212	190	200	201	219	221	198	160
50–54	276	271	235	228	263	274	264	305	281	261
55–59	372	481	420	427	413	353	370	362	301	343
60–64	689	618	562	600	568	580	507	494	499	500
65–69	961	979	949	869	865	791	750	751	665	679
70–74	971	1 234	1 269	1 185	1 296	1 201	1 282	1 110	1 160	1 081
75–79	1 721	1 130	1 150	1 222	1 431	1 386	1 539	1 477	1 530	1 561
80–84	2 038	1 890	1 642	1 458	1 484	1 298	1 222	1 288	1 435	1 542
85+	2 346	2 585	2 487	2 543	2 600	2 533	2 541	2 560	2 541	2 471
Teadmata Unknown	6	11	11	9	13	25	35	23	13	10

Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003
Age-specific mortality rates, 1990, 1995–2003

Vanus Age	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
KOKKU TOTAL	12.45	14.50	13.44	13.27	14.03	13.41	13.44	13.57	13.51	13.69
0–4	3.19	3.39	2.25	2.39	2.37	2.51	2.28	2.25	1.59	1.86
5–9	0.55	0.49	0.42	0.41	0.36	0.34	0.37	0.36	0.36	0.17
10–14	0.48	0.41	0.44	0.37	0.27	0.26	0.26	0.31	0.19	0.34
15–19	1.21	1.20	0.76	1.02	0.79	0.94	0.66	0.76	0.90	0.69
20–24	1.69	1.91	1.43	1.72	1.44	1.56	1.44	1.54	1.77	1.25
25–29	1.81	2.37	1.66	1.89	1.90	1.62	1.59	1.53	1.74	1.61
30–34	2.21	3.08	2.34	2.38	2.71	2.27	2.18	2.25	2.42	1.79
35–39	3.14	5.04	4.21	3.74	3.92	3.50	3.19	3.70	3.25	2.99
40–44	4.56	7.16	5.16	5.59	5.59	5.52	5.63	5.31	5.22	5.11
45–49	7.17	9.32	8.49	8.28	8.59	7.75	8.30	8.86	8.08	6.71
50–54	9.65	13.57	11.92	10.94	12.31	10.85	10.65	11.42	10.98	10.47
55–59	14.08	18.33	15.34	15.36	16.30	15.49	15.03	16.19	14.19	14.65
60–64	21.42	24.30	22.02	22.01	21.99	21.16	20.02	19.72	19.80	19.86
65–69	30.67	32.55	31.57	29.46	30.84	28.49	28.13	28.72	27.40	26.52
70–74	47.98	43.77	42.40	40.45	43.38	41.13	42.97	39.58	40.50	39.65
75–79	70.56	68.43	66.94	64.00	65.95	61.44	60.88	58.43	57.66	59.12
80–84	118.14	111.16	106.45	102.30	109.46	101.86	98.10	98.10	98.27	95.76
85+	204.96	211.50	199.05	195.80	200.41	193.39	188.53	193.95	199.87	204.83

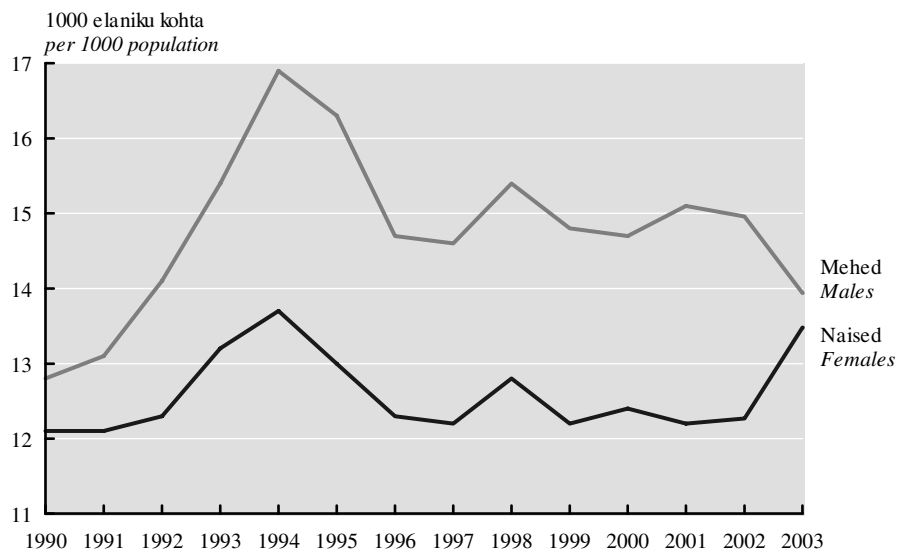
Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003. Mehed
Age-specific mortality rates, 1990, 1995–2003. Males

Vanus Age	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
KOKKU TOTAL	12.85	16.28	14.71	14.57	15.41	14.79	14.67	15.15	14.96	13.94
0–4	3.65	3.87	2.66	2.51	2.51	2.78	2.62	2.42	2.01	2.17
5–9	0.72	0.67	0.46	0.56	0.44	0.36	0.42	0.41	0.43	0.21
10–14	0.67	0.64	0.46	0.59	0.40	0.27	0.35	0.43	0.25	0.35
15–19	1.77	1.77	1.13	1.46	1.15	1.42	0.91	1.16	1.44	0.99
20–24	2.59	3.13	2.31	2.95	2.15	2.57	2.36	2.45	2.88	2.00
25–29	2.91	3.93	2.85	3.33	3.16	2.63	2.52	2.51	2.97	2.56
30–34	3.60	5.19	3.76	4.14	4.49	3.43	3.34	3.50	3.90	3.07
35–39	4.81	8.16	6.44	5.98	6.08	5.82	4.82	5.78	5.37	4.62
40–44	7.27	11.38	8.33	8.77	8.92	8.83	9.18	8.73	7.97	8.10
45–49	11.12	14.94	13.39	13.46	13.91	12.06	12.87	14.05	12.89	10.82
50–54	14.99	22.14	19.24	17.23	19.51	16.48	16.71	17.61	17.33	16.72
55–59	22.35	29.52	24.35	24.02	25.82	24.87	22.65	24.97	22.31	22.46
60–64	32.91	39.17	35.16	33.98	35.25	33.44	33.13	32.93	32.74	31.91
65–69	46.94	50.65	48.46	45.57	48.67	44.23	44.15	45.27	45.25	43.15
70–74	69.83	65.95	62.45	61.74	64.66	62.40	63.36	61.23	61.62	62.15
75–79	92.83	97.75	96.08	90.95	88.60	88.55	82.41	85.70	81.03	85.02
80–84	144.62	134.40	137.23	131.49	135.99	131.65	127.35	127.21	127.53	125.36
85+	234.13	232.22	223.93	210.36	226.42	226.90	210.17	212.46	210.28	231.84

Suremuse vanuskordajad, 1990, 1995–2003. Naised
Age-specific mortality rates, 1990, 1995–2003. Females

Vanus Age	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
KOKKU TOTAL	12.10	12.96	12.34	12.16	12.84	12.23	12.38	12.23	12.27	13.48
0–4	2.71	2.88	1.82	2.26	2.23	2.21	1.91	2.05	1.14	1.54
5–9	0.38	0.30	0.39	0.24	0.28	0.31	0.32	0.31	0.27	0.13
10–14	0.27	0.17	0.42	0.15	0.13	0.25	0.17	0.18	0.12	0.33
15–19	0.62	0.60	0.37	0.56	0.41	0.44	0.41	0.35	0.33	0.38
20–24	0.71	0.66	0.52	0.47	0.71	0.52	0.49	0.59	0.61	0.47
25–29	0.68	0.85	0.49	0.46	0.65	0.61	0.66	0.54	0.50	0.65
30–34	0.84	1.03	0.96	0.68	1.00	1.16	1.07	1.04	0.98	0.53
35–39	1.54	2.10	2.13	1.64	1.90	1.32	1.66	1.74	1.25	1.45
40–44	2.04	3.29	2.27	2.69	2.56	2.51	2.40	2.21	2.72	2.38
45–49	3.60	4.35	4.17	3.72	3.92	3.97	4.31	4.32	3.88	3.12
50–54	5.06	6.27	5.74	5.65	6.28	6.15	5.60	6.25	5.68	5.26
55–59	7.44	9.44	8.24	8.53	8.77	8.06	9.01	9.26	7.79	8.52
60–64	13.41	13.42	12.43	13.30	12.38	12.30	10.59	10.24	10.50	11.15
65–69	22.45	21.41	20.82	19.13	19.38	18.31	17.78	18.03	15.89	15.86
70–74	37.36	34.11	33.60	30.67	33.04	30.31	32.11	27.65	28.79	27.17
75–79	61.42	56.48	55.28	53.41	57.29	51.34	52.96	48.30	48.56	48.47
80–84	109.12	103.24	95.87	92.49	100.62	91.82	88.32	88.53	88.82	86.42
85+	197.38	206.03	192.52	191.90	193.49	184.63	182.84	189.07	197.13	197.71

Suremuse üldkordaja soo järgi, 1990–2003
Crude mortality rate by sex, 1990–2003

Surnud, suremuse üldkordaja ja standarditud suremuskordaja soo ja surmapõhjuse järgi, 2003

Number of deaths, crude and age-standardised mortality rates by sex and cause of death, 2003

Surmapõhjus RHK-10 järgi <i>Cause of death by ICD-10</i>	Sugu <i>Sex</i>	Absoluutarv <i>Absolute number</i>	SK <i>CMR</i>	SSK <i>ASMR</i>
Kõik põhjused <i>All causes</i>	K/T	18 152	1 341.1	1 066.2
(A00–Y89)	M/M	9 192	1 473.8	1 553.4
	N/F	8 960	1 227.6	748.6
Teatavad nakkus- ja parasiithaigused <i>Certain infectious and parasitic diseases</i>	K/T	153	11.3	10.5
(A00–B99)	M/M	109	17.5	17.5
	N/F	44	6.0	4.8
Kasvajad <i>Neoplasms</i>	K/T	3 376	249.4	195.8
(C00–D48)	M/M	1 856	297.6	298.3
	N/F	1 520	208.3	139.4
Pahaloomulised kasvajad <i>Malignant neoplasms</i>	K/T	3 351	247.6	194.5
(C00–C97)	M/M	1 846	296.0	296.7
	N/F	1 505	206.2	138.1
Sisesekreetsiooni- ja ainevahetushaigused <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases and immunity disorders</i>	K/T	192	14.2	10.7
(D80–E90)	M/M	54	8.7	8.3
	N/F	138	18.9	12.0
Vere- ja vereloomeelundite haigused <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	K/T	16	1.2	1.0
(D50–D77)	M/M	7	1.1	1.1
	N/F	9	1.2	0.8
Psüühika- ja käitumishäired <i>Mental and behavioural disorders</i>	K/T	153	11.3	10.9
(F01–F99)	M/M	107	17.2	17.4
	N/F	46	6.3	5.5
Närvisüsteemi- ja tundeelundite haigused <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	K/T	209	15.4	13.5
(G00–H95)	M/M	129	20.7	21.0
	N/F	80	11.0	7.4
Vereringeelundite haigused <i>Diseases of the circulatory system</i>	K/T	9 952	735.2	551.8
(I00–I99)	M/M	4 334	694.9	753.8
	N/F	5 618	769.7	427.2
Hingamiselundite haigused <i>Diseases of the respiratory system</i>	K/T	617	45.6	37.1
(J00–J99)	M/M	425	68.1	69.4
	N/F	192	26.3	17.9
Seedeelundite haigused <i>Diseases of the digestive organs</i>	K/T	642	47.4	40.3
(K00–K93)	M/M	348	55.8	56.5
	N/F	294	40.3	29.0
Kuse- ja suguelundite haigused <i>Diseases of the genito-urinary system</i>	K/T	156	11.5	8.6
(N00–N99)	M/M	64	10.3	11.8
	N/F	92	12.6	7.7
Rasedus, sünnitus ja sünnitusjärgse periood <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	K/T	4	0.3	0.3
(O00–O99)	N/F	4	0.5	0.6
Naha- ja nahaaluskoe haigused <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	K/T	9	0.7	0.6
(L00–L99)	M/M	3	0.5	0.5
	N/F	6	0.8	0.7
Lihaskonna ja sidekoehaigused <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue</i>	K/T	49	3.6	3.0
(M00–M99)	M/M	12	1.9	2.3
	N/F	37	5.1	3.6
Kaasasündinud vääraendid <i>Congenital anomalies</i>	K/T	46	3.4	4.9
(Q00–Q99)	M/M	22	3.5	4.8
	N/F	24	3.3	5.1
Perinataalperioodi patoloogia <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	K/T	36	2.7	4.4
(P05–P96)	M/M	23	3.7	5.6
	N/F	13	1.8	3.3
Sümptomid ja ebatäpsed seisundid <i>Symptoms, signs and ill-defined conditions</i>	K/T	705	52.1	43.3
(R00–R99)	M/M	272	43.6	56.3
	N/F	433	59.3	34.3
Õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad <i>Injuries and poisonings</i>	K/T	1 837	135.7	129.3
(V01–Y89)	M/M	1 427	228.8	228.7
	N/F	410	56.2	49.4

Oodatav eluiga, 1989–2003^a
Life expectancy at certain age, 1989–2003^a

Aasta Year	Meeste vanus — Age of males					Naiste vanus — Age of females				
	0	1	15	45	60	0	1	15	45	60
1989	65.6	65.7	52.4	26.0	15.2	74.7	74.6	61.1	32.6	19.7
1990	64.5	64.5	51.2	25.1	14.7	74.7	74.4	61.0	32.4	19.4
1991	64.3	64.2	50.8	25.0	14.8	74.7	74.6	61.0	32.4	19.6
1992	63.4	63.5	50.2	24.6	14.5	74.6	74.6	61.1	32.5	19.7
1993	62.3	62.3	48.8	23.6	14.1	73.8	73.8	60.3	31.9	19.3
1994	60.5	60.5	46.9	22.7	13.8	72.8	72.7	59.1	31.4	19.2
1995	61.3	61.4	48.0	23.3	14.3	74.1	74.1	60.5	32.3	19.8
1996	64.1	63.9	50.3	24.4	14.7	75.4	75.0	61.4	32.8	20.1
1997	64.2	63.9	50.3	24.8	15.1	75.7	75.5	61.7	33.1	20.4
1998	63.7	63.4	49.8	24.1	14.6	75.3	74.9	61.3	32.8	20.2
1999	64.6	64.4	50.7	24.9	15.0	75.8	75.4	61.8	33.2	20.6
2000	65.1	64.8	51.1	25.0	15.2	76.0	75.5	61.9	33.3	20.7
2001	64.6	64.3	50.7	24.7	15.2	76.2	75.8	62.2	33.6	21.1
2002	65.1	64.6	51.0	25.2	15.4	77.0	76.3	62.5	33.9	21.2
2003	66.0	65.6	51.9	25.5	15.4	76.9	76.3	62.6	33.9	21.1

^a 1989.–2002. aasta andmed on ümber arvutatud, lähtudes 1989. ja 2000. aasta rahvaloenduse vaheliste aastate rahvastiku korrigeeritud vanusjaotustest, samuti on muudetud elutabeli näitajate arvutamise meetodikat.

The data for 1989–2002 have been recalculated according to the adjusted age distribution of population between the 1989 and 2000 Population Censuses and the methodology in calculating the life table indicators is changed.

Abielud ja abielulahutused, 1990, 1995–2003
Marriages and divorces, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Abielud Marriages	Lahutused Divorces	Kordaja 1000 elaniku kohta Rate per 1,000 population		Lahutusi 1000 samal aastal registreeritud abielu kohta Divorces per 1,000 marriages registered in the same year
			abielud marriages	lahutused divorces	
1990	11 774	5 785	7.5	3.7	491
1995	7 006	7 456	4.9	5.2	1 064
1996	5 517	5 657	3.9	4.0	1 025
1997	5 589	5 281	4.0	3.8	945
1998	5 430	4 491	3.9	3.2	827
1999	5 590	4 561	4.1	3.3	816
2000	5 485	4 230	4.0	3.1	771
2001	5 647	4 312	4.1	3.2	764
2002	5 853	4 074	4.3	3.0	696
2003	5 699	3 973	4.2	2.9	697

Abielud, 1990, 1995–2003
Marriages, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Abielud kokku Marriages total	Esmakordselt abiellunud First marriages		Korduvalt abiellunud Remarriages		Teadmata, mitmendat korda abiellunud Unknown which		Korduvalt abiellu- nute osatähtsus, % % of remarriages	
		mehed males	naised females	mehed males	naised females	mehed males	naised females	mehed males	naised females
1990	11 774	8 362	8 436	3 410	3 336	2	2	29.0	28.3
1995	7 006	4 650	4 730	2 352	2 273	4	3	33.6	32.4
1996	5 517	3 721	3 670	1 796	1 847	-	-	32.6	33.5
1997	5 589	3 731	3 720	1 858	1 869	-	-	33.2	33.4
1998	5 430	3 620	3 633	1 810	1 797	-	-	33.3	33.1
1999	5 590	3 785	3 825	1 805	1 765	-	-	32.3	31.6
2000	5 485	3 711	3 706	1 774	1 778	-	1	32.3	32.4
2001	5 647	3 785	3 816	1 862	1 831	-	-	33.0	32.4
2002	5 853	4 024	4 048	1 829	1 805	-	-	31.2	30.8
2003	5 699	3 949	4 035	1 750	1 664	-	-	30.7	29.2

Abiellujad soo ja vanuse järgi, 1990, 1995–2003
Newly married persons by sex and age, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Vanus Age										teadmata unknown
		15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60+	
Mehed <i>Males</i>												
1990	11 774	836	4 782	2 409	1 238	809	578	311	295	213	302	1
1995	7 006	324	2 371	1 517	771	570	415	370	196	188	284	-
1996	5 517	178	1 795	1 319	690	420	324	302	145	135	209	-
1997	5 589	194	1 647	1 457	667	473	334	269	174	160	214	-
1998	5 430	158	1 512	1 434	733	454	319	259	204	125	232	-
1999	5 590	149	1 433	1 529	845	512	367	258	189	99	209	-
2000	5 485	110	1 293	1 569	898	472	382	255	191	116	199	-
2001	5 647	107	1 258	1 567	1 002	540	390	272	188	131	192	-
2002	5 853	78	1 151	1 762	1 132	590	388	292	197	114	149	-
2003	5 699	84	1 153	1 682	1 102	623	367	245	170	107	166	-
Naised <i>Females</i>												
1990	11 774	2 731	4 222	1 682	1 027	676	509	303	270	169	185	-
1995	7 006	1 150	2 416	1 136	672	451	364	304	170	148	195	-
1996	5 517	770	1 955	1 016	529	369	272	249	120	98	139	-
1997	5 589	723	1 938	1 095	535	408	277	239	139	99	136	-
1998	5 430	594	1 844	1 190	543	354	297	229	136	95	148	-
1999	5 590	563	1 889	1 296	609	393	303	200	138	71	128	-
2000	5 485	492	1 773	1 327	672	375	264	233	155	67	127	-
2001	5 647	475	1 737	1 426	705	423	312	240	148	75	106	-
2002	5 853	414	1 751	1 604	864	414	274	237	151	65	79	-
2003	5 699	407	1 706	1 563	835	423	289	191	118	75	92	-

Abielulahutused, 1995–2003
Divorces, 1995–2003

Aasta Year	Registreeritud abielulahutused <i>Registered divorces</i>	Lahutasid esmase abielu		Lahutasid korduva abielu		Teadmata, mitmes abielu lahutati		Korduva abielu lahutanute osatähtsus, %	
		mehed	naised	mehed	naised	mehed	naised	mehed	naised
		<i>Divorced for the first time</i>	<i>Divorced for the first time</i>	<i>Repeatedly divorced</i>	<i>Repeatedly divorced</i>	<i>Unknown which marriage was divorced</i>	<i>Unknown which marriage was divorced</i>	<i>Percentage of repeatedly divorced persons</i>	<i>Percentage of repeatedly divorced persons</i>
		<i>males</i>	<i>females</i>	<i>males</i>	<i>females</i>	<i>males</i>	<i>females</i>	<i>males</i>	<i>females</i>
1995	7 456	6 145	6 173	1 218	1 209	93	74	16.3	16.2
1996	5 657	4 653	4 583	974	1 050	30	24	17.2	18.6
1997	5 281	4 365	4 317	910	958	6	6	17.2	18.1
1998	4 491	3 654	3 704	835	785	2	2	18.6	17.5
1999	4 561	3 753	3 742	808	819	-	-	17.7	18.0
2000	4 230	3 424	3 440	806	789	-	1	19.1	18.7
2001	4 312	3 393	3 467	918	845	1	-	21.3	19.6
2002	4 074	3 267	3 225	798	829	9	20	19.6	20.3
2003	3 973	3 156	3 201	781	744	36	28	19.7	18.7

Lahutused ühiste alaealiste laste järgi, 1995–2003

Divorces by number of common children under 18 years of age, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Ühiste laste arv Number of common children			
		0	1	2	3+
1995	7 456	2 632	3 039	1 474	311
1996	5 657	1 898	2 286	1 206	267
1997	5 281	1 809	2 158	1 089	225
1998	4 491	1 562	1 815	930	184
1999	4 561	1 609	1 784	1 003	165
2000	4 230	1 527	1 733	816	154
2001	4 312	1 663	1 690	799	160
2002	4 074	1 660	1 581	707	126
2003	3 973	1 690	1 485	658	140

Lahutajad soo ja vanuse järgi, 1995–2003

Newly divorced persons by sex and age, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Vanus Age										
		15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60+	teadmata unknown
Mehed Males												
1995	7 456	12	604	1 382	1 552	1 316	1 055	678	339	262	253	3
1996	5 657	9	394	1 084	1 185	1 026	785	562	258	179	171	4
1997	5 281	4	309	965	1 137	968	787	490	273	194	154	-
1998	4 491	6	219	826	953	819	688	442	245	147	146	-
1999	4 561	8	246	772	876	905	719	445	272	168	150	-
2000	4 230	4	196	637	831	818	674	495	295	131	148	1
2001	4 312	5	180	597	850	826	712	497	328	152	164	1
2002	4 074	1	175	554	767	784	648	495	344	142	164	-
2003	3 973	2	146	484	735	709	719	528	334	165	149	2
Naised Females												
1995	7 456	68	1 120	1 477	1 408	1 206	925	588	254	214	194	2
1996	5 657	47	740	1 192	1 084	969	699	451	211	135	126	3
1997	5 281	31	637	1 099	997	949	650	450	215	147	104	2
1998	4 491	37	465	982	870	775	568	381	202	115	96	-
1999	4 561	38	451	916	896	794	627	405	194	122	118	-
2000	4 230	29	388	766	827	714	596	434	267	101	107	1
2001	4 312	24	359	783	834	737	617	452	289	104	113	-
2002	4 074	26	344	718	771	652	575	465	298	116	109	-
2003	3 973	17	299	636	755	687	613	434	308	114	110	-

Lahutused abielu kestuse järgi, 1995–2003

Divorces by duration of marriage, 1995–2003

Aasta Year	Kokku Total	Abielu kestus aastates Duration of marriage in years									
		<1	1	2	3	4	5–9	10–14	15–19	20+	
1995	7 456	135	275	374	514	542	2 220	1 272	966	1 138	
1996	5 657	118	226	287	330	404	1 738	1 067	703	784	
1997	5 281	80	189	248	302	294	1 676	1 053	654	785	
1998	4 491	83	149	211	224	255	1 340	977	581	671	
1999	4 561	87	182	197	227	251	1 194	1 024	646	753	
2000	4 230	117	151	208	158	199	1 068	969	612	748	
2001	4 312	93	181	195	201	205	976	983	639	839	
2002	4 074	95	177	221	179	210	868	854	633	837	
2003	3 973	67	157	204	223	167	791	798	686	880	

Mõisted

Aastakeskmise rahvaarv — pool elanike aasta alguse ja aasta lõpu arvu summast; kasutatakse ka kordajate arvutamisel.

Abiellumuse üldkordaja — aasta jooksul registreeritud abielude arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Abielu kestus aastates — abielu juriidiline pikkus täisaastates.

Elussünd — elusalt sündinud lapse ilmaletoomine, st elutunnustega lapse sünd sõltumata raseduse kestusest.

Hiline lootesurm (surnultsünd) — vähemalt 500-grammise sünnikaaluga loote üsisisene surm pärast 22. rasedusnädalat.

Imikusuremuskordaja — imikusurmade (alla aastaste laste surmade) arv 1000 sama aasta elussündinu kohta.

Imikusurm — alla-aastase elusalt sündinud lapse surm.

Isa tuvastus — näitab isa andmete sünniakti kandmise alust. Isa tuvastamata sünd on sünd, mis registreeriti ema avalduse alusel. Sel juhul sünniaktis andmed isa kohta puuduvad. Isa tuvastatud sünd on sünd, mis registreeriti kas abielutunnistuse, isaduse tuvastamise kohtuotsuse, vanemate ühise või isa sellekohase avalduse alusel.

Lahutumuse üldkordaja — aasta jooksul registreeritud abielulahutuste arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Legaalset indutseeritud abort (meditsiiniline abort) — jaguneb legaalseks ja terapeutiliseks abordiks. Legaalne abort on raseduse seaduslik katkestamine raseda naise soovil. Terapeutiline abort on raseduse katkestamine meditsiinilistel näidustustel.

Loomulik iive — aasta jooksul sündinute ja surnute arvu vahe. Positiivne loomulik iive näitab sündide ülekaalu, negatiivne surmade ülekaalu.

Loomuliku iibe üldkordaja — loomulik iive aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta. Arvutatud sündimuse ja suremuse üldkordajate vahena.

Neonataalsurm — imiku surm nelja esimese elunädala jooksul.

Oodatav eluiga — mingis vanuses keskmiselt elada jäävate aastate arv elutabeli järgi, kui suremus ei muutuks. 0 aasta vanuses — oodatav eluiga sünnimomendil.

Perinataalsurm — perinataalperioodil (algab 22. rasedusnädala möödumisel ja lõpeb 0–6 päeva pärast sündi) esinenud surnultsünni või surmajuht.

Rahvus — rahvuse andmed tuginevad isiku enesemääramisele. Lapse rahvuse määramisel on aluseks ema rahvus.

Seaduslikust abielust sündinu — laps, kelle isa andmed on sünniakti kantud abieluakti alusel.

Standarditud suremuskordaja — suhtarv, mida kasutatakse rahvastiku suremuse võrdlemiseks, et

kõrvaldada rahvastiku soo-vanuskoosseisu erinevuse mõju. Arvutatud aastal 1976 avaldatud Euroopa standardrahvastiku vanusjaotuse alusel, et võrrelda, milline oleks suremus juhul, kui Eesti rahvastiku vanusjaotus oleks samasugune kui standardrahvastikul. Kordaja arvutamisel on teadmata vanusega surnud liidetud vanuserühma 85+ hulka.

Summaarne sündimuskordaja — keskmine elussündinud laste arv naise kohta tema elu jooksul, kui kehtiksid konkreetse aasta sündimuse vanuskordajad. Summaarne sündimuskordaja on aasta vanuskordajate summa (5 aasta vanuserühmade puhul korrutatuna viiega).

Suremuse soo-vanuskordaja — (suremuskordaja soo ja vanuse järgi) — surmajuhtude arv 1000 või 100 000 sama vanuserühma aastakeskmise elaniku kohta.

Suremuse üldkordaja — surmajuhtude arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Surmapõhjus — surma algpõhjus, mille Maailma Tervishoiuorganisatsioon on määratlenud kui a) haiguse või vigastuse, mis algatas vahetult surmale viivate haigusseisundite jada või b) õnnetuse või vägivalda asjaolud, mis tekitasid surmava vigastuse.

Sündimuse vanuskordaja — elussündide arv aastas 1000 mingis vanuserühmas naise kohta. Mõõdab sündimust vanuserühmades.

Sündimuse üldkordaja — elussündide arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Sünnijärjekord — näitab, mitmes elussündinu on vastsündinu emale, arvestamata seda, kas eelmised lapsed on sünni registreerimise ajal elus või mitte.

Sünnituste arv — aasta jooksul toimunud sünnituste koguarv, kaasa arvatud surnultsünnid. Mitmik-sünnitus loetakse üheks sünnituseks.

Taaste brutokordaja — elu jooksul sünnitatud tütarde keskmine arv naise kohta, mis on arvutatud vaadeldava ajavahemiku sündimuse vanuskordajate alusel.

Vanus — eluaastate arv täisaastates vaadeldaval ajahetkel, s.t vanus viimasel sünnipäeval.

Varajane neonataalsurm — imiku surm esimesel elunädalal (0 kuni 6 päeva vanuselt).

Metoodika

Rahvastikustatistika andmete allikaks on rahvaloendused ja registreeritud rahvastikusündmused. Rahvaarvu ja rahvastiku koosseisu arvestuses kasutatakse viimasel rahvaloendusel loendatud Eesti alalise rahvastiku andmeid, mida täiendatakse igal aastal sünni- ja surmajuhtumite ning elukohavahetuste andmetega. 2000. aastast võeti rahvastikuarvestuse aluseks 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse tulemused. Rändeandmeid

rahvastikuarvestuses ebatäielikkuse tõttu praegu ei kasutata.

Sünni-, surma-, abielu- ja lahutusstatistika hõlmab perekonnaseisuasutustes registreeritud Eesti kodanike ja mittekodanike sündmusi, samuti Eesti kodanike sündmusi, mis registreeriti Eesti välisesindustes. Avaldatavad andmed sisaldavad ainult neid sündmusi, mille puhul oli isiku elukohaks märgitud Eesti. Vastsündinu elukohaks on ema elukoht.

Andmete aastatöötuse aluseks on sündmuse toimumise kuupäev.

Sündide andmed sisaldavad ainult elussünde. Andmed surnultsündide ja imikusurmade kohta esitatakse elussündide andmetest eraldi. Elussünni määratluse muutus 1992. aastal mõjutas hiliste lootesurmade (surnultsündide) ja varajaste neonataalsurmade andmeid, mistõttu ei ole 1990. ja 1991. aasta andmed hilisematega täiesti võrreldavad. Sünnituste andmed sisaldavad nii eluskuu ka surnultsünde.

Definitions

Age — the age of the person concerned in full years at the time of the event, i.e. the age at last birthday.

Age-specific fertility rate — annual number of live births per 1,000 women of specific age. Measures fertility in age groups.

Birth order — the biological live-birth order of the mother.

Cause of death — primary cause of death. WHO definition is used.

Children born from legal marriage — children are born from legal marriage when the father's data on birth record is based on the marriage record.

Crude birth rate — annual number of live-born persons per 1,000 of mean annual population.

Crude death rate — annual number of dead persons per 1,000 of mean annual population.

Crude divorce rate — number of registered divorces per 1,000 of mean annual population.

Crude marriage rate — number of registered marriages per 1,000 of mean annual population.

Crude rate of natural increase — annual natural increase per 1,000 of mid-year population. It has been calculated as the difference between crude rates of birth and death.

Death rate by sex and age (age-specific death rate) — number of deaths (specified by sex) in one age group during a year per 100,000 or 1,000 mean annual population in the same age group in the same year.

Duration of marriage in years — interval of time between the date marriage was contracted and the date it was divorced, expressed in completed years.

Surmapõhjused kodeeriti kuni 1997. aastani rahvusvahelise haiguste klassifikatsiooni 9. väljaande (RHK-9) järgi. 1997. aastast on kasutusel RHK-10.

Perekonnaseaduse kehtestamisega 1. jaanuarist 1995 vormistatakse kohtulikud lahutused lõplikult kohtus. 2001. aasta detsembrist registreerivad abielusid ka vaimulikud. Andmeid kogutakse kõigi seaduslike abielusõlmimiste kohta.

Alates 1994. aastast pärinevad abordistatistika andmed Sotsiaalministeeriumi raseduskatkestuse andmekogust. Andmete kogumise alusdokumendiks on raseduse katkestamise meditsiiniline kaart ehk abordikaart.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

Rahvastik. 2002. *Population*. Aastakogumik. Tallinn, 2003.

Early neonatal death — the deaths of infants who died during the first week of their life (aged 0–6 days).

Ethnic nationality — the data are based on self-determination. The ethnic nationality of the mother is taken as a basis for determining the ethnic nationality of the child.

Gross reproduction rate — the average number of daughters that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year.

Identification of father — shows the basis of father's data on birth certificate. Father is not identified if the birth was registered by the application of mother and the data about father is missing in birth certificate. Father is identified if the birth was registered on the base of marriage certificate, co-application of parents, application of father or judgement about identification of paternity.

Infant deaths — the deaths of up to one-year-old live-born children.

Infant mortality rate — infant (under one-year-old children) deaths per 1,000 live births in the same year.

Late foetal deaths (stillbirths) — the intra-uterine deaths of foetus weighing at least 500 grams at birth, which took place after the 22nd week of pregnancy.

Legally induced abortion (or medical abortion) — includes legal and therapeutic abortion. Legal

abortion is the legal termination of the pregnancy at the pregnant woman's own wish. Therapeutic abortion is the termination of pregnancy on medical indications.

Life expectancy at certain age — the average remaining lifetime in years for persons who attain a given age, if mortality remains unchanged. Results of the life tables. At the age of 0 — life expectancy at birth.

Live birth — delivery of live-born child, i.e. a child showing evidence of life irrespective of the duration of pregnancy.

Mean annual population — half the sum number of the population at the beginning and end of the year; used also in calculating rates.

Natural increase — excess of live births over deaths in a certain year. The positive natural increase shows the excess of live births over deaths, the negative one shows the excess of deaths over live births.

Neonatal deaths — deaths of infants who died during the first four weeks of their life.

Number of deliveries — total number of deliveries, including stillbirths. Multiple births are taken into account as one delivery, irrespective of the number of children born.

Perinatal deaths — all fetuses and infants who died within the perinatal period (commences at 22 completed weeks and ends seven days after birth).

Standardised death rates — show how high the mortality would be for the Estonian population with defined age-specific death rates if the age distribution of Estonian population were the same as that of the European standard population. In calculations, the deaths of persons whose age was unknown have been included in the age group 85+.

Total fertility rate (TFR) — the average number of children that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through all her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year. The TFR is the sum of the age-specific fertility rates (multiplied by five in the case of 5-year age groups).

Methodology

The population statistics are based on censuses and on the registration of vital events. The population accounting is based on the latest Population

Census data, which were supplemented each year by the data of registered vital events (births, deaths and migration data). Starting from 2000 the population accounting is based on the results of the 2000 Population and Housing Census. Migration data are not used because of their incompleteness.

Birth, death, marriage and divorce statistics include the vital events of Estonian citizens and non-citizens, which had been registered in registry offices, and also the vital events of Estonian citizens, which had been registered in the representations of Estonia in foreign states. Published vital events data include only these events, for which the place of residence had been recorded to be in Estonia. Newborn's place of residence is mother's place of residence.

The yearly data processing is based on the date of the event.

The birth tables include data only on live births. The data on stillbirths and infant deaths are presented separately from live births. The change in the definition of the live birth since 1992 influenced the number of stillbirths and perinatal deaths. The data on deliveries include both live and stillbirths.

Until 1997 the causes of death were coded by the International Classification of Diseases (ICD-9). Starting from 1997 ICD-10 is used.

With the adoption of the Family Act, starting from 1 January 1995 the judicial divorces are registered officially in courts. Since December 2001 clergymen also register marriages. Data are collected about all legal marriages.

From 1994 the register data from the Abortion Register at the Ministry of Social Affairs are used for abortion statistics.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–6.

Rahvastik. 2002. Population. Yearbook. Tallinn, 2003.

HARIDUS

Education

Alusharidus, 1995, 2000, 2002–2004.....	63
Koolieelsed lasteasutused tüübi järgi, 2004.....	63
Lapsed koolieelsetes lasteasutustes vanuse järgi, 2004	64
Laste vanuseline määr koolieelsetes lasteasutustes, 2004.....	64
Õppijad haridusastme ja õppevormi järgi, 1995, 2000, 2002–2004	64
Õppijaid 10 000 elaniku kohta, 1995, 2000, 2002–2004	65
Naisõppurid, 2000, 2002–2004	66
Hariduse omandanud, 1995, 2000, 2002–2004	67
Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku põhikooli lõpetamist, 1992–2004 (diagramm).....	68
Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku keskkooli lõpetamist, 1992–2004 (diagramm).....	68
Haridusasutustes õppijate vanusejärgne määr, 2004.....	69
Oodatav keskmine õpiaeg aastates, 2004/2005.....	69
Üldharidus päevaõppes, 1995, 2000, 2002–2004.....	70
Üldharidus õhtu- ja kaugõppes, 1995, 2000, 2002–2004	70
Kutseharidus, 1995, 2000, 2002–2004	71
Vastuvõtt kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2002–2004.....	71
Lõpetanud kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2002–2004	72
Kõrgharidus, 1995, 2000, 2002–2004	73
Üliõpilased õppekeele järgi, 2004/2005 (diagramm).....	74
Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud ülikoolides, 1995, 2000, 2002–2004.....	75
Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud riiklikes rakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2002–2004.....	76
Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud erarakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2002–2004.....	77
Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud kutseõppeasutustes kõrghariduse õppekavadel, 1995, 2000, 2002–2004	79
Üliõpilased kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004.....	81
Vastuvõetud üliõpilased soo järgi, 2004/2005 (diagramm).....	83
Vastuvõetud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004	84
Lõpetanud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004	86
Lõpetanud üliõpilased, 2004 (diagramm).....	88
<i>Preprimary education, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>63</i>
<i>Preschool institutions by type, 2004.....</i>	<i>63</i>
<i>Children in preschool institutions by age, 2004.....</i>	<i>64</i>
<i>Enrolment ratio in preschool institutions, 2004.....</i>	<i>64</i>
<i>Enrolment by educational level and type of study, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>64</i>
<i>Pupils and students enrolled per 10,000 inhabitants, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>65</i>
<i>Female pupils and students, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>66</i>
<i>Number of graduates, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>67</i>
<i>Continuation of education by general basic school graduates, 1992–2004 (diagram) .....</i>	<i>68</i>
<i>Continuation of education by general secondary school graduates, 1992–2004 (diagram).....</i>	<i>68</i>
<i>Enrolment ratio for educational institutions, 2004 .....</i>	<i>69</i>
<i>School life expectancy in years, 2004/2005.....</i>	<i>69</i>
<i>Full-time general education, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>70</i>
<i>Part-time general education, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>70</i>
<i>Vocational education, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>71</i>
<i>Admittance at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>71</i>
<i>Graduates at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>72</i>
<i>Higher education, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>73</i>
<i>Students by language of instruction, 2004/2005 (diagram) .....</i>	<i>74</i>
<i>Enrolment, admittance and graduates of universities, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>75</i>
<i>Enrolment, admittance and graduates of state professional higher schools, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>76</i>
<i>Enrolment, admittance and graduates of private professional higher schools, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>77</i>
<i>Enrolment, admittance and graduates of vocational education institutions at higher education programmes, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>79</i>
<i>Higher education students by field of study, 1995, 2000, 2004.....</i>	<i>81</i>
<i>Admitted students by sex, 2004/2005 (diagram).....</i>	<i>83</i>
<i>Admitted higher education students by field of study, 1995, 2000, 2004 .....</i>	<i>84</i>
<i>Higher education graduates by field of study, 1995, 2000, 2004.....</i>	<i>86</i>
<i>Graduate students, 2004 (diagram).....</i>	<i>88</i>

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat haridusasutuste, õppijate arvu, vastuvõtu ja lõpetanute kohta eri haridusastmetel peamiselt aastate 1995–2004 kohta.

Alates 1995. aastast kahanes laste absoluutarv koolieelsetes lasteasutustes. See on seotud sündimuse vähenemisega üheksakümnendate aastate alguses. Samal ajal suurenes aga koolieelses lasteasutuses käivate laste osatähtsus vastava vanuserühma hulgas. Nii käis 2004. aasta lõpus 3–6-aastastest lastest koolieelses lasteasutuses 84%, 1995. aastal vaid 65%. Koolieelses lasteasutustes käivate kaheaastaste laste osatähtsus vastavas eas laste hulgas aga kasvas 1995. aasta 38%-st 2004. aasta 56%-ni.

Vähenenud sündimus on ka põhjus, miks juba 2001. aastal langes I klassi õpilaste arv alla 14 000 piiri, olles veel 1996. aastal 22 000. 2004. aasta sügisel alustas kooliteed kõigest 12 300 last. Üheksakümnendatel aastatel vähenes kaheksakümnendate aastatega võrreldes oluliselt põhi- ja keskkooli lõpetanute osatähtsus vastavaealises rahvastikus. Üldhariduse näitarve mõjutab asjaolu, et aastatel 1989–1991 mindi kuueaastaselt koolimineku ealt üle seitsmeaastasele. Kolme aasta jooksul läks kooli vaid kahe aastakäigu jagu lapsi. Uue sajandi algusaastatel mõjutab nimetatud asjaolu aga gümnaasiumi lõpetajate arvnäitajaid. Lõpetajate arvu kasv kolmel viimasel õppeaastal on tingitud ennekõike 12 aastat tagasi kooliteed alustanute arvu muutusest.

Kutseharidusreformi tulemusel oli alates 1999/2000. õppeaastast võimalik alustada õpinguid kutsekõrghariduse ja kutsekeskhariduse õppekavade järgi, kutsekeskhariduse puhul nii põhihariduse kui ka keskhariduse baasil. Seetõttu kutse- ja

keskeriõppesse enam vastuvõttu ei toimunud, kuid teatud osa varasematel aastatel vastuvõetuist jätkas vanade õppekavade järgi.

Haridusseadustiku muudatusega 2002. aastal lisandus kõrgharidusse uus kategooria — rakendus- kõrgharidus, mille õppekavad on seatud asendama kutsekõrghariduse ja diplomioõppe õppekavu. Vastuvõttu viimati nimetatud õppekavadele enam ei toimu, kuid üliõpilased jätkavad seal õpinguid. 2002. aastast lisandus uue kategooriana ka integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe. Nendel õppekavadel omandas 2004/2005. õppeaastal haridust enam kui 3000 üliõpilast. Olulisi tendentse üheksakümnendate aastate teisest poolest alates on üliõpilaste arvu kasv, seda osaliselt eraülikoolide ja -kõrgkoolide arengu tulemusena. 1995. aastal õppis eraharidusasutustes vähem kui 5000 üliõpilast, 2004. aastal juba rohkem kui 14 000. Kuid ka avalik-õiguslikes ülikoolides õppis 2004. aastal 21 000 üliõpilast rohkem kui kaheksa aastat varem. Eelmise aastaga võrreldes suurenes üliõpilaste koguarv 2100 võrra.

Hariduslik kihistumine süveneb. Kasvab kooli- lõpetamisikka jõudnud keskhariduseta (ka põhihariduseta) noorte arv, samal ajal suureneb aga oluliselt kõrgharidust omandama pürgivate noorte arv.

Kui 1995. aastal oli 6–23-aastaste oodatav õpiaeg 12 aastat, siis üliõpilaste arvu kasvades on see 2004. aastaks suurenenud enam kui 14 aastani. Sealjuures on naiste keskmise oodatav õpiaeg olnud Eestis järjepidevalt pikem kui meestel, vahe nimetatud vanuserühmas oli 2004. aastal 0,85 aastat.

Overview

The chapter presents statistics on the educational institutions, enrolment, admittance and number of graduates at different educational levels mainly for the years 1995–2004.

Since 1995 the absolute number of kindergarten enrolment decreased due to the falling birth-rate in the early nineties. At the same time the share of kindergarten children among the corresponding age group increased. At the end of 2004, 84% of 3–6-year-old children were enrolled in kindergartens, as against 65% in 1995. The share of 2-year-old kindergarten children among the children of the same age increased from 38% in 1995 to 56% in 2004.

The falling birth-rate was also the cause of the decrease in the enrolment in grade 1 below 14,000 already in 2001, while only in 1996 it had been 22,000. In autumn 2004, only about 12,300 children entered school. The ratio of basic and general secondary education graduates to the

corresponding age group in the nineties was substantially lower than in the eighties. The indicators of general education are influenced by the fact that in the years 1989–1991 the school starting age was changed from 6 to 7. Thus, during three years the school was entered only by a two-year birth-cohort. In the first years of the new century the mentioned factor influences the indicators of the secondary level graduation. The growth in the number of graduates for three last school-years is primarily caused by the changes in the first grade admittance 12 years earlier.

As a result of the vocational education reform, starting from the academic year 1999/2000 it was possible to begin studies at professional higher education and vocational secondary education courses; in the last case, after either finishing basic or secondary education. Therefore no new entrants were admitted to vocational and professional secondary education courses, however, some of

those enrolled in the earlier years continued to study according to old programmes.

In 2002, due to the changes in education legislation a new category — applied higher education — was added to higher education aimed to replace programmes at professional higher education and diploma levels. There was no admittance to programmes last named but the enrolment was continuing. Since 2002 a new category — the integrated bachelor and master courses — was added, over 3,000 students were studying at these programmes in the academic year 2004/2005. The most significant tendency of the late nineties — partly as a result of the development of private universities and higher schools — was the continuous growth in the number of students studying in higher education establishments. In 2004 they numbered over 14,000, as against less than 5,000 in 1995. However, in 2004 over 21,000 students more studied in public universities than

eight years earlier. As compared to the previous year, the total number of students increased by 2,100.

The stratification of population by educational level rose: the number of young people, who had not obtained general secondary education (or even basic education) despite reaching the corresponding age, grew; at the same time a substantially larger number of young people tried to obtain higher education.

In 1995 the number of expected years of schooling was 12 for 6–23-year-olds. However, due to the growth in the number of students, the school life expectancy surpassed 14 years by 2004. Females continue to study longer than males in Estonia, in 2004 the difference in school life expectancy for females and males in the above-mentioned age group was 0.85 year.

Alusharidus, 1995, 2000, 2002–2004 Preprimary education, 1995, 2000, 2002–2004 (aasta lõpus — at end-year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Koolieelsed lasteasutused	671	646	596	597	600	Preschool institutions
Lapsed lasteasutustes, tuhat	60.9	50.6	49.6	51.3	52.9	Children in child care institutions, thousands
linnas	46.6	37.8	37.0	39.8	39.5	in urban areas
maal	14.3	12.8	12.6	11.6	13.4	in rural areas
lastest õpilased	2.1	0.3	-	-	-	pupils among children
Lasteasutuste laste kogumäär 1–6-aastaste vanuserühma suhtes, %	56	67	67	69	70	Gross enrolment rate for age group 1–6 years, %
Lasteasutuste laste vanuseline määr 3–6-aastaste vanuserühmas, %	65	79	80	83	85	Net enrolment rate for age group 3–6 years, %
Lapsi lasteasutuste 100 kohta ^a	120	101	102	103	103	Children per 100 places in child care institutions ^a
linnas	121	102	103	104	105	in urban areas
maal	120	97	98	97	98	in rural areas

^a Ilma õpilasteta. Normkoha definitsiooni muutuste tõttu ei ole 1999.–2001. aasta suhtarvud võrreldavad varasematega. Excluding pupils. Due to changes in the definition of the normative place, the ratios for 1999–2001 are not comparable with the earlier years.

Koolieelsed lasteasutused tüübi järgi, 2004 Preschool institutions by type, 2004

Asutuse tüüp	Asutused Preschool institutions	Kohad Places	Lapsed Children	Õpilased Pupils	Type of institution
Lastesõim	8	336	399	-	Nursery-school
Lasteaed	518	47 636	49 188	-	Kindergarten
Erilasteaed	5	184	193	-	Kindergarten for children with special needs
Lasteaed-alkkool	66	3 017	3 047	-	Kindergarten-primary school
Lasteaed-põhikool	3	90	67	-	Kindergarten-basic school

Lapsed koolieelsetes lasteasutustes vanuse järgi, 2004
Children in preschool institutions by age, 2004

Vanus, aastat	Lapsed <i>Children</i>	Tüdrukud <i>Girls</i>	Poisid <i>Boys</i>	Age, years
1	1 580	753	827	1
2	7 247	3 584	3 663	2
3	10 086	4 959	5 127	3
4	10 872	5 246	5 626	4
5	10 621	5 201	5 420	5
6	10 345	5 052	5 293	6
7	2 122	911	1 211	7
8	21	5	16	8
9–11	-	-	-	9–11

Laste vanuseline määr koolieelsetes lasteasutustes, 2004
Enrolment ratio in preschool institutions, 2004
(ilma õpilasteta, protsenti — excluding pupils, percentages)

Vanus, aastat	Kokku <i>Total</i>	Tüdrukud <i>Girls</i>	Poisid <i>Boys</i>	Age, years
1	12.19	11.80	12.57	1
2	56.13	56.48	55.79	2
3	80.60	81.97	79.32	3
4	84.20	84.89	83.57	4
5	88.27	88.50	88.06	5
6	88.10	88.93	87.33	6
7	17.58	15.70	19.32	7
Oodatav 3–6-aastaste laste- asutuses viibimise aeg, aastat	3.41	3.44	3.38	<i>Expected years of schooling at pre- primary level for 3–6 year-olds</i>

Õppijad haridusastme ja õppevormi järgi, 1995, 2000, 2002–2004
Enrolment by educational level and type of study, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses, tuhat — at the beginning of the academic year, thousands)

Haridusaste, õppevorm	1995	2000	2002	2003	2004	<i>Educational level, type of study</i>
Üldharidus	221.1	218.6	206.7	199.1	190.9	<i>General education</i>
põhiharidus ^a	184.2	180.5	166.8	158.4	148.8	<i>basic education^a</i>
päevaõppes	182.7	179.2	165.4	157.0	147.2	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	0.6	1.0	0.7	0.7	0.7	<i>evening</i>
kaugõppes	0.9	0.3	0.7	0.7	0.9	<i>correspondence</i>
keskharidus ^a	36.8	38.0	39.9	40.7	42.1	<i>secondary education^a</i>
päevaõppes	31.8	33.0	35.1	35.6	36.8	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	2.5	2.9	2.6	2.8	2.7	<i>evening</i>
kaugõppes	2.5	2.1	2.2	2.3	2.6	<i>correspondence</i>
Kutseharidus	29.4	30.9	28.1	28.2	29.9	<i>Vocational education</i>
kutseõpe	16.9	5.9	0.2	0.3	0.3	<i>vocational courses</i>
päevaõppes	16.5	5.9	0.2	0.3	0.3	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	0.3	0.0	-	-	-	<i>evening</i>
kaugõppes	0.2	-	-	-	-	<i>correspondence</i>
kutsekeskharidusõpe	..	22.4	27.9	27.9	29.6	<i>vocational secondary education courses</i>
päevaõppes	..	19.7	25.3	25.5	27.7	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	..	1.4	0.3	0.2	0.1	<i>evening</i>
kaugõppes	..	1.4	2.2	2.2	1.8	<i>correspondence</i>
keskeriõpe	12.5	2.5	0.1	0.0	-	<i>professional secondary education courses</i>
päevaõppes	9.7	2.0	0.1	0.0	-	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	1.0	0.3	-	-	-	<i>evening</i>
kaugõppes	1.8	0.3	-	-	-	<i>correspondence</i>

Õppijad haridusastme ja õppevormi järgi, 1995, 2000, 2002–2004

Enrolment by educational level and type of study, 1995, 2000, 2002–2004

(õppeaasta alguses, tuhat — at the beginning of the academic year, thousands)

Järg — Cont.

Haridusaste, õppevorm	1995	2000	2002	2003	2004	Educational level, type of study
Kõrgharidus	27.2	56.4	63.6	65.7	67.8	Higher education
rakendus kõrg-	..	..	6.2	14.3	19.2	applied higher education courses
haridusõpe						
statsionaarses õppes	..	..	5.3	11.9	15.4	full-time
kaugõppes	..	..	0.9	2.4	3.8	correspondence
kutsekõrg-	..	5.6	5.1	1.9	0.3	professional higher education courses
haridusõpe						
statsionaarses õppes	..	4.8	4.0	1.8	0.2	full-time
kaugõppes	..	0.9	1.1	0.2	0.1	correspondence
diplomiõpe	6.1	17.1	12.9	8.2	4.7	diploma courses
statsionaarses õppes	5.3	12.9	8.3	5.9	3.4	full-time
kaugõppes	0.8	4.3	4.6	2.3	1.3	correspondence
bakalaureuseõpe	18.0	27.9	29.3	30.0	30.9	bachelor courses
statsionaarses õppes	16.2	25.3	25.0	24.6	24.9	full-time
kaugõppes	1.7	2.6	4.4	5.4	6.0	correspondence
integreeritud bakalau-	..	..	2.2	2.6	3.1	integrated bachelor and master courses
reuse- ja magistriõpe						
statsionaarses õppes	..	..	1.9	2.2	2.7	full-time
kaugõppes	..	..	0.3	0.4	0.4	correspondence
magistriõpe	2.6	4.3	6.4	7.0	7.8	master courses
statsionaarses õppes	2.2	3.9	5.4	6.0	6.2	full-time
kaugõppes	0.4	0.5	1.0	1.0	1.6	correspondence
doktoriõpe	0.6	1.4	1.6	1.7	1.8	doctor courses
statsionaarses õppes	0.6	1.4	1.6	1.7	1.8	full-time
kaugõppes	0.0	0.0	-	0.0	0.0	correspondence
KOKKU ^b	277.4	305.8	298.4	293.0	288.6	TOTAL ^b

^a Aastast 1989 jagunevad klassid: põhiharidus — I–IX, keskharidus — X–XII.

^b Samal ajal õppis õhtukoolis ja kutseõppeasutuses 1995. aastal 381, 2000. aastal 69, 2001. aastal 25, 2002. aastal 53, 2003. aastal 48 ja 2004. aastal 3 õppijat.

^a From 1989 the division of grades is: basic education — grades 1–9, secondary education — grades 10–12.

^b In 1995, 381 students studied simultaneously in evening school and in vocational education institution, in 2000 — 69, in 2001 — 25, in 2002 — 53, in 2003 — 48 and in 2004 — 3 students.

Õppijaid 10 000 elaniku kohta, 1995, 2000, 2002–2004

Pupils and students enrolled per 10,000 inhabitants, 1995, 2000, 2002–2004

(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Haridusaste	1995	2000	2002	2003	2004	Educational level
Üldharidus	1 539	1 596	1 522	1 472	1 416	General education
põhiharidus	1 282	1 318	1 228	1 171	1 104	basic education
keskharidus	256	278	294	301	312	secondary education
Kutseharidus	205	225	207	208	222	Vocational education
kutseõpe	118	43	1	2	2	vocational courses
kutsekeskharidusõpe	..	164	205	206	220	vocational secondary education courses
keskeriõpe	87	18	1	0	-	professional secondary courses
Kõrgharidus	191	412	469	485	502	Higher education
rakendus kõrg-	..	..	46	106	142	applied higher education courses
haridusõpe						
kutsekõrgharidusõpe	..	41	38	14	2	professional higher education courses
diplomiõpe	43	125	95	60	35	diploma courses
bakalaureuseõpe	126	204	232	222	229	bachelor courses
integreeritud bakalau-	..	..	16	19	23	integrated bachelor and master courses
reuse- ja magistriõpe						
magistriõpe	18	32	47	52	58	master courses
doktoriõpe	4	11	12	12	13	doctor courses
KOKKU	1 931	2 233	2 197	2 166	2 140	TOTAL

Naisõppurid, 2000, 2002–2004

Female pupils and students, 2000, 2002–2004

(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

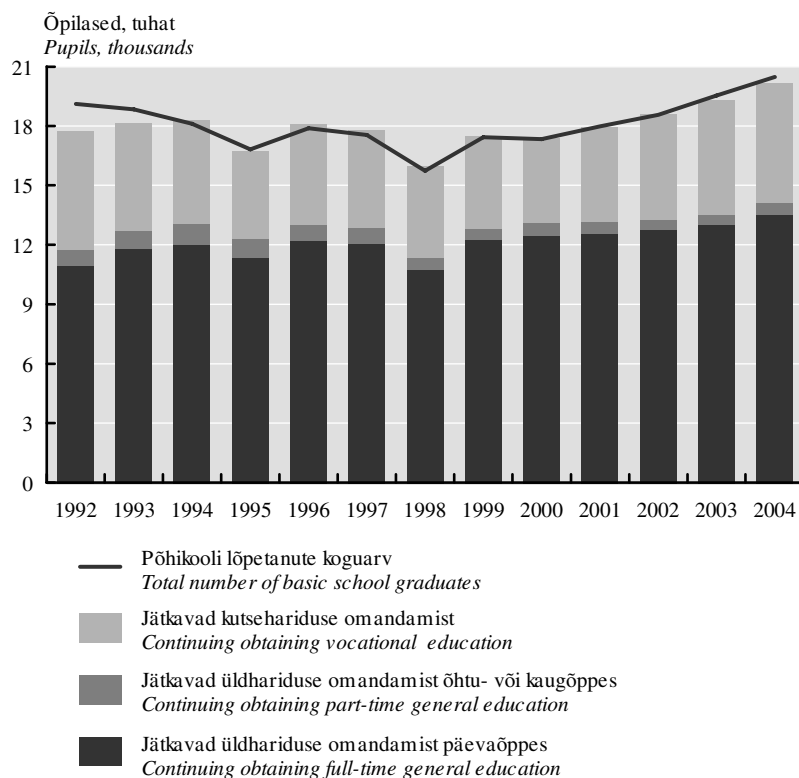
Haridusaste, õppevorm	Naisõppurid, tuhat <i>Female pupils and students, thousands</i>				Naisõppurite osatähtsus, % <i>Share of female pupils and students, %</i>				<i>Educational level, type of study</i>
	2000	2002	2003	2004	2000	2002	2003	2004	
Üldharidus	108.9	103.4	99.7	97.5	49.8	50.0	50.1	50.2	<i>General education</i>
põhiharidus	86.4	79.9	75.8	71.3	47.9	47.9	47.9	40.6	<i>basic education</i>
päevaõppes	86.0	79.4	75.3	70.5	48.0	48.0	48.0	47.9	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	0.4	0.3	0.2	0.5	34.6	39.8	36.7	33.3	<i>evening</i>
kaugõppes	0.1	0.2	0.2	0.3	22.7	30.3	31.1	32.4	<i>correspondence</i>
keskharidus	22.5	23.5	23.9	26.2	59.1	58.9	58.7	58.6	<i>secondary education</i>
päevaõppes	19.6	20.8	20.9	21.6	59.4	59.2	58.8	58.8	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	1.7	1.5	1.6	3.1	59.0	57.6	58.9	57.8	<i>evening</i>
kaugõppes	1.2	1.2	1.3	1.5	54.1	56.1	56.7	58.5	<i>correspondence</i>
Kutseharidus	14.1	12.8	12.5	13.1	45.7	45.6	44.5	43.7	<i>Vocational education</i>
kutseõpe	2.0	-	-	-	34.2	-	-	-	<i>vocational courses</i>
päevaõppes	2.0	-	-	-	33.8	-	-	-	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	0.0	-	-	-	97.3	-	-	-	<i>evening</i>
kaugõppes	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>correspondence</i>
kutsekesk-	11.1	12.8	12.5	13.1	49.3	45.9	44.9	44.1	<i>vocational secondary</i>
haridusõpe									<i>education courses</i>
päevaõppes	9.1	11.0	10.8	11.7	46.3	43.5	42.3	42.1	<i>diurnal</i>
õhtuõppes	0.9	0.2	0.2	0.1	66.0	60.3	90.5	86.3	<i>evening</i>
kaugõppes	1.1	1.6	1.5	1.3	74.7	71.2	71.2	71.8	<i>correspondence</i>
keskeriõpe	1.0	0.0	0.0	-	41.1	22.9	100.0	-	<i>professional</i>
päevaõppes	0.8	0.0	0.0	-	40.2	22.9	100.0	-	<i>secondary courses</i>
õhtuõppes	0.1	-	-	-	42.8	-	-	-	<i>diurnal</i>
kaugõppes	0.1	-	-	-	46.0	-	-	-	<i>evening</i>
Kõrgharidus	34.1	39.2	40.6	41.6	60.4	61.5	61.7	61.5	<i>Higher education</i>
rakenduskõrg-	..	3.9	9.1	12.2	..	62.3	63.6	63.4	<i>applied higher</i>
haridusõpe									<i>education courses</i>
statsionaarses	..	3.3	7.5	9.6	..	62.9	63.3	62.5	<i>full-time</i>
õppes									
kaugõppes	..	0.5	1.6	2.6	..	58.5	65.2	67.1	<i>correspondence</i>
kutsekõrg-	4.7	4.0	1.5	0.1	83.6	78.3	76.9	45.7	<i>professional higher</i>
haridusõpe									<i>education courses</i>
statsionaarses	4.0	3.0	1.4	0.1	83.5	75.9	76.3	50.0	<i>full-time</i>
õppes									
kaugõppes	0.7	1.0	0.1	0.0	84.1	87.1	43.5	27.1	<i>correspondence</i>
diplomiõpe	10.2	7.8	4.8	2.7	59.5	60.1	58.5	56.9	<i>diploma courses</i>
statsionaarses	7.3	4.6	3.2	1.8	57.1	55.4	54.6	53.7	<i>full-time</i>
õppes									
kaugõppes	2.9	3.2	1.6	0.9	66.8	68.8	68.5	65.0	<i>correspondence</i>
bakalaureuseõpe	15.8	18.7	18.1	18.6	56.5	59.2	60.2	60.3	<i>bachelor courses</i>
statsionaarses	14.2	15.5	14.4	14.6	56.0	57.8	58.6	58.8	<i>full-time</i>
õppes									
kaugõppes	1.6	3.1	3.6	4.0	61.4	67.4	67.3	66.5	<i>correspondence</i>
integreeritud bakalau-	..	1.5	1.7	2.0	..	68.9	66.5	65.0	<i>integrated bachelor</i>
reuse- ja magistriõpe									<i>and master courses</i>
statsionaarses	..	1.2	1.4	1.6	..	65.4	62.1	62.3	<i>full-time</i>
õppes									
kaugõppes	..	0.3	0.4	0.4	..	91.7	90.5	81.2	<i>correspondence</i>
magistriõpe	2.6	4.0	4.5	5.1	60.4	63.3	64.8	65.7	<i>master courses</i>
statsionaarses	2.4	3.4	3.8	3.9	61.2	62.9	63.9	63.8	<i>full-time</i>
õppes									
kaugõppes	0.2	0.6	0.7	1.2	54.1	65.0	70.3	72.8	<i>correspondence</i>
doktoriõpe	0.8	0.9	0.9	0.9	56.1	55.0	52.1	52.6	<i>doctor courses</i>
statsionaarses	0.8	0.9	0.9	0.9	56.2	55.0	52.1	52.6	<i>full-time</i>
õppes									
kaugõppes	0.0	-	0.0	0.0	40.0	-	-	-	<i>correspondence</i>

Hariduse omandanud, 1995, 2000, 2002–2004
Number of graduates, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta jooksul — during the academic year)

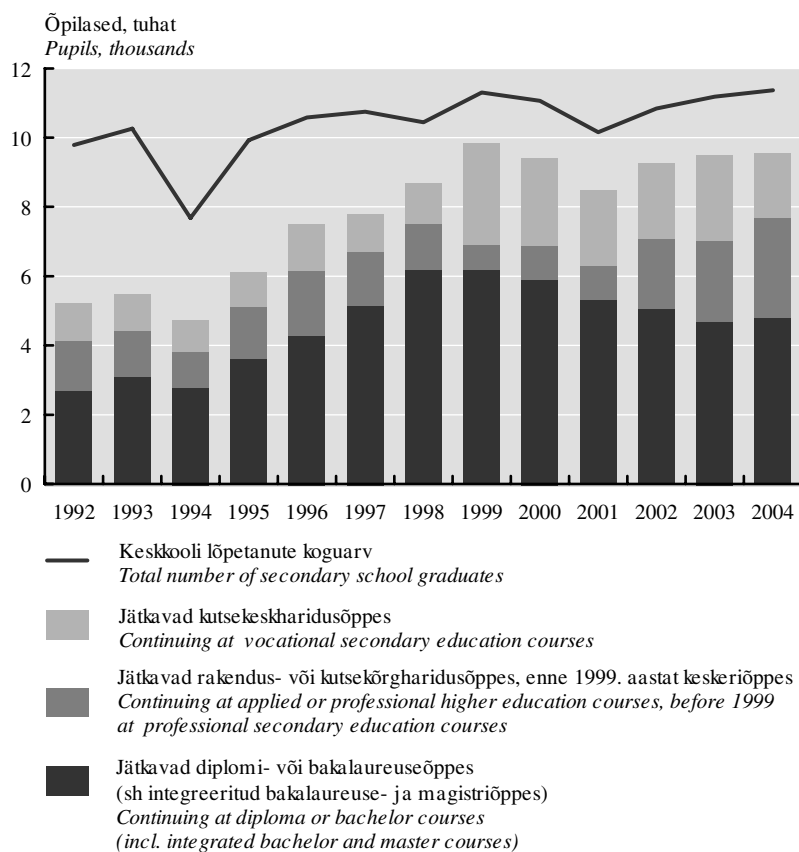
Haridustase, õppevorm	1995	2000	2002	2003	2004	Educational level, type of study
Põhiharidus ^a	16 879	17 335	18 575	19 534	20 469	Basic education ^a
päevaõppes	16 343	16 851	18 094	18 982	19 971	full-time
õhtu- või kaugõppes	472	484	481	552	498	part-time
koos kutsega kutseõppes	64	-	-	-	-	together with profession at vocational courses
Kesküldharidus ^a	12 139	13 635	13 054	11 178	11 362	General secondary education ^a
päevaõppes	8 787	9 807	9 882	10 115	10 306	full-time
õhtu- või kaugõppes	1 139	1 256	957	1 063	1 056	part-time
koos kutsega kutseõppes	2 213	2 572	2 215	-	-	together with profession at vocational courses
Kutseharidus	7 345	8 566	10 911	8 081	7 049	Vocational education
kutse kutseõppes	5 052	3 407	2 445	152	248	profession at vocational courses
kutsekeskharidus	..	2 901	8 025	7 886	6 801	vocational secondary education
põhihariduse baasil	..	-	3 396	3 526	3 026	based on basic education
keskhariduse baasil	..	2 901	4 629	4 360	3 775	based on secondary education
keskeriharidus	2 293	2 258	441	43	..	professional secondary education
koos kesküldharidusega	389	563	279	43	..	together with general secondary education
Kõrgharidus	3 355	6 048	8 814	9 877	10 235	Higher education
rakenduskõrgharidus	..	..	173	568	1 768	applied higher education courses
kutsekõrgharidus	..	285	1 360	1 331	394	professional higher education courses
diplomiõpe	455	1 823	2 295	2 502	2 320	diploma courses
bakalaureuseõpe	2 546	3 125	3 586	3 794	3 786	bachelor courses
integreeritud bakalau- reuse- ja magistriõpe	..	..	156	178	286	integrated bachelor and master courses
magistriõpe	325	698	1 212	1 278	1 472	master courses
doktoriõpe	29	117	188	226	209	doctor courses

^a Seoses koolimineku ea muutmisega 6 aastast 7 aastani astus aastatel 1989–1991 kooli vähem õpilasi ja põhikooli lõpetajate arv vähenes 1998. aastal ning gümnaasiumi lõpetajate arv 2001. aastal.
 Due to the change of the school entrance age from 6 to 7, the school was entered by a smaller number of pupils in 1989–1991 which resulted in decrease in the number of basic school graduates in 1998 and that of gymnasium in 2001.

Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku põhikooli lõpetamist, 1992–2004 Continuation of education by general basic school graduates, 1992–2004

Õpingute jätkamine pärast üldharidusliku keskkooli lõpetamist, 1992–2004 Continuation of education by general secondary school graduates, 1992–2004

Haridusasutustes õppijate vanusejärgne määr, 2004

Enrolment ratio for educational institutions, 2004

(õppeaasta alguses, protsenti — percentage at the beginning of the academic year)

Vanus, aastat	Kokku <i>Total</i>	Mehed <i>Males</i>	Naised <i>Females</i>	Age, years
6	12.0	10.1	14.0	6
7	96.8	96.0	97.7	7
8	100.7	100.8	100.6	8
9	101.0	101.0	101.0	9
10	98.6	98.0	99.2	10
11	99.5	100.0	98.9	11
12	99.9	99.9	100.0	12
13	99.2	98.9	99.5	13
14	101.4	102.3	100.4	14
15	98.1	96.6	99.8	15
16	97.1	96.4	97.7	16
17	93.7	93.0	94.4	17
18	82.0	78.4	85.9	18
19	65.7	58.6	72.9	19
20	56.8	47.1	66.8	20
21	48.7	40.0	57.6	21
22	37.8	33.4	42.3	22
23	28.7	25.4	32.2	23
24	21.8	18.9	24.8	24
25	17.8	15.4	20.3	25

Vanuseline määr tasemetele vastavates vanuserühmades:

7–12 — esimene tase	99.5	99.3	99.6
13–15 — teise taseme alumine aste	99.6	99.2	99.9
16–18 — teise taseme ülemine aste	91.0	89.4	92.8
19–22 — kolmas tase	52.4	44.9	60.1

Net enrolment rate in age groups corresponding to levels:

primary level — 7–12
lower secondary level — 13–15
upper secondary level — 16–18
tertiary level — 19–22

Oodatav keskmine õpiaeg aastates, 2004/2005^a

School life expectancy in years, 2004/2005^a

Vanuserühm	Kokku <i>Total</i>	Mehed <i>Males</i>	Naised <i>Females</i>	Age group
6–23	14.18	13.76	14.61	6–23
6–25	14.57	14.10	15.06	6–25
6–40	16.10	15.14	17.06	6–40

^a Ilma alushariduseta.
 Excluding preprimary education.

Õppijate vanuseline määr arvutatakse, võrreldes vastavas vanuses õppijate arvu samas vanuses elanike arvuga. Kasutatud on 2000. aasta rahvaloendusel põhinevat rahvaarvu, mille alakaetus võib olla vanuserühmades keskmiselt 1,2%. Seetõttu ulatub õpilaste määr mõnes vanuserühmas üle 100%.

Summeerides vanusejärgset määra üle vanuse, saame õppeaastat iseloomustava sünteetilise indikaatori — oodatava keskmise õpiaja. Kui haridussüsteem töötaks muutumatute, kindlale õppeaastale omaste määradega, kulutaksid haridustee lõpetanud keskmiselt hariduse omandamisele vastava hulga aastaid.

The enrolment ratio is the ratio of pupils of a given age to the same age population. The population number based on the 2000 Population Census has been used, the undercoverage of which in the age groups can be 1.2% on average. Therefore, for some age groups the rate exceeds 100%.

Summing up the ratios over the age one gets the synthetic indicator for the given academic year — school life expectancy in years. Providing that the educational system would operate with constant ratios, the mean years spent to obtain the education for system leavers would be equal to the found number of years.

Üldharidus päevaõppes, 1995, 2000, 2002–2004
Full-time general education, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Päevakoolid						Diurnal schools
Algkoolid	196	153	113	106	96	Primary schools
Põhikoolid	269	247	239	236	227	Basic schools
Kesk- ja gümnaasiumid	228	237	236	235	234	Secondary schools and gymnasiums
Erivajadustega laste koolid	49	48	48	48	46	Schools for children with special needs
algkoolid	6	2	4	4	2	primary schools
põhikoolid	39	42	40	40	40	basic schools
keskkoolid	4	4	4	4	4	secondary schools
KOKKU	742	685	636	625	603	TOTAL
erakoolid	23	31	31	29	26	private schools
Muud tüüpi õppeasutused, kus on üldharidusklassid	1	1	2	0	1	Other educational institutions having general education classes
Õpilased, tuhat						Pupils, thousands
Põhikooli alumisel astmel ^a	125.6	117.3	100.1	92.1	85.5	At lower level of basic school ^a
I klassis	22.8	15.2	13.3	13.0	12.4	in grade 1
Põhikooli ülemisel astmel ^a	57.0	62.0	65.3	64.9	61.7	At higher level of basic school ^a
Gümnaasiumiastmel ^a	31.8	33.0	35.1	35.6	36.8	At gymnasium level ^a
KOKKU	214.6	212.2	200.5	192.6	184.0	TOTAL
erakoolides	2.2	3.6	3.8	3.9	3.9	in private schools
erivajadustega laste koolides ja klassides	5.3	5.8	5.7	5.6	5.6	in schools and classes for children with special needs
Lõpetanud, tuhat						Graduates, thousands
Põhikooli lõputunnistusega	16.3	16.9	18.1	19.0	20.0	With basic school leaving certificate
Kesk- ja gümnaasiumi lõputunnistusega	8.8	9.8	9.9	10.1	10.3	With secondary school leaving certificate
Õpetajad						Teachers
Põhikohaga õpetajad	14 852	15 762	...	...	...	Full-time teachers
naisõpetajate osatähtsus, %	87.6	87.0	...	...	...	share of female teachers, %
kõrgharidusega õpetajate osatähtsus, %	76.3	78.5	...	...	...	share of teachers with higher education, %
Kohakaaslusega õpetajad	1 353	2 134	...	...	...	Part-time teachers
KOKKU	16 917	18 045	...	...	...	TOTAL

^a Alates 1989. aastast: põhikooli alumine aste I–VI, põhikooli ülemine aste VII–IX, gümnaasiumiaste X–XII.
From 1989: lower level of basic school — grades 1–6; higher level of basic school — grades 7–9; gymnasium level — grades 10–12.

Üldharidus õhtu- ja kaugõppes, 1995, 2000, 2002–2004
Part-time general education, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Õhtukoolid	21	18	15	15	16	Evening schools
Õhtu- ja kaugõppeosakonnad päevakoolide juures	13	13	20	23	21	Evening and correspondence departments at diurnal schools
Õpilased	6 498	6 371	6 083	6 514	6 928	Pupils
gümnaasiumiastmel	4 999	5 062	4 843	5 109	5 287	at gymnasium level
Lõpetanud:						Graduates:
põhikooli lõputunnistusega	472	484	481	552	498	with basic school leaving certificate
keskkooli lõputunnistusega	1 139	1 256	957	1 063	1 056	with secondary school leaving certificate
Põhikohaga õpetajad	287	292	...	...	...	Full-time teachers
Kohakaaslusega õpetajad	76	90	...	...	...	Part-time teachers

Kutseharidus, 1995, 2000, 2002–2004
Vocational education, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Õppeasutused	85	78	79	71	68	<i>Educational institutions</i>
üldharidus- või kõrgkoolid	4	2	-	-	-	<i>general or higher educational institutions</i>
eraõppeasutused	7	16	21	17	16	<i>private institutions</i>
Õppijad	29 438	30 872	28 095	28 183	29 915	<i>Students</i>
kutseõppes	16 946	5 904	155	264	267	<i>vocational courses</i>
päevaõppes	16 540	5 867	155	264	267	<i>full-time students</i>
õhtuõppes	255	37	-	-	-	<i>evening students</i>
kaugõppes	151	-	-	-	-	<i>correspondence students</i>
kutsekeskharidusõppes	..	22 435	27 857	27 917	29 648	<i>vocational secondary education courses</i>
päevaõppes	..	19 650	25 298	25 548	27 733	<i>full-time students</i>
õhtuõppes	..	1 358	343	189	139	<i>evening students</i>
kaugõppes	..	1 427	2 216	2 180	1 776	<i>correspondence students</i>
keskeriõppes	12 492	2 533	83	2	..	<i>professional secondary education courses</i>
päevaõppes	9 669	1 987	83	2	..	<i>full-time students</i>
õhtuõppes	991	285	-	-	..	<i>evening students</i>
kaugõppes	1 832	261	-	-	..	<i>correspondence students</i>
Õppijad eraõppeasutustes	1 059	1 920	1 391	1 171	1 135	<i>Students in private educational institutions</i>
Lõpetanud	7 345	8 566	10 911	8 081	7 049	<i>Graduates</i>
omandasid:						<i>who obtained:</i>
kutse kutseõppes	5 052	3 407	2 445	152	248	<i>profession at vocational courses</i>
kutsekeskhariduse	..	2 901	8 025	7 886	6 801	<i>vocational secondary education</i>
põhihariduse baasil	..	-	3 396	3 526	3 026	<i>based on basic education</i>
keskhariduse baasil	..	2 901	4 629	4 360	3 775	<i>based on secondary education</i>
keskerihariduse	2 293	2 258	441	43	..	<i>professional secondary education</i>
koos kesküldharidusega	389	563	279	43	..	<i>together with general secondary education</i>
Põhikohaga õpetajad	1 642	1 279	...	...	...	<i>Full-time teachers</i>
Kohakaaslusega õpetajad	647	500	...	...	...	<i>Part-time teachers</i>
Kutseõpetajad	836	2 001	...	...	...	<i>Study masters</i>

Vastuvõtt kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2002–2004
Admittance at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguseks — by the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2002	2003	2004	Field of study
Õpetajakoolitus ja kasvatusedus	127	-	-	-	-	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	291	252	388	373	389	<i>Arts</i>
Humanitaaria	-	-	12	10	11	<i>Humanities</i>
Ärindus ja haldus	2 691	2 250	2 199	1 942	1 908	<i>Business and administration</i>
Õigus	240	-	-	-	-	<i>Law</i>
Arvutiteadused	287	1 369	1 430	956	680	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	2 297	2 613	2 691	3 185	3 495	<i>Engineering and engineering trades</i>

Vastuvõtt kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2002–2004

Admittance at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguseks — by the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

Koolitusala	1995	2000	2002	2003	2004	Field of study
Tootmine ja töötlemine	1 717	1 726	1 676	1 656	1 399	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	1 233	1 162	1 340	1 299	1 505	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	602	354	468	773	802	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	29	-	-	-	-	Veterinary medicine
Tervis	432	149	68	280	261	Health
Sotsiaalteenused	286	172	117	113	155	Social services
Isikuteenindus	1 480	2 013	2 127	2 115	2 220	Personal services
Transporditeenused	356	296	377	267	253	Transport services
Keskkonnakaitse	33	30	77	82	119	Environmental protection
Turvamine	417	185	387	366	420	Security services
KOKKU	12 518	12 571	13 357	13 417	13 617	TOTAL

Lõpetanud kutsehariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2002–2004

Graduates at vocational education by field of study, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta jooksul — during the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2002	2003	2004	Field of study
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	131	74	-	-	-	Teacher training and education science
Kunstid	215	292	209	136	173	Arts
Humanitaaria	-	23	14	11	6	Humanities
Ajakirjandus ja infolevi	21	-	-	-	-	Journalism and information
Ärindus ja haldus	1 215	1 761	1 721	1 418	1 307	Business and administration
Õigus	36	130	7	-	-	Law
Arvutiteadused	42	455	678	650	476	Computing
Tehnikaalad	1 239	1 692	2 407	1 561	1 561	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	1 242	1 110	1 632	1 075	950	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	625	694	1 189	739	756	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	424	207	324	349	293	Agriculture, forestry and fishery
Tervis	360	102	115	102	75	Health
Sotsiaalteenused	101	167	129	108	80	Social services
Isikuteenindus	1 062	1 397	1 976	1 377	818	Personal services
Transporditeenused	307	188	262	168	221	Transport services
Keskkonnakaitse	-	16	20	31	59	Environmental protection
Turvamine	325	258	228	356	274	Security services
KOKKU	7 345	8 566	10 911	8 081	7 049	TOTAL

Kõrgharidus, 1995, 2000, 2002–2004
Higher education, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

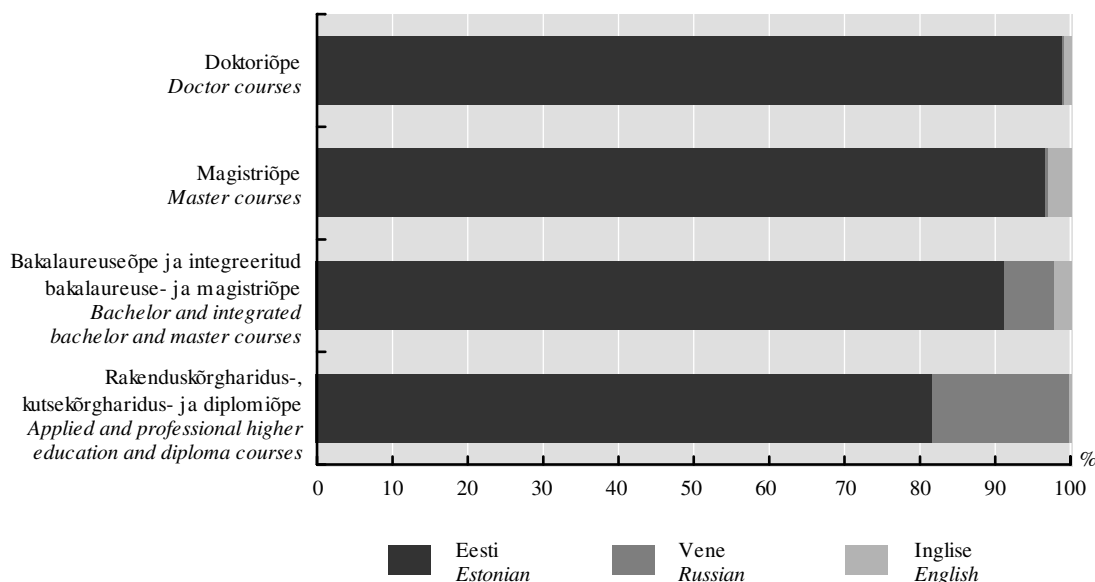
	1995	2000	2002	2003	2004	
Õppeasutused	26	46	49	47	46	<i>Educational institutions</i>
ülikoolid	7	15	14	12	12	<i>universities</i>
avalik-õiguslikud	6	6	6	6	6	<i>public</i>
eraülikoolid	1	9	8	6	6	<i>private</i>
rakenduskõrgkoolid	18	19	21	25	24	<i>professional higher schools</i>
riiklikud	8	8	7	7	7	<i>state</i>
erakõrgkoolid	10	11	14	18	17	<i>private</i>
kutseõppeasutused	1	12	14	10	10	<i>vocational education institutions</i>
Õppijad	27 234	56 437	63 625	65 659	67 760	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrgharidusõpe	..	..	6 183	14 296	19 214	<i>applied higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	5 250	11 940	15 427	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	933	2 356	3 787	<i>correspondence</i>
kutsekõrgharidusõpe	..	5 623	5 098	1 928	258	<i>professional higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	4 824	3 995	1 775	210	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	799	1 103	153	48	<i>correspondence</i>
diplomiõpe	6 063	17 136	12 904	8 177	4 706	<i>diploma courses</i>
statsionaarses õppes	5 250	12 854	8 327	5 895	3 387	<i>full-time</i>
kaugõppes	813	4 282	4 577	2 282	1 319	<i>correspondence</i>
bakalaureuseõpe	17 959	27 892	29 344	29 976	30 895	<i>bachelor courses</i>
statsionaarses õppes	16 223	25 288	24 953	24 575	24 930	<i>full-time</i>
kaugõppes	1 736	2 604	4 391	5 401	5 965	<i>correspondence</i>
integreeritud bakalau- reus- ja magistriõpe	..	..	2 155	2 614	3 111	<i>integrated bachelor and master courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	1 890	2 188	2 658	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	265	426	453	<i>correspondence</i>
magistriõpe	2 588	4 339	6 354	7 015	7 776	<i>master courses</i>
statsionaarses õppes	2 163	3 886	5 397	5 993	6 141	<i>full-time</i>
kaugõppes	425	453	957	1 022	1 635	<i>correspondence</i>
doktoriõpe	624	1 447	1 587	1 653	1 800	<i>doctor courses</i>
statsionaarses õppes	600	1 442	1 587	1 652	1 799	<i>full-time</i>
kaugõppes	24	5	-	1	1	<i>correspondence</i>
Vastuvõetud	7 292	17 193	18 491	18 855	18 923	<i>Admittance</i>
rakenduskõrgharidusõpe	..	..	5 400	7 259	7 080	<i>applied higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	4 561	5 690	5 617	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	839	1 569	1 463	<i>correspondence</i>
kutsekõrgharidusõpe	..	2 637	344	..	..	<i>professional higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	2 217	281	..	..	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	420	63	..	..	<i>correspondence</i>
diplomiõpe	2 081	5 152	984	..	..	<i>diploma courses</i>
statsionaarses õppes	1 957	3 640	446	..	..	<i>full-time</i>
kaugõppes	124	1 512	538	..	..	<i>correspondence</i>
bakalaureuseõpe	3 934	6 960	7 670	7 473	7 738	<i>bachelor courses</i>
statsionaarses õppes	3 812	5 882	6 224	6 010	6 242	<i>full-time</i>
kaugõppes	122	1 078	1 446	1 463	1 496	<i>correspondence</i>
integreeritud bakalau- reus- ja magistriõpe	..	..	934	875	811	<i>integrated bachelor and master courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	751	677	693	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	183	198	118	<i>correspondence</i>
magistriõpe	1 027	2 074	2 830	2 894	2 866	<i>master courses</i>
statsionaarses õppes	914	1 797	2 359	2 403	2 003	<i>full-time</i>
kaugõppes	113	277	471	491	863	<i>correspondence</i>
doktoriõpe	250	370	329	354	428	<i>doctor courses</i>
statsionaarses õppes	242	370	329	353	428	<i>full-time</i>
kaugõppes	8	-	-	1	-	<i>correspondence</i>

Kõrgharidus, 1995, 2000, 2002–2004
Higher education, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2002	2003	2004	
Lõpetanud	3 355	5 988	8 814	9 877	10 235	<i>Graduates</i>
rakenduskõrgharidusõpe	..	..	173	568	1 768	<i>applied higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	129	395	1 321	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	44	173	447	<i>correspondence</i>
kutsekõrgharidusõpe	..	285	1 360	1 331	394	<i>professional higher education courses</i>
statsionaarses õppes	..	285	1 024	1 019	315	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	-	336	312	79	<i>correspondence</i>
diplomiõpe	455	1 823	2 295	2 502	2 320	<i>diploma courses</i>
statsionaarses õppes	244	1 514	1 746	1 874	1 757	<i>full-time</i>
kaugõppes	211	309	549	628	563	<i>correspondence</i>
bakalaureuseõpe	2 546	3 065	3 586	3 794	3 786	<i>bachelor courses</i>
statsionaarses õppes	2 201	2 953	3 414	3 486	3 361	<i>full-time</i>
kaugõppes	345	112	172	308	425	<i>correspondence</i>
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	..	..	156	178	286	<i>integrated bachelor and master courses</i>
statsionaarses õppes	..	..	156	178	209	<i>full-time</i>
kaugõppes	..	..	-	-	77	<i>correspondence</i>
magistriõpe	325	698	1 056	1 278	1 472	<i>master courses</i>
statsionaarses õppes	292	628	958	1 098	1 286	<i>full-time</i>
kaugõppes	33	70	98	180	186	<i>correspondence</i>
doktoriõpe	29	117	188	226	209	<i>doctor courses</i>
statsionaarses õppes	18	113	186	225	205	<i>full-time</i>
kaugõppes	11	4	2	1	4	<i>correspondence</i>

Üliõpilased õppekeele järgi, 2004/2005
Students by language of instruction, 2004/2005
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud ülikoolides, 1995, 2000, 2002–2004
Enrolment, admittance and graduates of universities, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Õppijad	20 894	42 248	46 801	47 120	47 955	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	154	1 162	1 669	<i>at applied higher education courses</i>
diplomiõppes	601	8 570	7 207	4 700	2 704	<i>at diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	17 082	27 892	29 344	29 976	30 895	<i>at bachelor courses</i>
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõppes	..	..	2 155	2 614	3 111	<i>at integrated bachelor and master courses</i>
magistriõppes	2 587	4 339	6 354	7 015	7 776	<i>at master courses</i>
doktoriõppes	624	1 447	1 587	1 653	1 800	<i>at doctor courses</i>
Tartu Ülikool	8 202	14 207	17 435	17 417	17 714	<i>University of Tartu</i>
Tallinna Tehnikaülikool	5 842	9 555	9 426	9 751	10 064	<i>Tallinn Technical University</i>
Eesti Põllumajandusülikool	2 189	3 616	4 389	4 621	4 758	<i>Estonian Agricultural University</i>
Tallinna Pedagoogikaülikool	2 766	5 741	6 982	7 431	7 269	<i>Tallinn Pedagogical University</i>
Eesti Muusikaakadeemia	456	505	576	571	561	<i>Estonian Academy of Music</i>
Eesti Kunstiakadeemia	490	887	951	920	974	<i>Estonian Academy of Arts</i>
Eesti Kõrgem Kommertskool ^a	949	2 028	2 243	2 017	2 084	<i>Estonian Business School^a</i>
Concordia Rahvusvaheline Ülikool Eestis ^a	..	1 070	1 028	..	..	<i>Concordia International University in Estonia^a</i>
Eesti Humanitaarinstituut ^a	..	383	362	377	388	<i>Estonian Institute of Humanities^a</i>
Akadeemia Nord ^a	..	816	906	911	849	<i>Nord University^a</i>
Euroülikool ^a	..	428	476	558	634	<i>EuroUniversity^a</i>
Õigusinstituut ^a	..	866	..	..	..	<i>Institute of Law^a</i>
Sotsiaalteaduste Erakõrgkool Veritas ^a	..	486	394	..	..	<i>Private Higher School Veritas^a</i>
Mainori Majandusinstituut ^a	..	779	..	..	..	<i>University of Mainor^a</i>
EELK Usuteaduse Instituut ^a	..	..	72	87	117	<i>Theological Institute of EELC^a</i>
Audentese Ülikool ^a	..	881	1 561	2 459	2 543	<i>Audentes University^a</i>
Vastuvõetud	5 006	11 857	12 251	12 250	12 464	<i>Admittance</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	155	654	621	<i>to applied higher education courses</i>
diplomiõppes	77	2 453	333	..	..	<i>to diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	3 652	6 960	7 670	7 473	7 738	<i>to bachelor courses</i>
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõppes	..	..	934	875	811	<i>to integrated bachelor and master courses</i>
magistriõppes	1 027	2 074	2 830	2 894	2 866	<i>to master courses</i>
doktoriõppes	250	370	329	354	428	<i>to doctor courses</i>
Tartu Ülikool	1 927	4 439	4 338	3 929	4 479	<i>University of Tartu</i>
Tallinna Tehnikaülikool	1 423	2 222	2 507	2 911	2 627	<i>Tallinn Technical University</i>
Eesti Põllumajandusülikool	464	1 141	1 155	1 228	1 208	<i>Estonian Agricultural University</i>
Tallinna Pedagoogikaülikool	578	1 789	2 077	2 276	1 968	<i>Tallinn Pedagogical University</i>
Eesti Muusikaakadeemia	96	138	192	140	168	<i>Estonian Academy of Music</i>
Eesti Kunstiakadeemia	155	251	268	240	285	<i>Estonian Academy of Arts</i>
Eesti Kõrgem Kommertskool ^a	363	449	689	363	407	<i>Estonian Business School^a</i>
Concordia Rahvusvaheline Ülikool Eestis ^a	..	228	245	..	..	<i>Concordia International University in Estonia^a</i>
Eesti Humanitaarinstituut ^a	..	98	99	87	124	<i>Estonian Institute of Humanities^a</i>
Akadeemia Nord ^a	..	305	228	339	270	<i>Nord University^a</i>
Euroülikool ^a	..	159	139	209	259	<i>EuroUniversity^a</i>
Õigusinstituut ^a	..	158	..	..	..	<i>Institute of Law^a</i>
Sotsiaalteaduste Erakõrgkool Veritas ^a	..	102	70	..	..	<i>Private Higher School Veritas^a</i>
Mainori Majandusinstituut ^a	..	221	..	..	..	<i>University of Mainor^a</i>
EELK Usuteaduse Instituut ^a	..	..	30	12	40	<i>Theological Institute of EELC^a</i>
Audentese Ülikool ^a	..	157	214	516	629	<i>Audentes University^a</i>

^a Eraülikool. Näidatud tabelis alates ülikooli staatuse saamisest.
Private university. Shown in table since granted the status of university.

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud ülikoolides, 1995, 2000, 2002–2004
Enrolment, admittance and graduates of universities, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2002	2003	2004	
Lõpetanud	3 127	4 740	6 269	6 777	7 076	<i>Graduates</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	..	..	7	<i>from applied higher education courses</i>
diplomiõppes	229	800	1 283	1 301	1 316	<i>from diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	2 544	3 125	3 586	3 794	3 786	<i>from bachelor courses</i>
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõppes	..	..	156	178	286	<i>from integrated bachelor and master courses</i>
magistriõppes	325	698	1 056	1 278	1 472	<i>from master courses</i>
doktoriõppes	29	117	188	226	209	<i>from doctor courses</i>
Tartu Ülikool	1 324	1 693	2 153	2 445	2 527	<i>University of Tartu</i>
Tallinna Tehnikaülikool	591	1 062	1 339	1 305	1 259	<i>Tallinn Technical University</i>
Eesti Põllumajandusülikool	378	298	395	511	518	<i>Estonian Agricultural University</i>
Tallinna Pedagoogikaülikool	536	670	1 054	1 108	1 334	<i>Tallinn Pedagogical University</i>
Eesti Muusikaakadeemia	100	108	121	98	140	<i>Estonian Academy of Music</i>
Eesti Kunstiakadeemia	154	119	211	193	174	<i>Estonian Academy of Arts</i>
Eesti Kõrgem Kommertskool ^a	44	248	256	325	361	<i>Estonian Business School^a</i>
Concordia Rahvusvaheline Ülikool Eestis ^a	..	158	165	182	..	<i>Concordia International University in Estonia^a</i>
Eesti Humanitaarinstituut ^a	..	17	20	28	59	<i>Estonian Institute of Humanities^a</i>
Akadeemia Nord ^a	..	22	109	141	196	<i>Nord University^a</i>
Euroülikool ^a	..	5	69	76	94	<i>EuroUniversity^a</i>
Õigusinstituut ^a	..	60	..	..	..	<i>Institute of Law^a</i>
Sotsiaalteaduste Erakõrgkool Veritas ^a	..	89	145	115	..	<i>Private Higher School Veritas^a</i>
Mainori Majandusinstituut ^a	..	..	..	..	..	<i>University of Mainor^a</i>
EELK Usuteaduse Instituut ^a	..	..	10	14	6	<i>Theological Institute of EELC^a</i>
Audentese Ülikool ^a	..	191	222	236	408	<i>Audentes University^a</i>

^a Eraülikool. Näidatud tabelis alates ülikooli staatuse saamisest.
Private university. Shown in table since granted the status of university.

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud riiklikes rakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2002–2004

Enrolment, admittance and graduates of state professional higher schools, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Õppijad	2 591	3 998	4 323	4 648	5 140	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	1 356	2 915	4 173	<i>at applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	..	180	332	219	99	<i>at professional higher education courses</i>
diplomiõppes	2 591	3 818	2 635	1 514	868	<i>at diploma courses</i>
Sisekaitseakadeemia	615	908	763	758	1 007	<i>Estonian Public Service Academy</i>
Eesti Mereakadeemia	614	758	880	910	887	<i>Estonian Maritime Academy</i>
Tallinna Tehnikakõrgkool	364	1 057	1 439	1 737	1 939	<i>Tallinn College of Engineering</i>
Tartu Õpetajate Seminar	287	489	..	..	..	<i>Tartu Teacher Training College</i>
Viljandi Kultuuriakadeemia	191	390	540	523	602	<i>Viljandi Culture Academy</i>
Narva Kõrgkool	240	..	..	..	..	<i>Narva Teacher Training College</i>
Virumaa Kõrgkool	275	..	..	..	..	<i>Virumaa College</i>
Tartu Lennukolledž	5	131	212	251	285	<i>Tartu Aviation College</i>
Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused	..	40	213	202	162	<i>Estonian Defence Academy</i>
Tartu Kõrgem Kunstikool	..	225	276	267	258	<i>Tartu Art College</i>

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud riiklikes rakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2002–2004

Enrolment, admittance and graduates of state professional higher schools, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2002	2003	2004	
Vastuvõetud	793	1 272	1 412	1 456	1 459	<i>Admittance</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	1 339	1 456	1 459	<i>to applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	..	101	46	..	..	<i>to professional higher education courses</i>
diplomiõppes	793	1 171	27	..	..	<i>to diploma courses</i>
Sisekaitseakadeemia	173	266	285	303	318	<i>Estonian Public Service Academy</i>
Eesti Mereakadeemia	164	212	260	232	203	<i>Estonian Maritime Academy</i>
Tallinna Tehnikakõrgkool	130	383	517	558	603	<i>Tallinn College of Engineering</i>
Tartu Õpetajate Seminar	81	167	..	..	..	<i>Tartu Teacher Training College</i>
Viljandi Kultuuriakadeemia	50	118	173	181	172	<i>Viljandi Culture Academy</i>
Narva Kõrgkool	60	..	..	..	..	<i>Narva Teacher Training College</i>
Virumaa Kõrgkool	125	..	..	..	..	<i>Virumaa College</i>
Tartu Lennukolledž	10	46	66	76	68	<i>Tartu Aviation College</i>
Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused	..	16	46	39	35	<i>Estonian Defence Academy</i>
Tartu Kõrgem Kunstikool	..	64	65	67	60	<i>Tartu Art College</i>
Lõpetanud	196	520	669	712	612	<i>Graduates</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	34	55	72	<i>from applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	..	-	37	59	97	<i>from professional higher education courses</i>
diplomiõppes	196	520	598	598	443	<i>from diploma courses</i>
Sisekaitseakadeemia	-	179	241	230	126	<i>Estonian Public Service Academy</i>
Eesti Mereakadeemia	37	110	166	140	134	<i>Estonian Maritime Academy</i>
Tallinna Tehnikakõrgkool	-	97	118	147	164	<i>Tallinn College of Engineering</i>
Tartu Õpetajate Seminar	71	48	..	..	..	<i>Tartu Teacher Training College</i>
Viljandi Kultuuriakadeemia	33	59	69	78	54	<i>Viljandi Culture Academy</i>
Narva Kõrgkool	46	..	..	..	..	<i>Narva Teacher Training College</i>
Virumaa Kõrgkool	9	20	..	..	..	<i>Virumaa College</i>
Tartu Lennukolledž	-	7	13	28	19	<i>Tartu Aviation College</i>
Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused	..	-	25	36	66	<i>Estonian Defence Academy</i>
Tartu Kõrgem Kunstikool	..	-	37	53	49	<i>Tartu Art College</i>

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud erarakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2002–2004^a

Enrolment, admittance and graduates of private professional higher schools, 1995, 2000, 2002–2004^a
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Õppijad	3 618	5 226	5 301	6 634	7 399	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	1 897	4 488	6 179	<i>at applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	..	480	342	183	86	<i>at professional higher education courses</i>
diplomiõppes	2 740	4 746	3 062	1 963	1 134	<i>at diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	877	-	-	-	-	<i>at bachelor courses</i>
magistriõppes	1	-	-	-	-	<i>at master courses</i>
Arvutikolledž	..	..	..	274	282	<i>Computer Science College</i>
Bakalaureuse Erakool	100	..	..	..	..	<i>Baccalaureate Private College</i>
Concordia Rahvusvaheline Ülikool	552	..	..	..	..	<i>Concordia International University in Estonia</i>
Disaini Kõrgem Kool	..	..	..	118	161	<i>High School of Design</i>
EELK Usuteaduste Instituut	123	87	..	..	..	<i>Theological Institute of EELC</i>

^a Andmed esitatakse litsentsi saamise õppeaastast alates. Ülikooli staatuse saamise õppeaastast alates on andmed esitatud ülikoolide tabelis.

The data are presented from the academic year the institution was licensed. Starting from the academic year the institution was granted a status of university, the data are presented in the table for universities.

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud erarakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2002–2004^a
Enrolment, admittance and graduates of private professional higher schools, 1995, 2000, 2002–2004^a
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2002	2003	2004	
Autotranspordi Instituut "Raiment"	..	..	..	137	194	Road Transport Institute Raiment
Eesti-Ameerika Ärikolledž	428	969	772	841	833	Estonian-American Business College
Eesti Humanitaarinstituut	231	..	..	..	..	Estonian Institute of Humanities
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	..	139	181	310	363	Estonian Information Technology College
EKBL Kõrgem Usuteaduslik Seminar	38	46	70	48	56	Baptist Seminary of Estonia
EMK Teoloogiline Seminar	45	85	159	158	165	Baltic Methodist Theological Seminary
Erakolledž Futurum-2	..	..	..	27	32	Private College Futurum-2
Erakommertskolledž	..	..	137	135	90	Private Commercial College
Kultuuri- ja Humanitaarhariduse Instituut	..	..	26	42	64	Institute of Culture and Humanities
Kõrgkool I Studium	519	522	483	629	775	Higher School I Studium
Mainori Kõrgkool	..	480	1 019	1 713	2 226	Mainor Business School
Majandusõiguse ja Poliitika Instituut	..	486	..	..	..	Institute of Economic Law and Politics
Rakenduskunsti Kõrgem Erakool	..	..	25	37	24	Higher Private School of Applied Art
Sillamäe Majanduse ja Juhtimise Instituut	..	757	718	672	740	Sillamäe Institute of Economy and Management
Sotsiaalteaduste Kõrgkool LEX	1 306	551	374	191	128	University of Social Sciences LEX
Tallinna Kõrgem Giidikool	..	..	16	15	..	Tallinn Tourist Guide College
Tartu Teoloogia Akadeemia	94	93	97	96	102	Tartu Academy of Theology
Õigusinstituut	182	..	..	..	..	Institute of Law
Sotsiaal-Humanitaarinstituut	..	1 011	1 224	1 191	1 164	Social Institute of Humanities
Vastuvõetud	1 362	1 645	1 976	2 344	2 516	Admittance
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	1 335	2 344	2 516	to applied higher education courses
kutsekõrgharidusõppes	..	117	17	..	..	to professional higher education courses
diplomiõppes	1 080	1 528	624	..	..	to diploma courses
bakalaureuseõppes	282	-	-	-	-	to bachelor courses
Arvutikolledž	..	..	..	85	88	Computer Science College
Autotranspordi Instituut "Raiment"	..	..	..	112	106	Road Transport Institute Raiment
Bakalaureuse Erakool	50	..	..	..	..	Baccalaureate Private College
Concordia Rahvusvaheline Ülikool	206	..	..	..	..	Concordia International University in Estonia
Disaini Kõrgem Kool	..	..	..	51	63	High School of Design
EELK Usuteaduste Instituut	12	12	..	..	..	Theological Institute of EELC
Eesti-Ameerika Ärikolledž	213	339	212	217	255	Estonian-American Business College
Eesti Humanitaarinstituut	61	..	..	..	..	Estonian Institute of Humanities
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	-	141	43	180	159	Estonian Information Technology College
EKBL Kõrgem Usuteaduslik Seminar	21	20	14	7	22	Baptist Seminary of Estonia
EMK Teoloogiline Seminar	12	42	57	38	26	Baltic Methodist Theological Seminary
Erakolledž Futurum-2	..	..	..	27	17	Private College Futurum-2
Erakommertskolledž	..	..	33	13	24	Private Commercial College
Kultuuri- ja Humanitaarhariduse Instituut	..	..	35	25	31	Institute of Culture and Humanities
Kõrgkool I Studium	252	128	171	225	211	Higher School I Studium
Mainori Kõrgkool	-	117	702	917	782	Mainor Business School
Majandusõiguse ja Poliitika Instituut	-	124	..	..	..	Institute of Economic Law and Politics
Rakenduskunsti Kõrgem Erakool	..	..	9	13	1	Higher Private School of Applied Art
Sillamäe Majanduse ja Juhtimise Instituut	-	227	274	156	205	Sillamäe Institute of Economy and Management
Sotsiaalteaduste Kõrgkool LEX	405	125	88	24	128	University of Social Sciences LEX
Tallinna Kõrgem Giidikool	..	..	9	4	..	Tallinn Tourist Guide College
Tartu Teoloogia Akadeemia	15	15	12	22	8	Tartu Academy of Theology
Õigusinstituut	115	..	..	..	..	Institute of Law
Sotsiaal-Humanitaarinstituut	-	355	317	228	390	Social Institute of Humanities

^a Andmed esitatakse litsentsi saamise õppeaastast alates. Ülikooli staatuse saamise õppeaastast alates on andmed esitatud ülikoolide tabelis.

The data are presented from the academic year the institution was licensed. Starting from the academic year the institution was granted a status of university, the data are presented in the table for universities.

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud erarakenduskõrgkoolides, 1995, 2000, 2002–2004^a
Enrolment, admittance and graduates of private professional higher schools, 1995, 2000, 2002–2004^a
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2002	2003	2004	
Lõpetanud	32	503	674	725	804	<i>Graduates</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	139	49	189	<i>from applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	..	-	121	73	54	<i>from professional higher education courses</i>
diplomiõppes	30	503	414	603	561	<i>from diploma courses</i>
bakalaureuseõppes	2	-	-	-	-	<i>from bachelor courses</i>
Arvutikolledž	..	..	..	33	42	<i>Computer Science College</i>
Autotranspordi Instituut "Raiment"	..	..	..	..	7	<i>Road Transport Institute Raiment</i>
EELK Usuteaduste Instituut	8	10	..	..	..	<i>Theological Institute of EELC</i>
EKBL Kõrgem Usuteaduslik Seminar	6	1	2	4	5	<i>Baptist Seminary of Estonia</i>
Eesti-Ameerika Ärikolledž	16	175	175	160	175	<i>Estonian-American Business College</i>
Eesti Humanitaarinstituut	2	..	..	..	..	<i>Estonian Institute of Humanities</i>
Erakommertsikolledž	..	..	14	13	37	<i>Private Commercial College</i>
Erakolledž Futurum-2	..	..	..	..	2	<i>Private College Futurum-2</i>
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	..	..	..	33	37	<i>Estonian Information Technology College</i>
EMK Teoloogiline Seminar	-	16	13	11	9	<i>Baltic Methodist Theological Seminary</i>
Kultuuri- ja Humanitaarhariduse Instituut	..	..	..	..	9	<i>Institute of Culture and Humanities</i>
Kõrgkool I Studium	-	34	65	33	52	<i>Higher School I Studium</i>
Mainori Kõrgkool	-	-	107	71	78	<i>Minor Business School</i>
Rakendus Kunsti Kõrgem Erakool	..	..	..	2	3	<i>Higher Private School of Applied Art</i>
Sillamäe Majanduse ja Juhtimise Instituut	-	76	139	113	104	<i>Sillamäe Institute of Economy and Management</i>
Sotsiaalteaduste Kõrgkool LEX	-	160	75	91	60	<i>University of Social Sciences LEX</i>
Sotsiaal-Humanitaarinstituut	-	28	76	158	181	<i>Social Institute of Humanities</i>
Tartu Teoloogia Akadeemia	-	3	8	3	3	<i>Tartu Academy of Theology</i>

^a Andmed esitatakse litsentsi saamise õppeaastast alates. Ülikooli staatuse saamise õppeaastast alates on andmed esitatud ülikoolide tabelis.

The data are presented from the academic year the institution was licensed. Starting from the academic year the institution was granted a status of university, the data are presented in the table for universities.

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud kutseõppeasutustes kõrghariduse õppekavadel, 1995, 2000, 2002–2004

Enrolment, admittance and graduates of vocational education institutions at higher education programmes, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Õppijad	131	4 963	7 200	7 257	7 266	<i>Enrolment</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	2 776	5 731	7 193	<i>at applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	..	4 963	4 424	1 526	73	<i>at professional higher education courses</i>
diplomiõppes	131	-	-	-	-	<i>at diploma courses</i>
Arvutikolledž	..	102	251	..	..	<i>Information Science School</i>
Dentes Tervishoiukool	..	49	27	..	..	<i>Dentes Health Care School</i>
Disaini Kõrgem Kool	..	..	80	..	..	<i>High School of Design</i>
Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool	..	..	187	285	356	<i>Estonian School of Hotel and Tourism Management</i>
Erakommertsikolledž	..	152	..	..	..	<i>Private Commercial College</i>
Kohtla-Järve Meditsiinikool	..	213	159	95	56	<i>Kohtla-Järve Medical School</i>
Kohtla-Järve Polütehnikum	..	43	256	332	354	<i>Kohtla-Järve Polytechnical School</i>
Konjunktuuri ja Konsultatsiooni Rahvusvaheline Õppekeskus EMONO-R	..	..	28	..	..	<i>International Education Centre of Conjunction and Consulting EMONO-R</i>
Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool	..	..	915	1 019	952	<i>Lääne-Viru County Higher Vocational School</i>

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud kutseõppeasutustes kõrghariduse õppekavadel, 1995, 2000, 2002–2004

Enrolment, admittance and graduates of vocational education institutions
at higher education programmes, 1995, 2000, 2002–2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2002	2003	2004	
Mõdriku Põllumajandustehnikum	..	167	..	..	..	<i>Mõdriku Agricultural Technical School</i>
Rakenduskunsti Kõrgem Erakool	..	..	..	..	..	<i>Private Applied Art High School</i>
Rakvere Pedagoogikakool	..	378	..	..	..	<i>Rakvere Pedagogical School</i>
Tallinna Kergetööstustehnikum	..	329	611	491	238	<i>Tallinn Light Industry Technical School</i>
Tallinna Kõrgem Giidikool	..	..	..	..	..	<i>Tallinn Tourist Guide College</i>
Tallinna Majanduskool	..	847	1 404	1 421	1 484	<i>Tallinn Economic School</i>
Tallinna Meditsiinikool	..	1 117	1 250	1 299	1 272	<i>Tallinn Medical School</i>
Tallinna Pedagoogiline Seminar	131	1 053	987	1 003	1 004	<i>Tallinn Pedagogical College</i>
Tartu Meditsiinikool	..	513	766	876	1 018	<i>Tartu Medical School</i>
Võrumaa Kutsehariduskeskus	..	..	279	436	532	<i>Võru County Vocational Education Centre</i>
Vastuvõetud	-	2 419	2 852	2 805	2 484	<i>Admittance</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	2 571	2 805	2 484	<i>to applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	-	2 419	281	..	..	<i>to professional higher education courses</i>
Arvutikolledž	..	102	83	..	..	<i>Information Science School</i>
Dentes Tervishoiukool	..	54	-	..	..	<i>Dentes Health Care School</i>
Disaini Kõrgem Kool	..	..	47	..	..	<i>High School of Design</i>
Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool	..	..	87	124	119	<i>Estonian School of Hotel and Tourism Management</i>
Erakommertskolledž	..	114	..	..	..	<i>Private Commercial College</i>
Kohtla-Järve Meditsiinikool	..	36	30	-	-	<i>Kohtla-Järve Medical School</i>
Kohtla-Järve Polütehnikum	..	43	126	155	149	<i>Kohtla-Järve Polytechnical School</i>
Konjunktuuri ja Konsultatsiooni Rahvusvaheline Õppekeskus EMONO-R	..	..	28	..	..	<i>International Education Centre of Conjunction and Consulting EMONO-R</i>
Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool	..	..	345	416	391	<i>Lääne-Viru County Higher Vocational School</i>
Mõdriku Põllumajandustehnikum	..	162	..	..	..	<i>Mõdriku Agricultural Technical School</i>
Rakenduskunsti Kõrgem Erakool	..	..	..	..	..	<i>Private Applied Art High School</i>
Rakvere Pedagoogikakool	..	214	..	..	..	<i>Rakvere Pedagogical School</i>
Tallinna Kergetööstustehnikum	..	239	179	174	91	<i>Tallinn Light Industry Technical School</i>
Tallinna Kõrgem Giidikool	..	..	..	..	..	<i>Tallinn Tourist Guide College</i>
Tallinna Majanduskool	..	483	759	583	465	<i>Tallinn Economic School</i>
Tallinna Meditsiinikool	..	328	408	419	405	<i>Tallinn Medical School</i>
Tallinna Pedagoogiline Seminar	-	486	302	394	314	<i>Tallinn Pedagogical College</i>
Tartu Meditsiinikool	..	158	266	320	348	<i>Tartu Medical School</i>
Võrumaa Kutsehariduskeskus	..	..	192	220	202	<i>Võru County Vocational Education Centre</i>
Lõpetanud	..	285	1 202	1 663	1 743	<i>Graduates</i>
rakenduskõrgharidusõppes	..	..	..	464	1 500	<i>from applied higher education courses</i>
kutsekõrgharidusõppes	..	285	1 202	1 199	243	<i>from professional higher education courses</i>
Dentes Tervishoiukool	..	-	6	..	..	<i>Dentes Health Care School</i>
Disaini Kõrgem Kool	..	..	8	..	..	<i>High School of Design</i>
Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool	..	..	..	34	48	<i>Estonian School of Hotel and Tourism Management</i>
Erakommertskolledž	..	-	..	..	..	<i>Private Commercial College</i>
Kohtla-Järve Meditsiinikool	..	52	54	56	37	<i>Kohtla-Järve Medical School</i>
Kohtla-Järve Polütehnikum	..	..	..	30	55	<i>Kohtla-Järve Polytechnical School</i>
Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool	..	..	69	250	335	<i>Lääne-Viru County Higher Vocational School</i>
Mõdriku Põllumajandustehnikum	..	..	..	..	..	<i>Mõdriku Agricultural Technical School</i>

Õppijad, vastuvõetud ja lõpetanud kutseõppeasutustes kõrghariduse õppekavadel, 1995, 2000, 2002–2004

Enrolment, admittance and graduates of vocational education institutions at higher education programmes, 1995, 2000, 2002–2004 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

	1995	2000	2002	2003	2004	
Tallinna Kergetööstustehnikum	..	-	101	247	150	Tallinn Light Industry Technical School
Tallinna Majanduskool	..	-	264	336	393	Tallinn Economic School
Tallinna Meditsiinikool	..	111	197	281	314	Tallinn Medical School
Tallinna Pedagoogiline Seminar	-	51	383	284	233	Tallinn Pedagogical College
Tartu Meditsiinikool	..	71	120	124	154	Tartu Medical School
Võrumaa Kutsehariduskeskus	..	..	-	21	24	Võru County Vocational Education Centre

Üliõpilased kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004

Higher education students by field of study, 1995, 2000, 2004 (õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2004	1995	2000	2004	Field of study
	Rakenduskõrgharidusõpe <i>Applied higher education courses</i>			Kutsekõrgharidusõpe <i>Professional higher education courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	435	..	583	-	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	756	..	66	1	Arts
Humanitaaria	..	..	306	..	-	-	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	1 113	..	-	1	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	282	..	-	-	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	5 533	..	1 309	55	Business and administration
Õigus	..	..	1 014	..	366	2	Law
Bioteadused	..	..	-	..	-	-	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	..	..	94	..	-	-	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	..	-	-	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	1 208	..	192	25	Computing
Tehnikaalad	..	..	964	..	124	39	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	552	..	210	19	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	620	..	56	34	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	77	..	-	-	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	-	..	-	-	Veterinary medicine
Tervis	..	..	2 267	..	1 892	33	Health
Sotsiaalteenused	..	..	1 258	..	782	-	Social services
Isikuteenindus	..	..	715	..	-	-	Personal services
Transporditeenused	..	..	899	..	-	22	Transport services
Keskkonnakaitse	..	..	318	..	43	7	Environmental protection
Turvamine	..	..	803	..	-	20	Security services
KOKKU	..	..	19 214	..	5 623	258	TOTAL

Üliõpilased kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004
Higher education students by field of study, 1995, 2000, 2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

Koolitusala	1995	2000	2004	1995	2000	2004	Field of study
	Diplomiõpe <i>Diploma courses</i>			Bakalaureuseõpe <i>Bachelor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	1 180	3 019	851	1 715	1 645	2 644	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	112	952	96	897	1 173	1 804	<i>Arts</i>
Humanitaaria	230	384	95	2 082	3 072	3 467	<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused	767	836	214	1 350	1 674	2 853	<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi	102	256	48	218	324	646	<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus	687	5 362	1 495	3 161	5 778	5 771	<i>Business and administration</i>
Õigus	1 235	1 474	240	656	2 856	2 348	<i>Law</i>
Bioteadused	-	122	35	249	559	784	<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused	-	170	43	489	706	784	<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika	104	-	-	370	225	355	<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused	-	677	282	472	1 401	2 106	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	393	581	267	2 626	2 805	2 259	<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine	42	198	123	367	229	609	<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus	240	519	230	932	1 574	628	<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	41	37	-	664	850	1 147	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria	-	-	-	179	210	-	<i>Veterinary medicine</i>
Tervis	50	106	22	1 018	1 297	163	<i>Health</i>
Sotsiaalteenused	77	354	64	138	420	385	<i>Social services</i>
Isikuteenindus	26	509	178	332	467	902	<i>Personal services</i>
Transporditeenused	280	683	309	43	61	280	<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse	-	68	11	1	566	960	<i>Environmental protection</i>
Turvamine	497	829	103	-	-	-	<i>Security services</i>
KOKKU	6 063	17 136	4 706	17 959	27 892	30 895	<i>TOTAL</i>
	Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe <i>Integrated bachelor and master courses</i>			Magistriõpe <i>Master courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	607	147	529	870	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	..	..	-	158	201	289	<i>Arts</i>
Humanitaaria	..	..	-	248	442	584	<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	-	152	407	748	<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	-	53	43	129	<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus	..	..	-	424	1 263	2 563	<i>Business and administration</i>
Õigus	..	..	-	53	130	375	<i>Law</i>
Bioteadused	..	..	-	92	131	195	<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused	..	..	-	139	153	223	<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika	..	..	-	29	50	50	<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused	..	..	-	138	142	346	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	..	..	-	221	258	338	<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine	..	..	-	36	53	118	<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus	..	..	996	89	110	216	<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	107	124	180	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria	..	..	246	16	2	-	<i>Veterinary medicine</i>
Tervis ^a	..	..	1 262	392	165	95	<i>Health^a</i>
Sotsiaalteenused	..	..	-	40	74	232	<i>Social services</i>
Isikuteenindus	..	..	-	47	41	58	<i>Personal services</i>
Transporditeenused	..	..	-	1	-	22	<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse	..	..	-	6	21	145	<i>Environmental protection</i>
Turvamine	..	..	-	-	-	-	<i>Security services</i>
KOKKU	..	..	3 111	2 588	4 339	7 776	<i>TOTAL</i>

Üliõpilased kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004

Higher education students by field of study, 1995, 2000, 2004

(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — Cont.

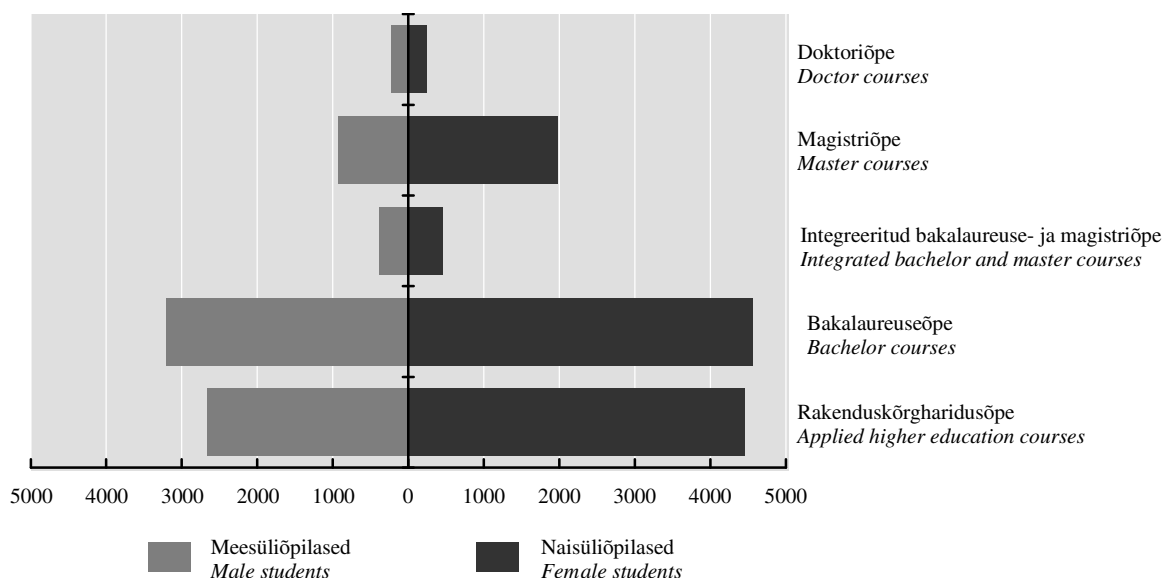
Koolitusala	1995	2000	2004	Field of study
Doktoriõpe <i>Doctor courses</i>				
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	10	33	69	Teacher training and education science
Kunstid	1	14	43	Arts
Humanitaaria	60	141	241	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	12	74	211	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	6	13	17	Journalism and information
Ärindus ja haldus	6	51	85	Business and administration
Õigus	1	18	43	Law
Bioteadused	80	144	181	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	84	140	189	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	12	27	26	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	31	44	99	Computing
Tehnikaalad	41	113	194	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	4	5	10	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	4	23	53	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	28	54	87	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	5	17	25	Veterinary medicine
Tervis ^a	223	505	157	Health ^a
Sotsiaalteenused	4	8	16	Social services
Isikuteenindus	9	11	18	Personal services
Transporditeenused	-	-	-	Transport services
Keskkonnakaitse	3	12	36	Environmental protection
Turvamine	-	-	-	Security services
KOKKU	624	1 447	1 800	TOTAL

^a Magistrantide hulgas on internatuuris ja doktorantide hulgas residentuuris (enne 2001. aastat vastuvõetud) õppijad.
Master courses include internship enrolment and doctor courses include residency (admitted before 2001) enrolment.

Vastuvõetud üliõpilased soo järgi, 2004/2005

Admitted students by sex, 2004/2005

(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Vastuvõetud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004

Admitted higher education students by field of study, 1995, 2000, 2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2004	1995	2000	2004	Field of study
	<u>Rakenduskõrgharidusõpe</u> <i>Applied higher education courses</i>			<u>Kutsekõrgharidusõpe</u> <i>Professional higher education courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	150	..	307	..	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	321	..	50	..	Arts
Humanitaaria	..	..	67	..	-	..	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	452	..	-	..	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	80	..	-	..	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	2 145	..	721	..	Business and administration
Õigus	..	..	399	..	186	..	Law
Bioteadused	..	..	-	..	-	..	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	..	..	36	..	-	..	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	..	-	..	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	429	..	188	..	Computing
Tehnikaalad	..	..	400	..	75	..	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	218	..	122	..	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	255	..	26	..	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	35	..	-	..	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	-	..	-	..	Veterinary medicine
Tervis	..	..	736	..	576	..	Health
Sotsiaalteenused	..	..	421	..	343	..	Social services
Isikuteenindus	..	..	281	..	-	..	Personal services
Transporditeenused	..	..	312	..	-	..	Transport services
Keskkonnakaitse	..	..	124	..	43	..	Environmental protection
Turvamine	..	..	219	..	-	..	Security services
KOKKU	..	..	7 080	..	2 637	..	TOTAL
	<u>Diplomiõpe</u> <i>Diploma courses</i>			<u>Bakalaureuseõpe</u> <i>Bachelor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	343	933	..	314	477	606	Teacher training and education science
Kunstid	28	310	..	205	293	531	Arts
Humanitaaria	65	99	..	402	748	852	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	245	273	..	343	426	840	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	12	91	..	35	110	155	Journalism and information
Ärindus ja haldus	308	1 250	..	715	1 263	1 177	Business and administration
Õigus	510	340	..	150	603	453	Law
Bioteadused	-	68	..	40	214	197	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	31	57	..	113	222	250	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	-	-	..	90	67	177	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	-	374	..	-	357	688	Computing
Tehnikaalad	164	286	..	802	596	610	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	15	87	..	22	50	188	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	80	171	..	283	293	84	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	13	-	..	116	273	312	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	-	-	..	28	51	-	Veterinary medicine
Tervis	10	36	..	125	350	34	Health
Sotsiaalteenused	42	104	..	85	137	61	Social services
Isikuteenindus	-	162	..	66	174	193	Personal services
Transporditeenused	70	194	..	-	60	68	Transport services
Keskkonnakaitse	-	30	..	-	196	262	Environmental protection
Turvamine	145	287	..	-	-	-	Security services
KOKKU	2 081	5 152	..	3 934	6 960	7 738	TOTAL

Vastuvõetud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004
Admitted higher education students by field of study, 1995, 2000, 2004
(õppeaasta alguses — at the beginning of the academic year)

Järg — *Cont.*

Koolitusala	1995	2000	2004	1995	2000	2004	Field of study
	Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe <i>Integrated bachelor and master courses</i>			Magistriõpe <i>Master courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	124	44	319	386	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	..	..	-	57	81	111	<i>Arts</i>
Humanitaaria	..	..	-	111	182	232	<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	-	56	176	256	<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	-	18	16	35	<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus	..	..	-	141	544	829	<i>Business and administration</i>
Õigus	..	..	-	21	66	140	<i>Law</i>
Bioteadused	..	..	-	40	64	82	<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused	..	..	-	49	58	84	<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika	..	..	-	11	22	15	<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused	..	..	-	31	78	133	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	..	..	-	78	118	115	<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine	..	..	-	15	21	47	<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus	..	..	405	39	60	73	<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	44	50	55	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria	..	..	59	5	-	-	<i>Veterinary medicine</i>
Tervis ^a	..	..	223	230	144	31	<i>Health^a</i>
Sotsiaalteenused	..	..	-	9	31	149	<i>Social services</i>
Isikuteenindus	..	..	-	23	24	23	<i>Personal services</i>
Transporditeenused	..	..	-	-	-	11	<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse	..	..	-	5	20	59	<i>Environmental protection</i>
Turvamine	..	..	-	-	-	-	<i>Security services</i>
KOKKU	..	..	811	1 027	2 074	2 866	<i>TOTAL</i>

Koolitusala	1995	2000	2004	Field of study
	Doktoriõpe <i>Doctor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	1	15	18	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	1	7	9	<i>Arts</i>
Humanitaaria	20	26	70	<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused	5	21	56	<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi	1	2	5	<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus	3	16	21	<i>Business and administration</i>
Õigus	-	4	12	<i>Law</i>
Bioteadused	26	38	39	<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused	30	34	43	<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika	6	7	7	<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused	11	6	24	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	13	32	49	<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine	-	-	-	<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus	1	10	14	<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	10	15	18	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria	1	12	3	<i>Veterinary medicine</i>
Tervis ^a	116	117	22	<i>Health^a</i>
Sotsiaalteenused	4	3	4	<i>Social services</i>
Isikuteenindus	1	2	8	<i>Personal services</i>
Transporditeenused	-	-	-	<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse	-	3	6	<i>Environmental protection</i>
Turvamine	-	-	-	<i>Security services</i>
KOKKU	250	370	428	<i>TOTAL</i>

^a Magistrantide hulgas on internatuuri ja doktorantide hulgas residentuuri (kuni 2001. aastani) vastuvõetud.
Master courses include internship admittance and doctor courses include residency (until 2001) admittance.

Lõpetanud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004
Higher education graduates by field of study, 1995, 2000, 2004
(õppeaasta jooksul — during the academic year)

Koolitusala	1995	2000	2004	1995	2000	2004	Field of study
	<u>Rakenduskõrgharidusõpe</u> <i>Applied higher education courses</i>			<u>Kutsekõrgharidusõpe</u> <i>Professional higher education courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	87	..	22	2	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	..	..	57	..	-	1	<i>Arts</i>
Humanitaaria	..	..	23	..	-	-	<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	76	..	-	-	<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	26	..	-	-	<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus	..	..	559	..	-	155	<i>Business and administration</i>
Õigus	..	..	76	..	-	14	<i>Law</i>
Bioteadused	..	..	-	..	-	-	<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused	..	..	-	..	-	-	<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika	..	..	-	..	-	-	<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused	..	..	63	..	-	26	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	..	..	2	..	-	38	<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine	..	..	9	..	-	40	<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus	..	..	-	..	-	21	<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	..	-	-	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria	..	..	-	..	-	-	<i>Veterinary medicine</i>
Tervis	..	..	494	..	234	11	<i>Health</i>
Sotsiaalteenused	..	..	243	..	29	8	<i>Social services</i>
Isikuteenindus	..	..	48	..	-	-	<i>Personal services</i>
Transporditeenused	..	..	5	..	-	15	<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse	..	..	-	..	-	16	<i>Environmental protection</i>
Turvamine	..	..	-	..	-	47	<i>Security services</i>
KOKKU	..	..	1 768	..	285	394	<i>TOTAL</i>
	<u>Diplomiõpe</u> <i>Diploma courses</i>			<u>Bakalaureuseõpe</u> <i>Bachelor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	281	269	509	248	283	326	<i>Teacher training and education science</i>
Kunstid	26	29	91	255	210	267	<i>Arts</i>
Humanitaaria	14	44	29	207	287	363	<i>Humanities</i>
Sotsiaal- ja käitumisteadused	50	87	108	129	181	293	<i>Social and behavioural sciences</i>
Ajakirjandus ja infolevi	24	17	20	33	47	35	<i>Journalism and information</i>
Ärindus ja haldus	-	772	698	358	729	873	<i>Business and administration</i>
Õigus	-	157	134	106	262	357	<i>Law</i>
Bioteadused	-	23	35	51	55	127	<i>Life sciences</i>
Füüsikalised loodusteadused	-	21	21	71	72	81	<i>Physical sciences</i>
Matemaatika ja statistika	-	-	-	64	38	30	<i>Mathematics and statistics</i>
Arvutiteadused	-	3	92	51	123	181	<i>Computing</i>
Tehnikaalad	20	47	83	196	242	237	<i>Engineering and engineering trades</i>
Tootmine ja töötlemine	11	11	43	85	43	47	<i>Manufacturing and processing</i>
Arhitektuur ja ehitus	-	56	59	127	152	160	<i>Architecture and building</i>
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	-	9	2	124	81	105	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Veterinaaria	-	-	-	56	9	-	<i>Veterinary medicine</i>
Tervis	17	-	22	234	127	24	<i>Health</i>
Sotsiaalteenused	-	20	39	20	49	99	<i>Social services</i>
Isikuteenindus	6	57	80	101	54	47	<i>Personal services</i>
Transporditeenused	-	75	113	30	2	24	<i>Transport services</i>
Keskkonnakaitse	6	-	14	-	19	110	<i>Environmental protection</i>
Turvamine	-	126	128	-	-	-	<i>Security services</i>
KOKKU	455	1 823	2 320	2 546	3 065	3 786	<i>TOTAL</i>

Lõpetanud kõrghariduses koolitusala järgi, 1995, 2000, 2004
Higher education graduates by field of study, 1995, 2000, 2004
(õppeaasta jooksul — during the academic year)

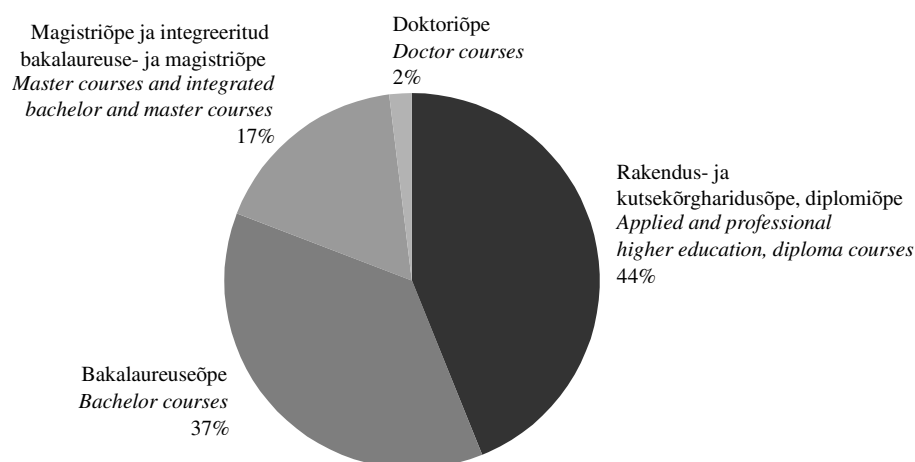
Järg — Cont.

Koolitusala	1995	2000	2004	1995	2000	2004	Field of study
	<i>Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe</i>			<i>Magistriõpe</i>			
	<i>Integrated bachelor and master courses</i>			<i>Master courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	..	..	12	4	121	264	Teacher training and education science
Kunstid	..	..	-	11	33	78	Arts
Humanitaaria	..	..	-	18	44	151	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	..	..	-	2	47	106	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	..	..	-	5	8	14	Journalism and information
Ärindus ja haldus	..	..	-	24	123	389	Business and administration
Õigus	..	..	-	-	2	42	Law
Bioteadused	..	..	-	23	32	51	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	..	..	-	22	30	46	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	..	..	-	12	10	12	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	..	..	-	9	18	64	Computing
Tehnikaalad	..	..	-	10	48	48	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	..	..	-	1	2	12	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	..	..	10	5	10	29	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	..	..	-	7	16	21	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	..	..	34	2	3	-	Veterinary medicine
Tervis ^a	..	..	230	165	120	14	Health ^a
Sotsiaalteenused	..	..	-	3	7	87	Social services
Isikuteenindus	..	..	-	2	23	20	Personal services
Transporditeenused	..	..	-	-	-	1	Transport services
Keskkonnakaitse	..	..	-	-	1	23	Environmental protection
Turvamine	..	..	-	-	-	-	Security services
KOKKU	..	..	286	325	698	1 472	TOTAL

Koolitusala	1995	2000	2004	Field of study
	<i>Doktoriõpe</i>			
	<i>Doctor courses</i>			
Õpetajakoolitus ja kasvatusteadus	-	-	6	Teacher training and education science
Kunstid	-	-	2	Arts
Humanitaaria	1	10	26	Humanities
Sotsiaal- ja käitumisteadused	-	4	4	Social and behavioural sciences
Ajakirjandus ja infolevi	-	-	-	Journalism and information
Ärindus ja haldus	-	3	6	Business and administration
Õigus	-	-	3	Law
Bioteadused	-	14	27	Life sciences
Füüsikalised loodusteadused	-	16	15	Physical sciences
Matemaatika ja statistika	-	1	5	Mathematics and statistics
Arvutiteadused	-	5	3	Computing
Tehnikaalad	3	6	13	Engineering and engineering trades
Tootmine ja töötlemine	1	-	1	Manufacturing and processing
Arhitektuur ja ehitus	-	-	2	Architecture and building
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	7	5	1	Agriculture, forestry and fishery
Veterinaaria	1	1	4	Veterinary medicine
Tervis ^a	16	52	86	Health ^a
Sotsiaalteenused	-	-	1	Social services
Isikuteenindus	-	-	3	Personal services
Transporditeenused	-	-	-	Transport services
Keskkonnakaitse	-	-	1	Environmental protection
Turvamine	-	-	-	Security services
KOKKU	29	117	209	TOTAL

^a Magistrantide hulgas on internatuuri ja doktorantide hulgas residentuuri lõpetanud.
Master courses include internship graduates and doctor courses include residency graduates.

Lõpetanud üliõpilased, 2004
Graduate students, 2004
(õppeaasta jooksul — during the academic year)

Mõisted

Oodatav õpiaeg aastates — õppeaasta vanusejärgsetest määradest tulenev õppija oodatav keskmine hariduse omandamisele kulutatav aeg aastates. Oodatav õpiaeg leitakse õppijate vanusejärgsete määrade summana üle kõikide haridusliikide üheaastase sammuga. Õpiaja hulka ei ole arvestatud alusharidusele kulutatud aastaid. Niisiis on see näitaja suurem riikides, kus kooliminekuiga on varasem.

Õppijate kogumäär — haridustaseme või -astme õppijate koguarv võrreldes sellele tasemele või astmele vastavas vanuses rahvastikuga.

Õppijate vanusejärgne määr — õppijate arvu osatähtsus ühe aasta vanuserühmades.

Õppijate vanuseline määr — haridustasemel või -astmel sellele tasemele või astmele vastavas vanuserühma kuuluvate õppijate arvu osatähtsus samas vanuses rahvastikus.

Metoodika

Esitatud haridusstatistika hõlmab kõik vastava koolitusloaga asutused olenemata omandivormist.

Võrreldes enne 2001. aastat ilmunud aastaraamatutega, on peatüki sisus kaks olulist muutust. mille tõttu on muutunud ka mitmete varasemate aastate arvnäitajate väärtus. Esiteks on kasutusele võetud varasemast detailsem rahvusvahelise ühtse haridusliigituse (*ISCED, International Standard Classification of Education*) 1997. aasta versiooni koolitusalade liigitus. Teiseks on kõik rahvaarvuga seotud näitajad aastateks 1995–2001 arvatud ümber 2000. aasta rahvaloenduse alusel korregeeritud rahvastiku vanusjaotuse põhjal.

Andmete rahvusvahelise võrreldavuse jälgimiseks on järgnevas tabelis esitatud Eesti õppekavade liigituse vastavus rahvusvahelise ühtse haridusliigituse tasemetele. Seoses muutustega Eesti õigusaktides lisandusid 1999. aastal liigitusse kutsekeskhariduse ja kutsekõrghariduse aste ning 2002. aastal rakenduskõrghariduse aste. Ka rahvusvahelisse liigitusse lisandus võrreldes *ISCED*-i eelmise versiooniga (1976) teise ja kolmanda taseme vahele uus tasemekategooria — 4. aste.

EESTI ÕPPEKAVADE LIIGITUS	ISCED-97 TASEMEKATEGOORIAD
0-aste — alusharidus	Esimesele tasemele eelnev haridus, 0-aste
1. aste — põhikooli I–VI klass	Esimese taseme haridus, 1. aste
2. aste — põhikooli VII–IX klass	Teise taseme alumise astme haridus, 2. aste
3. aste — kutseõpe erivajadustega ja põhihariduseta noortele	Teise taseme alumise astme haridus, 2. aste
3. aste — gümnaasium (X–XII klass)	Teise taseme ülemise astme haridus, 3. aste
3. aste — kutsekeskharidusõpe ja kutseõpe põhiharidusega noortele	Teise taseme ülemise astme haridus, 3. aste
3. aste — kutsekeskharidusõpe ja kutseõpe keskharidusega noortele	Teise taseme järgne. kolmanda taseme eelne haridus, 4. aste
4. aste — keskeriõpe põhiharidusega noortele	Teise taseme ülemise astme haridus, 3. aste
4. aste — keskeriõpe keskharidusega noortele	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
5. aste — rakenduskõrghariduslõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
5. aste — kutsekõrgharidusõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
5. aste — diplomiope	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
6. aste — bakalaureuseõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
7. aste — magistriõpe	Kolmanda taseme haridus, 5. aste
8. aste — doktoriõpe	Kolmanda taseme haridus, 6. aste

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.
 Haridus. 2003/2004. *Education*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Definitions

Gross enrolment rate — the total enrolment at a given level, regardless of age, divided by the population of the age group corresponding to that level.

Net enrolment rate — the proportion of enrolment at a given level for the age group corresponding to that level in the population of the same age group.

Net enrolment ratio — the proportion of pupils of a given age to the population of the same age (by one-year step).

School life expectancy — total number of years in schooling which the person can expect to receive in future, assuming that the probability of his or her being enrolled is equal to the current school-year enrolment rate. It is equal to the sum of enrolment ratios of all levels by one-year step. Preprimary education is not taken into account, therefore, the value of this indicator is higher for those countries where the school starting age is lower.

Methodology

The survey population of education statistics includes all institutions who have an activity license for providing education regardless of their form of ownership.

Compared to the yearbooks published in 2001 and earlier, the content of the chapter has two basic changes due to which the value of some indicators for previous years has changed. First, more detailed classification of study fields is used according to the ISCED (International Standard Classification of Education) 1997 version. Secondly, the values of indicators connected with the population figures have been recalculated using the revised age distribution of the population based on the 2000 Population Census.

To allow international comparability of the published data, the correspondence of the level categories of the Estonian Classification of Education to those of the international standard classification has been given. In 1999, as a result of changes made in legislation, new level categories — vocational secondary education courses and professional higher education courses — were added, in 2002 — applied higher education courses. A new level category — post-secondary non-tertiary — was added to ISCED compared to the previous version (1976).

<i>ESTONIAN CLASSIFICATION</i>	<i>ISCED LEVELS</i>
<i>0 — preprimary education</i>	<i>Level 0 — preprimary education</i>
<i>1 — grades 1–6 of basic school</i>	<i>Level 1 — primary education or first stage of basic education</i>
<i>2 — grades 7–9 of basic school</i>	<i>Level 2 — lower secondary or second stage of basic education</i>
<i>3 — vocational courses for youth with special needs or without basic education</i>	<i>Level 2 — lower secondary or second stage of basic education</i>
<i>3 — gymnasium (grades 10–12)</i>	<i>Level 3 — (upper) secondary education</i>
<i>3 — vocational secondary education and vocational courses for youth with basic education</i>	<i>Level 3 — (upper) secondary education</i>
<i>3 — vocational secondary education and vocational courses for youth with secondary education</i>	<i>Level 4 — post-secondary non-tertiary education</i>
<i>4 — professional secondary education courses for youth with basic education</i>	<i>Level 3 — (upper) secondary education</i>
<i>4 — professional secondary education courses for youth with secondary education</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>5 — applied higher education courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>5 — professional higher education courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>5 — diploma courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>6 — bachelor courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>7 — master courses</i>	<i>Level 5 — first stage of tertiary education</i>
<i>8 — doctor courses</i>	<i>Level 6 — second stage of tertiary education</i>

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Haridus. 2003/2004. *Education. Yearbook. Tallinn, 2004.*

TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

Research and development

Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad institutsionaalse sektori järgi, 1998–2004.....	92
Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad teadusvaldkonna järgi, 2004.....	92
Teadus- ja arendustegevusega seotud teadlased ja insenerid teadusvaldkonna järgi, 1998–2004	92
Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad ettevõtlussektoris tegevusala järgi, 2003	93
Kulutused asutuse- ja ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele institutsionaalse sektori järgi, 1998–2004	94
Kulutused asutusesisesele teadus- ja arendustegevusele kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites rahastamise allika järgi, 1996–2004	94
Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja tegevusala järgi, 2003	95
Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele liigi ja tegevusala järgi, 2003	96
Ettevõtlussektori kulutused teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja töötajate arvu järgi, 2003	97
Patenditaotlused ja kasuliku mudeli registreerimise taotlused, 2000, 2003, 2004.....	97
Tööstusomandi õiguskaitse, 2000–2004.....	98
Tööstusomandi õiguskaitse taotlused riikide ühenduste ja riikide järgi, 2004.....	98
<i>Personnel engaged in research and development by institutional sector, 1998–2004.....</i>	
<i>Personnel engaged in research and development by field of science, 2004.....</i>	92
<i>Researchers engaged in research and development by field of science, 1998–2004 .....</i>	92
<i>Personnel engaged in research and development in business enterprise sector by economic activity, 2003.....</i>	93
<i>Intramural research and development expenditures by institutional sector, 1998–2004.....</i>	94
<i>Intramural research and development expenditures in non-profit institutional sectors by source of funds, 1996–2004....</i>	94
<i>Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and economic activity, 2003.....</i>	95
<i>Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by type and economic activity, 2003 ...</i>	96
<i>Research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and number of employees, 2003 .....</i>	97
<i>Filed patent applications and utility model registration applications, 2000, 2003, 2004 .....</i>	97
<i>Legal protection of industrial property, 2000–2004 .....</i>	98
<i>Applications for legal protection of industrial property by groups of countries and countries, 2004 .....</i>	98

Ülevaade

Peatükk esitab teadus- ja arendustegevuse (T&A) statistikat aastate 1998–2004 kohta. Vaadeldaval ajavahemikul pöördus varasem langustrend kasumitaotluseta institutsionaalsetes sektorites kasvaks. Teadlaste ja inseneride arv suurenes keskmiselt 2,3% aastas, kulutused teadus- ja arendustegevusele koguni 14%, samas on teadus- ja arendustegevusele kulutatud tööaastate arv jäänud muutumatuks. Nende sektorite asjaomastest kulutustest rahastas 2004. aastal 70% riik. Rahastamine välismaistest allikatest kasvas veerandi võrra, see mõjutas enim põllumajandusteadusi, kus kulutuste kasv oli poolteisekordne.

Andmeid teadus- ja arendustegevusest ettevõtetes koguti esimest korda 1998. aasta kohta. Ettevõtlus-

sektori kulutused teadus- ja arendustegevusele hõlmasid vastavatest kogukulutustest 1998. aastal vaid 20%, 2003. aastal juba 34%. Siit on veel pikk maa arenenud tööstusmaade tasemeni, kus ettevõtlussektori tehtavad kulutused teadus- ja arendustegevusele hõlmavad kogukulutustest kaks kolmandikku. Teadus- ja arendustegevuse suunitus ettevõtlussektoris erineb oluliselt mitteinstitutsionaalsete sektorite omast: ettevõtete teadus- ja arendustegevuse kulutustest oli 2003. aastal 82% seotud katse- ja arendustöödega, seevastu viimastes kulus lõviosa — 55% — alusuuringutele.

Overview

The chapter presents statistics on research and development activities (R&D) for the years 1998–2004. During the years under observation the earlier downtrend in non-profit institutional sectors turned the scales. The average annual growth for the number of researchers was 2.3% and for expenditures on R&D 14%. At the same time the number of working years spent on R&D remained on the same level. 70% of the R&D expenditures in those sectors was financed by government in 2004. The financing from foreign sources increased by a quarter, the agricultural sciences gained most, their expenditure increased 1.5 times.

The data on research and development in enterprises were collected for the first time for 1998. Business enterprise sector's (BES) expenditures on R&D accounted only for 20% of the corresponding total expenditures in 1998, but already 34% in 2003. Nevertheless there is a long way to go to reach the 2/3 value of the developed industrial countries. The orientation of R&D in BES differs significantly from that of non-profit institutional sectors: in 2003 the share of experimental development in R&D expenditures was 82%, on the contrary for the latter ones the lion's share — 55% — was spent on basic research.

Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad institutsionaalse sektori järgi, 1998–2004
Personnel engaged in research and development by institutional sector, 1998–2004

Aasta Year	Riiklik sektor Government sector	Kõrgharidussektor Higher education sector	Kasumitaotluseta erasektor Private non-profit sector	Ettevõtlussektor Business enterprise sector	Kokku Total
Töötajad Personnel					
1998	1 280	4 475	21	786	6 562
1999	1 199	4 220	26	1 114	6 559
2000	1 118	4 442	61	910	6 531
2001	945	4 647	73	1 153	6 818
2002	980	4 694	83	1 164	6 921
2003	1 145	4 813	113	1 529	7 600
2004	1 099	4 894	154	...	...
Teadus- ja arendustegevusele kulutatud tööaastad (nn täistööaja ekvivalent) Full-time equivalent (working years spent on research and development)					
1998	1 069	3 077	14	440	4 600
1999	1 005	2 907	15	618	4 545
2000	948	2 305	40	418	3 710
2001	750	2 319	50	626	3 745
2002	793	2 565	69	702	4 129
2003	829	2 455	97	763	4 144
2004	810	2 752	90	...	...

Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad teadusvaldkonna järgi, 2004^a
Personnel engaged in research and development by field of science, 2004^a

Teadusvaldkond	Teadlased ja insenerid			Tehnikud			Abipersonal			Field of science
	kokku	naised	mehed	kokku	naised	mehed	kokku	naised	mehed	
	Researchers			Technicians			Other supporting staff			
	total	females	males	total	females	males	total	females	males	
Loodusteadused	1 399	876	523	240	98	142	..	..	..	Natural sciences
Tehnikateadused	722	547	175	46	24	22	..	..	..	Engineering
Arstiteadus	401	157	244	131	12	119	..	..	..	Medical sciences
Põllumajandusteadused	257	145	112	105	23	82	..	..	..	Agricultural sciences
Sotsiaalteadused	946	411	535	176	27	149	..	..	..	Social sciences
Humanitaarteadused	850	291	559	93	16	77	..	..	..	Humanities
KOKKU	4 575	2 427	2 148	791	200	591	781	203	578	TOTAL

Teadus- ja arendustegevusega seotud teadlased ja insenerid teadusvaldkonna järgi, 1998–2004^a

Researchers engaged in research and development by field of science, 1998–2004^a

Aasta Year	Loodus- teadused Natural sciences	Tehnika- teadused Engineering	Arsti- teadus Medical sciences	Põllumajandus- teadused Agricultural sciences	Sotsiaal- teadused Social sciences	Humanitaar- teadused Humanities	Kokku Total
1998	1 141	756	445	320	654	674	3 990
1999	1 222	697	433	282	598	680	3 912
2000	1 207	707	443	275	695	736	4 063
2001	1 196	713	422	284	762	750	4 127
2002	1 245	834	416	274	780	815	4 364
2003	1 307	784	427	260	823	870	4 471
2004	1 399	722	401	257	946	850	4 575

^a Ei hõlma ettevõtlussektorit.
Business enterprise sector excluded.

Teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad ettevõtlussektoris tegevusala järgi, 2003
Personnel engaged in research and development in business enterprise sector by economic activity, 2003

Tegevusala	T&A-ga seotud töötajate arv							T&A-le kulutatud tööaastad	Kind of activity
	kokku	teadlased ja insenerid		tehnikud		abipersonal			
		N	M	N	M	N	M		
	<i>Number of personnel engaged in R&D</i>								
<i>total</i>	<i>researchers</i>		<i>technicians</i>		<i>supporting staff</i>				
	<i>F</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M</i>			
Mäetööstus	x	x	x	x	x	x	x	x	Mining
Töötlev tööstus	503	85	243	37	50	34	54	297.9	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	53	21	9	14	5	3	1	28.9	manufacture of food products and beverages
tekstiili ja tekstiiltoodete tootmine	24	4	1	4	6	9	-	14.1	manufacture of textiles and textile products
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine, paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	x	x	x	x	x	x	x	x	manufacture of wood and wood products, manufacture of pulp, paper and paper products
puhastatud naftatoodete, kemikaalide, keemiatoodete ja keemiliste kiudude tootmine	74	30	23	8	2	8	3	61.4	manufacture of coke, oil shale, nuclear fuel and chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	x	x	x	x	x	x	x	x	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	15	2	3	2	3	3	2	3.7	manufacture of other non-metallic mineral products
metalli ja metalltoodete tootmine, mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	59	1	40	-	1	-	17	23.1	manufacture of metals and metal products, manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optikaseadmete tootmine	188	12	126	4	26	6	14	104.5	manufacture of electrical and optical instruments
transpordivahendite tootmine	x	x	x	x	x	x	x	x	manufacture of transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	34	5	16	3	2	1	7	23.0	manufacture of furniture; other manufacturing not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	51	8	38	1	2	2	-	20.7	Electricity, gas and water supply
Ehitus	x	x	x	x	x	x	x	x	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrattaste, isiklike tarbesemete ning kodumasinate remont	38	14	21	3	-	-	-	18.0	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Veondus, laondus ja side	78	5	28	11	13	11	10	42.6	Transport, storage, communication
Finantsvahendus	107	20	33	15	29	8	2	68.8	Financial intermediation
Arvutid ja nendega seotud tegevus	237	6	158	9	31	17	16	148.3	Computer and related activities
Teadus- ja arendustegevus	106	14	44	22	5	12	9	77.7	Research and development
Muu äritegevus	276	45	103	31	47	33	17	79.4	Other business activities
Muu tegevusala ^a	128	29	54	2	2	35	6	8.9	Other activity ^a
KOKKU	1 529	226	727	131	179	152	114	763.2	TOTAL

^a Kinnisvara, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.
Real estate, education, health and social work, other community, social and personal service activities.

**Kulutused asutuse- ja ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele
institutsionaalse sektori järgi, 1998–2004**

Intramural research and development expenditures by institutional sector, 1998–2004

Aasta	Riiklik sektor	Kõrgharidussektor	Kasumitaotluseta erasektor	Ettevõtlussektor	Kokku
Year	Government sector	Higher education sector	Private non-profit sector	Business enterprise sector	Total
Kulutused, miljonit krooni					
<i>Expenditures, million kroons</i>					
1998	107.5	252.7	2.0	88.8	451.0
1999	139.8	293.5	2.5	137.0	572.8
2000	134.0	303.7	11.3	130.4	579.4
2001	107.6	385.8	13.4	256.7	763.5
2002	147.9	417.2	39.2	267.2	871.5
2003	164.9	494.4	32.4	354.5	1 046.2
2004	171.6	588.5	29.7	...	...
riigi rahastatud, %					
<i>financed by government funds, %</i>					
1998	77	77	38	7	63
1999	78	80	31	19	65
2000	70	77	21	9	59
2001	85	74	43	5	52
2002	82	76	12	10	54
2003	79	71	17	6	49
2004	82	69	22	...	...

**Kulutused asutusesisesele teadus- ja arendustegevusele kasumitaotluseta
institutsionaalsetes sektorites rahastamise allika järgi, 1996–2004^a**

Intramural research and development expenditures in non-profit institutional sectors by source of funds, 1996–2004^a

(tuhat krooni — thousand kroons)

Aasta	Kulutused kokku	Rahastamise allikad				
		riik	ettevõtted	kasumitaotluseta organisatsioonid	kõrgharidus- sektor	välismaa allikad
Year	<i>Expenditures total</i>	<i>Sources of funds</i>				
		<i>government</i>	<i>enterprises</i>	<i>non-profit organizations</i>	<i>higher education sector</i>	<i>foreign funds</i>
1996	298 560	224 218	28 578	14 830	52	30 882
1997	361 760	250 225	28 329	19 452	9 091	54 664
1998	362 201	277 919	30 788	19 910	10 555	23 029
1999	435 795	344 877	41 259	9 298	3 578	36 783
2000	448 986	330 931	41 864	12 626	9 747	53 818
2001	506 734	383 881	25 910	3 559	15 378	78 006
2002	604 325	443 392	39 080	2 788	20 647	98 418
2003	691 736	488 549	36 442	4 128	29 800	132 817
2004	789 764	550 473	42 078	8 352	21 698	167 163

^a Ei hõlma ettevõtlussektorit.
Business enterprise sector excluded.

Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja tegevusala järgi, 2003

Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and economic activity, 2003

Tegevusala	Kulutused, tuhat krooni	Rahastamise allikad, %				Kind of activity
		riik	ette- võtted	kõrg- haridus- sektor	välis- maa allikad	
	<i>Expenditures, thousand kroons</i>	<i>Sources of funds, %</i>	<i>govern- ment</i>	<i>enter- prises</i>	<i>higher education sector</i>	<i>foreign funds</i>
Mäetööstus	x	x	x	x	x	Mining
Töötlev tööstus	149 055	2.7	96.2	-	1.0	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	18 872	2.2	97.8	-	-	manufacture of food products and beverages
tekstiili ja tekstiiltoodete tootmine	2 057	-	100.0	-	-	manufacture of textiles and textile products
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine, paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of wood and wood products, manufacture of pulp, paper and paper products
puhastatud naftatoodete, kemikaalide, keemiatoodete ja keemiliste kiudude tootmine	45 242	6.3	93.7	-	-	manufacture of coke, oil shale, nuclear fuel and chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	1 059	13.7	86.3	-	-	manufacture of other non- metallic mineral products
metalli ja metalltoodete tootmine, mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	5 643	-	100.0	-	-	manufacture of metals and metal products, manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optikaseadmete tootmine	26 767	2.2	92.0	-	5.8	manufacture of electrical and optical instruments
transpordivahendite tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	11 055	-	100.0	-	-	manufacture of furniture; other manufacturing not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	4 009	-	100.0	-	-	Electricity, gas and water supply
Ehitus	x	x	x	x	x	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootor- sõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	6 124	7.7	92.3	-	-	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Veondus, laondus ja side	32 179	-	100.0	-	-	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	61 631	-	100.0	-	-	Financial intermediation
Arvutid ja nendega seotud tegevus	28 450	29.2	54.4	0.5	15.9	Computer and related activities
Teadus- ja arendustegevus	24 096	11.9	51.9	-	36.3	Research and development
Muu äritegevus	23 683	16.2	35.9	-	48.0	Other business activities
Muu tegevusala ^a	10 377	2.3	97.1	0.5	-	Other activity ^a
KOKKU	354 488	5.6	87.0	0.1	7.4	TOTAL

^a Kinnisvara, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.
Real estate, education, health and social work, other community, social and personal service activities.

Ettevõtlussektori kulutused ettevõttesisesele teadus- ja arendustegevusele liigi ja tegevusala järgi, 2003

Intramural research and development expenditures in business enterprise sector by type and economic activity, 2003

(protsenti — percentages)

Tegevusala	Alus- uuringud	Rakendus- uuringud	Katse- ja arendustöö			Economic activity
			toode, materjal, teenus	tehnoloogiline protsess või süsteem	muu	
	<i>Basic research</i>	<i>Applied research</i>	<i>Experimental development</i>	<i>product, material, service</i>	<i>technological process or system</i>	<i>other</i>
Mäetööstus	x	x	x	x	x	Mining
Töötlev tööstus	1	11	55	29	4	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	4	7	66	13	10	manufacture of food products and beverages
tekstiili ja tekstiiltoodete tootmine	-	-	89	10	1	manufacture of textiles and textile products
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine, paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of wood and wood products, manufacture of pulp, paper and paper products
puhastatud naftatoodete, kemikaalide, keemiatoodete ja keemiliste kiudude tootmine	-	13	38	44	5	manufacture of coke, oil shale, nuclear fuel and chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	-	-	54	43	3	manufacture of other non- metallic mineral products
metalli ja metalltoodete tootmine, mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	1	31	36	32	-	manufacture of metals and metal products, manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optikaseadmete tootmine	2	17	65	13	3	manufacture of electrical and optical instruments
transpordivahendite tootmine	x	x	x	x	x	manufacture of transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	-	4	55	35	6	manufacture of furniture; other manufacturing not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	-	89	8	3	-	Electricity, gas and water supply
Ehitus	x	x	x	x	x	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	1	6	12	80	1	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Veondus, laondus ja side	-	1	27	72	-	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	-	1	75	24	-	Financial intermediation
Arvutid ja nendega seotud tegevus	2	26	31	34	7	Computer and related activities
Teadus- ja arendustegevus	9	22	45	23	1	Research and development
Muu äritegevus	-	56	15	27	2	Other business activities
Muu tegevusala ^a	-	91	5	4	-	Other activity ^a
KOKKU	1	16	46	35	2	TOTAL

^a Kinnisvara, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.
Real estate, education, health and social work, other community, social and personal service activities.

Ettevõtlussektori kulutused teadus- ja arendustegevusele rahastamise allika ja töötajate arvu järgi, 2003

Research and development expenditures in business enterprise sector by source of funds and number of employees, 2003

Ettevõtte töötajate arv	Kulutused, tuhat krooni	Rahastamise allikad, %			
		riik	ettevõtted	kõrgharidussektor	välismaa allikad
Enterprise's number of employees	Expenditures, thousand kroons	Sources of funds, %			
		government	enterprises	higher education sector	foreign funds

Ettevõttesisesed kulutused

Intramural expenditures

0–19	54 992	18	65	-	17
20–49	29 523	-	73	-	27
50–199	112 477	6	86	-	8
>199	157 496	2	98	-	-
KOKKU	354 488	6	87	-	7
<i>TOTAL</i>					

Ettevõttevälised kulutused

Extramural expenditures

0–19	3 134	5	95	-	-
20–49	3 672	-	100	-	-
50–199	32 460	1	85	-	14
>199	28 045	3	97	-	-
KOKKU	67 311	2	91	-	7
<i>TOTAL</i>					

Patenditaotlused ja kasuliku mudeli registreerimise taotlused, 2000, 2003, 2004^a

Filed patent applications and utility model registration applications, 2000, 2003, 2004^a

(osatähtsus, % — percentage share)

	Patendid <i>Patents</i>			Kasulikud mudelid <i>Utility models</i>			
	2000	2003	2004	2000	2003	2004	
Inimeste elulised vajadused	22.8	29.0	36.3	26.0	17.9	22.4	<i>Human necessities</i>
Tehnoprotsessid; transport	5.5	5.7	10.5	20.0	22.4	25.9	<i>Performing operations; transport</i>
Keemia; metallurgia	31.1	46.5	31.5	8.0	3.0	-	<i>Chemistry; metallurgy</i>
Tekstiil; paber	0.2	0.5	-	-	-	-	<i>Textiles; paper</i>
Ehitus ja mäendus	2.3	2.8	4.8	16.0	11.9	3.5	<i>Fixed constructions</i>
Mehaanika; küte, relvad	1.6	2.3	4.0	8.0	4.5	8.2	<i>Mechanical engineering; heating, weapons</i>
Füüsika	8.0	4.0	3.2	18.0	13.4	15.3	<i>Physics</i>
Elekter	28.5	5.5	4.8	4.0	6.0	4.7	<i>Electricity</i>
Liigitamata taotlused	-	3.7	4.8	-	20.9	20.0	<i>Applications not classified</i>

^a Patendiameti andmed rahvusvahelise patendiklassifikatsiooni järgi (osad A–H).
Data of the Estonian Patent Office by International Patent Classification (Parts A–H).

Tööstusomandi õiguskaitse, 2000–2004^a
Legal protection of industrial property, 2000–2004^a

	2000	2001	2002	2003	2004	
Saabunud rahvusvahelisi registreeringuid						<i>Received international registrations</i>
kaubamärgid	3 733	4 699	4 263	5 327	4 460	<i>trade marks</i>
Esitatud taotlusi						<i>Filed applications</i>
kaubamärgid ^b	2 004	1 969	1 898	2 007	1 824	<i>trade marks^b</i>
patendid	805	717	719	602	124	<i>patents</i>
kasulikud mudelid	50	43	72	67	85	<i>utility models</i>
tööstusdisainilahendused	90	77	146	157	151	<i>industrial designs</i>
mikrolülituste	1	-	-	-	-	<i>layout designs</i>
topoloogiad						<i>of integrated circuits</i>
geograafilised tähised	10	2	1	2	-	<i>geographical indications</i>
neist Eesti taotlejatel						<i>of which from Estonian applicants</i>
kaubamärgid	884	910	1 017	1 058	1 241	<i>trade marks</i>
patendid	12	19	19	18	27	<i>patents</i>
kasulikud mudelid	47	36	69	61	78	<i>utility models</i>
tööstusdisainilahendused	20	21	32	46	71	<i>industrial designs</i>
mikrolülituste	1	-	-	-	-	<i>layout designs</i>
topoloogiad						<i>of integrated circuits</i>
geograafilised tähised	10	1	1	2	-	<i>geographical indications</i>
Registrisse kantud						<i>Registered</i>
kaubamärgid	3 105	2 447	1 788	1 341	1 784	<i>trade marks</i>
patendid	84	257	358	269	198	<i>patents</i>
kasulikud mudelid	40	26	69	74	78	<i>utility models</i>
tööstusdisainilahendused	94	92	131	143	129	<i>industrial designs</i>
mikrolülituste	-	-	-	-	-	<i>layout designs</i>
topoloogiad						<i>of integrated circuits</i>
geograafilised tähised	-	1	2	2	-	<i>geographical indications</i>

Tööstusomandi õiguskaitse taotlused riikide ühenduste ja riikide järgi, 2004^a
Applications for legal protection of industrial property by groups of countries and countries, 2004^a
(osatähtsus, % — percentage share)

	Kaubamärgid ^b	Patendid	Kasulikud mudelid	Tööstusdisainilahendused	
	<i>Trade marks^b</i>	<i>Patents</i>	<i>Utility models</i>	<i>Industrial designs</i>	
Euroopa Liit	77.3	46.8	4.7	94.7	<i>European Union</i>
Ameerika Ühendriigid	4.7	20.7	-	0.7	<i>United States</i>
Jaapan	1.3	1.6	-	-	<i>Japan</i>
Venemaa	3.8	-	3.5	-	<i>Russia</i>
Norra	0.6	0.8	-	-	<i>Norway</i>
Rootsi	1.4	7.3	1.2	-	<i>Sweden</i>
Soome	2.0	4.0	2.4	40.4	<i>Finland</i>
Taani	0.6	-	-	0.7	<i>Denmark</i>
Eesti	19.7	21.8	92.8	47.0	<i>Estonia</i>

^a Patendiameti andmed.

^b Koos saabunud rahvusvaheliste registreeringutega.

^a *Data of the Estonian Patent Office.*

^b *Together with received international registrations.*

Mõisted

Ettevõtlussektor — kõik ettevõtted, organisatsioonid ja institutsioonid, kelle põhitegevus on kaupade või teenuste (v.a kõrgharidusalased) tootmine müügiks majanduslikult tasuva hinna eest, ning peamiselt neid teenindavad kasumitaotluseta erainstitutsioonid.

Kasumitaotluseta erasektor — kasumitaotluseta erainstitutsioonid (seltsid, ametiühingud, tarbijate ühendused jms), mis osutavad teenuseid üldsusele.

Kõrgharidussektor — ülikoolid, tehnikakolledžid ja muud kõrgemad õppeasutused, nende kontrolli all olevad uurimisinstituudid, katsejaamad ja kliinikud.

Riiklik sektor — kõik riigi tegevusüksused, kes osutavad ühiskonnale üldteenuseid (v.a kõrgharidus), samuti riigi rahastatavad ja kontrollitavad kasumitaotluseta institutsioonid.

Kasumitaotluseta institutsionaalsed sektorid — riiklik sektor, kõrgharidussektor ja kasumitaotluseta erasektor kokkuvõetuna.

Teadus- ja arendustegevus — loov süstemaatiline töö, mille eesmärk on uute teadmiste saamine, kaasa arvatud inimest, kultuuri ja ühiskonda puudutavad teadmised, ning nende teadmiste rakendamine. Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus kasutab vastavaid mõisteid järgmises tähenduses: teadustegevus — isiku loomevabadusel põhinev tegevus, mille eesmärk on teaduslike uuringutega uute teadmiste saamine inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikuse toime kohta; arendustegevus — teadustegevuse tulemuste rakendamine praktiliste probleemide lahendamiseks, uute või täiustatud omadustega süsteemide rajamiseks, seadmete või toodete valmistamiseks, protsesside käivitamiseks jms.

Metoodika

Rahvusvahelise metoodika järgi jagatakse teadus- ja arendustegevuse üksused (asutused ja ettevõtted) nelja sektori vahel (vt mõisted) — kõrgharidussektor, riiklik sektor, kasumitaotluseta erasektor ning ettevõtlussektor. Kolme esimese sektori andmete saamiseks küsitletakse kõiki teadus- ja

Definitions

Business enterprise sector — all enterprises, organisations and institutions, whose primary activity is the production of goods or services (other than higher education) for sale to the general public at an economically rational price, and private non-profit institutes mainly serving them.

Government sector — all departments, offices and other bodies which furnish community with common services (other than higher education), including non-profit institutions controlled and financed mainly by government.

arendustegevusega seotud teadus-, haridus- jt asutusi (haiglad, muuseumid jms) ja -ühinguid. Rahvusvaheliselt võrreldavad andmed on olemas alates 1993. aastast.

Ettevõtlussektori andmed koguti nendelt ettevõtetelt, kes eelmistel aastatel olid aastaaruannetes näidanud arengu- ja uurimiskulusid, ning lisati kõik need ettevõtted, kelle põhitegevus on teadus- ja arendustegevus ja lisaks ettevõtted, keda finantseeris aastatel 2000–2003 EAS Tehnoloogiaagentuur. Esimest korda koguti andmeid 1998. aasta kohta. Statistika kajastab teadus- ja arendustegevusega seotud töötajaid, tehtud kulutusi ja nende kulutuste rahastamise allikaid.

Teadus- ja arendustegevuse kulutused seostatakse selle tegevusega seotud üksusega (asutuse- või ettevõttesisesed kulutused). Arvesse ei võeta kulutusi tervikuna väljastpoolt üksust tellitud või ostetud tegevusele, vastasel juhul tekiks kulutuste summeerimisel dubleerimine. Ettevõtlussektori üksustelt kogutakse siiski andmeid ka üksuseväliste kulutuste kohta, sest üksusesiseste ja -väliste kulutuste summa võrdlemine realiseerimise netokäibega lubab hinnata innovatiivsust ja tehnoloogilist taset.

Üksusesisene teadus- ja arendustegevus jaotatakse alusuuringuteks (uute teadmiste rakendamine pole kindlaks määratud), rakendusuringuteks (uute teadmiste abil konkreetse probleemi lahendamine) ning katse- ja arendustöök (jõutakse konkreetse väljundini — uus toode, teenus, tehnoloogia, materjal või juba olemasoleva täiustamine).

Kirjandust

Teadus- ja arendustegevus. 2003. *Research and Development*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 11.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 4.

Higher education sector — universities, technical colleges and other higher education institutions; research institutes, experimental stations and clinics operating under their direct control.

Private non-profit sector — non-market, private non-profit institutions serving general public (societies, trade unions, consumers' associations, etc.).

Non-profit institutional sectors — government, higher education and private non-profit sector summed up.

Research and development — creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications.

In the Organisation of Research and Development Act the following definitions are used: *research* — work based on personal freedom of creativity aiming to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture, society and their mutual influence, by scientific research;

development — application of research results to solve practical problems, to create new or improved systems, to design equipment or product, to set processes going, etc.

Methodology

According to the international methodology, every statistical unit engaged in R&D is linked with one of the following four sectors (see definitions): higher education sector, government sector, private non-profit sector and business enterprise sector. To receive data about the first three sectors, all scientific, educational and other institutions (hospitals, museums, etc.) and associations performing R&D activities are completely enumerated. Data are internationally comparable starting from 1993.

The data about business enterprise sector were collected from enterprises who had reported R&D costs and also from all enterprises whose main

activity was R&D as well as enterprises who in 2000–2003 had been financed by the Estonian Technology Agency. Data were collected for the first time for 1998. Data are collected about employees engaged in R&D, on expenditures on R&D and on sources of funds.

Expenditure on R&D is connected to the unit performing the R&D activity (so-called intramural expenditure). Expenditure on purchased or ordered R&D activity which is performed outside a unit is not taken into account to avoid duplication when calculating the total expenditure. However, business enterprise sector units submit also data on extramural expenditure as the comparison of the total intramural and extramural expenditure with the net sales allows to evaluate the innovativeness and technological level.

Intramural R&D is divided into basic research (no particular application or use is determined), applied research (directed primarily towards a specific practical objective) and experimental development (directed to producing new products, services and materials, to installing new processes or improving substantially the existing ones).

Publications

Teadus- ja arendustegevus. 2003. *Research and Development. Yearbook*. Tallinn, 2005.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin*, No 11.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin*, No 4.

KULTUUR

Culture

Rahvaraamatukogud, 1995, 2000, 2002–2004	103
Eriala- ja teadusraamatukogud, 2000–2004.....	103
Kooliraamatukogud, 1995/96, 2000/01–2003/04.....	103
Muuseumid, 1995, 2000, 2002–2004.....	104
Muuseumid omaniku liigi järgi, 2004.....	104
Täispikkade mängufilmide import, 1995, 2000, 2002–2004.....	105
Täispikkade mängufilmide levi, 1995, 2000, 2002–2004.....	105
Filmitoodang, 1995, 2001–2004	105
Filmitoodang liigi järgi, 2004.....	105
Riiklikud ja linnateatrid, 1995, 2000, 2002–2004.....	106
Riiklike ja linnateatrite etendused liigi järgi, 2004.....	106
Kino- ja teatripileti keskmine hind, 1994–2004 (diagramm).....	107
Väiketeatrid, 2000–2004	107
Väiketeatrite etendused liigi järgi, 2004.....	107
Kino-, muuseumi- ja teatrikülastusi 100 elaniku kohta, 1992–2004 (diagramm).....	108
Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid, 1995, 2000, 2002–2004.....	108
Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid liigi järgi, 2004.....	108
Trükitoodang, 1995, 2000, 2002–2004	109
Raamatud ja brošüürid, 1992–2004 (diagramm).....	109
Televisioon, 1995, 2000, 2002–2004.....	110
Üleriigiliste TV-ringhäälinguajaamade saated, 2003, 2004	110
Raadio, 1995, 2000, 2002–2004.....	111
Raadiosaated, 2004.....	111
Olümpiaaladel tegutsejad spordiala järgi, 1995, 2000–2003.....	112
Olümpiaaladel tegutsevad naised spordiala järgi, 1995, 2000–2003.....	113
<i>Public libraries, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>103</i>
<i>Specialized and scientific libraries, 2000–2004.....</i>	<i>103</i>
<i>School libraries, 1995/96, 2000/01–2003/04.....</i>	<i>103</i>
<i>Museums, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>104</i>
<i>Museums by type of owner, 2004.....</i>	<i>104</i>
<i>Imports of long feature films, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>105</i>
<i>Distribution of long feature films, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>105</i>
<i>Production of films, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>105</i>
<i>Production of films by type, 2004.....</i>	<i>105</i>
<i>State and town theatres, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>106</i>
<i>State and town theatre performances by type, 2004.....</i>	<i>106</i>
<i>Mean price of cinema and theatre tickets, 1994–2004 (diagram).....</i>	<i>107</i>
<i>Small theatres, 2000–2004.....</i>	<i>107</i>
<i>Small theatre performances by type, 2004.....</i>	<i>107</i>
<i>Attendance of cinemas, museums and theatres per 100 inhabitants, 1992–2004 (diagram).....</i>	<i>108</i>
<i>Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>108</i>
<i>Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert by type, 2004.....</i>	<i>108</i>
<i>Printed matter, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>109</i>
<i>Publishing of books and pamphlets, 1992–2004 (diagram).....</i>	<i>109</i>
<i>Television, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>110</i>
<i>Broadcasts of national TV-broadcasters, 2003, 2004.....</i>	<i>110</i>
<i>Radio, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>111</i>
<i>Radio broadcasting, 2004.....</i>	<i>111</i>
<i>Participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000–2003.....</i>	<i>112</i>
<i>Female participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000–2003.....</i>	<i>113</i>

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat järgmiste teemade kohta: raamatukogud, muuseumid, teatrid, filmide tootmine, import ja levi, massiteabevahendid ja kirjastustegevus ning spordis olümpiaaladel tegutsejad. Vaatluse all on aastad 1995–2004.

Eriala- ja teadusraamatukogude lugejaskond on tõusutrendis, 2004. aastal oli nendes raamatukogudes registreeritud lugejaid 2003. aastaga võrreldes 4,2% enam. Rahvaraamatukogude lugejaskond vähenes aastaga 2,1%, kooliraamatukogude lugejaid oli 2004. aastal 2,9% vähem. Keskmine laenutuste arv (arvestusüksust) oli lugeja kohta vastavalt 12, 29 ja 15 (2003. aastal 13, 29, 16).

Muuseumide (koos filiaalidega) oli 209 — 9 enam kui 2003. aastal. Korraldati 1392 näitust (2003. aastal 1417). Säilikuks oli 8,1 miljonit (2003. aastal 7,6 miljonit). Muuseumikülastajate arv on viimastel aastatel pidevalt kasvanud: 2004. aastal oli külastajaid eelmise aastaga võrreldes 5,5% enam. Saja elaniku kohta oli 128 muuseumikülastajat, 7 enam kui eelmisel aastal.

Täispikki mängufilme imporditi 180. Kokku linastus kinodes 179 välisriigi ja 2 Eesti täispikka mängufilmi (2003. aastal 160 ja 3). Keskmine piletihind jäi 2003. aastaga võrreldes muutumatuks

(63 krooni). Vaatajaid oli 7,7% vähem. Saja elaniku kohta oli 85 kinoskäiku (2003. aastal 92).

Trükitist ilmunud raamatute ja brošüüride nimetuste arv on viie viimase aasta jooksul pidevalt kasvanud, olles 2004. aastal eelmise aastaga võrreldes taas 7,2% suurem. Raamatute ja brošüüride trükiarv kasvas aastaga 3,6%. Esiväljaannete nimetuste arv ja aastatrükiarv kasvasid aastaga veelgi enam, vastavalt 8% ja 6,3%. Elaniku kohta ilmus neli raamatut nagu aasta varemgi. 2004. aastal perioodikaväljaannete arv pisut vähenes (0,8%), kuid trükiarv suurenes 18,7%. Ajakirjade nimetuste arv suurenes 310-ni (5,4%), trükiarv kasvas 10,4%. Ajalehti ilmus 133 nimetust, 2003. aastal 128.

Eestis töötas 2004. aastal neli TV-ringhäälingut. Lähtudes riikliku statistika seaduse konfidentsiaalsuse põhimõttest, on käesolevas aastaraamatus avaldatud andmed kolme üleriigilise TV-ringhäälingu kohta. Keskmiselt vähenes ööpäevas TV-ringhäälingute saatekavas omaaadete osatähtsus 10,7% ja suurenes kordusaadete osatähtsus 1%.

Tegutses 19 raadioringhäälinguorganisatsiooni ja edastati 31 programmi (2003. aastal vastavalt 18 ja 31). Tegevust alustas kaks uut raadiojaama, Tartumaa Raadio ja Euro FM.

Overview

The chapter presents statistics on libraries, museums, theatres, film production, imports and distribution, mass media, publishing activity and sports activity in the Olympic fields of sports in 1995–2004.

In 2004 compared to 2003, the number of registered users of specialized and scientific libraries increased 4.2%, the number of registered users of public libraries decreased 2.1% and of school libraries 2.9%. The numbers of units lent from libraries per user were on an average 12, 29 and 15, respectively (the corresponding indicators in 2003 were 13, 29, 16).

Museums (with branches) numbered 209, 9 more than in 2003. 1,392 exhibitions were arranged by museums (1,417 in 2003). The main collection totalled 8.1 million pieces (7.6 million in 2003). The museum attendance grew 5.5% compared to 2003 and the number of museum visits per 100 inhabitants increased by seven and was 128.

180 long feature films were imported. Foreign feature films shown in cinemas numbered 179 and Estonian films 2 (in 2003 160 and 3, respectively). The average ticket price was 63 kroons, the same as in the previous year. Cinema attendance fell by

7.7%. The number of visits to the cinema per 100 inhabitants was 85 (in 2003 there were 92 cinema visits).

The number of titles of published books and pamphlets has been constantly increasing, in 2004 compared to 2003, the number of titles increased 7.2%. The annual issue of books and pamphlets increased 3.6%. The number of titles and annual issue of first editions also increased (8% and 6.3%, respectively). Same as in 2003, four books were printed per inhabitant. In 2004 the number of titles of periodicals decreased 0.8%, but the number of copies increased 18.7%. Of periodicals, the number of titles of magazines increased to 310 titles (5.4%), the number of copies grew 10.4%. 133 titles of newspapers were published, in 2003 — 128.

In 2004 there were four TV-broadcasters in Estonia. For confidentiality reasons, as provided by the Official Statistics Act, data are published only about three national TV-broadcasters. In programmes, the share of own production fell 10.7% and the share of repeat transmissions grew 1%.

In 2004 there were 19 radio-broadcasters in Estonia and transmitted programmes numbered 31 (in 2003, 18 and 31, respectively). Two new programmes were introduced.

Rahvaraamatukogud, 1995, 2000, 2002–2004
Public libraries, 1995, 2000, 2002–2004

	1995	2000	2002	2003	2004	
Raamatukogud	604	585	576	573	564	<i>Libraries</i>
maal	497	486	477	477	476	<i>in rural areas</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	10 376	10 923	11 162	11 237	11 316	<i>Total stock, thousand library units</i>
maal	4 798	5 341	5 524	5 632	5 738	<i>in rural areas</i>
Fondi suurus keskmiselt raamatukogu kohta, tuhat arvestusüksust	17.2	18.7	19.4	19.6	20.1	<i>Average stock per library, thousand library units</i>
keskmiselt maal	9.7	11.0	11.6	11.8	12.1	<i>average in rural areas</i>
Lugejad, tuhat	357.5	449.5	448.3	449.4	439.8	<i>Registered users, thousands</i>
maal	131.5	150.7	148.5	148.0	145.4	<i>in rural areas</i>
Lugejaid keskmiselt raamatukogu kohta	592	768	778	784	780	<i>Average number of users per library</i>
keskmiselt maal	265	310	311	310	306	<i>average in rural areas</i>
Laenutused, tuhat arvestusüksust	12 159	14 012	13 135	12 963	12 655	<i>Library units lent, thousands</i>
maal	4 136	5 149	4 895	4 752	4 532	<i>in rural areas</i>
Laenutusi keskmiselt lugeja kohta, arvestusüksust	34.0	31.2	29.3	28.8	28.8	<i>Average number of library units lent per user</i>
keskmiselt maal	31.4	34.2	33.0	32.1	31.2	<i>average in rural areas</i>
Raamatukogutöötajad	1 541	1 607	1 652	1 680	1 678	<i>Employees in libraries</i>
maal	626	649	670	692	706	<i>in rural areas</i>

Eriala- ja teadusraamatukogud, 2000–2004
Specialized and scientific libraries, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Raamatukogud	94	89	83	80	75	<i>Libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	50 060	57 414	60 605	60 169	61 803	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	156.7	152.2	162.4	170.1	177.2	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutused, tuhat arvestusüksust	3 244.4	3 897.7	2 680.2	2 248.3	2 198.0	<i>Library units lent, thousands</i>
Laenutusi keskmiselt lugeja kohta, arvestusüksust	20.7	25.6	16.5	13.2	12.4	<i>Average number of library units lent per user</i>
Raamatukogutöötajad	1 379	1 322	1 242	1 186	1 154	<i>Employees in libraries</i>

Kooliraamatukogud, 1995/96, 2000/01–2003/04
School libraries, 1995/96, 2000/01–2003/04

	1995/96	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	
Raamatukogud	549	516	523	523	512	<i>Libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	12 000.2	11 299.1	10 898.4	11 082.8	10 606.6	<i>Total stock, thousand library units</i>
õpikukogu	6 165.7	5 669.4	5 424.4	5 559.9	5 264.9	<i>textbooks</i>
Lugejad, tuhat	202.3	203.3	197.1	200.2	194.4	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutused, tuhat arvestusüksust	3 494.8	3 809.2	3 082.6	3 153.9	2 959.7	<i>Library units lent, thousands</i>
Laenutusi keskmiselt lugeja kohta, arvestusüksust	17.3	18.7	15.6	15.8	15.2	<i>Average number of library units lent per user</i>
Raamatukoguhoidjad	652	662	655	658	649	<i>Librarians in libraries</i>

Muuseumid, 1995, 2000, 2002–2004^a

Museums, 1995, 2000, 2002–2004^a

	1995	2000	2002	2003	2004	
Muuseumid	118	183	190	200	209	<i>Museums</i>
arheoloogia- ja ajaloomuuseumid	19	32	35	36	38	<i>archaeology and history museums</i>
koduloomuuseumid	32	68	73	74	79	<i>local lore museums</i>
loodusmuuseumid	5	3	3	3	4	<i>natural history museums</i>
kunstimuuseumid	12	14	14	15	15	<i>art museums</i>
etnograafia- ja antropoloogiamuuseumid	5	6	5	5	6	<i>ethnography and anthropology museums</i>
teised muuseumid	45	60	60	67	67	<i>other museums</i>
Põhifond, mln säilikut	4.9	5.9	7.3	7.6	8.1	<i>Main collection, million museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	975	1 539	1 524	1 636	1 726	<i>Attendance, thousands</i>
Muuseumikülastusi 1000 elaniku kohta	679	1 124	1 122	1 209	1 280	<i>Attendance per 1,000 inhabitants</i>
Näitused	754	1 250	1 291	1 417	1 392	<i>Exhibitions</i>
Töötajad	..	..	1 728	1 733	1 852	<i>Employees</i>
palgalised	1 394	1 516	1 518	1 493	1 519	<i>salaried employees</i>

Muuseumid omaniku liigi järgi, 2004^a

Museums by type of owner, 2004^a

	Riik	Avalik-õiguslik juriidiline isik	Kohalik omavalitsus	Eraõiguslik isik	Kokku	
	<i>State</i>	<i>Public legal person/entity</i>	<i>Local government</i>	<i>Person in private law</i>	<i>Total</i>	
Muuseumid	76	5	75	53	209	<i>Museums</i>
arheoloogia- ja ajaloomuuseumid	16	-	14	8	38	<i>archaeology and history museums</i>
koduloomuuseumid	19	-	44	16	79	<i>local lore museums</i>
loodusmuuseumid	2	2	-	-	4	<i>natural history museums</i>
kunstimuuseumid	11	1	1	2	15	<i>art museums</i>
etnograafia- ja antropoloogiamuuseumid	4	-	-	2	6	<i>ethnography and anthropology museums</i>
teised muuseumid	24	2	16	25	67	<i>other museums</i>
Põhifond, mln säilikut	6.7	0.5	0.7	0.2	8.1	<i>Main collection, million museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	1 096.8	48.4	357.8	223.4	1 726.4	<i>Attendance, thousands</i>
Muuseumikülastusi 1000 elaniku kohta	813	36	265	166	1 280	<i>Attendance per 1,000 inhabitants</i>
Näitused	670	23	505	194	1 392	<i>Exhibitions</i>
väljaspool püsiekspositsiooni	139	6	92	51	288	<i>other than permanent exposition</i>
Töötajad	1 128	49	456	219	1 852	<i>Employees</i>
palgalised töötajad	1 047	49	328	95	1 519	<i>salaried employees</i>

^a Muuseumid koos eraldi asuvate filiaalidega, v.a ühiskondlikul alusel töötavad koolimuuseumid.
Museums or their separate branches; school museums working on a voluntary basis are not included.

Täispikkade mängufilmide import, 1995, 2000, 2002–2004 Imports of long feature films, 1995, 2000, 2002–2004

Filmitootja	1995	2000	2002	2003	2004	Country of origin
Ameerika Ühendriigid	68	69	71	84	142	United States
SRÜ	1	1	1	1	2	CIS
Euroopa riigid	16	10	16	13	30	European countries
Muud riigid	-	1	1	3	6	Other countries
KOKKU	85	81	89	101	180	TOTAL

Täispikkade mängufilmide levi, 1995, 2000, 2002–2004 Distribution of long feature films, 1995, 2000, 2002–2004

	1995	2000	2002	2003	2004	
Eesti	3	-	6	3	2	Estonia
Ameerika Ühendriigid	103	148	137	143	138	United States
SRÜ	5	1	1	1	3	CIS
Euroopa riigid	48	33	16	13	30	European countries
Muud riigid	1	1	1	3	8	Other countries
KOKKU	160	183	161	163	181	TOTAL
Vaatajad, tuhat	1 011.8	1 073.6	1 530.8	1 246.3	1 150.8	Attendance, thousands
Vaatajaid 100 elaniku kohta	70	78	113	92	85	Attendance per 100 inhabitants
Keskmine piletihind, krooni	16	46	58	63	63	Mean ticket price, kroons

Filmitoodang, 1995, 2001–2004 Production of films, 1995, 2001–2004

Kinofilmid	1995	2001	2002	2003	2004	Movies
Täispikad filmid	4	5	3	3	6	Full-length films
mängufilmid	2	3	3	3	3	feature films
Lühifilmid	21	30	38	11	73	Short films
mängufilmid ja animafilmid	6	2	6	11	5	feature films and animated cartoons

Filmitoodang liigi järgi, 2004 Production of films by type, 2004

	Kokku	Mängufilmid	Dokumentaalfilmid	Animafilmid	
	Total	Feature films	Documentaries	Animated cartoons	
Täispikad filmid	31	5	21	1	Full-length films
kinofilmid	6	3	2	1	movies
videofilmid	25	2	19	0	videofilms
Lühifilmid	184	13	45	4	Short films
kinofilmid	73	3	2	2	movies
videofilmid	111	10	43	2	videofilms

Riiklikud ja linnateatrid, 1995, 2000, 2002–2004^a

State and town theatres, 1995, 2000, 2002–2004^a

	1995	2000	2002	2003	2004	
Teatrid	10	11	11	11	11	<i>Theatres</i>
Lavastused ja muud üritused	420	426	395	402	..	<i>Production and other events</i>
lavastused	256	285	267	270	257	<i>production</i>
Etendused	3 280	3 761	3 763	3 424	3171	<i>Performances</i>
külalissetendused	976	920	1 079	1 066	815	<i>guest performances</i>
Vaatajad, tuhat	758.3	807.4	888.6	936.9	820.5	<i>Attendance, thousands</i>
Keskmine piletihind, krooni	25	58	74	89	100	<i>Mean ticket price, kroons</i>
Teatriskäike	528	590	654	692	609	<i>Attendance</i>
1000 elaniku kohta						<i>per 1,000 inhabitants</i>

Riiklike ja linnateatrite etendused liigi järgi, 2004^a

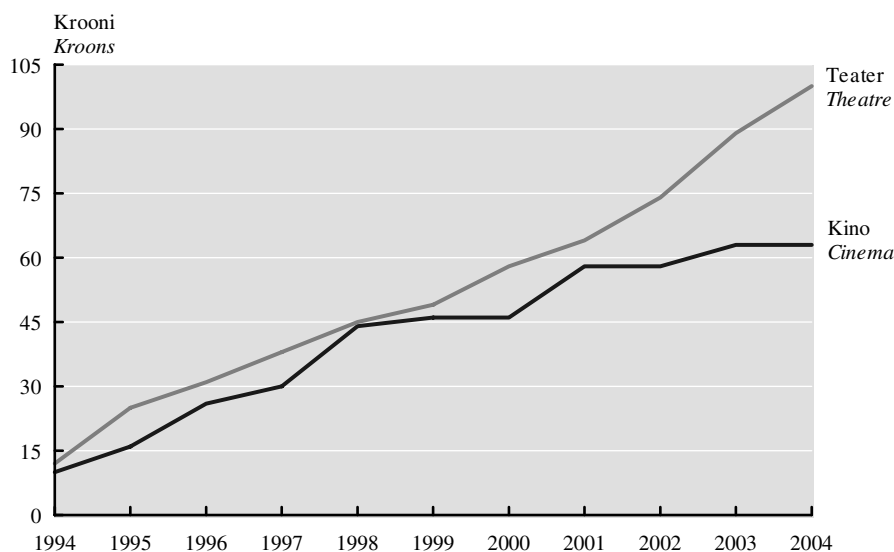
State and town theatre performances by type, 2004^a

	Lavastused		Etendused		Vaatajad, tuhat	
	<i>Production</i>	uus- lavastused <i>new</i>	<i>Performances</i>	külalis- etendused <i>guest performances</i>		
Ooper	24	10	134	19	65	<i>Opera</i>
Operett	7	2	54	4	28	<i>Operetta</i>
Ballett ja tants	17	4	112	14	60	<i>Ballet and dance</i>
Muusikal	9	3	132	43	159	<i>Musicals</i>
Sõnalavastus	157	65	2 070	629	411	<i>Plays in prose</i>
Lastelavastus	43	14	669	106	97	<i>Plays for children</i>
KOKKU	257	98	3171	815	821	<i>TOTAL</i>

^a Andmed hõlmavad järgmisi teatreid: Rahvusoper Estonia, Eesti Draamateater, Vene Teater, Vanalinnastudio, Tallinna Linnateater, Eesti Riiklik Nukuteater, Tartu Vanemuine, Pärnu Endla, Rakvere teater, Viljandi Ugala, Kuressaare Linnateater.

Data cover the following theatres: Estonian National Opera, Estonian Drama Theatre, Russian Theatre, Old Town Studio, Tallinn City Theatre, Estonian State Puppet Theatre, Vanemuine in Tartu, Endla in Pärnu, Rakvere Theatre, Ugala in Viljandi, Kuressaare Town Theatre.

Kino- ja teatripileti keskmine hind, 1994–2004^a Mean price of cinema and theatre tickets, 1994–2004^a

^a Riiklikud ja linnateatrid.
 State and town theatres.

Väiketeatrid, 2000–2004 Small theatres, 2000–2004

	2000	2001	2002 ^b	2003 ^b	2004 ^b	
Teatrid	8	8	8	8	6	Theatres
Lavastused ja muud üritused	93	89	115	104	..	Production and other events
lavastused	88	77	96	84	58	production
Etendused	1 223	1132	1 206	1 082	688	Performances
väljaspool statsionaari	576	754	823	630	416	outside stationary
Vaatajad, tuhat	113.8	1116.9	113.8	121.0	81.8	Attendance, thousands
Keskmine piletihind, krooni	19	20	25	27	35	Mean ticket price, kroons
Teatriskäike 1000 elaniku kohta	83	86	84	89	61	Attendance per 1,000 inhabitants

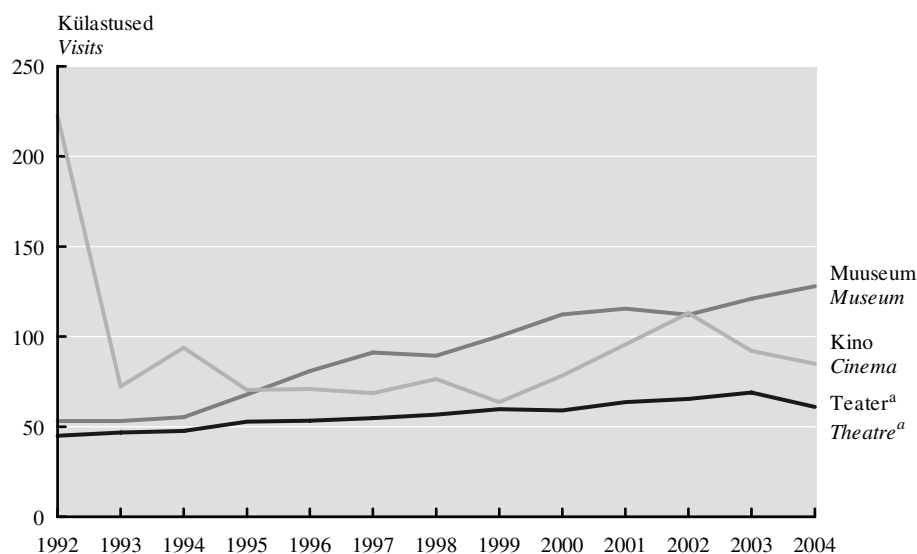
Väiketeatrite etendused liigi järgi, 2004^b Small theatre performances by type, 2004^b

	Lavastused		Etendused		Vaatajad, tuhat	
	uus-lavastused		külalis-etendused			
	<i>Production</i>		<i>Performances</i>		<i>Attendance, thousands</i>	
	<i>new</i>		<i>guest performances</i>			
Ooper	1	1	8	8	4.4	
Ballett ja tants	1	-	11	11	3.4	Ballet and dance
Muusikal	1	-	10	10	1.4	Musicals
Sõnalavastus	30	8	365	181	29.3	Plays in prose
Lastelavastus	25	8	294	206	33.2	Plays for children
KOKKU	58	17	688	416	81.8	TOTAL

^b Andmed hõlmavad järgmisi teatreid: Von Krahli Teater, VAT Teater, Salong-Teater, Theatrum, Teater Varius, Stuudiotheater Ilmarine.

Data cover 6 theatres: 5 in Tallinn, 1 in Narva.

Kino-, muuseumi- ja teatrikülastusi 100 elaniku kohta, 1992–2004
Attendance of cinemas, museums and theatres per 100 inhabitants, 1992–2004

^a Riiklikud ja linnateatrid.
State and town theatres.

Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid, 1995, 2000, 2002–2004
Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert, 1995, 2000, 2002–2004

	1995	2000	2002	2003	2004	
Kontserdid	572	787	740	869	1091	<i>Concerts</i>
Kuulajad, tuhat	76.3	193.8	165.8	201.2	226.3	<i>Attendance, thousands</i>
Kontserdikülastusi 1000 elaniku kohta	51	142	122	149	168	<i>Attendance per 1,000 inhabitants</i>

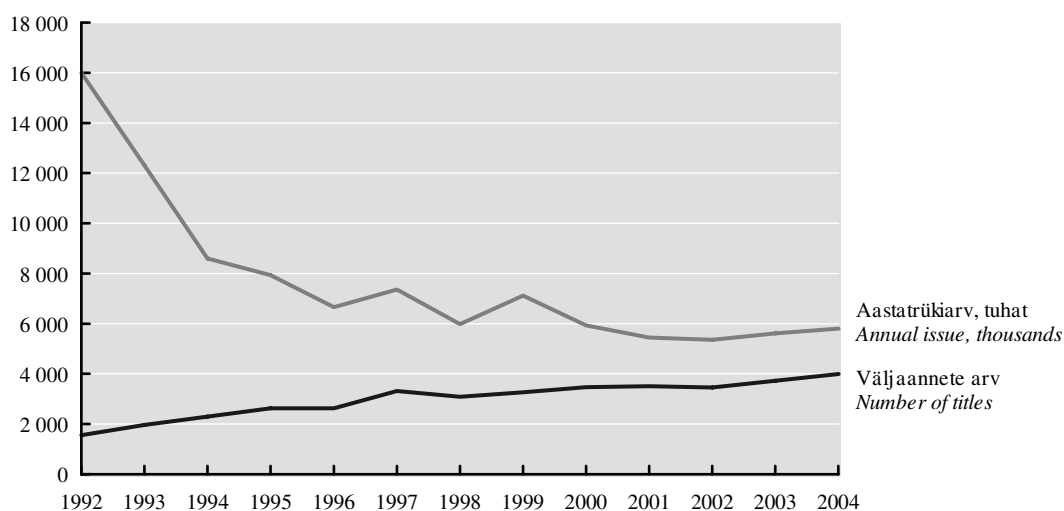
Eesti Kontserdi Eestis korraldatud kontserdid liigi järgi, 2004
Concerts arranged in Estonia by the Estonian Concert by type, 2004

	Kontserdid <i>Concerts</i>	Kuulajad (piletiga), tuhat <i>Attendance (by tickets), thousands</i>	Piletitulu, tuhat krooni <i>Box-office receipts, thousand kroons</i>	
Orkestrimuusika	89	44.3	4 150	<i>Orchestral music</i>
Kammermuusika	445	76.4	4 477	<i>Chamber music</i>
Koorimuusika	68	32.4	965	<i>Choir music</i>
Džässmuusika	8	3.1	220	<i>Jazz music</i>
Kontserdid lastele	481	70.1	695	<i>Concerts for children</i>
KOKKU	1 091	226.3	10 507	<i>TOTAL</i>

Trükitoodang, 1995, 2000, 2002–2004
Printed matter, 1995, 2000, 2002–2004

Trükitoodang	1995	2000	2002	2003	2004	Publications
Raamatud ja brošüürid						
Nimetused	2 635	3 466	3 458	3 727	3 994	Books and pamphlets Number of titles
eesti keeles	2 254	2 732	2 742	2 927	3 069	in Estonian
lasteraamatud	178	416	335	298	392	children's books
kooliõpikud	236	316	316	337	288	school textbooks
Aastatrükiarv, mln eks	7.9	5.9	5.4	5.6	5.8	Annual issue, million copies
eesti keeles	6.8	4.6	4.4	4.6	4.7	in Estonian
lasteraamatud	1.0	1.0	0.7	0.5	0.8	children's books
kooliõpikud	2.0	1.6	1.4	1.5	1.1	school textbooks
Esiväljaannete nimetused	2 309	3 101	3 118	3 416	3 690	Number of titles of first editions
lasteraamatud	153	383	290	277	363	children's books
kooliõpikud	128	162	210	216	192	school textbooks
Esiväljaannete aastatrükiarv, mln eks	6.2	4.8	4.5	4.8	5.1	Annual issue of first editions, million copies
Ilmunud väljaandeid elaniku kohta, eks	5.5	4.3	3.9	4.1	4.3	Annual number of copies per inhabitant
Periodikaväljaanded						
Nimetused	501	956	1 143	1 180	1 171	Periodicals Number of titles
eesti keeles	426	778	931	948	958	in Estonian
ajakirjad	297	251	292	294	310	magazines
eesti keeles	251	208	240	233	245	in Estonian
Aastatrükiarv, mln eks	20.2	19.8	21.8	19.8	23.5	Annual issue, million copies
eesti keeles	15.7	18.4	19.6	18.0	21.4	in Estonian
Ilmunud väljaandeid elaniku kohta	14.1	14.5	14.4	14.5	17.4	Annual number of copies per inhabitant
Ajalehed						
Nimetused	146	109	127	128	133	Newspapers Number of titles
eesti keeles	110	82	91	92	98	in Estonian
päevalehed	19	16	13	14	13	daily newspapers
eesti keeles	14	12	10	11	9	in Estonian

Raamatud ja brošüürid, 1992–2004
Books and pamphlets, 1992–2004

Televiioon, 1995, 2000, 2002–2004
Television, 1995, 2000, 2002–2004

	1995	2000	2002 ^a	2003 ^a	2004 ^a	
Ringhäälinguajaamad	9	5	3	3	3	<i>Broadcasters</i>
omaniku liigi järgi						<i>by type of ownership</i>
avalik-õiguslik	1	1	1	1	1	<i>public</i>
eraõiguslik	8	4	2	2	2	<i>private</i>
leviala järgi						<i>by coverage</i>
üleriigiline	1	4	3	3	3	<i>national</i>
piirkondlik	5	-	-	-	-	<i>regional</i>
kohalik	3	1	-	-	-	<i>local</i>
Saadete üldmaht, tundi	8 800	32 463	19 607	19 888	20 743	<i>Total duration of broad- casting, hours</i>
Saadete üldmaht, %						<i>Total duration of broad- casting, %</i>
eesti keeles	89.5	98.9	98.0	98.0	98.9	<i>in Estonian</i>
subtitreerituna	40.4	37.5	41.6	45.1	41.7	<i>subtitled</i>
Reklaami osatähtsus, % ^b	3.2	6.6	11.0	11.2	12.3	<i>Share of advertising, %^b</i>
Teksti-TV, tundi	12 456	15 518	-	-	100	<i>Text-TV, hours</i>
Töötajad	892	545	486	497	495	<i>Employees</i>
loomingulised	327	200	166	181	186	<i>programme staff</i>
tehnilised	363	197	199	195	194	<i>technical staff</i>

^a Seoses konfidentsiaalsusega on alates 2001. aastast andmed esitatud ainult kolme üleriigilise TV-ringhäälinguajaama kohta, ühe kohaliku TV-ringhäälinguajaama andmed on välja jäetud.

^b Reklaam koosneb reklaamist, otsepakkumistest ja saadete reklaamist ning tutvustamisest.

^a For confidentiality reasons, since 2001 the data are presented only about 3 nationwide TV broadcasters, excluding the data on one local broadcaster.

^b Advertising consists of advertising, direct offers and TV-shops and presentations and promotions of transmissions.

Üleriigiliste TV-ringhäälinguajaamade saated, 2003, 2004^a
Broadcasts of national TV-broadcasters, 2003, 2004^a

	2003		2004		
	minutit <i>minutes</i>	%	minutit <i>minutes</i>	%	
Keskmine ööpäevane saadete maht ringhäälinguajaama kohta	968	100.0	1 133	100.0	<i>Mean daily duration of broadcasting per broadcaster</i>
omasaadet	267	27.6	191	16.9	<i>own production</i>
kordussaadet	371	38.3	446	39.3	<i>repeat transmissions</i>
lastesaadet	57	5.9	63	5.5	<i>for children</i>
noortesaadet	96	9.9	63	5.6	<i>for youth</i>
Saadet liigi järgi					<i>Programmes by type</i>
uudised	72	7.5	72	6.4	<i>news</i>
publitsistikaasadet	24	2.5	31	2.7	<i>informative</i>
haridussaadet	3	0.3	3	0.3	<i>educational</i>
elusaadet	65	6.7	67	5.9	<i>of human interest</i>
kultuuri- ja teadussaadet	31	3.2	31	2.7	<i>culture and science</i>
ususaadet	4	0.4	4	0.4	<i>religious</i>
muusika	58	6.0	31	2.7	<i>music</i>
sport	38	3.9	45	3.9	<i>sports</i>
infomeelelahutus	84	8.6	68	6.0	<i>infotainment</i>
meelelahutussaadet	120	12.3	160	14.1	<i>light entertainment</i>
telemängud	15	1.5	31	2.8	<i>TV-games</i>
televõistlused	23	2.4	19	1.7	<i>TV-contests</i>
lavastuslikud saadet	468	48.4	482	42.5	<i>fiction</i>
telefilmid ja -sarjad	250	25.8	250	22.1	<i>TV-films and series</i>
multifilmid	36	3.7	51	4.5	<i>animated cartoons</i>
muu	1	0.1	1	0.1	<i>other</i>

^a Välja arvatud reklaam.
Excluding advertising.

Raadio, 1995, 2000, 2002–2004
Radio, 1995, 2000, 2002–2004

	1995	2000	2002	2003	2004	
Ringhäälinguprogrammid	28	34	30	31	31	<i>Broadcasters</i>
omaniku liigi järgi						<i>by type of ownership</i>
avalik-õiguslik	5	5	5	5	5	<i>public</i>
eraõiguslik	23	29	25	26	26	<i>private</i>
leviala järgi						<i>by coverage</i>
üleriigiline	4	4	4	4	4	<i>national</i>
piirkondlik	11	15	15	15	15	<i>regional</i>
kohalik	13	12	10	11	11	<i>local</i>
rahvusvaheline	-	-	1	1	1	<i>international</i>
Saadete üldmaht, tundi	125 929	267 078	238 247	238 367	227 653	<i>Total duration of broad-casting, hours</i>
Saadete üldmaht, %						<i>Total duration of broad-casting, %</i>
eesti keeles	85.4	67.1	72.8	65.6	68.7	<i>in Estonian</i>
vene keeles	13.5	21.1	19.9	20.3	21.3	<i>in Russian</i>
Reklaami osatähtsus, %	2.3	1.6	2.4	2.6	2.9	<i>Share of advertising, %</i>
Töötajad ^a	749	518	437	437	402	<i>Employees^a</i>
loomingulised ^a	473	229	223	202	183	<i>programme staff^a</i>
tehnilised ^a	104	122	99	99	95	<i>technical staff^a</i>

^a 2004. aastast vaid töölepinguga töötajad.
Since 2004 only employees working under employment contract.

Raadiosaated, 2004
Radio broadcasts, 2004

	Eesti Raadio (ühe programmi kohta) ^a		Ülejäänud ringhäälinguajaamad		
	minutit %		minutit %		
	<i>Estonian Radio</i>		<i>Other broadcasters</i>		
	<i>(per programme)^a</i>				
	<i>minutes</i>	<i>%</i>	<i>minutes</i>	<i>%</i>	
Keskmine ööpäevane saadete maht ringhäälinguajaama kohta	1 440	100.0	1158	100.0	<i>Mean daily duration of broadcasting per broadcaster</i>
omasaadet	1 066	74.1	884	76.3	<i>own production</i>
kordussaadet	110	7.6	58	5.0	<i>repeat transmissions</i>
lastesaadet	10	0.7	5	0.5	<i>for children</i>
noortesaadet	154	10.7	13	1.1	<i>for youth</i>
Saadet liigi järgi					<i>Programmes by types</i>
uudised	405	28.2	62	5.3	<i>news</i>
publitsistikasaadet	51	3.6	31	2.7	<i>informative</i>
haridussaadet	16	1.1	8	0.7	<i>educational</i>
kultuurisaadet	133	9.3	11	1.0	<i>cultural</i>
ettelugemised	17	1.2	3	0.3	<i>readings</i>
teadussaadet	4	0.3	1	0.1	<i>science</i>
ususaadet	3	0.2	50	4.3	<i>religious</i>
muusikasaadet	652	45.2	780	67.3	<i>music</i>
spordisaadet	14	1.0	3	0.2	<i>sports</i>
spordivõistlused	5	0.3	1	0.0	<i>sports events</i>
kuuldemängud	3	0.2	7	0.6	<i>radio-plays</i>
meelelahutussaadet	111	7.7	148	12.8	<i>entertainment</i>
raadiomängud	11	0.7	26	2.2	<i>radio-games</i>
muu meelelahutus	61	4.3	122	10.5	<i>other entertainment</i>
muud saadet	45	3.1	16	1.4	<i>other programmes</i>
reklaam	2	0.1	42	3.6	<i>advertising</i>

^a Avalik-õiguslikul Eesti Raadiol on 5 programmi.
The Estonian Radio (public radio) has 5 programmes.

Olümpiaaladel tegutsejad spordiala järgi, 1995, 2000–2003
Participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000–2003

Spordiala	1995	2000	2001	2002	2003	Field of sports
Suveolümpiaalad						Summer Olympic sports
Aerutamine	78	137	337	350	487	Canoeing
Džudo	757	1 786	2 797	2 807	2 921	Judo
Iluvõimlemine	-	714	853	573	1 089	Rhythmic gymnastics
Jahilaskmine	-	87	68	57	78	Running target shooting
Jalgpall	2 651	6 096	10 571	9 241	10 383	Football
Jalgrattasport	457	773	1 017	878	1 588	Cycling
Kergejõustik	2 946	5 649	7 904	5 988	7 887	Athletics
Korvpall	2 748	6 375	9 565	9 065	9 162	Basketball
Käsipall	624	1 712	1 888	2 116	1 863	Handball
Laskmine	364	704	670	919	973	Shooting
Lauatennis	777	1 093	1 628	1 270	1 504	Table tennis
Maadlus	840	1 212	1 359	1 300	1 851	Wrestling
Moodne viievõistlus	47	128	142	18	118	Modern pentathlon
Pesapall	75	46	53	48	39	Baseball
Poks	456	711	1 529	1 357	1 673	Boxing
Purjelauasõit	-	3	3	15	77	Windsurfing
Purjetamine	284	618	1 187	1 210	1 465	Sailing
Rannavõrkpall	-	233	462	372	363	Beach volleyball
Ratsutamine	46	529	890	806	907	Equestrian
Riistvõimlemine	-	91	-	-	-	Gymnastics with apparatus
Sulgpall	300	561	697	678	765	Badminton
Sõudmine	62	341	409	573	626	Rowing
Taekwondo	4	-	240	338	354	Taekwondo
Tennis	693	1 620	2 420	2 193	3 008	Tennis
Triatlon	71	259	211	247	262	Triathlon
Tõstmine	176	239	262	221	301	Weightlifting
Ujumine	979	2 485	3 807	3 181	3 776	Swimming
Vehklemine	80	315	561	454	595	Fencing
Vettehüpped	8	-	-	-	-	Diving
Vibusport	39	110	176	185	258	Archery
Võrkpall	2 244	3 821	5 751	4 661	6 039	Volleyball
Taliolümpiaalad						Winter Olympic sports
Iluuisutamine	179	271	553	597	589	Figure skating
Jäähoki	337	596	1 220	848	1 296	Ice hockey
Kahevõistlus	14	91	217	142	192	Nordic combined
Kelgutamine	16	40	-	-	72	Sledging
Laskesuusatamine	51	44	134	248	319	Biathlon
Lumelauasport	-	59	40	53	90	Snowboarding
Mäesuusatamine	60	55	38	46	64	Alpine skiing
Suusahüpped	-	63	87	110	54	Ski jump
Suusatamine	1 585	2 666	3 283	2 456	3 343	Cross-country skiing

Olümpiaaladel tegutsevad naised spordiala järgi, 1995, 2000–2003
Female participants in Olympic sports by field of sports, 1995, 2000–2003

Spordiala	1995	2000	2001	2002	2003	Field of sports
Suveolümpiaalad						Summer Olympic sports
Aerutamine	11	28	72	89	160	Canoeing
Džuudo	46	188	412	286	313	Judo
Iluvõimlemine	-	714	853	844	753	Rhythmic gymnastics
Jahilaskmine	-	-	1	1	-	Running target shooting
Jalgpall	91	254	452	475	478	Football
Jalgrattasport	71	80	169	132	254	Cycling
Kergejõustik	654	1 972	3 097	2 473	3 091	Athletics
Korvpall	291	1 271	1 779	1 588	1 600	Basketball
Käsi­pall	63	392	461	589	504	Handball
Laskmine	47	163	194	215	245	Shooting
Lauatennis	156	260	472	359	427	Table tennis
Maadlus	9	26	36	38	57	Wrestling
Moodne viievõistlus	6	19	46	6	38	Modern pentathlon
Pesapall	-	10	12	13	10	Baseball
Poks	10	55	45	65	75	Boxing
Purjelauasõit	-	-	-	-	4	Windsurfing
Purjetamine	18	63	147	86	218	Sailing
Rannavõrkpall	-	83	130	86	77	Beach volleyball
Ratsutamine	19	377	729	678	732	Equestrian
Riistvõimlemine	-	91	-	-	-	Gymnastic with apparatus
Sulgpall	92	202	289	255	357	Badminton
Sõudmine	14	89	80	153	174	Rowing
Taekwondo	2	-	48	77	98	Taekwondo
Tennis	124	540	983	896	1 403	Tennis
Triatlon	15	57	35	49	65	Triathlon
Tõstmine	-	12	17	12	19	Weightlifting
Ujumine	234	957	1 546	1 342	1 536	Swimming
Vehklemine	17	108	169	192	238	Fencing
Vettehüpped	5	-	-	-	-	Diving
Vibusport	11	33	51	73	75	Archery
Võrkpall	875	1 600	2 255	1 874	2 330	Volleyball
Taliolümpiaalad						Winter Olympic sports
Iluuisutamine	53	232	424	499	484	Figure skating
Jäähoki	7	23	15	7	38	Ice hockey
Kahevõistlus	-	-	17	-	3	Nordic combined
Kelgutamine	-	12	-	-	9	Sledging
Laskesuusatamine	-	8	33	73	92	Biathlon
Lumelauasport	-	10	15	10	18	Snowboarding
Mäesuusatamine	-	16	10	8	18	Alpine skiing
Suusahüpped	-	-	-	18	-	Ski jump
Suusatamine	389	848	1 009	780	1 034	Cross-country skiing

Metoodika

Kultuuristatistika tegemiseks küsitletakse kõiki raamatukogusid, muuseume, filmiimpordi- ja filmilevi- ning filme tootvaid ettevõtteid, teatreid, ringhäälingujaamu ja spordiklubisid.

Koondandmed raamatukogude ja trükiste kohta on saadud Rahvusraamatukogust. Trükiste arv saadakse sündeksemplaride alusel.

Alates 2004. aastast kogub teatristatistikat Statistikaameti asemel Teatriliidu Teabekeskus. Niisiis võivad muutused teatrivaldkonna andmetes

2003. aastaga võrreldes tuleneda statistika kogumise metoodika erinevustest.

Arvutustes on kasutatud 2004. aasta aastakeskmist rahvaarvu.

Kirjandust

Maakonnad arvudes. 2000–2004. Tallinn, 2005.

Kultuur. 2003. *Culture*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Methodology

For producing statistics on culture, all libraries, museums, film distribution and film production companies, theatres, broadcasting stations and sports clubs are enumerated completely.

Aggregate data on libraries and printed matter have been received from the National Library. The number of printed matter is based on compulsory copies.

Since 2004, data on theatres have been received from the Information Centre of the Estonian Theatre Union.

In calculations the mean annual population data for 2004 have been used.

Publications

Maakonnad arvudes. 2000–2004. *Counties in Figures*. Tallinn, 2005.

Kultuur. 2003. *Culture*. *Yearbook*. Tallinn, 2004.

ÕIGUS

Justice

Registreeritud kuriteod, 2000–2004	116
Avastatud kuriteod, 2000–2004.....	117
Avastatud kuriteod liigi järgi, 2000–2004	118
Prokuratuuri töö, 2000–2004.....	118
Jõustunud kohtuotsusega alaealised süüdimõistetud kuriteo liigi ja kohtu määratud põhikaristuse järgi, 2004.....	119
Põhikaristused liigi järgi, 2000–2004.....	119
Kriminaalasjad esimese astme kohtus, 2000–2004.....	119
Haldusasjad esimese astme kohtus, 2000–2004	120
Tsiviilasjad esimese astme kohtus, 2000–2004	120
Riigikohtu töö, 2000–2004.....	121
Tollis registreeritud rikkumised, 2000–2004.....	122
Vanglaasutustes viibivad isikud, 2000–2004	122
Kinnipeetavate liikumine vanglaasutustes, 2000–2004	123
Kriminaalhooldusalused, 2000–2004	124
<i>Recorded criminal offences, 2000–2004 .....</i>	<i>116</i>
<i>Cleared criminal offences, 2000–2004.....</i>	<i>117</i>
<i>Cleared criminal offences by type, 2000–2004 .....</i>	<i>118</i>
<i>Indicators of work of the Prosecutor's Office, 2000–2004 .....</i>	<i>118</i>
<i>Definitely sentenced juveniles by type of offence and principal penalty imposed, 2004 .....</i>	<i>119</i>
<i>Principal penalties by type of penalty, 2000–2004 .....</i>	<i>119</i>
<i>Criminal cases in courts of first instance, 2000–2004 .....</i>	<i>119</i>
<i>Administrative cases in courts of first instance, 2000–2004 .....</i>	<i>120</i>
<i>Civil cases in courts of first instance, 2000–2004.....</i>	<i>120</i>
<i>Indicators of work of the Supreme Court, 2000–2004 .....</i>	<i>121</i>
<i>Offences recorded by customs authorities, 2000–2004 .....</i>	<i>122</i>
<i>Persons incarcerated in penal institutions, 2000–2004 .....</i>	<i>122</i>
<i>Movement of persons incarcerated in penal institutions, 2000–2004 .....</i>	<i>123</i>
<i>Offenders under probation, 2000–2004 .....</i>	<i>124</i>

Ülevaade

Peatükk esitab õigusstatistikat aastate 2000–2004 kohta.

2004. aastal kuritegevuse tasemes väga suuri muutusi ei olnud. Suurenen alaealiste toimepandud kuritegude osatähtsus, ulatudes 13,4%-ni kõigist kuritegudest, mille toimepanija on teada.

Isikuvastaste kuritegude arv suurenes 2003. aastaga võrreldes hüppeliselt, sest kehalist väärkohtlemist käsitatakse nüüd kuriteona. Vähenenud on tapmiste ja mõrvade osatähtsus. Jätakuvalt suurenes liikluskuritegude osatähtsus. Joobes juhtimise arv kasvas 31%. See kasv võib olla tingitud ka tugevnenud kontrollist.

2004. aastal suurenes nii raskete kui ka kergemate kuritegude avastamise protsent.

Karistustest oli nii vabadusekaotusi kui ka tingimisi vabadusekaotusi 42%, rahatrahvi osa oli 15%.

Esimese astme kohtusse saabunud haldusasjade arv suurenes oluliselt, kuid see on tingitud seadusemuudatustest. Tsiviilasju saabus 2004. aastal kohtusse peaaegu niisama palju kui eelmisel aastal, neid lahendati aga 14% rohkem.

Tollis registreeriti oluliselt vähem rikkumisi: vaid 51% 2003. aasta tasemest. Ka laekunud trahvisumma oli tunduvalt väiksem. Kinni peeti 40 000 liitrit salaalkoholi ja 7,4 miljonit salaigarette.

Vanglaasutustes viibis 2004. aastal 4565 inimest, neist 1096 olid eeluurimise all. Naisi oli vangistuses 155, alaealisi 57. Enamik vangistatuid on vanglas varavastaste kuritegude tõttu.

Kriminaalhoolduse all oli 8084 isikut, neist 656 naist ja 459 alaealist. Pool neist oli kriminaalhoolduse all esimese karistuse järel.

Overview

The chapter presents crime statistics for the years 2000–2004.

In 2004 there were no remarkable changes in crime statistics. The share of criminal offences by juveniles increased, amounting to 13.4% of all offences where the offender was known.

The number of criminal offences against persons increased significantly compared to 2003, because now all tortuous acts are considered as criminal offences. The share of manslaughters and murders has decreased. The share of traffic criminal offences has continuously increased. Drunk driving increased 31%, this might also be caused by stronger supervisory.

In 2004 the percentage of cleared serious criminal offences, as well as regular criminal offences increased.

Convicted prisoners and conditional sentences both accounted for 42% of all punishments, the share of

fines was 15%. Administrative cases in courts of first instance increased significantly, but this is caused by changes in law. In 2004, the number of civil cases remained on the level of the previous year, but the percentage of cleared cases increased by 14%.

The number of criminal offences recorded by customs authorities decreased by 51% compared to 2003. The number of fines also decreased. 40,000 litres of alcohol and 7.4 million illegal cigarettes were seized.

In 2004, 4,565 persons were incarcerated in penal institutions, 1,096 of them under investigation. 155 females and 57 juveniles were in penal institutions. Most convicts were imprisoned because of crimes against property.

9,084 persons were under probation, 656 females and 459 juveniles. Half of them were under probation after the first committed crime.

Registreeritud kuriteod, 2000–2004 Recorded criminal offences, 2000–2004

Kuriteo liik	2000	2001	2002	2003	2004	Type of criminal offence
KOKKU	57 799	58 497	53 293	53 595	53 048	TOTAL
I astme kuriteod	1 117	818	1 634	2 976	2 804	1st degree offences
II astme kuriteod	54 498	55 460	50 953	50 586	50 224	2nd degree offences
neist alaealiste kuriteod ^a	2 301	2 206	2 400	2 358	3 201	of which committed by juveniles ^a
Inimsuse ja rahvusvahelise julgeoleku vastased kuriteod	3	2	-	-	-	Criminal offences against humanity and international security
Isikuvastased kuriteod	1104	1 070	1 411	1 202	2 459	Criminal offences against the person
tapmine ja tapmiskatse	189	164	93	130	85	manslaughter and attempted manslaughter
mõrv ja mõrvakatse	..	..	62	38	20	murder and attempted murder
tahtlik kehavigastuse tekitamine	414	427	..	..	..	wilful infliction of bodily injuries
raske tervisekahjustuse tekitamine	..	..	413	200	233	causing serious health damage
vägistamine	73	52	84	107	121	rape
pantvangi võtmine	1	3	-	2	1	hostage taking
Poliitiliste ja kodanikuõiguste vastased kuriteod	32	41	23	4	7	Criminal offences against political and civil rights
Rahvatervisevastased kuriteod	..	..	128	1 011	1 109	Criminal offences against public health
narkokuriteod	..	..	731	1 170	1 099	drug offences
Varavastased kuriteod	45 641	45 149	41 683	42 860	39 244	Criminal offences against property
salajane vargus	38 117	37 393	..	..	..	concealed theft
avalik vargus	4 272	4 109	..	..	..	unconcealed theft
vargus	..	..	34 501	34 675	31 768	larceny
eluruumist	..	..	7 356	6 495	5 625	from a dwelling
sõidukist	8 192	8 344	7 914	7 385	628	from a vehicle
sõidukivargus	624	770	567	460	335	of a vehicle
metsavargus	1 244	934	601	487	5 625	of forest
röövimine	482	366	..	..	..	robbery
röövimine	..	..	2 924	1 885	1 632	robbery
eluruumist	..	..	351	202	189	from a dwelling
omastamine	490	557	1 143	863	1 270	embezzlement
kelmus	1 802	2 286	1 760	2 129	2 073	fraud

Registreeritud kuriteod, 2000–2004 Recorded criminal offences, 2000–2004

Järg — Cont.

Kuriteo liik	2000	2001	2002	2003	2004	Type of criminal offence
asja omavoliline kasutamine	..	..	..	2 037	1 636	<i>unauthorised use of a thing</i>
sõiduauto omavoliline kasutamine	1 698	2 048	2 061	1 693	1 212	<i>unauthorised use of a car</i>
väljapressimine	199	230	193	207	164	<i>extortion</i>
Avaliku usalduse vastased kuriteod	..	..	192	820	1 697	<i>Criminal offences against public trust</i>
raha võltsimine ja valeraha kasutamine	145	108	200	282	607	<i>counterfeiting and use of counterfeit money</i>
Majanduskuriteod	..	..	..	283	260	<i>Economic criminal offences</i>
salakaubavedu	32	49	61	39	30	<i>illicit traffic</i>
Liikluskuriteod	..	..	701	2 587	3 252	<i>Traffic criminal offences</i>
Liiklusnõuete rikkumine ^b	2143	1 826	1 592	293	233	<i>Violation of traffic requirements^b</i>
Joores juhtimine ^b	..	1 260	1 643	2 298	3 018	<i>Driving while intoxicated^b</i>
Kuriteod kaitseteenistuses	..	..	1	4	0	<i>Criminal offences relating to service in Defence Forces</i>

^a Kuritegu loetakse alaealise (alla 18-aastase) sooritatuks pärast avastamist.

^b 2002.–2004. aasta andmed sisaldavad nii karistusseadustiku kui ka kriminaalkoodeksi alusel registreeritud kuritegusid, real "Liikluskuriteod" on näidatud ainult karistusseadustiku alusel registreeritud kuriteod.

^a To consider an offence as having been committed by juveniles (under 18) it must be cleared first.

^b Data on 2002–2004 include criminal offences registered on the basis of the Criminal Code and the Penal Code, while in the row "Traffic criminal offences" only those registered on the basis of the Penal Code are indicated.

Avastatud kuriteod, 2000–2004 Cleared criminal offences, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Kokku	17 952	19 016	18 065	20 266	23 853	Total
Alaealiste toimepandud kuriteod	2 301	2 199	2 400	2 358	3 201	<i>By juveniles</i>
Grupi toimepandud kuriteod	3 857	4 240	3 287	2 952	3 497	<i>In a group</i>
Alkoholijoores toimepandud kuriteod	4 431	4 076	3 681	3 929	4 565	<i>Being drunken</i>
Narkojoobes toimepandud kuriteod	828	1 299	732	246	255	<i>Being intoxicated by narcotics</i>
Varem karistatu(te) toimepandud kuriteod	6 370	7 392	6 308	7 662	8 069	<i>By previously sentenced person(s)</i>
I astme kuriteod	659	521	677	1 383	1 663	1st degree criminal offences
Alaealiste toimepandud kuriteod	72	47	88	222	353	<i>By juveniles</i>
Grupi toimepandud kuriteod	201	173	196	389	490	<i>In a group</i>
Alkoholijoores toimepandud kuriteod	325	223	239	327	284	<i>Being drunken</i>
Narkojoobes toimepandud kuriteod	13	12	17	32	9	<i>Being intoxicated by narcotics</i>
Varem karistatu(te) toimepandud kuriteod	260	205	269	598	463	<i>By previously sentenced person(s)</i>
II astme kuriteod	16 132	17 142	17 101	18 839	22 168	2nd degree criminal offences
Alaealiste toimepandud kuriteod	2 165	2 073	2 274	2 133	2 844	<i>By juveniles</i>
Grupi toimepandud kuriteod	3 615	4 016	3 055	2 555	3 003	<i>In a group</i>
Alkoholijoores toimepandud kuriteod	4 005	3 753	3 374	3 600	4 280	<i>Being drunken</i>
Narkojoobes toimepandud kuriteod	317	567	698	214	246	<i>Being intoxicated by narcotics</i>
Varem karistatu(te) toimepandud kuriteod	5 813	6 782	5 984	7 058	7 602	<i>By previously sentenced person(s)</i>

Avastatud kuriteod liigi järgi, 2000–2004
Cleared criminal offences by type, 2000–2004

Kuriteo liik	2000	2001	2002	2003	2004	Type of criminal offence
KOKKU	17 952	19 016	18 065	20 266	23 853	TOTAL
Tapmine ja tapmiskatse	152	142	69	85	83	Manslaughter and attempted manslaughter
Mõrv ja mõrvakatse	..	..	68	38	23	Murder and attempted murder
Tahtlik kehavigastuse tekitamine	247	254	..	..	..	wilful infliction of bodily injuries
Raske tervisekahjustuse tekitamine	..	..	273	115	158	Causing serious health damage
Vägistamine	47	30	15	82	94	Rape
Narkokuriteod	..	..	634	792	995	Drug offences
Salajane vargus	7 650	7 172	..	..	..	Concealed theft
Avalik vargus	982	959	..	..	..	Unconcealed theft
Vargus	..	..	6 799	8 934	9 584	Larceny
eluruumist	..	..	1 938	2 075	1 936	from a dwelling
sõidukivargus	106	138	121	156	128	of a vehicle
Röövimine	232	186	..	..	..	Robbery
Röövimine	..	..	952	635	622	Robbery
eluruumist	..	..	248	146	119	from a dwelling
Omastamine	359	373	954	731	802	Embezzlement
Kelmus	1 215	1 633	1 259	1 907	1 595	Fraud
Sõiduauto omavoliline kasutamine	468	492	514	328	312	Unauthorised use of a car
Väljapressimine	126	167	119	136	111	Extortion
Raha võltsimine ja valeraha kasutamine	15	11	64	59	252	Counterfeiting and use of counterfeit money
Liikluskuriteod	..	..	..	2 197	2 999	Traffic criminal offences
liiklusnõuete rikkumine	1 897	1 661	1 511	179	137	violation of traffic requirements
Kuriteod kaitseteenistuses	..	..	-	-	0	Criminal offences relating to service in Defence Forces

Prokuratuuri töö, 2000–2004
Indicators of work of the Prosecutor's Office, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Algatatud kriminaalasjad	56 836	63 364	59 035	59 364	57 179	Filed criminal cases
Kohtusse saadetud kriminaalasjad	6 597	8 888	8 841	9 935	5 669	Criminal cases in which the charges were filed in the trial court
nendes süüdistatavad	9 518	12 233	11 365	12 821	7 150	persons brought to trial in those cases
Peatatud kriminaalasjad	42 922	39 171	34 684	32 312	..	Suspended criminal cases
Lõpetatud kriminaalasjad	5 357	9 408	9 881	11 122	34 726	Closed criminal cases
Täiendavale uurimisele saadetud kriminaalasjad	688	673	652	845	..	Criminal cases returned for additional investigation
Läbiotsimiseks antud sanktsioonid	2 002	2 682	1 858	1 881	..	Search warrants
Vara arestimiseks antud sanktsioonid	210	179	217	151	..	Sanctions on seizure of property
Esitatud protestid	310	217	236	216	..	Filed protests
apellatsiooniprotestid	219	175	181	146	..	appeal protests
Läbivaadatud protestid	295	251	212	211	..	Examined protests
rahuldatud	223	171	158	152	..	satisfied
Saabunud kaebused	5 191	4 818	4 373	6 062	..	Received complaints
Lahendatud kaebused	4 228	3 750	5 005	5 997	..	Settled complaints
rahuldatud	649	763	992	827	..	satisfied
antud selgitus	2 215	1 609	2 168	2 004	..	clarified
rahuldamata	1 364	1 378	1 845	1 847	..	unsatisfied
Edasisaadetud kaebused	1 273	1 059	789	620	..	Forwarded complaints

Jõustunud kohtuotsusega alaealised süüdimõistetud kuriteo liigi ja kohtu määratud põhikaristuse järgi, 2004

Definitively sentenced juveniles by type of offence and principal penalty imposed, 2004

Kuriteo liik	Süüdi- mõistetud	Süüdimõistetud karistusliigi järgi				Vabastatud karistuse kandmisest	Type of offence
		vabaduse- kaotus	tingimisi vabaduse- kaotus	arest	raha- trahv		
	Convicted offenders	Convicted offenders by type of penalty				Relieved from punishment	
		imprison- ment	conditional sentence	arrest	fine		
Tahtlik tapmine ja tapmiskatse	13	10	..	..	..	..	Murder and attempted murder
Tahtlik üliraske kehavigastuse tekitamine	7	7	..	..	..	..	Wilful infliction of severe bodily injuries
Vägistamine ja vägistamiskatse	8	6	..	..	..	..	Rape and attempted rape
Salajane vargus	306	215	..	..	6	4	Concealed theft
Avalik vargus	9	4	..	..	1	..	Unconcealed theft
Röövimine	79	61	..	..	..	..	Robbery
Huligaansus	52	33	..	..	3	..	Hooliganism
Mootorsõiduki ärandamine	40	33	..	..	7	..	Unauthorized taking of a motor vehicle

Põhikaristused liigi järgi, 2000–2004

Principal penalties by type of penalty, 2000–2004
(protsenti — percentages)

Karistusliik	2000	2001	2002	2003	2004	Type of penalty
Vabadusekaotus	22.74	25.30	25.21	31.70	42.16	Imprisonment
alla 1 aasta	7.21	9.44	9.42	4.45	15.99	less than 1 year
1–2 aastat	8.92	8.95	7.91	3.92	12.59	1 to 2 years
üle 2 kuni 3 aastat	2.14	2.28	3.03	6.05	..	over 2 to 3 years
üle 3 kuni 5 aastat	1.78	1.67	2.57	5.97	8.42	over 3 to 5 years
üle 5 kuni 8 aastat	2.12	2.17	1.63	4.10	4.86	over 5 to 8 years
üle 8 kuni 10 aastat	0.22	0.38	0.27	2.00	..	over 8 to 10 years
üle 10 aasta	0.33	0.42	0.33	2.90	0.31	over 10 years
Eluaegne vanglakaristus	0.04	0.02	0.05	0.14	0.00	Life imprisonment
Vabadusekaotuse tinglik mittekohaldamine	43.51	43.50	46.24	30.32	42.16	Conditional sentence
Arest	4.57	5.04	3.24	0.07	0.01	Arrest
Rahatrahv	28.36	25.07	23.84	8.24	15.41	Fine
Karistuse kandmisest vabastamine	0.85	1.14	0.40	0.47	0.27	Relieving from punishment
Teataval ametikohal töötamise või teataval tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmine	0.08	0.28	0.07	..	..	Deprivation of the right to be employed in a particular position or to operate in a particular area of activity

Kriminaalasjad esimese astme kohtus, 2000–2004

Criminal cases in courts of first instance, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Saabunud aasta jooksul	9 224	9 024	9 331	10 680	9 868	Received during year
Lahendatud otsusega	8 007	8 234	8 068	8 857	9 308	Settled by judgment
Lõpetatud	204	...	...	...	110	Closed
Kohaldatud meditsiinilise iseloomuga mõjutusvahendit	24	43	23	29	5	Medical treatment imposed to offender
Saadetud täiendavaks uurimiseks	154	387	173	112	11	Returned for additional investigation
Saadetud teisele kohtule	131	10	14	1	106	Filed to another court
Lahendamata aasta lõpul	3 329	3 473	3 331	3 561	3 923	Unsettled at the end of year
menetlus peatatud	319	183	213	188	700	proceedings suspended
Väljamõistetud trahvisumma, tuhat krooni	17 165	10 266	10 059	11 915	16 664	Total sum of fines ordered to be paid, thousand kroons

Haldusasjad esimese astme kohtus, 2000–2004
Administrative cases in courts of first instance, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Saabunud protestid ja kaebused institutsiooni või ametiisiku järgi, kelle õigusakt või toiming vaidlustati	2 018	2 372	2 206	2 945	4 116	<i>Received complaints and protests by authority or officials whose legal act or procedure was disputed</i>
valitsus, riigikantselei, ministeerium, amet, inspeksioon	407	418	879	255	1 059	<i>Government, State Chancellery, ministry, executive agency, inspectorate</i>
politsei	165	86	123	149	187	<i>police</i>
maksuametid	144	192	245	318	423	<i>tax agencies</i>
maa-, linna-, vallavalitsus	803	1 204	946	917	1 157	<i>county, city or rural municipality government</i>
muu	322	472	381	624	1 320	<i>other</i>
Tagastatud	237	190	261	445	70	<i>Returned</i>
Lahendatud otsusega	1 056	1 274	972	1 155	1 790	<i>Settled by judgment</i>
rahuldatud	510	527	319	325	163	<i>satisfied</i>
Lõpetatud	387	440	423	566	192	<i>Closed</i>
Jäetud läbi vaatamata	149	189	54	40	34	<i>Left without consideration</i>
Saadetud teisele kohtule	375	30	34	41	64	<i>Filed to another court</i>
Lahendamata aasta lõpul	756	848	2 554	2 810	3 253	<i>Unsettled at the end of year</i>
menetlus peatatud	26	54	25	65	0	<i>proceedings suspended</i>

Tsiviilasjad esimese astme kohtus, 2000–2004
Civil cases in courts of first instance, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Hagimenetlusasjad						Civil suits
Saabunud kohtusse	19 609	18 896	21 665	22 155	22 511	<i>Brought before the court</i>
Vastuvõtmisest keeldutud	609	236	864	1 029	915	<i>Refused to accept</i>
Lahendatud otsusega	13 916	12 915	13 371	13 758	15 739	<i>Settled by judgment</i>
rahuldatud	12 663	11 304	11 999	12 722	1 739	<i>satisfied</i>
sealhulgas:						<i>of which:</i>
töövaidlused	340	328	320	397	158	<i>labour disputes</i>
perekonnaõiguslikud vaidlused	2 991	2 890	687	3 047	2 405	<i>disputes in family law</i>
abielulahutused	1 152	1 110	995	670	601	<i>divorces</i>
alaealiste lastega vanemad	748	643	453	553	514	<i>spouses with juvenile children</i>
laste elatise sissenõudmised	1 367	1 261	1 333	1 490	1 438	<i>charges for alimony</i>
vanemaõiguste äravõtmine	274	312	...	...	234	<i>deprivation of parental rights</i>
omandiõiguslikud vaidlused	147	76	66	159	132	<i>disputes on property</i>
neist rahuldatud:						<i>of which satisfied:</i>
töövaidlused	180	165	174	107	77	<i>labour disputes</i>
perekonnaõiguslikud vaidlused	2 826	2 745	2 571	2 279	2 133	<i>disputes in family law</i>
abielulahutused	1 112	1 082	981	524	587	<i>divorces</i>
alaealiste lastega vanemad	734	628	446	447	488	<i>spouses with juvenile children</i>
laste elatise sissenõudmised	1 287	1 187	1 275	1 110	1 327	<i>charges for alimony</i>
vanemaõiguste äravõtmine	256	299	...	...	219	<i>deprivation of parental rights</i>
omandiõiguslikud vaidlused	100	49	51	63	372	<i>disputes in property law</i>
Lõpetatud	4 185	3 896	3 253	3 649	3 331	<i>Closed</i>
Jäetud läbi vaatamata	1 154	1 120	1 032	1 074	889	<i>Left without consideration</i>
Saadetud teisele kohtule	206	187	232	345	296	<i>Filed to another court</i>
Lahendamata aasta lõpul	10 785	10 298	11 901	12 668	10 326	<i>Unsettled at the end of year</i>
menetlus peatatud	316	...	109	182	..	<i>proceedings suspended</i>
Makstud riigilõiv, tuhat krooni	18 411	21 941	26 377	31 091	35 731	<i>State fees paid, thousand kroons</i>

Tsiviilasjad esimese astme kohtus, 2000–2004

Civil cases in courts of first instance, 2000–2004

Järg — Cont.

	2000	2001	2002	2003	2004	
Erimenetlusasjad						Special proceedings
Saabunud kohtusse	1 957	1 356	1 591	1 625	1 388	<i>Brought before the court</i>
Vastuvõtmisest keeldutud	90	28	113	111	66	<i>Refused to accept</i>
Lahendatud otsusega	1 304	1 409	1 062	1 038	..	<i>Settled by judgment</i>
rahuldatud	1 216	1 358	981	1 273	..	<i>satisfied</i>
sealhulgas:						<i>of which:</i>
juuriidiliste faktide tuvastamine	115	102	...	...	..	<i>establishment of legal facts</i>
isiku teovõime piiramine	303	723	262	176	95	<i>restriction of a person's active legal capacity</i>
lapsendamine, eestkoste	388	399	387	118	534	<i>adoption, guardianship</i>
neist rahuldatud:						<i>of which satisfied:</i>
juuriidiliste faktide tuvastamine	104	92	...	...	..	<i>establishment of legal facts</i>
isiku teovõime piiramine	273	713	256	141	93	<i>restriction of a person's active legal capacity</i>
lapsendamine, eestkoste	367	388	379	113	517	<i>adoption, guardianship</i>
Lõpetatud	98	116	133	156	..	<i>Closed</i>
Jäetud läbi vaatamata	20	37	30	67	..	<i>Left without consideration</i>
Saadetud teisele kohtule	10	5	13	12	..	<i>Filed to another court</i>
Lahendamata aasta lõpul	687	397	576	549	..	<i>Unsettled at the end of year</i>
menetlus peatatud	3	1	2	3	..	<i>proceedings suspended</i>
Makstud riigilõiv, tuhat krooni	50	49	52	41	37	<i>State fees paid, thousand kroons</i>
Pankrotiavaldused						Bankruptcy petitions
Saabunud kohtusse	847	835	837	1 090	265	<i>Brought before the court</i>
Kuulutatud välja pankrot	370	292	312	313	157	<i>Bankruptcy declared</i>
Avaldus rahuldamata	26	6	14	9	145	<i>Petition not satisfied</i>
Lõpetatud	261	309	313	383	39	<i>Closed</i>
seoses raugemisega	116	83	234	280	23	<i>due to becoming void</i>
Makstud riigilõiv, tuhat krooni	913	566	570	639	59	<i>State fees paid, thousand kroons</i>

Riigikohtu töö, 2000–2004

Indicators of work of the Supreme Court, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Läbivaadatud põhiseaduslikkuse	14	7	18	22	23	<i>Reviewed petitions</i>
järelevalve taotlusi						<i>on constitutional review</i>
Avaldused ja kaebused	1 859	2 068	2 083	1 875	2 140	<i>Applications and complaints</i>
kriminaalasjad	683	658	549	725	631	<i>criminal cases</i>
haldusasjad	412	514	578	440	635	<i>administrative cases</i>
tsiviilasjad	764	896	956	710	667	<i>civil cases</i>
Menetlusloast keeldutud	1 141	1 351	1 366	1 404	1 406	<i>Leave for proceedings not given</i>
kriminaalasjad	416	478	399	551	427	<i>criminal cases</i>
haldusasjad	272	340	364	329	371	<i>administrative cases</i>
tsiviilasjad	453	533	603	524	464	<i>civil cases</i>
Kriminaalasjades esitatud kaebuste ja protestide läbivaatamine						<i>Examination of complaints and protests in criminal cases</i>
menetletud	194	211	185	166	169	<i>proceeded</i>
lahendatud	160	198	164	185	..	<i>settled with judgment</i>
neist rahuldatud	67	79	135	93	..	<i>of which satisfied</i>
Haldusasjade läbivaatamine						<i>Examination of administrative cases</i>
läbivaadatud	61	76	69	75	85	<i>examined</i>
rahuldatud	42	61	57	62	63	<i>satisfied</i>
Tsiviilasjade läbivaatamine						<i>Examination of civil complaints</i>
lahendatud	160	163	155	159	158	<i>settled with judgment</i>
rahuldatud	98	124	111	106	118	<i>satisfied</i>
I või II astme kohtu lahend tühistatud või muudetud	233	284	224	100	189	<i>Judgment of the court of 1st or 2nd instance quashed or changed</i>
kriminaalasjad	93	99	56	81	50	<i>criminal cases</i>
haldusasjad	42	61	57	66	68	<i>administrative cases</i>
tsiviilasjad	98	124	111	100	71	<i>civil cases</i>

Tollis registreeritud rikkumised, 2000–2004
Offences recorded by customs authorities, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Tollieeskirja rikkumised	4 693	6 120	3 280	3 587	1 849	<i>Offences against Customs Act</i>
tolliseaduse alusel	4 627	6 045	3 129	2 946	1 473	<i>under the Customs Act</i>
kriminaalkodeksi alusel	54	26	48	134	58	<i>under the Criminal Law</i>
muude seaduste alusel	12	49	103	507	318	<i>under other laws</i>
Tolliseaduse rikkujad	4 627	6 043	3 129	2 603	2 173	<i>Offenders against Customs Act</i>
juriidilised isikud	2 460	2 598	1 428	904	328	<i>legal persons</i>
Eestis registreeritud	2 431	2 555	1 395	650	324	<i>registered in Estonia</i>
füüsilised isikud	2 167	3 445	1 701	1 699	1 521	<i>natural persons</i>
kodakondsuse järgi:						<i>by citizenship:</i>
Eesti ^a	1 255	2 742	1 394	846	857	<i>Estonian^a</i>
Venemaa	753	322	207	319	594	<i>Russian</i>
Läti	89	116	41	53	17	<i>Latvian</i>
Leedu	19	75	20	28	19	<i>Lithuanian</i>
Soome	16	114	8	29	8	<i>Finnish</i>
Rootsi	8	13	6	5	0	<i>Swedish</i>
muu	27	63	25	84	26	<i>other</i>
Laekunud trahvisumma, miljonit krooni	7.2	9.6	7.4	6.4	3.8	<i>Collected fines, million kroons</i>
Kinni peetud aktsiisialused kaubad						<i>Seized excise goods</i>
100%-line alkohol, tuhat liitrit	..	23.0	52.1	35.7	40	<i>alcohol, of 100% vol, thousand litres</i>
sigaretid, miljonit kütus, tuhat tonni	15.4	13.5	23.9	22.5	7.4	<i>cigarettes, millions fuel, thousand tons</i>
Konfiskeeritud relvad						<i>Confiscated arms</i>
tulirelvad	2	2	2	1	2	<i>fire-arms</i>
külmrelvad	1	21	14	4	19	<i>cold steel</i>

^a Koos Eestis alaliselt elavate kodakondsuseta isikutega.
Including stateless persons residing in Estonia.

Vanglaasutustes viibivad isikud, 2000–2004
Persons incarcerated in penal institutions, 2000–2004
(aasta lõpus — at end-year)

	2000 ^a	2001 ^b	2002	2003	2004	
KOKKU	4 822	4 783	4 385	4 352	4 565	<i>TOTAL</i>
Eeluurimis- ja kohtualused	1 541	1 505	1 293	1 355	1 096	<i>Persons under investigation and prosecution</i>
Arestitud	11	-	-	-	-	<i>Persons under arrest</i>
Väljasaadetavad	8	8	2	2	..	<i>Internees</i>
Eluaegse vanglakaristusega	26	..	..	31	32	<i>Persons imprisoned for life</i>
Süüdimõistetud	3 236	3 270	3 059	3 220	3 469	<i>Convicted offenders</i>
naised	126	138	129	133	155	<i>females</i>
eestlased	1 372	1 324	1 231	1 367	1 524	<i>Estonians</i>
Süüdimõistetud vanuse järgi						<i>Convicted offenders by age</i>
13–14-aastased	1	1	-	-	1	<i>13–14 years old</i>
15–17-aastased	64	67	54	46	56	<i>15–17 years old</i>
18–21-aastased	518	422	268	359	435	<i>18–21 years old</i>
22–24-aastased	...	...	437	451	486	<i>22–24 years old</i>
22–25-aastased	660	641	...	...	..	<i>22–25 years old</i>
25–29-aastased	...	...	745	724	790	<i>25–29 years old</i>
26–30-aastased	641	693	...	...	..	<i>26–30 years old</i>
30–39-aastased	...	...	883	938	1 006	<i>30–39 years old</i>
31–40-aastased	797	814	...	...	..	<i>31–40 years old</i>
40–49-aastased	...	...	442	486	474	<i>40–49 years old</i>
41–50-aastased	416	477	...	...	..	<i>41–50 years old</i>
50–59-aastased	...	...	186	178	181	<i>50–59 years old</i>
51–60-aastased	100	114	...	...	..	<i>51–60 years old</i>
60-aastased ja vanemad	...	...	44	38	42	<i>60 and older</i>
61-aastased ja vanemad	39	41	...	...	..	<i>61 and older</i>

Vanglaasutustes viibivad isikud, 2000–2004
Persons incarcerated in penal institutions, 2000–2004
(aasta lõpus — at end-year)

Järg — *Cont.*

	2000 ^a	2001 ^b	2002	2003	2004	
Süüdimõistetud karistusaja järgi						Convicted offenders by period of sentence
Kuni 1 aasta	172	205	201	247	425	<i>Less than 1 year</i>
1 kuni alla 2 aasta	443	408	453	488	518	<i>1 to less than 2 years</i>
2 kuni alla 3 aasta	453	399	371	413	453	<i>2 to less than 3 years</i>
3 kuni alla 5 aasta	510	551	528	598	696	<i>3 to less than 5 years</i>
5 kuni alla 10 aasta	1 245	1 224	1 092	1 026	910	<i>5 to less than 10 years</i>
10 kuni alla 15 aasta	319	342	330	340	330	<i>10 to less than 15 years</i>
15–30 aastat	94	110	53	77	106	<i>15–30 years</i>
Eluaegse vanglakaristusega	..	31	31	31	32	<i>Persons imprisoned for life</i>
Süüdimõistetud vabadusekaotuste arvu järgi						Convicted offenders by number of imprisonments
Esimest korda	857	817	702	733	770	<i>First time</i>
Teist korda	735	708	575	615	689	<i>Second time</i>
Kolmandat korda	619	641	562	502	522	<i>Third time</i>
Neljandat või enamat korda	1 025	1 104	1 220	1 370	1 488	<i>Fourth or more times</i>
Süüdimõistetud kuriteo liigi järgi						Convicted offenders by type of offence
Isikuvastased kuriteod	1 077	1 023	1 092	1 032	1 228	<i>Offences against a person</i>
tahtlik tapmine ja tapmiskatse	642	518	598	576	828	<i>murder and attempted murder</i>
tahtlik raske kehavigastuse tekitamine	286	265	276	321	158	<i>wilful infliction of severe bodily injuries</i>
vägistamine ja vägistamiskatse	143	135	132	113	128	<i>rape and attempted rape</i>
Varavastased kuriteod	1 720	1 676	1 813	2 218	3 448	<i>Offences against property</i>
vargus	827	632	973	1 283	1 468	<i>theft</i>
röövimine	424	546	563	666	780	<i>robbery</i>
Kuriteod õigusemõistmise vastu	89	140	86	168	338	<i>Offences against prosecution</i>
Valitsemiskorraldustel põhinevad kuriteod ^c	33	52	64	..	..	<i>Offences against administrative order^f</i>
Kuriteod avaliku korra ja ühiskondliku julgeoleku vastu	312	382	559	206	426	<i>Offences against public order and public security</i>
narkokuriteod	35	90	...	284	291	<i>drug offences</i>

^a Justiitsministeeriumi vanglate osakond muutis 2000. ja 2002. aastal vanglastatistikas vanuserühmade jaotust.

^b Alates 2001. aastast lisati eluaegse vanglakaristusega kinnipeetavad süüdimõistetute hulka.

^c 2003. aasta andmed on arvatud avaliku korra ja ühiskondliku julgeoleku vastu suunatud süütegude hulka.

^a *In 2000 and 2002 the Prisons Department of the Ministry of Justice changed presentation of statistics with respect to convicted offenders' age groups.*

^b *From 2001 persons imprisoned for life were included in the number of convicted offenders.*

^c *The data for 2003 are included in the offences against public order and public security.*

Kinnipeetavate liikumine vanglaasutustes, 2000–2004
Movement of persons incarcerated in penal institutions, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Süüdimõistetud						Convicted offenders
Vabastatud	1 518	1 838	2 135	1 841	1 996	<i>Released</i>
tähtaja lõppemisel	1 130	1 351	1 568	1 444	1 571	<i>at the end of sentence period</i>
tingimisi enne tähtaega või seoses karistuse kergendamise	351	467	554	377	415	<i>conditionally before the end of sentence period or due to mitigation</i>
armuandmise korras	1	2	1	2	4	<i>due to pardoning</i>
ravimatu haiguse tõttu	7	3	2	3	1	<i>due to incurable illness</i>
muudel põhjustel	29	15	10	13	5	<i>for other reasons</i>
Surnud	7	1	8	10	10	<i>Deceased</i>

Kinnipeetavate liikumine vanglaasutustes, 2000–2004
Movement of persons incarcerated in penal institutions, 2000–2004

Järg — Cont.

	2000	2001	2002	2003	2004	
Arestitud						Persons under arrest
Uued karistusekandjad	139	..	..	..	..	<i>Newly sentenced</i>
naised	5	..	..	..	..	<i>females</i>
Vabastatud	140	..	..	..	7 234	<i>Released</i>
karistuse ärakandmisel	140	..	..	..	..	<i>at the end of detention period</i>
Surnud	-	..	..	..	2	<i>Deceased</i>
Eeluurimis- ja kohtualused						Persons under investigation and prosecution
Uued vahialused	4 701	3 411	3 411	3 388	2 867	<i>Newly taken into custody</i>
naised	165	229	229	448	320	<i>females</i>
alaealised (alla 18-aastased)	328	341	341	231	263	<i>juveniles (under 18)</i>
Vabastatud	1 265	1 464	647	1 188	1 996	<i>Released</i>
tökendi muutumisel	585	697	697	106	..	<i>due to change of restraint</i>
seoses kriminaalasja kohtueelse lõpetamisega	18	28	28	7	..	<i>due to pre-court closing of criminal case</i>
muudel põhjustel	662	739	739	704	425	<i>for other reasons</i>
Surnud	4	4	4	2	10	<i>Deceased</i>
Väljasaadetavad						Internees
Uued väljasaadetavad	9	21	21	21	..	<i>Newly interned</i>
naised	-	3	3	1	..	<i>females</i>
Vabastatud	23	17	17	20	..	<i>Released</i>
seoses elamisloa saamisega	-	2	2	1	..	<i>due to receiving a residence permit</i>
seoses Eestist väljasaatmisega	13	10	10	16	..	<i>due to deportation from Estonia</i>
muudel põhjustel	9	5	5	3	..	<i>for other reasons</i>
Surnud	-	-	-	0	..	<i>Deceased</i>

Kriminaalhooldusalused, 2000–2004
Offenders under probation, 2000–2004
(aasta lõpus — at end-year)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Kriminaalhooldusalused	6 356	7 077	6 682	7 277	8 084	Offenders under probation
Naised	577	656	516	576	656	<i>Females</i>
Alaealised (alla 18-aastased)	825	773	645	634	459	<i>Juveniles (under 18)</i>
tütarlapsed	91	90	64	59	48	<i>girls</i>
Eesti kodakondsusega	4 620	5 114	5 008	5 367	6 088	<i>Estonian citizens</i>
Eestlased	3 889	4 304	4 153	4 442	4 983	<i>Estonians</i>
Kriminaalhooldusalused katseaja järgi						Offenders under probation by probation period
Kuni 1 aasta	672	807	1 357	413	515	<i>Less than 1 year</i>
1 kuni alla 2 aasta	3 413	3 743	3 115	4 962	5 715	<i>1 to less than 2 years</i>
2 kuni alla 3 aasta	1 835	1 928	1 816	1 771	1 784	<i>2 to less than 3 years</i>
Üle 3 aasta	435	599	394	131	67	<i>Over 3 years</i>
Teadmata	1	-	-	-	-	<i>Unknown</i>
Kriminaalhooldusalused vanuse järgi						Offenders under probation by age
13–17-aastased	815	771	645	624	459	<i>13–17 years old</i>
18–21-aastased	1 291	1 484	..	..	1 128	<i>18–21 years old</i>
22–33-aastased	2 385	2 741	..	..	..	<i>22–33 years old</i>
34–44-aastased	1 233	1 346	..	..	..	<i>34–44 years old</i>
44–55-aastased	473	571	..	..	..	<i>44–55 years old</i>
55–66-aastased	130	129	..	..	..	<i>55–66 years old</i>
67-aastased ja vanemad	29	35	..	..	..	<i>67 and older</i>

Kriminaalhooldusalused, 2000–2004
Offenders under probation, 2000–2004
(aasta lõpus — at end-year)

Järg — *Cont.*

	2000	2001	2002	2003	2004	
18–20-aastased	..	..	1 093	1 063	1 128	<i>18–20 years old</i>
21–24-aastased	..	..	1 254	1 359	1 493	<i>21–24 years old</i>
25–29-aastased	..	..	1 154	1 298	1 518	<i>25–29 years old</i>
30–39-aastased	..	..	1 371	1 669	1 889	<i>30–39 years old</i>
40–49-aastased	..	..	757	856	1 320	<i>40–49 years old</i>
50–59-aastased	..	..	312	301	384	<i>50–59 years old</i>
60–64-aastased	..	..	63	62	58	<i>60–64 years old</i>
65-aastased ja vanemad	..	..	33	45	35	<i>65 and older</i>
Teadmata	-	-	-	-	-	<i>Unknown</i>
Kriminaalhooldusalused						<i>Offenders under probation</i>
sotsiaalse seisundi järgi						<i>by social status</i>
Töötab	2 228	2 806	2 715	3 015	3 371	<i>Employed</i>
Õpib	1 003	1 048	875	861	850	<i>Studying</i>
Pensionär	211	231	265	280	342	<i>Retired</i>
Sõjaväeteenistuses	57	44	18	16	13	<i>In military service</i>
Registreeritud töötuna	486	623	471	538	749	<i>Registered as unemployed</i>
Juhutöödel	1 161	1 258	1 276	1 366	1 427	<i>At odd jobs</i>
Ei tööta ega õpi	1 191	1 067	1 062	1 116	798	<i>Neither employed nor studying</i>
Määramata	19	-	-	-	64	<i>Not specified</i>
Kriminaalhooldusalused						<i>Offenders under probation by</i>
kriminaalkaristuste arvu järgi						<i>number of criminal convictions</i>
Esimest korda	4 059	4 197	1 357	3 716	3 716	<i>First time</i>
Teist korda	1 266	1 504	3 115	1 551	1 551	<i>Second time</i>
Kolmandat korda	497	665	1 816	821	821	<i>Third time</i>
Neljandat ja enamat korda	533	711	394	1 096	1 096	<i>Fourth or more times</i>
Teadmata	1	-	-	-	0	<i>Unknown</i>
Kriminaalhooldusalused						<i>Offenders under probation by</i>
toimepandud kuriteo järgi						<i>offence</i>
Isikuvastased kuriteod	479	493	528	418	207	<i>Offences against a person</i>
Varavastased kuriteod	4 021	4 459	3 927	2 527	1 457	<i>Offences against property</i>
Muud kuriteod	..	..	3 027	1 697	1 175	<i>Other offences</i>
Ettekanded						<i>Reports on offenders</i>
kriminaalhooldusaluste kohta						<i>under probation</i>
Korralised ettekanded	13 992	16 957	16 723	...	16 776	<i>Regular reports</i>
Erakorralised ettekanded	1 325	1 485	1 739	1 696	953	<i>Extraordinary reports</i>
ettepanekuga pöörata karistus täitmisele	676	764	717	...	..	<i>with the proposal to enforce the sentence</i>

Mõisted

Alaealine — alla 18-aastane isik.

Avastatud kuritegu — kuritegu, mille toimepannud isik(ud) on välja selgitatud.

Esimese astme kohus — maa-, linna- ja halduskohus.

Esimese astme kuritegu — süütegu, mille eest on karistusseadustikus raskeima karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus üle viie aasta, eluaegne vangistus või sundlõpetamine (kriminaalkoodeks — üle 8 aasta).

Jõustunud kohtuotsus — kui apellatsioonkaebust või protesti ei esitatud, jõustub kohtuotsus nende esitamise tähtaja möödumisel. Apellatsioonkaebuse või protesti esitamisel jõustub kohtuotsus, kui seda ei tühistata, pärast kriminaalaja läbivaatamist kõrgemalseisvas kohtus.

Kriminaalhooldusalune — tingimisi karistatud või tingimisi karistusest enne tähtaega vabastatud süüdimõistetud, kelle kohus on katseajaks kriminaal-seaduses sätestatud korras kriminaalhooldaja järelevalve alla määratud.

Kuritegu — karistusseadustikus sätestatud süütegu, mille eest on füüsilisele isikule põhikaristusena ette nähtud rahaline karistus või vangistus ja juriidilisele isikule rahaline karistus või sundlõpetamine.

Kõrgeima astme kohus — Riigikohus.

Lisakaristus — kuriteo eest võib mõista ühe põhikaristuse, millega võib ühendada ühe või mitu lisakaristust, üht liiki karistusi ei saa samal ajal mõista põhi- ja lisakaristusena. Lisakaristusena võib kohus mõista rahaträvi, teataval ametikohal töötamise või teataval tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmise ja riiklike teenetemärkide kandmise õiguse äravõtmise.

Põhikaristus — kohus võib mõista järgmisi põhikaristusi: rahaträvi, teataval ametikohal töötamise või teataval tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmine, arest, vabadusekaotus (ka tingimisi).

Tahtlik kuritegu — tahtlus on kavatsus, otsene ja kaudne tahtlus. Isik paneb teo toime kavatselt, kui ta seab eesmärgiks süüteo koosseisule vastava asjaolu teostamise ja teab, et see saabub, või vähemalt peab seda võimalikuks. Isik paneb teo toime kavatselt ka siis, kui ta kujutab endale ette, et süüteo koosseisule vastav asjaolu on eesmärgi saavutamise hädavajalik tingimus. Isik paneb teo toime otsese tahtlusega, kui ta teab, et teostab süüteo koosseisule vastava asjaolu, ja tahab või vähemalt mõnab seda. Isik paneb teo toime kaudse tahtlusega, kui ta peab võimalikuks süüteo koosseisule vastava asjaolu saabumist ja mõnab seda.

Teise astme kohus — ringkonnakohus.

Teise astme kuritegu — süütegu, mille eest on karistusseadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus (kriminaalkoodeks — vabadusekaotus mitte üle kaheksa aasta).

Metoodika

Statistikaamet saab registreeritud kuritegude, nende avastamise, eeluurimise peatamise ning kuriteo toimepannud isikute andmed Politseiametilt väljavõttena keskandmebaasist. Kuni 2002. aastani hõlmasid andmed ka kaitsepolitseis, alates 1998. aastast Kaitsejõudude Peastaabis ning alates 1999. aastast Maksu- ja Tolliametis, Piirivalveametis ja Tööinspeksioonis registreeritud kuritegusid.

Alates 1. septembrist 2002 jõustus Eestis uus karistusseadustik. Seetõttu ei ole kõikide kuritegude puhul võimalik võrrelda 2002. aasta andmeid varasematega. Samuti muutusid kuritegude raskusastmete definitsioonid. I astme kuriteo eest on nüüd raskeima karistusena ette nähtud vangistus alates 5 aastast, kriminaalkoodeksis oli alampiir 8 aastat. Alates 2003. aastast on varasema mõiste haldusõiguse rikkumised asemel kasutusel mõiste väärteoasjad.

2002. aasta ülevaates on võrreldavad kriminaalkoodeksi ja karistusseadustiku järgsed andmed tinglikult summeeritud, vastupidisel juhul on aga mõiste näidatud mitterakendatavana.

2004. aastal toimus prokuratuuri otseselt puudutava kriminaalmenetluse vallas kaks suurt reformi — muudeti prokuratuuriseadust ning asendati kriminaalmenetluse koodeksi kriminaalmenetluse seadustikuga. Sellega seonduvalt ei saa prokuratuuri tööd kajastavaid andmeid varasemate aastate andmetega võrrelda.

Kuriteo toimepanija on teada vaid avastatud kuritegude puhul. Kuni 1999. aastani avaldas Politseiamet avastatud kuritegude hulgas ainult samal aastal sooritatud ja avastatud kuriteod, alates 1999. aastast ka varasematel aastatel toimepandud ja jooksval aastal avastatud kuriteod.

Justiitsministeeriumi kohtute osakonnalt on saadud esimese astme kohtute koondandmed kriminaal-asjade, tsiviilasjade, haldusasjade ja väärteoasjade kohta ning koondandmed teise astme kohtute tööst, samuti kõigi astmete kohtutes jõustunud kohtuotsusega kriminaalvastutusele võetud isikutele kohaldatud karistumäärade ja süüdimõistetute kohta, sealhulgas süüdimõistetute arv üksikute paragrahvide kaupa ja alaealiste süüdimõistetute andmed.

Informatsioon aasta jooksul vanglates viibinud isikute kohta on saadud Justiitsministeeriumi vanglate osakonnalt ning andmed kriminaalhooldusaluste kohta Justiitsministeeriumi kohtute osakonna kriminaalhoolduse ja kriminaalpreventsiiooni talituselt.

Riigiprokuratuurilt ja Riigikohtult on saadud andmed nende töö kohta ning Maksu- ja Tolliametilt tollieeskirja rikkumise kohta.

Õigusstatistikat mõjutavad otseselt teatud seadusemuudatused. Pidevalt on täiustatud nii kriminaalkodeksit kui ka teisi seadusi. Seda tuleb esitatud andmeid analüüsidest arvestada.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Definitions

1st degree offence — an offence the maximum punishment prescribed for which in the Penal Code is imprisonment for a term of more than five years, life imprisonment or compulsory dissolution (Criminal Code — imprisonment for a term exceeding eight years).

2nd degree offence — an offence the punishment prescribed for which in the Penal Code is imprisonment for a term of up to five years or a pecuniary punishment (Criminal Code — imprisonment for a term not exceeding eight years).

Additional punishment — court can impose one principal penalty together with one or more additional punishments. The principal penalty and the additional punishment cannot be of the same kind. Court can impose as an additional punishment a fine, deprivation of the right to be employed in a particular position or to operate in a particular area of activity and deprivation of the right to wear national decorations of merit.

Cleared offence — person(s) who committed the offence has (have) been found out.

Court of 1st instance — county, city or administrative courts.

Court of 2nd instance — circuit courts.

Court of higher instance — the Supreme Court.

Criminal offence — an offence which is provided for in the Penal Code and the principal punishment prescribed for which in the case of natural persons is a pecuniary punishment or imprisonment and in the case of legal persons, a pecuniary punishment or compulsory dissolution.

Definitively sentenced — if an appeal or protest was not filed, the court judgment enters into force upon the expiry of the time limit established for filing the appeal or protest. In case the appeal or protest was filed, the court judgment enters into force, unless it is disaffirmed, after the criminal case has been examined by the court of higher instance.

Intentionally committed criminal offence — intent is deliberate intent, direct intent or indirect intent. A person is deemed to have committed an act with deliberate intent if the aim of the person is to create circumstances which belong to the necessary elements of an offence and is aware that such circumstances occur or if he or she at least foresees

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 4.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 5.

the occurrence of such circumstances. A person is also deemed to have committed an act with deliberate intent if the person assumes that the circumstances which constitute the necessary elements of an offence are an essential prerequisite for the achievement of the aim. A person is deemed to have committed an act with direct intent if the person knowingly creates circumstances which belong to the necessary elements of an offence and wants or at least tacitly accepts the creation of the circumstances.

Juvenile — under 18-year-old person.

Offender under probation — see Probationer.

Principal penalty — court can impose the following principal penalties: fine, deprivation of the right to be employed in a particular position or to operate in a particular area of activity, arrest, imprisonment (incl. conditional sentence).

Probationer — a convicted offender who has been given a conditional sentence or released on parole and whom a court has placed under the supervision of a probation supervisor for a probationary period pursuant to the procedure provided for in the Criminal Code.

Methodology

The Statistical Office receives data on recorded criminal offences, their clearance and suspension of pre-trial investigation together with the data on offenders from the Police Board as an excerpt from their central database. Until 2002 the data included offences recorded at the Security Police Board, from 1998 also those recorded by the General Staff of the Defence Forces and from 1999 those recorded by the Tax and Customs Board, the Border Guard Administration and the Labour Inspectorate.

The new Penal Code entered into force on 1 September 2002. Therefore the data on some types of criminal offences are not comparable with those of the previous year. Also the definitions of the degrees of criminal offences were changed. The maximum punishment prescribed for a criminal offence in the first degree is imprisonment for a term of more than 5 years; in the Criminal Code the corresponding term was 8 years. Starting from

2003 the term 'administrative offence case' has been replaced by the term 'misdemeanour matter'.

The data for which the Criminal Code and the Penal Code are homologous are conventionally summed up in the 2002 review, if this was not the case the category is shown as not applicable.

In 2004 there were two important reforms concerning criminal procedure — the Prosecutor's Office Act was changed and the former Code of Criminal Procedure was replaced by the new Code of Criminal Procedure. That is the reason why some data on the work of the Prosecutor's Office are not comparable with the data for the previous years.

An offender is known only for cleared offences. Until 1999 among cleared offences only offences committed and cleared during the same year were shown. From 1999 offences committed in earlier years and cleared in the surveyed year were added.

The Department of Courts of the Ministry of Justice presents data on the total number of administrative, civil and criminal cases heard in courts of first and second instance together with the data on persons (separately on juveniles) definitively sentenced for criminal offences in all courts by type of offence and type of punishment imposed.

Information on persons incarcerated in prisons is received from the Department of Prisons of the Ministry of Justice and on offenders under probation from the probation supervision and crime prevention division of the Department of Courts of the Ministry of Justice.

The Public Prosecutor's Office and the Supreme Court present the data on their activities and the Tax and Customs Board present data on violations of customs rules.

Changes in legislation directly influence crime statistics. The Criminal Code as well as other acts are continuously being improved. When analysing the presented data this should be taken into consideration.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, No 4.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, No 5.*

LEIBKONNA ELUJÄRG

Household living niveau

Leibkonnaliikme netosissetuleku suurus ja struktuur, 1996–2004	132
Leibkonnaliikme netosissetulek kuus, 1996–2004	133
Leibkonnaliikme keskmine netosissetulek ja mediaanleibkonna netosissetulek liikme kohta, 1996–2004 (diagramm)	133
Leibkonnaliikme netosissetulek leibkonna tüübi järgi, 1996–2004	134
Leibkonnaliikme netosissetulek leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2004	136
Leibkonnaliikme netosissetulek leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2004	137
Leibkonnaliikme kulutuste suurus ja struktuur, 1996, 1998, 2000–2004	138
Leibkonnaliikme keskmised kulutused ja mediaanleibkonna kulutused liikme kohta, 1996–2004 (diagramm)	138
Leibkonnaliikme kulutused leibkonna tüübi järgi, 1996–2004	139
Esimese ja viienda kulukvintiili leibkondade liikme keskmiste kulutuste suhe, 1996–2004 (diagramm)	143
Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2004	144
Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2004	147
Leibkonnad koduse vara järgi, 1996–2004	150
Toidukaupade keskmine hind ja ostukogus, 1999–2004	150
<i>Amount and structure of disposable income per household member, 1996–2004 .....</i>	
<i>Disposable income per household member in a month, 1996–2004 .....</i>	<i>132</i>
<i>Average disposable income per household member and disposable income in median household, 1996–2004 (diagram) .....</i>	<i>133</i>
<i>Disposable income per household member by type of household, 1996–2004 .....</i>	<i>134</i>
<i>Disposable income per household member by educational level of the head of the household (reference person), 2000–2004 .....</i>	<i>136</i>
<i>Disposable income per household member by sex of the head of the household (reference person), 1997–2004 .....</i>	<i>137</i>
<i>Amount and structure of expenditure per household member, 1996, 1998, 2000–2004 .....</i>	<i>138</i>
<i>Average expenditure per household member and expenditure in median household, 1996–2004 (diagram) .....</i>	<i>138</i>
<i>Expenditure per household member by type of household, 1996–2004 .....</i>	<i>139</i>
<i>Ratio of average expenditure per household member in the first and fifth expenditure quintile households, 1996–2004 (diagram) .....</i>	<i>143</i>
<i>Expenditure per household member by educational level of the head of the household (reference person), 2000–2004 .....</i>	<i>144</i>
<i>Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person), 1997–2004 .....</i>	<i>147</i>
<i>Households by domestic property, 1996–2004 .....</i>	<i>150</i>
<i>Average prices and quantities of more important foodstuffs bought, 1999–2004 .....</i>	<i>150</i>

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat leibkonna sissetuleku ja kulutuste kohta, leibkondade jaotuse koduse vara järgi ja tähtsamate toidukaupade hinnad ning ostukogused 2004. aastal. Avaldatud on sissetuleku ja kulutuste dünaamika 1996.–2004. aasta kohta.

2004. aastal oli leibkonnaliikme keskmine netosissetulek 36 348 krooni. Suurim tuluallikas oli palgatöö — 23 483 krooni (65%). Leibkonnaliige kulutas keskmiselt 33 590 krooni. Sellest üle veerandi kulus toidule (28%), 15% eluasemele, 11% transpordile, 7% vabale ajale ning 6% nii rõivastele ja jalatsitele, sideteenustele kui ka majapidamisele.

2003. aastaga võrreldes suurenes keskmine väljaminek peaaegu kõikides kulugruppides. Vähenesid vaid alkohoolsetele jookidele ja tubakatoodetele tehtud kulutused. Kõige enam suurenesid transpordikulutused (40%). Seda mõjutasid nii uue või kasutatud auto ostmiseks tehtud kulutuse ligi kolmekordne kasv kui ka viiendiku võrra suurenenud

kulutused sõidukikütusele. Kiiresti kasvasid ka majapidamis- ja tervishoiukulutused.

Leibkonnaliikme keskmine netosissetulek oli 2004. aastal suurim lasteta tööelise paari leibkonnas ja üksiku tööelise leibkonnas (keskmisest suurem vastavalt 41% ja 31%). Väikseim oli sissetulek kahe ja enama lapsega ühe täiskasvanu leibkonnas (57% Eesti keskmisest). Leibkonnaliikme netosissetuleku erinevus leibkonna tüübiti 2003. aastaga võrreldes suurenes.

2004. aastaks oli 1996. aastaga võrreldes leibkonnaliikme netosissetulek kasvanud 2,11 korda (19 151 krooni) ning kulutused 1,96 korda (16 420 krooni). Niisiis on leibkonnaliikme netosissetulek suurenenud kulutustest kiiremini. Seda mõjutas vajadus varem võetud laene tagasi maksta (laenude tagasimaksmine on vaadeldaval ajavahemikul kasvanud ligi kaheksa korda). Peale suurenenud laenukoormuse aeglustasid kulutuste kasvutempot suurenenud investeeeringud, näiteks

kinnisvara kapitaalremont, ehitus ja ostmine. (Laenu tagasimaksmist ja investeerimist on käsitletud säästuna, mitte kulutusena ja laenu võtmist säästu kasutamisenä, mis ei kuulu sissetuleku hulka.)

Netosissetuleku struktuuris kasvas aastatel 1996–2004 palgatöö kui suurima tuluallika osatähtsus protsendipunkti võrra (12 659 krooni). Siiretest (pension, lapsetoetus, elatusraha jms) saadud sissetuleku osatähtsus kasvas vaadeldaval ajavahemikul kolm protsendipunkti, hõlmates leibkonnaliikme netosissetulekust üle veerandi. Ligi kaks ja pool korda vähenes individuaalsest teisest tegevusest saadava sissetuleku osatähtsus (1996. aasta 11%-st 2004. aasta 4%-ni), põllumajanduslikust ettevõtlusest saadud sissetuleku osatähtsus vähenes ligi viis ja pool korda. Põllumajanduslikust ettevõtlusest saadava sissetuleku 2,6-kordse vähenemise (1996. aasta 1517 kroonist 2004. aasta 590 kroonini) põhjustas põllumajandusliku ettevõtlusega tegelejate (ennekõike väike- tootjate) oluliselt vähenenud arv. Ajavahemikul 1996–2004 vähenes põllumaad kasutavate leibkondade osatähtsus 15%-st 12%-ni ja aiamaad kasutavate leibkondade osatähtsus 47%-st 43%-ni. Samuti oli Eestis 2003. aastal põllumajanduslikke majapidamisi kolmandik vähem kui 2001. aastal ja nendes püsivalt hõivatute arv vähenes ainuüksi kahe aastaga ligi veerandi.

Linnaleibkonna liikme netosissetulek oli 1996. aastal 18 013 ja 2004. aastal 38 606 krooni ning maaleibkonna liikmel vastavalt 14 849 ja 32 138 krooni. Niisiis oli maal elava leibkonna liikme sissetulek linnas elava leibkonna liikme sissetulekust 17% väiksem.

Linnaleibkonna liikme sissetuleku struktuuris oli aastatel 1996–2004 suurim muutus individuaalsest teisest tegevusest saadava sissetuleku osatähtsuse vähenemine kahe kolmandiku võrra (8%-st ja 3%-ni). Oluliselt muutus maaleibkonna sissetuleku struktuur. Suurenes siiretest (1996. aastal 26% ja 2004. aastal 32% netosissetulekust) ja palgatööst saadud sissetuleku (vastavalt 51% ja 55%) osatähtsus. Viimati nimetatut mõjutas oluliselt inimeste pidevalt kasvav mobiilsus: nad on valmis asuma tööle elukohast kaugemale elukohta vahetamata. 2004. aasta tööjõu-uuringu põhjal asus vaid pooltel maal elavatel hõivatutel põhitöökoht koduvallas. Siiretest saadud sissetuleku kasvu mõjutas peamiselt pensionist saadud sissetuleku kasv, sest maal on pensionisaajate osatähtsus rahvastikus oluliselt suurem kui linnas. Maaleibkonna liikmel vähenes ettevõtlusest saadava sissetuleku osatähtsus 21%-st ja 7%-ni. Eesti traditsioonilise ja ajalooliselt väljakujunenud maaelu muutumisele viitab selgelt

põllu-, metsa- ja kalamajandusliku ettevõtluse kui tuluallika vähenenud osatähtsus maaleibkonna liikme netosissetuleku struktuuris — 20%-st 3%-ni. Nii vähenes maal elavate leibkondade hulgas aastatel 1996–2004 põllumaad kasutavate leibkondade osatähtsus 46%-st 32%-ni ja aiamaad kasutavate leibkondade osatähtsus 80%-st 73%-ni.

Olulisi suundumusi ajavahemikul 1996–2004 oli pidevalt vähenenud toidukulutuste osatähtsus leibkonnaliikme kulutuste struktuuris. Kuigi toidukulutused suurenesid aastatel 1996–2004 kokku vaid 1,34 korda, langes 5% kasvust 2004. aastale. Viimase aasta toidukulutuste kasvu mõjutasid peamiselt toidukaupade kallinenud hinnad (keskmiselt 4,2%). 2003. aastaga võrreldes kallines enamiku toidukaupade hind, sealhulgas piima ja piimasaaduste, suhkru- ja kondiitritoodete, kartuli ja peakapsa, liha, kala, juustu ning leiva-saia hind.

Kulutustest suurenesid vaadeldaval ajavahemikul kulutused sideteenustele 7,03 korda; mitterahaline tarbimine 5,80 korda (näiteks mobiiltelefoni kasutamine isiklikul otstarbel töandja arvel), tervishoiukulutused 4,85 korda ning transpordikulutused — 3,48 korda.

Linnaleibkonna liikme kulutused olid 1996. aastal 17 782 ja 2004. aastal 35 120 krooni ning maaleibkonna liikmel vastavalt 15 409 ja 30 732 krooni. Niisiis olid maal elava leibkonna liikme kulutused linnas elava leibkonna liikme kulutustest 12%–13% väiksemad. Maa- ja linnaleibkonna liikme kulutuste struktuuri muutused olid erinevad. Linnas elava leibkonna liikme toidukulutuste osatähtsus vähenes 12 protsendipunkti (1996. aastal 39% ja 2004. aastal 27% kulutustest) ja maal elaval leibkonnal 17 protsendipunkti (vastavalt 48% ja 31%). Linnas kasvasid enam kulutused sideteenustele (6,5 korda), mitterahaline tarbimine (5,9 korda) ja tervishoiukulutused (4,7 korda). Maal kasvasid enam kulutused sideteenustele (10,4 korda), tervishoiukulutused (6,2 korda) ja mitterahaline tarbimine (6,0 korda).

Toiduainete tarbimist iseloomustab omatoodeid ja tasuta saadud toiduainete järjepidevalt vähenenud osatähtsus rahas arvestatuna (1996. aastal 21%, 2004. aastal 12%). Linnas vähenes omatoodeid ja tasuta saadud toiduainete osatähtsus toidukulutustes 15%-st 7%-ni, maal 37%-st 20%-ni. Kõige olulisemendest toiduainetest oli nii maal kui ka linnas kartul. Leibkonnaliikme kohta 2004. aastal tarbitud kartulist kasvatati ise või saadi sugulastelt-tuttavalt selle eest otseselt maksmata maal 79% ja linnas 34%. Muu köögivilja osatähtsus oli maal 63%, munadel 35% ja lihhal 33%.

Overview

The chapter presents data on household income and expenditure, distribution of households by domestic property and average prices and quantities of more important foodstuffs bought in 2004. The dynamics of income and expenditure for 1996–2004 has been presented.

In 2004 the disposable income per household member was 36,348 kroons. The main source of income was the income from labour — 23,483 kroons (65%). The expenditure per household member was 33,590 kroons, of which 28% was spent on food, 15% on dwelling, 11% on transport, 7% on leisure time and 6% on clothing and footwear, on communication and on miscellaneous goods and services.

Compared to 2003, the expenditure per household member increased in almost all expenditure groups. Only the expenditure on alcoholic beverages and tobacco products fell. The expenditure on transport increased the most (40%). The expenditure on transport increased mainly due to the increase in the expenditure on the purchase of a new or used car (nearly 3 times) and due to the increase in the expenditure on motor fuel (by one fifth). The expenditure on household equipment and operation and the expenditure on medical care and health also grew rapidly.

The disposable income per household member in 2004 was the highest in households including a working-age couple without children (41% higher than the average) and in a household of a single working-age person (31% higher than the average). The disposable income per household member in 2004 was the lowest in a household of an adult with at least two children (57% of the average of Estonia). The differences in disposable income by type of household increased.

Compared to 1996, in 2004 the disposable income per household member had increased 2.11 times (by 19,151 kroons) and the expenditure had grown 1.96 times (16,420 kroons). Thus, the disposable income per household member increased faster than the expenditure. One of the reasons for this growth could have been the need to repay loans that had been taken earlier as the repayment of loans had increased near eight times in the observed period. The steep fall of the growth rate of expenditure was influenced by the increase of investments (for example, capital repair and construction or purchase of a real estate). Repaying of loans and investments has been regarded as savings and not expenditure; taking of loans is the use of savings not included in disposable income.

In 1996–2004, the share of income from labour in the total disposable income grew by one percentage

point (12,659 kroons). The share of income from transfers (pension, child benefit, alimony, etc.) in this period grew by three percentage points, accounting for about a quarter of the disposable income per household member. The income from self-employment fell nearly two and half times (11% in 1996 and only 4% in 2004), while the share of the income from agricultural activity decreased nearly five and half times (1,517 kroons in 1996 and 590 kroons in 2004, respectively). Nearly 2.6 times decline in the income from agricultural activity was caused by a considerable decrease in the number of persons and enterprises engaged in agriculture (first of all in the number of small producers who ceased their activity). In the years 1996–2004 the share of households using fields decreased from 15% to 12% and the share of households using kitchen gardens decreased from 47% to 43%. Thus, according to the data of the 2003 Farm Structure Survey, in Estonia the number of agricultural holdings was by a third smaller than in 2001 and the permanent labour force in agricultural holdings decreased by about a quarter in the last two years.

The disposable income per household member in urban areas was 18,013 kroons in 1996 and 38,606 kroons in 2004, and in rural areas it was 14,849 kroons and 32,138 kroons, respectively. Thus, the income of a rural household member was by 17% lower than the income of an urban household member.

The most important change in the income structure of urban households in the years 1996–2004 was the decrease in the share of income from self-employment by about two thirds (8% and 3%, respectively). However, substantial changes took place in the income structure of rural households. The income from transfers increased (26% of the disposable income in 1996 and 32% in 2004), the income from labour also grew (51% and 55%, respectively). The growth rate of income from labour was partly affected by the trend toward job mobility without changing the place of residence. According to the 2004 Labour Force Survey, only half of working population in rural areas had the main job inside the rural municipality in which they resided. The income from transfers increased mainly due to the increase of the pensions because the percentage of old-age pensioners of the overall population was significantly higher in rural areas. The income from self-employment of a rural household member fell from 21% to 7%. The share of agriculture, forestry and fishing as a source of income in the disposable income of a rural household member has decreased from 20% to 3%, this gives evidence of changes occurred in the

traditional rural life in Estonia. Thus, in the years 1996–2004 the share of rural households using fields decreased from 46% to 32% and the share of rural households using kitchen gardens decreased from 80% to 73%.

A continuous decrease in the share of food expenditure in the structure of total expenditure per household member was highly characteristic of the period 1996–2004. While the expenditure on food grew only 1.34 times during 1996–2004, the growth in 2004 was 5%. The main reasons for the growth rate (5%) of expenditure on food in the last year of the reference period was the increase in consumer prices for food (at an average 4.2%). In 2004 compared to 2003, the prices of milk and dairy products, sugar and confectionery, cabbage and potatoes, meat, cheese and bread increased. In 1996–2004, the share of expenditure on food in the total expenditure fell from 41% to 28%.

The expenditure on communication services grew most — 7.03 times. The share of non-monetary consumption (for example, the use of the mobile phone for personal use at the employer's expense) grew 5.80 times, the expenditure on health — 4.85 times and the expenditure on transport — 3.48 times.

The expenditure per household member in urban areas was 17,782 kroons in 1996 and 35,120 kroons in 2004, and in rural areas it was 15,409 kroons and 30,732 kroons, respectively. Thus, the expenditure of a rural household member was by 12–13% lower than the expenditure of an urban

household member. Changes relating to the expenditure structure of rural and urban households were different. The expenditure on food in urban areas fell 12 percentage points (39% of total expenditure in 1996 and 27% in 2004) and in rural areas 17 percentage points (48% and 31%, respectively). In urban areas, expenditure on communication services, non-monetary consumption and expenditure on health increased most (6.5, 5.9 and 4.7 times, respectively). In rural areas, expenditure on communication services, expenditure on health and non-monetary consumption increased most (10.4, 6.2, and 6.0 times, respectively).

A continuous decrease in the share of self-produced and received free of charge food products in total food consumption was characteristic of the reference period (from 21% in 1996 to 12% in 2004). The proportion of self-produced or received free of charge food in the expenditure on food fell from 15% to 7% in urban areas and from 37% to 20% in rural areas. The share of potatoes was the largest in self-produced or received free of charge food, in urban as well as in rural areas. In monetary value, in rural areas 79% of the potatoes consumed per household member were self-produced or received free of charge, the respective indicator in urban areas was 34%. The share of other vegetables was 63% in rural areas, the share of eggs was 35% and the share of meat was 33%.

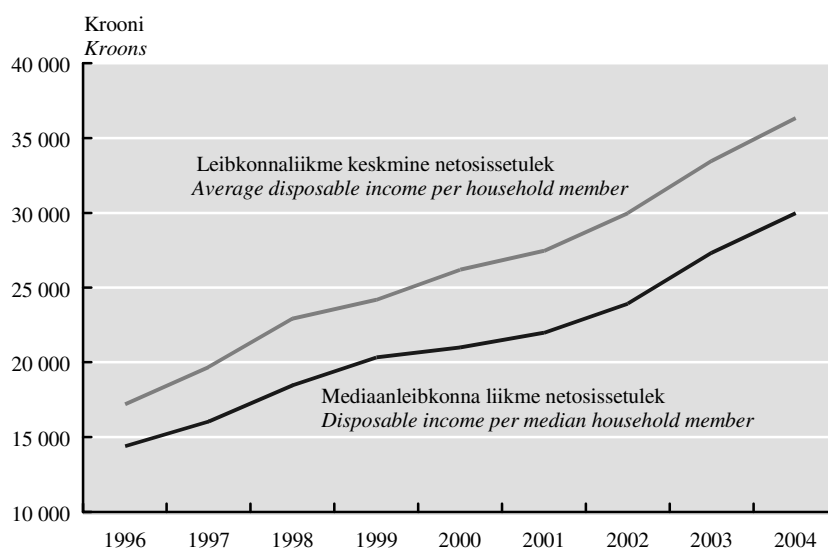
Leibkonnaliikme netosissetuleku suurus ja struktuur, 1996–2004 Amount and structure of disposable income per household member, 1996–2004 (aastas, krooni — in a year, kroons)

Aasta	Sissetulek palgatööst	Tulu individuaalsest töisest tegevusest	Omanditulu	Siirded			Muu tulu	Mitterahaline sissetulek	Kokku
Year	Income from wage labour	Income from self-employment	Income from property	Transfers	pension	lapse-toetus	Other income	Non-monetary income	Total
					pensions	child benefits			
1996	10 824	1 858	74	4 010	2 888	526	336	95	17 197
1997	12 075	2 112	44	4 885	3 606	583	275	307	19 698
1998	14 722	1 382	96	5 460	3 955	730	365	905	22 930
1999	14 781	1 309	148	6 538	4 898	788	384	1 030	24 190
2000	16 555	1 323	199	6 694	4 723	876	458	965	26 194
2001	17 420	1 338	217	6 871	4 915	850	456	1 164	27 466
2002	19 345	1 552	139	7 486	5 330	882	426	1 046	29 994
2003	21 428	1 498	202	8 317	6 071	882	781	1 241	33 467
2004	23 483	1 609	127	9 556	6 982	1 051	642	931	36 348

Leibkonnaliikme netosissetulek kuus, 1996–2004
Disposable income per household member in a month, 1996–2004
 (osatähtsus leibkondade hulgas, % — percentage of all households)

Aasta Year	Netosissetulek kuus brutopalgala alammäära suhte järgi <i>Disposable income by minimum gross wages in a month</i>						Brutopalgala alammäär kuus, krooni <i>Minimum gross wages in a month, kroons</i>
	<0.5	0.5–1	1–2	2–3	3–4	>4	
1996	4.0	9.5	45.0	21.5	9.7	10.3	680
1997	4.1	11.6	50.3	17.8	7.7	8.5	845
1998	4.2	16.9	50.1	15.9	6.1	6.8	1 100
1999	5.7	18.5	49.9	14.4	5.5	5.9	1 250
2000	6.0	22.5	47.7	13.5	5.0	5.3	1 400
2001	10.1	28.5	41.7	11.4	4.8	3.5	1 600
2002	11.9	32.6	38.5	9.9	4.1	3.0	1 850
2003	9.5	36.5	38.1	9.8	3.5	2.6	2 160
2004	9.2	39.5	36.7	9.4	2.9	1.8	2 480

Leibkonnaliikme keskmine netosissetulek ja mediaanleibkonna netosissetulek liikme kohta, 1996–2004
Average disposable income per household member and disposable income in median household, 1996–2004

Leibkonnaliikme netosissetulek leibkonna tüübi järgi, 1996–2004
Disposable income per household member by type of household, 1996–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Sissetulek	1 täis- kasvanu <i>1 adult</i>	2 täis- kasvanut <i>2 adults</i>	1 täis- kasvanu ja laps(ed) <i>1 adult and child(ren)</i>	2 täiskasvanut			Muu <i>Other</i>	<i>Income</i>
				1	2	3 ja enama		
				lapsega <i>2 adults with 1 child</i>	lapsega <i>with 2 children</i>	lapsega <i>with 3 and more children</i>		
1996								
Sissetulek	9 604	11 505	7 584	14 754	11 957	6 691	10 785	<i>Income from wage labour</i>
palgatööst								
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	2 592	2 039	1 240	1 865	1 631	2 659	1 610	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	8 413	7 172	3 530	1 471	1 519	2 182	3 067	<i>Transfers</i>
pension	7 368	6 746	500	288	113	155	2 191	<i>pensions</i>
lapsetoetus	30	32	1 241	648	948	1 502	468	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	617	649	257	1 027	500	546	329	<i>Other income^a</i>
KOKKU	21 226	21 365	12 611	19 117	15 607	12 078	15 791	TOTAL
1997								
Sissetulek	10 436	12 395	9 461	16 394	14 333	7 481	12 075	<i>Income from wage labour</i>
palgatööst								
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	2 037	3 955	1 332	1 721	1 358	3 162	1 692	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	10 375	8 082	4 140	1 675	1 764	2 654	3 541	<i>Transfers</i>
pension	9 413	7 702	552	282	90	155	2 485	<i>pensions</i>
lapsetoetus	26	16	1 464	697	1 121	1 681	542	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	644	662	608	1 126	703	367	512	<i>Other income^a</i>
KOKKU	23 492	25 094	15 541	20 916	18 158	13 664	17 820	TOTAL
1998								
Sissetulek	14 159	15 361	10 259	21 012	15 604	12 666	14 174	<i>Income from wage labour</i>
palgatööst								
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	1 621	1 715	808	1 287	1 397	827	1 345	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	10 139	9 336	4 561	1 715	2 023	3 202	4 056	<i>Transfers</i>
pension	9 164	8 766	646	293	144	84	2 705	<i>pensions</i>
lapsetoetus	8	14	1 741	884	1 488	2 107	719	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 585	971	1 292	2 580	1 598	1 940	1 029	<i>Other income^a</i>
KOKKU	27 504	27 383	16 920	26 594	20 622	18 635	20 604	TOTAL
1999								
Sissetulek	14 580	13 876	10 631	19 789	18 586	9 081	14 384	<i>Income from wage labour</i>
palgatööst								
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	1 379	1 330	984	938	1 696	2 158	1 204	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	12 026	12 011	5 148	2 086	2 321	3 762	5 023	<i>Transfers</i>
pension	10 938	11 329	1 019	274	175	263	3 571	<i>pensions</i>
lapsetoetus	44	64	1 981	1 132	1 456	2 507	715	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	2 112	1 488	1 472	3 028	1 576	1 163	1 121	<i>Other income^a</i>
KOKKU	30 097	28 705	18 235	25 841	24 179	16 164	21 732	TOTAL
2000								
Sissetulek	14 710	17 435	11 884	23 286	17 880	10 543	15 801	<i>Income from wage labour</i>
palgatööst								
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	1 190	1 536	887	1 111	1 068	3 324	1 248	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	13 008	12 043	5 659	2 514	3 137	3 899	5 014	<i>Transfers</i>
pension	11 518	10 702	724	310	215	251	3 389	<i>pensions</i>
lapsetoetus	6	14	2 375	1 165	2 056	2 944	773	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 330	1 906	1 477	3 203	1 989	911	1 211	<i>Other income^a</i>
KOKKU	30 238	32 920	19 907	30 114	24 074	18 677	23 274	TOTAL
2001								
Sissetulek	14 366	17 769	12 445	23 765	19 613	12 762	16 834	<i>Income from wage labour</i>
palgatööst								
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	1 228	1 739	950	977	1 226	1 936	1 321	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	13 440	12 130	6 479	2 840	2 790	4 507	5 209	<i>Transfers</i>
pension	11 924	11 306	1 151	301	216	270	3 451	<i>pensions</i>
lapsetoetus	10	8	2 518	1 228	1 824	3 155	762	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 703	2 360	1 276	2 977	1 758	3 720	1 333	<i>Other income^a</i>
KOKKU	30 737	33 998	21 150	30 559	25 387	22 925	24 697	TOTAL

Leibkonnaliikme netosissetulek leibkonna tüübi järgi, 1996–2004
Disposable income per household member by type of household, 1996–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — *Cont.*

Sissetulek	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	<i>Income</i>
	kasvanu	kasvanut	kasvanu ja	1	2	3 ja enama		
	<i>1 adult</i>	<i>2 adults</i>	<i>1 adult</i>	<i>laps(ed)</i>	<i>lapsega</i>	<i>lapsega</i>	<i>lapsega</i>	
			<i>and</i>	<i>with 1</i>	<i>with 2</i>	<i>with 3 and</i>	<i>Other</i>	
			<i>child(ren)</i>	<i>child</i>	<i>children</i>	<i>more children</i>		
2002								2002
Sissetulek palgatööst	16 460	19 388	15 271	25 388	23 573	15 077	18 473	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest ^b	1 566	1 537	1 222	1 472	1 040	2 112	1 678	<i>Income from self-employment^b</i>
Siirded	14 717	13 007	6 904	3 216	3 374	4 726	5 536	<i>Transfers</i>
pension	12 706	11 886	838	479	236	361	3 809	<i>pensions</i>
lapsetoetus	2	6	2 358	1 360	2 094	3 102	772	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 209	1 769	1 881	2 714	2 316	2 332	1 178	<i>Other income^a</i>
KOKKU	33 953	35 701	25 277	32 791	30 304	24 247	26 864	<i>TOTAL</i>
2003								2003
Sissetulek palgatööst	17 835	21 267	18 511	29 511	23 337	14 834	20 835	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest ^b	1 776	1 177	716	1 248	692	1 834	1 840	<i>Income from self-employment^b</i>
Siirded	16 517	14 977	6 411	3 886	3 335	4 945	5 948	<i>Transfers</i>
pension	14 854	13 873	509	316	139	488	4 087	<i>pensions</i>
lapsetoetus	4	10	2 335	1 220	2 212	3 295	816	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	2 106	3 128	2 980	3 138	3 448	870	1 415	<i>Other income^a</i>
KOKKU	38 234	40 549	28 618	37 783	30 812	22 483	30 038	<i>TOTAL</i>
2004								2004
Sissetulek palgatööst	17 232	25 460	18 098	32 800	25 588	20 362	22 728	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest ^b	1 687	1 211	755	1 706	2 804	1 492	1 537	<i>Income from self-employment^b</i>
Siirded	18 684	15 694	7 114	4 235	4 270	7 717	7 081	<i>Transfers</i>
pension	16 954	14 953	1 333	275	322	606	4 681	<i>pensions</i>
lapsetoetus	0	23	2 988	1 580	2 387	3 803	1 032	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 201	1 440	1 639	4 518	3 116	1 213	1 095	<i>Other income^a</i>
KOKKU	38 804	43 805	27 606	43 259	35 778	30 784	32 441	<i>TOTAL</i>

^a Sisaldab omanditulu, mitterahalist sissetulekut ja muud tulu.

^b Sisaldab ka omatoodetud toiduaineid rahalisse väärtusse hinnatult.

^a *Includes property income, non-monetary income and other income.*

^b *Includes also self-produced foodstuffs estimated in monetary value.*

Leibkonnaliikme netosissetulek leibkonnapea (vastutava liikme) haridutaseme järgi, 2000–2004^a

Disposable income per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person), 2000–2004^a
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Sissetulek	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	<i>Income</i>
2000				
Sissetulek palgatööst	4 949	14 458	23 524	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	991	1 342	1 412	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	12 197	6 109	5 538	<i>Transfers</i>
pension	10 865	3 882	3 691	<i>pensions</i>
lapsetoetus	497	968	884	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	557	1 316	2 416	<i>Other income^b</i>
KOKKU	18 694	23 225	32 890	TOTAL
2001				
Sissetulek palgatööst	4 956	15 660	24 071	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	1 045	1 232	1 581	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	12 449	6 373	5 651	<i>Transfers</i>
pension	11 208	4 268	3 658	<i>pensions</i>
lapsetoetus	515	938	842	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	408	1 678	2 545	<i>Other income^b</i>
KOKKU	18 858	24 943	33 848	TOTAL
2002				
Sissetulek palgatööst	5 511	16 897	26 903	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	1 016	1 797	1 422	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	14 036	6 953	6 011	<i>Transfers</i>
pension	12 640	4 650	3 790	<i>pensions</i>
lapsetoetus	451	946	942	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	391	1 409	2 262	<i>Other income^b</i>
KOKKU	20 954	27 056	36 598	TOTAL
2003				
Sissetulek palgatööst	6 962	18 474	29 937	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	634	1 557	1 676	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	15 571	7 865	6 732	<i>Transfers</i>
pension	14 165	5 496	4 402	<i>pensions</i>
lapsetoetus	588	942	887	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	1 987	1 427	3 403	<i>Other income^b</i>
KOKKU	25 154	29 323	41 748	TOTAL
2004				
Sissetulek palgatööst	10 515	21 510	33 885	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest töisest tegevusest	1 369	1 480	1 968	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	15 163	8 207	8 890	<i>Transfers</i>
pension	13 247	5 575	6 065	<i>pensions</i>
lapsetoetus	732	1 150	1 050	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^b	851	1 400	2 680	<i>Other income^b</i>
KOKKU	27 898	32 597	47 423	TOTAL

^a Haridustasemed (ISCED 97): esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

^b Sisaldab omanditulu, mitterahalist sissetulekut ja muud tulu.

^a ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.

^b Includes property income, non-monetary income and other income.

Leibkonnaliikme netosissetulek leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2004
Disposable income per household member by sex of the head of the household (reference person), 1997–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

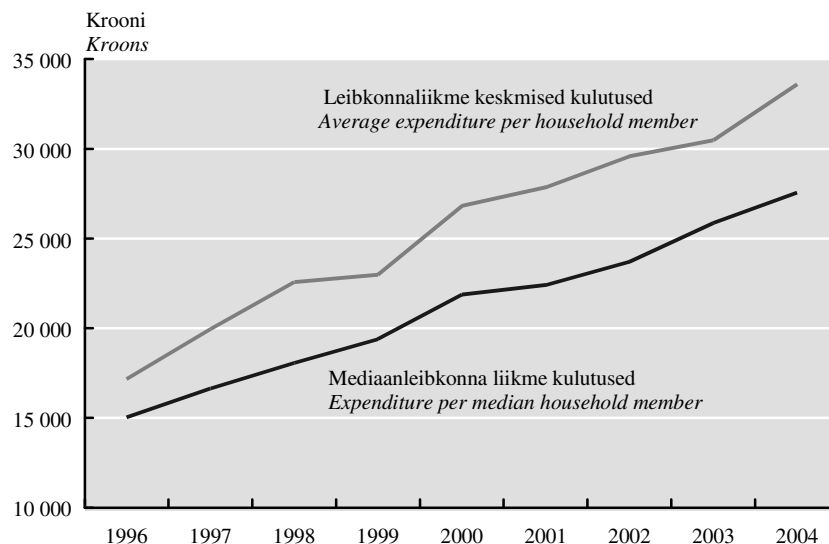
Sissetulek	Mees <i>Males</i>	Naine <i>Females</i>	<i>Income</i>
1997			1997
Sissetulek palgatööst	14 111	9 605	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	2 409	1 752	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	3 772	6 235	<i>Transfers</i>
pension	2 664	4 748	<i>pensions</i>
lapsetoetus	601	562	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	709	526	<i>Other income^a</i>
KOKKU	21 001	18 118	<i>TOTAL</i>
1998			1998
Sissetulek palgatööst	17 333	11 740	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	1 341	1 430	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	4 297	6 788	<i>Transfers</i>
pension	3 088	4 946	<i>pensions</i>
lapsetoetus	751	706	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 601	1 096	<i>Other income^a</i>
KOKKU	24 572	21 054	<i>TOTAL</i>
1999			1999
Sissetulek palgatööst	16 820	12 294	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	1 294	1 327	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	5 362	7 976	<i>Transfers</i>
pension	3 853	6 174	<i>pensions</i>
lapsetoetus	824	744	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 566	1 555	<i>Other income^a</i>
KOKKU	25 042	23 152	<i>TOTAL</i>
2000			2000
Sissetulek palgatööst	18 327	14 445	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	1 402	1 228	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	5 646	7 938	<i>Transfers</i>
pension	3 984	5 603	<i>pensions</i>
lapsetoetus	886	864	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 889	1 308	<i>Other income^a</i>
KOKKU	27 264	24 919	<i>TOTAL</i>
2001			2001
Sissetulek palgatööst	19 375	14 971	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	1 399	1 260	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	5 974	7 996	<i>Transfers</i>
pension	4 170	5 848	<i>pensions</i>
lapsetoetus	889	800	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	2 155	1 439	<i>Other income^a</i>
KOKKU	28 903	25 666	<i>TOTAL</i>
2002			2002
Sissetulek palgatööst	21 226	16 769	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	1 721	1 320	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	6 391	8 988	<i>Transfers</i>
pension	4 390	6 620	<i>pensions</i>
lapsetoetus	967	764	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 784	1 371	<i>Other income^a</i>
KOKKU	31 122	28 448	<i>TOTAL</i>
2003			2003
Sissetulek palgatööst	24 139	17 724	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	1 442	1 571	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	7 080	10 008	<i>Transfers</i>
pension	4 985	7 555	<i>pensions</i>
lapsetoetus	959	775	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	2 495	1 850	<i>Other income^a</i>
KOKKU	35 156	31 153	<i>TOTAL</i>
2004			2004
Sissetulek palgatööst	26 520	19 667	<i>Income from wage labour</i>
Tulu individuaalsest teisest tegevusest	1 689	1 510	<i>Income from self-employment</i>
Siirded	8 075	11 412	<i>Transfers</i>
pension	5 542	8 790	<i>pensions</i>
lapsetoetus	1 126	958	<i>child benefits</i>
Muu sissetulek ^a	1 746	1 647	<i>Other income^a</i>
KOKKU	38 030	34 236	<i>TOTAL</i>

^a Sisaldab omanditulu, mitterahalist sissetulekut ja muud tulu.
Includes property income, non-monetary income and other income.

Leibkonnaliikme kulutuste suurus ja struktuur, 1996, 1998, 2000–2004
Amount and structure of expenditure per household member, 1996, 1998, 2000–2004
(krooni — kroons)

Kulutus	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004	Expenditure
Toit	7 070	7 658	8 597	8 827	9 029	9 049	9 491	<i>Food</i>
ostetud toiduained	5 600	6 242	7 187	7 429	7 675	7 783	8 398	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 470	1 415	1 410	1 398	1 354	1 264	1 093	<i>food self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	329	428	575	536	619	624	622	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	246	307	448	436	474	547	528	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 176	1 675	1 814	1 763	1 821	1 762	2 025	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	3 054	4 093	4 102	4 152	4 658	4 823	5 183	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	804	1 152	1 436	1 555	1 808	1 486	1 880	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	235	354	696	696	784	955	1 141	<i>Health care and services</i>
Transport	1 061	1 460	2 205	2 364	2 255	2 504	3 695	<i>Transport</i>
Sideteenused	280	613	1 175	1 343	1 619	1 888	1 964	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	889	1 640	1 699	1 867	1 981	2 051	2 245	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	217	259	350	452	547	577	551	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	527	773	1 019	968	1 007	1 022	1 157	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	523	764	988	947	998	983	1 132	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	815	1 230	1 628	1 725	1 804	1 901	1 789	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	95	528	542	696	616	671	550	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	372	401	527	468	558	618	769	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	17 170	22 571	26 813	27 848	29 580	30 478	33 590	<i>TOTAL</i>

Leibkonnaliikme keskmised kulutused ja mediaanleibkonna kulutused liikme kohta, 1996–2004
Average expenditure per household member and expenditure in median household, 1996–2004

Leibkonnaliikme kulutused leibkonna tüübi järgi, 1996–2004
Expenditure per household member by type of household, 1996–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Kulutus	1 täis- kasvanu <i>1 adult</i>	2 täis- kasva- nut <i>2 adults</i>	1 täis- kasvanu ja laps(ed) <i>1 adult and child(ren)</i>	2 täiskasvanut			Muu <i>Other</i>	<i>Expenditure</i>
				1 lapsega <i>with 1 child</i>	2 lapsega <i>with 2 children</i>	3 või enama lapsega <i>with 3 and more children</i>		
1996								
Toit	9 680	8 806	5 629	6 662	5 857	5 186	6 521	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	7 614	7 016	4 585	5 366	4 631	3 685	5 186	<i> foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	2 066	1 789	1 043	1 296	1 226	1 501	1 336	<i> self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	429	481	180	415	355	235	248	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	318	323	169	306	208	122	222	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 199	1 176	1 080	1 386	1 240	928	1 150	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	5 111	3839	2 549	2 817	2 339	1 483	2 653	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	945	1 052	555	1 119	848	626	642	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	407	355	120	203	172	97	198	<i>Health care and services</i>
Transport	724	1 442	383	1 981	911	691	1 018	<i>Transport</i>
Sideteenused	432	312	253	299	250	138	245	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	997	1 026	787	1 118	815	758	806	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	108	67	216	320	268	263	263	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	647	486	534	702	618	311	461	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	647	485	523	700	616	308	457	<i> eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	942	866	953	1 024	932	658	668	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	70	113	69	82	155	179	73	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	576	639	180	387	247	132	305	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	22 585	20 983	13 657	18 821	15 215	11 808	15 473	TOTAL
1997								
Toit	9 424	9 318	5 952	7 056	6 222	5 686	6 683	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	7 800	7 428	4 759	5 892	5 089	4 063	5 390	<i> foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 624	1 890	1 194	1 164	1 133	1 622	1 291	<i> self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	547	504	162	458	423	344	283	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	348	329	149	361	232	155	253	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 374	1 487	1 029	1 497	1 655	1 139	1 425	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	5 745	4 729	3 345	3 710	3 126	2 101	3 056	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	838	1 465	832	1 009	1 593	1 121	878	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	396	395	179	298	307	238	220	<i>Health care and services</i>
Transport	941	1 686	479	2 037	1 050	1 657	1 097	<i>Transport</i>
Sideteenused	655	447	329	464	354	204	347	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	1 105	1 557	901	1 408	1 433	1 219	971	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	188	215	410	370	403	204	286	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	829	451	480	742	705	486	461	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	815	448	475	737	704	470	460	<i> eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 050	949	1 098	1 201	1 266	910	952	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	392	214	440	538	426	249	211	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	511	705	123	395	231	427	350	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	24 343	24 451	15 908	21 544	19 426	16 140	17 473	TOTAL

Leibkonnaliikme kulutused leibkonna tüübi järgi, 1996–2004
Expenditure per household member by type of household, 1996–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Expenditure
	kasvanu	kasva- nut	kasvanu ja laps(ed)	1	2	3 või enama lapsega		
	<i>1 adult</i>	<i>2 adults</i>	<i>1 adult and child(ren)</i>	<i>2 adults with 1 child</i>	<i>with 2 children</i>	<i>with 3 and more children</i>	<i>Other</i>	
1998								1998
Toit	9 476	9 566	5 779	7 428	6 415	6 225	7 015	Foodstuffs
ostetud toiduained	7 824	7 838	4 615	6 190	5 267	4 566	5 704	foodstuffs bought
omatoodetud või	1 652	1 727	1 164	1 237	1 148	1 658	1 312	self-produced or
tasuta saadud toit								received free of charge
Alkohoolsed joogid	613	581	172	530	392	337	332	Alcoholic beverages
Tubakatooted	356	394	182	421	269	148	280	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 661	1 639	1 349	2 282	1 747	1 501	1 626	Clothing and footwear
Eluase	6 516	5 245	3 755	3 736	2 469	1 938	3 426	Housing
Majapidamiskulud	1 038	1 536	874	1 304	1 308	1 361	991	Household equipment and operation
Tervishoid	494	540	226	304	300	221	283	Health care and services
Transport	1 301	1 909	546	2 566	1 112	1 158	1 404	Transport
Sideteenused	766	743	498	646	545	464	545	Communication services
Vaba aeg	1 775	1 754	1 416	1 939	1 704	1 909	1 457	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	352	174	120	234	68	22	371	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 189	488	606	973	881	659	681	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	1 182	485	605	950	877	654	671	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 267	1 247	1 073	1 751	1 357	1 531	1 043	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	586	409	510	786	559	1 458	363	Non-monetary consumption
Muud kulutused	1 076	492	114	250	151	130	261	Other expenditure
KOKKU	28 466	26 717	17 220	25 150	19 277	19 062	20 078	TOTAL
1999								1999
Toit	9 700	9 616	6 043	7 071	6 443	5 347	6 913	Foodstuffs
ostetud toiduained	8 263	8 008	4 872	6 060	5 358	3 884	5 776	foodstuffs bought
omatoodetud või	1 436	1 609	1 171	1 010	1 085	1 463	1 136	self-produced or
tasuta saadud toit								received free of charge
Alkohoolsed joogid	613	652	224	498	433	236	362	Alcoholic beverages
Tubakatooted	462	511	178	359	298	202	342	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 843	1 683	1 392	1 768	1 777	1 008	1 593	Clothing and footwear
Eluase	7 103	4 892	3 287	3 632	2 913	1 657	3 385	Housing
Majapidamiskulud	1 153	1 612	703	1 246	1 384	1 692	1 077	Household equipment and operation
Tervishoid	883	676	362	301	326	191	344	Health care and services
Transport	1 140	1 678	653	1 930	1 868	971	1 367	Transport
Sideteenused	997	835	749	994	757	470	760	Communication services
Vaba aeg	1 871	1 888	1 349	2 082	1 893	1 348	1 482	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	157	32	270	115	263	36	361	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	814	478	763	740	990	582	640	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	804	462	757	737	954	581	626	eating out
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 443	1 249	1 043	1 753	1 537	1 248	1 117	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	1 060	549	845	940	856	396	382	Non-monetary consumption
Muud kulutused	1 048	721	120	242	302	52	275	Other expenditure
KOKKU	30 287	27 072	17 981	23 671	22 040	15 436	20 400	TOTAL

Leibkonnaliikme kulutused leibkonna tüübi järgi, 1996–2004
Expenditure per household member by type of household, 1996–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Expenditure
	kasvanu	kasva- nut	kasvanu ja laps(ed)	1 lapsega	2 lapsega	3 või enama lapsega		
	<i>1 adult</i>	<i>2 adults</i>	<i>1 adult and child(ren)</i>	<i>2 adults</i>			<i>Other</i>	
				<i>with 1 child</i>	<i>with 2 children</i>	<i>with 3 and more children</i>		
2000								2000
Toit	10 277	10 696	6 977	8 372	7 412	6 371	8 000	Foodstuffs
ostetud toiduained	8 746	8 947	5 741	7 338	6 110	4 792	6 643	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 531	1 748	1 236	1 034	1 302	1 579	1 357	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	718	799	154	786	557	402	457	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	533	496	176	606	443	301	407	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	2 141	1 547	2 027	2 339	1 866	1 283	1 721	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	6 822	5 080	3 803	4 098	2 963	2 023	3 449	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	1 192	2 161	1 073	1 421	1 840	939	1 202	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	1 054	1 114	566	736	452	202	537	<i>Health care and services</i>
Transport	1 975	2 624	1 044	3 078	2 046	2 441	2 029	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 362	1 222	1 050	1 554	1 130	804	1 073	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	1 731	1 946	1 703	1 893	2 022	1 726	1 465	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	67	110	756	522	354	253	454	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 061	906	1 100	1 382	1 246	823	923	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	1 045	889	1 100	1 322	1 151	821	899	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 646	1 706	2 071	2 398	1 710	1 175	1 391	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	584	707	491	838	756	361	366	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	815	954	177	605	313	172	376	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	31 978	32 068	23 168	30 628	25 110	19 276	23 850	TOTAL
2001								2001
Toit	10 617	10 943	7 493	8 208	7 716	6 653	8 225	Foodstuffs
ostetud toiduained	9 101	9 134	6 206	7 199	6 468	4 759	6 443	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 517	1 808	1 286	1 009	1 248	1 894	1 782	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	679	780	168	613	527	355	432	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	546	515	234	529	409	306	383	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 686	1 723	1 486	2 085	2 195	1 507	1 653	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	6 810	5 469	3 783	3 961	2 818	2 018	3 467	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	1 586	2 746	1 318	1 428	1 740	1 518	1 111	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	1 073	1 142	479	564	552	378	533	<i>Health care and services</i>
Transport	1 975	2 558	1 860	2 781	2 840	1 913	2 257	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 523	1 450	1 301	1 615	1 226	917	1 247	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	1 744	2 094	1 775	1 867	2 112	2 172	1 743	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	60	470	259	707	421	317	528	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	833	828	1 153	1 249	1 266	980	898	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	832	808	916	1 219	1 246	980	888	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 702	2 056	1 478	2 322	1 918	1 513	1 450	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	577	1 172	413	1 249	596	893	456	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	720	872	241	740	203	119	289	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	32 131	34 818	23 441	29 918	26 539	21 559	24 672	TOTAL

Leibkonnaliikme kulutused leibkonna tüübi järgi, 1996–2004
Expenditure per household member by type of household, 1996–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — Cont.

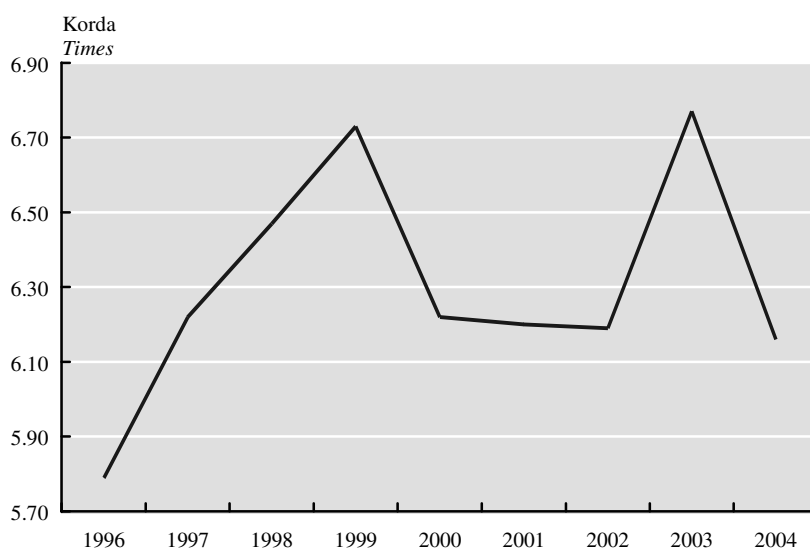
Kulutus	1 täis-	2 täis-	1 täis-	2 täiskasvanut			Muu	Expenditure
	kasvanu	kasva- nut	kasvanu ja laps(ed)	1 lapsega	2 lapsega	3 või enama lapsega		
	<i>1 adult</i>	<i>2 adults</i>	<i>1 adult and child(ren)</i>	<i>2 adults with 1 child</i>	<i>with 2 children</i>	<i>with 3 and more children</i>	<i>Other</i>	
2002								2002
Toit	11 045	10 814	7 692	8 939	7 612	6 824	8 428	Foodstuffs
ostetud toiduained	9 451	9 218	6 610	7 758	6 496	5 546	7 112	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 594	1 596	1 082	1 181	1 116	1 278	1 315	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	745	830	346	787	553	352	528	Alcoholic beverages
Tubakatooted	549	634	373	606	384	280	409	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 653	1 649	2 432	2 026	2 284	1 820	1 727	Clothing and footwear
Eluase	7 956	5 465	4 600	4 678	3 456	2 777	3 847	Housing
Majapidamiskulud	2 224	1 880	2 670	2 206	1 927	1 667	1 489	Household equipment and operation
Tervishoid	1 268	1 294	560	553	485	382	625	Health care and services
Transport	1 489	2 323	1 099	3 134	2 338	2 968	2 286	Transport
Sideteenused	1 689	1 570	1 816	1 715	1 676	1 271	1 592	Communication services
Vaba aeg	1 657	2 063	2 059	2 731	2 492	2 128	1 744	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	152	602	420	821	472	110	642	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 062	814	1 040	1 354	1 136	1 033	953	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	1 061	812	972	1 350	1 134	1 004	942	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 729	1 835	1 655	2 569	2 234	1 482	1 579	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	494	765	822	1 083	969	439	406	Non-monetary consumption
Muud kulutused	1 244	936	464	486	380	157	317	Other expenditure
KOKKU	34 956	33 474	28 049	33 688	28 398	23 689	26 572	TOTAL
2003								2003
Toit	11 041	10 784	7 997	8 879	7 656	7 469	8 358	Foodstuffs
ostetud toiduained	9 605	9 454	6 812	7 829	6 546	5 868	7 091	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 436	1 331	1 184	1 050	1 110	1 601	1 267	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	904	847	330	730	424	479	516	Alcoholic beverages
Tubakatooted	593	688	398	565	574	352	496	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 660	1 572	2 360	1 931	1 673	1 299	1 811	Clothing and footwear
Eluase	8 433	6 269	4 679	4 353	3 385	2 000	3 859	Housing
Majapidamiskulud	1 774	2 153	1 208	1 359	1 403	888	1 253	Household equipment and operation
Tervishoid	1 610	1 618	649	614	354	631	776	Health care and services
Transport	1 933	2 873	1 469	2 668	3 267	1 787	2 452	Transport
Sideteenused	2 002	2 100	1 781	2 137	1 753	1 103	1 801	Communication services
Vaba aeg	2 287	2 017	2 120	3 072	2 064	1 484	1 788	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	161	206	76	1 322	1 586	11	523	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 003	724	1 151	1 340	1 206	725	1 036	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	976	716	1 151	1 220	1 193	697	989	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 823	1 976	2 441	2 863	2 012	1 757	1 608	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	743	720	637	1 046	730	250	560	Non-monetary consumption
Muud kulutused	1 211	1 064	713	363	360	140	414	Other expenditure

Leibkonnaliikme kulutused leibkonna tüübi järgi, 1996–2004
Expenditure per household member by type of household, 1996–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	1 täis- kasvanu <i>1 adult</i>	2 täis- kasva- nut <i>2 adults</i>	1 täis- kasvanu ja laps(ed) <i>1 adult and child(ren)</i>	2 täiskasvanut			Muu <i>Other</i>	Expenditure
				1 lapsega <i>with 1 child</i>	2 lapsega <i>with 2 children</i>	3 või enama lapsega <i>with 3 and more children</i>		
2004								2004
Toit	10 782	11 367	8 213	9 178	7 781	6 992	9 103	Foodstuffs
ostetud toiduained	9 734	10 256	7 442	8 400	6 892	5 694	7 886	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või	1 048	1 111	770	778	889	1 298	1 217	<i>self-produced or</i>
tasuta saadud toit								<i>received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	697	1 024	353	627	513	505	497	Alcoholic beverages
Tubakatooted	540	702	381	605	352	322	504	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 992	2 226	1 882	1 990	1 978	1 213	2 041	Clothing and footwear
Eluase	9 270	6 278	5 199	5 002	4 224	2 537	4 024	Housing
Majapidamiskulud	1 661	2 435	1 640	2 552	1 946	1 847	1 600	Household equipment and operation
Tervishoid	2 432	1 843	742	584	634	451	805	Health care and services
Transport	2 347	3 659	1 206	9 866	3 699	3 291	3 019	Transport
Sideteenused	1 896	1 933	2 063	2 306	1 936	1 603	1 949	Communication services
Vaba aeg	2 092	2 602	2 339	3 080	2 717	2 165	1 881	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	800	148	144	678	440	634	653	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 135	1 108	706	1 294	1 116	742	1 220	Hotels, cafés and restaurants
söömise väljaspool kodu	1 124	1 014	698	1 229	1 109	742	1 218	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 853	2 159	1 703	1 991	2 402	1 573	1 482	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	256	332	470	1 096	887	209	560	Non-monetary consumption
Muud kulutused	1 158	1 275	235	539	521	239	638	Other expenditure
KOKKU	38 911	39 091	27 276	41 388	31 146	24 323	29 976	TOTAL

Esimese ja viienda kulukvintili leibkondade liikme keskmiste kulutuste suhe, 1996–2004
Ratio of average expenditure per household member in the first and fifth expenditure quintile
households, 1996–2004

Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2004^a

Expenditure per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person), 2000–2004^a
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Kulutus	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	<i>Expenditure</i>
2000				2000
Toit	8 122	8 141	9 383	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	6 668	6 679	8 060	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 453	1 462	1 322	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	343	518	732	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	425	508	373	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	707	1 547	2 560	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	4 304	3 629	4 668	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	949	1 303	1 786	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	666	559	890	<i>Health care and services</i>
Transport	869	1 919	3 057	<i>Transport</i>
Sideteenused	653	1 099	1 460	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	792	1 358	2 474	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	30	289	545	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	242	844	1 528	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	240	826	1 469	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	690	1 355	2 326	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	74	426	862	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	444	392	735	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	19 310	23 887	33 379	<i>TOTAL</i>
2001				2001
Toit	8 370	8 301	9 702	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	6 871	6 898	8 342	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 499	1 403	1 360	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	337	514	635	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	408	498	359	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	700	1 483	2 501	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	3 703	3 877	4 677	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	715	1 333	2 139	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	744	517	924	<i>Health care and services</i>
Transport	807	2 363	2 894	<i>Transport</i>
Sideteenused	763	1 309	1 583	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	1 025	1 449	2 723	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	55	248	862	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	238	788	1 458	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	238	780	1 412	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	806	1 518	2 316	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	74	600	1 045	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	369	378	624	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	19 114	25 176	34 442	<i>TOTAL</i>

Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) haridutaseme järgi, 2000–2004^a

Expenditure per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person), 2000–2004^a
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — Cont.

Kulutus	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	Expenditure
2002				2002
Toit	8 537	8 785	9 755	Foodstuffs
ostetud toiduained	7 028	7 370	8 585	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 508	1 415	1 170	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	398	577	816	Alcoholic beverages
Tubakatooted	451	546	344	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	842	1 636	2 752	Clothing and footwear
Eluase	3 843	4 438	5 513	Housing
Majapidamiskulud	1 007	1 661	2 567	Household equipment and operation
Tervishoid	940	666	896	Health care and services
Transport	1 215	2 068	3 174	Transport
Sideteenused	996	1 517	2 155	Communication services
Vaba aeg	1 105	1 592	3 195	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	432	379	926	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	248	893	1 676	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	248	888	1 656	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	782	1 610	2 770	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	168	596	926	Non-monetary consumption
Muud kulutused	497	438	769	Other expenditure
KOKKU	21 461	27 402	38 234	TOTAL
2003				2003
Toit	8 333	8 702	10 169	Foodstuffs
ostetud toiduained	6 937	7 400	9 044	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 396	1 302	1 124	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	436	626	727	Alcoholic beverages
Tubakatooted	617	599	412	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	998	1 531	2 661	Clothing and footwear
Eluase	4 416	4 332	6 025	Housing
Majapidamiskulud	1 160	1 303	2 041	Household equipment and operation
Tervishoid	1 123	748	1 273	Health care and services
Transport	1 846	2 207	3 487	Transport
Sideteenused	1 177	1 872	2 324	Communication services
Vaba aeg	1 042	1 732	3 269	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	17	568	922	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	389	842	1 750	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	389	841	1 612	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	806	1 649	3 024	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	79	428	1 494	Non-monetary consumption
Muud kulutused	511	557	809	Other expenditure
KOKKU	22 950	27 696	40 387	TOTAL

Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) haridustaseme järgi, 2000–2004^a

Expenditure per household member by educational level (ISCED 97) of the head of the household (reference person), 2000–2004^a
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — *Cont.*

Kulutus	Esimene tase või madalam <i>Below upper secondary education</i>	Teine tase <i>Upper secondary education</i>	Kolmas tase <i>Tertiary education</i>	<i>Expenditure</i>
2004				2004
Toit	8 296	9 071	10 859	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	7 152	7 908	9 916	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 144	1 163	943	<i>self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	448	592	768	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	590	570	422	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 073	1 859	2 827	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	4 646	4 659	6 387	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	1 067	1 703	2 626	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	1 465	1 027	1 166	<i>Health care and services</i>
Transport	1 402	3 165	5 848	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 322	1 883	2 450	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	1 259	1 864	3 439	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	30	643	668	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	384	1 085	1 691	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	384	1 049	1 672	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 036	1 609	2 508	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	272	550	708	<i>Non-monetary consumption</i>
Muud kulutused	468	723	1 008	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	23 758	31 003	43 375	TOTAL

^a Haridustasemed (ISCED 97): esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.

Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2004
Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person), 1997–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Kulutus	Mees <i>Males</i>	Naine <i>Females</i>	Expenditure
1997			1997
Toit	7 375	7 368	Foodstuffs
ostetud toiduained	5 988	5 917	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta	1 387	1 451	<i>food self-produced or received</i>
saadud toit			<i>free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	468	276	Alcoholic beverages
Tubakatooted	311	229	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 517	1 295	Clothing and footwear
Eluase	3 630	3 874	Housing
Majapidamiskulud	1 223	862	Household equipment and operation
Tervishoid	301	271	Health care and services
Transport	1 523	878	Transport
Sideteenused	420	397	Communication services
Vaba aeg	1 379	930	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	303	259	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	661	454	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	654	452	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 059	991	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	330	278	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	465	340	Other expenditure
KOKKU	20 965	18 702	TOTAL
1998			1998
Toit	7 793	7 505	Foodstuffs
ostetud toiduained	6 419	6 042	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta	1 374	1 462	<i>food self-produced or received</i>
saadud toit			<i>free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	544	296	Alcoholic beverages
Tubakatooted	358	250	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 861	1 461	Clothing and footwear
Eluase	3 799	4 429	Housing
Majapidamiskulud	1 283	1 003	Household equipment and operation
Tervishoid	324	388	Health care and services
Transport	1 815	1 056	Transport
Sideteenused	625	599	Communication services
Vaba aeg	1 805	1 453	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	294	220	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	932	590	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	922	584	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 303	1 146	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	620	422	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	469	320	Other expenditure
KOKKU	23 825	21 138	TOTAL
1999			1999
Toit	7 501	7 674	Foodstuffs
ostetud toiduained	6 272	6 392	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta	1 230	1 282	<i>food self-produced or received</i>
saadud toit			<i>free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	541	336	Alcoholic beverages
Tubakatooted	395	330	Tobacco products
Rõivad ja jalatsid	1 660	1 617	Clothing and footwear
Eluase	3 850	4 321	Housing
Majapidamiskulud	1 313	1 109	Household equipment and operation
Tervishoid	379	568	Health care and services
Transport	1 787	971	Transport
Sideteenused	829	792	Communication services
Vaba aeg	1 794	1 545	Recreation, leisure and entertainment
Haridus	223	237	Education
Hotellid, kohvikud, restoranid	778	589	Hotels, cafés and restaurants
söömine väljaspool kodu	762	576	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 316	1 253	Miscellaneous goods and services
Mitterahaline tarbimine	613	665	Non-monetary expenditure
Muud kulutused	455	419	Other expenditure
KOKKU	23 434	22 426	TOTAL

Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2004
Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person), 1997–2004
(aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — *Cont.*

Kulutus	Mees <i>Males</i>	Naine <i>Females</i>	Expenditure
2000			2000
Toit	8 575	8 623	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	7 180	7 195	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 396	1 428	<i>food self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	686	440	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	490	396	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 890	1 723	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	3 999	4 225	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	1 520	1 337	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	673	722	<i>Health care and services</i>
Transport	2 545	1 800	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 208	1 135	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	1 755	1 633	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	325	380	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 105	916	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	1 067	893	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 657	1 595	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	640	432	<i>Non-monetary expenditure</i>
Muud kulutused	530	523	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	27 598	25 880	TOTAL
2001			2001
Toit	8 997	8 617	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	7 570	7 252	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 427	1 366	<i>food self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	661	380	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	487	371	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 902	1 588	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	3 877	4 495	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	1 698	1 375	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	660	742	<i>Health care and services</i>
Transport	2 872	1 731	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 396	1 274	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	1 988	1 717	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	420	492	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 074	835	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	1 055	811	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 867	1 547	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	798	569	<i>Non-monetary expenditure</i>
Muud kulutused	511	414	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	29 208	26 147	TOTAL
2002			2002
Toit	9 034	9 021	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	7 685	7 663	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 349	1 358	<i>food self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	750	440	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	515	419	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 933	1 666	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	4 463	4 931	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	1 990	1 559	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	720	871	<i>Health care and services</i>
Transport	2 761	1 554	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 649	1 578	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	2 059	1 876	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	686	355	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 108	869	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	1 103	853	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 872	1 708	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	657	560	<i>Non-monetary expenditure</i>
Muud kulutused	560	556	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	30 757	27 962	TOTAL

Leibkonnaliikme kulutused leibkonnapea (vastutava liikme) soo järgi, 1997–2004
Expenditure per household member by sex of the head of the household (reference person), 1997–2004
 (aastas, krooni — in a year, kroons)

Järg — *Cont.*

Kulutus	Mees <i>Males</i>	Naine <i>Females</i>	Expenditure
2003			2003
Toit	9 019	9 090	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	7 778	7 790	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 241	1 298	<i>food self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	738	466	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	598	478	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	1 758	1 766	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	4 398	5 407	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	1 586	1 347	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	886	1 052	<i>Health care and services</i>
Transport	2 749	2 168	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 931	1 830	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	2 148	1 914	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	665	457	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 182	800	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	1 122	790	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 924	1 871	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	782	519	<i>Non-monetary expenditure</i>
Muud kulutused	591	654	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	30 955	29 818	<i>TOTAL</i>
2004			2004
Toit	9 401	9 605	<i>Foodstuffs</i>
ostetud toiduained	8 284	8 542	<i>foodstuffs bought</i>
omatoodetud või tasuta saadud toit	1 117	1 063	<i>food self-produced or received free of charge</i>
Alkohoolsed joogid	736	478	<i>Alcoholic beverages</i>
Tubakatooted	574	470	<i>Tobacco products</i>
Rõivad ja jalatsid	2 108	1 920	<i>Clothing and footwear</i>
Eluase	4 874	5 574	<i>Housing</i>
Majapidamiskulud	2 056	1 657	<i>Household equipment and operation</i>
Tervishoid	994	1 327	<i>Health care and services</i>
Transport	4 713	2 404	<i>Transport</i>
Sideteenused	1 999	1 920	<i>Communication services</i>
Vaba aeg	2 305	2 171	<i>Recreation, leisure and entertainment</i>
Haridus	505	608	<i>Education</i>
Hotellid, kohvikud, restoranid	1 325	944	<i>Hotels, cafés and restaurants</i>
söömine väljaspool kodu	1 282	942	<i>eating out</i>
Mitmesugused kaubad ja teenused	1 846	1 717	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Mitterahaline tarbimine	655	419	<i>Non-monetary expenditure</i>
Muud kulutused	747	796	<i>Other expenditure</i>
KOKKU	34 838	32 010	<i>TOTAL</i>

Leibkonnad koduse vara järgi, 1996–2004
Households by domestic property, 1996–2004
(osatähtsus leibkondade hulgas, % — percentage of households)

Püsikaup	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Durable item
Auto	33	32	33	34	39	39	39	40	41	Car
Värviteler	74	77	82	85	91	92	94	93	94	Colour TV
Videomakk	14	16	18	21	28	31	34	35	37	Videotape recorder
Arvuti	3	4	5	7	12	17	22	29	33	Personal computer
Pesumasin	75	73	75	75	76	77	78	78	79	Washing machine
Nõudepesumasin	1	1	1	1	2	2	2	3	3	Dish washer
Mikrolaineahi	9	12	15	18	22	26	30	33	36	Microwave oven
Mobiiltelefon	...	...	...	...	36	48	58	67	71	Mobile telephone
Kodune Interneti-ühendus	...	...	...	...	7	10	14	17	24	Access to the Internet (at home)

Toidukaupade keskmine hind ja ostukogus, 2000–2004
Average prices and quantities of more important foodstuffs bought, 2000–2004
(leibkonnaliikme kohta aastas — per household member in a year)

Toidukaup	2000		2001		2002		2003		2004		Foodstuff
	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	kogus quan- tity	hind price	
Piim, l	61.8	4.92	59.4	5.68	58.8	5.38	58.8	5.04	57.7	6.03	Milk, l
Rõõsk koor, l	1.4	23.53	1.6	22.91	1.7	21.84	2.0	20.86	2.0	22.65	Cream, l
Hapukoor, kg	7.7	17.49	8.0	16.83	8.3	15.66	8.3	15.01	8.5	16.6	Sour cream, kg,
Keefir, hapupiim, l	6.0	6.94	5.9	7.94	6.4	8.01	7.3	8.09	6.7	8.36	Kephir, l
Pett, l	1.4	5.03	1.4	5.75	1.8	6.16	1.0	6.45	1.3	6.87	Buttermilk, l
Kohupiim, kg	4.9	34.58	4.8	35.87	4.9	38.02	4.7	39.09	5.2	42.18	Curds, kg
Juust, kg	4.2	57.99	4.2	63.54	4.3	64.43	4.7	62.35	4.8	65.9	Cheese, kg
Sealiha, kg	8.9	36.82	7.9	43.19	8.4	42.42	9.8	36.56	10.2	37.65	Pork, kg
Linnuliha, kg	7.4	22.56	7.1	27.63	6.6	27.61	6.6	27.48	6.2	30.15	Poultry, kg
Keeduvorst, kg	6.7	39.50	6.4	40.40	6.1	40.36	5.9	39.18	5.9	39.81	Cooked sausages, kg
Maksavorst, kg	0.2	32.95	0.1	37.30	0.2	36.14	0.2	34.20	0.2	48.39	Liver sausages, kg
Suitsulihatooted, kg	7.0	51.34	6.5	54.71	6.4	56.00	6.6	55.00	6.7	54.99	Smoked meat preparations, kg
Viinerid, sardellid, kg	4.3	37.81	4.1	39.41	4.1	39.50	3.8	37.96	4.0	38.57	Frankfurters, kg
Värske kala, kg	8.4	14.31	8.3	14.81	8.5	16.07	6.6	20.65	7.3	23.98	Fresh fish, kg
Suitsukala, kg	0.8	37.63	0.7	41.28	0.6	44.54	0.6	46.52	0.6	50.37	Smoked fish, kg
Soolakala, kg	2.2	25.93	2.0	27.36	1.8	33.86	1.9	37.99	1.8	35.33	Salted fish, kg
Või, kg	2.3	36.43	2.2	37.75	2.2	37.21	2.2	37.98	2.2	42.48	Butter, kg
Margariin, kg	4.8	23.95	4.6	22.59	4.3	22.39	4.2	22.57	4.1	22.46	Margarine, kg
Taimeõli, kg	7.9	14.81	8.2	14.35	7.9	16.02	7.8	16.21	7.3	17.01	Vegetable oil, l
Munad, tk	147.1	1.18	140.9	1.31	140.4	1.24	132.0	1.27	128.8	1.26	Eggs, number
Kartul, kg	44.4	2.34	44.9	2.90	40.7	4.36	42.4	3.72	38.0	4.11	Potatoes, kg
Peakapsas, kg	9.1	2.95	7.8	3.50	6.7	5.53	10.2	3.03	6.6	4.35	Cabbages, kg
Porgand, kg	4.0	5.51	3.7	6.03	3.2	7.19	3.4	7.72	3.6	6.42	Carrots, kg
Punapeet, kg	0.8	5.21	0.8	5.53	0.8	6.36	0.6	7.40	1.0	6.70	Beets, kg
Kaalikas, kg	0.4	5.90	0.2	6.25	0.2	6.46	0.2	8.65	0.4	7.80	Swedes, kg
Sibul, kg	4.2	5.16	4.3	5.98	3.7	7.37	3.8	7.00	4.0	6.92	Onions, kg
Õunad, kg	9.0	9.91	7.1	9.53	7.7	9.02	8.4	9.26	12.0	8.16	Apples, kg
Nisujahu, kg	10.3	5.67	11.0	6.08	9.8	5.97	9.8	5.61	8.4	5.83	Wheat flour, kg
Muu jahu, kg	0.2	9.89	0.4	6.50	0.1	10.36	0.2	8.38	0.5	8.02	Other flour, kg
Tangained, kg	10.6	11.83	11.0	12.06	11.6	11.11	10.1	12.37	10.9	13.18	Cereals, kg
Makaronid, kg	5.6	12.70	5.5	13.36	6.0	13.52	5.9	13.57	5.8	14.21	Pasta products, kg
Leib, kg	32.9	11.24	31.7	11.80	30.2	12.15	28.1	12.37	26.4	13.16	Bread, kg
Sai, kg	22.9	13.39	21.6	13.88	21.1	13.91	20.2	13.94	19.1	14.36	White bread, kg
Suhkur, kg	25.3	6.37	23.8	7.25	23.4	6.63	27.1	5.42	17.6	7.32	Sugar, kg
Kohv, kg	2.8	91.90	2.9	82.19	3.0	73.01	3.1	70.19	3.2	67.30	Coffee, kg
Viin, l	1.1	100.78	1.1	99.52	1.3	99.53	1.4	98.22	1.2	97.92	Vodka, l
Liköör, l	0.1	124.12	0.1	143.47	0.1	145.38	0.1	128.05	0.1	142.51	Liqueur, l
Õlu, l	10.7	17.41	10.9	17.16	12.2	17.32	12.0	17.09	13.2	15.85	Beer, l
Sigaretid, tk	802.0	0.55	748.7	0.58	782.0	0.60	830.6	0.65	747.2	0.70	Cigarettes, number

Mõisted

Laps — 0–15-aastane leibkonnaliige.

Leibkond — ühises põhieluruumis (ühisel aadressil) elavate isikute rühm, kes kasutab ühiseid raha- ja/või toiduressursse ja kelle liikmed ka ise tunnistavad end ühes leibkonnas olevaks. Leibkonna võib moodustada ka üksikisik.

Leibkonnapea (vastutav leibkonnaliige) — täisealine leibkonnaliige, kes on pikema aja jooksul toonud leibkonda suurima sissetuleku.

Linnaleibkond — linnas või alevis elav leibkond.

Maaleibkond — alevikus või külas elav leibkond.

Mediaan — niisugune väärtus, millest pool väärtustest on suuremad ja pool väiksemad.

Mediaanleibkonna sissetulek/kulutused — keskmise leibkonna sissetulek/kulutused leibkonnaliikme kohta, kui leibkonnad on leibkonnaliikme kohta saadava sissetuleku või tehtud kulutuste kasvamise järgi järjestatud (nn variatsioonrida).

Mitterahaline sissetulek — palgatöö eest, teise tegevuse eest või kingitusena saadud tarbekaubad ja teenused arvestatuna rahalisse väärtusesse.

Mitterahaline tarbimine — mitterahalise sissetuleku ja omatoodetud toiduainete tarbimine arvestatuna rahalisse väärtusesse.

Muud kulutused — väljaminek annetustele, raha kinkimine ja alimentide maksimine väljapoole leibkonda, mitmesugused trahvid jms.

Muu tulu — isiklike asjade müügi tulu, tagasisaadud tulumaks, muude maksude tasaarvestus, kindlustussumma tagasimaksimine ja loteriivõidud jms.

Netosissetulek (disponeeritav tulu) — rahaline ja mitterahaline netosissetulek palgatöö eest ning põllumajandusliku ja mittepõllumajandusliku individuaalse teise tegevuse eest, omanditulu, pension ja mitmesugused sotsiaaltoetused, abiraha, stipendium ja muu tulu (vt Muu tulu).

Omanditulu — sissetulek kinnisvara rentimisest, nii hoiuste kui ka väärtpaperite (aktsiad, võlakirjad) kasvikutulu ning tulu intellektuaalselt omandilt (autoriõigus jms).

Põhiline eluruum — eluruum, kus isik veedab või on pikema aja jooksul veetnud (suurema aja aastast või suurema osa töö- või õpinguvabast ajast). Abielus või vabaabielus isiku põhiline eluruum on see, kus ta veedab suurema osa partneri või/ja lastega koos oldud ajast.

Siirded — ressursside ümberjaotamine. Siirded jaotatakse kaheks: riigi ja/või kohaliku omavalitsuse raha ümberjaotamine (pensionid, töötu abiraha, lastetoetus, töövõimetushüvitis jms) ja eraomandusse kuuluvate vahendite ümberjaotamine (alimentid, elatusrahad, kingitud raha jms).

Sissetulek palgatööst — töötasu (palk, avanss, preemia) põhitöökohast ja kohakaasluusest, puhkusetasu ilma tulumaksuta.

Tulu individuaalsest teisest tegevusest — põllu- ja metsamajanduslikust tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline) ning mittepõllumajanduslikust individuaalsest teisest tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline), kusjuures mõlemal juhul on maha arvatud varem tehtud

kulutused. Hinnang on negatiivne, kui kulutused koos ületavad sissetuleku.

Täiskasvanu — 16-aastane või vanem leibkonnaliige.

Metoodika

Leibkonna sissetuleku ja kulutuste statistika iseloomustab kõiki Eestis alaliselt elavaid leibkondi. Statistika ei hõlma institutsioonilistes üksustes (vanadekodud jms) viibijaid.

Hinnangud leitakse valikuuringuga kogutud andmete alusel. Iga leibkond osaleb küsitluses kaks korda, kahel järjestikusel aastal samal kuul. 2004. aasta jooksul küsitleti kokku 4367 erinevat leibkonda.

Andmed hinnangute leidmiseks kogutakse kolmes osas: üldandmed kõigi leibkonnaliikmete kohta kahe intervjuuna, kulutuste ja sissetuleku ülesmäärimiseks jäetakse leibkonda kaks päevikut. Neist ühte, toidupäevikut täidab iga leibkond pool kuud: üks osa kuuvalimist täidab päevikut kuu esimesel poolel ja teine osa kuu teisel poolel. Sissetuleku, maksude ja kulutuste päevikut täidab leibkond kuu aega.

Kõik tabelites esitatavad sissetuleku ja kulutuste hinnangud on arvestatud keskmisena leibkonnaliikme kohta.

Leibkonna eelarve uuringu tüüpiline probleem on väike vastamisprotsent (Eurostati andmeil Euroopa Liidu riikides aastatel 1999–2000 korraldatud küsitluste puhul 10–77%). Eesti uuringus oli intervjuudele vastamise protsent 72 ja päevikute täitjate protsent 54.

Et muuta kulutuste väljundtabelid võrreldavaks teiste riikide tabelitega, kasutatakse rahvusvahelist klassifikaatorit (individuaalse tarbimise klassifikaator otstarbe järgi — *Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)*).

Aastal 2000 uuendati uuringut, mis võimaldas valimi tulemuste laiendamisel kogu riigile täpsemate hinnangute leidmist. Leibkonnapea mõiste asendati mõistega vastutav leibkonnaliige.

Kõik aastaraamatus avaldatud hinnangud on arvutatud 2000. aasta rahvaloenduse andmetel leitud arvestusliku rahvaarvu baasil.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 3.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 3, 4.

Leibkonna elujärg. 2003. *Household Living Niveau*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Definitions

Adult — a household member 16 years old or older.

Child — a household member between 0 and 15 years old.

Disposable income (net) — monetary and non-monetary net income which is received as earnings from employment, income from self-employment (agricultural and non-farm self-employment), property income, pensions and different social benefits, grants, scholarships and other income (see *Other income*).

Head of the household (reference person) — an adult member of the household with the largest long-term contribution to the household income.

Household — a group of people who live in a common dwelling (at the same address) and share joint financial and/or food resources and whose members consider themselves to be members of one household. A household may also consist of one member only.

Income from labour — includes earnings received from employment (wages and salaries, advance payments and premiums), holiday compensations without income tax.

Income from self-employment — includes income from agricultural and forestry activity (monetary and non-monetary) and income from non-farm self-employment. Calculations of income from self-employment include only net income — current expenditure is deducted. The estimate is negative, if the expenditures of the current month are bigger than income.

Main dwelling — the dwelling where the person spends / has spent over a longer period most of the year or most of the time free from work or studies.

Median — a level of value such that half of the values is above the level and half below it.

The income/expenditures of a median household — represents the income/expenditures per household member in a household such that, if ranked in order of increasing income/expenditures (a variation series), half of the households are above it and half of the households are below it.

Non-monetary consumption — includes consumption of non-monetary income and own-produced foodstuffs calculated into monetary value.

Non-monetary income — includes income from wage labour, as well as income for labour or goods and services received as a gift and calculated into monetary value.

Other expenditure — includes various monetary expenditures such as alimonies, maintenance costs, fines, gifts, etc.

Other income — includes income from the sale of personal goods, personal income tax returned, settlement of other taxes, refunded insurance premiums and lottery prizes.

Property income — includes income from the rent of real estate, income from interests, income from dividends and income from intellectual property (copyright, etc.).

Rural households — households who live in small towns or villages.

Transfers — redistribution of funds from one part of the society to another. Transfers divided into two categories: redistribution of state and/or municipal funds to residents (pensions, unemployment benefits, child benefits, sickness benefits, etc.) and redistribution of private funds (maintenance allowance, support payments, gifts, etc.).

Urban households — households who live in cities or towns.

Methodology

All households who live permanently in Estonia are considered the population to be studied. Persons who live in institutions (e.g., homes for the elderly, etc.) are not covered.

The estimates are based on the data collected by sample survey. Each selected household participates in the survey two times: in the same month of two consecutive years. In 2004, 4,367 different households were interviewed.

The survey consists of a family picture, food diary, income, taxes and expenditures diary and post interview. The family picture and post interview contain general information about all household members. Each household fills in the food expenditures diary during half a month: the first half of the monthly sample completes it during the first half of the month and the other half of the monthly sample during the other half of the month. The income, taxes and expenditures diary is completed by households during the whole month.

In tables, all the estimates of income and expenditures have been calculated as average per household member.

A typical problem of household budget surveys is the very low response rate (according to the Eurostat data, in 1999–2000 it was 10–77% in the case of surveys conducted in EU countries). In the Estonian survey, the response rate for face-to-face interviews was 72% and the proportion of persons who completed the diary was 54%.

In order to make the expenditure tables comparable with those of other countries, the Eurostat Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP) is used.

All estimates in the yearbook have been calculated using the population number estimated on the basis of the 2000 Population Census results.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, No 3.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 3, 4.*

Leibkonna elujärg. 2003. *Household Living Niveau. Yearbook. Tallinn, 2004.*

TERVISHOID

Public health

Statsionaarsed tervishoiuasutused, 1990–2003	155
Tervishoiutöötajad, 1998–2003	155
Elanikke tervishoiutöötaja kohta, 1990–2003	156
Ambulatoorne ja statsionaarne arstiabi, 1990, 1995, 2000–2003	156
Vereteenistus, 1990, 1995–2003	156
Kiirabi, 1990–2003	157
Taastusravikeskused, 2000–2004	157
Tuberkuloos, 1998–2003	158
Aktiivse tuberkuloosi haigestumus, 1970–2003 (diagramm).....	158
Uued aktiivse tuberkuloosi haigusjuhud haige soo ja vanuse järgi, 1990–2003.....	159
Esmahaigestumine nakkushaigustesse, 1998–2003	160
Nakkushaiguste esmahaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1998–2003	160
Pahaloomulised kasvaja, 1990–2000.....	161
Pahaloomuliste kasvajate esmahaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1990–2000 (diagramm).....	161
Psüühika- ja käitumishäired, 1998–2003.....	162
Psüühika- ja käitumishäireid 100 000 elaniku kohta, 1991–2003 (diagramm).....	162
<i>Inpatient health care institutions, 1990–2003.....</i>	
<i>Health care personnel, 1998–2003 .....</i>	
<i>Inhabitants per one health care worker, 1990–2003.....</i>	
<i>Outpatient and inpatient medical care, 1990, 1995, 2000–2003 .....</i>	
<i>Blood service, 1990, 1995–2003 .....</i>	
<i>Emergency care, 1990–2003 .....</i>	
<i>Health resorts, 2000–2004 .....</i>	
<i>Tuberculosis, 1998–2003 .....</i>	
<i>Active tuberculosis incidence rate, 1970–2003 (diagram).....</i>	
<i>New cases of active tuberculosis by sex and age of the patient, 1990–2003.....</i>	
<i>New cases of infectious diseases, 1998–2003.....</i>	
<i>Incidence rate of infectious diseases per 100,000 inhabitants, 1998–2003 .....</i>	
<i>Malignant neoplasms (cancer), 1990–2000 .....</i>	
<i>Incidence rate of malignant neoplasms per 100,000 inhabitants, 1990–2000 (diagram).....</i>	
<i>Mental and behavioural disorders, 1998–2003 .....</i>	
<i>Mental and behavioural disorders per 100,000 inhabitants, 1991–2003 (diagram).....</i>	

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat tervishoiutöötajate, haiglate ja taastusravikeskuste, haigestumuse ja ambulatoorse ning statsionaarse arstiabi kohta.

Statsionaarset arstiabi osutas 2003. aasta lõpus 50 haiglat, milles oli üle 8000 voodikoha. Aasta varem oli haiglaid 51. Veidi vähenes ka ravivoodite arv — 2002. aastaga võrreldes 3%. Voodikohtade kasutamise intensiivsust iseloomustavad näitajad (voodikoormus, voodihõive ja voodikäive) kasvaid, kusjuures keskmiselt hospitaliseeritud haigete arv 1000 elaniku kohta ja keskmine ravikestus oluliselt ei muutunud.

Ambulatoorsete vastuvõttude arv 2003. aastal eelmise aastaga võrreldes kuigivõrd ei muutunud. Inimese kohta registreeriti keskmiselt 6,0 arstikülastust. Jätkuvalt vähenes koduvisiitide arv — 2002. aastaga võrreldes 24%. Arsti koduvisiite oli inimese kohta aastas vaid 0,2. Langustendentsis olid endiselt ka kiirabilt abi saanute ja hambaarsti

vastuvõttude arv elaniku kohta — vähenemine vastavalt 5% ja 2%. Hambaarsti vastuvõtte oli elaniku kohta 1,2.

2003. aasta lõpus töötas Eestis 10 000 elaniku kohta 32 arsti, 65 õendustöötajat ja 8 hambaarsti. Nii arstide, õendustöötajate kui ka hambaarstide arv 2003. aastal veidi suurenes. Tuleb silmas pidada, et varem avaldatud tervishoiutöötajate andmed on Sotsiaalministeerium alates 1998. aastast ümber arvutanud (vt Metoodika).

2004. aastal kasvas taastusravikeskustes majutatud inimeste arv 36% nii Eesti elanike kui ka välismaalaste arvelt. Välismaalaste osatähtsus oli 65%, mis on tunduvalt väiksem kui varasematel aastatel.

Olulisi rahva tervise näitajaid on aktiivsesse tuberkuloosi haigestumus ja tuberkuloosi levimus. Eestis haigestuvad mehed tuberkuloosi 2–3 korda sagedamini kui naised. Kuigi viimastel aastatel on

tuberkuloosi esmahaigestumus ja levimus jätkuvalt vähenenud, suurenes aktiivse tuberkuloosi levijuhtude arv 2002. aastaga võrreldes 2003. aasta lõpuks 514-st 550-ni. Suurenesid nii meeste kui ka naiste aktiivse tuberkuloosi levijuhtude arv ja levimusmäär.

Vähihaigestumuse kohta on viimased usaldusväärsed andmed 2000. aastast. Et vähihaigestumus suureneb vanuse kasvades, siis järjepidevalt suurenenud uute vähijuhtude arv on tingitud eelkõige rahvastiku vananemisest.

2003. aastal suurenes psühhiaatrite aasta jooksul konsulteeritud psüühika- ja käitumishäirete haigusjuhtude arv 100 000 elaniku kohta 10%, sealhulgas esmaste psüühika- ja käitumishäirete arv suurenes 6%. Siinjuures peab arvestama, et peale psühhiaatrite diagnoosivad ligi poole psüühika- ja käitumishäirete esmasjuhtudest mittepsühhiaatrid

Overview

The chapter presents statistics on medical staff, hospitals and health resorts, morbidity, as well as outpatient and stationary medical service.

At the end of 2003, 50 hospitals with more than 8,000 bed places provided inpatient health care services. A year earlier there were 51 hospitals in Estonia. Compared to 2002, the number of hospital beds also slightly decreased — by 3%.

The indicators characterising the use of hospital beds (bed occupancy, bed occupancy rate and bed turnover) grew compared to 2002, whereby the average number of hospital admissions per 1,000 inhabitants and the average length of stay at hospitals did not change significantly.

In 2003, the number of outpatient visits was similar to the previous year. In 2003 there were on an average 6.0 visits per inhabitant. The number of home visits continuously decreased — 24% compared to 2002. The number of home visits per inhabitant was 0.2. The number of emergency patients and visits to dentist also showed a small decline tendency — 5% and 2%, respectively. The number of visits to dentist was on an average 1.2 visits per inhabitant.

At the end of 2003, in Estonia there were 32 practising physicians, 65 persons employed in nursing care and 8 dentists per 10,000 inhabitants. The number of doctors and dentists, as well as the nursing staff slightly increased in 2003. It has to be borne in mind that the health personnel data published for the previous years have been revised since 1998 by the Ministry of Social Affairs (see Methodology).

(peamiselt perearstid), mida aga käesolev peatükk ei kajasta.

Paljude nakkushaiguste korral võib täheldada iseloomulikku haigestumuskordaja kõikumist. Märkimisväärset vähenes 2003. aastal haigestumus tuulerõugetesse ja sarlakitesse. Oluliselt suurenes läkakõha ja puukentsefaliidi haigusjuhtude arv. Haigestumine viirushepatiiti on kahe viimase aastaga kaks korda vähenenud.

2001. aasta HIV-nakkuse plahvatuslik tõus, mis järgmisel aastal oluliselt vähenes, oli langustendentsis ka 2003. aastal. HIV-nakkuse saanuid oli 2001.–2003. aastal 100 000 inimese kohta vastavalt 108, 66 ja 61.

Samuti vähenes mitme sugulisel teel leviva haiguse, nagu süüfilise ja gonokokknakkuse esmahaigestumus.

In 2004 the number of persons accommodated in health resorts grew by 36% on account of both residents of Estonia and foreign visitors. The share of foreigners was 65%, significantly smaller than in the previous years.

Very important public health indicators are the active tuberculosis incidence and prevalence rates. In Estonia the frequency of new cases is 2–3 times higher among males than among females. Although during recent years the morbidity of tuberculosis has declined, the number of persons with active tuberculosis increased again by the end of 2003 compared to 2002 — from 514 to 550 cases. Both males' and females' active tuberculosis prevalence rates have increased.

The latest reliable data on malignant neoplasms are available from 2000. The cancer incidence is increasing with the age and the continuous growth of cancer incidence rate is largely related to the population ageing.

In 2003 the cases of mental and behavioural disorders (per 100,000 inhabitants) consulted by psychiatrists increased 10%, of which the incidence rate of new cases increased 6%. It is important to mention that according to the Ministry of Social Affairs almost a half of new mental and behavioural disorders are registered by non-psychiatrists (mostly by family doctors). Those cases of incidence are not included in the present chapter.

Typical fluctuation in the incidence of several infectious diseases can be noticed. In 2003 there was a remarkable decrease in varicella and scarlet fever incidence and a significant increase in the

incidence of whooping cough and tick-borne viral encephalitis.

The incidence of viral hepatitis has decreased twice during the last two years. The explosive irruption of HIV infection in 2001, which significantly decreased in 2002, also showed a decline tendency in 2003. In 2001–2003, the number of HIV-patients

per 100,000 inhabitants was 108, 66 and 61, respectively.

The number of several sexually transmitted diseases, as the incidence of syphilis and gonococcal infections also decreased.

Statsionaarsed tervishoiuasutused, 1990–2003

Inpatient health care institutions, 1990–2003
(aasta lõpus — at the end of the year)

Aasta Year	Haiglad Hospitals	Ravivoodid haiglates Hospital beds	Ravivoodeid 10 000 elaniku kohta Hospital beds per 10,000 inhabitants	Ravivoodid päevastatsionaaris ^a Day-care beds ^a
1990	125	19 044	121.5	90
1991	120	17 626	113.4	140
1992	118	14 843	98.2	146
1993	115	14 377	97.3	211
1994	107	12 521	86.5	173
1995	83	11 994	84.2	143
1996	79	11 184	79.5	165
1997	79	10 794	77.5	320
1998	78	10 509	76.2	385
1999	78	10 358	75.5	373
2000	68	9 828	71.9	380
2001	68	9 320	68.5	395
2002	51	8 248	60.8	403
2003	50	8 017	59.3	375

^a Päevastatsionaari ravivoodeid ei arvestata haiglate voodite üldarvus. Nii haiglate kui ka ambulatoorsete tervishoiuasutuste juures asuvate päevastatsionaaride ravivoodid.

Day-care beds are excluded from the total number of hospital beds; day-care beds both at hospitals and outpatient health care institutions.

Tervishoiutöötajad, 1998–2003

Health care personnel, 1998–2003
(aasta lõpus — at the end of the year)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
Arstid	4 461	4 504	4 477	4 354	4 236	4 277	Physicians
Arste 10 000 elaniku kohta	32.3	32.8	32.8	32.0	31.2	31.7	Physicians per 10,000 inhabitants
Hambaarstid	1 015	1 036	1 034	1 108	1 078	1 127	Dentists
Hambaarste 10 000 elaniku kohta	7.4	7.6	7.6	8.1	8.0	8.3	Dentists per 10,000 inhabitants
Õendustöötajad ja teised meditsiinikooli lõpetanud	10 419	10 196	10 095	9 945	9 976	10 268	Nursing staff and other graduates of medical schools
õendustöötajad	9 055	8 887	8 661	8 547	8 716	8 815	nursing staff
laborandid	654	635	653	611	547	590	clinical laboratory assistants
Õendustöötajaid ja teisi meditsiinikooli lõpetanuid 10 000 elaniku kohta	75.5	74.3	73.9	73.1	73.6	76.0	Nursing staff and other graduates of medical schools per 10,000 inhabitants
Proviisorid	777	805	815	784	754	776	Pharmacists

Elanikke tervishoiutöötaja kohta, 1990–2003

Inhabitants per one health care worker, 1990–2003
(aasta lõpus — at end-year)

Aasta ^a Year ^a	Arst <i>Physician</i>	Hambaarst <i>Dentist</i>	Õendustöötaja <i>Nursing staff</i>	Laborant <i>Clinical laboratory assistant</i>
1990	275	1 950	114	1 972
1991	273	1 889	118	1 905
1992	289	1 778	124	1 864
1993	292	1 688	122	1 817
1994	292	1 623	125	1 815
1995	295	1 534	125	1 816
1996	296	1 403	129	1 769
1997	307	1 389	131	1 870
1998	309	1 359	132	2 109
1999	305	1 324	135	2 161
2000	305	1 322	135	2 093
2001	313	1 229	137	2 228
2002	320	1 258	136	2 479
2003	316	1 199	132	2 290

^a Ümberarvutused alates 1998. aastast seoses haridusjärgse arstierialade klassifikatsiooni muutumisega 2002. aastal.
Recalculations since 1998 according to the changes in the classification of physicians' specialties in 2002.

Ambulatoorne ja statsionaarne arstiabi, 1990, 1995, 2000–2003

Outpatient and inpatient medical care, 1990, 1995, 2000–2003

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat elaniku kohta	11 085.4	8 004.6	8 151.1	8 013.3	7 955.2	8 111.9	<i>Outpatient visits, thousands per inhabitant</i>
Arsti koduvisiitid, tuhat elaniku kohta	1 065.8	689.1	503.0	398.5	291.8	223.1	<i>Home visits, thousands per inhabitant</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat elaniku kohta	2 614.8	2 053.3	1 890.8	1 824.5	1 728.2	1 631.3	<i>Visits to dentist's, thousands per inhabitant</i>
Hospitaliseeritud haiged 1000 elaniku kohta	290 015	266 322	279 470	268 741	259 772	260 108	<i>Inpatients per 1,000 inhabitants</i>
Keskmine ravikestus statsionaaris, päeva	17.4	12.7	9.2	8.7	8.4	8.2	<i>Average length of stay at hospitals per inpatient, days</i>
Voodikoormus, päeva	274.5	280.6	256.1	249.6	247.0	255.6	<i>Bed occupancy, days</i>
Voodihõive, %	75.2	76.9	70.0	68.1	67.7	71.8	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Voodikäive	15.8	22.1	27.7	28.7	29.5	31.3	<i>Bed turnover</i>

Vereteenistus, 1990, 1995–2003

Blood service, 1990, 1995–2003

Aasta Year	Veredoonorid		Plasmadoonorid <i>Plasma donors</i>	Vereandmise korrad <i>Blood donations</i>
	kokku	esmakordsed doonorid		
	<i>Blood donors total</i>	<i>donors for the first time</i>		
1990	35 866	8 669	1 253	77 392
1995	26 324	8 939	1 188	51 247
1996	26 252	8 920	2 031	46 056
1997	24 393	8 269	399	43 825
1998	26 201	8 827	339	48 017
1999	27 109	10 624	56	49 524
2000	28 660	9 547	22	50 879
2001	29 134	8 937	8	49 979
2002	32 153	10 319	22	53 716
2003	34 012	10 122	3	57 347

Kiirabi, 1990–2003 Emergency care, 1990–2003

Aasta <i>Year</i>	Kiirabi- asutused ja kiirabi- osakonnad <i>Emergency aid stations and wards</i>	Kiirabitöötajad			Kiirabi väljakutsed		Abi saanud inimesed		
		kokku	arstid	õendus- töötajad	kokku	täidetud väljakutsed	kokku	ambulaator- selt abi saanud	1000 elaniku kohta
		<i>Emergency personnel</i>			<i>Emergency calls</i>		<i>Persons who received aid</i>		
		<i>total</i>	<i>physi- cians</i>	<i>nursing staff</i>	<i>total</i>	<i>fulfilled calls</i>	<i>total</i>	<i>outpatient aid</i>	<i>per 1,000 inhabitants</i>
1990	37	1 115	277	540	335 217	322 084	365 639	39 298	233.0
1991	37	982	232	445	312 229	229 619	345 647	43 152	221.4
1992	40	884	221	445	272 227	262 110	301 870	36 389	196.9
1993	42	887	202	431	292 337	281 484	327 552	39 408	219.2
1994	44	823	169	422	288 296	280 438	322 564	39 633	220.6
1995	45	825	164	400	282 864	276 099	326 244	49 481	227.1
1996	44	806	142	350	241 174	234 381	294 662	56 805	208.2
1997	43	906	154	396	228 812	223 274	287 180	61 919	205.2
1998	42	902	147	391	233 146	226 301	286 549	61 027	206.7
1999	42	881	145	380	224 523	217 677	269 765	53 486	196.1
2000	43	877	133	376	238 746	232 618	286 163	54 108	209.0
2001	32	958	148	424	249 874	243 071	287 263	45 202	210.6
2002	28	1 061	143	451	251 103	244 508	267 372	28 710	196.7
2003	25	1 091	120	489	260 482	253 811	254 301	21 216	187.9

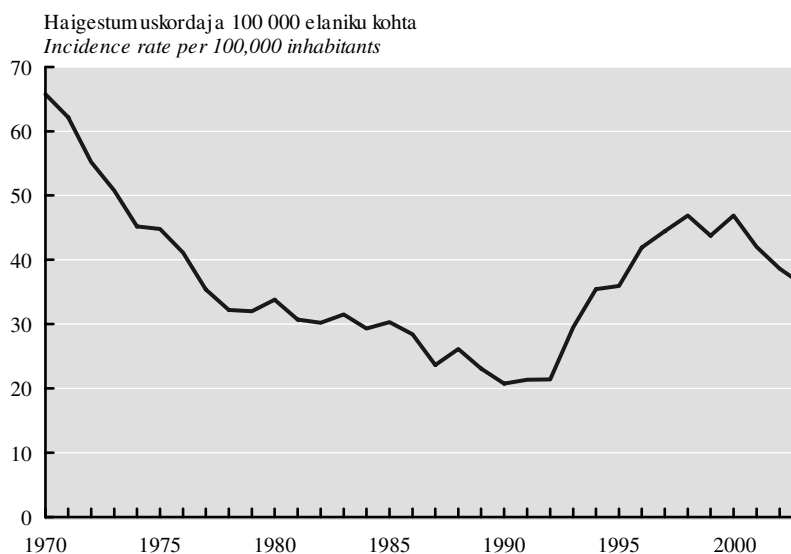
Taastusravikeskused, 2000–2004 Health resorts, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Taastusravikeskused	13	14	15	16	16	<i>Health resorts</i>
lasteasutused	1	1	1	1	1	<i>for children</i>
Kohad, aasta keskmine	2 304	2 379	2 705.5	3 299	3 695	<i>Beds (yearly average)</i>
lasteasutustes	55	55	55	55	55	<i>for children</i>
Arstid	49	55	60	69	69	<i>Physicians</i>
Majutatud	82 758	101 429	133 714	182 313	247 562	<i>Persons accommodated</i>
Eesti elanikud	23 258	24 951	44 182	50 152	86 352	<i>residents of Estonia</i>
välismaalased	59 500	76 478	89 532	131 161	161 210	<i>foreigners</i>
välismaalaste osatähtsus, %	71.9	75.4	67.0	71.9	65.1	<i>share of foreigners, %</i>
Majutatud ravi eesmärgil	62 922	76 538	93 430	125 980	160 229	<i>Persons accommodated with the aim of getting treatment</i>
Eesti elanikud	14 532	13 116	16 595	27 128	35 298	<i>residents of Estonia</i>
välismaalased	48 390	63 422	76 835	97 897	124 931	<i>foreigners</i>
Majutatud ravi eesmärgita	19 836	24 891	39 968	56 333	87 333	<i>Persons accommodated without the aim of getting treatment</i>
Eesti elanikud	8 726	11 835	27 272	23 069	37 438	<i>residents of Estonia</i>
välismaalased	11 110	13 056	12 696	33 264	49 895	<i>foreigners</i>
Voodipäevad	499 026	574 740	657 621	919 237	1 027 941	<i>Bed days</i>
ravi eesmärgil	454 333	522 358	578 635	706 903	824 977	<i>with the aim of getting treatment</i>
Eesti elanikud	133 292	86 779	96 643	189 388	204 699	<i>residents of Estonia</i>
välismaalased	321 041	435 579	481 992	527 515	620 278	<i>foreigners</i>
ravi eesmärgita	44 693	52 382	78 986	212 334	203 512	<i>without the aim of getting treatment</i>
Eesti elanikud	20 852	22 802	29 546	58 398	70 635	<i>residents of Estonia</i>
välismaalased	23 841	29 580	49 440	153 936	132 877	<i>foreigners</i>
Voodikoormus, päeva	217	242	243	279	278	<i>Bed occupancy, days</i>

Tuberkuloos, 1998–2003
Tuberculosis, 1998–2003

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
Uued aktiivse tuberkuloosi haigusjuhud	650	602	642	573	525	490	<i>New cases of active tuberculosis</i>
mehed	448	411	448	396	348	338	<i>males</i>
naised	202	191	194	177	177	152	<i>females</i>
Aktiivse tuberkuloosi haigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta	46.9	43.8	46.9	42.0	38.6	36.2	<i>Incidence rate of active tuberculosis per 100,000 inhabitants</i>
mehed	70.0	64.8	70.9	63.0	55.6	54.2	<i>males</i>
naised	27.1	25.8	26.3	24.1	24.2	20.8	<i>females</i>
Aktiivse tuberkuloosi levijuhud aasta lõpus	1 657	1 495	804	615	514	550	<i>Persons with active tuberculosis at end-year</i>
mehed	1 201	1 064	623	462	361	384	<i>males</i>
naised	456	431	181	153	153	166	<i>females</i>
Aktiivse tuberkuloosi levimusmäär aasta lõpus 100 000 elaniku kohta	120.1	109.0	58.8	45.2	37.9	40.7	<i>Point prevalence rate of active tuberculosis at end-year per 100,000 inhabitants</i>
mehed	188.8	168.2	98.8	73.6	57.8	61.7	<i>males</i>
naised	61.4	58.3	24.6	20.9	20.9	22.8	<i>females</i>

Aktiivse tuberkuloosi haigestumus, 1970–2003
Active tuberculosis incidence rate, 1970–2003

Uued aktiivse tuberkuloosi haigusjuhud haige soo ja vanuse järgi, 1990–2003
New cases of active tuberculosis by sex and age of the patient, 1990–2003

Aasta Year	Kokku Total	Vanuserühm Age group									
		0–4	5–14	15–19	20–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–84	85+
Mehed — Males											
1990 ^a	239	..	3	2	148	..	39	..	47	..	..
1991 ^b	235	..	4	5	67	..	104	..	44	11	-
1992 ^b	221	..	3	2	58	..	109	..	37	11	1
1993 ^b	314	..	2	4	68	..	145	..	64	31	-
1994 ^b	355	..	3	15	77	..	160	..	68	32	-
1995 ^b	367	..	12	12	75	..	150	..	71	47	-
1996 ^b	399	..	11	12	93	..	176	..	67	37	3
1997 ^c	414	6	11	8	20	71	96	94	69	29	10
1998 ^c	448	0	4	13	21	68	110	116	67	35	14
1999 ^c	411	-	6	9	29	65	100	103	60	29	10
2000 ^c	448	3	6	4	25	72	123	106	67	30	12
2001 ^c	396	1	8	10	19	59	89	101	62	38	9
2002 ^c	348	1	2	3	19	48	109	93	42	21	10
2003 ^c	338	0	0	4	19	60	82	84	57	31	1
Naised — Females											
1990 ^a	86	..	2	4	59	..	7	..	14	..	..
1991 ^b	98	..	1	5	35	..	26	..	13	18	-
1992 ^b	107	..	1	6	38	..	30	..	7	25	-
1993 ^b	127	..	2	3	46	..	39	..	17	20	-
1994 ^b	163	..	6	8	53	..	49	..	21	25	1
1995 ^b	149	..	6	7	54	..	46	..	22	14	-
1996 ^b	194	..	5	10	59	..	62	..	20	33	5
1997 ^c	208	2	8	8	17	42	42	35	18	25	11
1998 ^c	202	2	4	10	18	35	50	33	27	17	6
1999 ^c	191	2	6	8	18	31	46	41	11	18	10
2000 ^c	194	4	6	13	14	33	35	35	16	23	15
2001 ^c	177	3	3	4	16	29	37	42	13	20	10
2002 ^c	177	0	1	13	11	37	36	34	18	15	12
2003 ^c	152	2	2	4	17	27	31	32	9	28	-

^a Vanuserühmad: 0–14, 15–17, 18–49, 50–59 ja 60+.

^b Vanuserühmad: 0–14, 15–19, 20–34, 35–54, 55–64, 65–84 ja 85+.

^c Vanuserühmad: 0–4, 5–14, 15–19, 20–24, 25–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65–74 ja 75+.

^a Age groups: 0–14, 15–17, 18–49, 50–59 and 60+.

^b Age groups: 0–14, 15–19, 20–34, 35–54, 55–64, 65–84 and 85+.

^c Age groups: 0–4, 5–14, 15–19, 20–24, 25–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65–74 and 75+.

Esmashaigestumine nakkushaigustesse, 1998–2003
New cases of infectious diseases, 1998–2003

Nakkushaigus	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Infectious disease
Salmonelloosid	437	462	556	304	337	184	<i>Salmonella infections</i>
Šigelloosid	273	145	195	431	336	142	<i>Shigellosis</i>
Teetanus	1	1	1	1	-	1	<i>Tetanus</i>
Difteeria	-	-	2	2	-	-	<i>Diphtheria</i>
Läkaköha	344	235	503	319	215	623	<i>Whooping cough</i>
Sarlakid	2 515	578	329	651	1 314	401	<i>Scarlatina</i>
Meningokokknakkus	7	6	11	22	10	11	<i>Meningococcal infection</i>
Puukentsefaliit	387	185	272	215	90	237	<i>Tick-borne encephalitis</i>
Tuulerõuged	7 123	6 848	7 893	6 199	6 250	5 053	<i>Chickenpox</i>
Leetrid	17	12	9	-	-	-	<i>Measles</i>
Punetised	458	238	370	274	96	48	<i>German measles</i>
Viirushepatiit	1 986	1 039	1 070	1 090	676	542	<i>Viral hepatitis</i>
Mumps	1 127	409	63	45	36	35	<i>Mumps</i>
Ülemiste hingamisteede ägedad nakkused	245 802	231 917	267 794	256 273	221 602	245 585	<i>Acute upper respiratory infections</i>
Gripp	82 544	30 938	30 118	7 363	2 796	7 194	<i>Influenza</i>
Sügelised	3 793	3 979	3 767	3 959	4 031	3 139	<i>Scabies</i>
Süüfilis ^a	1 050	804	587	418	287	212	<i>Syphilis^a</i>
Gonokokknakkus	1 577	1 146	867	686	538	457	<i>Gonococcal infection</i>
HIV-kandlus	9	9	390	1 474	899	828	<i>HIV carrying</i>
HIV-tõbi	4	2	3	2	4	10	<i>AIDS</i>

Nakkushaiguste esmashaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1998–2003
Incidence rate of infectious diseases per 100,000 inhabitants, 1998–2003

Nakkushaigus	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Infectious disease
Salmonelloosid	31.5	33.6	40.6	22.3	24.8	13.6	<i>Salmonella infections</i>
Šigelloosid	19.7	10.5	14.2	31.6	24.7	10.5	<i>Shigellosis</i>
Teetanus	0.1	0.1	0.1	0.1	-	0.1	<i>Tetanus</i>
Difteeria	-	-	0.1	0.1	-	-	<i>Diphtheria</i>
Läkaköha	24.8	17.1	36.7	23.4	15.8	46.0	<i>Whooping cough</i>
Sarlakid	181.4	42.0	24.0	47.7	96.7	29.6	<i>Scarlatina</i>
Meningokokknakkus	0.5	0.4	0.8	1.6	0.7	0.8	<i>Meningococcal infection</i>
Puukentsefaliit	27.9	13.4	19.9	15.8	6.6	17.5	<i>Tick-borne encephalitis</i>
Tuulerõuged	513.9	497.8	576.3	454.4	460.0	373.3	<i>Chickenpox</i>
Leetrid	1.2	0.9	0.7	0.0	-	-	<i>Measles</i>
Punetised	33.0	17.3	27.0	20.1	7.1	3.5	<i>German measles</i>
Viirushepatiit	143.3	75.5	78.1	79.9	49.8	40.0	<i>Viral hepatitis</i>
Mumps	81.3	29.7	4.6	3.3	2.6	2.6	<i>Mumps</i>
Ülemiste hingamisteede ägedad nakkused	17 732.6	16 858.7	19 553.9	18 787.0	16 310.5	18 143.7	<i>Acute upper respiratory infections</i>
Gripp	5 954.9	2 249.0	2 199.2	539.8	205.8	531.5	<i>Influenza</i>
Sügelised	273.6	289.2	275.1	290.2	296.7	231.9	<i>Scabies</i>
Süüfilis ^a	75.7	58.4	42.9	30.6	21.1	15.7	<i>Syphilis^a</i>
Gonokokknakkus ^a	113.8	83.3	63.3	50.3	39.6	33.8	<i>Gonococcal infection^a</i>
HIV-kandlus	0.6	0.7	28.5	108.1	66.2	61.2	<i>HIV carrying</i>
HIV-tõbi	0.3	0.1	0.2	0.1	0.3	0.7	<i>AIDS</i>

^a Alates 2000. aastast sisaldavad süüfilise ja gonokokknakkuse andmed vanglates registreeritud juhtusid.
Data on syphilis and gonococcal infection since 2000 include cases notified in prisons.

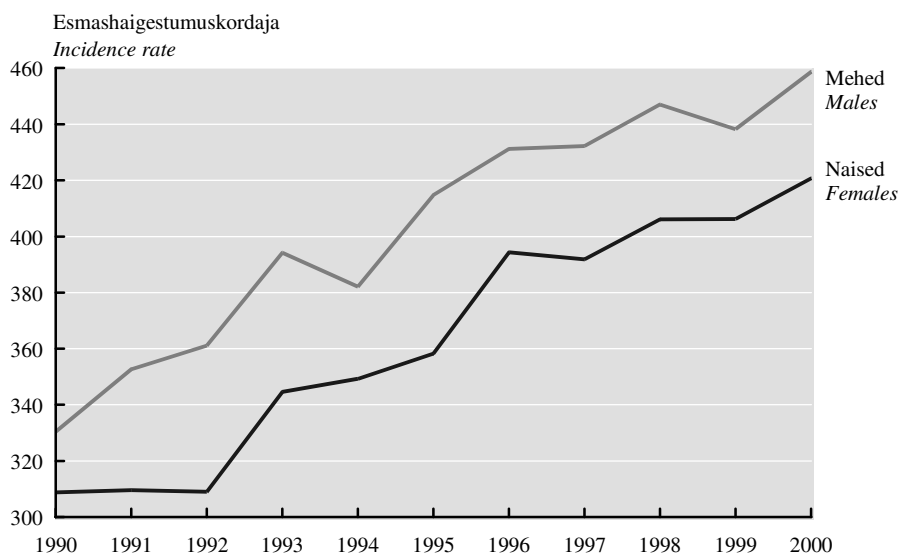

Pahaloomulised kasvaja, 1990–2000^a Malignant neoplasms (cancer), 1990–2000^a

Aasta <i>Year</i>	Pahaloomuliste kasvajate esmasjuhud			Esmashaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta		
	kokku	mehed	naised	kokku	mehed	naised
	<i>New cancer cases total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>	<i>Incidence rate per 100,000 inhabitants total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>
1990	5 005	2 426	2 579	319.0	330.5	308.8
1991	5 148	2 575	2 573	329.7	352.7	309.6
1992	5 112	2 583	2 529	333.4	361.2	309.1
1993	5 495	2 739	2 756	367.8	394.3	344.7
1994	5 331	2 593	2 738	364.5	382.1	349.3
1995	5 523	2 759	2 764	384.4	414.7	358.3
1996	5 824	2 822	3 002	411.4	431.2	394.4
1997	5 746	2 794	2 952	410.6	432.3	391.9
1998	5 891	2 859	3 032	425.0	447.0	406.1
1999	5 792	2 781	3 011	421.0	438.3	406.2
2000	5 954	2 873	3 081	434.8	454.9	417.5

Pahaloomuliste kasvajate esmashaigestumuskordaja 100 000 elaniku kohta, 1990–2000

Incidence rate of malignant neoplasms per 100,000 inhabitants, 1990–2000

^a Andmed pahaloomuliste kasvajate kohta põhinevad Eesti vähiregistri andmebaasil. Isikuandmete kaitse seaduse muudatustest tulenevalt oli isikuandmete töötlemine Statistikaametis peatatud, mistõttu puudub alates 2001. aastast usaldusväärne pahaloomuliste kasvajate statistika.

Data about malignant neoplasms come from the database of the Estonian Cancer Register. Due to amendments made in the Personal Data Protection Act, the processing of personal data was suspended. Therefore the data about malignant neoplasms since 2001 are not available.

Psüühika- ja käitumishäired, 1998–2003

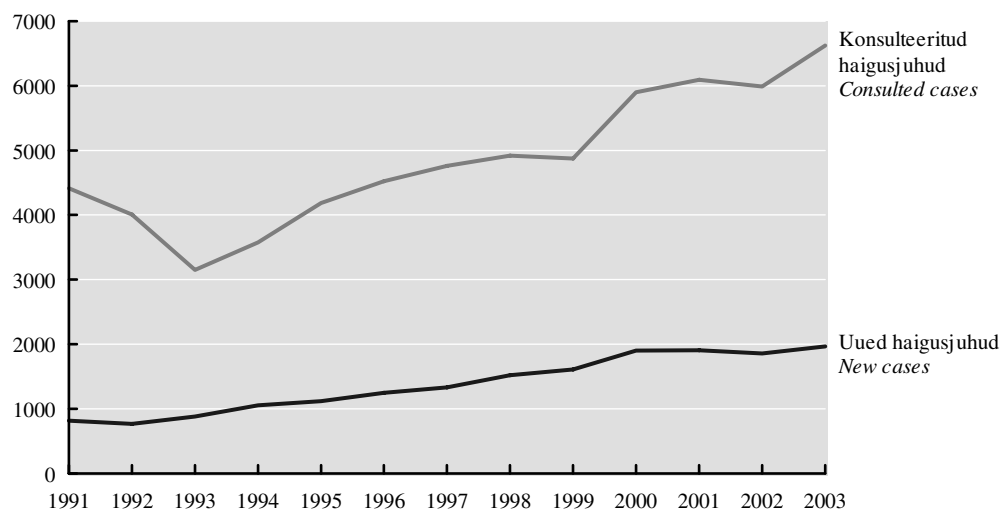
Mental and behavioural disorders, 1998–2003

(psühhiaatri ambulatoorne vastuvõtt — outpatient psychiatric care)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
Aasta jooksul konsulteeritud haigusjuhud	68 223	67 066	80 837	83 112	81 358	89 639	<i>Cases consulted during the year</i>
100 000 elaniku kohta	4 921.7	4 875.2	5 902.6	6 092.8	5 988.2	6 622.5	<i>per 100,000 inhabitants</i>
uued haigusjuhud	21 049	22 122	26 052	26 041	25 224	26 628	<i>new cases</i>
100 000 elaniku kohta	1 518.5	1 608.1	1 902.3	1 909.0	1 856.6	1 967.3	<i>per 100,000 inhabitants</i>
Vaimne alaareng	3 777	3 965	4 405	5 756	6 011	7 301	<i>Mental retardation</i>
uued haigusjuhud	842	843	929	904	842	890	<i>new cases</i>

Psüühika- ja käitumishäireid 100 000 elaniku kohta, 1991–2003

Mental and behavioural disorders per 100,000 inhabitants, 1991–2003

Mõisted

Ambulatoorne abi — mittestatsionaarne tervishoiuteenus, mille korral patsiendi visiit tervishoiuasutusse on piiratud mõne tunniga ja ei ole vajalik ööpäevaringne viibimine haiglas.

Arsti ambulatoorne vastuvõtt — meditsiiniabi (tervishoiuteenus) vajava isiku pöördumine arsti poole tema vastuvõtuajal.

(Esmas)haigestumus — protsess, mis näitab haiguse tekkimise kiirust rahvastikus

Seda mõõdetakse:

absoluutarvuga — uute haigusjuhtude ehk esmasjuhtude arv mingil ajavahemikul;

suhtarvuga — haigestumuskordaja, mis väljendab haigusjuhtude arvu rahvastikuarvu suhtes mingil ajavahemikul.

Nakkushaiguste puhul registreeritakse iga haigusjuht kui esmasjuht.

Haigla — asukohta, ehitise, administratiivse korralduse ja personali suhtes kehtestatud nõuetele vastav meditsiinasutus ööpäevaseks statsionaarse arstiabi andmiseks. Haiglad võivad anda ka ambulatoorset ja päevastatsionaarset arstiabi.

Keskmine ravikestus statsionaaris — keskmine voodipäevade arv kõigi haigla statsionaarist lahkunute kohta aruandeaastal (sh teise haiglasse üleviidud ja surnud) sõltumata haiglaravi põhjusest.

Levimus — protsess, mis näitab uute (ehk esmasjuhtude) ja vanade haigusjuhtude esinemust rahvastikus mingil ajamomendil.

Päevastatsionaar — haigla või ambulatoorse arstiabi asutuse juures asuv tervishoiuasutuse allüksus, kus antakse arstiabi haigetele, kes vajavad terviseuringuid, raviprotseduure (sh operatsioone), ning nendejärgset jälgimist. Haige viibib päevaravil rohkem kui 6 tundi päevas.

Tervishoiutöötajad (praktiseeriv tervishoiupersonal) — tervishoiuteenust osutavad eriharidusega töötajad.

Vereteenistus — haiglate õigeaegne varustamine kvaliteetsete verekomponentidega.

Vere- ja plasmadoonor — inimene, kes vabatahtlikult ja tasuta loovutab oma verd. Plasma on verekomponent.

Voodihõive — ravivoodi aasta jooksul kasutusel olnud päevade osatähtsus aasta päevade arvus (protsentides).

Voodikoormus — päevade arv aastas, mille jooksul ravivoodit kasutatakse.

Voodikäive — hospitaliseeritud haigeid ravivoodi kohta aastas.

Õendustöötaja — õde, ämmaemand ja velsker (isik, kes on läbinud vähemalt 3-aastase õendusala baaskursuse).

Metoodika

Tervishoiustatistika tegemiseks küsitletakse kõiki tervishoiuteenust osutavaid ambulatoorse ja statsionaarse ravi asutusi ja nende allüksusi. Andmeid kogub ja töötleb Sotsiaalministeerium.

Eraldi kogub ja töötleb mitmeid erialaseid andmeid vastavalt oma valdkonnale Eesti Vähiregister, Tuberkuloosiandmekogu, Tervisekaitseinspeksioon (nakkushaigused), Põhja-Eesti Verekeskus jt.

Seoses Sotsiaalministeeriumi andmekogumissüsteemi reorganiseerimisega 2004. aastal esitatakse tervishoiustatistika 2003. aasta andmed aastase nihkega — 2005. aastal. Varem avaldatud tervishoiutöötajate andmed on Sotsiaalministeerium alates 1998. aastast ümber arvutanud. Haridusjärgse arsterialade klassifikatsiooni muutmise tõttu 2002. aastal ei arvestata enam arsterialade hulka administratiivarsti ja tervisekaitsearsti. Arstide hulka on lisatud internid ja hambaarstide hulka hambaarst-internid. Näo-lõualuukirurgid on viidud arstide hulgast hambaarstide hulka. Tervishoiutöötajate andmete aegrea ühildamiseks on aastatel 1998–2001 välja jäetud tervisekaitseasutuste andmed. Alates 2001. aastast on lisatud Keskvangla haigla ning alates 2002. aastast taastusravikeskuste ja Eesti Kohtuarstliku Ekspertiisbüroo tervishoiutöötajate andmed.

Pahaloomuliste kasvajate andmed põhinevad Eesti Vähiregistri andmebaasil. Isikuandmete kaitse seaduse muudatustest tulenevalt oli isikuandmete töötlemine Statistikaametis peatatud, mistõttu puudub alates 2001. aastast usaldusväärne pahaloomuliste kasvajate statistika.

Haigestumusandmete esitamiseks on Eestis alates 1997. aastast kasutusel rahvusvaheline haiguste ja tervisega seotud probleemide statistiline klassifikatsioon (RHK-10).

Taastusravi andmeid kogub taastusravikeskustelt Statistikaamet.

Statistikaamet esitab tervishoiu kohta vaid põhianandmeid. Üksikasjalikum informatsiooni saab Sotsiaalministeeriumi tervishoiustatistika aastaraamatutest, kodulehelt ja meditsiiniregistrite väljaannetest.

Kirjandust

Maakonnad arvudes. 1999–2003. *Counties in Figures*. Tallinn, 2004.

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Sotsiaaltrendid 3. Analüütiline kogumik. Tallinn, 2004.

Definitions

Average length of stay at hospital (ALOS) — average number of hospital bed-days of all discharged patients (including transferred to another hospital and dead) within a given period, not depending of the cause of hospital care.

Bed occupancy — number of days a bed is in use per year.

Bed occupancy rate — average number of days when hospital bed was occupied as percentage of available 365 days (utilized bed-days / available bed days during the calendar year).

Bed turnover — number of hospital admissions per hospital bed per year.

Blood and plasma donors — persons who give their blood voluntarily and for free. Plasma is a blood component.

Blood service — timely supply of hospitals with high quality blood components.

Day care department — department located by an inpatient or outpatient health care institution, where the patient has to stay for treatment or examination for more than 6 hours.

Health care personnel — active health care professionals providing health care services.

Hospital — residential establishment equipped with inpatient facilities for 24-hour care, staffed with professionally trained medical personnel. Hospital may also provide services on an outpatient basis.

Incidence — occurrence of new cases of a specified disease during a specified period of time.

Incidence rate — occurrence of new cases of a specified disease per population during a specified period of time.

All infectious diseases are registered as incidence.

Nursing staff — nurses, medical assistants and midwives.

Outpatient care — outpatient medical care, when a patient's visit to health care institution is confined only a few hours and accommodation and overnight in inpatient facility is not needed.

Outpatient visit (in doctor's office) — outpatient contact of a person who needs medical consultation in the doctor's working time.

Prevalence — a measure of the total number of existing cases of disease or condition at a specified point in time.

Methodology

To receive statistical data on health care all health care institutions providing health care service and their subdivisions are enumerated. The Ministry of Social Affairs collects and processes the data.

Several special data are collected and processed separately following their speciality by the

Estonian Cancer Register, Tuberculosis Database, the Health Protection Inspectorate (infectious diseases), the North-Estonian Blood Centre, etc.

As a result of reorganization of the data collection system of the Ministry of Social Affairs in 2004, the health statistics for 2003 are presented one year after the reference year — in 2005.

The health personnel data for the previous years since 1998 have been revised by the Ministry of Social Affairs. According to the change of classification of graduates of physicians specialities in 2002 the physician-administrators and doctors of health protection are not considered practising physicians any more.

The number of doctors includes the number of physician-interns and the number of dentists includes the number of dentist-interns.

Surgeons of stomatology and oral surgeons are excluded from physicians and included in dentists. For compatibility of time-series of health care personnel the staff of the Health Protection Inspectorate for 1998–2001 is excluded. Since 2001 the staff of the Central Prison Hospital and since 2002 the staff of the health resorts and Bureau of the Forensic Medical Expertise are included.

Data about malignant neoplasms come from the database of the Estonian Cancer Register. Due to amendments made in the Personal Data Protection Act, the processing of personal data was suspended. Therefore the data about malignant neoplasms since 2001 are not available.

Since 1997 the International Statistical Classification of Diseases and Health Related Problems, 10-th Revision (ICD-10) is used in Estonia for reporting of morbidity data.

The Statistical Office of Estonia provides only the basic data about health statistics. More detailed information can be found in publications and on the website of the Ministry of Social Affairs and in publications of special medical registers.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Maakonnad arvudes. 1999–2003. Counties in Figures. Tallinn, 2004.

Social Trends 3. Analytical publication. Tallinn, 2004.

SOTSIAALNE KAITSE

Social protection

Riikliku pensioni saajad pensioniliigi järgi, 1990, 1995, 2003–2005	168
Pensionärid pensioni määramise aasta järgi, 1990, 1995, 2002–2004	168
Pensionärid ja toitjakaotuspensionini saavad pereliikmed soo ja vanuse järgi, 2001–2005	169
Riiklikud pensionid, 1993–2005	169
Riiklike peretoetuste saajad, 2000–2004	170
Väljamakstud riiklikud peretoetused, 2000–2004	171
Puudega inimeste sotsiaaltoetused, 2002–2004	172
Toimetulekutoetused, 2001–2004	172
Sotsiaaltoetused ja väljamaksed, 2000–2004	173
Ravikindlustus, 2001–2004	173
Töötu sotsiaalne kaitse, 2000–2004	174
Töötuskindlustus, 2004	174
Arstlik ekspertiis, 1990, 1995, 2002–2004	175
Hoolekandeesutused, 1990, 1995, 2002–2004	176
Varjupaigas ja rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjused, 2002–2004	176
Täiskasvanute hoolekandeteenuste kasutajad, 2003, 2004	177
Varjupaigateenust ja vangist vabanenutele rehabilitatsiooniteenust osutavad asutused, 2003, 2004	177
Vanemliku hoolitsuseta lapsed ning kuni 18-aastased noored, 1995, 2001–2004	178
Tööõnnetused tegevusala järgi, 2000–2004	179
Tööõnnetustes kannatanud soo ja vanuse järgi, 2001–2004	180
<i>Recipients of state pension by classes of pension, 1990, 1995, 2003–2005 .....</i>	<i>168</i>
<i>Persons who were granted a pension during the reference year, 1990, 1995, 2002–2004 .....</i>	<i>168</i>
<i>Pensioners and family members receiving survivor's pension by sex and age, 2001–2005 .....</i>	<i>169</i>
<i>State pensions, 1993–2005 .....</i>	<i>169</i>
<i>Recipients of state family benefits, 2000–2004 .....</i>	<i>170</i>
<i>Amount of payments of state family benefits, 2000–2004 .....</i>	<i>171</i>
<i>Social benefits for disabled persons, 2002–2004 .....</i>	<i>172</i>
<i>Subsistence benefits, 2001–2004 .....</i>	<i>172</i>
<i>Social benefits and payouts, 2000–2004 .....</i>	<i>173</i>
<i>Health insurance, 2001–2004 .....</i>	<i>173</i>
<i>Social protection of the unemployed, 2000–2004 .....</i>	<i>174</i>
<i>Unemployment insurance, 2004 .....</i>	<i>174</i>
<i>Disability assessment, 1990, 1995, 2002–2004 .....</i>	<i>175</i>
<i>Social welfare institutions, 1990, 1995, 2002–2004 .....</i>	<i>176</i>
<i>Reasons for staying in shelters and rehabilitation centres, 2002–2004 .....</i>	<i>176</i>
<i>Persons having used services of social welfare institutions for adults, 2003, 2004 .....</i>	<i>177</i>
<i>Institutions providing sheltering and rehabilitation services for ex-convicts (during a year) 2003, 2004 .....</i>	<i>177</i>
<i>Children and under 18-year-olds left without parental care, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>178</i>
<i>Occupational accidents by economic activity, 2000–2004 .....</i>	<i>179</i>
<i>Persons suffered in occupational accidents by sex and age, 2001–2004 .....</i>	<i>180</i>

Ülevaade

Peatükk esitab sotsiaalse kaitse statistikat aastate 1990–2005 kohta.

Sotsiaalne kaitse on avaliku sektori või erasektori rakendatavate sotsiaalkindlustuse ja hoolekande meetmete kogum, mille ülesanne on kergendada üksikisiku/leibkonna toimetulekut sissetuleku osalise või täieliku kaotuse puhul teatud kindlaksmääratud riskide või vajaduste ilmnemisel. Peatükk sisaldab järgmisi alateemasid:

- pensionärid ja pensionid;
- peretoetused, toimetulekutoetus;
- puudega inimeste toetused;
- ravikindlustushüvitised;
- töötü sotsiaalne kaitse;
- töövõimetus ja arstlik ekspertiis;
- laste ja täiskasvanute hoolekandeadasutused;
- varjupaiga- ja rehabilitatsiooniteenused;
- vanemliku hoolitsuseta lapsed;
- tööõnnetused.

Pensionäre oli 2005. aasta alguses 2004. aasta algusega võrreldes 1% rohkem. Aastatel 2003–2005 ei ole pensionäride arv oluliselt muutunud. Ent näiteks töövõimetuspensionäride arv on suurenenud pidevalt: 2004. aastal 7%, 2003. aastal 8%. Vanaduspensionäride arv aga on püsinud suhteliselt stabiilne. Agaralt kasutatakse võimalust minna pensionile enne pensioniiga. Ennetähtaegsele pensionile jäänuid oli 2004. aastal eelnenud aastaga võrreldes 22% rohkem. 2004. aasta kohta on tabelites eraldi välja toodud nii toitjakaotuse puhul rahvapensioni saavad perekonnad kui ka perekonnaliikmed. Kokku määrati pension 20 400 inimesele, kellest 10 100 olid vanaduspensionärid. Keskmine kuupension oli 2040 krooni, mis hõlmab keskmisest netopalgast 34%.

Riiklikud peretoetused suurenesid 2003. aastaga võrreldes oluliselt — 52%. Kasvu peapõhjused olid vanemahüvitise rakendamine ja esimese lapse toetuse võrdsustamine teistele lastele makstavate toetustega. Kokku maksti peretoetusi enam kui

2,1 miljardit krooni. 2004. aastal kulutas riik lapse kohta keskmiselt 7400 krooni.

Puudega inimeste sotsiaaltoetusteks makstavad summad suurenesid 2004. aastal eelnenud aastaga võrreldes 7%. Endiselt on kogukulutustes suurim osatähtsus puudega 16-aastase ja vanema isiku toetusel ning hooldajatoetusel.

Toimetulekutoetusi maksti 248 000 korral, kokku 235 miljonit krooni. Sellest kulus toimetulekupiiri tagamiseks 217 miljonit krooni.

Ravikindlustuse väljamakseid tehti 2004. aastal 1,1 miljardit krooni, millega hüvitati saamata jäänud töötasu 7,3 miljoni haiguspäeva eest. Hüvitise saajaid oli 503 000, lisaks maksti 205 000 juhul hambaraviteenuse hüvitist.

Registreeritud töötä töötajaid oli kokku 88 500, abiraha maksti 39 300 korral. Abiraha suurus, 400 krooni, on püsinud muutumatuna.

Arstliku ekspertiisi komisjonides vaadati esimest korda läbi 12 000 inimest, kellest tunnustati püsivalt töövõimetuks ligi 11 000. Taasläbivaadatud vaegureid oli 29 400, neist ei tunnustatud vaeguriks ligi 40.

2004. aastal kasutas varjupaiga- ja rehabilitatsiooniteenust 2600 inimest. Peamine varjupaigas või rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjus oli endiselt kinnipidamiskohast vabanemine.

Orbudele ja vanemliku hoolitsuseta lastele hooldamisteenust osutavaid asutusi oli 2004. aasta lõpus 38, täiskasvanutele hooldamisteenust ja psüühiliste erivajadustega inimestele hoolekandeteenuseid osutavaid asutusi oli 192. Peale erihooldekodude, mis seni pakkusid ainult ööpäevast hooldamisteenust kohapeal, lisandusid 2003. aastast ka asutused, mis osutavad teenuseid kodus elavatele psüühiliste erivajadustega täiskasvanutele. Samuti on arendamisel kogukonnas elamise teenus. Sellest tulenevalt on nimetatud sihtrühmale teenuste osutajate ja teenuste saajate arv oluliselt suurenenud.

Overview

The chapter presents statistics on social protection for 1990–2005.

Social protection encompasses all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs, provided that there is neither a simultaneous reciprocal nor an individual arrangement involved. The chapter of social protection includes the following subject matters:

- pensioners and pensions;
- family benefits, subsistence benefits;
- social benefits for disabled persons;
- health insurance, social benefits;
- social protection of the unemployed;
- disability, incapacity for work and disability assessment;
- social welfare institutions for children and for adults;
- shelters and social rehabilitation centres;
- children without parental care;
- occupational accidents.

At the beginning of 2005 compared to the beginning of 2004, the number of pensioners had increased by 1%. In 2003–2005 the number of pensioners did not change significantly. The number of disability pensioners has constantly increased: in 2004 7%, in 2003 8%. But the number of old age pensioners has been more or less constant. People use more often the possibility to retire before the pension-age. In 2004 compared to the previous year, 22% more persons retired before the pension-age. Families and family members receiving national pension in case of surviving have been presented separately in tables for the year 2004. In 2004, pension was granted to 20,400 persons, of which 10,100 were old-age pensioners. The average monthly pension was 2,040 kroons, which accounts for 34% of the average net wages and salaries.

State family benefits increased significantly compared to 2003 — 52%. The main reasons for the growth were the introducing of parental benefit

and increase in the first child's allowance. The total amount of family benefits was more than 2.1 billion kroons. In 2004, the state spent on an average 7,400 kroons per child a year.

In 2004 compared to 2003, benefits for disabled persons increased by 7%. Allowances for 16-year-olds and older persons and care allowances accounted for the largest share of allowances.

Subsistence benefits were paid on 248,000 occasions, with the total amount of 235 million kroons, of which 217 million kroons for guaranteeing the minimum living standard.

The Health Insurance Fund made payments in the total amount of 1.1 billion kroons, 7.3 million sick-days were reimbursed. The number of beneficiaries was 503,000 and additional 205,000 have had dental care reimbursement.

Registered unemployed job-seekers numbered 88,500, unemployment benefit was paid on 39,300 occasions. The amount of unemployment benefit has remained unchanged at 400 kroons.

The Disability Assessment Committee examined 12,000 persons for the first time, about 11,000 of them were certificated as permanently disabled. Re-examined disabled numbered 29,400. About 40 of them were certificated as non-disabled.

In 2004, 2,600 persons were staying in shelters and rehabilitation centres. The main reason for stay was the release from prison.

At the end of 2004, 38 institutions were providing services for orphans and children without parental care. 192 institutions were providing services for adults and adults with special needs. In addition to special care institutions which provided only 24-hour care services, since 2003 there are also some institutions providing services for adults with psychic special needs living at home. A new service is under development — living in community. Therefore the number of service providers and persons who are provided with services has significantly increased.

Riikliku pensioni saajad pensioniliigi järgi, 1990, 1995, 2003–2005

Recipients of state pension by classes of pension, 1990, 1995, 2003–2005
(aasta alguses — at the beginning of the year)

	1990	1995	2003	2004	2005	
Pensionärid kokku ^a	360 511	376 236	377 136	377 343	381 096	Persons receiving pension ^a
mehed	114 047	119 795	134 087	135 938	138 480	males
naised	246 464	256 441	243 049	241 405	242 616	females
Pensionäride osatähtsus rahvastikus, %	23.0	26.0	27.3	27.5	28.3	Share of pensioners in total population, %
Vanaduspensionärid	287 465	302 099	296 836	294 063	294 736	Old-age pensioners
ennetähtaegse vanaduspensionini saajad	-	-	6 274	7 715	9 437	early-retirement old age pension
soodustatud tingimustel vanaduspensionini saajad	38 883	43 256	46 571	47 344	48 161	receiving old-age pension under favourable conditions
Väljateenitud aastate eest pensioni saajad	1 671	4 168	2 839	2 820	2 821	Persons receiving pension for full length of service required
Töövõimetuspensionini saajad	-	-	51 339	55 480	59 174	Persons receiving pension for incapacity for work
töövõime kaotus 100%	-	-	6 644	7 538	7 830	100% loss of capacity for work
töövõime kaotus 80–90%	-	-	23 636	24 297	21 913	80–90% loss of capacity for work
töövõime kaotus 40–70%	-	-	21 059	23 645	26 454	40–70% loss of capacity for work
Toitjakaotuspensionini saajad (perekonnad)	17 248	15 810	8 183	7 924	9 312	Persons (families) receiving survivor's pension
Pereliikmed, kellele on määratud toitjakaotuspension	20 841	21 283	11 960	11 613	13 131	Family members receiving survivor's pension
Rahvapensionini saajad	-	1 787	11 391	11 012	9 438	Persons receiving national pension
Rahvapensionini saajad (toitjakaotuspensionini saajate puhul pereliikmed)	-	-	14 162	13 367	11 234	Persons receiving national pension (in case of surviving, family members)
Invaliidsuspensionärid	40 683	52 339	-	-	-	Persons receiving disability pension
Muud	13 444	33	-	-	-	Others

Pensionärid pensioni määramise aasta järgi, 1990, 1995, 2002–2004

Persons who were granted a pension during the reference year, 1990, 1995, 2002–2004

	1990	1995	2002	2003	2004	
Pensionärid kokku ^a	24 466	18 521	17 838	17 406	20 420	Persons total ^a
Vanaduspensionärid	15 405	9 830	8 175	7 745	10 127	Old-age pensioners
Väljateenitud aastate eest pensioni saajad	2 414	296	242	270	333	Persons receiving pension for full length of service required
Töövõimetuspensionini saajad	-	-	7 301	7 366	7 984	Persons receiving pension for incapacity for work
töövõime kaotus 100%	-	-	892	895	797	100% loss of capacity for work
töövõime kaotus 80–90%	-	-	2 195	2 095	2 276	80–90% loss of capacity for work
töövõime kaotus 40–70%	-	-	4 214	4 376	4 911	40–70% loss of capacity for work
Toitjakaotuspensionini saajad (perekonnad)	1 224	2 204	968	894	905	Survivor's pensioners (families)
Pereliikmed, kellele on määratud toitjakaotuspension	...	3 381	1 518	1 403	1 365	Family members receiving survivor's pension
Rahvapensionini saajad	-	77	551	599	599	Persons receiving national pension
Rahvapensionini saajad (toitjakaotuspensionini saajate puhul pereliikmed)	-	-	602	622	611	Persons receiving national pension (in case of surviving, family members)
Invaliidsuspensionärid	4 127	6 114	-	-	-	Persons receiving disability pension
Muud	1 296	-	-	-	-	Others

^a 1990. ja 1995. aastal — toitjakaotuspensionini saavate perekondade arv.
In 1990 and 1995 — the number of families receiving survivor's pension.

Pensionärid ja toitjakaotuspensioni saavad pereliikmed soo ja vanuse järgi, 2001–2005

Pensioners and family members receiving survivor's pension by sex and age, 2001–2005
(aasta alguses — at the beginning of the year)

	Vanus									kokku total
	Age									
	alla 18 under 18	18–39	40–54	55–59	60–62	63–64	65–69	70+		
Kokku										Total
2001	14 707	18 135	26 695	34 683	39 856	32 449	68 558	137 889	372 972	2001
2002	14 185	19 046	27 778	31 551	40 898	33 289	68 210	141 592	376 549	2002
2003	13 991	19 603	28 876	28 782	39 065	32 462	69 431	144 926	377 136	2003
2004	13 570	20 409	30 087	28 256	35 715	31 192	71 483	146 631	377 343	2004
2005	12 949	21 645	31 197	30 025	31 440	31 671	73 865	148 304	381 096	2005
mehed										males
2001	7 562	9 128	12 985	8 925	10 872	12 981	26 326	39 106	127 885	2001
2002	7 304	9 662	14 091	8 520	11 746	13 279	26 217	40 699	131 518	2002
2003	7 231	10 030	14 962	8 642	11 485	13 029	26 666	42 042	134 087	2003
2004	7 083	10 617	15 487	9 439	10 505	12 627	27 366	42 814	135 938	2004
2005	6 766	11 295	16 098	10 413	9 366	12 839	28 290	43 413	138 480	2005
naised										females
2001	7 145	9 007	13 710	25 758	28 984	19 468	42 232	98 783	245 087	2001
2002	6 881	9 384	13 687	23 031	29 152	20 010	41 993	100 893	245 031	2002
2003	6 760	9 573	13 914	20 140	27 580	19 433	42 765	102 884	243 049	2003
2004	6 487	9 792	14 600	18 817	25 210	18 565	44 117	103 817	241 405	2004
2005	6 183	10 350	15 099	19 612	22 074	18 832	45 575	104 891	242 616	2005

Riiklikud pensionid, 1993–2005

State pensions, 1993–2005

(aasta alguses, krooni — at the beginning of the year, kroons)

Aasta	Keskmine kuupension ^a			Keskmine pension	Keskmine	Keskmine töö-	Keskmine
	kokku	mehed	naised	eelmise aastaga	vanaduspension	võimetuspension ^b	rahva-
Year	Monthly average pension ^a			Monthly average	Average old-	Average pension	national
	total	males	females	pension compared	age pension	for incapacity for	pension
				to previous year, %		work ^b	
1993	224	...	...	..	229	...	...
1994	359	367	354	160	373	306	255
1995	586	605	577	163	612	482	360
1996	879	892	873	150	930	689	450
1997	1 037	1 061	1 026	118	1 100	809	554
1998	1 096	1 119	1 085	106	1 160	863	595
1999	1 453	1 479	1 441	133	1 540	1 143	800
2000	1 459	1 447	1 482	100	1 551	1 141	800
2001	1 461	1 467	1 458	100	1 552	1 057	954
2002	1 508	1 519	1 503	103	1 620	1 037	945
2003	1 687	...	...	112	1 832	1 110	839
2004	1 816	...	...	108	1 985	1 199	989
2005	2 041	...	...	112	2 244	1 342	989

^a Keskmine kuupension on pensioniseadusele vastav arvutuslik pension. Tegelikult väljamakstud keskmine pension oli 1996. aasta septembrini väiksem töötavatele pensionäridele makstud osalise pensioni tõttu.

^b Aastatel 1993–2000 oli töövõimetuspensioni asemel invaliidisuspension.

^a The monthly average pension is the estimated average pension according to the Pension Act. The average pension which was actually paid was lower until September 1996, as working pensioners received partial pension.

^b In 1993–2000 disability pension instead of the pension for incapacity for work.

Riiklike peretoetuste saajad, 2000–2004

Recipients of state family benefits, 2000–2004
(aasta lõpus — at end-year)

	2000	2001	2002	2003	2004		
Lapse sünnitoetus, aastas	12 636	12 526	12 986	13 100	14 402	<i>Childbirth allowance, in a year</i>	
sünnitoetus esimesele lapsele	6 192	6 071	6 418	6 555	7 278		<i>childbirth allowance for the 1st child</i>
sünnitoetus igale järgmisele lapsele	6 253	6 156	6 229	6 249	6 782		<i>childbirth allowance for the 2nd and each subsequent child</i>
sünnitoetus mitmiketele	191	299	339	296	342	<i>childbirth allowance for multiple births</i>	
Lapsetoetus esimesele lapsele	198 337	199 483	194 173	190 670	189 007	<i>Child allowance for the 1st child</i>	
Lapsetoetus teisele lapsele	87 267	84 173	80 903	78 311	76 872	<i>Child allowance for the 2nd child</i>	
Lapsetoetus kolmandale ja igale järgmisele lapsele	..	27 387	25 939	24 899	24 402	<i>Child allowance for the 3rd and each subsequent child</i>	
Üksikvanema lapsetoetus						<i>Single parent's child allowance</i>	
üksikvanemad	22 300	21 908	24 124	24 335	24 332	<i>single parents</i>	
lapsed	..	25 266	27 958	28 432	28 540	<i>children</i>	
Ajateeniija lapse toetus						<i>Conscript's child allowance</i>	
pered	56	53	20	9	11	<i>families</i>	
lapsed	..	54	21	9	11	<i>children</i>	
Kolme ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus ^a						<i>Maintenance allowance to a family raising three or more children or raising triplets^a</i>	
pered	-	4 991	5 532	5 230	20 134	<i>families</i>	
lapsed	-	22 561	24 997	23 670	68 061	<i>children</i>	
Ühekordne täiendav toetus nelja ja enama lapsega perele	23 049	22 267	-	-	-	<i>One-time supplementary allowance to a family raising four or more children</i>	
Lapsehooldustasu kuni 3-aastase lapse eest ^b						<i>Child care allowance for an up to 3-year-old child^b</i>	
pered	35 712	36 086	36 708	36 925	27 711	<i>families</i>	
lapsed	..	38 242	38 834	39 039	28 601	<i>children</i>	
Lapsehooldustasu kuni 3-aastaste lastega peredele 3–8-aastaste laste eest						<i>Child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with up to 3-year-old children</i>	
pered	10 597	9 683	9 687	9 594	9 805	<i>families</i>	
lapsed	..	11 126	11 087	11 000	11 219	<i>children</i>	
Lapsehooldustasu 3 ja enama lapsega peredele 3–8-aastaste laste eest	8 747	6 855	6 531	6 504	6 469	<i>Child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with 3 and more children</i>	
pered						<i>families</i>	
lapsed	..	9 250	8 841	8 761	8 723	<i>children</i>	
Koolitoetus, üks kord aastas	228 091	222 770	213 253	205 509	200 097	<i>Child's school allowance, once in a year</i>	
Eestkostetoetus						<i>Foster care allowance</i>	
pered	2 407	2 336	2 397	2 353	2 258	<i>families</i>	
lapsed		2 927	2 982	2 949	2 835	<i>children</i>	
Elluastumistoetus	76	64	88	71	108	<i>Start in independent life allowance</i>	
Lapsetoetus lastekodust kutseõppeasutusse õppima läinud lapsele	20	13	-	-	-	<i>Child allowance to a child who has left children's home to study in vocational school</i>	
Lapsendamistoetus						<i>Adoption allowance</i>	
pered	-	-	20	28	24	<i>families</i>	
lapsed	-	-	20	30	32	<i>children</i>	
Muud lapse- ja peretoetused	1 661	-	-	-	-	<i>Other child- and family benefits</i>	
Vanemahüvitis	-	-	-	-	9 968	<i>Parental benefit</i>	

^a Kuni aastani 2003 (kaasa arvatud) nelja ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus.

^b Lapsehooldustasu ei maksta alla 1-aastase lapse kohta, kelle sünniga seoses makstakse vanemahüvitist.

^a *Until 2003 (included) maintenance allowance to a family raising four or more children or raising triplets.*

^b *Child care allowance not available per child under 1 year if parental benefit is being paid.*

Väljamakstud riiklikud peretoetused, 2000–2004
Amount of payments of state family benefits, 2000–2004
(tuhat krooni — thousand kroons)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Väljamakstud riiklikud peretoetused	1 317 024	1 317 179	1 400 093	1 386 382	2 106 015	<i>Amount of payments of state family benefits</i>
lapse sünnitoetus, ühekordne sünnitoetus esimesele lapsele	42 023	42 319	44 002	44 438	48 922	<i>childbirth allowance, one-time childbirth allowance for the 1st child</i>
sünnitoetus igale järgmisele lapsele	18 446	18 429	18 673	18 747	20 346	<i>childbirth allowance for the 2nd and each subsequent child</i>
sünnitoetus mitmiketele	694	1 120	1 268	1 110	1 283	<i>childbirth allowance for multiple births</i>
lapsetoetus esimesele lapsele ^a	366 991	366 112	360 621	352 478	686 608	<i>child allowance for the 1st child^a</i>
lapsetoetus teisele lapsele	239 331	230 912	298 988	288 088	281 729	<i>child allowance for the 2nd child</i>
lapsetoetus kolmandale ja igale järgmisele lapsele	105 494	99 487	94 447	89 417	89 636	<i>child allowance for the 3rd and each subsequent child</i>
üksikvanema lapsetoetus	85 084	88 035	100 566	103 019	103 678	<i>single parent's child allowance</i>
ajateenija lapse toetus	594	487	270	149	74	<i>conscript's child allowance</i>
kolme ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus ^b	-	14 048	13 550	12 840	37 310	<i>maintenance allowance to a family raising three or more children or raising triplets^b</i>
ühekordne täiendav toetus nelja ja enama lapsega perele	11 528	11 129	-	-	-	<i>one-time supplementary allowance to a family raising four or more children</i>
lapsehooldustasu kuni 3-aastase lapse eest ^c	270 099	274 533	278 105	291 280	218 922	<i>child care allowance for an up to 3-year-old child^c</i>
lapsehooldustasu kuni 3-aastaste lastega peredele 3–8-aastaste laste eest	50 888	41 899	41 587	41 084	41 452	<i>child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with up to 3-year-old children</i>
lapsehooldustasu 3 ja enama lapsega peredele 3–8-aastaste laste eest	31 217	36 957	34 353	33 665	33 151	<i>child care allowance for each child between 3 and 8 years of age in families with 3 and more children</i>
koolitoetus, üks kord aastas	102 528	100 171	95 893	92 518	90 476	<i>child's school allowance, once in a year</i>
eestkostetoetus	10 224	10 744	32 442	32 633	31 998	<i>foster care allowance</i>
elluastumistoetus, ühekordne	375	317	501	408	639	<i>start in independent life allowance, one-time</i>
lapsetoetus lastekodust kutseõppeasutusse õppima läinud lapsele	24	29	1	-	-	<i>child allowance to a child who has left a children's home to study in a vocational school</i>
muud lapse- ja peretoetused vanemahüvitis	624	-	-	-	-	<i>other child- and family benefits</i>
	-	-	-	-	441 325	<i>Parental benefit</i>

^a Alates 2004. aastast on lapsetoetus pere esimesele lapsele 300 krooni kuus (endise 150 krooni asemel).

^b Kuni aastani 2003 (kaasa arvatud) nelja ja enama lapsega pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus.

^c Lapsehooldustasu ei maksta alla 1-aastase lapse kohta, kelle sünniga seoses makstakse vanemahüvitisit.

^a Since 2004 child care allowance for the first child is 300 kroons per month instead of previous 150 kroons.

^b Until 2003 (included) maintenance allowance to a family raising four or more children or raising triplets.

^c Child care allowance not available per child under 1 year if parental benefit is being paid.

Puudega inimeste sotsiaaltoetused, 2002–2004
Social benefits for disabled persons, 2002–2004

	Toetuse saajad aasta lõpus <i>Recipients of benefits, end of the year</i>			Väljamakstud summa, tuhat krooni <i>Amount of payments, thousand kroons</i>			
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	
Puudega inimeste sotsiaaltoetused kokku	..	..	..	574 547	658 566	630 101	<i>Social benefits for disabled persons total</i>
Puudega lapse toetus	4 923	5 125	5 302	57 228	59 670	62 799	<i>Disabled child allowance</i>
keskmise puudega lapse toetus	1 720	1 783	1 812	18 280	18 765	19 383	<i>for a child with a moderate disability</i>
raske ja sügava puudega lapse toetus	3 203	3 342	3 490	38 948	40 905	43 416	<i>for a child with a severe or profound disability</i>
Puudega 16-aastase ja vanema inimese toetus	88 794	92 605	98 032	396 744	407 979	436 640	<i>Disability allowance to a person of 16 and more years of age</i>
keskmise puudega inimese toetus	31 780	32 038	31 486	75 536	77 319	76 540	<i>to a person with a moderate disability</i>
raske puudega inimese toetus	43 947	48 038	52 945	217 772	232 397	257 653	<i>to a person with a severe disability</i>
sügava puudega inimese toetus	13 067	12 529	13 601	103 437	98 264	102 448	<i>to a person with a profound disability</i>
Puudega vanema toetus	1 591	1 525	1 521	5 543	5 349	4 908	<i>Disabled parent's allowance</i>
Hooldajatoetus lapse ühele mittetöötavale vanemale või eestkostjale ning 18-aastase või vanema inimese hooldajale või eestkostjale	31 813	35 230	38 060	104 615	114 241	124 001	<i>Caregiver's allowance to one non-working parent or guardian who is raising a disabled child, and to guardian of a disabled person of 18 and more years of age</i>
3–16-aastase lapse eest	2 157	2 024	1 975	7 652	7 194	7 189	<i>for a child of 3–16 years of age</i>
raske puudega isiku eest	20 566	24 381	26 738	53 847	64 788	73 359	<i>for a person with severe disability</i>
sügava puudega isiku eest	9 090	8 825	9 347	43 116	42 259	43 453	<i>for a person with profound disability</i>
Õppetoetus mittetöötavale puudega õppurile	27	31	27	95	96	87	<i>Education allowance to a non-working disabled student</i>
Rehabilitatsioonitoetus, ühekordne	1 381	1 614	1 815	884	1 241	1 476	<i>Rehabilitation allowance, one-time allowance</i>
Täienduskoolitustoetus, ühekordne	30	52	34	112	175	190	<i>In-service training allowance, one-time allowance</i>
Transporditoetus	...	..	..	5	..	..	<i>Transport allowance</i>
Elektersidetoetus	...	..	..	5	..	..	<i>Telecommunications allowance</i>

Toimetulekutoetused, 2001–2004
Subsistence benefits, 2001–2004

	2001	2002	2003	2004	
Rahuldatud taotlused kokku	447 082	434 091	350 622	248 017	<i>Applications satisfied total</i>
toimetulekupiiri tagamiseks	443 265	385 705	313 360	214 540	<i>to guarantee the minimum subsistence level</i>
eluasemekulude katteks	187 850	203 845	175 433	115 261	<i>to cover housing expenditure</i>
täiendava toetuse saamiseks	3 817	48 386	37 262	33 477	<i>for supplementary subsistence benefit</i>
Makstud toetust toimetulekutoetuste vahenditest kokku, tuhat krooni	354 372	347 862	325 153	235 023	<i>Benefits paid from subsistence benefit funds total, thousand kroons</i>
toimetulekupiiri tagamiseks	353 308	326 556	308 249	216 794	<i>to guarantee the minimum subsistence level</i>
eluasemekulude katteks	71 412	82 824	82 597	54 548	<i>to cover housing expenditure</i>
täiendava toetuse saamiseks	1 064	21 306	16 904	18 229	<i>supplementary subsistence benefit</i>

Sotsiaaltoetused ja väljamaksed, 2000–2004 Social benefits and payouts, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Hüvitiste ja väljamaksete saajaid aastas / aasta lõpus						<i>Recipients of benefits and payouts in a year / at end-year</i>
matusetoetus	17 759	18 147	18 239	17 976	17 626	<i>burial benefit</i>
kahjuhüvitised töötrauma ja kutsehaiguse puhul	1 111	1 386	1 553	1 646	1 745	<i>compensation for occupational accident or occupational disease</i>
sanatoorse ravi toetus	1 528	447	782	1 471	0	<i>benefit for medical treatment in health resorts</i>
alaealiste, vaegurite ja täiendava lapsepuhkuse päevade tasu	59 736	50 487	53 663	44 026	42 645	<i>payout for additional child care leave for under 18-year-old or disabled children</i>
lisapuhkepäev puudega lapse vanemale	1 548	273	321	636	779	<i>additional child care leave of one day to a parent of a disabled child</i>
tasuline lapsetoitmise vaheaeg muud toetused	213 17	134 655	156 1 134	228 2 805	196 14 518	<i>paid breaks for feeding the child other benefits</i>
Hüvitised, tuhat krooni	74 673	79 557	88 820	94 794	112 458	<i>Benefits, thousand kroons</i>
matusetoetus	28 744	32 262	32 830	32 357	35 180	<i>burial benefit</i>
kahjuhüvitised töötrauma ja kutsehaiguse puhul	21 605	29 678	34 612	36 916	38 302	<i>compensation for occupational accident or occupational disease</i>
sanatoorse ravi toetus	5 700	1 000	2 000	4 000	0	<i>benefit for medical treatment in health resorts</i>
alaealiste, vaegurite ja täiendava lapsepuhkuse päevade tasu	17 305	12 587	13 510	11 914	12 902	<i>payout for additional child care leave for under 18-year-old or disabled children</i>
lisapuhkepäev lapsinvaliidi vanemale	529	632	836	1 130	1 456	<i>additional child care leave of one day to a parent of a disabled child</i>
tasuline lapsetoitmise vaheaeg muud toetused	731 59	912 2 486	1 055 3 862	1 243 7 234	1 036 23 582	<i>paid breaks for feeding the child other benefits</i>

Ravikindlustus, 2001–2004 Health insurance, 2001–2004

	2001	2002	2003	2004	
Ravikindlustushüvitist saanud					<i>Recipients of health insurance benefits</i>
haigus- või vigastushüvitis rasedus- ja sünnitushüvitis	348 071 10 380	345 877 12 339	382 707 11 244	412 363 11 537	<i>compensation for illness or injury maternity benefit (compensation for pregnancy or childbirth)</i>
töötrauma hüvitis	6 835	7 587	6 871	5 863	<i>compensation for occupational accident</i>
hooldushüvitis muu hüvitis	72 129 2 441	64 489 2 850	69 191 0	73 325 0	<i>care allowance other benefits</i>
Hambaraviteenuse hüvitis	..	..	184 460	205 765	<i>Adult dental care benefits</i>
Täiendav ravimihüvitis	..	..	561	1 138	<i>Additional drug benefit</i>
Päevad, mille eest on saanud ravikindlustushüvitist	6 328 273	6 485 701	6 717 278	7 321 490	<i>Days for which health insurance benefit has been received</i>
haigus- või vigastushüvitis rasedus- ja sünnitushüvitis	4 442 697 1 046 854	4 503 983 1 177 729	4 732 748 1 252 850	5 222 195 1 356 258	<i>compensation for illness or injury maternity benefit (compensation for pregnancy or childbirth)</i>
töötrauma hüvitis	148 508	171 850	146 411	118 941	<i>compensation for occupational accident</i>
hooldushüvitis muu hüvitis	625 251 64 963	557 545 74 594	585 269 0	624 096 0	<i>care allowance other benefits</i>
Ravikindlustuse väljamaksed, tuhat krooni	744 831	819 257	923 929	1 101 980	<i>Payments from health insurance fund, thousand kroons</i>
haigus- või vigastushüvitis rasedus- ja sünnitushüvitis	488 378 146 226	522 426 182 022	604 217 204 727	723 458 253 219	<i>compensation for illness or injury maternity benefit (compensation for pregnancy or childbirth)</i>
töötrauma hüvitis	19 737	25 177	23 108	20 413	<i>compensation for occupational accident</i>
hooldushüvitis muu hüvitis	85 441 5 049	82 229 7 403	91 877 0	104 890 0	<i>care allowance other benefits</i>
Hambaraviteenuse hüvitis	..	..	65 354	69 617	<i>Adult dental care benefits</i>
Täiendav ravimihüvitis	..	..	2 122	2 820	<i>Additional drug benefit</i>

Töötü sotsiaalne kaitse, 2000–2004
Social protection of the unemployed, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
Registreeritud töötä tööotsijaid aastas	120 921	136 861	108 006	99 048	88 535	<i>Registered unemployed job seekers in a year</i>
Töötü abiraha saanud aastas	67 412	70 438	56 895	47 454	39 338	<i>Recipients of unemployment benefits in a year</i>
Töötü abiraha saanud keskmiselt kuus	26 564	28 908	23 544	22 472	14 417	<i>Average number of recipients of unemployment benefits per month</i>
Töötü väljaõppele suunatud	8 150	10 248	10 021	8 818	8 393	<i>Sent to vocational training</i>
Hädaabitöödel osalenud	4 177	125	453	634	353	<i>Participants in community placements</i>
Ettevõtluse alustamise toetust saanud	413	425	375	380	296	<i>Recipients of the employment subsidy to start a business</i>
Töötü riikliku abiraha suurus kuus	400	400	400	400	400	<i>Amount of unemployment benefit per month</i>
Väljamakstud töötü abiraha, tuhat krooni	119 834	132 660	104 087	81 154	55 040	<i>Unemployment benefits disbursed, thousand kroons</i>
Töötü väljaõppe maksumus, tuhat krooni	32 192	42 304	47 525	46 511	41 600	<i>Expenditure on the training of the unemployed, thousand kroons</i>
Stipendium väljaõppes osalenule	6 082	7 317	7 148	7 225	5 372	<i>Grants to unemployed persons who participated in the training</i>
Hädaabitööde maksumus, tuhat krooni	3 241	-	-	-	-	<i>Expenditure on community placements, thousand kroons</i>
Ettevõtluse alustamiseks makstud toetus, tuhat krooni	4 339	4 150	4 186	6 421	5 846	<i>Employment subsidy disbursed to start a business, thousand kroons</i>
Makstud subsiidiumi korras tööandjale, tuhat krooni	2 133	3 219	3 088	3 767	7 173	<i>Subsidy payment to employer, thousand kroons</i>
Sotsiaalmaks töötute eest, tuhat krooni	100 720	80 202	25 212	16 203	9 541	<i>Social tax for the unemployed, thousand kroons</i>

Töötuskindlustus, 2004
Unemployment insurance, 2004

Hüvitis	Isikute arv	Keskmine hüvitise suurus, krooni	Makstud hüvitised, krooni	Juhtumite arv	Benefit
	<i>Number of persons</i>	<i>Average amount of benefit, kroons</i>	<i>Paid benefits, kroons</i>	<i>Number of cases</i>	
Pankrotihüvitis	2 766	12 065	33 372 801	236	<i>Bankruptcy benefit</i>
mehed	1 363	13 639	..	..	<i>males</i>
naised	1 403	10 536	..	..	<i>females</i>
Koondamishüvitis	11 908	8 382	32 029 044	151	<i>Redundancy benefit</i>
mehed	4 962	8 969	..	..	<i>males</i>
naised	6 946	8 014	..	..	<i>females</i>

Arstlik ekspertiis, 1990, 1995, 2002–2004
Disability assessment, 1990, 1995, 2002–2004
(aasta lõpus — at end-year)

	1990	1995	2002	2003	2004	
Arstliku ekspertiisi komisjonid	16	19	4	4	4	<i>Disability assessment committees</i>
Arstiametikohad arstliku ekspertiisi komisjonides	36.0	63.0	28.0	29.5	31.75	<i>Places for physicians in disability assessment committees</i>
Esmakordselt komisjonis läbivaadatud inimesed	8 051	8 748	10 570	10 770	12 034	<i>Number of first-time examinations</i>
tunnistati püsivalt töövõimetuks	5 584	7 427	9 574	9 760	10 982	<i>were declared permanently incapacitated for work</i>
mehed	...	4 222	5 479	5 396	6 093	<i>males</i>
naised	...	3 205	4 095	4 364	4 889	<i>females</i>
I grupp / töövõimetus 100%	786	988	1 461	1 490	1 500	<i>1st category / 100% incapacity for work</i>
mehed	...	517	1 006	1 005	1 084	<i>males</i>
naised	...	471	455	485	416	<i>females</i>
II grupp / töövõimetus 80–90%	3 623	4 677	2 852	2 749	3 174	<i>2nd category / 80–90% incapacity for work</i>
mehed	...	2 799	1 753	1 647	1 887	<i>males</i>
naised	...	1 878	1 099	1 102	1 287	<i>females</i>
III grupp / töövõimetus 40–70%	1 175	1 762	4 839	5 079	5 773	<i>3rd category / 40–70% incapacity for work</i>
mehed	...	906	2 502	2 544	2 869	<i>males</i>
naised	...	856	2 337	2 535	2 904	<i>females</i>
töövõimetus 10–30%	-	-	422	442	535	<i>10–30% incapacity for work</i>
mehed	-	-	218	200	253	<i>males</i>
naised	-	-	204	242	282	<i>females</i>
tunnistati ajutiselt töövõimetuks	2 149	874	892	922	972	<i>were declared temporarily incapacitated for work</i>
Taasläbivaadatud vaegurid	13 856	17 542	27 419	28 969	29 439	<i>Disabled persons who were re-examined</i>
tunnistati vaeguriks	13 444	17 194	27 321	28 932	29 407	<i>were declared disabled</i>
I grupp / töövõimetus 100%	540	1 271	3 346	3 724	3 699	<i>1st category / 100% incapacity for work</i>
II grupp / töövõimetus 80–90%	9 151	11 863	11 955	12 376	12 098	<i>2nd category / 80–90% incapacity for work</i>
III grupp / töövõimetus 40–70%	3 753	4 060	11 573	12 458	13 180	<i>3rd category / 40–70% incapacity for work</i>
töövõimetus 10–30%	-	-	447	374	430	<i>10–30% incapacity for work</i>
ei tunnistatud vaeguriks / tunnistati töövõimeliseks	412	280	98	37	32	<i>re-examined persons who were not declared disabled</i>
Esmase puudega vaegurid (kõik vanuserühmad) ^a	-	-	20 670	17 237	18 045	<i>First-time disability (all age groups)^a</i>
mehed	-	-	7 713	7 055	7 492	<i>males</i>
naised	-	-	12 186	10 182	10 553	<i>females</i>

^a Puudega inimeste sotsiaaltoetuste seadus jõustus 2000. aastast.
Social Benefits for Disabled Persons Act entered into force for the first time in 2000.

Hoolekandeaasutused, 1990, 1995, 2002–2004
Social welfare institutions, 1990, 1995, 2002–2004
(aasta lõpus — at end-year)

	1990	1995	2002	2003	2004	
Laste hoolekandeaasutused	26	31	39	37	38	<i>Social welfare institutions for children</i>
üldlastekodud	12	17	26	28	29	<i>general children's homes</i>
väikelastekodud	7	7	-	-	-	<i>children's homes for infants</i>
erilastekodud	3	-	-	-	-	<i>special children's homes</i>
koolkodud	4	7	1	2	2	<i>residential educational institutions</i>
perelastekodud	-	-	4	-	-	<i>children's homes of family type</i>
noortekodud	-	-	5	1	1	<i>youth homes</i>
segatüüpi hoolekandeaasutused	-	-	3	6	6	<i>mixed-care social welfare institutions</i>
Täiskasvanute hoolekandeaasutused ^a	37	82	122	168	181	<i>Social welfare institutions for adults^a</i>
üldhooldekodud	22	68	101	108	112	<i>general care homes</i>
erihooldekodud	15	14	21	71	81	<i>special care homes</i>
Hoolealused laste hoolekandeaasutustes	1 523	1 470	1 827	1 539	1 549	<i>Wards in social welfare institutions for children</i>
üldlastekodudes	622	764	1 307	987	1 018	<i>general children's homes</i>
väikelastekodudes	286	317	-	-	-	<i>children's homes for infants</i>
erilastekodudes	116	-	-	-	-	<i>special children's homes</i>
koolkodudes	499	389	108	60	81	<i>residential educational institutions</i>
perelastekodudes	-	-	155	-	-	<i>children's homes of family type</i>
noortekodudes	-	-	67	35	40	<i>youth homes</i>
segatüüpi hoolekandeaasutustes	-	-	190	457	410	<i>mixed-care social welfare institutions</i>
Hoolealused täiskasvanute hoolekandeaasutustes ^b	4 795	4 961	5 966	..	..	<i>Inmates in social welfare institutions for adults^b</i>
üldhooldekodudes	1 545	2 453	3 509	3 890	4 175	<i>in general care homes</i>
erihooldekodudes	3 250	2 508	2 457	4 118	4 247	<i>in special care homes</i>

^a Alates 2003. aastast on hõlmatud kõik asjakohast teenust osutanud asutused.

^b Alates 2003. aastast on hõlmatud kõik asjakohase teenuse kasutajad. Üks inimene võib olla kasutanud mitut teenust.

^a From 2003 including all institutions providing relevant services.

^b From 2003 including all persons having used relevant services. One person can have separate services.

Varjupaigas ja rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjused, 2002–2004
Reasons for staying in shelters and rehabilitation centres, 2002–2004

Varjupaigas ja rehabilitatsioonikeskuses viibimise põhjus	Viibimiste arv <i>Number of stays</i>			<i>Reasons for staying in shelters and rehabilitation centres</i>
	2002	2003	2004	
KOKKU	6 223	3 243	2 580	<i>TOTAL</i>
Vägivald	305	359	269	<i>Violence</i>
Hulkurlus	724	368	302	<i>Vagrancy</i>
Kodune hoolimatus	307	238	221	<i>Negligence at home</i>
Alkoholi kuritarvitamine	345	380	271	<i>Abuse of alcohol</i>
Narkootikumide kuritarvitamine	524	211	122	<i>Drug abuse</i>
Elukoha puudumine	1 397	595	365	<i>Lack of dwelling-place</i>
Raske majanduslik olukord	293	..	..	<i>Difficult economic situation</i>
Kinnipidamiskohast vabanemine	815	698	559	<i>Release from prison</i>
Põhjuse teadmata	1 394	394	471	<i>Reason unknown</i>

Täiskasvanute hoolekandeteenuste kasutajad, 2003, 2004

Persons having used services of social welfare institutions for adults, 2003, 2004

Vanus	2003			2004			Age
	kokku <i>total</i>	mehed <i>males</i>	naised <i>females</i>	kokku <i>total</i>	mehed <i>males</i>	naised <i>females</i>	
Hoolekandeteenused							<i>Services of social welfare</i>
Kasutajad kokku ^a	3 890	1 436	2 454	4 175	1 562	2 613	<i>Total number of persons^a</i>
alla 29	40	18	22	42	20	22	<i>under 29</i>
30–39	43	27	16	45	31	14	<i>30–39</i>
40–49	147	103	44	155	111	44	<i>40–49</i>
50–59	316	222	94	348	242	106	<i>50–59</i>
60–64	286	185	101	298	140	118	<i>60–64</i>
65–74	830	461	396	933	514	419	<i>65–74</i>
75 ja vanemad	2 228	420	1 808	2 354	464	1 890	<i>75 and older</i>
Psüühiliste erivajadustega inimeste hoolekandeteenused							<i>Services of social welfare for persons with special psychical needs</i>
Kasutajad kokku ^b	4 491	2 361	2 130	4 693	2 490	2 203	<i>Total number of persons^b</i>
alla 29	961	546	415	1 046	602	444	<i>under 29</i>
30–39	889	488	401	912	505	407	<i>30–39</i>
40–49	898	487	411	961	516	445	<i>40–49</i>
50–59	757	398	359	859	438	421	<i>50–59</i>
60–64	337	180	157	294	167	127	<i>60–64</i>
65–74	439	207	232	417	207	210	<i>65–74</i>
75 ja vanemad	210	55	155	204	55	149	<i>75 and older</i>

^a Teenuse kasutajad aasta lõpus.

^b Teenuse kasutajad aasta jooksul. Üks inimene võib olla kasutanud mitut teenust.

^a *Service users at end-year.*

^b *Service users during a year. One person can have separate services.*

Varjupaigateenust ja vangist vabanenutele rehabilitatsiooniteenust osutavad asutused, 2003, 2004

Persons having used services of social welfare institutions for adults, 2003, 2004

	2003	2004	
Teenust osutavate asutuste arv kokku	28	29	<i>Institutions providing services</i>
vangist vabanenutele rehabilitatsiooniteenust osutavad asutused	7	7	<i>rehabilitation for ex-convicts</i>
Teenust kasutanud isikute arv kokku	3 243	2 580	<i>Total amount of persons</i>
mehed	2 037	1 732	<i>males</i>
naised	1 206	848	<i>females</i>
Ööpäevast teenust kasutanute arv aasta jooksul kokku	2 796	2 129	<i>Persons having services more than 24 hours</i>
kuni 1 nädal	1 267	765	<i>up to 1 week</i>
1–4 nädalat	497	381	<i>1–4 weeks</i>
1–3 kuud	477	408	<i>1–3 months</i>
3–6 kuud	308	347	<i>3–6 months</i>
üle 6 kuu	247	228	<i>more than 6 months</i>
Teenuse saajatest vanuses			<i>Age of persons</i>
kuni 6	471	339	<i>up to 6</i>
7–17	1 327	1 015	<i>7–17</i>
18–24	244	202	<i>18–24</i>
25–49	948	682	<i>25–49</i>
50–64	209	293	<i>50–64</i>
65 ja vanemad	44	49	<i>65 and older</i>

Vanemliku hoolitsuseta lapsed ning kuni 18-aastased noored, 1995, 2001–2004
Children and under 18-year-olds left without parental care, 1995, 2001–2004

	1995	2001	2002	2003	2004	
Jäid vaadeldava aasta alguseks paigutamata	170	364	331	281	230	<i>Children who were not placed into social welfare institutions by the beginning of the reference year</i>
poisid	77	200	185	162	151	<i>boys</i>
tüdrukud	93	164	146	119	79	<i>girls</i>
Aasta jooksul arvele võetud lapsed	1 134	1 255	1 249	1 276	1 092	<i>Children registered during the year</i>
poisid	617	703	703	685	602	<i>boys</i>
tüdrukud	517	552	546	591	490	<i>girls</i>
kuni 3-aastased lapsed	165	174	206	216	192	<i>up to 3 years old</i>
poisid	87	103	117	110	100	<i>boys</i>
tüdrukud	78	71	89	106	92	<i>girls</i>
Arvele võetud lastest olid tähtajalise elamisloaga	...	279	78	82	125	<i>Registered children who had a temporary residence permit</i>
poisid	...	173	45	48	68	<i>boys</i>
tüdrukud	...	106	33	34	57	<i>girls</i>
Arvel olevatest lastest paigutati	890	1 288	1 301	1 326	1 073	<i>Registered children who were placed into social welfare institutions</i>
poisid	493	717	725	696	606	<i>boys</i>
tüdrukud	397	571	576	630	467	<i>girls</i>
perekonda	296	455	392	381	266	<i>to foster families</i>
poisid	157	231	187	190	136	<i>boys</i>
tüdrukud	139	224	205	191	130	<i>girls</i>
bioloogilisse perekonda	...	411	441	453	371	<i>to biological families</i>
poisid	...	225	240	219	212	<i>boys</i>
tüdrukud	...	186	201	234	159	<i>girls</i>
laste hoolekande-asutusse	239	202	238	184	226	<i>to social welfare institutions for children</i>
poisid	125	119	147	101	128	<i>boys</i>
tüdrukud	114	83	91	83	98	<i>girls</i>
varjupaika	260	220	230	308	210	<i>to shelters</i>
poisid	148	142	151	186	130	<i>boys</i>
tüdrukud	112	78	79	122	80	<i>girls</i>
Lapsendatud lapsed	270	200	131	130	165	<i>Adopted children</i>
ühe bioloogilise vanema juures elav laps, kelle on lapsendanud kasuema või kasuisa	188	98	53	63	63	<i>step-adoptions, one of the parents is a biological parent and stepmother or stepfather adopts the child</i>
välisriigi kodaniku poolt lapsendatud lapsed	25	20	32	15	28	<i>number of international adoptions</i>
Lapsed, kelle vanematelt on kohus vanemaõigused ära võtnud või kes on kohtuotsusega perekonnast eraldatud	239	297	431	396	388	<i>Children whose parents have been deprived of parental rights by court decision or who have been isolated from family by legal decision</i>
poisid	114	165	240	208	200	<i>boys</i>
tüdrukud	125	132	191	188	188	<i>girls</i>
Lapsed, kelle puhul on kohus või eestkostetasutus lahendanud lapse kasvata-misega seotud vaidluse	1 932	1 876	2 512	2 945	4 049	<i>Children, in the case of whom a court or supervisory guardian has settled the dispute concerning the raising of the child</i>
poisid	1 083	1 067	1 428	1 284	2 275	<i>boys</i>
tüdrukud	849	809	1 084	1 661	1 774	<i>girls</i>

Tööõnnetused tegevusala järgi, 2000–2004
Occupational accidents by economic activity, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
KOKKU						TOTAL
Töötajad	598 700	577 700	585 500	594 300	595 500	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	2 961	3 293	3 115	3 230	3 326	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	27	36	35	31	34	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	495	570	532	543	558	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus						Agriculture, hunting and forestry
Töötajad	42 000	37 300	38 800	34 400	31 400	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	324	269	199	191	196	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	3	3	3	2	2	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	771	721	512	555	624	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Kalapüük						Fishing
Töötajad	3 100	2 700	1 900	2 300	3 600	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	8	5	4	4	3	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	-	-	-	-	-	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	258	185	211	181	83	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Mäetööstus						Mining and quarrying
Töötajad	7 900	5 800	5 700	5 700	8 000	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	83	73	60	47	60	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	-	1	2	1	-	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	1 051	1 259	1 053	807	750	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Töötlev tööstus						Manufacturing
Töötajad	137 800	134 100	128 200	134 100	140 900	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	1 134	1 316	1 312	1 370	1 460	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	9	13	6	8	5	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	823	986	1 023	1 021	1 036	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus						Electricity, gas and water supply
Töötajad	15 700	11 400	10 500	10 200	12 000	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	70	51	44	41	34	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	3	2	-	1	2	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	446	447	419	402	283	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Ehitus						Construction
Töötajad	42 500	39 300	38 900	42 900	46 800	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	226	240	250	264	255	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	4	6	9	4	5	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	532	610	643	606	545	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinatate remont						Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Töötajad	84 500	83 600	86 300	80 800	80 000	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	188	292	283	334	301	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	2	4	5	2	2	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	222	316	328	411	376	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Hotellid ja restoranid						Hotels and restaurants
Töötajad	21 100	17 400	17 900	17 400	16 200	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	25	55	57	63	60	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	-	-	-	-	2	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	118	316	318	362	370	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Veondus, laondus ja side						Transport, storage and communication
Töötajad	60 500	53 700	54 500	56 200	51 500	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	295	296	262	250	265	<i>Occupational accidents</i>
surмага lõppenud	5	2	5	8	7	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	488	551	481	431	514	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>

Tööõnnetused tegevusala järgi, 2000–2004
Occupational accidents by economic activity, 2000–2004

Järg — *Cont.*

	2000	2001	2002	2003	2004	
Finantsvahendus						Financial intermediation
Töötajad	49 900	45 400	52 200	52 000	47 300	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	132	166	161	214	173	<i>Occupational accidents</i>
surmaga lõppenud	-	-	2	3	4	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	266	366	308	411	366	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus						Public administration and defence; compulsory social security
Töötajad	26 400	34 800	33 200	34 500	36 900	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	193	208	215	212	246	<i>Occupational accidents</i>
surmaga lõppenud	-	2	2	1	3	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	731	598	648	611	667	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne						Education, health and social work
Töötajad	76 500	81 900	87 200	93 300	92 000	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	208	230	172	158	184	<i>Occupational accidents</i>
surmaga lõppenud	-	2	-	1	1	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	272	280	197	169	200	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus						Other community, social and personal service activities
Töötajad	30 800	30 400	30 100	30 400	28 800	<i>Employed persons</i>
Tööõnnetused	75	92	101	82	89	<i>Occupational accidents</i>
surmaga lõppenud	1	1	1	-	1	<i>fatal accidents</i>
Tööõnnetusi	244	303	336	269	309	<i>Occupational accidents</i>
100 000 töötaja kohta						<i>per 100,000 employed persons</i>

Tööõnnetustes kannatanud soo ja vanuse järgi, 2001–2004
Persons suffered in occupational accidents by sex and age, 2001–2004

		Kokku <i>Total</i>	alla 18 <i>under 18</i>	18–24	25–34	35–44	45–54	55–64	üle 65 <i>over 65</i>		
KOKKU										TOTAL	
Kokku	2001	3 293	10	422	683	713	869	516	90	<i>Total</i>	2001
	2002	3 115	15	525	718	699	700	378	80		2002
	2003	3 230	9	579	791	739	670	368	74		2003
	2004	3 326	18	614	853	689	732	360	60		2004
Mehed	2001	2 048	9	336	507	450	461	260	34	<i>Males</i>	2001
	2002	2 166	12	414	557	487	412	230	54		2002
	2003	2 273	7	463	605	520	410	225	43		2003
	2004	2 349	14	509	653	480	441	213	39		2004
Naised	2001	1 245	1	86	176	263	408	256	56	<i>Females</i>	2001
	2002	949	3	111	161	212	288	148	26		2002
	2003	957	2	116	186	219	260	143	31		2003
	2004	977	4	105	200	209	291	147	21		2004
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus, kalapüük										Agriculture, hunting, forestry, fishing	
Kokku	2001	274	-	22	54	69	82	39	8	<i>Total</i>	2001
	2002	203	0	17	31	54	57	37	7		2002
	2003	195	-	9	39	42	68	35	2		2003
	2004	199	-	9	43	44	66	32	3		2004
Mehed	2001	150	-	14	38	40	35	23	-	<i>Males</i>	2001
	2002	128	0	13	21	38	31	21	4		2002
	2003	122	-	5	26	22	42	25	2		2003
	2004	109	-	7	29	23	32	14	2		2004
Naised	2001	124	-	8	16	29	47	16	8	<i>Females</i>	2001
	2002	75	0	4	10	16	26	16	3		2002
	2003	73	-	4	13	20	26	10	-		2003
	2004	90	-	2	14	21	34	18	1		2004

Tööõnnetustes kannatanud soo ja vanuse järgi, 2001–2004
Persons suffered in occupational accidents by sex and age, 2001–2004

Järg — *Cont.*

	Kokku <i>Total</i>	alla 18 <i>under 18</i>	18–24	25–34	35–44	45–54	55–64	üle 65 <i>over 65</i>			
Mäetööstus											
Mining and quarrying											
Kokku	2001	70	-	9	14	19	20	11	0	<i>Total</i>	2001
	2002	60	-	3	8	20	22	6	1		2002
	2003	47	-	5	8	13	17	1	3		2003
	2004	60	-	6	19	7	20	2	0		2004
Mehed	2001	62	-	9	14	16	15	8	0	<i>Males</i>	2001
	2002	51	-	3	6	17	20	4	1		2002
	2003	42	-	5	8	13	13	0	3		2003
	2004	58	-	6	18	7	19	2	0		2004
Naised	2001	11	-	0	0	3	5	3	0	<i>Females</i>	2001
	2002	9	-	0	2	3	2	2	0		2002
	2003	5	-	0	0	0	4	1	0		2003
	2004	2	-	0	1	0	1	0	0		2004
Töötlev tööstus											
Manufacturing											
Kokku	2001	1 316	7	228	273	274	236	181	24	<i>Total</i>	2001
	2002	1 312	10	285	330	267	277	119	24		2002
	2003	1370	2	296	348	318	257	129	20		2003
	2004	1460	10	340	354	303	307	128	18		2004
Mehed	2001	876	6	186	200	176	198	107	9	<i>Males</i>	2001
	2002	942	9	228	250	178	172	84	21		2002
	2003	995	2	244	264	220	153	95	17		2003
	2004	1056	8	287	263	208	184	92	14		2004
Naised	2001	440	1	42	73	98	138	74	15	<i>Females</i>	2001
	2002	370	1	57	80	89	105	35	3		2002
	2003	375	-	52	84	98	104	34	3		2003
	2004	404	2	53	91	95	123	36	4		2004
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus											
Electricity, gas and water supply											
Kokku	2001	51	-	2	10	14	13	12	-	<i>Total</i>	2001
	2002	44	-	1	8	10	14	11	-		2002
	2003	41	-	1	8	13	12	5	2		2003
	2004	34	-	3	3	5	7	10	1		2004
Mehed	2001	35	-	2	8	10	10	5	-	<i>Males</i>	2001
	2002	39	-	1	8	10	13	7	-		2002
	2003	37	-	1	8	11	12	3	2		2003
	2004	31	-	3	3	5	6	9	-		2004
Naised	2001	16	-	-	2	4	3	7	-	<i>Females</i>	2001
	2002	5	-	-	-	-	1	4	-		2002
	2003	4	-	-	-	2	-	2	-		2003
	2004	3	-	-	-	-	1	1	1		2004
Ehitus											
Construction											
Kokku	2001	240	2	29	52	59	56	35	9	<i>Total</i>	2001
	2002	250	1	41	64	53	59	29	3		2002
	2003	264	3	51	65	61	57	24	3		2003
	2004	255	3	44	75	53	54	24	2		2004
Mehed	2001	224	2	29	52	54	49	33	7	<i>Males</i>	2001
	2002	234	1	41	63	48	50	28	3		2002
	2003	254	3	51	65	58	51	23	3		2003
	2004	249	3	44	75	53	50	22	2		2004
Naised	2001	16	-	-	-	5	7	2	2	<i>Females</i>	2001
	2002	16	-	-	1	5	9	1	-		2002
	2003	10	-	-	-	3	6	1	-		2003
	2004	6	-	-	-	-	4	2	-		2004

Tööõnnetustes kannatanud soo ja vanuse järgi, 2001–2004
Persons suffered in occupational accidents by sex and age, 2001–2004

Järg — *Cont.*

		Kokku <i>Total</i>	alla 18 <i>under 18</i>	18–24	25–34	35–44	45–54	55–64	üle 65 <i>over 65</i>		
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont										Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods	
Kokku	2001	292	-	44	80	65	57	40	6	<i>Total</i>	2001
	2002	283	2	62	70	73	53	19	4		2002
	2003	334	2	77	96	61	62	27	9		2003
	2004	301	1	63	98	72	50	15	2		2004
Mehed	2001	167	-	30	59	40	26	10	2	<i>Males</i>	2001
	2002	195	1	48	53	49	28	12	4		2002
	2003	214	1	50	65	45	34	14	5		2003
	2004	205	1	46	73	46	32	7	0		2004
Naised	2001	125	-	14	21	25	31	30	4	<i>Females</i>	2001
	2002	88	1	14	17	24	25	7	-		2002
	2003	120	1	27	31	16	28	13	4		2003
	2004	96	-	17	25	26	18	8	2		2004
Hotellid ja restoranid										Hotels and restaurants	
Kokku	2001	55	-	11	7	8	23	5	1	<i>Total</i>	2001
	2002	57	1	17	11	7	13	5	3		2002
	2003	63	-	25	17	7	10	4	-		2003
	2004	60	2	17	13	8	13	6	1		2004
Mehed	2001	14	-	7	1	2	4	-	-	<i>Males</i>	2001
	2002	14	-	7	3	2	1	-	1		2002
	2003	24	-	13	7	1	2	1	-		2003
	2004	15	-	6	6	1	1	1	-		2004
Naised	2001	41	-	4	6	6	19	5	1	<i>Females</i>	2001
	2002	43	1	10	8	5	12	5	2		2002
	2003	39	-	12	10	6	8	3	-		2003
	2004	45	2	11	7	7	12	5	1		2004
Veondus, laendus ja side										Transport, storage and communication	
Kokku	2001	296	-	18	45	72	91	63	7	<i>Total</i>	2001
	2002	262	-	11	49	77	73	42	10		2002
	2003	250	-	14	39	79	60	45	13		2003
	2004	265	-	21	56	66	73	43	6		2004
Mehed	2001	201	-	17	34	55	58	32	5	<i>Males</i>	2001
	2002	183	-	10	42	57	42	25	7		2002
	2003	182	-	12	34	63	40	28	5		2003
	2004	217	-	18	50	57	55	31	6		2004
Naised	2001	95	-	1	11	17	33	31	2	<i>Females</i>	2001
	2002	79	-	1	7	20	31	17	3		2002
	2003	68	-	2	5	16	20	17	8		2003
	2004	48	-	3	6	9	18	12	0		2004
Finantsvahendus; kinnisvara, rentimine ja äritegevus										Financial intermediation; real estate and business activities	
Kokku	2001	167	1	14	41	34	44	29	4	<i>Total</i>	2001
	2002	156	-	27	39	20	36	29	5		2002
	2003	214	1	38	55	43	41	28	8		2003
	2004	173	-	41	43	17	39	22	11		2004
Mehed	2001	94	1	11	27	20	22	11	2	<i>Males</i>	2001
	2002	107	-	19	32	16	22	14	4		2002
	2003	150	-	30	40	35	28	15	2		2003
	2004	124	-	34	36	13	20	14	7		2004
Naised	2001	73	-	3	14	14	22	18	2	<i>Females</i>	2001
	2002	49	-	8	7	4	14	15	1		2002
	2003	64	1	8	15	8	13	13	6		2003
	2004	49	-	7	7	4	19	8	4		2004

Tööõnnetustes kannatanud soo ja vanuse järgi, 2001–2004
Persons suffered in occupational accidents by sex and age, 2001–2004

Järg — *Cont.*

	Kokku <i>Total</i>	alla 18 <i>under 18</i>	18–24	25–34	35–44	45–54	55–64	üle 65 <i>over 65</i>			
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus			Public administration and defence; compulsory social security								
Kokku	2001	208	-	26	67	43	45	21	6	<i>Total</i>	2001
	2002	215	1	29	66	61	30	22	6		2002
	2003	212	-	31	78	51	35	13	4		2003
	2004	246	1	39	101	54	34	16	1		2004
Mehed	2001	128	-	21	56	25	17	6	3	<i>Males</i>	2001
	2002	169	1	25	59	51	17	13	3		2002
	2003	158	-	27	66	36	22	7	-		2003
	2004	182	1	35	82	41	18	5	-		2004
Naised	2001	80	-	5	11	18	28	15	3	<i>Females</i>	2001
	2002	46	-	4	7	10	13	9	3		2002
	2003	54	-	4	12	15	13	6	4		2003
	2004	64	-	4	19	13	16	11	1		2004
Haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne			Education, health and social work								
Kokku	2001	230	-	6	23	40	78	66	17	<i>Total</i>	2001
	2002	172	-	6	20	33	50	52	11		2002
	2003	158	1	15	16	38	37	44	7		2003
	2004	184	-	9	28	40	52	44	11		2004
Mehed	2001	48	-	1	7	6	14	16	4	<i>Males</i>	2001
	2002	34	-	1	2	2	9	18	2		2002
	2003	37	1	10	4	8	7	5	2		2003
	2004	44	-	6	5	10	11	7	5		2004
Naised	2001	182	-	5	16	34	64	50	13	<i>Females</i>	2001
	2002	138	-	5	18	31	41	34	9		2002
	2003	121	-	5	12	30	30	39	5		2003
	2004	140	-	3	23	30	41	37	6		2004
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus			Other community, social and personal service activities								
Kokku	2001	92	-	13	17	16	24	14	8	<i>Total</i>	2001
	2002	101	-	26	22	24	16	7	6		2002
	2003	82	-	17	22	13	14	13	3		2003
	2004	89	1	20	19	17	14	14	4		2004
Mehed	2001	50	-	9	11	6	13	9	2	<i>Males</i>	2001
	2002	70	-	18	18	19	7	4	4		2002
	2003	58	-	15	18	8	6	9	2		2003
	2004	59	1	15	12	13	10	5	3		2004
Naised	2001	42	-	4	6	10	11	5	6	<i>Females</i>	2001
	2002	31	-	8	4	5	9	3	2		2002
	2003	24	-	2	4	5	8	4	1		2003
	2004	30	-	5	7	4	4	9	1		2004

Mõisted

Arstliku ekspertiisi komisjon — raviasutuse juurde moodustatud komisjon, mille ülesanne on kindlaks määrata töövõime kaotus ja puude raskusaste.

Elukoha puudumine — isikul ei ole kindlat elukohta, sellest tulenevalt ei tule ta eluga toime.

Erihooldekodu — vaimuhaigete ja raske vaimupuudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

Hulkurlus — elukohast ilma eesmärgita lahkumine ja seetõttu jäämine peavarju ja toiduta.

Invaliidsuspensioon — vt Töövõimetuspensioon.

Keskmine puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik regulaarselt kõrvalabi või juhendamist vähemalt kord kuus.

Kodune hoolimatus — olukord, kus omaksed suhtuvad isikusse hoolimatult, ükskõikselt, mistõttu isik vajab kõrvalabi.

Koolkodu — puudega kooliealiste laste elamise, hooldamise ja õpetamise asutus.

Lastekodu ja perelastekodu — orbude ja vanemliku hoolitsuseta laste asenduskodu.

Noortekodu — lastekodust, hälvikute erikoolist, koolkodust pärit või vanemliku hoolitsuseta üle 15-aastaste noorte elamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

Orb — laps, kelle mõlemad vanemad on surnud.

Puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle.

Rahvapensioon — pensioon, mis määratakse isikule, kellel ei ole õigust vanadus-, töövõimetus- või toitjakaotuspensionile nõutava pensioniõigusliku või pensionikindlustusstaazi puudumise tõttu.

Raske majanduslik olukord — olukord, kus inimene ei tule eluga toime seoses tulude puudumisega, õnnetusega peres, pereliikme surmaga jms.

Raske puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.

Ravikindlustus — tervise säilitamise, haigusest või vigastusest tingitud ajutise töövõimetuse kulude ja ravikulude tasumise ning raseduse ja sünnituse korral hüvitise maksmise riiklikult tagatud süsteem.

Rehabilitatsioonikeskus — erivajadustega isikutele ööpäevast või päevast aktiivset rehabilitatsiooniteenust osutav asutus.

Segatüüpi hoolekandeaasutus — asutus, kus erinevat hooldamist vajavatele inimestele on ette nähtud eraldi osakonnad.

Sügav puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik pidevat kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.

Toitjakaotuspensioon — töövõimetute perekonna liikmete ja nendega võrdsustatud isikute pensioon

ajal, mil isik vastab selle pensioni saamiseks ettenähtud tingimustele.

Töövõimetuspensioon — kuni vanaduspensionini ikka jõudnud isikute pensioon, kes on vähemalt 16-aastased ja kes on tunnistatud püsivalt töövõimetuks.

Vanaduspensioon — nende isikute pensioon, kellel on vähemalt 15-aastane Eestis omandatud pensionistaaz ja kes on jõudnud vanaduspensionini ikka.

Vanemahüvitis — vanemale makstav hüvitis kuni lapse 1-aastaseks saamiseni, varasema keskmise palga säilimine teatud piirangutega.

Vanemliku hoolitsuseta laps — laps, kelle vanemad on kuulutatud teadmata kadunuks, teovõimetuks või kelle vanematelt on vanemaõigused ära võetud, samuti laps, kes on jäänud vanemliku hoolitsuseta mõnel muul põhjusel.

Varjupaik — asutus, mis pakub isikutele ajutist ööpäevast või päevast abi, tuge ja kaitset.

Vägivalla ohver — peksmise, piinamise, röövimise, avaliku varguse või mõne muu vägivallaakti tõttu kannatanud isik või tema perekonna liige või lähedane inimene.

Väljateenitud aastate pensioon — nende kutsealade töötajate pensioon, kes teevad sellist tööd, millega kaasneb enne vanaduspensionini ikka jõudmist kutsealase töövõime kaotus või vähenemine, mis takistab sellel kutsealal või ametikohal edasitöötamist.

Üldhooldekodu — vanurite ja puudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

Metoodika

Sotsiaalse kaitse statistika saamiseks küsitletakse kõiki institutsioone, mille tegevusvaldkond on Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi kas sotsiaalkindlustus (pensionid, sotsiaaltoetused, ravikindlustus); sotsiaalhoolekanne (hoolekandeaasutused, vanemliku hoolitsuseta lapsed) või muud teenused (arstliku ekspertiisi komisjonid). Sotsiaalkindlustuse statistikat mõjutavad otseselt seadusemuudatused. Niisiis muutuvad sotsiaalkindlustuse näitarvud vastavalt seaduste uuendamisele ja parandamisele. Seda tuleb esitatud statistikat analüüsides arvestada.

2002. aastast muutus ka Sotsiaalministeeriumi andmekogumise metoodika. Mõnda üle asutusekeskselt statistikalt isikukesksele.

Sellest tulenevalt jagunevad endiste hoolekandeteenust osutavate asutuste 2003. aasta aruanded kaheks: teenuse ja asutuse aruandeks. Teenuse aruandega saadakse infot aasta jooksul hoolekandeteenuseid kasutanud isikute, teenust osutava personali ja teenuse finantseerimise kohta.

Asutuse aruanne sisaldab andmeid asutuse tulude ja kulude kohta tervikuna, kogu asutuse personali,

nende haridustaseme, vanuse ja soo kohta, samuti asutuse poolt peale põhitegevuse osutatavate lisateenuste kohta.

2002. aastast ei registreerita enam tööteel juhtunud õnnetusi.

2003. aasta andmed kajastavad ainult varjupaikade ja vangist vabanenute rehabilitatsiooniteenust. Varasemad andmed sisaldasid ka öömajateenuse ja teiste sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuste (peamiselt sõltuvushaigete rehabilitatsiooniteenuse) kasutajaid.

Pensioniseaduse järgi on alates 1994. aastast pensioniõiguslik iga aastati erinev. 2001. aastal jõudsid pensioniikka 58-aastased naised ja 63-aastased mehed. Alates aprillist 2000 määratakse

Definitions

Children's homes and children's homes of family type — institutions established as substitute homes for orphans and children left without parental care.

Children without parental care — children whose parents are declared to be missing, deprived of parental rights or without active legal capacity as well as children who have been left without parental care for any other reason.

Difficult economic situation — situation when a person does not cope with one's life for the reason of having no income, due to an accident in a family, death of a member of the family, etc.

Disability — the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person.

Disability pension — see Pension for incapacity for work.

Disability Assessment Committee — committee at a health care institution whose task is to determine the degree of the incapacity for work, category and cause of disability.

General care homes — institutions established for living, care and rehabilitation for the elderly and disabled persons.

Health insurance — a state warrant system for paying compensation to the residents of the Republic of Estonia for retaining health, paying the expenses of temporary incapacity for work and costs of medical treatment, and paying pregnancy and maternity benefits.

Lack of dwelling-place — a person does not have a permanent dwelling-place and, as a result of this, he/she does not cope with his/her life.

Mixed-care social welfare institutions — institutions where separate departments are provided for persons in need of different care.

Moderate disability — moderate disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs

töövõimetuspensionäridele (varem invaliidsuspensionärid) vanaduspensioniikka jõudmisel vanaduspension või pensionistaaži puudumisel rahvapension.

Vaegurlus/töövõimetus määratakse rahvusvahelise haiguste klassifikaatori RHK-10 alusel. Komisjoni suunatakse töörealised inimesed. Laste vaegurluse määrab tervishoiuasutus. Alla 40-protsendise töövõime kaotuse korral töövõimetuspensioni ei määrata.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

regular personal assistance or guidance outside his or her residence at least once a week.

National pension — pension granted to persons who do not have the right to receive an old-age pension, pension for incapacity for work or survivor's pension because they have not completed a sufficient number of years of pensionable service or their accumulation period is insufficient.

Negligence at home — situation in the case of which person's family has an indifferent, careless attitude towards the person, and therefore the person needs secondary assistance.

Old-age pension — pension granted to persons who have attained pensionable age and who have completed at least fifteen years of pensionable service or whose accumulation period acquired in Estonia is at least fifteen years.

Orphan — a child whose both parents are dead.

Parental benefit — benefit for parent with children up to 1 year old, remains previous average salary with limitations.

Pension for full length of service required — pension granted to persons in such professions that bring about the loss of or reduction in the professional capacity for work before attaining the pensionable age and thus persons cannot continue to work in that profession.

Pension for incapacity for work — pension granted to persons from the age of 16 years until attaining the pensionable age if he or she is declared permanently incapacitated for work.

Profound disability — profound disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs constant personal assistance, guidance or supervision twenty-four hours a day.

Residential educational institutions — institutions established for living, care, development and education for disabled school-age children.

Severe disability — the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs personal assistance, guidance or supervision in every twenty-four hour period.

Shelters — institutions offering to persons temporary twenty-four hour assistance, support and protection.

Social rehabilitation centre — institutions established for intensive rehabilitation of persons with special needs.

Special care homes — institutions established for persons of unsound mind or with severe mental disabilities for living, care and rehabilitation.

Survivor's pension — upon the death of a provider, a survivor's pension shall be granted to family members who were maintained by him/her and who are incapacitated for work.

Vagrancy — aimless departure from one's dwelling-place and thus becoming deprived of home and food.

Victim of violence — a person or his/her family member or a person close to him/her who has suffered from beating, torture, robbery, theft perpetrated with violence or some other act of violence.

Youth homes — institutions established for living and rehabilitation for youths over the age of fifteen who come from children's homes, schools for the disabled, residential educational institutions or have been left without parental care.

Methodology

To receive statistics on social protection all institutions are enumerated whose field of activity according to the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) is social insurance (pensions, social insurance benefits, health insurance), social welfare (social welfare institutions, children left without parental care) or other services (Disability Assessment Committees). Statistics of social insurance are directly influenced by changes in the legislation and for that reason the statistical indicators change due to amendments made in laws. This should be taken into account when analysing the data.

Since 2002 there was a significant change in the data collection methodology in the Ministry of

Social Affairs. The main difference is the transition from the institution-based statistics to a person-based statistics. The 2003 questionnaires submitted by social welfare institutions divide into two: services and institution questionnaires. The services questionnaire collects information about persons who have been provided social welfare services, about the service-providing personnel and about financing of the service. The institution questionnaire include information about the institution's revenue and expenditure as a whole, about the total personnel, their level of education, age and sex, as well as information about incidental services provided in addition to main activity.

Since 2002 commuting accidents are not registered any more. Rehabilitation services for 2003 include only those provided by shelters and to persons released from prison. The relevant data for previous years included also data on persons who had used accommodation and other social rehabilitation services (mainly rehabilitation of addicts).

According to the State Pension Insurance Act, the pensionable age is different for each year starting from 1994. In 2001 the retirement age for women was 58 years, and for men it was 63 years. From April 2000 persons who received a pension for incapacity for work (formerly disability pension) receive old-age pension after attaining the pensionable age or national pension if their years of pensionable service or the accumulation period is not sufficient for the grant of an old-age pension.

Disability/incapacity for work is determined according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10). The disability assessment committees are intended for working-age (i.e. at least 16 years old) persons. Health care institutions determine the disability category for children. The pension for incapacity for work is not granted if the incapacity for work is less than 40%.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

TÖÖTURG

Labour market

Tööealised hõiveseisundi järgi, 2003, 2004	190
15–74-aastased soo ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004	191
15–74-aastased hõiveseisundi järgi, 2000–2004 (diagramm)	191
15–74-aastased linnaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004	192
Töötuse määr soo järgi, 1995–2004 (diagramm)	192
15–74-aastased maaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004	193
Töötuse määr vanuserühma järgi, 1995–2004 (diagramm)	193
Töötajad soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004	194
Töötajad osalemise määr soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004	194
Hõivatud soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004	195
Tööhõive määr soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004	195
Hõivatud tegevusala järgi, 1995, 2001–2004	196
Hõivatud soo ja tegevusala järgi, 1995, 2001–2004	197
Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 1995, 2001–2004	198
Hõivatud majandussektori järgi, 1995–2004 (diagramm)	198
Hõivatud elukoha ja majandussektori järgi, 1995, 2001–2004	199
Hõivatud rahvuse ja majandussektori järgi, 1995, 2001–2004	199
Hõivatud soo ja ametiala järgi, 1995, 2001–2004	200
Töötud soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004	201
Töötud soo järgi, 1995–2004 (diagramm)	201
Töötuse määr soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004	202
Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1995, 2001–2004 (aastakeskmise, tuhat)	202
Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1995, 2001–2004 (aastakeskmise, protsenti)	203
Töötuse määr hariduse järgi, 1997–2004 (diagramm)	203
15–74-aastased hariduse ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004	204
Mitteaktiivsed soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004	205
15–74-aastased mitteaktiivsed mitteaktiivsuse põhjuse järgi, 1999–2004	205
<i>Working-age population by labour status, 2003, 2004 .....</i>	
<i>Population aged 15–74 by sex and labour status, 1998–2004 .....</i>	<i>191</i>
<i>Population aged 15–74 by labour status, 2000–2004 (diagram) .....</i>	<i>191</i>
<i>Urban population aged 15–74 by sex and labour status, 1998–2004 .....</i>	<i>192</i>
<i>Unemployment rate by sex, 1995–2004 (diagram) .....</i>	<i>192</i>
<i>Rural population aged 15–74 by sex and labour status, 1998–2004 .....</i>	<i>193</i>
<i>Unemployment rate by age group, 1995–2004 (diagram) .....</i>	<i>193</i>
<i>Labour force by sex and age group, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>194</i>
<i>Labour force participation rate by sex and age group, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>194</i>
<i>Employed persons by sex and age group, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>195</i>
<i>Employment rate by sex and age group, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>195</i>
<i>Employed persons by economic activity, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>196</i>
<i>Employed persons by sex and economic activity, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>197</i>
<i>Employed persons by sex and sector of economy, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>198</i>
<i>Employed persons by sector of economy, 1995–2004 (diagram) .....</i>	<i>198</i>
<i>Employed persons by place of residence and sector of economy, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>199</i>
<i>Employed persons by ethnic nationality and sector of economy, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>199</i>
<i>Employed persons by sex and occupation, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>200</i>
<i>Unemployed persons by sex and age group, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>201</i>
<i>Unemployed persons by sex, 1995–2004 (diagram) .....</i>	<i>201</i>
<i>Unemployment rate by sex and age group, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>202</i>
<i>Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1995, 2001–2004 (annual average, thousands) .....</i>	<i>202</i>
<i>Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1995, 2001–2004 (annual average, percentages) .....</i>	<i>203</i>
<i>Unemployment rate by education, 1997–2004 (diagram) .....</i>	<i>203</i>
<i>Population aged 15–74 by education and labour status, 1998–2004 .....</i>	<i>204</i>
<i>Inactive population by sex and age group, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>205</i>
<i>Inactive population aged 15–74 by reason of inactivity, 1999–2004 .....</i>	<i>205</i>

Ülevaade

Peatükk käsitleb aastatel 1995–2004 rahvastiku tööalases käitumises toimunud muutusi.

2004. aastal oli 15–74-aastastest tööga hõivatuid 595 500, töötuid 63 600 ja mitteaktiivseid 388 700. Võrreldes 2003. aastaga olid tööealise rahvastiku hõiveseisundi muutused suhteliselt väikesed. Töötute arv veidi vähenes, hõivatute ja mitteaktiivsete arv veidi suurenes. 15–74-aastaste tööjõus osalemise määr oli 62,9% (2003. aastal 63%).

Tööhõive on suurenenud ja töötus vähenenud alates 2001. aastast. 2001.–2003. aastal kasvas tööhõive igal aastal 1–1,5%. Tööhõive suurenes ka 2004. aastal, kuid kasv oli väiksem. Hõivatute arv suurenes 2003. aastaga võrreldes 1200 võrra (0,2%).

Majandussektoritest kasvas hõive 2004. aastal eelnenud aastaga võrreldes sekundaarsektoris (mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus) — 8%. Primaarsektoris (põllumajandus, jahindus, metsamajandus, kalapüük) ja tertsiaarsektoris (kaubandus, teenindus jms) hõivatute arv vähenes (vastavalt 5% ja 3%). Tegevusalati suurenes hõivatute arv kõige rohkem töötleva tööstuse, ehituse ning avaliku halduse ja riigikaitse alal. Suhteliselt suur oli hõive kasv kalanduse, mäetööstuse ning elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuse tegevusalal. Jätkuvalt vähenes põllumajanduses, jahinduses ja metsamajanduses hõivatute arv — 2004. aastal eelmise aastaga võrreldes 9%. Hõivatute arv vähenes märkimisväärselt ka kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning veonduse, laonduse ja side tegevusalal.

Töötuse määr, mis tõusis vaadeldava ajavahemiku kõrgeima tasemeni (13,6%) 2000. aastal, järgmistel aastatel vähenes. 2004. aastal langes töötuse määr seitsme viimase aasta madalaimale tasemele, 9,7%-ni.

2004. aastal vähenes töötus ainult naiste hulgas, meeste töötus veidi kasvas. Meeste töötuse määr oli 10,4%, naistel 8,9%. Töötus on meeste hulgas olnud suurem kui naiste hulgas alates 1995. aastast.

Aastatel 1998–2000 suurenes töötus noorte (15–24-aastaste) hulgas rohkem kui vanemates vanuserühmades. Järgmisel kahel aastal noorte töötus vähenes, kuid kasvas 2003. ja 2004. aastal ja oli taas rohkem kui 20%. Vanemates vanuserühmades on töötus rohkem meeste kui naiste probleem, noorte puhul on see alates 2001. aastast vastupidi. 15–24-aastastel meestel oli töötuse määr 2004. aastal 21,2%, 15–24-aastastel naistel 22,4%.

Töötuse määra erinevus maakonniti on viimastel aastatel kasvanud. 2004. aastal oli see rohkem kui neljakordne, ulatudes 4,1%-st Saaremaal 17,9%-ni Ida-Virumaal. Peale Ida-Virumaa oli töötuse määr Eesti keskmisest kõrgem ka Põlva-, Jõgeva- ja Valgemaal. Töötuse määr oli suhteliselt madal Lääne-Eesti maakondades (Hiiumaa, Saare, Lääne, Pärnu) ja Tartumaal. 2003. aastaga võrreldes suurenes tööpuudus Rapla, Lääne-Viru, Valga ja Põlva maakonnas, teistes maakondades see vähenes või jäi samaks.

Töötus 2004. aastal vähenes, kuid sealhulgas suurenes pikaajaline töötus. 52% kõigist töötutest (33 000 inimest) oli tööd otsinud aasta või rohkem. 2003. aastal oli pikaajalisi töötuid 46%. Pikaajalise töötuse osatähtsus suurenes nii meeste kui ka naiste hulgas. Noorte töötute hulgas oli aasta või rohkem tööd otsinuid kolmandik, niisama palju kui eelnenud aastal. Vanemaelaste hulgas pikaajalise töötuse probleem süveneb. 2004. aastal oli 50–74-aastastest töötutest pikaajalisi 63%.

Tööjõu haridustase on viiel viimasel aastal kasvanud. Kolmanda taseme haridusega tööjõu osatähtsus suurenes 30%-st 2000. aastal 32%-ni 2004. aastal. Esimese taseme haridusega tööjõu osatähtsus vähenes samal ajal 12%-st 11%-ni.

Seoses tööjõu haridustaseme kasvuga on madalama haridusega inimestel järjest raskem tööd leida. Kuni põhiharidusega tööjõust oli 2003. aastal töötuid 16,9%, 2004. aastal veelgi rohkem — 18,4%. Kõige väiksem on tööpuudus kõrg- ja kraadiharidusega inimeste hulgas. Nende töötuse määr vähenes 5,8%-st 2003. aastal 3,9%-ni 2004. aastal.

2004. aastal vähenes eelmise aastaga võrreldes noorte majanduslik aktiivsus, teistes vanuserühmades see kasvas. 15–24-aastaste tööjõus osalemise määr vähenes aastatel 1997–2002 järjepidevalt, seda eelkõige õppijate kasvanud arvu tõttu. Õppijate arv suurenes jätkuvalt ka 2003. ja 2004. aastal. Ühtlasi suurenes ka nende noorte arv, kes õpingute kõrval töötasid või tööd otsisid. 2003. aastal noorte tööjõus osalemise määr kasvas, 2004. aastal vähenes taas. 2004. aastal oli majandusliku aktiivsuse vähenemise peamine põhjus lapsehoolduspuhkusel olijate arvu suurenemine seoses vanemahüvitise seaduse rakendumisega.

Heitunute arv, mis 2001. aastani pidevalt kasvas, vähenes 2002. aastal ja jäi samale tasemele ka 2003. ja 2004. aastal. Tööotsingutest loobunute arv püsis 18 000 piires.

Overview

The chapter presents changes in the labour market in the years 1995–2004.

In 2004, 595,500 of the population aged 15–74 were employed, 63,600 were unemployed and 388,700 were economically inactive. Compared to 2003, the changes for the working-age population by labour status were small. The unemployment slightly decreased, while employment and inactivity slightly increased. The labour force participation rate for the population aged 15–74 was 62.9% in 2004 (63% in 2003).

The employment has increased and the unemployment decreased since 2001. In 2001–2003, the employment has increased by 1–1.5% every year. The growth continued also in 2004 but it was smaller. The number of employed persons grew by 1,200 persons (0.2%) compared to 2003.

In 2004 compared to 2003, the employment increased by 8% in the secondary sector (mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction). The number of persons working in the primary sector (agriculture, hunting, forestry, fishing) and tertiary sector (trade, services, etc.) decreased (by 5% and 3%, respectively). By economic activity, the employment increased most in manufacturing, construction, and public administration and defence. The employment growth was relatively big in fishing, mining and quarrying and electricity, gas and water supply activities. The employment continued to decrease in agriculture, hunting and forestry — by 9% in 2004 compared to 2003. There was also a significant decrease in the number of persons working in real estate, renting and business activities and transport, storage and communication activities.

The unemployment rate which reached the highest level of the observed period (13.6%) in 2000, decreased in the following years. In 2004 the unemployment rate fell to 9.7% and was the lowest of the last seven years. The unemployment rate for men was 10.4% and for women 8.9%. The unemployment has been higher among men than among women since 1995.

In 1998–2000 the unemployment rate for young people grew more than among older age groups. In 2001–2002 the youth unemployment rate fell, but increased in 2003–2004 and was again over 20%. Among older age groups, the unemployment is a bigger problem for men than for women, however since 2001 among the youth the unemployment rate is higher among women than among men. In 2004 the unemployment rate for men aged 15–24 was 21.2% and for women 22.4%.

The difference in the unemployment rate by counties has grown during last years. In 2004 there was more than a fourfold difference in the unemployment rate of counties ranging from 4.1%

in Saare county to 17.9% in Ida-Viru county. In addition to Ida-Viru county the unemployment rate was bigger compared to the average of Estonia in Põlva, Jõgeva and Valga counties. The unemployment rate was relatively small in all counties of Western Estonia (Hiiumaa, Saare, Lääne, Pärnu counties) and in Tartu county. Compared to 2003, the unemployment grew in Rapla, Lääne-Viru, Valga and Põlva counties. In all the other counties it decreased or remained the same.

In 2004, the unemployment decreased but long-term unemployment increased. For 52% of unemployed persons (33,000 persons) the duration of job seeking had lasted for a year or more. In 2003, the share of long-term unemployment was 46%. The share of long-term unemployment grew among men as well as among women. Among young unemployed people the share of persons unemployed for a year or more was one third, as much as a year ago. The problem of long-term unemployment is growing among elderly people. In 2004, 63% of unemployed persons aged 50–74 were long-term unemployed.

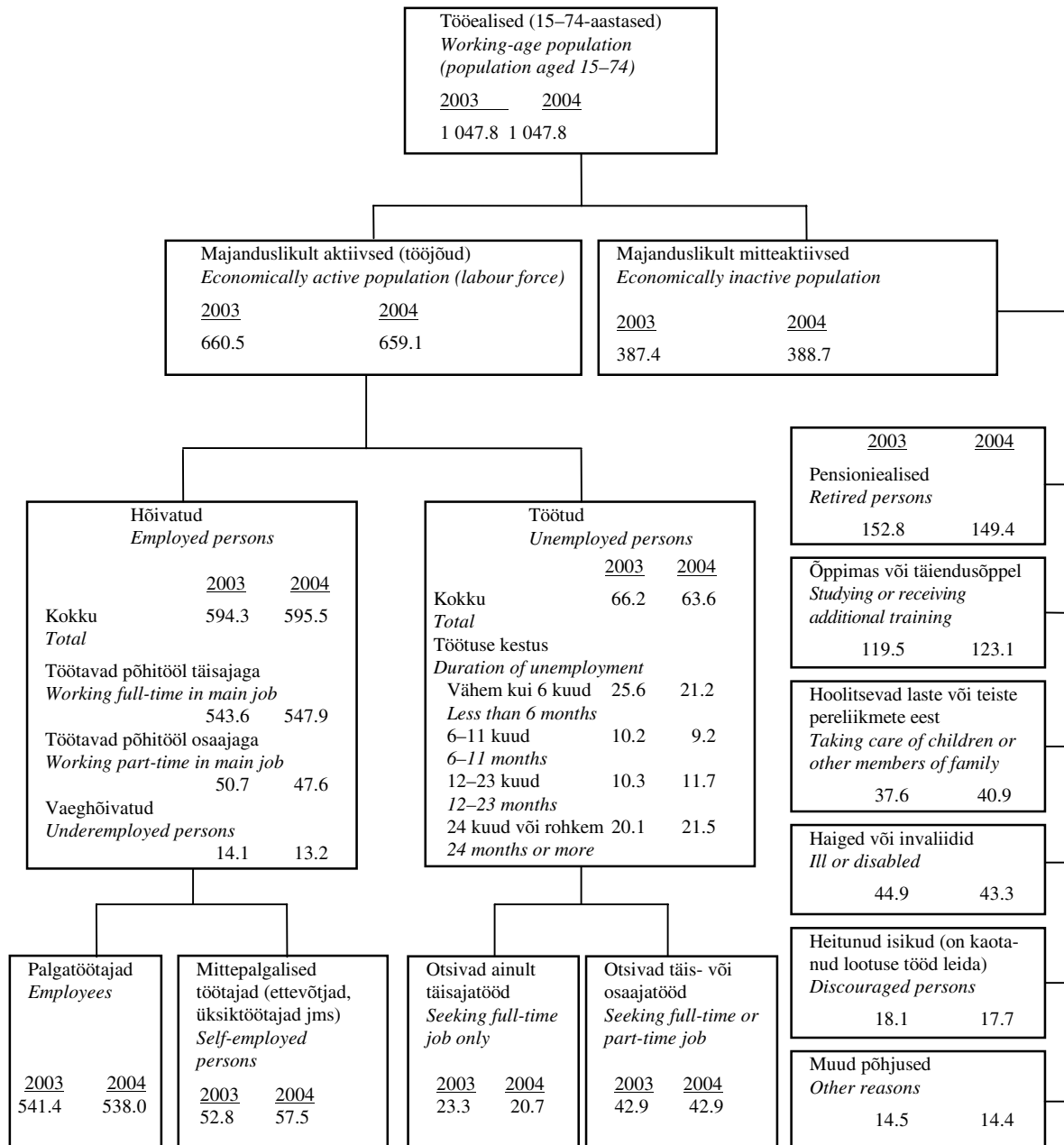
The education level of the labour force has grown during last five years. The share of the labour force with tertiary education rose from 30% in 2000 to 32% in 2004. At the same time the share of the labour force with below upper secondary education fell from 12% to 11%

As a result of growing education level of the labour force, it is more and more difficult for persons with low level of education to find a job. In 2003, 16.9% of the labour force with up to basic education were unemployed, in 2004 even more — 18.4%. The unemployment rate is the lowest for persons with higher education, master's or doctor's degree. It decreased from 5.8% in 2003 to 3.9% in 2004.

In 2004 compared to 2003 the economic activity increased among youth, among other age groups it increased. In 1997–2002, the labour force participation rate of persons aged 15–24 continuously decreased, mainly because of increasing number of students. The growth of the number of students continued also in 2003 and 2004. At the same time the number of working students as well as unemployed students increased. In 2003 the labour force participation rate for youth increased, in 2004 decreased again. The main reason for decreasing economic activity was the increasing number of persons on parental leave as a result of Parental Benefit Act which entered into force in 2004.

The number of discouraged persons which increased continuously until 2001, decreased in 2002 and remained at the same level in 2003–2004. The number of discouraged persons remained around 18,000.

Tööealised hõiveseisundi järgi, 2003, 2004
Working-age population by labour status, 2003, 2004
(aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

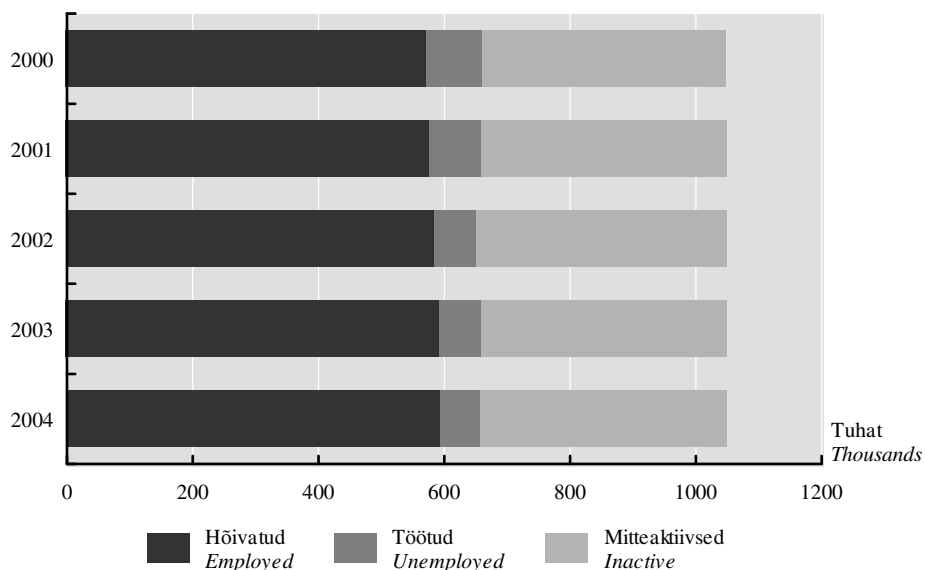
15–74-aastased soo ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004

Population aged 15–74 by sex and labour status, 1998–2004
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta <i>Year</i>	Töäjõud <i>Labour force</i>			Mitte- aktiivsed <i>Inactive persons</i>	Tööealised kokku <i>Working- age population total</i>	Töäjõus osalemise määr, % <i>Labour force participation rate, %</i>	Tööhõive määr, % <i>Employment rate, %</i>	Töötuse määr, % <i>Unemploy- ment rate, %</i>
	kokku <i>total</i>	hõivatud <i>employed</i>	töötud <i>unemployed</i>					
Mehed <i>Males</i>								
1998	346.7	309.3	37.4	139.4	486.1	71.3	63.6	10.8
1999	339.9	294.2	45.7	144.7	484.6	70.1	60.7	13.4
2000	340.6	291.1	49.5	144.7	485.2	70.2	60.0	14.5
2001	337.6	293.9	43.7	148.7	486.4	69.4	60.4	12.9
2002	333.6	297.5	36.1	153.4	487.0	68.5	61.1	10.8
2003	336.7	302.5	34.2	151.0	487.7	69.0	62.0	10.2
2004	333.9	299.1	34.7	153.8	487.7	68.5	61.3	10.4
Naised <i>Females</i>								
1998	326.0	297.2	28.7	239.1	565.0	57.7	52.6	8.8
1999	319.9	285.1	34.8	242.3	562.1	56.9	50.7	10.9
2000	321.8	281.4	40.5	239.4	561.3	57.3	50.1	12.6
2001	323.1	283.8	39.3	237.7	560.8	57.6	50.6	12.2
2002	319.1	288.1	31.0	241.0	560.2	57.0	51.4	9.7
2003	323.8	291.8	32.0	236.4	560.1	57.8	52.1	9.9
2004	325.3	296.4	28.9	234.9	560.1	58.1	52.9	8.9
Mehed ja naised <i>Males and females</i>								
1998	672.6	606.5	66.1	378.5	1 051.1	64.0	57.7	9.8
1999	659.8	579.3	80.5	387.0	1 046.8	63.0	55.3	12.2
2000	662.4	572.5	89.9	384.1	1 046.5	63.3	54.7	13.6
2001	660.8	577.7	83.1	386.4	1 047.2	63.1	55.2	12.6
2002	652.7	585.5	67.2	394.4	1 047.2	62.3	55.9	10.3
2003	660.5	594.3	66.2	387.4	1 047.8	63.0	56.7	10.0
2004	659.1	595.5	63.6	388.7	1 047.8	62.9	56.8	9.7

15–74-aastased hõiveseisundi järgi, 2000–2004

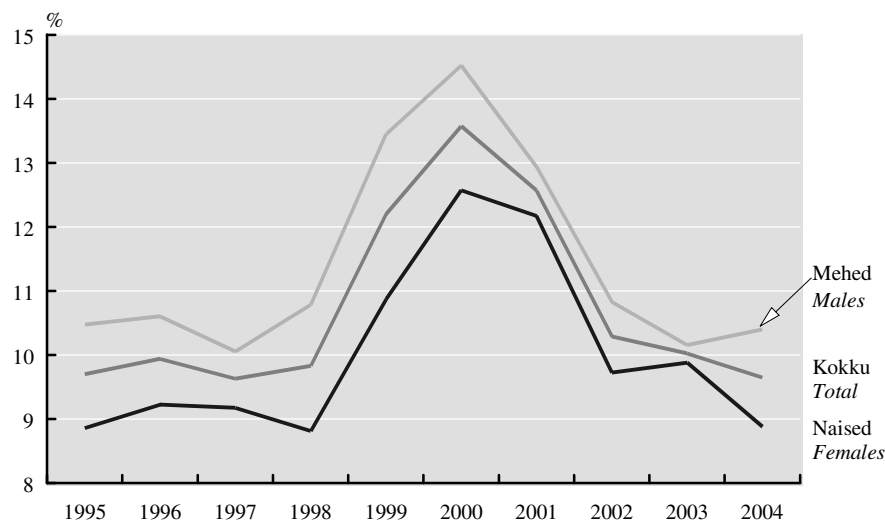
Population aged 15–74 by labour status, 2000–2004
(aastakeskmise — annual average)

15–74-aastased linnaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004
Urban population aged 15–74 by sex and labour status, 1998–2004
(aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

Aasta <i>Year</i>	Tööjõud <i>Labour force</i>			Mitte- aktiivsed <i>Inactive persons</i>	Tööealised kokku <i>Working-age population total</i>	Tööjõus osalemise määr, % <i>Labour force participation rate, %</i>	Tööhõive määr, % <i>Employment rate, %</i>	Töötuse määr, % <i>Unemployment rate, %</i>
	kokku <i>total</i>	hõivatud <i>employed</i>	töötud <i>unemployed</i>					
Mehed <i>Males</i>								
1998	241.5	216.2	25.3	86.0	327.5	73.7	66.0	10.5
1999	232.8	202.7	30.2	89.1	321.9	72.3	63.0	13.0
2000	234.7	201.3	33.4	88.1	322.9	72.7	62.4	14.2
2001	232.6	203.4	29.2	92.8	325.4	71.5	62.5	12.6
2002	235.4	208.2	27.2	95.5	330.9	71.2	62.9	11.5
2003	238.9	211.6	27.3	93.8	332.6	71.8	63.6	11.4
2004	234.1	209.0	25.1	95.1	329.2	71.1	63.5	10.7
Naised <i>Females</i>								
1998	240.6	219.7	20.9	160.6	401.2	60.0	54.8	8.7
1999	235.1	209.5	25.7	162.1	397.2	59.2	52.7	10.9
2000	238.5	208.0	30.5	159.6	398.1	59.9	52.2	12.8
2001	238.6	210.1	28.5	159.0	397.6	60.0	52.8	11.9
2002	236.9	214.0	23.0	159.7	396.6	59.7	54.0	9.7
2003	239.0	214.8	24.2	158.1	397.1	60.2	54.1	10.1
2004	240.1	217.4	22.7	155.7	395.9	60.7	54.9	9.5
Mehed ja naised <i>Males and females</i>								
1998	482.1	435.9	46.2	246.6	728.8	66.2	59.8	9.6
1999	468.0	412.1	55.8	251.2	719.1	65.1	57.3	11.9
2000	473.2	409.3	63.9	247.7	721.0	65.6	56.8	13.5
2001	471.2	413.5	57.7	251.8	723.0	65.2	57.2	12.2
2002	472.4	422.2	50.2	255.1	727.5	64.9	58.0	10.6
2003	477.9	426.4	51.5	251.9	729.8	65.5	58.4	10.8
2004	474.2	426.4	47.8	250.8	725.0	65.4	58.8	10.1

Töötuse määr soo järgi, 1995–2004
Unemployment rate by sex, 1995–2004
(aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

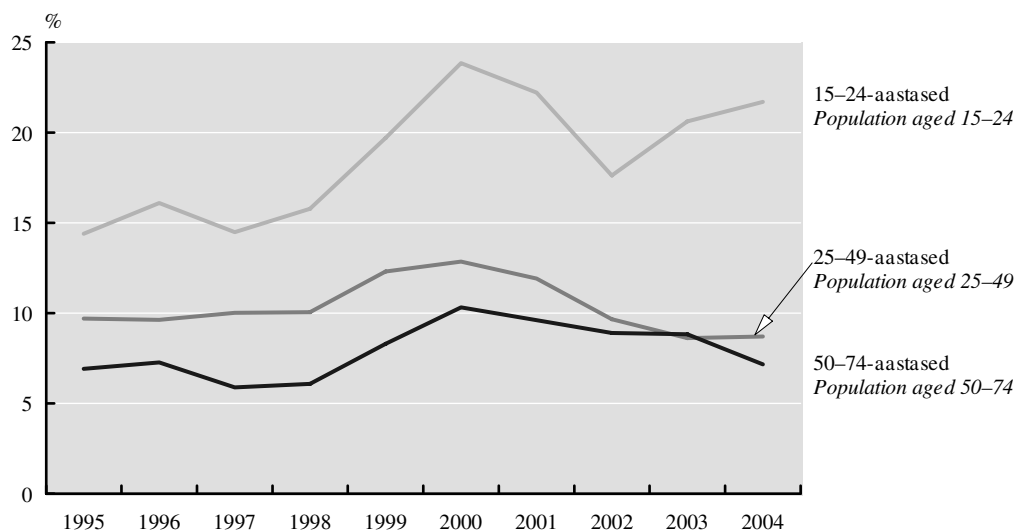

15–74-aastased maaelanikud soo ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004
Rural population aged 15–74 by sex and labour status, 1998–2004
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta <i>Year</i>	Tööjõud			Mitte- aktiivsed <i>Inactive persons</i>	Tööealised kokku <i>Working- age population total</i>	Tööjõus osalemise määr, % <i>Labour force participation rate, %</i>	Tööhõive määr, % <i>Employment rate, %</i>	Töötuse määr, % <i>Unemploy- ment rate, %</i>
	kokku <i>total</i>	hõivatud <i>employed</i>	töötud <i>unemployed</i>					
Mehed <i>Males</i>								
1998	105.1	93.1	12.1	53.4	158.5	66.3	58.7	11.5
1999	107.1	91.5	15.6	55.6	162.7	65.8	56.3	14.5
2000	105.9	89.8	16.1	56.5	162.4	65.2	55.3	15.2
2001	105.0	90.5	14.5	55.9	160.9	65.3	56.3	13.8
2002	98.2	89.2	8.9	57.9	156.1	62.9	57.2	9.1
2003	97.8	90.9	6.9	57.2	155.0	63.1	58.6	7.1
2004	99.8	90.1	9.6	58.7	158.5	62.9	56.9	9.7
Naised <i>Females</i>								
1998	85.4	77.5	7.9	78.5	163.8	52.1	47.3	9.2
1999	84.7	75.6	9.1	80.2	164.9	51.4	45.8	10.7
2000	83.3	73.4	9.9	79.8	163.1	51.1	45.0	11.9
2001	84.5	73.6	10.9	78.7	163.2	51.8	45.1	12.8
2002	82.2	74.1	8.1	81.4	163.6	50.2	45.3	9.8
2003	84.8	77.0	7.8	78.2	163.0	52.0	47.2	9.2
2004	85.1	79.0	6.2	79.1	164.3	51.8	48.1	7.3
Mehed ja naised <i>Males and females</i>								
1998	190.5	170.5	19.9	131.9	322.3	59.1	52.9	10.5
1999	191.8	167.2	24.7	135.8	327.6	58.6	51.0	12.9
2000	189.2	163.2	26.0	136.4	325.5	58.1	50.1	13.7
2001	189.5	164.2	25.3	134.7	324.2	58.5	50.6	13.4
2002	180.4	163.3	17.0	139.3	319.7	56.4	51.1	9.4
2003	182.6	167.9	14.7	135.5	318.1	57.4	52.8	8.1
2004	184.9	169.1	15.8	137.9	322.8	57.3	52.4	8.6

Töötuse määr vanuserühma järgi, 1995–2004
Unemployment rate by age group, 1995–2004
(aastakeskmise — annual average)

Tööjõud soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004
Labour force by sex and age group, 1995, 2001–2004
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69
	15–24	25–49	50–69	50–74				
Mehed <i>Males</i>								
1995	55.9	226.9	83.1	83.1	365.9	350.6	361.1	365.9
2001	47.0	208.6	79.9	82.0	337.6	324.4	328.9	335.5
2002	40.7	207.7	82.8	85.2	333.6	319.7	324.6	331.2
2003	43.8	206.7	83.1	86.1	336.7	319.3	326.3	333.6
2004	42.2	206.4	81.1	85.2	333.9	316.8	322.3	329.8
Naised <i>Females</i>								
1995	39.0	221.4	75.1	75.1	335.5	304.2	330.6	335.5
2001	32.9	203.4	83.4	86.8	323.1	289.7	313.2	319.7
2002	27.6	196.6	91.1	95.0	319.1	285.0	307.5	315.2
2003	30.6	198.4	91.5	94.7	323.8	289.7	312.6	320.5
2004	27.8	199.6	95.0	97.9	325.3	293.2	314.1	322.4
Mehed ja naised <i>Males and females</i>								
1995	94.9	448.4	158.2	158.2	701.4	654.8	691.7	701.4
2001	79.9	412.0	163.2	168.8	660.8	614.1	642.1	655.2
2002	68.3	404.2	173.9	180.2	652.7	604.7	632.0	646.5
2003	74.4	405.2	174.6	180.9	660.5	609.0	638.9	654.1
2004	70.0	406.0	176.1	183.1	659.1	610.0	636.4	652.1

Tööjõus osalemise määr soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004
Labour force participation rate by sex and age group, 1995, 2001–2004
(aastakeskmise, protsenti — annual average, percentages)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69	15 ja vanemad 15 and older
	15–24	25–49	50–69	50–74					
Mehed <i>Males</i>									
1995	55.2	94.0	59.1	53.3	73.4	84.0	79.2	75.7	70.8
2001	46.1	90.9	60.0	52.9	69.4	78.5	75.2	72.2	66.8
2002	39.5	90.8	62.3	54.9	68.5	77.3	74.1	71.3	65.8
2003	42.0	90.6	62.6	55.5	69.0	76.7	74.5	71.7	66.1
2004	40.4	90.5	61.1	55.0	68.5	76.3	73.5	70.9	65.6
Naised <i>Females</i>									
1995	39.7	86.3	40.0	33.7	58.1	76.3	66.5	61.8	53.3
2001	33.5	83.2	46.9	39.8	57.6	71.8	65.4	61.4	52.2
2002	27.8	80.8	51.3	43.6	57.0	69.7	64.3	60.6	51.5
2003	30.5	82.0	51.6	43.5	57.8	70.5	65.5	61.7	52.1
2004	27.7	82.5	53.6	44.9	58.1	70.7	65.8	62.0	52.3
Mehed ja naised <i>Males and females</i>									
1995	47.6	90.0	48.2	41.7	65.2	80.2	72.6	68.4	61.2
2001	39.9	86.9	52.5	45.3	63.1	75.2	70.1	66.5	58.8
2002	33.8	85.7	56.0	48.3	62.3	73.5	69.0	65.7	57.9
2003	36.3	86.2	56.3	48.5	63.0	73.6	69.8	66.4	58.4
2004	34.2	86.4	56.8	49.1	62.9	73.5	69.5	66.2	58.3

Hõivatud soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004

Employed persons by sex and age group, 1995, 2001–2004
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69
	15–24	25–49	50–69	50–74				
Mehed								
<i>Males</i>								
1995	48.6	202.3	76.7	76.7	327.6	313.6	323.0	327.6
2001	37.9	183.3	70.6	72.7	293.9	281.2	285.5	291.8
2002	34.9	187.2	73.0	75.4	297.5	284.5	289.0	295.1
2003	36.4	188.3	74.7	77.7	302.5	285.3	292.2	299.4
2004	33.2	187.3	74.5	78.6	299.1	282.6	287.7	295.0
Naised								
<i>Females</i>								
1995	32.6	202.6	70.6	70.6	305.8	275.5	301.3	305.8
2001	24.2	179.7	76.5	79.9	283.8	252.2	274.6	280.4
2002	21.4	178.0	84.9	88.8	288.1	255.0	276.6	284.2
2003	22.6	181.9	84.1	87.2	291.8	258.6	280.8	288.7
2004	21.6	183.5	88.5	91.3	296.4	265.0	285.6	293.6
Mehed ja naised								
<i>Males and females</i>								
1995	81.2	404.9	147.3	147.3	633.4	589.1	624.3	633.4
2001	62.1	363.0	147.1	152.6	577.7	533.4	560.1	572.2
2002	56.3	365.1	157.9	164.1	585.5	539.5	565.6	579.3
2003	59.1	370.3	158.7	164.9	594.3	543.9	572.9	588.1
2004	54.8	370.7	163.1	170.0	595.5	547.6	573.3	588.6

Tööhõive määr soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004

Employment rate by sex and age group, 1995, 2001–2004
(aastakeskmise, protsenti — annual average, percentages)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69	15 ja vanemad 15 and older
	15–24	25–49	50–69	50–74					
Mehed									
<i>Males</i>									
1995	48.0	83.8	54.6	49.2	65.7	75.2	70.9	67.8	63.4
2001	37.2	79.9	53.0	46.9	60.4	68.1	65.2	62.8	58.1
2002	33.9	81.9	54.9	48.5	61.1	68.8	66.0	63.5	58.7
2003	34.9	82.5	56.2	50.1	62.0	68.5	66.7	64.3	59.4
2004	31.8	82.1	56.1	50.7	61.3	68.1	65.7	63.4	58.7
Naised									
<i>Females</i>									
1995	33.2	79.0	37.6	31.7	52.9	69.1	60.6	56.3	48.6
2001	24.6	73.4	43.0	36.7	50.6	62.5	57.3	53.8	45.9
2002	21.6	73.1	47.8	40.7	51.4	62.4	57.8	54.7	46.5
2003	22.6	75.2	47.4	40.0	52.1	62.9	58.8	55.5	46.9
2004	21.5	75.8	49.9	41.9	52.9	63.9	59.8	56.5	47.7
Mehed ja naised									
<i>Males and females</i>									
1995	40.7	81.3	44.8	38.9	58.8	72.2	65.5	61.7	55.3
2001	31.1	76.6	47.3	40.9	55.2	65.3	61.1	58.1	51.4
2002	27.8	77.4	50.9	44.0	55.9	65.6	61.7	58.8	52.0
2003	28.8	78.8	51.2	44.2	56.7	65.8	62.6	59.7	52.6
2004	26.8	78.8	52.6	45.6	56.8	66.0	62.6	59.7	52.7

Hõivatud tegevusala järgi, 1995, 2001–2004^a
Employed persons by economic activity, 1995, 2001–2004^a
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Tegevusala	1995	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	58.7	37.3	38.8	34.4	31.4	Agriculture, hunting and forestry
põllumajandus, jahindus ja neid teenindavad tegevusalad	51.8	29.0	30.1	25.9	24.2	agriculture and hunting
metsamajandus, metsavarumine ja neid teenindavad tegevusalad	6.9	8.4	8.7	8.5	7.2	forestry
Kalapüük	5.8	2.7	1.9	2.3	3.6	Fishing
Mäetööstus	9.2	5.8	5.7	5.7	8.0	Mining
Töötlev tööstus	157.7	134.1	128.2	134.1	140.9	Manufacturing
toiduainete, jookide ja tubaka tootmine	30.1	19.9	20.2	21.5	21.3	manufacture of food, beverages and tobacco products
tekstiiltootmine	11.8	10.0	8.3	9.7	10.4	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	16.5	15.5	16.2	12.7	11.5	manufacture of wearing apparel
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	3.5	2.7	3.0	2.1	3.2	tanning and dressing of leather, manufacture of leather products
puuditöötlemine ja puutoodete tootmine	18.3	19.1	19.8	22.0	22.9	manufacture of wood and of products of wood
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine; kirjastamine ja trükkimine	6.0	6.7	6.9	4.9	7.0	manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing
koksi, puhastatud naftatoodete, kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	8.8	4.7	2.9	2.5	3.4	manufacture of coke, refined petroleum products, nuclear fuel, chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	2.7	1.9	1.2	2.5	3.6	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	7.6	5.3	5.4	4.9	4.1	manufacture of other non-metallic mineral products
metalli ja metalltoodete tootmine	6.1	15.0	15.0	15.4	14.4	manufacture of basic metals and fabricated metal products
mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine	10.4	4.6	3.9	2.7	3.4	manufacture of machinery and equipment not elsewhere classified
elektri- ja optikaseadmete tootmine	8.3	10.7	9.4	10.8	12.9	manufacture of electrical machinery and apparatus
transpordivahendite tootmine	8.9	5.6	5.1	6.1	7.3	manufacture of transport equipment
mujal liigitamata tootmine	18.7	12.4	10.9	16.1	15.3	manufacture not elsewhere classified
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	15.4	11.4	10.5	10.2	12.0	Electricity, gas and water supply
Ehitus	34.5	39.3	38.9	42.9	46.8	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	80.1	83.6	86.3	80.8	80.0	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
mootorsõidukite ja mootorrataste müük, hooldus ja remont; mootorikütuse jaemüük	13.5	15.5	15.7	13.4	12.6	sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail sale of automotive fuel
hulgi- ja vahenduskaubandus	19.6	12.8	12.6	12.0	14.4	wholesale trade
jaekaubandus, isiklike tarbeesemete ja kodumasinate parandus	47.0	55.2	58.0	55.4	53.1	retail trade
Hotellid ja restoranid	17.2	17.4	17.9	17.4	16.2	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	63.7	53.7	54.5	56.2	51.5	Transport, storage and communication
veondus ja veondusega seotud tegevusalad; reisibüroode tegevus	52.4	44.4	46.1	48.6	43.9	transport and supporting transport activities
postside ja telekommunikatsioon	11.2	9.3	8.3	7.6	7.6	post and telecommunication
Finantsvahendus	6.9	7.2	7.9	7.6	7.9	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	31.2	38.2	44.3	44.4	39.4	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse, kohustuslik sotsiaalkindlustus	34.5	34.8	33.2	34.5	36.9	Public administration and defence
Haridus	53.8	51.0	55.6	56.9	54.5	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	35.7	30.9	31.6	36.4	37.5	Health and social work
Muud tegevusalad	29.0	30.4	30.1	30.4	28.8	Other
KOKKU	633.4	577.7	585.5	594.3	595.5	TOTAL

^a 1995: ettevõtte või asutuse põhitegevusala, 2001–2004: ettevõtte või asutuse allüksuse (toimla) tegevusala.
1995: 15–69-aastased; 2001–2004: 15–74-aastased.
1995: main economic activity of the enterprise, 2001–2004: economic activity of the local unit of the enterprise.
1995: population aged 15–69; 2001–2004: population aged 15–74.

Hõivatud soo ja tegevusala järgi, 1995, 2001–2004^a
Employed persons by sex and economic activity, 1995, 2001–2004^a
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Tegevusala	1995	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Mehed						Males
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	36.2	26.5	26.8	23.3	21.1	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	4.6	2.5	1.7	2.2	3.1	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	7.9	4.4	5.0	5.0	6.5	<i>Mining and quarrying</i>
Töötlev tööstus	87.9	74.8	72.2	73.6	75.1	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	10.2	9.1	8.6	8.0	8.5	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	29.6	36.3	35.7	39.9	42.1	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	34.0	34.2	35.8	32.7	33.4	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	4.4	3.1	4.5	3.6	4.3	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	42.8	37.3	36.1	36.7	35.3	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	2.8	2.6	2.4	2.6	2.2	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	17.2	19.9	25.5	27.4	22.6	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	21.5	18.2	17.0	19.0	18.4	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	11.0	9.6	10.8	10.7	10.4	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	5.8	5.0	5.1	5.6	5.6	<i>Health and social work</i>
Muud tegevusalad	11.8	10.5	10.3	12.1	10.7	<i>Other</i>
KOKKU	327.6	293.9	297.5	302.5	299.1	TOTAL
Naised						Females
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	22.5	10.8	11.9	11.1	10.3	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	1.2	...	...	...	...	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	1.3	1.4	...	...	1.5	<i>Mining and quarrying</i>
Töötlev tööstus	69.8	59.3	56.0	60.6	65.8	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	5.2	2.3	2.0	2.2	3.5	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	4.9	2.9	3.2	3.0	4.7	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	46.1	49.4	50.5	48.1	46.7	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	12.8	14.3	13.4	13.8	11.9	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	20.9	16.4	18.4	19.5	16.2	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	4.1	4.5	5.5	5.0	5.7	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	13.9	18.4	18.8	17.0	16.9	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	13.1	16.7	16.2	15.5	18.5	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	42.9	41.4	44.8	46.1	44.1	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	30.0	25.9	26.4	30.8	32.0	<i>Health and social work</i>
Muud tegevusalad	17.2	19.8	19.8	18.3	18.2	<i>Other</i>
KOKKU	305.8	283.8	288.1	291.8	296.4	TOTAL

^a 1995: ettevõtte või asutuse põhitegevusala, 2001–2004: ettevõtte või asutuse allüksuse (toimla) tegevusala.

1995: 15–69-aastased; 2001–2004: 15–74-aastased.

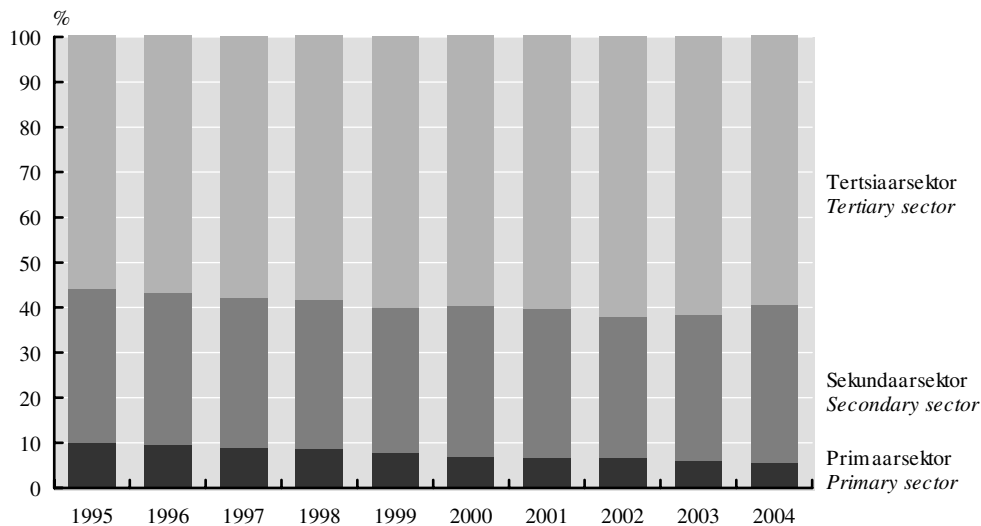
1995: main economic activity of the enterprise, 2001–2004: economic activity of the local unit of the enterprise.

1995: population aged 15–69; 2001–2004: population aged 15–74.

Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 1995, 2001–2004^a
Employed persons by sex and sector of economy, 1995, 2001–2004^a
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta Year	Primaarsektor tuhat % <i>Primary sector</i> thousands %		Sekundaarsektor tuhat % <i>Secondary sector</i> thousands %		Tertsiaarsektor tuhat % <i>Tertiary sector</i> thousands %		Kokku tuhat % <i>Total</i> thousands %	
	Mehed <i>Males</i>							
1995	40.9	12.5	135.5	41.4	151.2	46.2	327.6	100.0
2001	29.0	9.9	124.6	42.4	140.3	47.7	293.9	100.0
2002	28.5	9.6	121.4	40.8	147.6	49.6	297.5	100.0
2003	25.6	8.5	126.4	41.8	150.5	49.8	302.5	100.0
2004	24.2	8.1	132.2	44.2	142.8	47.7	299.1	100.0
Naised <i>Females</i>								
1995	23.7	7.7	81.2	26.5	200.9	65.7	305.8	100.0
2001	11.0	3.9	65.9	23.2	206.8	72.9	283.8	100.0
2002	12.2	4.2	62.0	21.5	213.9	74.3	288.1	100.0
2003	11.1	3.8	66.5	22.8	214.1	73.4	291.8	100.0
2004	10.8	3.6	75.5	25.5	210.1	70.9	296.4	100.0
Mehed ja naised <i>Males and females</i>								
1995	64.6	10.2	216.7	34.2	352.1	55.6	633.4	100.0
2001	40.0	6.9	190.5	33.0	347.2	60.1	577.7	100.0
2002	40.7	6.9	183.3	31.3	361.5	61.7	585.5	100.0
2003	36.7	6.2	192.9	32.5	364.6	61.4	594.3	100.0
2004	35.0	5.9	207.7	34.9	352.8	59.3	595.5	100.0

Hõivatud majandussektori järgi, 1995–2004^a
Employed persons by sector of economy, 1995–2004^a
(aastakeskmise — annual average)

^a 1995–1996: 15–69-aastased; 1997–2004: 15–74-aastased.
1995–1996: population aged 15–69; 1997–2004: population aged 15–74.

Hõivatud elukoha ja majandussektori järgi, 1995, 2001–2004^a
Employed persons by place of residence and sector of economy, 1995, 2001–2004^a
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta <i>Year</i>	Primaarsektor		Sekundaarsektor		Tertsiaarsektor		Kokku	
	tuhat	%	tuhat	%	tuhat	%	tuhat	%
	<i>Primary sector</i>		<i>Secondary sector</i>		<i>Tertiary sector</i>		<i>Total</i>	
	<i>thousands</i>	%	<i>thousands</i>	%	<i>thousands</i>	%	<i>thousands</i>	%
Linn <i>Urban areas</i>								
1995	9.2	2.0	172.3	37.1	282.7	60.9	464.2	100.0
2001	7.4	1.8	143.6	34.7	262.6	63.5	413.5	100.0
2002	7.1	1.7	133.9	31.7	281.2	66.6	422.2	100.0
2003	5.9	1.4	139.9	32.8	280.7	65.8	426.4	100.0
2004	5.8	1.4	152.9	35.9	267.7	62.8	426.4	100.0
Maa <i>Rural areas</i>								
1995	55.4	32.7	44.3	26.2	69.4	41.1	169.1	100.0
2001	32.7	19.9	46.9	28.6	84.6	51.5	164.2	100.0
2002	33.6	20.6	49.5	30.3	80.3	49.1	163.3	100.0
2003	30.8	18.4	53.1	31.6	83.9	50.0	167.9	100.0
2004	29.2	17.3	54.8	32.4	85.1	50.3	169.1	100.0

Hõivatud rahvuse ja majandussektori järgi, 1995, 2001–2004^a
Employed persons by ethnic nationality and sector of economy, 1995, 2001–2004^a
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Aasta <i>Year</i>	Primaarsektor		Sekundaarsektor		Tertsiaarsektor		Kokku	
	tuhat	%	tuhat	%	tuhat	%	tuhat	%
	<i>Primary sector</i>		<i>Secondary sector</i>		<i>Tertiary sector</i>		<i>Total</i>	
	<i>thousands</i>	%	<i>thousands</i>	%	<i>thousands</i>	%	<i>thousands</i>	%
Eestlased <i>Estonians</i>								
1995	55.4	13.4	115.1	27.7	244.3	58.9	414.9	100.0
2001	36.8	9.4	105.2	27.0	247.9	63.6	389.9	100.0
2002	37.4	9.4	106.6	26.9	253.0	63.7	397.0	100.0
2003	32.8	8.2	112.3	28.0	255.2	63.8	400.2	100.0
2004	31.4	7.9	121.8	30.5	245.8	61.6	399.0	100.0
Muulased <i>Non-Estonians</i>								
1995	9.1	4.2	101.6	46.5	107.8	49.3	218.5	100.0
2001	3.2	1.7	85.3	45.4	99.3	52.9	187.8	100.0
2002	3.3	1.7	76.7	40.7	108.5	57.6	188.5	100.0
2003	3.9	2.0	80.7	41.6	109.4	56.4	194.0	100.0
2004	3.5	1.8	85.9	43.7	107.1	54.5	196.5	100.0

^a 1995: 15–69-aastased; 2001–2004: 15–74-aastased.
1995: population aged 15–69; 2001–2004: population aged 15–74.

Hõivatud soo ja ametiala järgi, 1995, 2001–2004^a
Employed persons by sex and occupation, 1995, 2001–2004^a
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Sugu, ametiala	1995	2001	2002	2003	2004	Sex, occupation
Mehed						Males
Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid	46.1	44.4	43.8	45.4	47.5	Legislators, senior officials and managers
Tippspetsialistid	29.0	22.3	28.7	29.9	27.9	Professionals
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	24.5	23.9	21.4	17.6	23.8	Technicians and associate professionals
Ametnikud	4.4	8.4	10.3	9.3	6.0	Clerks
Teenindus- ja müügitöötajad	15.9	13.5	13.8	20.0	16.4	Service workers and shop and market sales workers
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	15.8	11.7	13.0	9.4	9.2	Skilled agricultural and fishery workers
Oskus- ja käsitöölised	94.9	79.2	77.7	80.7	78.8	Craft and related trades workers
Seadme- ja masinaoperaatorid	67.8	58.7	58.5	58.5	59.0	Plant and machine operators and assemblers
Lihttöölised	26.8	29.3	27.5	28.4	27.7	Elementary occupations
Relvajõud	..	...	...	..	...	Armed forces
KOKKU	327.6	293.9	297.5	302.5	299.1	TOTAL
Naised						Females
Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid	26.5	24.4	25.7	24.4	26.0	Legislators, senior officials and managers
Tippspetsialistid	47.3	51.5	55.4	52.7	50.9	Professionals
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	61.5	54.5	53.3	54.1	54.7	Technicians and associate professionals
Ametnikud	28.4	20.7	20.0	20.9	19.9	Clerks
Teenindus- ja müügitöötajad	52.2	53.9	53.5	56.3	55.3	Service workers and shop and market sales workers
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	14.9	6.6	6.2	5.6	6.2	Skilled agricultural and fishery workers
Oskus- ja käsitöölised	23.4	11.1	11.0	12.9	15.3	Craft and related trades workers
Seadme- ja masinaoperaatorid	17.9	22.3	22.9	24.6	24.2	Plant and machine operators and assemblers
Lihttöölised	33.7	38.8	40.0	40.0	43.7	Elementary occupations
Relvajõud	..	...	...	..	...	Armed forces
KOKKU	305.8	283.8	288.1	291.8	296.4	TOTAL
Mehed ja naised						Males and females
Seadusandjad, kõrgemad ametnikud ja juhid	72.5	68.8	69.6	69.8	73.6	Legislators, senior officials and managers
Tippspetsialistid	76.3	73.8	84.0	82.6	78.9	Professionals
Keskastme spetsialistid ja tehnikud	86.0	78.4	74.8	71.7	78.5	Technicians and associate professionals
Ametnikud	32.9	29.2	30.2	30.2	25.9	Clerks
Teenindus- ja müügitöötajad	68.1	67.3	67.3	76.3	71.6	Service workers and shop and market sales workers
Põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised	30.7	18.3	19.2	15.0	15.4	Skilled agricultural and fishery workers
Oskus- ja käsitöölised	118.4	90.2	88.7	93.6	94.1	Craft and related trades workers
Seadme- ja masinaoperaatorid	85.6	81.0	81.4	83.0	83.2	Plant and machine operators and assemblers
Lihttöölised	60.5	68.1	67.5	68.4	71.4	Elementary occupations
Relvajõud	...	...	...	..	...	Armed forces
KOKKU	633.4	577.7	585.5	594.3	595.5	TOTAL

^a 1995: 15–69-aastased; 2001–2004: 15–74-aastased.
1995: population aged 15–69; 2001–2004: population aged 15–74.

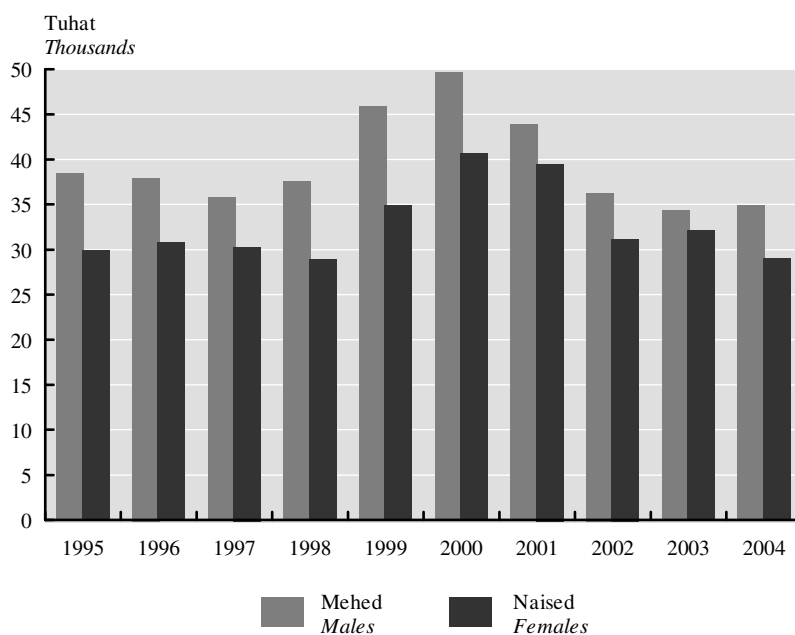
Töötud soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004

Unemployed persons by sex and age group, 1995, 2001–2004
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age			KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64
	15–24	25–49	50–74			
Mehed <i>Males</i>						
1995	7.3	24.6	6.4	38.3	37.1	38.1
2001	9.1	25.3	9.3	43.7	43.2	43.4
2002	5.8	20.5	9.8	36.1	35.2	35.6
2003	7.4	18.4	8.4	34.2	34.0	34.2
2004	9.0	19.2	6.6	34.7	34.2	34.5
Naised <i>Females</i>						
1995	6.4	18.8	4.5	29.7	28.6	29.3
2001	8.7	23.7	6.9	39.3	37.5	38.7
2002	6.2	18.6	6.2	31.0	30.1	30.9
2003	8.0	16.5	7.6	32.0	31.1	31.8
2004	6.2	16.1	6.5	28.9	28.2	28.6
Mehed ja naised <i>Males and females</i>						
1995	13.7	43.5	10.9	68.1	65.7	67.4
2001	17.8	49.1	16.2	83.1	80.7	82.0
2002	12.0	39.1	16.0	67.2	65.2	66.5
2003	15.4	34.9	16.0	66.2	65.1	66.0
2004	15.2	35.3	13.1	63.6	62.4	63.1

Töötud soo järgi, 1995–2004

Unemployed persons by sex, 1995–2004
(aastakeskmise — annual average)

Töötuse määr soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004
Unemployment rate by sex and age group, 1995, 2001–2004
(aastakeskmine, protsenti — annual average, percentages)

	Vanus Age			KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64
	15–24	25–49	50–74			
Mehed <i>Males</i>						
1995	13.0	10.9	7.7	10.5	10.6	10.5
2001	19.3	12.1	11.4	12.9	13.3	13.2
2002	14.3	9.9	11.5	10.8	11.0	11.0
2003	16.9	8.9	9.8	10.2	10.6	10.5
2004	21.2	9.3	7.7	10.4	10.8	10.7
Naised <i>Females</i>						
1995	16.3	8.5	6.0	8.9	9.4	8.9
2001	26.4	11.7	8.0	12.2	12.9	12.3
2002	22.5	9.5	6.6	9.7	10.6	10.1
2003	26.0	8.3	8.0	9.9	10.7	10.2
2004	22.4	8.1	6.7	8.9	9.6	9.1
Mehed ja naised <i>Males and females</i>						
1995	14.4	9.7	6.9	9.7	10.0	9.7
2001	22.2	11.9	9.6	12.6	13.1	12.8
2002	17.6	9.7	8.9	10.3	10.8	10.5
2003	20.6	8.6	8.8	10.0	10.7	10.3
2004	21.7	8.7	7.2	9.7	10.2	9.9

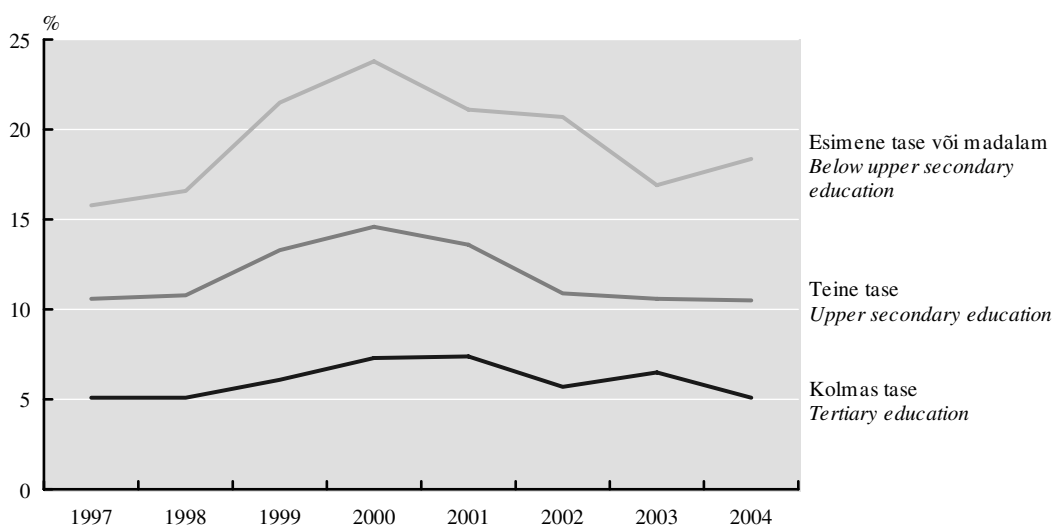
Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1995, 2001–2004
Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1995, 2001–2004
(aastakeskmine, tuhat — annual average, thousands)

	Vähem kui 6 kuud <i>Less than 6 months</i>	6–11 kuud <i>6 to 11 months</i>	12 kuud või rohkem <i>12 months or more</i>	sh 24 kuud või rohkem <i>of which 24 months or more</i>	KOKKU TOTAL
	Mehed <i>Males</i>				
1995	14.2	10.5	13.7	6.6	38.3
2001	13.6	7.3	22.8	14.7	43.7
2002	10.4	4.5	21.3	14.3	36.1
2003	13.5	4.5	16.2	11.8	34.2
2004	11.5	4.4	18.8	11.8	34.7
Naised <i>Females</i>					
1995	13.2	8.6	7.9	3.9	29.7
2001	16.3	5.7	17.3	10.9	39.3
2002	10.9	5.9	14.3	8.8	31.0
2003	12.1	5.7	14.2	8.4	32.0
2004	9.7	4.8	14.4	9.7	28.9
Mehed ja naised <i>Males and females</i>					
1995	27.4	19.1	21.6	10.5	68.1
2001	29.9	13.0	40.1	25.6	83.1
2002	21.3	10.4	35.5	23.0	67.2
2003	25.6	10.2	30.4	20.1	66.2
2004	21.2	9.2	33.2	21.5	63.6

Töötud soo ja töötusperioodi kestuse järgi, 1995, 2001–2004
Unemployed persons by sex and duration of unemployment, 1995, 2001–2004
 (aastakeskmise, protsenti — annual average, percentages)

	Vähem kui 6 kuud <i>Less than 6 months</i>	6–11 kuud <i>6 to 11 months</i>	12 kuud või rohkem <i>12 months or more</i>	sh 24 kuud või rohkem <i>of which 24 months or more</i>	KOKKU <i>TOTAL</i>
Mehed <i>Males</i>					
1995	37.0	27.3	35.6	17.3	100.0
2001	31.1	16.7	52.2	33.5	100.0
2002	28.7	12.4	58.9	39.4	100.0
2003	39.5	13.0	47.4	34.4	100.0
2004	33.1	12.7	54.2	34.1	100.0
Naised <i>Females</i>					
1995	44.4	28.9	26.7	13.2	100.0
2001	41.5	14.4	44.0	27.8	100.0
2002	35.1	18.9	46.0	28.2	100.0
2003	37.8	17.9	44.3	26.1	100.0
2004	33.5	16.7	49.7	33.5	100.0
Mehed ja naised <i>Males and females</i>					
1995	40.3	28.0	31.7	15.5	100.0
2001	36.1	15.6	48.3	30.8	100.0
2002	31.7	15.4	52.9	34.3	100.0
2003	38.7	15.4	45.9	30.4	100.0
2004	33.3	14.5	52.2	33.8	100.0

Töötuse määr hariduse järgi, 1997–2004^a
Unemployment rate by education, 1997–2004^a
 (aastakeskmise — annual average)

^a Eesti haridustase: esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.

15–74-aastased hariduse ja hõiveseisundi järgi, 1998–2004^a
Population aged 15–74 by education and labour status, 1998–2004^a
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Eesti haridustase <i>ISCED 97 educational level</i>	Tööjõud			Mitte- aktiivsed <i>Inactive persons</i>	Tööealised kokku <i>Working-age population total</i>	Tööjõus osalemise määr, % <i>Labour force participation rate, %</i>	Tööhõive määr, % <i>Employ- ment rate, %</i>	Töötuse määr, % <i>Unemploy- ment rate, %</i>
	kokku	hõivatud	töötud					
<i>Esimene tase või madalam Below upper secondary education</i>								
1998	87.0	72.6	14.4	190.3	277.3	31.4	26.2	16.6
1999	82.7	64.9	17.8	190.5	273.1	30.3	23.8	21.5
2000	81.6	62.2	19.4	181.8	263.5	31.0	23.6	23.8
2001	76.0	60.0	16.0	177.1	253.1	30.0	23.7	21.1
2002	68.0	53.9	14.0	186.4	254.4	26.7	21.2	20.7
2003	71.6	59.5	12.1	177.7	249.2	28.7	23.9	16.9
2004	73.2	59.8	13.4	172.2	245.4	29.8	24.4	18.4
<i>Teine tase Upper secondary education</i>								
1998	383.7	342.2	41.5	141.1	524.7	73.1	65.2	10.8
1999	381.4	330.6	50.8	149.5	530.9	71.8	62.3	13.3
2000	384.3	328.2	56.1	154.0	538.3	71.4	61.0	14.6
2001	382.2	330.1	52.0	158.9	541.0	70.6	61.0	13.6
2002	379.4	338.0	41.3	160.3	539.7	70.3	62.6	10.9
2003	383.7	342.9	40.8	159.6	543.3	70.6	63.1	10.6
2004	375.6	336.1	39.5	164.3	539.9	69.6	62.3	10.5
<i>Kolmas tase Tertiary education</i>								
1998	201.9	191.7	10.2	47.1	249.0	81.1	77.0	5.1
1999	195.7	183.7	12.0	47.0	242.7	80.6	75.7	6.1
2000	196.5	182.1	14.4	48.3	244.7	80.3	74.4	7.3
2001	202.6	187.6	15.0	50.4	253.0	80.1	74.1	7.4
2002	205.4	193.6	11.8	47.7	253.1	81.2	76.5	5.7
2003	205.1	191.8	13.3	50.1	255.2	80.4	75.2	6.5
2004	210.3	199.6	10.7	52.2	262.5	80.1	76.0	5.1
<i>keskeriharidus pärast üldkeskharidust non-university tertiary education</i>								
1998	74.3	69.6	4.7	22.9	97.2	76.5	71.6	6.3
1999	71.2	64.8	6.4	20.8	92.0	77.4	70.4	9.0
2000	74.1	67.7	6.4	21.0	95.1	77.9	71.2	8.6
2001	76.0	68.1	7.9	19.5	95.5	79.5	71.3	10.4
2002	71.9	66.0	5.9	21.8	93.7	76.7	70.4	8.2
2003	71.0	65.4	5.6	23.9	94.9	74.8	68.9	7.8
2004	70.0	64.8	5.2	21.8	91.8	76.2	70.6	7.4
<i>kõrgharidus, magistri- või doktorikraad university-level education, master's or doctor's degree</i>								
1998	127.6	122.1	5.5	24.2	151.8	84.0	80.4	4.3
1999	124.5	118.9	5.6	26.2	150.7	82.6	78.9	4.5
2000	122.4	114.3	8.0	27.3	149.7	81.8	76.4	6.6
2001	126.6	119.5	7.1	30.9	157.5	80.4	75.9	5.6
2002	133.5	127.6	5.9	25.9	159.4	83.8	80.1	4.4
2003	134.1	126.4	7.7	26.2	160.3	83.7	78.9	5.8
2004	140.4	134.9	5.5	30.3	170.7	82.2	79.0	3.9
KOKKU TOTAL								
1998	672.6	606.5	66.1	378.5	1 051.1	64.0	57.7	9.8
1999	659.8	579.3	80.5	387.0	1 046.8	63.0	55.3	12.2
2000	662.4	572.5	89.9	384.1	1 046.5	63.3	54.7	13.6
2001	660.8	577.7	83.1	386.4	1 047.2	63.1	55.2	12.6
2002	652.7	585.5	67.2	394.4	1 047.2	62.3	55.9	10.3
2003	660.5	594.3	66.2	387.4	1 047.8	63.0	56.7	10.0
2004	659.1	595.5	63.6	388.7	1 047.8	62.9	56.8	9.7

^a Eesti haridustase: esimene tase — alg- ja põhiharidus; teine tase — üldkeskharidus, kutseharidus, keskeriharidus pärast põhiharidust; kolmas tase — keskeriharidus pärast üldkeskharidust, kõrgharidus, magistri- või doktorikraad.

ISCED 97 educational level: below upper secondary — primary and basic education; upper secondary — general secondary education, vocational education, vocational secondary education after basic education; tertiary — vocational secondary education after general secondary education, higher education, master's or doctor's degree.

Mitteaktiivsed soo ja vanuserühma järgi, 1995, 2001–2004

Inactive population by sex and age group, 1995, 2001–2004
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

	Vanus Age				KOKKU 15–74 TOTAL 15–74	16 kuni pensioniiga 16 until pension age	15–64	15–69	15 ja vanemad 15 and older
	15–24	25–49	50–69	50–74					
Mehed									
<i>Males</i>									
1995	45.3	14.5	57.4	72.8	132.7	66.6	94.6	117.3	150.6
2001	54.9	20.8	53.3	73.0	148.7	88.7	108.7	129.0	168.0
2002	62.3	21.0	50.1	70.1	153.4	93.9	113.3	133.4	173.5
2003	60.6	21.5	49.7	68.9	151.0	97.0	111.9	131.8	172.6
2004	62.3	21.7	51.7	69.8	153.8	98.3	116.0	135.7	175.4
Naised									
<i>Females</i>									
1995	59.3	35.1	112.8	147.9	242.3	94.6	166.4	207.2	293.6
2001	65.3	41.2	94.5	131.2	237.7	113.9	165.7	201.0	295.4
2002	71.5	46.7	86.5	122.8	241.0	123.8	171.0	204.7	300.7
2003	69.8	43.6	85.8	123.0	236.4	121.2	165.0	199.2	297.8
2004	72.6	42.4	82.4	119.9	234.9	121.8	163.4	197.4	296.3
Mehed ja naised									
<i>Males and females</i>									
1995	104.6	49.6	170.2	220.8	375.0	161.2	261.0	324.5	444.2
2001	120.2	62.0	147.8	204.2	386.4	202.5	274.4	330.1	463.4
2002	133.8	67.7	136.6	192.9	394.4	217.8	284.2	338.1	474.3
2003	130.4	65.0	135.5	191.9	387.4	218.2	276.9	331.0	470.4
2004	134.9	64.1	134.0	189.7	388.7	220.1	279.4	333.0	471.7

15–74-aastased mitteaktiivsed mitteaktiivsuse põhjuse järgi, 1999–2004

Inactive population aged 15–74 by reason of inactivity, 1999–2004
(aastakeskmise, tuhat — annual average, thousands)

Mitteaktiivsuse põhjus	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Reason of inactivity
Õpingud	100.5	100.0	104.4	125.6	119.5	123.1	<i>Studies</i>
Haigus või vigastus	41.7	45.9	44.2	47.2	44.9	43.3	<i>Illness or disability</i>
Rasedus-, sünnitus- või lapsehoolduspuhkus	25.4	20.8	21.4	22.8	22.7	27.2	<i>Pregnancy, maternity or parental leave</i>
Vajadus hoolitseda laste või teiste pereliikmete eest	12.7	15.6	15.7	21.0	14.8	13.7	<i>Need to take care of children or other members of the family</i>
Pensioniiga	178.3	171.0	163.9	148.8	152.8	149.4	<i>Pension age</i>
Heitunud (kaotanud lootuse tööd leida)	18.9	19.1	22.4	17.7	18.1	17.7	<i>Discouraged persons (lost hope to find work)</i>
Muu	9.3	11.8	14.5	11.4	14.5	14.4	<i>Other</i>
KOKKU	387.0	384.1	386.4	394.4	387.4	388.7	<i>TOTAL</i>

Mõisted

Heitunud isik — mittetöötav isik, kes sooviks töötada ja oleks valmis töö olemasolu korral ka kohe tööle asuma, kuid ei otsi aktiivselt tööd, sest on kaotanud lootuse seda leida.

Majanduslikult aktiivne rahvastik ehk tööjõud — isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised osatama (hõivatute ja töötute summa).

Majanduslikult passiivne ehk mitteaktiivne rahvastik — isikud, kes ei soovi töötada või ei ole selleks võimelised.

Primaarsektor — põllumajandus, jahindus, metsa- majandus, kalapüük.

Sekundaarsektor — mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus.

Tertsiaarsektor — kaubandus, teenindus jms.

Tööealine rahvastik — rahvastiku majandusliku aktiivsuse uurimisel aluseks võetavas ehk tööjõu-uuringu objektiks olevas vanusevahemikus rahvastik (15–74-aastased).

Tööhõive määr — hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.

Tööjõu osalemise määr (aktiivsuse määr) — tööjõu osatähtsus tööealises rahvastikus.

Töötaja ehk (tööga) hõivatu — isik, kes uuritava perioodil

- 1) töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena;
- 2) töötas otsese tasuta pereettevõttes või oma talus;
- 3) ajutiselt ei töötanud.

Töötu — isik, kelle puhul on üheaegselt täidetud kolm tingimust:

- 1) on ilma tööta (ei tööta mitte kusagil ega puudu ajutiselt töölt);
- 2) on töö leidmisel valmis kohe (kahe nädala jooksul) tööd alustama;
- 3) otsib aktiivselt tööd.

Töötuse määr ehk tööpuuduse määr — töötute osatähtsus tööjõus.

Metoodika

Statistikaamet korraldas esimese Eesti tööjõu-uuringu küsitluse 1995. aasta alguses (ETU 95).

1997.–1999. aastal toimus küsitlus II kvartalis. Alates 2000. aastast on tööjõu-uuring kvartal- ja aastaväljundiga pidevuuring. Valimisse sattunud leibkondade uuringunädalad on jaotatud ühtlaselt üle terve aasta, s.t aasta iga nädala kohta korraldatakse võrdne arv küsitlusi.

Kuni 2000. aasta II kvartalini koosnes ETU küsimustik kahest osast:

- uuringunädala osa, milles koguti tööalast infot küsitlusele eelnenud nädala kohta;
- tagasivaateline osa, milles koguti andmeid töömuutuste kohta uuringule eelnenud aastatel.

Kvartalitulemusi saadakse pidevuuringu põhjal alates 2000. aasta I kvartalist, aga sarnaselt eelmiste küsitlustega koguti I ja II kvartalis lisaks tagasivaatelisi andmeid 1999. aasta kohta, sest siis toimus küsitlus vaid II kvartalis. Alates 2000. aasta III kvartalist tagasivaatelisi andmeid enam ei koguta. Selle järele puudub vajadus, sest küsitlus toimub pidevalt ja kõik andmed saadakse uuringunädala järgi. Aastakeskmised on kvartalitulemuste aritmeetilised keskmised.

Küsitletavate valiku aluseks oli 1995. aastal 1989. aasta rahvaloenduse andmebaas, 1997.–2001. aastal AS Andmevara rahvastiku andmebaas (rahvastikuregister), 2002. aastast on aluseks 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse aadressbaas.

Tööjõu-uuringuga kogutakse andmeid tööealistelt isikutelt (15–74-aastased). Enne 2002. aastat arvestati küsitletava vanuse määramisel vaid sünniaastat: tööealised on inimesed, kes uuringu-aasta 1. jaanuaril olid 15–74-aastased. 2002. aastast alates arvestatakse ka sünnikuupäeva: tööealised on inimesed, kes uuringunädalal olid 15–74-aastased.

Sünnikuupäeva arvestamine vanuse arvutamisel alates 2002. aastast võimaldab täpselt arvutada ka vanuserühma “16 kuni pensioniiga” andmeid. Enne 2002. aastat arvestati tööjõu-uuringus pensioniiga ainult täisaastates. Tööjõu-uuringus kasutatud pensioniiga on esitatud järgnevas tabelis.

	Vanus, aastat	
	mehed	naised
1989–1994	60	55
1995–1996	61	56
1997–1998	62	57
1999–2001	63	58
2002–2003	63	58,5
2004	63	59

Et ETU 95 ja ETU 97 uuringunädala andmed on isikute kohta, kes uuringuaasta 1. jaanuaril olid 15–74-aastased, ja tagasivaatelise osa andmed on kogutud täpselt samadelt isikutelt, kes olid aga varasematel aastatel teistes vanusevahemikes, siis tagamaks andmete võrreldavust aastate kaupa ning tavapäraselt rahvastikuandmete esitust viie aasta vanuserühmadena, on 1995.–1996. aasta kohta tagasivaateliselt kogutud andmed käesolevas kogumikus esitatud 15–69-aastaste kohta.

Alates 1998. aastast kuni 2000. aasta II kvartalini küsitleti tööjõu-uuringus ka 75-aastasi inimesi. Nii saadi tagasivaatelised andmed 1997.–1999. aasta kohta, mis hõlmavad 15–74-aastast rahvastikku. Kõik üle 74-aastased inimesed on 1997. ja

järgmiste aastate andmetes loetud mitteaktiivseks, varasemate aastate puhul üle 69-aastased.

Maa- ja linnarahvastikuks jaotamise aluseks on küsitleva elukoht. Linnaelanikud loetakse linna- rahvastikuks ja vallaelanikud maarahvastikuks. Valla koosseisus olevate linnade elanikud loetakse samuti linnarahvastikuks. Tööjõu-uuringus küsitakse inimese tegelikku, mitte sissekirjutusjärgset elukohta. Niisiis määrab maa- ja linnarahvastiku jaotuse tegelik elukoht.

Tööjõu-uuringu andmete laiendamisel on aluseks arvestuslik rahvaarv uuringuaasta 1. jaanuari seisuga. Laiendustegurid arvutatakse vastavalt maakonnale, soole ja viie aasta vanuserühmadele.

2004. aasta andmete laiendamisel oli aluseks arvestuslik rahvaarv 2003. aasta 1. jaanuari seisuga, sest isikuandmete kaitse seaduse muudatustest tulenevalt oli rahvastikustatistika tootmine ajutiselt peatatud.

Definitions

Discouraged persons — non-working persons who would like to work and would be available for work as soon as there was work, but who are not actively seeking work because they do not believe in the chance of finding any.

Economically active population / labour force — persons who wish and are able to work (total of employed and unemployed persons).

Economically passive / inactive population — persons who do not wish or are not able to work.

Employed — a person who during the reference period

- 1) worked and was paid as a wage earner, entrepreneur or a free-lancer;
- 2) worked without direct payment in a family enterprise or on his / her own farm;
- 3) was temporarily absent from work.

Employment rate — the share of the employed in the working-age population.

Labour force participation rate / activity rate — the share of the labour force (total number of the employed and unemployed) in the working-age population.

Primary sector — agriculture, hunting, forestry, fishing.

Secondary sector — mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction.

Tertiary sector — trade, services, etc.

Unemployed — a person who fulfils the following three conditions:

- 1) he or she is without work (does not work anywhere at the moment and is not temporarily absent from work);
- 2) he or she is currently (in the course of two

Valimi laiendamisel üldkogumi kohta saadud andmed on kõik tegelike parameetrite hinnangud. Hinnanguid, mis põhinevad valimi vähem kui 20 isikul, ei ole avaldatud (tabelites tähistus “..”), sest need ei ole usaldusväärsed.

Ümardamise tõttu ei võrdu tabelites arvude liitmise tulemus alati summaarse näitarvuga. Erinevus võib olla kuni paar viimase koha ühikut.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1, 2, 4, 7, 10.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1, 2, 4.

Tööjõud. 2003. *Labour Force*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Tööturg. 2004. *Labour Market*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

weeks) available for work if there should be work;
3) he or she is actively seeking work.

Unemployment rate — the share of the unemployed in the labour force.

Working-age / labour-age population — the part of the population that is used as the basis when examining the economic activity of the population, or in other words, the population of the age that is the object of the labour force survey (persons aged 15–74).

Methodology

The Statistical Office of Estonia conducted the first labour force survey at the beginning of 1995 (ELFS 95). In 1997–1999 the survey was conducted in the 2nd quarter. Starting from the year 2000, the survey is a continuous survey providing quarterly and annual results. The reference weeks for households in the sample are spread evenly throughout the whole year, i.e. the same number of interviews are conducted in every week of the year.

Until the 2nd quarter of 2000, the questionnaire of ELFS consisted of two parts:

- the part of the reference week in which the data were collected about the week preceding the survey;
- the retrospective part in which the data were collected about the changes of work in the years preceding the survey.

The quarterly results are received on the basis of the continuous survey since the 1st quarter of 2000, however, in the 1st and 2nd quarters the

retrospective data were collected for the year 1999, as the survey was conducted in the 2nd quarter only. Since the 3rd quarter of 2000, the retrospective data are no longer collected. There is no need for that as the survey is conducted continuously. The annual averages are calculated as an arithmetical mean of quarters.

The 1989 Population Census database served as a sample frame in 1995, in 1997–2001 the population database of the Andmevara Ltd (population register) and since 2002 the address database of the 2000 Population and Housing Census is used.

The target population of the survey are the working-age residents of Estonia (aged 15–74). Up to 2002, the respondents were classified as falling in or out of the working-age population only according to the year of birth: the working age population is the population between the ages of 15 and 74 on 1 January of the reference year. Since 2002, the date of birth is taken into account when calculating the age of the respondent: the working-age population is the population between the ages of 15 and 74 in the reference week.

As since 2002 the age of the respondent is calculated according to the date of birth, the data for the age group “16 until pension age” are also much more precise. Before 2002 the pension age was calculated only in full-years. Pension age used in the ELFS is presented in the following table.

	Age, years	
	males	females
1989–1994	60	55
1995–1996	61	56
1997–1998	62	57
1999–2001	63	58
2002–2003	63	58.5
2004	63	59

The data of the ELFS 95 and ELFS 97 survey week are based on the population who on 1 January of the survey year were 15–74 years old and the data in the retrospective part also covers the same part of the population who were in different age groups in the previous years. Thus, in order to guarantee the comparability of the data of different years and the usual presentation of the data in 5-year age groups, the retrospectively collected data for 1995–1996 have been presented in the current yearbook for the population aged 15–69.

Starting from 1998 to the 2nd quarter of 2000, 75-year-old people were interviewed as well. Thus, the retrospective data for 1997–1999 were collected about the population aged 15–74. In the data starting for 1997 all persons aged over 74 are considered as inactive, in the case of earlier years inactive are all those aged over 69.

The distinction between rural and urban population is made according to the place of residence. The citizens of cities are considered urban population and the citizens of rural municipalities — rural population. The citizens of cities which are in the territory of a rural municipality are also considered urban population. The labour force survey inquires about the actual, not the registered place of residence. Thus, the actual place of residence determines the distribution into rural and urban population.

The expansion of the data of the Labour Force Survey is based on the estimated population of 1 January of the reference year. The expansion coefficients have been calculated according to county, sex and 5-year age groups.

The expansion of the data for the 2004 was based on the estimated population of 1 January 2003 because due to amendments made in the Personal Data Protection Act, the production of population statistics was suspended.

All the data received through the expansion of the sample are the estimates of actual parameters. The estimates that are based on less than 20 persons of the sample have not been published (in tables, the symbol “..”) as they are not reliable.

Due to rounding, the total sums in tables do not always equal the total. The difference can be up to some last decimal places.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1, 2, 4, 7, 10.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1, 2, 4.*

Tööjõud. 2003. *Labour Force. Yearbook. Tallinn, 2004.*

Tööturg. 2004. *Labour Market. Yearbook. Tallinn, 2005.*

PALK

Wages and salaries

Täistööajaga töötajad brutopalgagrupi järgi, oktoobri lõpp 2002, 2003 (diagramm)	212
Miinumbrutopalka ja sellest väiksemat brutopalka saanud täistööajaga töötajad, oktoobri lõpp 2002, 2003 (diagramm)..	212
Naiste keskmise brutotunnipalga suhe meeste keskmisesse brutotunnipalka, oktoober 2002, 2003 (diagramm).....	213
Keskmine brutokuupalk tegevusala järgi, 2000–2004	214
Brutopalka kogusumma koostisosad tegevusala järgi, 2004 (diagramm)	215
<i>Full-time employees by gross wage and salary group, end of October 2002, 2003 (diagram).....</i>	<i>212</i>
<i>Full-time employees who received minimum or lower gross wages and salaries, end of October 2002, 2003 (diagram)..</i>	<i>212</i>
<i>The females' average hourly gross wages as a proportion of males' average hourly gross wages, October 2002, 2003 (diagram).....</i>	<i>213</i>
<i>Average monthly gross wages and salaries by economic activity, 2000–2004 .....</i>	<i>214</i>
<i>Amount components of gross wages (salaries) by economic activity, 2004 (diagram) .....</i>	<i>215</i>

Ülevaade

Peatükk käsitleb töötajate arvu jaotust brutopalgagrupi järgi, miinumbrutopalka saajaid, naiste ja meeste keskmiste brutotunnipalkade võrdlust, keskmist brutokuupalka, tegevusala keskmist brutokuupalka ja selle muutust.

Alates 1994. aastast korraldatakse uuringut meeste ja naiste oktoobrikuu brutopalkade kohta ametialade järgi. Alates 1997. aastast kogutakse sama uuringu raames andmeid ka töötajate arvu jaotuse kohta brutopalgagrupi järgi ning miinumbrutopalka saajate arvu kohta.

Vaatluse all on aastad 2002–2003. Palgagruppidesse on jaotatud need töötajad, kes töötasid terve oktoobri. Välja on jäetud need töötajad, kes töötasid töövõtulepinguga või puudusid oktoobris mingil põhjusel töölt (puhkus, haigus, lapsehoolduspuhkus jt). Samuti on välja jäetud osalise tööajaga töötajad, keda oli 2002. aastal 12,5% ja 2003. aastal 13,0%. Osalise tööajaga töötajate brutokuupalka ei saa võrrelda täistööajaga töötajate brutokuupalgaga, sest nad töötavad 1 kuni 38 tundi nädalas. Järgneva osa käsitleb täistööajaga töötajate andmeid.

2002. aastal oli keskmine rahaline brutokuupalk 6090 krooni ning miinumbrutopalk (palga alammäär) 1850 krooni. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 6000 krooni ja vähem brutopalka saanud 64,6%, enam kui 6000 krooni saanud 35,4%. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 2000 krooni ja vähem brutopalka saanud 11,6%. Miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 6,9%. Enam kui 10 000 krooni brutopalka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 11,8%.

2003. aastal oli keskmine rahaline brutokuupalk 6645 krooni ning miinumbrutopalk (palga alammäär) 2160 krooni. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 6000 krooni ja vähem brutopalka

saanud 57,9%, enam kui 6000 krooni saanud oli 42,1%. Täistööajaga töötajate üldarvust oli 2000 krooni ja vähem brutopalka saanud 0,4%. Miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 6,4%. Enam kui 10 000 krooni brutopalka saanud oli täistööajaga töötajate üldarvust 14,7%.

Võrreldes 2002. ja 2003. aasta andmeid, kahanes 2000 krooni ja vähem brutopalka saanute arv 11,6%-st kuni 0,4%-ni, mis on tingitud palga alammäära muutusest. Kõige enam suurenes 2001–4000 krooni brutopalka saanute arv — 29,3%-st kuni 32,7%-ni.

Võrreldes 2002. ja 2003. aasta andmeid, suurenes miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanute arv tunduvalt töötlevas tööstuses — 9,9%-st 16,4%-ni miinumbrutopalka saanute arvust. Miinumbrutopalka ja sellest vähem palka saanute arv kahanes hotellide ja restoranide tegevusalal — 7,3%-st 5,2%-ni miinumbrutopalka saanute arvust. Töötlevas tööstuses olid miinumbrutopalka saanutest 75% oskus- ja käsitöölised, seadme- ja masinoperaatorid ning lihttöölised. 2003. aastal suurenes töötlevas tööstuses miinumbrutopalka saanute arv puittoodete operaatorite, masinõmblejate, koristajate ja tootmislihttööliste hulgas.

Naiste ja meeste keskmiste brutotunnipalkade arvutamisel on hõlmatud ka osalise tööajaga töötajad, sest siin erinev tööaja pikkus mõju ei avalda ning andmed on võrreldavad.

Võrreldes 2002. ja 2003. aasta naiste ja meeste keskmisi brutotunnipalka, järeldub, et kõigis üheksas ametiala pearühmas oli naiste tunnipalk meeste tunnipalgast väiksem.

2002. aastal oli naiste tunnipalga suhe meeste tunnipalka 75,9%. Kõige suurem erinevus mees- ja

naistöötajate tunnipalgas oli teenindus- ja müügitöötajate pearühmas, kus naistöötajate tunnipalga suhe meeste tunnipalka oli 66,7%. Kõige väiksem erinevus mees- ja naistöötajate tunnipalgas oli seadme- ja masinaoperaatorite pearühmas, kus nimetatud suhe oli 90,4%.

2003. aastal oli naiste tunnipalga suhe meeste tunnipalka 75,8%. Kõige suurem erinevus mees- ja naistöötajate tunnipalgas oli keskastme spetsialistide ja tehnikute pearühmas, kus naistöötajate tunnipalga suhe meeste tunnipalka oli 68,5%. Kõige väiksem erinevus mees- ja naistöötajate tunnipalgas oli seadme- ja masinaoperaatorite pearühmas, kus nimetatud suhe oli 86,1%.

Aasta keskmist brutokuupalka arvutatakse lühiajastatistika alusel. Vaatluse all on aastad 2000–2004.

Vaadeldaval ajavahemikul on brutopalka juurdekasvutempo kõikunud 8,4%-st 12,3%-ni. 2000., 2001., 2002., 2003. ja 2004. aastal kasvas brutopalk võrreldes eelnenud aastaga vastavalt 10,5%, 12,3%, 11,5%, 9,4% ja 8,4%.

Overview

The chapter presents data on the distribution of employees by wage and salary group, employees who received minimum or lower gross wages and salaries, comparison of the average hourly gross wages of males and females, average monthly gross wages and salaries, average gross wages and salaries and their change by economic activity.

The survey of average gross wages and salaries of males and females by occupations for October started in 1994. Since 1997 the data of distribution of employees by wage and salary group and the data on employees who received minimum or lower gross wages and salaries are collected in the framework of the same survey.

The years 2002–2003 are under observation. Only the employees who had worked for the whole October were divided between wage and salary groups. Employees with a contract of agreement and who were absent from work for some reason (vacation, illness, childcare leave, etc.) were excluded. Likewise the part-time employees have been excluded. In 2002 and 2003 the share of part-time employees was 12.5% and 13.0%, respectively. The average monthly gross wages and salaries of part-time employees are not compared with the average monthly gross wages and salaries of full-time employees, irrespective of the length of working time.

In 2002 the average monthly gross wages and salaries in cash were 6,090 kroons and the minimum gross wages and salaries were 1,850 kroons. Full-time employees whose average gross

brutopalk tõusis 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes kõige enam metsamajanduse tegevusalal (22,9%).

Keskmine brutopalk langes 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes kalapüügi tegevusalal (1,4%).

2000.–2004. aastal oli keskmisest brutopalgast üle kahe korra suurem brutopalk finantsvahenduses (2004. aastal keskmisest brutopalgast 205,8%). Finantsvahenduse palk tõusis järsult 1990. aastal ja kõrgtase on püsinud senini.

Kõige väiksem brutopalk oli 2000. ning 2001. aastal põllumajanduses ja jahinduses, vastavalt 3,9 ja 3,7 korda väiksem kui finantsvahenduses. 2002. ja 2003. aastal oli kõige väiksem brutopalk hotellide ja restoranide tegevusalal — vastavalt 3,7 ja 3,5 korda väiksem kui finantsvahenduses. 2004. aastal oli kõige väiksem brutopalk kalapüügi tegevusalal — 3,4 korda väiksem kui finantsvahenduses.

wages and salaries were 6,000 kroons or less accounted for 64.6% of the total number of full-time employees. 35.4% received more than 6,000 kroons. Full-time employees whose average gross wages and salaries were 2,000 kroons or less accounted for 11.6% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were minimum gross wages and salaries or less accounted for 6.9% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were more than 10,000 kroons accounted for 11.8% of the total number of full-time employees.

In 2003 the average monthly gross wages and salaries in cash were 6,645 kroons and the minimum gross wages and salaries were 2,160 kroons. Full-time employees whose average gross wages and salaries were 6,000 kroons or less accounted for 57.9% of the total number of full-time employees. 42.1% received more than 6,000 kroons. Full-time employees whose average gross wages and salaries were 2,000 kroons or less accounted for 0.4% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were minimum gross wages and salaries or less accounted for 6.4% of the total number of full-time employees. Full-time employees whose average gross wages and salaries were more than 10,000 kroons accounted for 14.7% of the total number of full-time employees.

While comparing the data for 2002 and 2003, the share of employees who received 2,000 kroons and

less decreased from 11.6% to 0.4%, which is caused by the increase of minimum gross wages and salaries. At the same time the share of employees who received 2,001–4,000 kroons increased from 29.3% to 32.7%.

While comparing the data of employees who received minimum gross wages and salaries by economic activity in the years 2002 and 2003, it appears that in manufacturing the share of employees who received minimum gross wages and salaries or less increased from 9.9% to 16.4%. At the same time in hotels and restaurants the share of employees who received minimum gross wages and salaries or less decreased from 7.3% to 5.2%.

In manufacturing craft and related trades workers, plant and machine operators and assemblers and elementary occupations workers who received minimum gross wages and salaries or less accounted for 75% of the total number of employees in manufacturing who received minimum gross wages and salaries or less. In manufacturing the share of employees who received minimum gross wages and salaries or less increased among wood-products machine operators, sewing-machine operators, cleaners and manufacturing labourers in 2003.

In calculations of males' and females' average hourly gross wages and salaries part-time employees are included. The length of working time does not influence the calculations of average hourly gross wages and salaries and the data are comparable.

Comparing the average hourly gross wages and salaries of males and females by major occupational groups in the years 2002 and 2003, the average wages and salaries of females turn out to be lower than the males' average hourly wages and salaries.

In 2002 the females' average hourly gross wages and salaries as a proportion of the males' average hourly gross wages and salaries was 75.9%. The biggest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of service workers and shop and market sales workers where the hourly wages of females accounted for only 66.7% of that of males. The smallest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of plant and machine

operators and assemblers where the hourly wages of females accounted for 90.4% of that of males.

In 2003 the females' average hourly gross wages and salaries as a proportion of the males' average hourly gross wages and salaries was 75.8%. The biggest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of technicians and associate professionals where the hourly wages of females accounted for only 68.5% of that of males. The smallest difference between the hourly wages of male and female employees was in the major group of occupation of plant and machine operators and assemblers where the hourly wages of females accounted for 86.1% of that of males.

In calculations of the average annual gross wages and salaries the data of short-term statistics are used.

In 2000–2004, the rate of increase for the average gross wages and salaries has fluctuated between 8.4%–12.3%. In 2000, 2001, 2002, 2003 and 2004 compared to the previous year, the average gross wages and salaries rose 10.5%; 12.3%, 11.5%, 9.4% and 8.4%, respectively.

In 2004 compared to 2003, the increase in the average gross wages and salaries was the highest in forestry (22.9%).

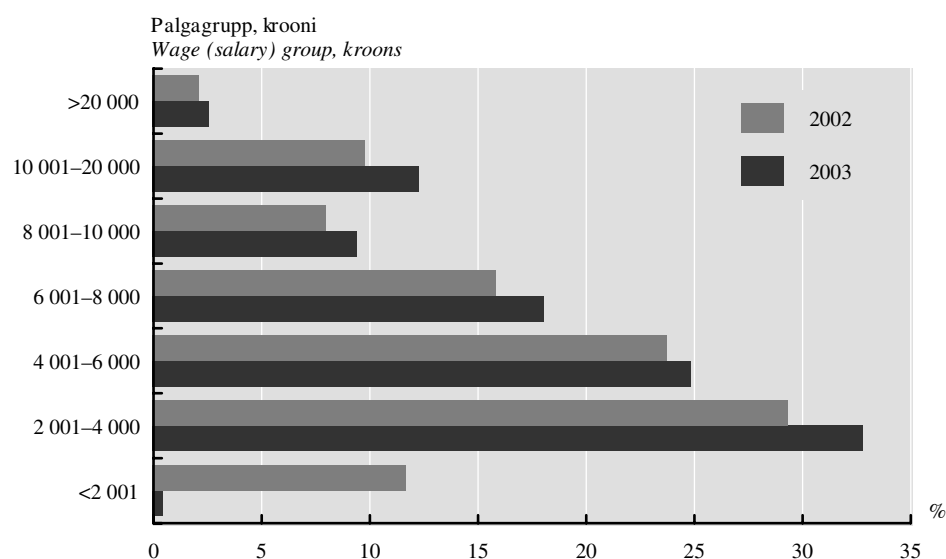
In 2004 compared to 2003, the average gross wages and salaries decreased in fishing (1.4%).

In 2000–2004 the gross wages and salaries in financial intermediation were more than two times higher than the total average gross wages and salaries (in 2004 the gross wages and salaries in financial intermediation accounted for 205.8% of the total average gross wages). The wages and salaries in financial intermediation rose steeply in 1990 and this high level has been maintained until now.

In 2000 and 2001 the average gross wages and salaries were the lowest in agriculture and hunting — 3.9 and 3.7 times lower than in financial intermediation. In 2002 and 2003 the average gross wages and salaries were the lowest in hotels and restaurants — 3.7 and 3.5 times lower than in financial intermediation. In 2004 the average gross wages and salaries were the lowest in fishing — 3.4 times lower than in financial intermediation.

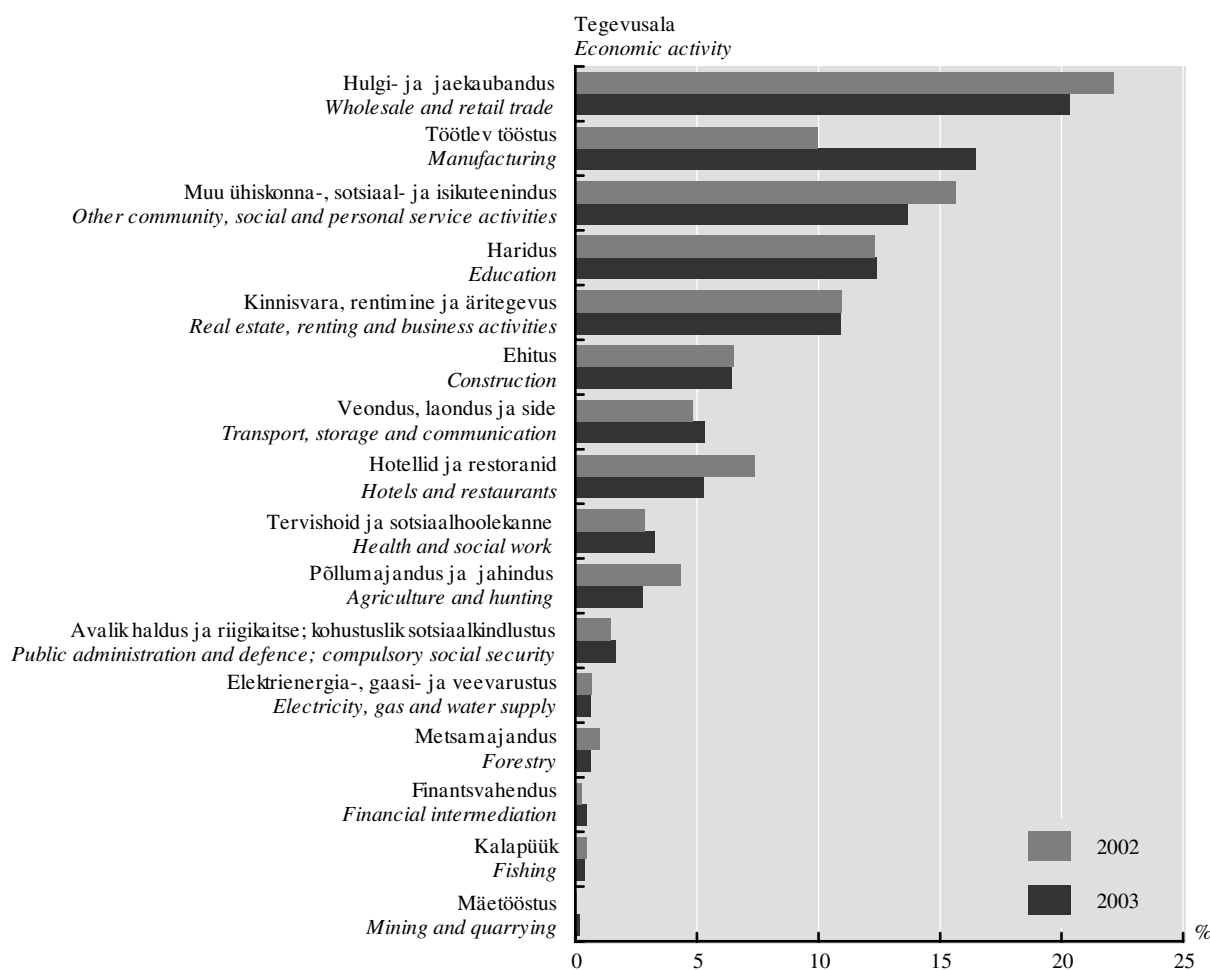
Täistööajaga töötajad brutopalgagrupi järgi, oktoobri lõpp 2002, 2003

Full-time employees by gross wage and salary group, end of October 2002, 2003
(täistööajaga töötajate arv = 100% — number of full-time employees = 100%)

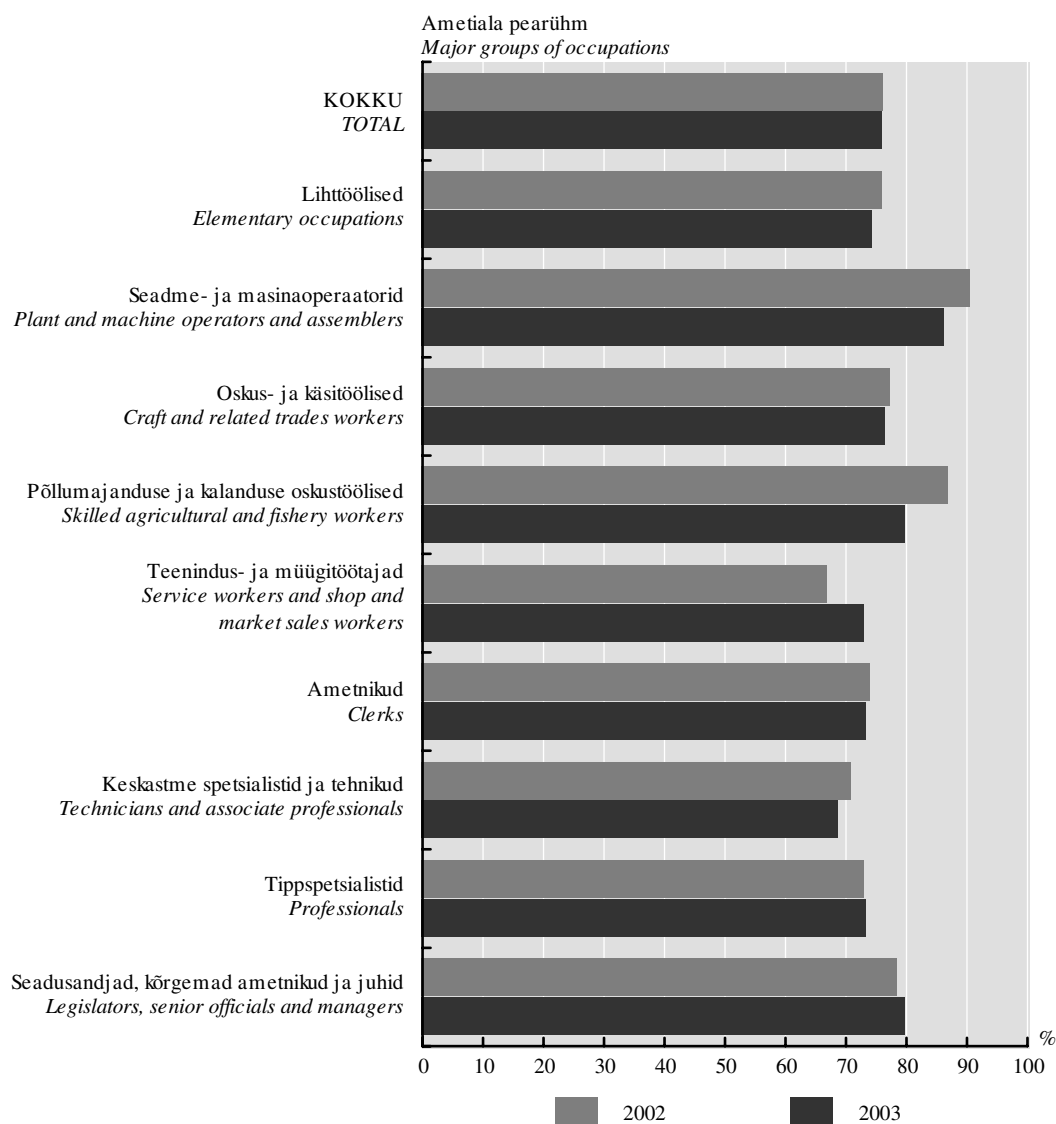
Miinumbrutopalka ja sellest väiksemat brutopalka saanud täistööajaga töötajad, oktoobri lõpp 2002, 2003

Full-time employees who received minimum or lower gross wages and salaries, end of October 2002, 2003
(tegevusalad kokku = 100% — economic activities total = 100%)

Naiste keskmise brutotunnipalga suhe meeste keskmisesse brutotunnipalka, oktoober 2002, 2003

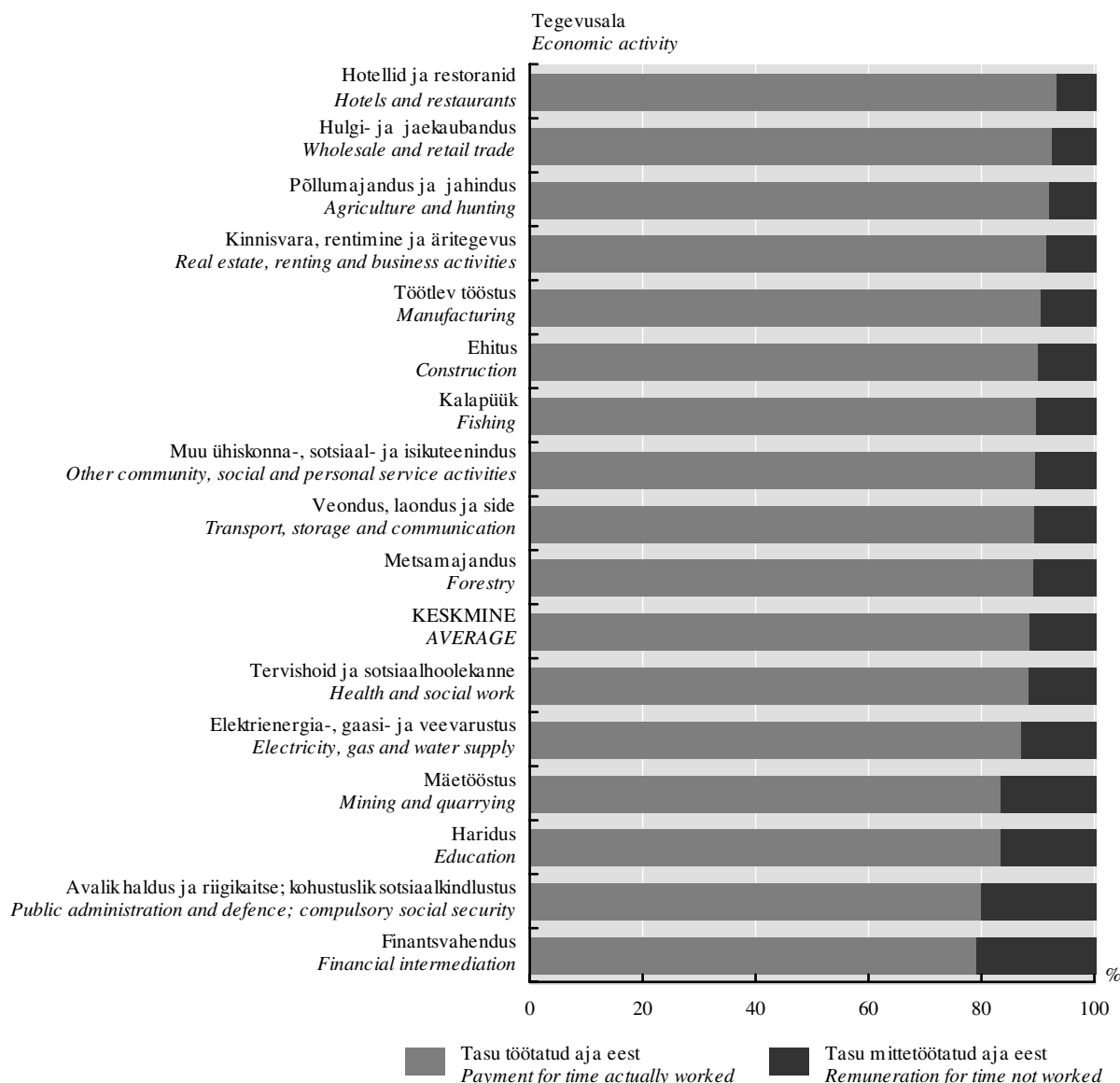
The females' average hourly gross wages as a proportion of males' average hourly gross wages, October 2002, 2003

Keskmine brutokuupalk tegevusala järgi, 2000–2004
Average monthly gross wages and salaries by economic activity, 2000–2004

Tegevusala	Brutokuupalk, krooni					Keskmise brutokuupalga muutus võrreldes eelmise aastaga, %				Economic activity
	<i>Monthly gross wages and salaries, kroons</i>					<i>Change in average monthly gross wages and salaries over previous year, %</i>				
	2000	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	
Põllumajandus ja jahindus	2 823	3 293	3 896	4 242	4 799	116.6	118.3	108.9	113.1	Agriculture and hunting
Metsamajandus	4 379	5 048	5 219	5 912	7 267	115.3	103.4	113.3	122.9	Forestry
Kalapiiük	3 552	3 936	4 701	4 493	4 430	110.8	119.5	95.6	98.6	Fishing
Mäetööstus	5 869	6 843	7 458	8 149	8 687	116.6	109.0	109.3	106.6	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	4 772	5 149	5 665	6 177	6 696	107.9	110.0	109.0	108.4	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	5 916	6 727	7 321	8 000	8 482	113.7	108.8	109.3	106.0	Electricity, gas and water supply
Ehitus	4 379	5 232	5 891	6 684	7 468	119.5	112.6	113.4	111.7	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrattaste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont	4 706	5 359	5 885	6 737	6 915	113.9	109.8	114.5	102.6	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	3 054	3 771	3 551	4 180	4 535	123.5	94.2	117.7	108.5	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	6 027	6 468	7 074	7 362	8 048	107.3	109.4	104.1	109.3	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	10 889	12 249	13 258	14 556	14 998	112.5	108.2	109.8	103.0	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	4 980	6 299	8 122	8 090	9 332	126.5	128.9	99.6	115.4	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	6 287	6 958	7 844	8 524	9 224	110.7	112.7	108.7	108.2	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	4 187	4 770	5 366	5 873	6 475	113.9	112.5	109.5	110.2	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	4 387	4 768	4 983	5 729	6 524	108.7	104.5	115.0	113.9	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	4 189	4 696	5 044	5 463	6 244	112.1	107.4	108.3	114.3	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	...	...	...	...	...	...	...	...	...	Private households with employed persons
KOKKU	4 907	5 510	6 144	6 723	7 287	112.3	111.5	109.4	108.4	TOTAL

Brutopalga kogusumma koostisosad tegevusala järgi, 2004 Amount components of gross wages (salaries) by economic activity, 2004

Mõisted

Keskmine brutokuupalk — tasu tegelikult töötatud aja eest ja tasu mittetöötatud aja eest, mille summa on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

Tasu tegelikult töötatud aja eest — ajatööpalgad ja tükitööpalgad, lisatasud ületundide, õhtuse töö, öötöö ja puhkepäevadel töötamise eest, lisatasud rasketes ja tervisekahjulikes tingimustes töötamise eest, kvalifikatsiooni-, keele- ja staažitasu jt regulaarselt makstavad lisatasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja preemiad (kuu-, kvartali- ja aastapremia, jõulutoetus, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks on töötatud aeg.

Tasu mittetöötatud aja eest — puhkusetasud (kompensatsioonid) ja toetused, tööseisakutasud, streigi ja töösulu ajal makstavad tasud, osaliselt tasustatava puhkuse tasud töömahu või tellimuse ajutisel vähenemisel, tasemekoolitusel või tööalasel koolitusel viibimise ajal makstud tasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja toetused (jõulutoetus, kvartali lisatasu, aasta lisatasu, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks ei ole töötatud aeg, ja mitterahaline tasu (loonustasu).

Metoodika

Meeste ja naiste brutotunnipalkade uuring ametialade järgi korraldatakse kord aastas. Vaadeldakse oktoobrikuu palkasid. Valikuuring hõlmab Eestis tegutsevaid ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone. Tasu mittetöötatud aja eest, samuti mitterahaline tasu ja ebaregulaarsed preemiad ja lisatasud brutotunnipalkades ei kajastu.

Palga lühiajastatistika hõlmab Eestis tegutsevaid ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone, v.a osa mittetulundusühinguid. Aastatel 1994–1996 küsitleti kord kvartalis kõiki riigi- ja munitsipaal-ettevõtteid, -asutusi ja -organisatsioone ning lisaks nendele ettevõtteid, kus oli enam kui 19 töötajat. Ülejäänud ettevõtteid uuriti valikuliselt lihtsa juhusliku valiku põhimõttel. 1997. aastal metoodikat muudeti. Nüüd kogutakse palgaandmeid kuu kaupa. Uuritakse kõiki riigi- ja munitsipaalasutusi ning -organisatsioone ja lisaks nendele ettevõtteid, kus on enam kui 49 töötajat. Ülejäänud ettevõtteid uuritakse valikuliselt.

Alates 2002. aastast ei arvestata keskmise brutokuupalga hulka tööandja hüvitist haigestumise ja

tööõnnetuse puhul. Keskmist brutotunnipalka see muudatus ei mõjuta.

Avaldatavad keskmised brutokuupalgad on taandatud täistööajaga töötaja kohta, et oleks võimalik võrrelda palkasid tööaja pikkusest olenemata. Keskmise brutokuupalga ei hõlma töövõtulepinguliste töötajate töötasu, sest nende töötajate töötunde on raske mõõta. Samuti on nende tööaega raske taandada täistööajale, sest Eesti seadused ei nõua töövõtulepinguliste töötajate tööaja arvestuse pidamist.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 5, 8, 11.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 2.

Tunnipalk. 2002–2003. *Hourly wages and salaries*. Tallinn, 2004.

Definitions

Average monthly gross wages (salaries) — payments to employees for time actually worked and remuneration to employees for time not worked divided by average number of employees converted to full-time units.

Payments to employees for time actually worked — the time-rated and piece-rated payments; premium pay for overtime, shift work, night work and holiday work; premium pay for unhealthy conditions of work, length of service, qualifications and special knowledge. This also includes premiums, premium pay, if the calculation of this payments is based on the time actually worked.

Remuneration to employees for time not worked — includes vacation pay, compensation and pay for stoppage of work, pay for strikes and lockouts, pay for short-time working, pay for assimilated leave in the event of vocational training and obtaining formal education. This also includes benefits, premiums, if the calculation of these payments is not based on the time actually worked and payments in kind.

Methodology

The survey of males' and females' hourly gross wages and salaries by occupations is conducted once a year. Wages and salaries for October are under observation. The sample survey includes enterprises, institutions and organisations operating in Estonia. Hourly gross wages and salaries do not reflect remuneration for time not worked, payments in kind, irregular premiums and premium pays.

The short-term survey population of wages statistics includes all enterprises, institutions and organisations, except some non-profit associations,

operating in Estonia. In 1994–1996 the data on wages were collected by quarters. All state and municipal enterprises, institutions, organisations and enterprises with more than 19 employees were enumerated completely. The rest of enterprises were sampled. In 1997 the methodology was changed and the data on wages and salaries are now collected monthly. Since 1997 all state and municipal institutions and organisations and enterprises with more than 49 employees are enumerated completely. The rest of enterprises are sampled.

Since 2002 employer's pay in the event of sickness and guaranteed remuneration in the event of occupational accident are excluded. The average hourly gross wages are not affected by those changes in the methodology.

The published average monthly gross wages and salaries have been calculated with number of employees in full-time units, which allows comparing different average wages regardless of the length of working time. The average gross wages and salaries exclude payments to employees with contract of agreement as it is difficult to measure the working time of those employees and the Estonian laws do not require measuring it.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin. Nos 5, 8, 11.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin. No 2.

Tunnipalk. 2002–2003. *Hourly wages and salaries*. Tallinn, 2004.

HINNAD

Prices

Hinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2004	218
Tarbijahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2004	218
Tarbijahinnaindeksi muutus kaubagrupi järgi võrreldes eelmise aastaga, 2002–2004	218
Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1993–2004	219
Ehitushinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1996–2004	219
Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1998–2004	220
<i>Price indices, change over previous year, 1992–2004 .....</i>	
<i>Consumer price index, change over previous year, 1992–2004 .....</i>	<i>218</i>
<i>Consumer price index by commodity groups, change over previous year, 2002–2004 .....</i>	<i>218</i>
<i>Producer price index of industrial output, change over previous year, 1993–2004 .....</i>	<i>219</i>
<i>Construction price index, change over previous year, 1996–2004 .....</i>	<i>219</i>
<i>Repair and reconstruction work price index, change over previous year, 1998–2004 .....</i>	<i>220</i>

Ülevaade

Tarbijahinnaindeksi muutus oli 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes 3,0%. Sealhulgas muutusid kaupade hinnad 2,9% (toidukaubad 3,7%, tööstuskaubad 2,2%) ja teenuste hinnad 3,3%. Tarbijahinnaindeksit mõjutasid peamiselt kallinenud mootorikütus, eluasemeteenused ja suhkur.

Tööstustoodangu tootjahinnaindeks tõusis 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes 2,9%, sealhulgas töötlevas tööstuses 2,8%.

Ehitushinnaindeks tõusis 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes 6,5%, remondi- ja rekonstrueerimistööde indeks 5,6%.

Ekspordihinnaindeks tõusis 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes 2,2%.

Impordihinnaindeks tõusis 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes 1,2%.

Overview

The percentage change of the consumer price index in 2004 compared to 2003 was 3.0%. The prices of goods changed by 2.9% (foodstuffs 3.7%, manufactured goods 2.2%) and the prices of services 3.3%. The change in the consumer price index in 2004 compared to the average of 2003 was mainly influenced by the increase in the prices of motor fuel, housing services and sugar.

In 2004 compared to 2003, the producer price index of industrial output increased 2.9%, of which in manufacturing the index increased 2.8%.

In 2004 compared to 2003, the construction price index increased 6.5%, and the repair and reconstruction work index increased 5.6%.

In 2004 the export price index increased 2.2% compared to 2003.

In 2004 the import price index increased 1.2% compared to 2003.

Hinnaindeksite muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2004

Price indices, change over previous year, 1992–2004
(protsenti — percentages)

Aasta	Tarbijahinna- indeks	Tööstustoodangu tootjahinna- indeks	Ehitushinna- indeks	Remondi- ja rekonstrueerimis- tööde hinnaindeks	Ekspordihinna- indeks	Impordihinna- indeks
Year	Consumer price index	Producer price index of industrial output	Construction price index	Repair and reconstruction work price index	Export price index	Import price index
1992	1 076.0	...	...	...	...	...
1993	89.8	75.2	...	...	...	...
1994	47.7	36.3	...	...	...	...
1995	29.0	25.6	36.1	...	15.2	...
1996	23.1	14.8	18.7	...	11.4	...
1997	11.2	8.8	10.1	...	7.5	...
1998	8.2	4.2	7.7	7.8	2.1	...
1999	3.3	-1.2	2.0	1.9	-0.4	0.4
2000	4.0	4.9	2.5	2.2	7.8	6.1
2001	5.8	4.4	5.7	5.2	32.9	0.6
2002	3.6	0.4	4.0	4.0	-0.6	-0.4
2003	1.3	0.2	3.7	3.8	6.6	-1.7
2004	3.0	2.9	6.5	5.6	2.2	1.2

Tarbijahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1992–2004

Consumer price index, change over previous year, 1992–2004
(protsenti — percentages)

Aasta	Kokku	Kaubad		Teenused	
Year	Total	Goods	toidukaubad foodstuffs	tööstuskaubad manufactured goods	Services
1992	1 076.0	1 004.0	921.0	1 152.0	1 785.0
1993	89.8	79.0	70.1	91.8	135.7
1994	47.7	31.0	32.0	29.3	82.0
1995	29.0	18.0	16.3	20.8	45.3
1996	23.1	19.6	21.2	17.0	27.2
1997	11.2	8.5	5.4	13.7	14.2
1998	8.2	6.2	6.0	6.5	12.7
1999	3.3	0.3	-2.2	3.5	9.7
2000	4.0	3.3	2.6	4.2	5.4
2001	5.8	4.9	7.1	2.4	7.6
2002	3.6	1.9	2.7	1.1	6.8
2003	1.3	-0.2	-0.6	0.3	4.3
2004	3.0	2.9	3.7	2.2	3.3

Tarbijahinnaindeksi muutus kaubagrupi järgi võrreldes eelmise aastaga, 2002–2004

Consumer price index by commodity groups, change over previous year, 2002–2004
(protsenti — percentages)

Kaubagrupp	2002	2003	2004	Commodity group
KOKKU	3.6	1.3	3.0	TOTAL
Toit ja mittealkohoolsed joogid	3.0	-1.7	4.2	Food and non-alcoholic beverages
Alkohoolsed joogid ja tubakatooted	1.4	3.0	2.1	Alcoholic beverages and tobacco
Riietus ja jalatsid	4.1	1.3	-0.4	Clothing and footwear
Eluase	8.2	3.0	4.1	Housing
Majapidamine	1.2	-0.5	-1.0	Household goods
Tervishoid	8.3	13.6	4.7	Health
Transport	-2.3	-0.3	5.4	Transport
Side	1.6	5.2	-1.6	Communication
Vaba aeg	3.0	0.2	0.0	Recreation, entertainment
Haridus ja lasteasutused	4.7	3.8	2.8	Education
Söömine väljaspool kodu, majutus	5.6	4.0	4.1	Hotels, cafés, restaurants
Mitmesugused kaubad ja teenused	6.2	2.8	3.7	Miscellaneous goods and services

Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1993–2004
Producer price index of industrial output, change over previous year, 1993–2004
(protsenti — percentages)

Aasta Year	Kokku Total	Energeetika Energy supply	Mäetööstus Mining	Töötlev tööstus Manufacturing
1993	75.2	56.8	78.9	77.4
1994	36.3	33.0	42.4	35.7
1995	25.6	65.3	34.2	18.9
1996	14.8	14.6	17.2	14.7
1997	8.8	17.6	5.9	7.3
1998	4.2	9.7	8.6	3.0
1999	-1.2	2.7	6.9	-2.5
2000	4.9	0.0	1.7	6.1
2001	4.4	10.6	-0.5	3.5
2002	0.4	13.2	-0.1	-1.1
2003	0.2	2.8	2.2	-0.2
2004	2.9	3.5	1.6	2.8

Ehitushinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1996–2004
Construction price index, change over previous year, 1996–2004
(protsenti — percentages)

Aasta Year		Koond- indeks Overall index	Eramu- indeks Detached house index	Korraldamu- indeks Apartment building index	Tööstushoone- indeks Industrial building index	Ametihoone- indeks Office building index	
1996	KOKKU	18.7	17.7	20.8	19.6	20.6	TOTAL
	Töäjõud	24.1	23.9	23.9	25.2	25.0	Labour force
	Ehitusmasinad	19.4	19.6	19.5	19.6	19.7	Building machines
	Ehitusmaterjal	17.1	15.9	19.8	17.8	17.4	Building materials
1997	KOKKU	10.1	10.9	10.6	9.6	9.4	TOTAL
	Töäjõud	12.9	13.3	13.7	12.4	12.5	Labour force
	Ehitusmasinad	13.6	13.5	13.1	14.6	13.2	Building machines
	Ehitusmaterjal	8.9	10.1	9.4	8.5	7.9	Building materials
1998	KOKKU	7.7	8.3	8.0	7.7	7.5	TOTAL
	Töäjõud	11.9	11.4	11.5	12.0	12.0	Labour force
	Ehitusmasinad	10.2	11.3	9.8	10.3	9.9	Building machines
	Ehitusmaterjal	5.9	6.7	6.4	5.8	5.5	Building materials
1999	KOKKU	2.0	2.1	2.4	1.8	2.0	TOTAL
	Töäjõud	1.7	0.3	0.9	2.8	1.7	Labour force
	Ehitusmasinad	3.3	4.2	3.1	3.6	3.0	Building machines
	Ehitusmaterjal	1.7	2.7	2.9	1.2	2.0	Building materials
2000	KOKKU	2.5	2.3	2.3	2.8	2.5	TOTAL
	Töäjõud	2.9	2.4	2.6	3.2	2.9	Labour force
	Ehitusmasinad	7.0	6.7	6.9	6.8	7.2	Building machines
	Ehitusmaterjal	2.0	1.8	1.7	2.3	2.0	Building materials
2001	KOKKU	5.7	5.4	5.8	6.8	5.0	TOTAL
	Töäjõud	8.7	8.7	9.1	8.8	8.4	Labour force
	Ehitusmasinad	6.8	6.7	6.9	6.8	6.9	Building machines
	Ehitusmaterjal	4.3	3.9	4.4	5.9	3.4	Building materials
2002	KOKKU	4.0	3.7	4.2	4.0	4.1	TOTAL
	Töäjõud	8.9	9.4	9.3	8.6	8.8	Labour force
	Ehitusmasinad	4.3	3.9	4.4	4.2	4.6	Building machines
	Ehitusmaterjal	2.0	1.3	2.0	2.1	2.1	Building materials
2003	KOKKU	3.7	3.3	3.6	4.2	3.7	TOTAL
	Töäjõud	9.4	8.3	9.1	10.6	9.3	Labour force
	Ehitusmasinad	4.3	4.6	4.0	4.3	4.2	Building machines
	Ehitusmaterjal	1.3	1.0	1.1	1.5	1.3	Building materials
2004	KOKKU	6.5	4.8	5.6	7.3	7.0	TOTAL
	Töäjõud	9.3	8.4	8.8	10.1	9.4	Labour force
	Ehitusmasinad	5.9	6.0	5.9	5.9	6.0	Building machines
	Ehitusmaterjal	5.2	3.0	4.1	6.2	6.1	Building materials

Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 1998–2004

Repair and reconstruction work price index, change over previous year, 1998–2004
(protsenti — percentages)

Aasta Year	Kokku Total	Töäjõud Labour force	Ehitusmasinad Building machines	Ehitusmaterjal Building materials
1998	7.8	11.7	9.5	5.6
1999	1.9	0.8	2.4	2.3
2000	2.2	2.7	6.7	1.1
2001	5.2	9.2	6.3	3.0
2002	4.0	9.8	4.0	1.2
2003	3.8	9.3	3.8	1.0
2004	5.6	9.0	5.7	3.6

Mõisted

Ehitushinnaindeks — indeks, mis väljendab baas-aastale iseloomuliku ehitustegevuse maksumuse muutust ehitusplatsi otsekulude tasemel. Otsekuludes arvestatavad ressursid hõlmavad kolme põhi gruppi — töäjõud, ehitusmasinad ja -materjal.

Ekspordihinnaindeks — indeks, mis iseloomustab eksporditud kaupade hindade arengut.

Impordihinnaindeks — indeks, mis iseloomustab imporditud kaupade hindade arengut.

Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeks — indeks, mis iseloomustab nimetatud töödele iseloomuliku ehitustegevuse maksumuse muutust ametihoonete puhul ehitusplatsi otsekulude tasemel.

Tarbijahinnaindeks — indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.

Tööstustoodangu tootjahinnaindeks — indeks, mis iseloomustab Eestis valmistatud tööstustoodete hindade muutust. Tootjahinnaindeks hõlmab nii siseturule kui ka välisurule valmistatud tööstustooteid.

Metoodika

Tarbijahinnaindeksi kaalusüsteemi ning arvutuste aluseks olevaid baashindu ajakohastab Statistikaamet igal aastal alates 2001. aastast. 2004. aastal olid tarbijahinnaindeksi arvutuste aluseks olevateks baashindadeks 2003. aasta detsembri hinnad. Arvutused tehti baasil detsember 2003 = 100. Kaalusüsteem vastas elanikkonna 2003. aasta keskmisele kulutuste struktuurile. Võimaldamaks võrdlusi varasemate perioodidega jätkati tarbijahinnaindeksi avaldamist baasil 1997 = 100. Ühendavaks kuuks on detsember 2003. Kulutuste grupeerimise aluseks on rahvusvaheline klassifikaator COICOP (*Classification of Individual Consumption by Purpose*). Kaupade ja teenuste hindu registreeritakse iga kuu kümnes Eesti linnas. Vaatlusperiood on nädal, kuhu jääb 15. kuupäev.

Tarbijahinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu viiendal tööpäeval.

Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Tööstustoodangu tootjahinnaindeksi kaalusüsteemi ning arvutuste aluseks olevaid baashindu ajakohastab Statistikaamet igal aastal alates 2002. aastast. 2004. aastal olid tootjahinnaindeksi arvutuste aluseks olevateks baashindadeks 2003. aasta detsembri hinnad. Kaalusüsteem vastas ettevõtete 2002. aasta tööstustoodangu müügistruktuurile. Võimaldamaks võrdlusi varasemate perioodidega jätkati tootjahinnaindeksi avaldamist baasil 1995 = 100. Ühendavaks kuuks on detsember 2003.

Tootjahinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Ehitushinnaindeksi kaalusüsteemi ning arvutuste aluseks olevaid baashindu ajakohastati 2002. aastast. Indeksi arvutamisel kaasatakse neli ehitise gruppi — eramud, korruselamud, tööstushooned ja ametihooned. Otsekuludes arvestatavad ressursid jaotatakse kolme põhi gruppi: töäjõud, ehitusmasinad ja -materjal.

Ehitushinnaindeksiga väljendatakse ehitustegevuse maksumuse muutust ehitusplatsi otsekulude tasemel. Alates 2002. aasta I kvartalist vastab ehitushinnaindeksi arvutamisel kasutatav ehitusplatsi otsekulude struktuur 2000. aasta kulude struktuurile ja ehitushinnaindeksis arvesse võetavate ehitisegruppide osatähtsus 2000. aastal käiku antud pindade osatähtsusele. Indeks arvestamata jäetud ehitiste maht on liidetud olemasolevatele ehitistele, arvestades konstruktsiooni eripära.

Võimaldamaks võrdlusi varasemate perioodidega jätkati ehitushinnaindeksi avaldamist baasil 1994 = 100. Ühendavaks kuuks oli detsember 2001.

Hinnainformatsioon kogutakse valikuuringuga, mis hõlmab ehitus- ja hulгимүүгифirmasid ning kümne linna jaemүүгiette võtteid.

Ehitushinnaindeks avaldatakse kord kvartalis, kvartalile järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud nelja kvartali keskmisena.

Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeksit ajakohastati analoogiliselt ehitushinnaindeksiga 2002. aastast.

Remondi- ja rekonstrueerimistööde hinnaindeks avaldatakse kord kvartalis, kvartalile järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud nelja kvartali keskmisena.

Ekspordihinnaindeksit arvutatakse alates 1994. aastast. Indeksi arvutamisel on baashindadena kasutusel eelmise aasta detsembri hinnad. Indeksi arvutamisel on aluseks suurematelt eksportijatelt saadud hinnaandmed. Kaaludena kasutatakse eelmise aasta ekspordi mahtusid, mis on saadud korrigeeritud tollistatistika andmetel.

Ekspordihinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Definitions

Consumer price index expresses the change in the prices of consumer goods and paid services.

Construction price index expresses the change in the cost of construction characteristic of the base year taking into consideration the price changes of basic inputs (labour force, building materials and building machines).

Export price index expresses the development in the prices of exported goods.

Import price index expresses the development in the prices of imported goods.

Producer price index of industrial output expresses the development in the producer prices of goods manufactured in Estonia. Producer price index of industrial output includes both goods manufactured for domestic market and for non-domestic market.

Repair and reconstruction work price index — expresses the change in the cost of expressed kinds of construction for office buildings taking into consideration the price changes of basic inputs.

Methodology

Since 2001 the Statistical Office of Estonia updates every year the weights system of the consumer price index and base prices for calculation. In 2004 the base prices for the calculation of the consumer price index were the December prices of the year 2003. The calculations were made on the base December 2003 = 100. The weights system corresponded to the average expenditure structure of the population in the year 2003. To ensure the comparison with previous periods, the consumer price index was continued to be published on the base 1997 = 100. December 2003 was the linking month. The breakdown into groups of consumption

Impordihinnaindeksit arvutatakse alates 1998. aastast. Indeksi arvutamisel on baashindadena kasutusel eelmise aasta detsembri hinnad. Indeksi arvutamisel on aluseks suurematelt importijatelt saadud hinnaandmed. Kaaludena kasutatakse eelmise aasta impordi mahtusid, mis on saadud korrigeeritud tollistatistika andmetel.

Impordihinnaindeks avaldatakse iga kuu vaadeldavale kuule järgneva kuu 20. kuupäeval või sellele järgneval tööpäeval.

Aastaindeks on leitud 12 kuu keskmisena.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

is based on the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP). Prices of goods and services are registered in ten Estonian towns every month. The observation period is the week including the 15th day of the month.

The consumer price index is published monthly on the 5th working day of the month following the end of the reference month.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

Since 2002 the Statistical Office of Estonia updates every year the weights system of the producer price index of industrial output and base prices for calculation. In 2004 the base prices for the calculation of the producer price index were the December prices of the year 2003. The weights system corresponded to the industrial sales structure of enterprises in the year 2002. To ensure the comparison with previous periods, the producer price index was continued to be published on the base 1995 = 100. December 2003 was the linking month.

The producer price index of industrial output is published monthly on the 20th day of the month following the end of the reference month or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

Since 2002 the Statistical Office of Estonia has updated the weights system and base prices for the calculation of the construction price index. The calculation of the construction price index covers

four groups of buildings — detached houses, apartment buildings, industrial buildings and office buildings. Basic inputs are divided into three main groups: labour force, building materials and building machines.

Construction price index expresses the change in the cost of construction taking into consideration the price changes of basic inputs. Starting from the 1st quarter of 2002, the structure of direct expenses at the building site, used in calculating the construction price index, corresponds to the structure of expenses of the year 2000 and the proportions of groups of buildings taken into account in the construction price index correspond to the proportion of buildings completed in 2000. The volume of buildings, which has not been taken into account in the index, has been added to the existing buildings taking into consideration the specific character of the construction.

To ensure the comparison with previous periods the construction price index was continued to be published on the base 1994 = 100. December 2001 was the linking month.

Price information is collected by sample survey, which includes Estonian construction and wholesale enterprises and retail trade enterprises of ten towns.

The construction price index is published quarterly on the 20th day of the month following the end of the reference quarter or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of four quarters.

The repair and reconstruction work price index was updated similar to the construction price index from 2002.

The repair and reconstruction work price index is published quarterly on the 20th day of the month following the end of the reference quarter or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of four quarters.

The export price index is calculated since 1994. The base prices in calculating the index are the prices of the last December. The price data are collected directly from main exporters. The weight structure of the export price index is based on the value of exports of the previous year according to the adjusted customs statistics.

The export price index is published monthly on the 20th day of the month following the end of the reference month or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

The import price index is calculated since 1998. The base prices in calculating the index are the prices of the last December. The price data are collected directly from main importers. The weight structure of the import price index is based on the value of imports of the previous year according to the adjusted customs statistics.

The import price index is published monthly on the 20th day of the month following the end of the reference month or on the next business day.

The annual index has been calculated as the average of 12 months.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin. Nos 1–12.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin. Nos 1–6.*

SISEMAJANDUSE KOGUPRODUKT

Gross domestic product

Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2001–2004	224
Lisandväärtuse osatähtsus institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2001–2004	225
Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004	225
Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004	226
Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi jooksevhindades, 2001–2004	226
Lisandväärtuse osatähtsus tegevusala järgi jooksevhindades, 2001–2004	227
Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004	227
Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004	228
Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil jooksevhindades, 2001–2004	228
Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus tarbimise meetodil jooksevhindades, 2001–2004	229
Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004	229
Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004	230
Sisemajanduse koguprodukt sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2001–2004	230
Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2001–2004	231
<i>Gross domestic product by institutional sectors at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>224</i>
<i>Share of value added by institutional sectors at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>225</i>
<i>Gross domestic product by institutional sectors at constant 2000 prices, 2001–2004 .....</i>	<i>225</i>
<i>Change in gross domestic product compared to previous year by institutional sectors at constant 2000 prices, 2001–2004 .....</i>	<i>226</i>
<i>Gross domestic product by economic activity at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>226</i>
<i>Share of value added by economic activity at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>227</i>
<i>Gross domestic product by economic activity at constant 2000 prices, 2001–2004 .....</i>	<i>227</i>
<i>Change in gross domestic product compared to previous year by economic activity at constant 2000 prices, 2001–2004 .....</i>	<i>228</i>
<i>Gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>228</i>
<i>Share of components of gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>229</i>
<i>Gross domestic product by expenditure approach at constant 2000 prices, 2001–2004 .....</i>	<i>229</i>
<i>Change in gross domestic product compared to previous year by expenditure approach at constant 2000 prices, 2001–2004 .....</i>	<i>230</i>
<i>Gross domestic product by income approach at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>230</i>
<i>Share of components of gross domestic product by income approach at current prices, 2001–2004 .....</i>	<i>231</i>

Ülevaade

Peatükk esitab täpsustatud andmeid sisemajanduse koguprodukti kohta aastatel 2001–2004.

Euroopa Komisjoni määruse järgi tuli Euroopa Liidu liikmesriikidel teha kaudselt mõõdetavate finantsvahendusteenuste (FISIM) arvutused kasutajasektorite ja tegevusalade vahel jaotatuna, s.t FISIM kajastub vahetarbimises, lõpptarbimises, ekspordis ja impordis. Uue meetodika alusel 2005. aastal korregeeritud aegread algavad 1993. aastaga.

Täpsustatud meetodika järgi oli 2004. aasta SKP jooksevhindades 141,5 miljardit krooni ja 2000. aasta püsivhindades 122,0 miljardit krooni ehk 7,8% suurem kui 2003. aastal. Tootmise meetodil institutsionaalsete sektorite kaupa arvatud SKP näitas, et püsivhindades kasvas 2004. aastal lisandväärtus kõige enam finants-

institutsioonides (29,3%). Selle sektori osatähtsus oli aga 4,1% lisandväärtuse kogusummast. Kodumajapidamisi teenindavates kasumitaotluseta institutsioonides loodud lisandväärtus kasvas eelmise aastaga võrreldes 15,1%, kaupu ja mittefinantsteenuseid tootvate ettevõtete sektoris 8,0%, valitsemissektoris 1,4%. Kodumajapidamiste sektoris loodud lisandväärtus kasvas 1,1%.

Tegevusaladest oli lisandväärtuse kiireim kasv eelmise aastaga võrreldes finantsvahenduses (29,3%). Järgnesid hotellid ja restoranid (14,1%), töötlev tööstus (10,7%) ning ehitus (10,5%). Lisandväärtus vähenes mäetööstuses (7,5%), metsamajanduses (4,7%) ja kalapüügis (3,8%).

Tarbimise meetodil jooksevhindades arvatud SKP-s vähenes 2004. aastal eelmise aastaga võrreldes veidi sisemajanduse nõudluse suhe SKP-ga

(109,4%-st 106,0%-ni). Püsihindades arvatud SKP-s suurenesid oluliselt kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused (12,9%). Kasvasid ka eratarbimiskulutused ja valitsemissektori lõpptarbimiskulutused. Sisemajanduse nõudlus suurenes 4,0%. Kaupade ja teenuste import kasvas 14,6%, eksport aga 16,0%.

Overview

The chapter presents revised data on the gross domestic product (GDP) for 2001–2004.

Pursuant to the Commission Regulation (EC) No 1889/2002 financial intermediation services indirectly measured (FISIM) must be allocated to user sectors/industries, i.e. FISIM can be recorded as intermediate consumption, final consumption, exports and imports. Recalculated time-series, made in 2005, start from 1993.

The GDP at current prices, calculated by revised methodology, was 141.5 billion kroons in 2004. GDP at constant 2000 prices was 122.0 billion kroons or 7.8% larger than in 2003. Calculations of GDP by production approach by institutional sectors for 2004 showed the largest economic growth at constant prices for financial corporations (29.3%). The share of the value added of this sector was only 4.1% of the value added total. The value added increased by 15.1% in non-profit institutions serving households, by 8.0% in non-financial corporations, by 1.4% in general government and only by 1.1% in households.

By economic activities at constant prices the value added in 2004 grew most in financial

Sissetulekute meetodil arvatud SKP-s olid 2004. aastal suurima osatähtsusega hüvitised töötajatele. Eelmise aastaga võrreldes suurenes tegevuse ülejäägi ja segatulu osatähtsus SKP-s 26,9%-st 29,3%-ni.

intermediation (29.3%), followed by hotels and restaurants (14.1%), manufacturing (10.7%) and construction (10.5%). The value added decreased in mining and quarrying (7.5%), in forestry (4.7%) and in fishing (3.8%).

The ratio to GDP of the domestic demand in GDP calculated by expenditure approach at current prices decreased slowly compared to the previous year (from 109.4% to 106%). The calculations at constant prices showed a significant increase for the final consumption expenditure of non-profit institutions serving households (12.9%). There was also an increase in the private consumption expenditure and general government final consumption expenditure. The domestic demand increased by 4.0%. The imports of goods and services increased by 14.6%, the exports increased by 16.0%.

In 2004 the compensation to employees made up the largest proportion of GDP by income approach. The share of the operating surplus and mixed income in GDP increased from 26.9% in 2003 to 29.3% in 2004.

Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2001–2004 Gross domestic product by institutional sectors at current prices, 2001–2004 (miljonit krooni — million kroons)

Institutsionaalne sektor	2001	2002	2003	2004	Institutional sector
Kaupu ja mittefinants-teenuseid tootvad ettevõtted	63 612.7	71 698.9	78 592.1	88 243.8	Non-financial corporations
Finantsinstitutsioonid	3 439.0	4 021.1	4 268.0	5 129.1	Financial corporations
Valitsemissektor	12 672.5	13 763.9	15 360.5	16 688.2	General government
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid	653.5	797.1	929.0	1 097.5	Non-profit institutions serving households
Kodumajapidamised	12 549.8	13 275.6	13 613.6	14 502.3	Households
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	92 927.5	103 556.6	112 763.2	125 660.9	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	11 531.5	13 358.7	14 570.6	15 832.5	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	104 459.0	116 915.3	127 333.8	141 493.4	GDP AT MARKET PRICES

Lisandväärtuse osatähtsus institutsionaalse sektori järgi jooksevhindades, 2001–2004
Share of value added by institutional sectors at current prices, 2001–2004
 (protsenti — percentages)

Institutsionaalne sektor	2001	2002	2003	2004	<i>Institutional sector</i>
Kaupu ja mittefinants- teenuseid tootvad ettevõtted	68.5	69.2	69.7	70.2	<i>Non-financial corporations</i>
Finantsinstitutsioonid	3.7	3.9	3.8	4.1	<i>Financial corporations</i>
Valitsemissektor	13.6	13.3	13.6	13.3	<i>General government</i>
Kodumajapidamisi teenindavad kasumi- taotluseta institutsioonid	0.7	0.8	0.8	0.9	<i>Non-profit institutions serving households</i>
Kodumajapidamised	13.5	12.8	12.1	11.5	<i>Households</i>
LISANDVÄÄRTUS	100.0	100.0	100.0	100.0	<i>VALUE ADDED</i>
KOKKU					<i>TOTAL</i>

**Sisemajanduse koguprodukt institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta
 püsivhindades, 2001–2004**

Gross domestic product by institutional sectors at constant 2000 prices, 2001–2004
 (miljonit krooni — million kroons)

Institutsionaalne sektor	2001	2002	2003	2004	<i>Institutional sector</i>
Kaupu ja mittefinants- teenuseid tootvad ettevõtted	60 348.5	65 675.5	70 778.8	76 406.7	<i>Non-financial corporations</i>
Finantsinstitutsioonid	3 442.9	4 135.9	4 991.2	6 452.6	<i>Financial corporations</i>
Valitsemissektor	12 074.5	12 176.5	12 266.6	12 437.9	<i>General government</i>
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid	617.8	730.6	843.3	970.9	<i>Non-profit institutions serving households</i>
Kodumajapidamised	11 484.5	11 348.3	11 329.8	11 452.7	<i>Households</i>
LISANDVÄÄRTUS	87 968.2	94 066.8	100 209.7	107 720.8	<i>VALUE ADDED</i>
KOKKU					<i>TOTAL</i>
Neto-tootemaksud	10 977.1	12 044.1	12 998.5	14 328.5	<i>Net taxes on products</i>
SKP TURUHINDADES	98 945.3	106 110.9	113 208.2	122 049.3	<i>GDP AT MARKET PRICES</i>

Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga institutsionaalse sektori järgi 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004

Change in gross domestic product compared to previous year by institutional sectors at constant 2000 prices, 2001–2004
(protsenti — percentages)

Institutsionaalne sektor	2001	2002	2003	2004	<i>Institutional sector</i>
Kaup ja mittefinants-teenuseid tootvad ettevõtted	8.6	8.8	7.8	8.0	<i>Non-financial corporations</i>
Finantsinstitutsioonid	7.2	20.1	20.7	29.3	<i>Financial corporations</i>
Valitsemissektor	2.4	0.8	0.7	1.4	<i>General government</i>
Kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid	25.4	18.3	15.4	15.1	<i>Non-profit institutions serving households</i>
Kodumajapidamised	-1.3	-1.2	-0.2	1.1	<i>Households</i>
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	6.4	6.9	6.5	7.5	<i>VALUE ADDED TOTAL</i>
Neto-tootemaksud	7.3	9.7	7.9	10.2	<i>Net taxes on products</i>
SKP TURUHINDADES	6.5	7.2	6.7	7.8	<i>GDP AT MARKET PRICES</i>

Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi jooksevhindades, 2001–2004

Gross domestic product by economic activity at current prices, 2001–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Tegevusala	2001	2002	2003	2004	<i>Economic activity</i>
Põllumajandus ja jahindus	2 756.1	2 732.4	2 773.7	3 224.9	<i>Agriculture and hunting</i>
Metsamajandus	1 724.4	1 937.3	1 845.8	2 061.7	<i>Forestry</i>
Kalapüük	196.7	185.2	126.0	133.7	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	886.3	980.7	1 144.2	1 098.3	<i>Mining and quarrying</i>
Töötlev tööstus	15 810.0	18 015.2	20 205.8	23 133.6	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	2 721.6	2 959.7	3 384.9	3 616.1	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	5 340.3	6 587.1	7 205.0	8 358.0	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont	11 962.5	13 447.2	14 680.3	16 013.6	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	1 311.1	1 466.3	1 610.1	1 894.7	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	13 989.2	14 998.5	16 189.6	17 562.6	<i>Transport, storage and communication</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	16 264.0	17 765.4	18 805.7	20 851.8	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Finantsvahendus	3 439.0	4 021.1	4 268.0	5 129.1	<i>Financial intermediation</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	5 360.1	5 991.9	6 802.2	7 268.1	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	4 637.8	5 167.7	5 712.3	6 212.6	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2 534.8	2 821.8	3 225.1	3 731.3	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	3 993.6	4 479.1	4 784.5	5 370.8	<i>Other community, social and personal service activities</i>
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	92 927.5	103 556.6	112 763.2	125 660.9	<i>VALUE ADDED TOTAL</i>
Neto-tootemaksud	11 531.5	13 358.7	14 570.6	15 832.5	<i>Net taxes on products</i>
SKP TURUHINDADES	104 459.0	116 915.3	127 333.8	141 493.4	<i>GDP AT MARKET PRICES</i>

Lisandväärtuse osatähtsus tegevusala järgi jooksevhindades, 2001–2004

Share of value added by economic activity at current prices, 2001–2004
(protsenti — percentages)

Tegevusala	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus ja jahindus	3.0	2.6	2.5	2.6	Agriculture and hunting
Metsamajandus	1.9	1.9	1.6	1.6	Forestry
Kalapüük	0.2	0.2	0.1	0.1	Fishing
Mäetööstus	0.9	0.9	1.0	0.9	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	17.0	17.4	17.9	18.4	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	2.9	2.9	3.0	2.9	Electricity, gas and water supply
Ehitus	5.7	6.4	6.4	6.6	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	12.9	13.0	13.0	12.7	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	1.4	1.4	1.4	1.5	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	15.1	14.5	14.4	14.0	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	17.5	17.1	16.7	16.6	Real estate, renting and business activities
Finantsvahendus	3.7	3.9	3.8	4.1	Financial intermediation
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	5.8	5.8	6.0	5.8	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	5.0	5.0	5.1	4.9	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2.7	2.7	2.9	3.0	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	4.3	4.3	4.2	4.3	Other community, social and personal service activities
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	100.0	100.0	100.0	100.0	VALUE ADDED TOTAL

Sisemajanduse koguprodukt tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004

Gross domestic product by economic activity at constant 2000 prices, 2001–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Tegevusala	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus ja jahindus	2 466.8	2 351.0	2 397.3	2 545.5	Agriculture and hunting
Metsamajandus	1 625.0	1 746.0	1 615.9	1 539.3	Forestry
Kalapüük	179.9	153.8	100.9	97.1	Fishing
Mäetööstus	873.8	1 011.7	1 116.4	1 033.2	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	15 245.4	17 366.1	19 183.2	21 234.0	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	2 560.4	2 693.3	2 939.4	2 976.3	Electricity, gas and water supply
Ehitus	4 900.5	5 907.4	6 279.6	6 940.0	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	11 429.1	12 482.0	13 626.8	14 356.2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	1 234.9	1 296.2	1 362.5	1 554.7	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	13 569.3	13 534.7	14 803.5	15 873.2	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	14 913.8	15 261.2	15 490.3	16 348.9	Real estate, renting and business activities
Finantsvahendus	3 442.9	4 135.9	4 991.2	6 452.6	Financial intermediation
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	5 321.5	5 498.6	5 629.5	5 637.7	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	4 224.5	4 374.8	4 399.8	4 462.2	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2 255.7	2 301.4	2 223.3	2 333.4	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	3 724.7	3 952.7	4 050.1	4 336.5	Other community, social and personal service activities
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	87 968.2	94 066.8	100 209.7	107 720.8	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	10 977.1	12 044.1	12 998.5	14 328.5	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	98 945.3	106 110.9	113 208.2	122 049.3	GDP AT MARKET PRICES

Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga tegevusala järgi 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004

Change in gross domestic product compared to previous year by economic activity at constant 2000 prices, 2001–2004
(protsenti — percentages)

Tegevusala	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus ja jahindus	-1.1	-4.7	2.0	6.2	Agriculture and hunting
Metsamajandus	-11.4	7.4	-7.5	-4.7	Forestry
Kalapüük	-13.9	-14.5	-34.4	-3.8	Fishing
Mäetööstus	1.7	15.8	10.3	-7.5	Mining and quarrying
Töötlev tööstus	10.6	13.9	10.5	10.7	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	0.2	5.2	9.1	1.3	Electricity, gas and water supply
Ehitus	4.5	20.5	6.3	10.5	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	7.8	9.2	9.2	5.4	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	7.4	5.0	5.1	14.1	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	10.4	-0.3	9.4	7.2	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	6.6	2.3	1.5	5.5	Real estate, renting and business activities
Finantsvahendus	7.2	20.1	20.7	29.3	Financial intermediation
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	5.6	3.3	2.4	0.1	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	0.6	3.6	0.6	1.4	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	-4.9	2.0	-3.4	5.0	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	8.8	6.1	2.5	7.1	Other community, social and personal service activities
LISANDVÄÄRTUS KOKKU	6.4	6.9	6.5	7.5	VALUE ADDED TOTAL
Neto-tootemaksud	7.3	9.7	7.9	10.2	Net taxes on products
SKP TURUHINDADES	6.5	7.2	6.7	7.8	GDP AT MARKET PRICES

Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil jooksevhindades, 2001–2004

Gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2001–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Tarbimine	2001	2002	2003	2004	Consumption
Eratarbimiskulutused	58 408.8	66 438.5	71 880.2	76 508.6	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	20 192.6	22 425.2	24 643.1	26 870.1	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	1 365.9	1 815.3	2 085.3	2 409.7	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	28 134.3	33 554.7	36 760.5	40 179.7	Gross fixed capital formation
Varude muutus	2 335.8	3 610.2	3 990.8	3 985.0	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	110 437.4	127 843.9	139 359.9	149 953.1	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	87 725.3	86 830.2	94 667.4	110 964.6	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	58 667.1	58 333.6	63 599.7	75 061.0	exports of goods
teenuste eksport	29 058.2	28 496.6	31 067.7	35 903.6	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	91 304.0	95 152.4	104 250.1	121 814.7	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	72 451.0	76 329.2	85 082.9	99 864.1	imports of goods
teenuste import	18 853.0	18 823.2	19 167.2	21 950.6	imports of services
Statistiline vahe	-2 399.7	-2 606.4	-2 443.4	2 390.4	Statistical discrepancy
SKP TURUHINDADES	104 459.0	116 915.3	127 333.8	141 493.4	GDP AT MARKET PRICES

Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus tarbimise meetodil jooksevhindades, 2001–2004

Share of components of gross domestic product by expenditure approach at current prices, 2000–2003
(protsenti — percentages)

Tarbimine	2001	2002	2003	2004	Consumption
Eratarbimiskulutused	55.9	56.8	56.5	54.1	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	19.3	19.2	19.4	19.0	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	1.3	1.6	1.6	1.7	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	26.9	28.7	28.9	28.4	Gross fixed capital formation
Varude muutus	2.2	3.1	3.1	2.8	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	105.7	109.3	109.5	106.0	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	84.0	74.3	74.3	78.4	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	56.2	49.9	49.9	53.0	exports of goods
teenuste eksport	27.8	24.4	24.4	25.4	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	87.4	81.4	81.9	86.1	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	69.4	65.3	66.8	70.6	imports of goods
teenuste import	18.0	16.1	15.1	15.5	imports of services
Statistiline vahe	-2.3	-2.2	-1.9	1.7	Statistical discrepancy
SKP TURUHINDADES	100.0	100.0	100.0	100.0	GDP AT MARKET PRICES

Sisemajanduse koguprodukt tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004

Gross domestic product by expenditure approach at constant 2000 prices, 2001–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Tarbimine	2001	2002	2003	2004	Consumption
Eratarbimiskulutused	55 030.6	60 725.3	65 191.6	67 241.9	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	19 082.0	20 257.8	21 444.9	22 921.9	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	1 291.6	1 622.0	1 902.3	2 148.4	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	26 856.2	31 475.2	34 155.2	36 208.4	Gross fixed capital formation
Varude muutus	2 262.9	3 473.9	3 827.3	3 765.2	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	104 523.3	117 554.2	126 521.3	132 285.8	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	81 975.0	82 662.3	87 461.3	101 471.8	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	53 226.8	55 296.5	58 621.3	68 816.3	exports of goods
teenuste eksport	28 748.2	27 365.8	28 840.0	32 655.5	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	87 296.3	90 591.0	100 226.8	114 870.3	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	69 685.1	73 307.3	82 992.6	95 901.7	imports of goods
teenuste import	17 611.2	17 283.7	17 234.2	18 968.6	imports of services
Statistiline vahe	-256.6	-3 514.6	-547.6	3 162.0	Statistical discrepancy
SKP TURUHINDADES	98 945.3	106 110.9	113 208.2	122 049.3	GDP AT MARKET PRICES

Sisemajanduse koguprodukti muutus võrreldes eelmise aastaga tarbimise meetodil 2000. aasta püsivhindades, 2001–2004

Change in gross domestic product compared to previous year by expenditure approach at constant 2000 prices, 2001–2004
(protsenti — percentages)

Tarbimine	2001	2002	2003	2004	Consumption
Eratarbimiskulutused	6.2	10.3	7.4	3.1	Private consumption expenditure
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	1.6	6.2	5.9	6.9	General government final consumption expenditure
Kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused	21.4	25.6	17.3	12.9	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
Kapitali kogumahutus põhivarasse	13.0	17.2	8.5	6.0	Gross fixed capital formation
Varude muutus	9.9	53.5	10.2	-1.6	Change in inventories
SISEMAJANDUSE NÕUDLUS	7.2	12.5	7.6	4.6	DOMESTIC DEMAND
Kaupade ja teenuste eksport (FOB)	-0.2	0.8	5.8	16.0	Exports of goods and services (f.o.b.)
kaupade eksport	-5.5	3.9	6.0	17.4	exports of goods
teenuste eksport	11.6	-4.8	5.4	13.2	exports of services
Kaupade ja teenuste import (FOB)	2.1	3.8	10.6	14.6	Imports of goods and services (f.o.b.)
kaupade import	0.3	5.2	13.2	15.6	imports of goods
teenuste import	9.9	-1.9	-0.3	10.1	imports of services
SKP TURUHINDADES	6.5	7.2	6.7	7.8	GDP AT MARKET PRICES

Sisemajanduse koguprodukt sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2001–2004

Gross domestic product by income approach at current prices, 2001–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Sissetulek	2001	2002	2003	2004	Income
Hüvitised töötajatele	48 109.5	53 852.9	59 745.3	65 763.0	Compensation of employees
palk	36 268.3	40 643.5	45 045.8	49 722.1	wages and salaries
tööandja sotsiaalmaksud	11 841.2	13 209.4	14 699.5	16 040.9	employers' social contributions
Põhivara kulum	18 290.2	18 690.5	17 981.2	18 096.1	Consumption of fixed capital
Tootmis- ja impordimaksud	13 393.4	15 288.0	16 520.0	18 341.3	Taxes on production and imports
Subsiidiumid (-)	1 031.2	1 110.1	1 145.5	2 161.6	Subsidies (-)
Tegevuse ülejääk ja segatulu	25 697.1	30 194.0	34 232.8	41 454.6	Operating surplus and mixed income
SKP TURUHINDADES	104 459.0	116 915.3	127 333.8	141 493.4	GDP AT MARKET PRICES

Sisemajanduse koguprodukti komponentide osatähtsus sissetulekute meetodil jooksevhindades, 2001–2004

Share of components of gross domestic product by income approach at current prices, 2001–2004
(protsenti — percentages)

Sissetulek	2001	2002	2003	2004	Income
Hüvitised töötajatele	46.1	46.01	46.9	46.4	Compensation of employees
palk	34.7	34.7	35.4	35.1	wages and salaries
töötajate sotsiaalmaksud	11.4	11.3	11.5	11.3	employers' social contributions
Põhivara kulum	17.5	16.0	14.1	12.8	Consumption of fixed capital
Tootmis- ja impordimaksud	12.8	13.1	13.0	13.0	Taxes on production and imports
Subsiidiumid (-)	1.0	0.9	0.9	1.5	Subsidies (-)
Tegevuse ülejääk ja segatulu	24.6	25.8	26.9	29.3	Operating surplus and mixed income
SKP TURUHINDADES	100.0	100.0	100.0	100.0	GDP AT MARKET PRICES

Mõisted

Eratarbimiskulutused — residentide kulutused (sh arvestuslikud) kaupadele ja teenustele lõpp-tarbimise eesmärgil, sh kulutused nendele kaupadele ja teenustele, mis on müüdnud majanduslikult mitteoluliste hindadega.

FOB-väärtus — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veoga eksportiva maa riigipiirini.

Jooksevhinnad — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.

Kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteenused (FISIM) — nende finantsvahendusteenuste kaudne väärtus, mille eest finantsinstitutsioonid ei võta otseselt teenustasu.

Lisandväärtus — 1. Toodang rahalises väljenduses, millest on maha arvatud vahetarbimine.

2. Lisandunud väärtus, mis on loodud tootmisprotsessis ja mis on kirjendatud kas tegevusala järgi või kõigi residentide ulatuses.

Neto-tootemaksud — tootemaksud, millest on maha arvatud tootesubsiidiumid.

Püsivhinnad — hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.

Resident — institutsionaalne üksus, millel on riigis majanduslikke huvisid. Majanduslik huvi tähendab majanduslikku seotust riigi majandusterritooriumiga (nt seal asuvad tootmishooned).

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) tootmise meetodil turuhindades — residentide toodetud lisandväärtuste summa kogurahvamajanduse ulatuses, millele on lisatud netto-tootemaksud.

Toodang — residentide toodetud kaupade ja teenuste väärtus. Hõlmab turutoodangut, enda tarbeks toodetud toodangut, valitsemis sektori turuvälisest toodangut ja kasumitaotluseta institutsioonide teenuseid kodumajapidamistele.

Vahetarbimine — kaupade ja teenuste tootmiseks kulunud, tootmisprotsessi sisendina kasutatud kaupade ja turuteenuste väärtus, välja arvatud põhikapital, mille tarbimine on kirjendatud kui põhivara kulum.

Metoodika

Rahvamajanduse arvepidamise süsteemi SNA (System of National Accounts) peamine eesmärk on hinnata majanduse arengut riigi majandusterritooriumil. Hinnangu põhiline agregaatnäitaja on sisemajanduse koguprodukt (SKP, ingliskeelne lühend GDP), mis leitakse kolmel meetodil:

- tootmise meetodil, mille aluseks on kogutoodangust vahetarbimise mahaarvamine;
- tarbimise meetodil, kus aluseks on lõpp-tarbimine, investeeringud ja ekspordi-impordi saldo;
- sissetulekute meetodil, mille puhul leitakse SKP järgmiste komponentide summana: hüvitised töötajatele, põhivara kulum, tootmis- ja impordimaksud (neto), tegevuse ülejääk ja segatulu.

Makromajanduse puhul arvestatakse ka varjatud majandustegevust. Statistikaamet arvestab vari-majandust paljudel tegevusaladel, nagu metsa-majandus, töötlev tööstus, ehitus, kaubandus, kinnisvara, üürimis- ja äritegevus.

SKP arvestustes tootmise meetodil leitakse tegevusalades loodud lisandväärtuste summa. Lisandväärtuse summa ei sisalda netto-tootemakse, mida arvestatakse tervikuna kogu rahvamajanduse ulatuses. Netto-tootemaksude lisamisel lisandväärtusele saadakse SKP turuhindades.

Sisemajanduse koguprodukti hinnatakse vastavalt selle kasutusalaale jooksev- või püsivhindades. Püsivhindades väljendatud SKP võimaldab võrrelda eri perioode. Jooksevhindades SKP sobib eelkõige mitmesuguste struktuuri- ja suhtnäitajate arvutamiseks. Püsivhindade aluseks on praegu võetud 2000. aasta keskmised hinnad.

Definitions

Constant prices — current prices deflated by price index.

Current prices — prices in the reference period.

Financial intermediation services indirectly measured (FISIM) — an indirect measure of the value of financial intermediation services provided but for which financial institutions do not charge explicitly.

F.o.b. value — cost of commodity that includes the production and transportation costs up to the border of the exporting country.

Gross domestic product (GDP) by production approach at market prices — the sum of the gross value added of all resident producers at basic prices, plus taxes less subsidies on products.

Intermediate consumption — value of the goods and services consumed as inputs by a process of production, excluding fixed assets whose consumption is recorded as consumption of fixed capital.

Net taxes on products — taxes on products less subsidies on products

Output — value of goods or services produced by resident. Comprises market production, production for own use, general government's non-market production and services rendered by non-profit institutions to private households.

Private consumption expenditure — expenditure of residents (including estimated) on goods and services for final consumption, i.e. expenditure on those goods and services, which have been sold for economically irrelevant prices.

Resident — an institutional unit with economic interests in the country. Economic interest means economic ties with the economic territory of the country (for example, there are buildings for production activity).

Value added — 1. Value of output less the value of intermediate consumption.

2. Measure of the contribution to GDP made by an individual producer, industry or sector.

Kirjandust

Eesti rahvamajanduse arvepidamine. 2003. *National Accounts of Estonia*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Eesti sisemajanduse koguprodukt. 1/93–2/04. *Gross Domestic Product of Estonia*. E-väljaanne.

Methodology

The main object of the System of National Accounts (SNA) is estimating the economic development in the economic territory of the country. The result of the production activity of resident producer units is represented in SNA by the gross domestic product (GDP), which is compiled by three methods:

- production approach on the basis of excluding intermediate consumption from gross output;
- expenditure approach on the basis of final consumption, investments and net value of exports and imports;
- income approach on the basis of summing the following components: compensation of employees, consumption of fixed capital, net taxes on products and imports, operating surplus and mixed income.

Also the hidden economy is taken into account. The Statistical Office takes into consideration the hidden economy in such fields of economic activity as forestry, manufacturing, construction, trade and real estate, renting and business activities.

In calculations of GDP by production approach the value added created by economic activities is calculated first. Value added does not include net taxes. In Estonia the net taxes consist of taxes on product from which subsidies are deducted. By adding net taxes to value added, one gets GDP at market prices.

GDP is estimated at either current or constant prices. GDP at constant prices allows making comparisons between different periods. GDP at current prices is suitable for estimating various indicators of structure. Currently the constant prices are based on the average prices of the year 2000.

Publications

Eesti rahvamajanduse arvepidamine. 2003. *National Accounts of Estonia*. Yearbook. Tallinn, 2005.

Eesti sisemajanduse koguprodukt. 1/93–2/04. *Gross Domestic Product of Estonia*. E-publication.

RAHANDUS

Finance

Valitsemissektori konsolideeritud koondelarve täitmine, 2000–2004.....	235
Valitsemissektori eelarvete tasakaal, 2003–2004.....	236
Riiklike ja kohalike maksude laekumine, 2000–2004.....	238
Valitsemissektori kulude struktuur, 2000–2004.....	239
Valitsemissektori kulude muutus, 2000–2004.....	239
Valitsemissektori võlg, 2000–2004.....	240
Otseinvesteeringud, 2000–2004.....	240
Kommertspankade koondbilanss, 2002–2004.....	241
Kroonilaenude intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2000–2004.....	242
Tähtajaliste kroonihoiuste intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2000–2004.....	242
Maksebilanss, 2000–2004.....	243
Kindlustuspreemiad ja -nõuded liigi järgi, 2000–2004.....	244
Elukindlustuse preemiad ja nõuded, 1994–2004 (diagramm).....	244
Kahjukindlustuse preemiad ja nõuded, 1994–2004 (diagramm).....	245
<i>Execution of general government consolidated budget, 2000–2004.....</i>	
<i>General government budget balance, 2003–2004.....</i>	236
<i>Central and local government tax revenue, 2000–2004.....</i>	238
<i>Structure of general government expenditure, 2000–2004.....</i>	239
<i>Change in general government expenditure, 2000–2004.....</i>	239
<i>General government debt, 2000–2004.....</i>	240
<i>Direct investments, 2000–2004.....</i>	240
<i>Consolidated balance sheet of commercial banks, 2002–2004.....</i>	241
<i>Weighted average annual interest rates of kroon loans by groups of customers and maturity, 2000–2004.....</i>	242
<i>Weighted average annual interest rates of kroon time deposits by groups of customers and maturity, 2000–2004.....</i>	242
<i>Balance of payments, 2000–2004.....</i>	243
<i>Insurance premiums and claims by line of business, 2000–2004.....</i>	244
<i>Life insurance premiums and claims, 1994–2004 (diagram).....</i>	244
<i>Non-life insurance premiums and claims, 1994–2004 (diagram).....</i>	245

Ülevaade

Peatükk annab ülevaate riigi tuludest, kuludest ja eelarve tasakaalust aastatel 2000–2004. Esitatud on ka peamised kommertspankasid ja kindlustusseltse iseloomustavad koondnäitajad ning maksebilanss.

Valitsemissektori koondelarve tulude kasv oli vaadeldaval ajavahemikul järjepidev. Esialgsel andmetel olid valitsemissektori kogutulud 2004. aastal 54,8 miljardit krooni ehk 13,3% suuremad kui 2003. aastal. Põhilised tulud olid 2004. aastal nagu eelmistel aastatel sotsiaalmaks, käibemaks, üksikisiku ja ettevõtte tulumaks ning aktsiisid. Maksutulused oli 45,1 miljardit krooni. 2003. aastaga võrreldes suurenes maksude laekumine 3,8 miljardit krooni ehk 9,2%. Toetusi saadi 3,2 miljardit krooni ehk 2,2 korda rohkem kui 2003. aastal.

Valitsemissektori konsolideeritud kogukulud olid 2004. aastal 52,4 miljardit krooni, suurenedes eelmise aastaga võrreldes 15,6%. Kulud kaupadele ja teenustele hõlmasid kogukuludest 39,1%, subsidiiumid ja siirded 51,8%. Mittefinantsvara soetamiseks kasutati 4,1 miljardit krooni ehk 7,8% kogukuludest.

Aastatel 2001–2004 täideti valitsemissektori koondelarve ülejäägiga. Tulude ülejääk kuludest

oli suurim 2003. aastal — 3,1 miljardit krooni (2004. aastal 2,4 miljardit krooni).

Valitsemissektori koguvõlg oli 2004. aasta lõpus 5,8 miljardit krooni, sealhulgas välislaenude võlgnevus 3,6 miljardit krooni. Välislaenukoormus oli sisemajanduse koguproduktist 2,6%.

Kommertspankasid iseloomustab järjepidev väljastatud laenude ja kogutud hoiuste mahu kasv. 2004. aasta lõpus oli kommertspankade koondbilanss 133,6 miljardit krooni. See kasvas 2003. aastaga võrreldes 35,2%. 2004. aasta lõpus oli Eestis kuus kommertspanka ja kolm välispanga filiaali.

Eestis tegutses 13 kindlustusandjat, neist 5 elukindlustuses. Kogutud brutopremiate summa suurenes 2003. aastaga võrreldes 20,6% ja rahuldatud nõuete summa 17,0%.

Ajavahemikul 2000–2004 oli Eesti maksebilansi jooksevkonto puudujäägiga. 2004. aastal oli puudujääk 17,5 miljardit krooni ehk 12,6% sisemajanduse koguproduktist.

2004. aasta lõpuks ulatusid Eestisse tehtud välisotseinvesteeringud 109,3 miljardi kroonini. Võrreldes 2003. aasta lõpuga oli kasv 35,3%.

Overview

The chapter provides an overview of the government revenue, expenditure and budget balance in 2000–2004. The main aggregate indicators characterising the activities of commercial banks and insurance corporations as well as the balance of payments have been presented.

The general government consolidated revenue grew steadily in the years under observation. According to preliminary data, the general government total revenue in 2004 was 54.8 billion kroons, which is 13.3% more than in 2003. Same as in previous years, in 2004 the main sources of revenue were social security contribution, VAT, personal and corporate income tax and excise duties. The total tax revenue was 45.1 billion kroons in 2004. Compared to 2003, the income from taxes increased by 3.8 billion kroons or 9.2%. The total amount of grants was 3.2 billion kroons or 2.2 times more than in the previous year.

In 2004 the general government consolidated expenditure was 52.4 billion kroons, which represents an increase of 15.6% since the previous year. The purchase of goods and services accounted for 39.1% and subsidies and transfers made up 51.8% of the total expenditure. 4.1 billion kroons or 7.8% of total expenditures was used for acquisition of nonfinancial assets.

In 2001–2004 the general government budget was in surplus. The surplus was the highest in 2003,

when the revenue exceeded the expenditure by 3.1 billion kroons (in 2004 — 2.4 billion kroons.)

At the end of 2004 the general government total debt was 5.8 billion kroons, of which foreign loans accounted for 3.6 billion kroons. The proportion of foreign loans of the gross domestic product was 2.6%.

The amount of issued loans and collected deposits of commercial banks has shown a stable growth. By the end of 2004, the consolidated balance sheet of commercial banks amounted to 133.6 billion kroons, which is 35.2% more than a year earlier. There were six commercial banks and three branches of a foreign bank in Estonia at the end of 2004.

13 companies in Estonia were engaged in insurance activities, five of which were life insurance companies. Compared to 2003, the amount of gross premiums increased 20.6% and the amount of claims paid grew 17.0%.

In 2000–2004 the current account of balance of payments of Estonia was in deficit. In 2004 the current account deficit was 17.5 billion kroons, which was 12.6% of the gross domestic product.

At the end of 2004, the foreign direct investment stock in Estonia was 109.3 billion kroons. Compared to the end of 2003 the growth was by 35.3%.

Valitsemissektori konsolideeritud koondeelarve täitmine, 2000–2004^a
Execution of general government consolidated budget, 2000–2004^a
 (miljonit krooni — million kroons)

	2000	2001	2002	2003	2004 ^b	
Tulud kokku	33 062.2	36 918.4	42 786.1	48 412.6	54 836.3	Total revenue
Tulud maksudest	29 392.7	32 022.5	37 172.8	41 323.8	45 132.1	<i>Tax revenue</i>
otsesed maksud	18 286.0	18 802.0	22 825.7	25 712.7	28 125.1	<i>direct taxes</i>
maksud tulult ja kasumilt	7 448.9	7 847.4	9 154.4	10 974.6	12 037.3	<i>taxes on income and profits</i>
üksikisikutelt	6 594.4	7 099.1	7 806.4	8 818.2	9 515.2	<i>personal</i>
ettevõtetelt	854.5	748.3	1 348.0	2 156.4	2 522.1	<i>corporate</i>
sotsiaalkindlustusmaksed	10 167.1	11 529.9	12 759.8	14 297.5	15 498.4	<i>social security contributions</i>
maksud omandilt	359.0	384.7	372.5	440.6	589.4	<i>taxes on property</i>
kaudsed maksud	11 106.7	12 220.5	14 347.1	15 611.1	17 007.0	<i>indirect taxes</i>
käibemaks	8 156.2	8 642.5	10 172.0	11 186.7	11 307.7	<i>VAT</i>
aktsiisimaks	2 819.2	3 434.1	3 937.5	4 161.6	5 244.2	<i>excise duty</i>
hasartmängumaks	106.3	114.1	168.2	174.5	204.4	<i>gambling tax</i>
tollimaks	35.3	40.0	38.3	53.4	213.0	<i>customs duty</i>
Mittemaksuline tulu	3 402.3	4 266.4	4 900.5	5 594.6	6 481.5	<i>Nontax revenue</i>
Toetused	267.2	629.5	712.8	1 494.2	3 222.7	<i>Grants</i>
välismaalt	267.2	629.5	546.7	1 189.6	2 733.0	<i>from abroad</i>
Kulud kokku	33 664.9	36 249.9	41 502.3	45 346.4	52 429.1	Total expenditure
Kulud kaupadele ja teenustele	17 790.2	18 748.1	20 628.3	18 266.8	20 480.0	<i>Expenditure on goods and services</i>
palk ja töötasu	5 332.3	5 606.1	6 343.7	7 512.7	8 010.3	<i>wages and salaries</i>
töandja sotsiaalkindlustusmaksed	1 844.5	1 775.1	2 002.6	2 604.1	2 786.9	<i>employer's social security contributions</i>
muud kaupade ja teenuste ostud	10 613.4	11 366.9	12 282.0	8 150.0	9 682.8	<i>other purchase of goods and services</i>
Subsiidiumid ja muud siirded	12 870.0	14 171.3	16 519.6	22 513.3	27 164.2	<i>Subsidies and other transfers</i>
subsiidiumid	681.5	805.0	1 137.7	1 403.6	1 926.2	<i>subsidies</i>
sotsiaalsiirded	9 667.3	10 687.6	11 791.2	13 683.8	15 499.3	<i>social benefits</i>
siirded välismaale	39.0	40.7	49.8	131.4	935.7	<i>transfers abroad</i>
Mittefinantsvara soetamine	2 736.3	3 315.7	4 219.0	3 855.4	4 106.6	<i>Acquisition of nonfinancial assets</i>
Muud kulud	268.4	14.8	135.4	710.9	678.3	<i>Other expenditure</i>
Ülejääk (+) / puudujääk (-)	-879.6	668.5	1 283.8	3 066.2	2 407.2	Surplus (+) / deficit (-)
Finantseerimine						Financing
Finantseerimine kokku	879.6	-668.5	-1 283.8	-3 066.2	-2 407.2	<i>Total financing</i>
kodumaine finantseerimine	730.6	-353.5	669.7	-3 416.2	-2 757.2	<i>domestic financing</i>
välismaine finantseerimine	149.0	-315.0	-1 953.5	350.0	350.0	<i>financing abroad</i>
Ülejääk (+) / puudujääk (-), protsenti SKP-st	-0.8	0.6	1.1	2.4	1.7	Surplus (+)/deficit (-) as percentage of GDP

^a Rahandusministeeriumi andmed.

^b Esialgsed andmed.

^a Data of the Ministry of Finance.

^b Preliminary data.

Valitsemissektori eelarvete tasakaal, 2003–2004^a
General government budget balance, 2003–2004^a
(miljonit krooni — million kroons)

	2003				
	riigieelarve <i>state budget</i>	sotsiaal- kindlustus- fondid <i>social security funds</i>	keskvalitsus kokku (konsolideeritud) <i>central government (consolidated)</i>	kohalikud eelarved <i>local budgets</i>	valitsemis- sektor kokku (konsolideeritud) <i>general government (consolidated)</i>
Kokku tulud ja toetused	27 050.5	14 610.4	41 382.1	11 436.0	48 412.6
Tulud maksudest	21 642.9	14 297.5	35 940.4	5 435.9	41 323.8
Mittemaksuline tulu	3 962.8	34.1	3 996.9	1 607.8	5 594.6
Toetused	1 444.8	278.8	1 444.8	4 392.3	1 494.2
välismaalt	1 140.4	-	1 140.4	49.2	1 189.6
valitsemissektori teistelt tasanditelt	18.7	278.8	18.7	4 324.2	-
Kokku kulud	24 296.3	13 784.4	37 001.9	11 950.0	45 346.4
Kulud kaupadele ja teenustele	9 861.0	100.6	9 961.6	8 305.2	18 266.8
palk ja töötasu	3 958.5	3.2	3 961.7	3 551.0	7 512.7
tööandja sotsiaalkindlustusmaksed	1 413.4	1.1	1 414.5	1 189.6	2 604.1
muud kaupade ja teenuste ostud	4 489.1	96.3	4 585.4	3 564.6	8 150.0
Subsiidiumid ja muud siirded	12 130.4	13 683.8	25 535.4	1 373.3	22 513.3
Mittefinantsvara soetamine	1 851.5	-	1 851.5	2 003.9	3 855.4
Muud kulud	453.4	-	453.4	267.6	710.9
Ülejääk (+) / puudujääk (-)	2 754.2	826.0	3 580.2	-514.0	3 066.2
Finantseerimine kokku	-2 754.2	-826.0	-3 580.2	514.0	-3 066.2
kodumaine finantseerimine	-3 104.2	-826.0	-3 930.2	514.0	-3 416.2
välismaine finantseerimine	350.0	-	350.0	-	350.0

^a Rahandusministeeriumi esialgsed andmed.
Preliminary data of the Ministry of Finance.

2004 ^a					
riigieelarve <i>state budget</i>	sotsiaal- kindlustus- fondid <i>social security funds</i>	keskvalitsus kokku (konsolideeritud) <i>central government (consolidated)</i>	kohalikud eelarved <i>local budgets</i>	valitsemis- sektor kokku (konsolideeritud) <i>general government (consolidated)</i>	
30 933.8	15 980.2	46 526.3	12 852.3	54 836.3	<i>Total revenue and grants</i>
23 518.8	15 498.4	39 017.2	6 114.9	45 132.1	<i>Tax revenue</i>
4 232.4	94.1	4 326.5	2 168.6	6 481.5	<i>Nontax revenue</i>
3 182.6	387.7	3 182.6	4 568.8	3 222.7	<i>Grants</i>
2 697.7	-	2 697.7	35.3	2 733.0	<i>from abroad</i>
36.5	387.7	36.5	4 492.2	-	<i>from other levels of national government</i>
28 685.2	15 597.1	43 894.6	13 076.8	52 429.1	<i>Total expenditure</i>
10 717.1	97.8	10 814.9	9 665.1	20 480.0	<i>Expenditure on goods and services</i>
4 034.4	41.5	4 075.9	3 934.4	8 010.3	<i>wages and salaries</i>
1 463.9	14.0	1 477.9	1 309.0	2 786.9	<i>employer's social security contributions</i>
5 218.8	42.3	5 261.1	4 421.7	9 682.8	<i>other purchase of goods and services</i>
15 375.0	15 499.3	30 486.6	1 206.8	27 164.2	<i>Subsidies and other transfers</i>
2 109.9	-	2 109.9	1 996.7	4 106.6	<i>Acquisition of nonfinancial assets</i>
483.2	-	483.2	208.2	678.3	<i>Other expenditures</i>
2 248.6	383.1	2 631.7	-224.5	2 407.2	Surplus (+)/deficit(-)
-2 248.6	-383.1	-2 631.7	224.5	-2 407.2	<i>Financing</i>
-2 598.6	-383.1	-2 981.7	224.5	-2 757.2	<i>domestic financing</i>
350.0	-	350.0	-	350.0	<i>financing abroad</i>

Riiklike ja kohalike maksude laekumine, 2000–2004
Central and local government tax revenue, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Maksud tulult, kasumilt	7 478.9	7 867.4	9 154.4	10 974.6	12 037.3	<i>Taxes on income, profits</i>
üksikisiku tulumaks	6 594.4	7 099.1	7 806.4	8 818.2	9 515.2	<i>personal</i>
ettevõtte tulumaks	884.5	768.3	1 348.0	2 156.4	2 522.1	<i>corporate</i>
Sotsiaalkindlustusmaksed	10 538.6	11 663.7	13 354.0	14 475.0	15 737.5	<i>Social security contributions</i>
Maksud omandilt	411.4	434.9	461.4	454.4	533.1	<i>Taxes on property</i>
kinnisvaralt (maamaks)	374.6	397.5	421.7	449.2	475.2	<i>on immovable property</i>
üksikisiku varalt	36.8	37.4	39.7	5.2	57.9	<i>(land tax)</i>
(mootorsõiduki-, paadi-, loomapidamismaks)						<i>on individual net wealth</i>
Kodumaised maksud kaupadelt ja teenustelt	11 093.6	12 442.0	14 293.8	15 518.9	17 130.6	<i>(motor vehicle tax, boat tax, cattle tax)</i>
käibemaks	8 139.9	8 861.2	10 178.4	11 141.4	11 637.7	<i>Domestic taxes on goods and services</i>
müügist	3.2	3.2	3.1	3.1	3.0	<i>VAT-type taxes</i>
aktsiisimaksud kokku	2 819.2	3 434.1	3 910.5	4 161.6	5 244.2	<i>sales tax</i>
alkoholiaktsiis	1 012.9	1 003.0	1 217.7	1 294.2	1 690.1	<i>excise duties</i>
tubakaaktsiis	541.1	564.3	722.5	785.5	917.9	<i>on alcohol</i>
mootorikütuseaktsiis	1 125.9	1 707.4	1 821.8	2 072.5	2 635.2	<i>on tobacco</i>
muud aktsiisid	139.3	159.4	175.5	9.5	1.0	<i>on motor fuel</i>
muud maksud kaupadelt või tegutsemise loa eest	131.3	143.5	201.8	212.7	245.7	<i>other excises</i>
hasartmängumaks	106.3	114.1	168.2	174.5	204.4	<i>other taxes on goods or permission to perform an activity</i>
reklaamimaks	22.0	25.8	28.0	31.7	34.6	<i>gambling tax</i>
teede, tänavate sulgemise maks	3.0	3.6	5.6	6.5	6.7	<i>advertising tax</i>
Maksud rahvusvaheliselt kaubanduselt, tehingutelt	35.3	40.0	38.3	53.4	213.0	<i>roads and streets closing tax</i>
tollimaks	35.3	40.0	38.3	53.4	213.0	<i>Taxes on international trade and transactions</i>
Muud maksud	0.3	0.4	0.7	-	-	<i>customs duties</i>
						<i>Other taxes</i>
Maksutulud kokku	29 558.0	32 448.7	37 302.6	41 476.3	45 651.5	<i>Tax revenue total</i>
Muutus võrreldes eelmise aastaga, protsenti	9.5	9.7	15.0	11.2	10.1	<i>Change over previous year, percentages</i>
Maksutulud kokku, protsenti SKP-st	31.9	31.1	33.3	33.0	32.8	<i>Tax revenue total as percentage of GDP</i>

Valitsemissektori kulude struktuur, 2000–2004
Structure of general government expenditure, 2000–2004
 (osatähtsus kogukuludes — percentage of total expenditure)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Kulud kokku	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	<i>Total expenditure</i>
Kulud kaupadele ja teenustele	52.8	51.7	49.7	40.3	39.1	<i>Expenditure on goods and services</i>
palk ja töötasu	15.8	15.5	15.3	16.6	15.3	<i>wages and salaries</i>
tööandja sotsiaalkindlustusmaksed	5.5	4.9	4.8	5.7	5.3	<i>employer's social security contributions</i>
Subsiidiumid ja muud siirded	38.2	39.1	39.8	49.6	51.8	<i>Subsidies and other transfers</i>
subsiidiumid	2.0	2.2	2.7	3.1	3.7	<i>subsidies</i>
sotsiaalsiirded	28.7	29.5	28.4	30.2	29.6	<i>social benefits</i>
Mittefinantsvara soetamine	8.1	9.1	10.2	8.5	7.8	<i>Acquisition of non-financial assets</i>
Muud kulud	0.8	-	0.3	1.6	1.3	<i>Other expenditure</i>

Valitsemissektori kulude muutus, 2000–2004
Change in general government expenditure, 2000–2004
 (muutus võrreldes eelmise aastaga, protsenti — change over previous year, percentages)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Kulud kokku	2.1	7.7	14.5	9.2	15.6	<i>Total expenditure</i>
Kulud kaupadele ja teenustele	2.8	5.1	13.2	-11.4	12.1	<i>Expenditure on goods and services</i>
palk ja töötasu	5.0	5.1	13.2	18.4	6.6	<i>wages and salaries</i>
tööandja sotsiaalkindlustusmaksed	4.8	-3.8	12.8	30.0	7.0	<i>employer's social security contributions</i>
Subsiidiumid ja muud siirded	7.0	10.1	16.6	36.3	20.7	<i>Subsidies and other transfers</i>
subsiidiumid	-1.2	18.1	41.3	23.4	37.2	<i>subsidies</i>
sotsiaalsiirded	8.9	10.6	10.3	16.1	13.3	<i>social benefits</i>
Mittefinantsvara soetamine	-18.6	21.2	27.2	-8.7	6.5	<i>Acquisition of non-financial assets</i>

Valitsemissektori võlg, 2000–2004^a
General government debt, 2000–2004^a
(miljonit krooni — million kroons)

	Keskvalitsus <i>Central government</i>	Kohalikud omavalitsused <i>Local governments</i>	Valitsemissektor (konsolideeritud) <i>General government (consolidated)</i>	Osatähtsus SKP-s, % <i>Percentage of GDP</i>	
2000					2000
Võlg kokku	2 715.7	1 836.1	4 324.0	4.7	<i>Total debt</i>
välislaenu	2 505.7	199.0	2 704.7	2.9	<i>foreign loans</i>
2001					2001
Võlg kokku	2 591.1	1 814.9	4 454.1	4.3	<i>Total debt</i>
välislaenu	2 411.1	198.1	2 609.2	2.5	<i>foreign loans</i>
2002					2002
Võlg kokku	3 286.6	2 414.7	5 596.9	4.9	<i>Total debt</i>
välislaenu	3 136.3	197.3	3 333.9	2.9	<i>foreign loans</i>
2003					2003
Võlg kokku	3 355.9	2 801.3	5 981.3	4.8	<i>Total debt</i>
välislaenu	3 235.9	425.4	3 661.3	2.9	<i>foreign loans</i>
2004					2004
Võlg kokku	3 264.6	2 728.2	5 751.8	4.1	<i>Total debt</i>
välislaenu	3 264.6	348.6	3 613.2	2.6	<i>foreign loans</i>

^a Rahandusministeeriumi esialgsed andmed.
Preliminary data of the Ministry of Finance.

Otseinvesteeringud, 2000–2004
Direct investments, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Välisriikide otseinvesteeringute jääk Eestis	44 483.9	55 905.3	63 127.3	80 792.3	109 314.6	<i>Stock of foreign direct investments in Estonia</i>
Jääk elaniku kohta (krooni)	32 482	40 983	46 278	59 687	80 914	<i>Stock per capita (kroons)</i>
Välisotseinvesteeringud Eestisse (vood)	6 644.5	9 429.6	4 800.2	12 470.8	11 612.7	<i>Foreign direct investments in Estonia (flows)</i>
Välisotseinvesteeringute jäägi osatähtsus SKP-s, protsenti	48.0	53.6	54.0	64.2	78.6	<i>Foreign direct investment stock as percentage of GDP</i>
Eesti otseinvesteeringud välismaal	4 357.6	7 815.7	10 097.6	12 668.0	16 030.9	<i>Estonian direct investments abroad</i>

Kommertspankade koondbilanss, 2002–2004^a
Consolidated balance sheet of commercial banks, 2002–2004^a
(miljonit krooni — million kroons)

	2002	2003	2004	
Sularaha	1 394.1	1 426.6	1 447.7	Cash
Nõuded keskpangale	3 559.9	5 058.6	7 694.9	Claims on central bank
Nõuded krediiasutustele	10 109.8	11 537.3	19 192.6	Claims on credit institutions
välisriikide krediiasutustele	9 946.3	11 444.0	18 880.9	on foreign credit institutions
Nõuded klientidele	49 976.4	69 174.6	92 558.7	Claims on customers
nõuded valitsemissektorile	2 187.5	2 701.9	2 820.5	claims on general government
keskvalitsusele	265.1	345.4	406.5	on central government
kohalikele omavalitsustele	1 896.5	2 292.3	2 346.7	on local governments
nõuded finantseerimisasutustele	15 393.3	23 913.7	27 798.9	claims on financial institutions
laenu riigi ja kohaliku omavalitsuse	257.3	212.3	720.3	loans to commercial undertakings of state
äriühingutele				and local governments
laenu muudele äriühingutele	19 140.4	23 107.8	31 917.5	loans to other commercial undertakings
laenu mittetulundusühingutele	135.2	178.2	450.8	loans to non-profit associations
laenu eraisikutele	12 862.7	19 060.6	28 850.7	loans to individuals
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-522.2	-552.3	-666.4	Allowance for uncollectible claims
Väärtpaberid	14 105.9	9 256.9	10 704.9	Securities
võlakirjad ja fikseeritud tulumääraga	10 274.9	4 877.4	4 424.4	debt securities and fixed income securities
väärtpaberid				
aktsiad ja osad	3 831.0	4 379.5	5 840.2	shares
Immateriaalne põhivara	478.1	436.1	390.2	Intangible assets
Materiaalne põhivara	1 040.4	926.7	784.1	Tangible assets
Muu vara	1 543.9	1 532.7	1 388.2	Other assets
Varad kokku	81 686.2	98 797.1	133 580.5	Total assets
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL				LIABILITIES AND CAPITAL
Võlgnevus krediiasutustele ja keskpangale	11 878.6	16 631.3	27 088.0	Liabilities to credit institutions and central bank
välisriikide krediiasutustele	11 672.6	16 500.4	26 768.1	to foreign credit institutions
Võlgnevus klientidele	48 802.2	53 512.5	64 816.6	Liabilities to customers
nõudmiseni hoiused	30 356.4	35 843.9	42 040.8	demand deposits
tähtajalised ja säästuhoiused	17 808.4	16 879.6	22 016.4	time and savings deposits
võlgnevus valitsemissektorile	3 898.5	3 624.7	5 104.5	liabilities to general government
keskvalitsusele	2 234.26	2 247.1	3 275.2	to central government
kohalikele omavalitsustele	593.4	585.6	602.8	to local governments
võlgnevus finantseerimisasutustele	2 762.6	3 025.9	3 631.5	liabilities to financial institutions
võlgnevus riigi ja kohaliku omavalitsuse	1 321.0	1 271.0	1 540.9	liabilities to commercial undertakings of
äriühingutele				state and local governments
võlgnevus muudele äriühingutele	19 295.1	22 082.6	27 257.8	liabilities to other commercial
				undertakings
võlgnevus mittetulundusühingutele	928.9	1 058.1	1 242.2	liabilities to non-profit associations
võlgnevus eraisikutele	20 596.1	22 450.1	26 039.7	liabilities to individuals
Valitsuse laenufondid ja välisabifondid	239.3	205.7	126.9	Government lending funds and counterpart
				funds
Väljaantud võlakirjad	6 920.4	13 399.9	25 253.99	Issued debt securities
Muud kohustused	2 602.4	2 625.0	2 421.20	Other liabilities
Allutatud kohustused	1 261.8	1 179.7	574.3	Subordinated liabilities
Eraldised	62.0	75.7	92.2	Provisions
Aktsiakapital	6 237.5	6 268.4	6 412.7	Share capital
Reservid	743.3	726.0	731.2	Reserves
Kogu kasumi/kahjumi jääk	2 947.6	4 173.1	5 963.6	Profit or loss retained
Kohustused ja omakapital kokku	81 686.2	98 797.1	133 580.5	Total liabilities and capital

^a Eesti Panga andmed.
Data of the Bank of Estonia.

Kroonilaenude intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2000–2004^a
Weighted average annual interest rates of kroon loans by groups of customers and maturity, 2000–2004^a
(aasta lõpus, protsenti — at end-year, percentages)

	2000	2001	2002	2003	2004	
KOKKU	8.40	9.79	5.90	5.35	5.98	<i>KROON LOANS TOTAL</i>
valitsemissektor	10.50	7.29	5.22	3.89	2.93	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	6.37	9.08	3.45	4.29	2.28	<i>financial institutions</i>
äriühingud	8.79	9.26	7.40	5.82	5.16	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	11.58	11.28	8.50	5.82	7.69	<i>individuals</i>
Lühiajalised laenud kokku	7.62	9.42	5.60	6.84	5.57	<i>Short-term kroon loans</i>
valitsemissektor	8.30	6.20	5.10	-	3.00	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	7.08	9.08	3.43	7.50	2.28	<i>financial institutions</i>
äriühingud	7.48	9.34	7.14	6.64	5.45	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	9.61	10.75	7.45	7.20	7.42	<i>individuals</i>
Kuni 3 kuud	7.53	9.39	4.90	7.13	5.58	<i>Up to 3 months</i>
3 kuni 6 kuud	6.94	9.13	6.64	6.16	6.38	<i>3–6 months</i>
6 kuud kuni 1 aasta	8.41	9.69	8.86	6.79	5.26	<i>6–12 months</i>
Pikaajalised laenud kokku	8.86	10.14	6.56	5.13	6.16	<i>Long-term kroon loans</i>
valitsemissektor	10.61	7.66	9.20	3.89	2.93	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	6.09	-	3.47	4.29	-	<i>financial institutions</i>
äriühingud	10.08	9.13	8.02	5.50	4.91	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	12.26	11.38	10.43	5.66	7.71	<i>individuals</i>
1 kuni 5 aastat	8.23	10.54	5.85	7.92	9.53	<i>1–5 years</i>
5 kuni 10 aastat	10.46	9.43	8.49	4.56	4.53	<i>5–10 years</i>
Üle 10 aasta	9.70	9.67	7.79	4.51	3.77	<i>Over 10 years</i>

Tähtajaliste kroonihoiuste intressimäär kliendigrupi ja tähtaja järgi, 2000–2004^a
Weighted average annual interest rates of kroon time deposits by groups of customers and maturity, 2000–2004^a
(aasta lõpus, protsenti — at end-year, percentages)

	2000	2001	2002	2003	2004	
KOKKU	4.45	2.70	3.07	2.17	2.25	<i>TOTAL</i>
valitsemissektor	4.39	3.07	3.18	2.17	2.27	<i>general government</i>
finantseerimisasutused	4.72	2.40	2.78	2.21	2.38	<i>financial institutions</i>
äriühingud	4.43	2.46	3.06	2.20	2.24	<i>commercial undertakings</i>
eraisikud	4.64	3.27	3.14	2.09	2.05	<i>individuals</i>
Kuni 3 kuud	4.37	2.57	2.98	2.14	2.22	<i>Up to 3 months</i>
3 kuni 6 kuud	4.82	3.60	3.41	2.28	2.49	<i>3–6 months</i>
6 kuud kuni 1 aasta	5.31	4.02	3.47	2.53	2.58	<i>6–12 months</i>
Üle 1 aasta	4.45	2.70	3.07	2.17	2.06	<i>Over 1 year</i>

^a Eesti Panga andmed.
Data of the Bank of Estonia.

Maksebilanss, 2000–2004^a
Balance of payments, 2000–2004^a
(miljonit krooni — million kroons)

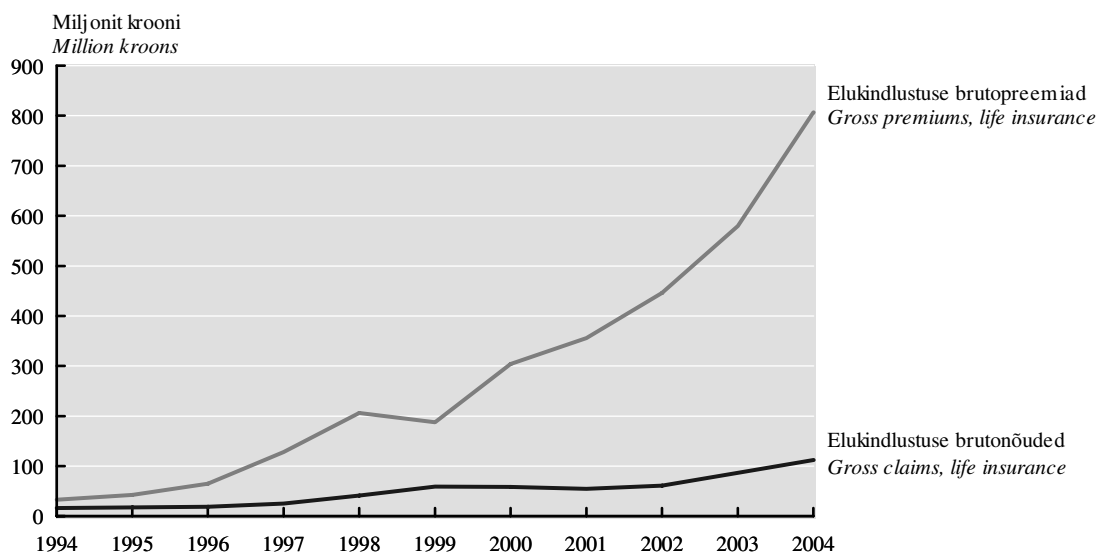
	2000	2001	2002	2003	2004	
Jooksevkonto	-5 093.4	-5 889.5	-11 882.9	-16 563.1	-17 484.5	Current account
Kaupade ja teenuste bilanss	-3 569.0	-3 623.7	-8 318.2	-10 101.2	-10 317.9	<i>Goods and services balance</i>
Kaubandusbilanss	-13 143.6	-13 783.9	-17 995.6	-21 850.9	-24 659.0	<i>Trade balance</i>
kaupade eksport (FOB)	56 345.9	58 667.1	58 333.6	63 533.7	75 059.0	<i>merchandise: exports f.o.b.</i>
kaupade import (FOB)	-69 489.5	-72 451.0	-76 329.2	-85 384.7	-99 717.8	<i>merchandise: imports f.o.b.</i>
Teenuste bilanss	9 574.6	10 160.2	9 677.4	11 749.8	14 341.1	<i>Services: net</i>
teenused: krediid	25 485.8	28 866.5	28 279.7	30 814.6	35 817.6	<i>services: credit</i>
teenused: deebet	-15 911.2	-18 706.3	-18 602.3	-19 064.6	-21 476.5	<i>services: debit</i>
Tulude bilanss	-3 483.4	-4 926.1	-5 423.1	-7 939.7	-9 130.7	<i>Income: net</i>
tulud: krediid	2 008.0	2 994.7	3 339.3	3 386.0	4 932.2	<i>income: credit</i>
tulud: deebet	-5 491.4	-7 920.8	-8 762.4	-11 322.7	-14 062.8	<i>income: debit</i>
Ülekannete bilanss	1 959.0	2 660.3	1 858.4	1 474.7	1 964.0	<i>Transfers: net</i>
ülekanded: krediid	2 454.8	3 174.1	2 876.3	2 874.8	5 403.5	<i>transfers: credit</i>
ülekanded: deebet	-495.8	-513.8	-1 017.9	-1 400.0	-3 439.5	<i>transfers: debit</i>
Kapitali- ja finantskonto	7 273.2	54 863.1	12 739.0	18 979.8	20 633.0	Capital and financial account
Kapitalikonto	278.5	90.0	320.7	549.0	1 054.7	<i>Capital account</i>
Finantskonto	6 994.7	4 773.1	12 418.9	18 430.7	19 578.3	<i>Financial account</i>
Otseinvesteeringud	5 601.4	5 901.3	2 611.8	10 432.3	8 353.2	<i>Direct investment</i>
välismaal	-1 043.1	-3 528.3	-2 188.4	-2 038.5	-3 259.5	<i>abroad</i>
Eestis	6 644.5	9 429.6	4 800.2	12 470.8	11 612.7	<i>Estonia</i>
Portfelliinvesteeringud	1 435.0	-699.7	2 378.7	2 391.3	8 892.2	<i>Portfolio investment</i>
nõuded	153.1	-2 100.2	-3 182.9	-5 351.5	-4 505.7	<i>assets</i>
omandiväärtpaberid	53.3	236.5	9.1	-1 028.9	-2 919.5	<i>equity securities</i>
võlaväärtpaberid	99.8	-2 336.7	-3 192.0	-4 322.7	-1 586.3	<i>debt securities</i>
kohustused	1 281.9	1 400.5	5 561.6	7 742.9	13 398.0	<i>liabilities</i>
omandiväärtpaberid	-538.8	568.4	912.2	1 486.5	1 644.4	<i>equity securities</i>
võlaväärtpaberid	1 820.7	832.1	4 649.4	6 256.4	11 753.4	<i>debt securities</i>
Muud investeeringud	-41.7	-428.5	7 428.4	5 626.4	2 341.2	<i>Other investment</i>
nõuded	-2 638.3	-3 716.7	695.1	-1 897.2	-11 567.7	<i>assets</i>
pikaajaline kapital	-1 108.7	-322.7	-1 083.0	-561.2	-6 008.7	<i>long-term</i>
lühiajaline kapital	-1 529.6	-3 394.0	1 778.1	-1 335.9	-5 559.0	<i>short-term</i>
kohustused	2 596.6	3 288.2	6 733.3	7 523.6	13 908.9	<i>liabilities</i>
pikaajaline kapital	-549.9	1 814.4	1 829.0	4 227.1	2 864.8	<i>long-term</i>
lühiajaline kapital	3 146.5	1 473.8	4 904.3	3 296.4	11 044.0	<i>short-term</i>
Vead ja täpsustused	90.7	296.2	70.1	-104.4	276.8	Errors and omissions
Üldbilanss	2 270.5	-730.2	926.8	2 312.0	3 425.4	Overall balance
Reservid	-2 270.5	730.2	-926.8	-2 312.0	-3 425.4	Reserve assets

^a Eesti Panga andmed.
Data of the Bank of Estonia.

Kindlustuspreemiad ja -nõuded liigi järgi, 2000–2004
Insurance premiums and claims by line of business, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

	Brutopreemiad <i>Gross premiums</i>									
	2000		2001		2002		2003		2004 ^a	
		%		%		%		%		%
KINDLUSTUS KOKKU	1 659.7	100.0	1 839.5	100.0	2 188.8	100.0	2 649.6	100.0	3 195.3	100.0
Elukindlustus	304.3	100.0	355.9	100.0	446.2	100.0	579.8	100.0	806.4	100.0
kindlustus surmajuhtumiks	10.3	3.4	12.4	3.5	13.9	3.1	16.7	2.9	21.4	2.7
kapitalikogumiskindlustus	175.7	57.7	203.9	57.3	271.9	60.9	373.8	64.5	396.1	49.1
pensionikindlustus	40.0	13.1	65.1	18.3	86.9	19.5	81.9	14.1	87.1	10.8
sünni- ja abielukindlustus	6.0	2.0	5.7	1.6	5.3	1.2	4.7	0.8	4.2	0.5
investeermisriskiga elukindlustus	60.9	20.0	52.6	14.8	48.9	11.0	80.3	13.9	271.2	33.6
lisakindlustused	11.4	3.7	16.2	4.5	19.3	4.3	22.3	3.9	26.4	3.3
Kahjukindlustus	1 290.6	100.0	1 427.4	100.0	1 718.3	100.0	2 056.1	100.0	2 366.5	100.0
liikluskindlustus	477.0	37.0	456.6	32.0	516.6	30.1	619.6	30.1	689.0	29.1
õnnetusjuhtumi- ja haigusekindlustus	34.5	2.7	35.7	2.5	37.1	2.2	38.7	1.9	40.8	1.7
reisikindlustus	40.4	3.1	43.2	3.0	47.8	2.8	54.5	2.6	61.4	2.6
maismaasõidukite kindlustus	385.8	29.9	476.6	33.4	600.1	34.9	747.8	36.4	894.1	37.8
muude sõidukite kindlustus	3.9	0.3	7.4	0.5	9.7	0.5	11.0	0.5	12.5	0.5
kaupade transpordikindlustus	14.2	1.1	21.1	1.5	20.3	1.2	22.9	1.1	23.8	1.0
varakindlustus	275.6	21.4	317.3	22.2	393.0	22.9	456.4	22.2	527.9	22.3
sõiduki valdaja vastutuskindlustus	20.0	1.6	22.3	1.6	24.5	1.4	25.6	1.2	26.0	1.1
tsiviilvastutuskindlustus	20.0	1.6	27.1	1.9	44.2	2.6	53.8	2.6	58.5	2.5
rahalise kaotuse vastu kindlustamine	18.3	1.4	19.9	1.4	26.1	1.5	25.8	1.3	32.6	1.4
Sissetulev edasikindlustus	64.8	-	49.1	-	24.3	-	13.8	-	22.4	-

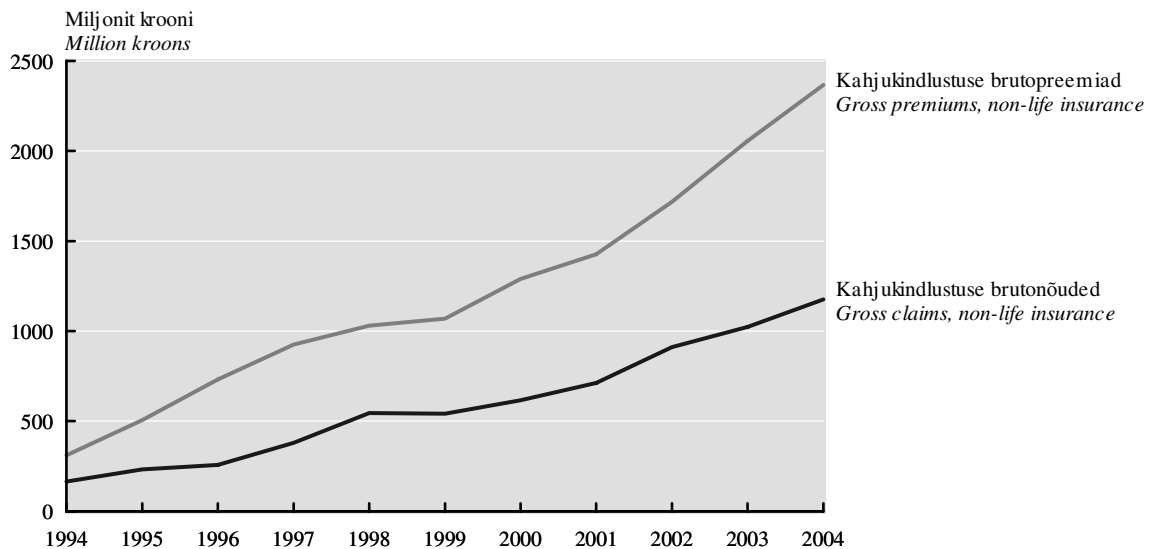
Elukindlustuse preemiad ja nõuded, 1994–2004^a
Life insurance premiums and claims, 1994–2004^a

^a 2004. aasta andmed on esialgsed.
Data for 2004 are preliminary.

Brutonõuded Gross claims										
2000		2001		2002		2003		2004 ^a		
	%		%		%		%		%	
707.8	100.0	797.2	100.0	994.0	100.0	1 120.8	100.0	1 311.2	100.0	<i>INSURANCE TOTAL</i>
58.4	100.0	54.5	100.0	61.2	100.0	86.7	100.0	112.2	100.0	<i>Life insurance</i>
0.2	0.3	0.7	1.3	1.2	2.0	1.3	1.5	2.2	2.0	<i>term and whole life assurance</i>
51.0	87.3	38.4	70.5	44.2	72.2	61.8	71.4	70.5	62.8	<i>endowment</i>
0.7	1.2	1.7	3.1	2.6	4.2	3.8	4.3	5.1	4.6	<i>annuity</i>
2.2	3.8	2.2	4.0	2.5	4.1	2.9	3.3	3.5	3.1	<i>birth and marriage</i>
0.7	1.2	8.1	14.9	7.0	11.4	12.8	14.8	25.3	22.5	<i>unit-linked life</i>
3.6	6.2	3.4	6.2	3.7	6.0	4.0	4.6	5.6	5.0	<i>supplementary</i>
617.0	100.0	712.8	100.0	912.4	100.0	1 022.3	100.0	1 176.5	100.0	<i>Non-life insurance</i>
245.0	39.7	264.0	37.0	345.0	37.8	370.4	36.2	450.7	38.3	<i>motor TPL insurance</i>
14.2	2.3	16.0	2.2	16.9	1.9	14.8	1.4	17.8	1.5	<i>accident and sickness</i>
9.2	1.5	11.0	1.5	11.4	1.2	16.7	1.6	16.7	1.4	<i>travel insurance</i>
209.6	34.0	277.0	38.9	370.5	40.6	408.7	40.0	463.6	39.4	<i>land vehicles</i>
2.0	0.3	3.2	0.5	3.3	0.4	4.1	0.4	4.9	0.4	<i>other vehicles</i>
2.4	0.4	3.5	0.5	7.1	0.8	4.4	0.4	14.5	1.2	<i>goods in transit</i>
103.4	16.8	119.7	16.8	142.0	15.6	172.1	16.8	174.5	14.8	<i>property insurance</i>
5.2	0.8	5.6	0.8	4.3	0.5	7.8	0.8	5.9	0.5	<i>vehicles liability</i>
8.5	1.4	4.9	0.7	4.7	0.5	20.1	2.0	14.4	1.2	<i>general liability</i>
17.3	2.8	8.0	1.1	7.3	0.8	3.3	0.3	13.5	1.1	<i>insurance for pecuniary loss</i>
32.8	-	30.0	-	20.4	-	11.8	-	22.5	-	<i>Incoming reinsurance</i>

Kahjukindlustuse preemiad ja nõuded, 1994–2004^a Non-life insurance premiums and claims, 1994–2004^a

Mõisted

Eelarvetasakaal — tulud ja toetused kokku, millest on maha arvatud kulud ja antud netolaenu. Tulude ülekaal kuludest väljendab ülejääki, kulude ülekaal tuludest puudujääki.

Finantseerimine võlausaldaja järgi — kajastab kasutatavaid finantseerimisallikaid, nagu pangalaen, laenu valitsemissektori teistest eelarvetest, kasutatud välislaene ja emiteeritud võlakirju, Vabariigi Valitsuse omandireformi reservfondi vahendite kaasamist, samuti muutusi hoiustatud rahalistes vahendites.

Konsolideeritud koondeelarve — eelarve, mille puhul on eelarvete tuludest ja kuludest lahutatud valitsemissektorisisesed sotsiaalmaksu ja muud jooksvad siirded.

Maksebilanss — statistiline aruanne, mis summeerib konkreetse riigi teatud perioodil sooritatud majandustehingud ülejäänud maailmaga.

Otseinvesteering — rahapaigutus, millega kaasneb investori oluline osalus ning otsustav hääleõigus otseinvesteeringuettevõtja juhtimisel, mis moodustab 10% või enam ettevõtja aktsia- või osakapitalist. Vastavalt rahvusvahelisele standardile kajastatakse

otseinvesteeringutena ka laenusuhteid ja muid rahapaigutusi ettevõtja ja temas olulist osalust omavate investorite vahel, k.a kaubanduskrediit.

Valitsemissektor — keskvalitsuse (riigi) ja kohalike omavalitsuste eelarvetest finantseeritavad asutused. Keskvalitsuse koosseisu kuuluvad riigieelarve, riikliku sotsiaalkindlustuse, riikliku ravikindlustuse ja muude riigi kontrollitavate eelarveväliste fondide ja sihtkapitalide eelarved.

Metoodika

Valitsemissektori finantsstatistika on koostatud Rahandusministeeriumis kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) metoodikaga ning tulude ja kulude klassifikatsiooniga. Finantsstatistika koostamise aluseks on vastavate eelarvete täitmise detailsed andmed.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

Definitions

Balance of payments — statistical report which sums the economic transactions of the concrete country with the rest of the world during the specific time-period.

Budget balance — revenue and grants minus expenditure and net lending. The excess of revenue over expenditure means surplus and the excess of expenditure over revenue means deficit.

Consolidated budget — social security contributions and other intragovernmental transfers have been eliminated from the budget revenue and expenditure.

Financing by type of debt holder — include sources of financing such as bank loans, loans from other levels of general government, foreign loans and issued bonds, use of financial instruments from the extrabudgetary reserve fund of property reform of the Government, as well as other changes in deposited financial instruments.

Foreign direct investments — investments involving qualifying holding being 10% or more of the share capital or voting power of the investment enterprise. According to the international standards, loans and other investments (incl.

credits) between the investment enterprise and investors with qualifying holding are also treated as foreign direct investments.

General government — central and local government budgets. Central government includes state budget, social security funds, other extrabudgetary funds and foundations controlled by central government.

Methodology

General government finance statistics are compiled by the Ministry of Finance according to the methodology of the International Monetary Fund (IMF) and classification of revenue and expenditure. Government finance statistics are based on the detailed data about the budget execution.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–6.

ETTEVÖTETE MAJANDUSNÄITAJAD

Financial statistics of enterprises

Ettevõtete realiseerimise netokäive tegevusala järgi, 2002, 2003 (diagramm)	251
Ettevõtete palgakulu osatähtsus realiseerimise netokäibes tegevusala järgi, 2003 (diagramm)	252
Ettevõtete puhaskasum (-kahjum) tegevusala järgi, 2002, 2003 (diagramm)	252
Ettevõtete vara, kohustused ja omakapital, 1999–2003	253
Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 1999–2003	253
Ettevõtete tulud, kulud ja kasum, 1999–2003	254
Ettevõtete realiseerimise netokäive tegevusala järgi, 1999–2003	254
Ettevõtete kulude, palga ja puhaskasumi osatähtsus netokäibes tegevusala järgi, 2003	255
Realiseerimise netokäibe kontsentratsioon tegevusala järgi, 2002, 2003	256
Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 2003	258
Ettevõtete investeeringud põhivarasse tegevusala järgi, 1999–2003	259
Ettevõtete investeeringud põhivara liigi järgi, 1996–2003	259
Ettevõtete sõlmitud kapitalirendi lepingud tegevusala järgi, 1999–2003	260
Ettevõtete investeeringud põhivara liigi järgi, 1996–2003 (diagramm)	260
<i>Net sales of enterprises by economic activity, 2002, 2003 (diagram) .....</i>	<i>251</i>
<i>Share of wages and salaries in net sales by economic activity, 2003 (diagram) .....</i>	<i>252</i>
<i>Net profit (loss) of enterprises by economic activity, 2002, 2003 (diagram) .....</i>	<i>252</i>
<i>Assets, liabilities and equity of enterprises, 1999–2003 .....</i>	<i>253</i>
<i>Balance sheet total of enterprises by economic activity, 1999–2003 .....</i>	<i>253</i>
<i>Sales, costs and profit of enterprises, 1999–2003 .....</i>	<i>254</i>
<i>Net sales of enterprises by economic activity, 1999–2003 .....</i>	<i>254</i>
<i>Share of costs total, wages and salaries and net profit in net sales by economic activity, 2003 .....</i>	<i>255</i>
<i>Concentration of net sales by economic activity, 2002, 2003 .....</i>	<i>256</i>
<i>Balance sheet total of enterprises by economic activity, 2003 .....</i>	<i>258</i>
<i>Enterprises' investments in fixed assets by economic activity, 1999–2003 .....</i>	<i>259</i>
<i>Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2003 .....</i>	<i>259</i>
<i>Enterprises' financial leasing by economic activity, 1999–2003 .....</i>	<i>260</i>
<i>Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2003 (diagram) .....</i>	<i>260</i>

Ülevaade

Peatükk esitab Eestis registreeritud äriühingute (edaspidi: ettevõtted) vara, kohustuste ja omakapitali, tulude, kulude ja kasumi ning realiseerimise netokäibe kontsentratsiooni andmeid, samuti investeeringute ning sõlmitud kapitalirendi lepingute andmeid.

2003. aasta oli Eesti ettevõtetele jätkuvalt edukas. Tooteid, kaupu ja teenuseid müüdi 8% rohkem kui eelmisel aastal. Ettevõtete majandustegevuse tulemuseks oli viimaste aastate suurim, 25 miljardi kroonine puhaskasum.

Eestis tegutses 2003. aastal 36 895 ettevõtet. Enamik neist oli rahvusvahelise klassifikaatori järgi väikeettevõtted, s.o alla 50 tööga hõivatud isikuga. Keskmissi (50–249 hõivatuga) ja suurettevõtteid (250 ja enama hõivatuga) oli vaid 4%. 2003. aastal alustas või taasalustas tegevust ligi 2400 ettevõtet, enamasti olid need mikroettevõtted (1–9 tööga hõivatut). Selle tulemusel suurenes mikroettevõtete osatähtsus ettevõtete hulgas 80%-ni ja neid oli kokku üle 29 000. Mikroettevõtted etendavad Eesti ettevõtluses tähtsat osa, andes tööd viiendikule ettevõtetes hõivatutest.

Ettevõtetes töötas 2003. aastal 417 000 tööga hõivatut, s.o 4400 rohkem kui eelmisel aastal. Enim andsid tööd töötleva tööstuse ettevõtted, kus oli rakendatud kõigist ettevõtluses hõivatud isikutest 31%. Viiendik töötajatest töötas kaubanduses. Tööhõive kasvu ettevõtluses 2002. aastaga võrreldes tagas töökohtade arvu suurenemine 100–249 hõivatuga ettevõtetes. Uusi töökohti loodi 2003. aastal ehitustegevuse kiire arengu tõttu kõige rohkem ehituses. Tööhõive suurenes märkimisväärselt ka kiiresti arenevas äriteeninduse valdkonnas ja kaubanduses. Tööhõive vähenes põllu- ja metsamajanduses, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuse ettevõtetes, raudteetranspordis, postside ja telekommunikatsiooni tegevusalal. See oli tingitud suurema efektiivsuse saavutamiseks tehtud struktuurimuudatustest ettevõtetes.

Ettevõttes töötas 2003. aastal keskmiselt 11 inimest. Keskmisest suuremad ettevõtted olid mäetööstuses, mitmel töötleva tööstuse tegevusalal, energeetikas, aga ka transpordis ja sides ning mõnel äritegevuse alal, nagu turvatöö, personaliotsing, puhastustegevus. Keskmisest poole väiksemad olid kinnis-

varaettevõtted, masinate ja seadmete rentimise ja üürimise ettevõtted ning arvutiteenindusettevõtted.

Eestis tegutsevatest ettevõtetest 5% kuulus välismaa eraõiguslikele isikutele (äriühingud, kus välismaa eraõigusliku isiku kapitaliosalus on üle 50%). Välisosalusega ettevõtete hulgas oli mikroettevõtteid vähem ning keskmisi ja suurettevõtteid rohkem kui kõigi ettevõtete jaotuses suurusgrupiti. 50 ja enama hõivatuga ettevõtteid oli 2003. aastal välisosalusega ettevõtete hulgas 11% ja need andsid tööd ligi 55 000 inimesele. Ligi kolmandik välisosalusega ettevõtetest tegutses kaubanduse tegevusaladel, peamiselt hulgikaubanduses. Viiendik välisosalusega ettevõtetest olid töötleva tööstuse ettevõtted, mille hulgas oli suuremaid, 20 ja enama hõivatuga ettevõtteid 63%. Ligi kolmandik töötlevas tööstuses hõivatutest töötas välisosalusega ettevõtetes.

Ettevõtete bilansimaht oli 2003. aasta lõpus 280 miljardit krooni, 17% suurem kui aasta alguses. Keskmise Eesti ettevõtte suurus bilansimahu järgi oli 2003. aasta lõpul ligi 7,6 miljonit krooni, s.o 12% suurem kui eelmisel aastal. Tegevusaladest olid keskmise bilansimahu järgi suuremad ettevõtted raudteetranspordis, veetranspordis ning elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuses.

Kaubandus on tegutsevate ettevõtete arvult suurim tegevusala, kuid ettevõtluse areng kinnisvara- ja äriteeninduse vallas tõstis 2003. aastal bilansimahult suurimaks tegevusalaks kinnisvara, rentimise ja äritegevuse. Kinnisvara ja äritegevuse alal tegutses 2003. aastal viiendik ettevõtetest ning nende osatähtsus kõigi ettevõtete bilansimahus oli 23%. Kaubandusettevõtteid oli ettevõtete hulgas 35%. Need ettevõtted hõlmasid kõigi ettevõtete bilansimahust viiendiku. Tööstustegevusaladel tegutses vaid 13% ettevõtetest, kuid neile kuulus sarnaselt kaubandusettevõtetega ligi viiendik Eesti ettevõtete varadest. Ettevõtete arvult järgnesid veondus, laondus ja side ning ehitus, kus tegutses kõigest ettevõtetest 7–8%. Bilansimahult erinesid need ettevõtted aga oluliselt. Suure põhivaraga veondus-, laondus- ja sideettevõtted hõlmasid kõigi ettevõtete bilansimahust 15%, kuid ehitusettevõtted vaid 4%. Bilansimahult suuremad olid ka elektrienergia-, gaasi- ja veevarustusettevõtted, kelle osa kõigi ettevõtete bilansimahus oli 12%.

Ettevõtete realiseerimise netokäive oli 2003. aastal üle 354 miljardi krooni, s.o 8% suurem kui eelmisel aastal. Pärast 2000. aasta kiiret käibekasvu on ettevõtluse areng stabiliseerunud.

Majanduskasv põhines eelkõige riigisisel eratarbimisel. Nii andis suurima panuse ettevõtete netokäibesse kaubandus. Kaubandusettevõtete realiseerimise netokäive oli 2003. aastal 145 miljardit krooni, s.o 41% kõigi ettevõtete käibest.

Töötleva tööstuse realiseerimise netokäive oli poole väiksem kui kaubandusel, kuid andis kõigi ettevõtete netokäibest viiendiku. Töötleva tööstuse ettevõtete netokäive suurenes 2002. aastaga võrreldes kümnendiku. Töötleva tööstuse keskmisest kiiremini kasvas netokäive kummi- ja plasttoodete, metalli ja metalltoodete ning puidutöötlemise ja puittoodete tootmisega tegelevates ettevõtetes. Põhiosa tulust said tööstusettevõtted tootmistegevusest — tööstustoodangu ja tööstuslike teenuste müügist. Töötleva tööstuse ettevõtted müüsid omatoodangut 66 miljardi krooni eest, s.o 11% rohkem kui 2002. aastal. Töötleva tööstuse müügi kasv põhines peamiselt nii sise- kui ka välisturu suurenenud nõudlusel.

Realiseerimise netokäibelt oli kolmas suur tegevusala veondus, laondus ja side. Selle tegevusala ettevõtete realiseerimise netokäive oli 2003. aastal 46 miljardit krooni, võrreldes eelmise aastaga 7% suurem. Enam tingisid tegevusala käibekasvu transpordi abitegevusaladel tegutsevad ja kaupade maismaaveondusega tegelevad ettevõtted.

Netokäibe kontsentratsioonitase on olnud aastaid kõrgeim mäetööstuses või elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuses. Seda on mõjutanud suurettevõtete restruktureerimine. 2003. aastal oli kõrgeim kontsentratsioon elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuses. Neli suurima netokäibega energeetikaettevõtet andsid tegevusala netokäibest kolmveerandi. Eelmise aastaga võrreldes kasvas netokäibelt suurimate ettevõtete osatähtsus oluliselt veonduses, laonduses ja sides, seda eelkõige uute suurettevõtte lisandumise tõttu.

Töövõljalikus realiseerimise netokäibe järgi töötaja kohta oli 2003. aastal 871 000 krooni — võrreldes eelmise aastaga 56 000 krooni ehk 7% suurem. Töövõljalikuse kasv oli netokäibe kasvust protsendipunkti võrra aeglasem. Ettevõtete keskmine palgakulu töötaja kohta oli 73 000 krooni, s.o 6107 krooni kuus. Töötaja keskmine palgakulu suurenes 2003. aastal kümnendiku. Niisiis sai töötaja kuus keskmiselt 543 krooni rohkem palka kui 2002. aastal. Palgakulu töötaja kohta oli väikseim isikuteeninduses. Keskmisest üle kahe korra suuremat töötasu saadi mitmel transporditegevusalal ja arvutiteeninduses.

Ettevõtted lõpetasid 2003. aasta viimaste aastate suurima, 25 miljardi kroonise puhaskasumiga. See oli 28% suurem kui 2002. aastal. Kõik tegevusalad lõpetasid majandusaasta kasumiga. Tegevusaladest oli aasta suurim puhaskasum kinnisvara, rentimise ja äritegevuse alal — 6,6 miljardit krooni. Ligi 5 miljardi kroonine puhaskasum oli majandustegevuse tulemuseks nii kaubanduses kui ka veonduse, laonduse ja side tegevusalal. Üle 4 miljardi kroonise kasumiga lõpetas aasta töötlev

tööstus. Kasumiga lõpetas 2003. aasta 72% ettevõtetest. Kahjumiga töötas 10 335 ettevõtet.

Ettevõtete majandustegevuse kasumlikkus paranes 2003. aastal jätkuvalt. Ettevõtete keskmine puharentaablus realiseerimise netokäibe järgi suurenes eelmise aastaga võrreldes ja oli 7%. Käibe puharentaablus oli tegevusaladest suurim kinnisvara, rentimise ja äritegevuse alal, kus puhaskasumi osatähtsus netokäibes oli 29%. Kinnisvara- ja äriteenindustevõtete tulemusliku majandustegevuse tõttu suurenes tegevusala käibe puharentaabluse kasvutempo 2002. aastaga võrreldes 9 protsendipunkti.

2003. aastal jätkus 2000. aastal alanud ettevõtete aktiivne investeerimistegevus, mida soodustasid nii ettevõtete suurenenud kasumlikkus ja reinvesteeringutud kasumi tulumaksuvabastus kui ka madalad intressimäärad. Suuri investeeringuid tõi kaasa ka liitumine Euroopa Liiduga.

2003. aastal investeerisid ettevõtted põhivarasse 27,5 miljardit krooni — 11% rohkem kui eelmisel aastal. Suurima panuse investeeringute kasvu andis kinnisvara, rentimine ja äritegevus. Selle tegevusala ettevõtted andsid kokku 43% investeeringute kasvust. Ülejäänud tegevusaladest oli kiirem investeeringute kasv hotellide ja restoranide tegevusalal, ehituses, energeetikas, gaasi- ja veevarustuses ning veonduses, laonduses ja sides. Samas aeglustus investeeringute kasv töötlevas tööstuses ning kaubanduses, püsidis peaaegu 2001. aasta tasemel. Nendel tegevusaladel oli suhteliselt kiire kasvutempo 2000.–2001. aastal.

Investeeringute kasv oli tingitud põhiliselt uuehitusest. Pärast 2002. aasta langust kasvasid investeeringud ehitamise ja rekonstrueerimise üle viiendiku; investeeringud maa soetamise suurenesid veel kiiremini — kolmandiku võrra. Vähem kasvasid investeeringud masinatesse ja seadme-

tesse, investeeringud transpordivahenditesse aga kahanesid 9%.

Üle viiendiku kõigist ettevõtete investeeringutest tegid välismaa eraõiguslikele isikutele kuuluvad ettevõtted. Võrreldes 2002. aastaga suurenesid nende investeeringud kümnendiku. Eesti eraõiguslikele isikutele kuuluvate ettevõtete investeeringud suurenesid peaaegu samas tempos. Välisomanduses ettevõtete osa investeeringutes oli suurim majutuses (tegevusala investeeringutest ligi kaks kolmandikku), mootorsõidukite müügi, hoolduse, remondi ning mootorikütuse jaemüügi tegevusalal (42%) ning postside ja telekommunikatsiooni tegevusalal (39%).

Liisingu kasutamine põhivara soetamiseks on Eestis viimasel ajal kiiresti kasvanud. Pankade soodsad liisingutingimused on suurendanud ettevõtete võimalusi soetada põhivara kapitalirendiga. Levinumad liisinguobjektid on tootmis- ja transpordivahendid.

Ettevõtted sõlmisid 2003. aastal kapitalirendilepinguid 5,8 miljardi krooni väärtuses — 15% rohkem kui eelmisel aastal. Sellest üle poole hõlmasid liisingulepingud transpordivahendite soetamiseks ning üle kolmandiku masinate ja seadmete soetamiseks.

Kõige enam kasutasid põhivara soetamisel liisingut veondus-, laondus- ja sideettevõtted — üle kolmandiku sõlmitud kapitalirendilepingute väärtusest. Järgnesid kaubandusettevõtted ning töötleva tööstuse ettevõtted vastavalt 16%-ga ja 15%-ga. Veonduses, laonduses ja sides hõlmasid üle 90% kapitalirendilepingute väärtusest kapitalirendilepingud transpordivahendite soetamiseks, töötlevas tööstuses üle kolme neljandiku — lepingud tootmiseseadmete soetamiseks.

Overview

The chapter presents the main financial data of enterprises registered in Estonia. The data presented cover the assets, liabilities and equity of enterprises, as well as their sales, costs and profit. Also, the concentration of net sales has been published.

The year 2003 was a good one for Estonian enterprises. Enterprises reported the largest profit received so far — more than 25 billion kroons.

There were 36,895 enterprises operating in Estonia at the end of 2003. According to the international classification, the majority of enterprises are small enterprises, i.e. with less than 50 employees. Only 4% of enterprises employed 50 or more employees. In 2003 the number of enterprises grew by 2,400

compared to 2002, of which the majority were micro enterprises.

Micro enterprises have played an important role in the development of Estonian enterprises. In 2003 80% of enterprises were micro enterprises, where 20% of persons employed worked.

There were 417,000 persons employed in enterprises in Estonia at the end of 2003, showing an increase of 4,400 over the year 2002. 31% of all persons were employed in industrial enterprises, and a fifth in trading enterprises. Employment increased more in fast-growing construction and business activities, and also in trading enterprises. Employment decreased due to more efficiency and structural readjustments in electricity, gas and

water supply, railway transport, post and telecommunication activities, but also in agriculture and forestry.

The average number of employees in an enterprise was 11. Bigger enterprises than the enterprises' average were in mining, in several manufacturing activities, electricity, gas and water supply, also in transport activities and some business services activities such as security activities, labour recruitment and industrial cleaning. Smaller enterprises than the enterprises' average were in real estate activities, machinery and equipment renting enterprises, as well as computer activities.

Foreign persons in private law owned 5% of enterprises operating in Estonia (the participating interest owned by a foreign person in private law was more than 50%). A third of these enterprises operated in trading and a fifth of them in manufacturing activities.

At the end of 2003, the balance sheet total of enterprises amounted to 280 billion kroons, showing a 17% increase compared to the previous year. The balance sheet total of an Estonian company at the end of 2003 was on an average 7.6 million kroons, i.e. a tenth larger than in the previous year. According to the average balance sheet, larger enterprises were in railway and water transport, in electricity, gas and water supply.

Trading was the biggest activity by number of enterprises at the end of 2003. But by the size of enterprises' balance sheet real estate, renting and business service became the biggest thanks to fast-growing real estate and business service activities. The share of real estate, renting and business service enterprises accounted for 22% in the total number of enterprises and 23% in enterprises' balance sheet total. 35% of all enterprises were trading enterprises and they owned 20% of the balance sheet total of all enterprises. The third biggest activity was manufacturing. At manufacturing activities 13% of all enterprises were active and these enterprises owned almost a fifth of the balance sheet total of all enterprises.

In 2003 the net sales of all enterprises totalled 354 billion kroons, showing an increase of 8% over the year 2002. After the fast growth in the net sales in 2000, the growth in the net sales stabilised.

In 2003 the domestic private household consumption supported the economic growth. Trading enterprises contributed the largest share to the net sales of enterprises. The net sales of trading enterprises totalled 145 billion kroons, i.e. 41% of the net sales of all enterprises.

The net sales of manufacturing were half of trading enterprises net sales but gave one fifth of the total net sales of all enterprises. In 2003 compared to

2002, the net sales of manufacturing enterprises increased 10%. The increase in the net sales was more rapid in enterprises engaged in the manufacture of rubber and plastic products, metal and metal products, wood and wood products. Manufacturing enterprises received 86% of total net sales from sale of industrial production. The manufacturing enterprises sold their production for 66 billion kroons, 11% more than in 2002.

The third largest economic activity with respect to the net sales was transport, storage and communication. The net sales accounted for 46 billion kroons, i.e. 7% more than 2002. The growth of net sales was mainly caused by supporting transport activities and road transportation enterprises.

The concentration of the net sales was higher in mining and electricity, gas and water supply. It is influenced by the restructuring process in large enterprises. In 2003 the highest concentration of net sales was in electricity, gas and water supply, where four enterprises with the largest net sales gave 75% of the activity's total net sales. The growth rate of the concentration of the net sales was the highest in transport, storage and communication due to the accrual of large enterprises.

In 2003 compared to 2002, the labour productivity (net sales per employee) was 871,000 kroons, showing a growth of 7% or by 56,000 kroons. The growth rate of labour productivity was slower than the growth rate of net sales.

On average, the wages costs per employee were about 73,000 kroons, i.e. 6,107 kroons per employee in a month. The average wages cost per employee increased by 10% in 2003 compared to 2002. Hereby, employee's wages were on an average 540 kroons larger in 2003 than in 2002.

In 2003 enterprises reported the biggest profit received during recent years — 25 billion kroons. All activities finished the year with profit. By economic activities total net profit of real estate, rental and business service enterprises was the largest, reaching 6.6 billion kroons. The net profit — almost 5 billion kroons — was made in trading enterprises and also in transport, storage and communication enterprises. The manufacturing activity had as a result of the economic year over 4 billion kroons of net profit.

72% of all enterprises made profit in 2003. 10,355 enterprises made loss in 2003.

Due to big profits generated in 2003, the profitability of enterprises also improved. The average profit margin (net profit/net sales) was 7%. The profit margin was highest in real estate, renting and business service activities — 29%.

The growth of investments continued in 2003. It was influenced by the enterprises' increased net profits and by favourable interest rates. One reason for the increased net profits was the amendment made in the Income Tax Act (enterprises no longer had to pay income tax on the reinvested net profit). The investments were boosted also by reforms related to the European Union and by production development in order to be more competitive in the European Union market.

In 2003 enterprises invested 27.5 billion kroons in fixed assets, which is 11% more than in the previous year. The largest input to the growth of all enterprises' investments gave real estate, renting and business service enterprises. The share of these enterprises in the increase of investments total was 43%. Compared to the previous year, the growth of investments was more rapid in hotels and restaurants, construction, electricity, gas and water supply and transport, storage and communication enterprises. The growth of investments was slower than in the previous year in manufacturing and trade enterprises, remaining almost on the level of 2001.

The enterprises' increased possibilities to invest in the construction of buildings and structures assured

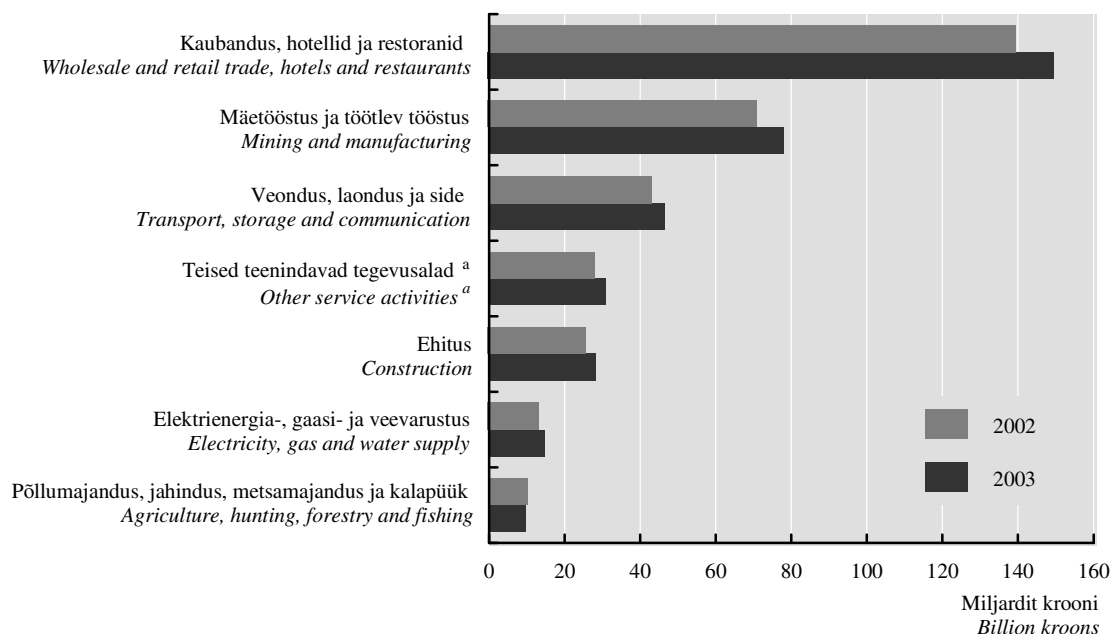
the growth of all enterprises' investments. After the decrease in the previous year the investments in construction and alteration of buildings and structures increased by 22% in 2003. The investments in the acquisition of land were third larger than in 2002. The investments in the acquisition of machinery and equipment decreased by 9% in 2003 compared to 2002.

The acquisition of leased fixed assets has increased rapidly in the last years. The banks' favourable leasing policies allowed enterprises to acquire the fixed assets through capital rent. The most common subjects of leasing were machinery and vehicles.

In 2003 enterprises concluded capital rent contracts in the value of 5.8 billion kroons, i.e. 15% more than in the previous year. Over half of total value of financial leasing was made in acquisition of vehicles and over third in equipment, machinery and inventories.

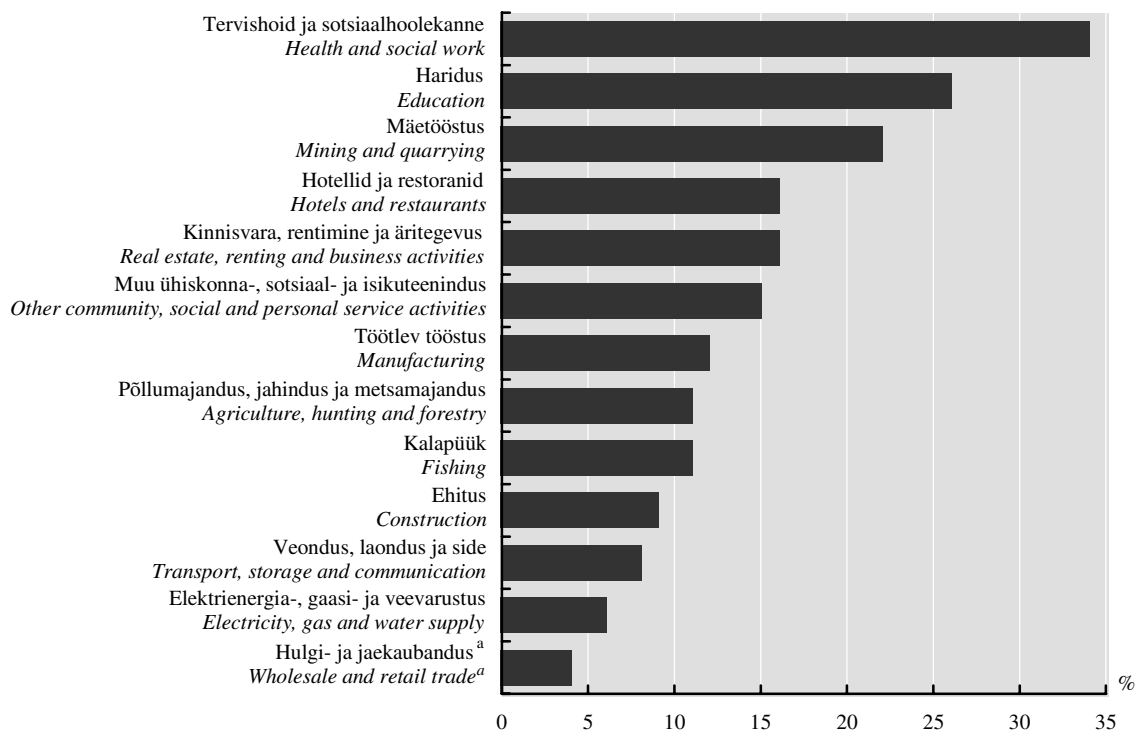
The largest number of capital rent contracts was made by transport, storage and communication enterprises — over third of the total value of capital rent contracts, followed by trading and manufacturing enterprises.

Ettevõtete realiseerimise netokäive tegevusala järgi, 2002, 2003 Net sales of enterprises by economic activity, 2002, 2003

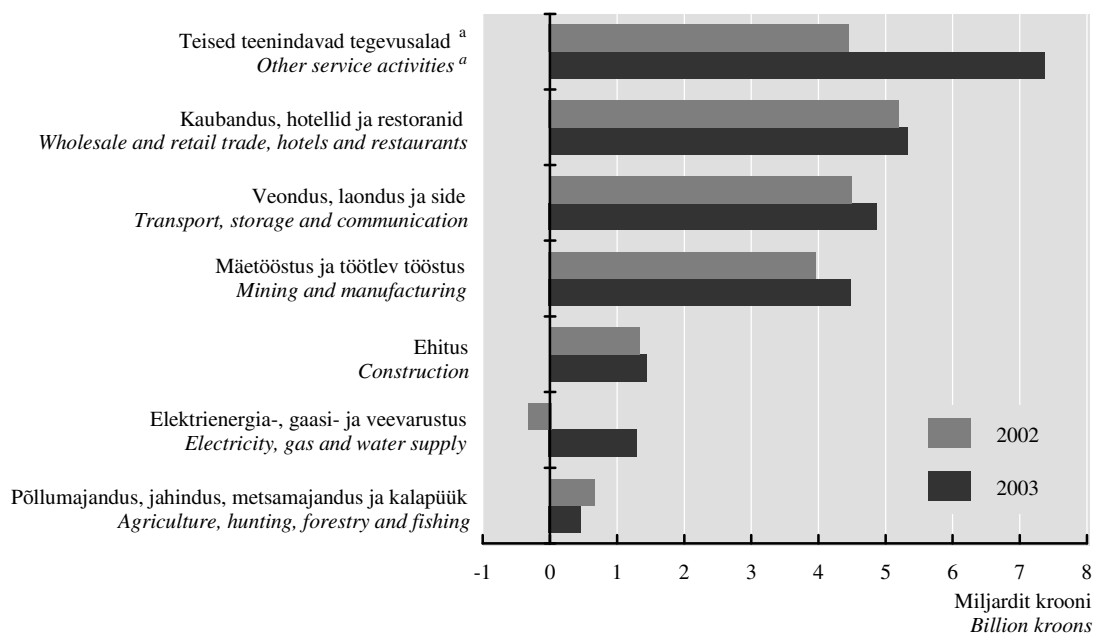
^a Kinnisvara, rentimine ja äritegevus; haridus; tervishoid ja sotsiaalhoolekanne; muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.
 Real estate, renting and business activities; education; health and social work; other community, social and personal service activities.

Ettevõtete palgakulu osatähtsus realiseerimise netokäibes tegevusala järgi, 2003
Share of wages and salaries in net sales by economic activity, 2003

^a Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont.
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods.

Ettevõtete puhaskasum (-kahjum) tegevusala järgi, 2002, 2003
Net profit (loss) of enterprises by economic activity, 2002, 2003

^a Kinnisvara, rentimine ja äritegevus; haridus; tervishoid ja sotsiaalhoolekanne; muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.
Real estate, renting and business activities; education; health and social work; other community, social and personal service activities.

Ettevõtete vara, kohustused ja omakapital, 1999–2003

Assets, liabilities and equity of enterprises, 1999–2003
(aasta lõpus, miljonit krooni — at end-year, million kroons)

	1999	2000	2001	2002	2003	
Ettevõtete arv	33 256	30 787	32 690	34 511	36 895	<i>Number of enterprises</i>
Töötajate arv	384 359	380 572	385 575	402 240	406 964	<i>Number of employees</i>
Bilansimaht	154 930	179 969	206 718	234 748	280 025	<i>Balance sheet total</i>
käibevara	57 512	67 458	82 779	94 522	110 510	<i>current assets</i>
finantsvara	16 225	21 548	26 560	29 418	40 417	<i>financial assets</i>
põhivara ^a	81 193	90 963	97 379	110 808	129 098	<i>fixed assets^a</i>
lühiajalised kohustused	56 955	59 844	68 240	72 408	83 065	<i>current liabilities</i>
pikaajalised kohustused	28 317	35 067	42 629	50 959	55 359	<i>long-term liabilities</i>
omakapital	69 659	85 058	95 850	111 382	141 601	<i>equity</i>

^a Materiaalne ja immateriaalne põhivara, kinnisvarainvesteeringud.
Tangible and intangible fixed assets, investment properties.

Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 1999–2003

Balance sheet total of enterprises by economic activity, 1999–2003
(aasta lõpus, protsenti — at end-year, percentages)

Tegevusala	1999	2000	2001	2002	2003	<i>Economic activity</i>
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2.7	2.5	2.9	2.9	2.8	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
põllumajandus ja jahindus	1.8	1.6	1.9	1.8	1.8	<i>agriculture and hunting</i>
metsamajandus	0.9	0.9	1.0	1.1	1.0	<i>Forestry</i>
Kalapüük	0.3	0.5	0.3	0.3	0.3	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	1.0	0.9	0.7	0.7	0.7	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	18.9	18.2	18.3	18.7	18.6	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	18.3	16.0	12.9	12.7	11.9	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	3.5	3.6	3.6	3.8	4.2	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrattaste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	21.1	22.3	23.5	22.0	19.6	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
mootorsõidukite ja mootorrattaste müük	3.0	2.8	3.0	2.9	2.8	<i>sale of motor vehicles and motor-cycles</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	13.3	13.7	14.5	14.0	12.5	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	4.8	5.8	5.9	5.1	4.4	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	1.6	1.6	1.5	1.5	1.7	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	16.6	15.7	15.7	15.0	14.8	<i>Transport, storage and communication</i>
raudteeveondus	1.3	1.2	1.3	1.3	1.6	<i>transport via railways</i>
muu maismaaveondus	1.9	2.0	2.1	2.2	2.3	<i>other land transport</i>
veetransport	2.3	x	1.8	1.9	1.7	<i>water transport</i>
õhutransport	0.2	x	0.2	0.3	0.2	<i>air transport</i>
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	6.8	6.4	7.0	6.3	6.3	<i>supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies</i>
postside ja telekommunikatsioon	4.1	3.8	3.3	3.0	2.6	<i>post and telecommunications</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	14.2	17.0	18.7	20.1	23.3	<i>Real estate, renting and business activities</i>
kinnisvarategevus	8.7	11.6	11.5	12.1	13.0	<i>real estate activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	<i>computer services</i>
muu äritegevus	5.0	4.8	6.3	6.9	8.9	<i>other business activities</i>
Haridus	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.4	0.4	0.5	0.7	0.7	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	<i>Other community, social and personal service activities</i>
KOKKU	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	<i>TOTAL</i>

Ettevõtete tulud, kulud ja kasum, 1999–2003
Sales, costs and profit of enterprises, 1999–2003
(miljonit krooni — million kroons)

	1999	2000	2001	2002	2003	
Realiseerimise netokäive	206 528	254 649	291 411	327 727	354 411	<i>Net sales</i>
Kulud kokku	202 014	243 713	280 267	312 106	333 851	<i>Costs total</i>
kaubad	76 567	103 156	116 582	127 894	136 082	<i>merchandise</i>
materjal	35 999	43 203	48 961	56 842	59 468	<i>materials</i>
palk	18 988	20 775	23 542	26 856	29 825	<i>wages and salaries</i>
kulum	8 997	10 296	14 062	13 816	12 926	<i>depreciation</i>
Kogukasum (-kahjum)	4 514	10 936	11 144	15 621	20 560	<i>Total profit (loss)</i>
Ärikasum (-kahjum)	3 966	12 581	13 515	18 483	22 749	<i>Operating profit (loss)</i>
Kasum (kahjum) majandustegevusest	862	11 771	11 373	19 615	26 487	<i>Profit (loss) from normal operations</i>
Puhaskasum (-kahjum)	-217	11 802	11 614	19 673	25 107	<i>Net profit (loss)</i>

Ettevõtete realiseerimise netokäive tegevusala järgi, 1999–2003
Net sales of enterprises by economic activity, 1999–2003
(protsenti — percentages)

Tegevusala	1999	2000	2001	2002	2003	<i>Economic activity</i>
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2.9	2.9	3.1	2.8	2.4	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
põllumajandus ja jahindus	1.2	1.1	1.3	1.2	1.1	<i>agriculture and hunting</i>
metsamajandus	1.6	1.8	1.8	1.5	1.3	<i>Forestry</i>
Kalapüük	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	0.9	0.8	0.7	0.7	0.7	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	20.2	20.6	20.8	20.8	21.2	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	4.9	4.3	4.1	3.9	4.0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	6.8	6.5	6.7	7.7	7.8	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootor- sõidukite, mootorrataste, isiklike tarbe- esemete ning kodumasinate remont	41.1	42.2	41.2	41.3	40.9	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
mootorsõidukite ja mootorrataste müük	5.4	5.7	6.2	6.3	6.4	<i>sale of motor vehicles and motorcycles</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	24.9	26.0	23.6	24.8	24.4	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	10.8	10.5	11.3	10.2	10.0	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	13.9	13.9	14.1	13.0	13.0	<i>Transport, storage and communication</i>
raudteeveondus	0.9	0.8	0.7	0.7	0.7	<i>transport via railways</i>
muu maismaaveondus	2.2	2.4	2.6	2.7	2.9	<i>other land transport</i>
veetransport	2.1	x	1.4	1.3	1.2	<i>water transport</i>
õhustransport	0.4	x	0.3	0.4	0.3	<i>air transport</i>
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	5.7	6.2	6.5	5.5	5.5	<i>supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies</i>
postside ja telekommunikatsioon	2.6	2.3	2.5	2.4	2.4	<i>post and telecommunications</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	6.0	5.7	6.3	6.4	6.4	<i>Real estate, renting and business activities</i>
kinnisvarategevus	2.4	2.3	2.4	2.5	2.7	<i>real estate activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6	<i>computer activities</i>
muu äritegevus	2.9	2.7	3.1	3.0	2.8	<i>other business activities</i>
Haridus	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	0.5	0.4	0.4	0.6	0.7	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2	<i>Other community, social and personal service activities</i>
KOKKU	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	<i>TOTAL</i>

Ettevõtete kulude, palga ja puhaskasumi osatähtsus netokäibes tegevusala järgi, 2003
Share of costs total, wages and salaries and net profit in net sales by economic activity, 2003

Tegevusala	Ettevõtete arv	Netokäive, miljonit krooni	Osatähtsus netokäibes, protsenti			Economic activity
			kulud kokku	palk	puhaskasum (-kahjum)	
	<i>Number of enterprises</i>	<i>Net sales, million kroons</i>	<i>Share in net sales, percentages costs total</i>	<i>wages and salaries</i>	<i>net profit (loss)</i>	
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	1 203	8 553	94.8	10.8	4.8	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
põllumajandus ja jahindus	796	4 015	94.6	16.0	4.5	<i>agriculture and hunting</i>
metsamajandus	407	4 538	94.9	6.2	5.2	<i>forestry</i>
Kalapüük	124	639	93.9	10.7	4.1	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	70	2 580	94.0	22.5	4.6	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	4 751	74 982	93.8	12.2	5.8	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	265	14 178	92.2	6.3	9.0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	2 722	27 790	94.9	9.3	5.1	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootor-rataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	12 932	144 894	97.0	4.0	3.4	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
mootorsõidukite ja mootorrataste müük	1 580	22 804	97.3	3.9	2.9	<i>sale of motor vehicles and motorcycles</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	6 991	86 554	96.1	3.3	4.3	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	4 361	35 536	98.7	5.8	1.7	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	1 505	4 310	94.6	16.4	7.4	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	2 807	46 076	89.7	8.2	10.5	<i>Transport, storage and communication</i>
raudteeveondus	10	2 317	82.0	17.0	21.1	<i>transport via railways</i>
muu maismaaveondus	1 759	10 214	95.0	10.4	5.3	<i>other land transport</i>
veetransport	20	4 428	100.1	3.9	13.8	<i>water transport</i>
õhustransport	9	1 229	93.7	8.3	7.6	<i>air transport</i>
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	907	19 440	90.2	6.3	7.9	<i>supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies</i>
postside ja telekommunikatsioon	103	8 448	78.5	9.4	18.8	<i>post and telecommunications</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	8 204	22 850	88.0	15.8	28.9	<i>Real estate, renting and business activities</i>
kinnisvarategevus	2 677	9 446	80.2	7.0	31.9	<i>real estate activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	738	2 187	95.1	22.9	4.7	<i>computer services</i>
muu äritegevus	4 435	10 075	93.8	23.1	32.4	<i>other business activities</i>
Haridus	369	750	91.8	25.7	12.9	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	725	2 625	92.4	33.8	6.7	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1 217	4 184	90.6	15.2	10.9	<i>Other community, social and personal service activities</i>
KOKKU	36 895	354 411	94.2	8.4	7.1	TOTAL

Realiseerimise netokäibe kontsentratsioon tegevusala järgi, 2002, 2003
Concentration of net sales by economic activity, 2002, 2003
(miljonit krooni — million kroons)

Tegevusala	Esimene nelik		Teine nelik		Kolmas nelik	
	<i>First four</i>		<i>Second four</i>		<i>Third four</i>	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2 388	3 159	533	340	275	218
Protsent kogu netokäibest	26.3	36.9	5.9	4.0	3.0	2.6
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	26.3	36.9	32.2	40.9	35.2	43.5
Kalapüük	381	375	135	103	52	32
Protsent kogu netokäibest	50.8	58.6	18.0	16.2	7.0	5.1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	50.8	58.6	68.8	74.8	75.8	79.9
Mäetööstus	1 683	1 901	171	175	122	132
Protsent kogu netokäibest	72.8	73.7	7.4	6.8	5.3	5.1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	72.8	73.7	80.2	80.5	85.5	85.6
Töötlev tööstus	4 091	4 002	2 686	2 652	2 084	2 302
Protsent kogu netokäibest	6.0	5.3	3.9	3.5	3.1	3.1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	6.0	5.3	9.9	8.9	13.0	11.9
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	9 459	10 660	1 128	1 181	582	605
Protsent kogu netokäibest	73.5	75.2	8.8	8.3	4.5	4.3
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	73.5	75.2	82.3	83.5	86.8	87.8
Ehitus	3 273	4 078	1 802	1 664	1 446	1 416
Protsent kogu netokäibest	12.9	14.7	7.1	6.0	5.7	5.1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	12.9	14.7	20.1	20.7	25.8	25.8
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	6 194	7 702	4 276	5 315	3 668	4 328
Protsent kogu netokäibest	4.6	5.3	3.2	3.7	2.7	3.0
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	4.6	5.3	7.7	9.0	10.5	12.0
Hotellid ja restoranid	689	660	232	253	158	214
Protsent kogu netokäibest	18.6	15.3	6.3	5.9	4.3	5.0
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	18.6	15.3	24.9	21.2	29.1	26.1
Veondus, laondus ja side	8 484	11 594	3 935	4 753	3 265	2 963
Protsent kogu netokäibest	19.9	25.2	9.2	10.3	7.7	6.4
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	19.9	25.2	29.1	35.5	36.8	41.9
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	891	1 066	497	548	409	389
Protsent kogu netokäibest	4.3	4.7	2.4	2.4	2.0	1.7
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	4.3	4.7	6.6	7.1	8.6	8.8
Haridus	179	195	69	82	48	46
Protsent kogu netokäibest	26.7	26.1	10.4	10.9	7.2	6.1
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	26.7	26.1	37.1	37.0	44.3	43.1
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	702	832	193	246	116	152
Protsent kogu netokäibest	33.0	31.7	9.1	9.4	5.4	5.8
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	33.0	31.7	42.0	41.1	47.4	46.9
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	726	764	446	462	309	360
Protsent kogu netokäibest	18.5	18.3	11.3	11.0	7.9	8.6
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	18.5	18.3	29.8	29.3	37.7	37.9
Ettevõtete netokäive	12 218	15 856	7 189	8 524	5 527	7 132
Protsent kogu netokäibest	3.7	4.5	2.2	2.4	1.7	2.0
Kumulatiivne protsent kogu netokäibest	3.7	4.5	5.9	6.9	7.6	8.9

Neljas nelik <i>Fourth four</i>		Viies nelik <i>Fifth four</i>		Kokku netokäive <i>Net sales total</i>		<i>Economic activity</i>
2002	2003	2002	2003	2002	2003	
231	185	205	161	9 080	8 553	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
2.5	2.2	2.3	1.9	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
37.7	45.6	40.0	47.5	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
28	20	15	14	750	639	<i>Fishing</i>
3.7	3.1	2.0	2.2	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
79.5	83.0	81.5	85.3	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
86	86	66	74	2 312	2 580	<i>Mining</i>
3.7	3.3	2.9	2.9	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
89.2	88.9	92.1	91.8	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
1 769	1 895	1 651	1 721	68 234	74 982	<i>Manufacturing</i>
2.6	2.5	2.4	2.3	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
15.6	14.5	18.0	16.8	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
342	387	200	228	12 862	14 178	<i>Electricity, gas and water supply</i>
2.7	2.7	1.6	1.6	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
89.5	89.5	91.1	90.2	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
1 109	1 202	826	961	25 293	27 790	<i>Construction</i>
4.4	4.3	3.3	3.5	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
30.2	30.1	33.4	33.5	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
3 328	3 959	2 843	3 406	135 269	144 894	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
2.5	2.7	2.1	2.4	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
12.9	14.7	15.0	17.1	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
117	152	90	132	3 704	4 310	<i>Hotels and restaurants</i>
3.2	3.5	2.4	3.1	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
32.3	29.7	34.7	32.7	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
2 808	1 827	1 658	1 247	42 629	46 076	<i>Transport, storage and communication</i>
6.6	4.0	3.9	2.7	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
43.4	45.9	47.3	48.6	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
346	357	298	335	20 870	22 850	<i>Real estate, renting and business activities</i>
1.7	1.6	1.4	1.5	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
10.3	10.3	11.7	11.8	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
33	31	23	25	669	750	<i>Education</i>
4.9	4.1	3.5	3.4	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
49.2	47.2	52.7	50.6	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
82	107	65	75	2 129	2 625	<i>Health and social work</i>
3.9	4.1	3.0	2.8	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
51.3	51.0	54.4	53.8	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
183	221	149	168	3 926	4 184	<i>Other community, social and personal service activities</i>
4.7	5.3	3.8	4.0	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
42.4	43.2	46.2	47.2	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>
4 522	5 829	4 090	4 787	327 727	354 411	<i>Enterprises total</i>
1.4	1.6	1.2	1.4	100.0	100.0	<i>Percentage of total net sales</i>
9.0	10.5	10.2	11.9	100.0	100.0	<i>Cumulative percentage of total net sales</i>

Ettevõtete bilansimaht tegevusala järgi, 2003
Balance sheet total of enterprises by economic activity, 2003

Tegevusala	Bilansimaht, miljonit krooni <i>Balance sheet total, million kroons</i>	Osatähtsus bilansimahus, protsenti				<i>Economic activity</i>
		käibevara	põhivara	kohustus- sed	oma- kapital	
		<i>Share in balance sheet total, percentages</i>				
		<i>current assets</i>	<i>fixed assets</i>	<i>liabilities</i>	<i>equity</i>	
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	7 802	42.4	57.6	47.3	52.7	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
põllumajandus ja jahindus	5 106	39.0	61.0	46.8	53.2	<i>agriculture and hunting</i>
metsamajandus	2 695	48.7	51.3	48.3	51.7	<i>forestry</i>
Kalapüük	755	36.7	63.3	75.4	24.6	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	1 926	30.8	69.2	48.1	51.9	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	52 033	47.7	52.3	51.4	48.6	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	33 397	17.3	82.7	42.8	57.2	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	11 752	67.6	32.4	53.5	46.5	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinatate remont	55 004	67.5	32.5	57.4	42.6	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
mootorsõidukite ja mootorrataste müük	7 700	64.1	35.9	60.8	39.2	<i>sale of motor vehicles and motorcycles</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	34 941	69.7	30.3	55.0	45.0	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	12 362	63.4	36.6	62.1	37.9	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	4 729	23.4	76.6	61.5	38.5	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	41 404	27.7	72.3	48.5	51.5	<i>Transport, storage and communication</i>
raudteeveondus	4 418	11.7	88.3	58.8	41.2	<i>transport via railways</i>
muu maismaaveondus	6 479	31.1	68.9	53.2	46.8	<i>other land transport</i>
veetransport	4 834	23.3	76.7	48.6	51.4	<i>water transport</i>
õhutransport	653	67.9	32.1	65.3	34.7	<i>air transport</i>
veonduse abitegevused; reisibüroode tegevus	17 737	27.1	72.9	51.7	48.3	<i>supporting and auxiliary transport activities, activities of travel agencies</i>
postside ja telekommunikatsioon	7 283	35.0	65.0	28.6	71.4	<i>post and telecommunications</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	65 242	24.6	75.4	43.7	56.3	<i>Real estate, renting and business activities</i>
kinnisvarategevus	36 309	22.6	77.4	52.2	47.8	<i>real estate activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	1 112	73.4	26.6	50.2	49.8	<i>computer services</i>
muu äritegevus	25 052	25.4	74.6	28.0	72.0	<i>other business activities</i>
Haridus	583	45.7	54.3	42.9	57.1	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1 967	27.9	72.1	50.2	49.8	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	3 431	35.6	64.4	45.8	54.2	<i>Other community, social and personal service activities</i>
KOKKU	280 025	39.5	60.5	49.4	50.6	TOTAL

Ettevõtete investeeringud põhivarasse tegevusala järgi, 1999–2003

Enterprises' investments in fixed assets by economic activity, 1999–2003
(jooksevhinnad, tuhat krooni — current prices, thousand kroons)

Tegevusala	1999	2000	2001	2002	2003	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	261 736	625 713	933 866	1 163 361	1 040 323	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	44 187	279 223	97 678	93 584	92 245	Fishing
Mäetööstus	111 823	229 873	298 200	373 922	378 842	Mining
Töötlev tööstus	3 472 745	3 808 897	4 556 046	4 648 615	4 783 622	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	1 912 422	1 967 819	1 953 530	3 668 582	4 207 612	Electricity, steam, gas and water supply
Ehitus	540 046	566 173	549 333	611 497	865 688	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	2 191 683	3 673 752	4 015 485	4 052 770	3 913 977	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	247 609	359 745	376 932	478 463	772 252	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	3 407 662	3 677 488	4 150 226	4 813 695	5 512 094	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	1 148 363	3 302 386	3 467 755	4 143 295	5 306 457	Real estate, renting and business activities
Haridus	36 841	28 959	38 701	45 650	36 238	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	128 621	180 126	193 387	296 763	219 593	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	174 192	267 881	603 440	414 795	360 264	Other community, social and personal service activities
KOKKU	13 677 930	18 968 034	21 234 580	24 804 991	27 489 208	TOTAL

Ettevõtete investeeringud põhivara liigi järgi, 1996–2003

Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2003
(jooksevhinnad, tuhat krooni — current prices, thousand kroons)

Aasta	Kokku	Ehitised	Seadmed, masinad, inventar	Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Maa	Muu
Year	Total	Buildings and structures	Equipment, machinery, inventory	Vehicles	Computers	Land	Other
1996	9 404 370	4 264 453	3 587 955	884 623	278 948	203 354	185 037
1997	12 723 023	5 636 815	4 546 095	1 349 485	480 861	569 302	140 465
1998	15 560 531	7 056 916	5 937 884	1 461 619	551 332	352 716	200 064
1999	13 677 930	5 193 244	5 654 965	1 311 916	801 545	529 603	186 657
2000	18 968 034	8 820 988	6 360 440	1 514 087	915 561	942 002	414 956
2001	21 234 580	9 820 964	6 573 372	1 934 359	894 663	1 680 658	330 563
2002	24 804 991	10 250 529	8 521 045	3 560 543	674 218	1 342 025	456 631
2003	27 489 208	11 791 588	9 058 062	3 243 347	713 712	1 785 735	896 765

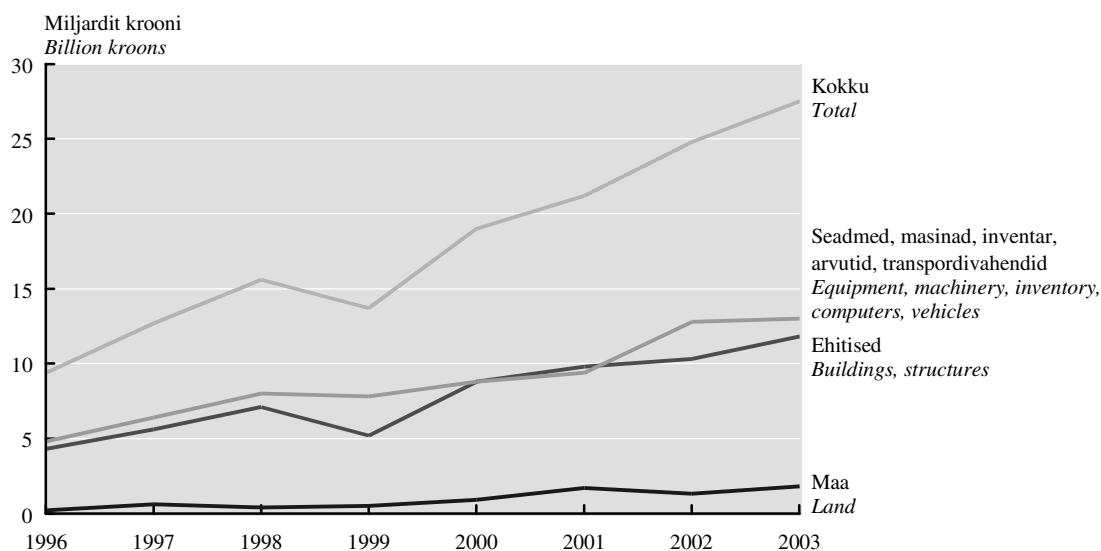
Ettevõtete sõlmitud kapitalirendi lepingud tegevusala järgi, 1999–2003

Enterprises' financial leasing by economic activity, 1999–2003
(jooksevhinnad, tuhat krooni — current prices, thousand kroons)

Tegevusala	1999	2000	2001	2002	2003	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	156 407	255 631	416 687	550 753	430 253	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	298	425	1 472	7 339	2 875	Fishing
Mäetööstus	5 100	12 319	14 684	49 513	61 772	Mining
Töötlev tööstus	416 699	577 715	760 214	896 794	882 362	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	76 610	102 470	68 102	795 144	64 615	Electricity, steam, gas and water supply
Ehitus	138 190	107 142	250 757	371 352	435 109	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont	326 211	431 166	503 507	659 201	907 635	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	20 893	16 589	27 044	31 673	77 222	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	1 375 747	920 438	864 525	1 005 663	2 178 563	Transport, storage and communication
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	153 401	419 868	393 825	473 600	542 442	Real estate, renting and business activities
Haridus	9 088	1 654	2 126	22 680	8 560	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	22 424	18 655	32 970	49 049	84 147	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	66 040	65 158	73 820	107 042	120 951	Other community, social and personal service activities
KOKKU	2 767 108	2 929 230	3 409 734	5 019 804	5 796 506	TOTAL

Ettevõtete investeeringud põhivara liigi järgi, 1996–2003

Enterprises' investments by kind of fixed assets, 1996–2003

Mõisted

Bilansimaht — käibevara pluss finantsvara pluss põhivara võrdub lühiajalised kohustused pluss pikaajalised kohustused pluss omakapital. Põhivara sisaldab nii materiaalselt kui ka immateriaalselt põhivara ja kinnisvarainvesteeringuid.

Ettevõtete arv — tegutsevate ettevõtete arv ehk ettevõtted, kellel oli aruandeperioodil finantsmajanduslik tegevus (käive, kulud jne).

Investeeringud põhivarasse — vaadeldaval ajavahe- mikul soetatud ehitiste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise ja renoveerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.

Kapitalirent — aruandeperioodil sõlmitud kapitali- rendilepinguga omandatud materiaalse põhivara lepingujärgne koguväärtus ilma intressita.

Kasum majandustegevusest — ärikasum pluss finantstulud miinus finantskulud.

Kogukasum — realiseerimise netokäive miinus kulud kokku (realiseeritud toodete kulud ja tegevuskulud).

Kumulatiivne protsent kogu netokäibest — nelikute summeeritud netokäivate osatähtsus kogu netokäibes.

Käibe puhaskasum — mõõdab puhaskasumit müügi ühe krooni kohta. Näitaja väärtus on väljen- datud protsentides; mida suurem see on, seda roh- kem kasumit on teenitud müügi ühe krooni kohta.

Palk — tasu, mida tööandja arvestab kõikidele töötajatele aruandeperioodil tehtud töö eest.

Puhaskasum — aruandeaasta puhaskasum (-kah- jum) on kasumiaruande kõigi tulusummade ja kõigi kulusummade vahe.

Realiseerimise netokäive — kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise. Müügitulu võrdub saadud või saadaoleva tasuga ja arvestatakse tekkepõhiselt. Tabelites esitatud näitaja "realiseerimise netokäive" sisaldab dotatsioone, s.o riigi- ja kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine, finantsabi.

Tööga hõivatud isikud — kõigi ettevõttes töötavate isikute arv olenemata nende tööandajala pikkusest. Tööga hõivatud isikute arvu mõõdetakse aasta- keskmisena.

Tööga hõivatud isikute hulka kuuluvad: — ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed;

— täis- või osatööajaga töötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas;

— isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turus- tuspõhised jt), kuid kuuluvad ettevõtte töötajate koosseisu ja on töö eest tasu saajate nimekirjas;

— ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olivad, streikivad jt);

— hooajatöötajad, praktikandid (õpipoisid) ja kodus- töötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas;

— töövõtulepinguga töötavad isikud.

Töötajad — kõik ettevõttes tööandjaga kokkuleppe (lepingu) alusel töötavad isikud, kes saavad töö eest tasu rahas (palk, töötasu, honorar, tänuraha, tükitöötasu, kompensatsioon). Töötajate arvu mõõdetakse aastakeskmisena.

Tööviljakus — realiseerimise netokäive töötaja kohta.

Ärikasum — kogukasum pluss muud äritulud miinus ärikulud.

Metoodika

Majandusnäitajate statistika iseloomustab ettevõtete finantsmajanduslikku tegevust. Majandusnäitajad ei sisalda eelarveliste asutuste ega organisatsioonide, füüsilisest isikust ettevõtjate ega talude andmeid, samuti finantsvahendusettevõtete andmeid, sest neil on teistest ettevõtetest erinev bilansi ja kasumi- aruande skeem.

Vaadeldakse tegutsevaid ettevõtteid. Küsitletakse kõiki riigi- ja kohaliku omavalitsuse ettevõtteid ning 20 või enama töötajaga eraettevõtteid. Ülejäänud Eesti ja välismaa eraõiguslikele isikutele kuuluvatest ettevõtetest tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik. Kogutud andmed laiendatakse ette- võtete üldkogumile, s.t arvutatakse üldkogumi näitajate hinnanguline suurus.

Realiseerimise netokäibe kontsentratsiooni tabeli koostamisel võeti igalt tabelis esitatud tegevusalalt 20 suurima netokäibega ettevõtet. Need 20 ettevõtet jaotati omakorda netokäibe suuruse järgi viide gruppi, igas grupis neli ettevõtet (esimene nelik, teine nelik jne).

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

Balance sheet total — current assets + financial assets + fixed assets = current liabilities + long-term liabilities + equity. The fixed assets contain both non-current tangible assets and intangible assets, and also investment properties.

Cumulative percentage of total net sales — proportion of net sales of four enterprises in total net sales.

Financial leasing — protracted lease contract according to which all risks and rewards of ownership are transferred from lessor to lessee. The value of tangible goods acquired through financial leasing corresponds to the contracting value of the good if it would have been purchased. The value should be recorded at the time when the good is delivered to the lessee. Annual payments for assets used under financial leasing should be excluded.

Investments in fixed assets — the cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.

Net profit — net sales + other revenue + financial income + extraordinary income – costs total – other expenses – financial costs – extraordinary costs – provision for taxes.

Net sales — the revenue from the sale of goods and services, which does not include VAT and excises. In tables the indicator 'Net sales' generally includes subsidies.

Number of enterprises — enterprises, which were economically active in the reference period (had sales, expenditure, etc.).

Number of persons employed — total number of persons who work in the enterprise, irrespective of the length of their working week. The number of persons employed is measured as an annual average.

Employed persons include:

- working proprietors and unpaid family members;
- full- and part-time employees who are on the pay-roll;
- persons who work outside the unit (sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams, etc.) but who are in the staff list and on the pay-roll of the enterprise;
- persons temporarily absent from work (persons on sick leave, paid leave, study leave, on strike, etc.)
- seasonal workers, trainees (apprentices) and homeworkers who are on the pay-roll;
- persons employed under contract for services.

Number of employees — persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind. Number of employees is measured as an annual average.

Operating profit — total profit + other revenue from business minus business expenses.

Productivity of labour — net sales to average number of employees.

Profit from normal operations — operating profit + financial revenue minus financial expenses.

Profit margin — shows how much profit comes from every kroon of sales. The value of ratio is indicated in percentages.

Total profit — net sales minus costs total (costs of goods sold and operating expenses).

Wages and salaries — the total remuneration payable to all persons counted on the payroll (including homeworkers), in return for work done during the reference period.

Methodology

Financial statistics characterize the financial activity of non-financial enterprises. Financial statistics do not include the data of budgetary institutions or organisations, sole proprietors, farms and enterprises of financial intermediation, as their structure of balance and profit statement differ from that of other enterprises.

The survey population consists of economically active enterprises. All state and municipal enterprises as well as enterprises with 20 or more employees are completely enumerated. The rest of enterprises belonging to Estonian and foreign persons in private law are sampled. The data collected by sample survey were expanded to the whole population.

When drawing up the table on the concentration of net sales, 20 enterprises with the largest net sales were taken from each economic activity presented in the table. These 20 enterprises were in their turn divided into five groups by the amount of net sales, with four enterprises in each group (first four, second four, etc.).

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*
Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises. Yearbook. Tallinn, 2005.*

MAJANDUSÜKSUSED

Economic units

Ettevõtjad äriregistris, mittetulundusühingud ja sihtasutused mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris maakonna järgi, 2004	265
Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2004	265
Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2004	266
Statistilisse profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2004	267
Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2004	268
Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja tegevusala järgi, 2004	268
Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi ja tegevusala järgi, 2004	269
Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja maakonna järgi, 2004	270
Statistilisse profiili kuuluvad kasumitaotluseta üksused õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2004	270
Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad tegevusala järgi, 1996, 2001–2004	271
Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu järgi, 1996, 2001–2004	271
Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi järgi, 1996, 2001–2004	272
Statistilisse profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi järgi, 2001–2004	272
Statistilisse profiili kuuluvad riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused tegevusala järgi, 1996, 2001–2004	273
Statistilisse profiili kuuluvad mittetulundusühingud ja sihtasutused tegevusala järgi, 1996, 2001–2004	274
<i>Entrepreneurs in commercial register, non-profit associations and foundations in non-profit associations and foundations register by counties, 2004 .....</i>	
<i>Entrepreneurs in commercial register by legal form and by counties, 2004 .....</i>	265
<i>Entrepreneurs in commercial register by legal form and by economic activity, 2004 .....</i>	266
<i>Units in the statistical profile by legal form and by economic activity, 2004 .....</i>	267
<i>Entrepreneurs in the statistical profile by legal form and by counties, 2004 .....</i>	268
<i>Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by economic activity, 2004 .....</i>	268
<i>Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner and by economic activity, 2004 .....</i>	269
<i>Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by counties, 2004 .....</i>	270
<i>Non-profit associations, foundations and institutions in the statistical profile by legal form and by counties, 2004 .....</i>	270
<i>Entrepreneurs in the statistical profile by economic activity, 1996, 2001–2004 .....</i>	271
<i>Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees, 1996, 2001–2004 .....</i>	271
<i>Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner, 1996, 2001–2004 .....</i>	272
<i>Units in the statistical profile by legal form, 2001–2004 .....</i>	272
<i>Government and local government institutions in the statistical profile by economic activity, 1996, 2001–2004 .....</i>	273
<i>Non-profit associations, foundations and institutions in the statistical profile by economic activity, 1996, 2001–2004 ...</i>	274

Ülevaade

Peatükk esitab 2004. aasta lõpu seisuga juriidilistesse registritesse registreeritud majandusüksuste ning aastatel 1996 ja 2001–2004 statistilisse profiili kuulunud üksuste andmeid, s.t andmeid tegutsevate majandusüksuste kohta.

2004. aastal oli statistilises profiilis 117 425 majandusüksust — 24 615 kasumitaotluseta üksust, 46 459 äriühingut ja välismaa äriühingute filiaali, 46 351 füüsilisest isikust ettevõtjat, kellest 14 423 oli kantud äriregistrisse ning ülejäänud olid registreeritud ainult maksukohustuslaste registris Maksu- ja Tolliametis.

Statistikaameti andmetel tegutses 2004. aastal 68% äriregistrisse registreeritud ettevõtjatest.

Aktsiaseltsid ja osäühingud olid võrreldes teiste registreeritud ettevõtjate vormidega aktiivsemad. Registreeritud aktsiaseltsidest oli majanduslikult aktiivseid 80%, osäühingutest 68%, usaldus-

ühingutest aga vaid 22%. Maakondades oli majanduslikult aktiivseid ettevõtjaid registreeritute üldjuhul 62–70%. Teistest eristub Pärnu maakond, kus aktiivseid ettevõtjaid oli registreeritute 76%, järgnevad Rapla ja Järva maakond (71%). Kõige vähem tegutses ettevõtjaid Hiiumaa ja Jõgeva maakonnas — 62% registreeritute.

Kasumitaotluseta üksuste puhul ei erine registreeritud ja majanduslikult aktiivsete üksuste arv kuigi oluliselt. Eestis ei ole nende majandusliku aktiivsuse kindlakstegemiseks head administratiivset allikat.

2004. aasta statistilisse profiili kuuluvate üksuste ehk aktiivsete majandusüksuste arv kasvas eelmise aastaga võrreldes 4%. Jätakuvalt suurenes majanduslikult aktiivsete osäühingute arv, võrreldes 2003. aastaga oli neid 13% rohkem. Aktsiaseltside arv on stabiilselt kahanenud, võrreldes 2003. aastaga oli neid 4% vähem. Nelja viimase

aastaga on majanduslikult aktiivsete aktsiaseltside arv vähenenud neljandiku. Samuti on kahanemas füüsilisest isikust ettevõtjate arv: võrreldes 2003. aastaga vähenes see 10% ja seda peamiselt ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate arvelt.

Tavapärastelt kasvas kõige rohkem kaubandusega ning kinnisvara ja äritegevusega tegelevate ettevõtjate arv. Võrreldes 2003. aastaga suurenes nendes valdkondades tegutsejate arv vastavalt 1583 ja 1434 üksuse võrra. Kõige vähem muutus hotellindusega tegelevate ettevõtjate arv.

Overview

The chapter presents data on economic units registered in the legal registers as at the end of 2004 and the data of statistical profile, i.e. the data of economically active units in 1996 and in 2001–2004.

The statistical profile of 2004 included 117,425 economic units — 24,615 non-profit associations, foundations and institutions, 46,459 companies and branches of foreign companies, 46,351 sole proprietors, of which 14,423 were registered in the Commercial Register. The other were registered only in the Register of Taxable Persons in Tax and Customs Board.

According to the data of the Statistical Office, in 2004 active entrepreneurs accounted for 68% of the registered entrepreneurs in the Commercial Register.

Private limited companies and public limited companies were much more active compared to other registered legal forms of entrepreneurship. Among registered public and private limited companies 80% and 68% were active, among limited partnerships only 22%. By counties the number of active entrepreneurs accounted mostly for 62–70% of the registered ones. In Pärnu county the percentage of active entrepreneurs was slightly larger — 76%, followed by Rapla and Järva counties (71%). The smallest percentage of active entrepreneurs was in Hiiu and Jõgeva counties — 62%.

The difference between the number of registered and economically active non-profit units is not big, because there is not yet a suitable administrative source in Estonia for determining the economic activity of units.

2004. aasta kasumitaotluseta üksuste statistiline profiil jäi riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste puhul peaaegu samaks. Mittetulundusühingute ning sihtasutuste arv on uute registreeritud üksuste arvelt pidevalt suurenenud.

Töötajate arvu järgi vaadelduna pole ettevõtjate osatähtsus aastate vältel peaaegu muutunud. 2004. aastal hõlmasid kõige suurema osa — 87% — mikroettevõtted (alla 10 töötajat), väikesi ettevõtteid (10–49 töötajat) oli 11%, keskmise suurusega ettevõtteid (50–250 töötajat) 2% ja suuri ettevõtteid (rohkem kui 250 töötajat) alla 1%.

The number of economically active units or the statistical profile 2004 compared to the statistical profile 2003 has increased by 4%. The growth in the number of economically active private limited companies continued, compared to 2003, their number has increased by 13%. The number of public limited companies has continuously decreased — by 4% compared to 2003. During the last four years the number of economically active public limited companies has decreased by a quarter. Compared to 2003, the number of sole proprietors has decreased by 10%, mainly on account of sole proprietors registered in the Register of Taxable Persons.

As usual, the number of entrepreneurs dealing with trade, real estate and business activities increased most. Compared to 2003, the increase in these fields was 1,583 and 1,434 units, respectively. The change in the number of entrepreneurs in hotels and restaurants was the smallest.

The statistical profile 2004 of non-profit units remained almost on the same level as concerns the government and local government institutions. The number of non-profit associations and foundations in the statistical profile has continuously increased, mainly on account of new registered units.

By number of employees, the share of enterprises has not changed much. In 2004, micro enterprises (with less than 10 employees) accounted for the largest share of enterprises (87%), small enterprises (10–49 employees) accounted for 11%, medium enterprises (50–250 employees) for 2% and large enterprises (more than 250 employees) — less than 1%.

Ettevõtjad äriregistris, mittetulundusühingud ja sihtasutused mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris maakonna järgi, 2004^a

Entrepreneurs in commercial register, non-profit associations and foundations in non-profit associations and foundations register by counties, 2004^a
(aasta lõpus — at end-year)

Maakond <i>County</i>	Ettevõtjad <i>Entrepreneurs</i>	Mittetulundusühingud <i>Non-profit associations</i>	Sihtasutused <i>Foundations</i>	Kokku <i>Total</i>
Harju	47 093	9 493	309	56 895
Tallinn	40 293	7 425	276	47 994
Hiiu	913	224	8	1 145
Ida-Viru	5 256	2 272	31	7 559
Jõgeva	2 077	379	12	2 468
Järva	1 998	499	9	2 506
Lääne	1 771	557	14	2 342
Lääne-Viru	3 919	958	15	4 892
Põlva	1 525	369	12	1 906
Pärnu	5 536	1 252	40	6 828
Rapla	2 050	539	13	2 602
Saare	2 637	653	24	3 314
Tartu	8 747	2 440	97	11 284
Valga	1 707	479	22	2 208
Viljandi	2 884	646	20	3 550
Võru	1 913	533	12	2 458
KOKKU	90 026	21 293	638	111 957
TOTAL				

Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2004^a

Entrepreneurs in commercial register by legal form and by counties, 2004^a
(aasta lõpus — at end-year)

Maakond <i>County</i>	Füüsilisest isikust ettevõtjad <i>Sole proprietors</i>	Äriühingud					Välismaa äriühingute filiaalid <i>Branches of foreign companies</i>	Kokku <i>Total</i>
		täisühingud <i>Companies</i>	usaldusühingud <i>limited partner-ships</i>	osaühingud <i>private limited companies</i>	aktsiaseltsid <i>public limited companies</i>	tulundusühistud <i>commercial associations</i>		
Harju	4 268	175	214	37 820	3 977	287	352	47 093
Tallinn	3 003	149	189	32 946	3 463	215	328	40 293
Hiiu	519	1	2	335	45	11	-	913
Ida-Viru	1 906	55	47	2 822	295	127	4	5 256
Jõgeva	1 217	3	4	762	66	25	-	2 077
Järva	1 062	7	1	817	88	23	-	1 998
Lääne	865	12	3	779	89	21	2	1 771
Lääne-Viru	1 880	9	110	1 668	218	34	-	3 919
Põlva	698	8	3	712	75	29	-	1 525
Pärnu	2 030	6	6	3 140	301	47	6	5 536
Rapla	915	6	3	1 024	71	30	1	2 050
Saare	1 233	16	205	1 042	108	32	1	2 637
Tartu	1 972	41	36	6 052	595	34	17	8 747
Valga	822	14	4	760	85	22	-	1 707
Viljandi	1 534	5	20	1 160	136	27	2	2 884
Võru	909	7	2	874	92	26	3	1 913
KOKKU	21 830	365	660	59 767	6 241	775	388	90 026
TOTAL								

^a Justiitsministeeriumi Registrikeskuse keskandmebaasi andmed.
Data of the central database of the Ministry of Justice Centre of Registers.

Ettevõtjad äriregistris õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2004^a
Entrepreneurs in commercial register by legal form and by economic activity, 2004^a
(aasta lõpus — at end-year)

Tegevusala	Füüsilisest isikust ettevõtjad <i>Sole proprietors</i>	Äriühingud					Välismaa äriühingute filiaalid <i>Branches of foreign companies</i>	Kokku <i>Total</i>	<i>Economic activity</i>
		täisühingud	usaldusühingud	osaühingud	aktsiaseltsid	tulundusühistud			
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	11 880	11	357	2 315	152	168	1	14 884	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	1 505	5	1	173	22	19	-	1 725	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	5	-	-	67	37	-	-	109	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	620	38	33	5 947	1 220	96	31	7 985	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	7	-	2	216	96	7	-	328	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	238	13	18	3 854	462	57	14	4 656	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	2 067	122	92	22 818	1 767	200	126	27 192	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	469	25	6	2 137	159	26	1	2 823	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	3 638	13	15	3 855	633	30	39	8 223	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	15	-	6	1 240	235	19	9	1 524	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	829	111	103	14 010	1 236	104	155	16 548	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	-	-	6	-	-	-	6	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	84	3	13	548	30	9	5	692	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	203	7	2	857	69	5	3	1 146	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	268	17	12	1 662	120	35	4	2 118	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
Tegevusala täpsustamata	2	-	-	62	3	-	-	67	<i>Economic activity unknown</i>
KOKKU	21 830	365	660	59 767	6 241	775	388	90 026	TOTAL

^a Justiitsministeeriumi Registrikeskuse keskandmebaasi andmed.
Data of the central database of the Ministry of Justice Centre of Registers.

Statistilise profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi ja tegevusala järgi, 2004
Units in the statistical profile by legal form and by economic activity, 2004

Tegevusala	Füüsilisest isikust ettevõtjad		Äriühingud ja välismaa äriühingute filiaalid	Mittetulundusühingud	Sihtasutused	Riiklikud üksused	Kohaliku omavalitsuse üksused	Kokku	Economic activity
	äriregister ^a	Maksu- ja Tolliamet ^b							
	<i>Sole proprietors</i>		<i>Companies and branches of foreign companies</i>	<i>Non-profit associations</i>	<i>Foundations</i>	<i>Government institutions</i>	<i>Local government institutions</i>	<i>Total</i>	
	<i>Commercial Register^a</i>	<i>Tax and Customs Board^b</i>							
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	7 224	7 071	1 788	99	3	4	-	9 118	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	1 001	216	141	2	-	1	-	1 145	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	1	16	74	-	-	-	1	76	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	442	1 559	5 549	14	3	1	-	6 009	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	4	83	278	1	-	-	9	292	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	182	1 620	3 440	7	-	6	-	3 635	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbesemete ning kodumasinate remont	1 259	3 512	16 669	2	-	-	3	17 933	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	323	127	1 667	7	1	-	1	1 999	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	2 819	1 210	3 187	19	6	1	5	6 037	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	9	401	554	1	4	2	-	570	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	727	6 917	10 474	10 593	55	43	17	21 909	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	5	-	56	8	261	298	623	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	56	496	408	217	23	105	1 235	2 044	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	176	673	831	407	79	42	136	1 671	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	200	6 105	1 399	9 433	414	77	913	12 436	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	19	-	-	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
Tegevusala täpsustamata	-	1 898	-	-	-	-	-	-	<i>Economic activity unknown</i>
KOKKU	14 423	31 928	46 459	20 858	596	543	2 618	117 425	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad.

^b Maksukohustuslaste registris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad, kes pole registreeritud äriregistris.

^a *Economically active sole proprietors who have been registered in the Commercial Register.*

^b *Economically active sole proprietors who have been registered in the Register of Taxable Persons and which are not registered in the Commercial Register.*

Statistilise profiili kuuluvad ettevõtjad õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2004^{ab}
Entrepreneurs in the statistical profile by legal form and by counties, 2004^{ab}

Maakond <i>County</i>	Füüsilisest isikust ettevõtjad <i>Sole proprietors</i>	Äriühingud					Välismaa äriühingute filiaalid <i>Branches of foreign companies</i>	Kokku <i>Total</i>
		täisühingud <i>general partnerships</i>	usaldusühingud <i>limited partnerships</i>	osaühingud <i>private limited companies</i>	aktsiaseltsid <i>public limited companies</i>	tulundusühistud <i>commercial associations</i>		
Harju	3 040	68	72	24 761	3 180	140	160	31 421
Tallinn	2 139	54	61	21 356	2 743	99	150	26 602
Hiiu	283	1	2	235	39	7	-	567
Ida-Viru	1 210	21	30	2 022	221	62	1	3 567
Jõgeva	607	4	1	578	82	15	-	1 287
Järva	780	2	1	577	50	16	-	1 426
Lääne	536	6	2	534	73	11	-	1 162
Lääne-Viru	1 063	3	2	1 239	172	20	-	2 499
Põlva	491	3	3	512	48	18	-	1 075
Pärnu	1 593	3	1	2335	236	28	-	4 196
Rapla	609	1	2	771	57	18	1	1 459
Saare	855	3	2	749	87	18	1	1 715
Tartu	1 264	12	12	4 207	481	22	11	6 009
Valga	548	6	3	542	69	10	-	1 178
Viljandi	930	1	11	930	118	14	1	2 005
Võru	614	1	1	617	69	13	1	1 316
KOKKU <i>TOTAL</i>	14 423	135	145	40 609	4 982	412	176	60 882

Statistilise profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja tegevusala järgi, 2004^a
Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by economic activity, 2004^a

Tegevusala	250 ja enam <i>250 and more</i>	50–249	10–49	Vähem kui 10 <i>Less than 10</i>	Kokku <i>Total</i>	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2	65	360	8 585	9 012	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	-	5	19	1 118	1 142	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	2	10	34	29	75	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	76	509	1 410	3 996	5 991	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	7	16	98	161	282	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	11	124	730	2 757	3 622	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootor-rataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	22	187	1 594	16 125	17 928	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	3	38	391	1 558	1 990	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	15	118	520	5 353	6 006	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	5	14	35	509	563	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	12	91	729	10 369	11 201	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	-	-	-	-	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	1	11	60	392	464	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	9	33	153	812	1 007	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	2	37	171	1 389	1 599	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
KOKKU	167	1 258	6 304	53 153	60 882	<i>TOTAL</i>

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

^b Ettevõtjad on jaotatud maakondadesse kontaktaadressi järgi.

^a Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

^b Entrepreneurs have been distributed by counties according to their contact address.

Statistilise profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi ja tegevusala järgi, 2004^a
Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner and by economic activity, 2004^a

Tegevusala	Riik	Kohalik omavalitsus	Eesti eraomanik	Välismaa omanik	Kokku	Economic activity
	State	Local government	Estonian private owner	Foreign owner	Total	
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	2	-	8 950	60	9 012	Agriculture, hunting and forestry
Kalapüük	-	-	1 140	2	1 142	Fishing
Mäetööstus	1	-	63	11	75	Mining
Töötlev tööstus	7	3	5 389	592	5 991	Manufacturing
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	3	112	157	10	282	Electricity, gas and water supply
Ehitus	2	4	3 491	125	3 622	Construction
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinat remont	5	4	16 515	1 404	17 928	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
Hotellid ja restoranid	1	1	1 912	76	1 990	Hotels and restaurants
Veondus, laondus ja side	14	6	5 781	205	6 006	Transport, storage and communication
Finantsvahendus	-	1	484	78	563	Financial intermediation
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	15	52	10 281	853	11 201	Real estate, renting and business activities
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	-	-	-	-	-	Public administration and defence; compulsory social security
Haridus	-	-	447	17	464	Education
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	-	22	966	19	1 007	Health and social work
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	3	22	1 516	58	1 599	Other community, social and personal service activities
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	Services to private households
KOKKU	53	227	57 092	3 510	60 882	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

Statistilise profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu ja maakonna järgi, 2004^{ab}
Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees and by counties, 2004^{ab}

Maakond <i>County</i>	250 ja enam <i>250 and more</i>	50–249	10–49	Vähem kui 10 <i>Less than 10</i>	Kokku <i>Total</i>
Harju	100	684	3 355	27 282	31 421
Tallinn	88	569	2 800	23 145	26 602
Hiiu	1	5	42	519	567
Ida-Viru	18	103	407	3 039	3 567
Jõgeva	5	40	121	1 121	1 287
Järva	-	24	121	1 281	1 426
Lääne	-	24	113	1 025	1 162
Lääne-Viru	9	49	250	2 191	2 499
Põlva	1	20	80	974	1 075
Pärnu	7	68	402	3 719	4 196
Rapla	1	22	145	1 291	1 459
Saare	3	25	137	1 550	1 715
Tartu	13	104	707	5 185	6 009
Valga	3	18	111	1 046	1 178
Viljandi	3	41	186	1 775	2 005
Võru	3	31	127	1 155	1 316
KOKKU <i>TOTAL</i>	167	1 258	6 304	53 153	60 882

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

^b Ettevõtjad on jaotatud maakondadesse kontaktaadressi järgi.

^a Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

^b Entrepreneurs have been distributed by counties according to their contact address.

Statistilise profiili kuuluvad kasumitaotluseta üksused õigusliku vormi ja maakonna järgi, 2004^a

Non-profit associations, foundations and institutions in the statistical profile by legal form and by counties, 2004^a

Maakond <i>County</i>	Mittetulundus- ühingud <i>Non-profit associations</i>	Sihtasutused <i>Foundations</i>	Riiklikud üksused <i>Government institutions</i>	Kohaliku omavalitsuse üksused <i>Local government institutions</i>	Kokku <i>Total</i>
Harju	9 276	278	219	537	10 310
Tallinn	7 279	251	191	285	8 006
Hiiu	220	8	11	41	280
Ida-Viru	2 237	29	32	258	2 556
Jõgeva	495	9	15	144	663
Järva	364	12	18	121	515
Lääne	556	14	20	92	682
Lääne-Viru	935	15	24	161	1 135
Põlva	1 248	36	27	226	1 537
Pärnu	363	13	15	126	517
Rapla	518	13	15	140	686
Saare	636	22	20	127	805
Tartu	2 381	95	66	231	2 773
Valga	472	20	17	111	620
Viljandi	625	20	23	180	848
Võru	532	12	21	123	688
KOKKU <i>TOTAL</i>	20 858	596	543	2 618	24 615

^a Kasumitaotluseta üksused on jaotatud maakondadesse kontaktaadressi järgi.

Non-profit associations, foundations and institutions have been distributed by counties according to their contact address.

Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad tegevusala järgi, 1996, 2001–2004^a
Entrepreneurs in the statistical profile by economic activity, 1996, 2001–2004^a

Tegevusala	1996	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	1 586	9 135	10 888	8 746	9 012	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapiük	355	1 101	1 187	963	1 142	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	50	76	82	77	75	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	4 410	5 387	5 377	5 585	5 991	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	356	301	276	275	282	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	2 124	2 667	2 851	3 084	3 622	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	14 586	16 422	16 123	16 345	17 928	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	1 369	2 011	1 956	1 968	1 990	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	1 262	5 050	5 745	5 796	6 006	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	341	554	722	564	563	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	3 554	8 661	9 228	9 767	11 201	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	1	-	-	-	-	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	315	489	445	455	464	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	315	754	836	924	1 007	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	1 011	1 407	1 467	1 486	1 599	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	2	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
KOKKU	30 527	54 015	57 183	56 035	60 882	<i>TOTAL</i>

Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtjad töötajate arvu järgi, 1996, 2001–2004^a
Entrepreneurs in the statistical profile by number of employees, 1996, 2001–2004^a

Töötajate arv	1996	2001	2002	2003	2004	Number of employees
250 ja enam	161	152	156	156	167	<i>250 and more</i>
50–249	1 165	1 168	1 157	1 207	1 258	<i>50–249</i>
10–49	5 554	6 254	6 386	6 456	6 304	<i>10–49</i>
Vähem kui 10	24 757	46 441	49 484	48 216	53 153	<i>Less than 10</i>
KOKKU	31 637	54 015	57 183	56 035	60 882	<i>TOTAL</i>

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.

Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

Statistilise profiili kuuluvad ettevõtjad omaniku liigi järgi, 1996, 2001–2004^a
Entrepreneurs in the statistical profile by type of owner, 1996, 2001–2004^a

Omanik	1996	2001	2002	2003	2004	Owner
Riik	346	60	56	52	53	State
Kohalik omavalitsus	533	258	250	233	227	Local government
Eesti eraomanik	28 739	51 115	54 097	52 892	57 092	Estonian private owner
Välismaa omanik	2 019	2 582	2 780	2 856	3 510	Foreign owner
Muu	-	-	-	-	-	Other
KOKKU	31 637	54 015	57 183	56 035	60 882	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud majanduslikult aktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, v.a ainult maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmed.
Including the data on economically active sole proprietors registered in the Commercial Register and excluding the data on economically active sole proprietors registered only in the Register of Taxable Persons.

Statistilise profiili kuuluvad üksused õigusliku vormi järgi, 2001–2004
Units in the statistical profile by legal form, 2001–2004

Õiguslik vorm	2001	2002	2003	2004	Legal form
Füüsilisest isikust ettevõtjad	48 000	52 472	47 989	46 351	Sole proprietors
äriregister ^a	14 221	16 727	13 919	14 423	Commercial Register ^b
Maksu- ja Tolliamet ^b	33 779	35 745	34 070	31 928	Tax and Customs Board ^b
Äriühingud ja välismaa äriühingute filiaalid	39 793	40 456	42 116	46 459	Companies and branches of foreign companies
täisühingud	170	144	154	135	general partnerships
usaldusühingud	135	146	143	145	limited partnerships
osäühingud	32 024	33 507	35 954	40 609	private limited companies
aktsiaseltsid	6 620	5 941	5 200	4 982	public limited companies
tulundusühistud	654	542	492	412	commercial associations
välismaa äriühingute filiaalid	190	176	173	176	branches of foreign companies
Kasumitaotluseta üksused	19 483	21 333	23 144	24 615	Non-profit institutions
mittetulundusühingud	15 696	17 632	19 367	20 858	non-profit associations
sihtasutused	433	477	545	596	foundations
riiklikud üksused	661	626	609	508	government institutions
kohaliku omavalitsuse üksused	2 693	2 598	2 623	2 618	local government institutions
KOKKU	107 276	114 261	113 249	117 425	TOTAL

^a Äriregistris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad.

^b Maksukohustuslaste registris registreeritud tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjad, kes pole registreeritud äriregistris.

^a Economically active sole proprietors who have been registered in the Commercial Register.

^b Economically active sole proprietors who have been registered in the Register of Taxable Persons and which are not registered in the Commercial Register.

Statistilise profiili kuuluvad riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused tegevusala järgi, 1996, 2001–2004

Government and local government institutions in the statistical profile by economic activity, 1996, 2001–2004

Tegevusala	1996	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	193	4	4	4	4	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	1	1	1	1	1	<i>Fishing</i>
Mäetööstus		1	1	1	1	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	2	0		2	1	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus		10	11	13	9	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	15	17	9	7	6	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	4	1	1	5	3	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	-	-	-	-	1	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	7	6	6	6	6	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	4	1	4	4	2	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	132	72	72	76	60	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	767	626	583	606	559	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	970	1 395	1 341	1 348	1 340	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	375	251	214	190	178	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	286	970	977	969	990	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
KOKKU	2 756	3 355	3 224	3 232	3 161	TOTAL

Statistilise profiili kuuluvad mittetulundusühingud ja sihtasutused tegevusala järgi, 1996, 2001–2004

Non-profit associations and foundations in the statistical profile by economic activity, 1996, 2001–2004

Tegevusala	1996	2001	2002	2003	2004	Economic activity
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus	45	94	98	104	102	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Kalapüük	1	2	2	2	2	<i>Fishing</i>
Mäetööstus	-	-	-	-	-	<i>Mining</i>
Töötlev tööstus	2	10	13	14	17	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	-	2	3	3	1	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	-	-	5	5	7	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite, mootorrataste, isiklike tarbeesemete ning kodumasinatate remont	-	1	1	2	2	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Hotellid ja restoranid	-	7	7	8	8	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	5	19	21	23	25	<i>Transport, storage and communication</i>
Finantsvahendus	2	3	4	3	5	<i>Financial intermediation</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	3 627	8 356	9 344	10 161	10 648	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	4	4	12	13	64	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Haridus	57	151	184	207	240	<i>Education</i>
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	68	177	221	441	486	<i>Health and social work</i>
Muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus	5 068	7 306	8 194	8 926	9 847	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Palgatöötajatega kodumajapidamised	-	-	-	-	-	<i>Services to private households</i>
KOKKU	8 879	16 132	18 109	19 912	21 454	<i>TOTAL</i>

Mõisted

Ettevõtja — füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kaupade müük või teenuste osutamine on talle püsivaks tegevuseks, ning seaduses sätestatud äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts, tulundusühistu), välismaa äriühingu filiaal.

Institutsionaalne üksus — väikseim majanduslike otsuste tegemise keskus, mida iseloomustab käitumise ühetaolisus ja otsustamiste autonoomia oma põhifunktsioonide teostamisel.

Justiitsministeeriumi Registrikeskus — riigiasutus, mis peab linna- ja maakohtute registriosakondade keskandmebaasi, Eesti ettevõttereegistrit ja nende liitude registrit.

Kasumitaotluse üksus — mittetulundusühing, sihtasutus, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus.

Maksukohustuslaste register — Maksu- ja Tolliameti juures peetav register, kuhu kantakse kõik maksukohustuslased alates 1999. aastast.

Mittetulundusühingute ja sihtasutuste register — Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohtu juures peetav register, kuhu alates 1. oktoobrist 1996 registreeritakse mittetulundusühinguid ja sihtasutusi.

Omaniku liik — omaniku liikide jaotus on aluseks ettevõtjate klassifitseerimisele, lähtudes nende kapitaliosalusest (häälteenamuse kuuluvusest) äriühingus.

Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register — Rahandusministeeriumi juures peetav register, kuhu alates 1999. aastast registreeritakse valitsusasutusi ja valitsusasutuste hallatavaid riigiasutusi.

Statistiline profiil — majanduslikult aktiivsete institutsionaalsete üksuste andmebaas, mida Statistikaamet kasutab üldkogumina majandusstatistikas 1994. aastast.

Äriregister — Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohtu juures peetav register, kuhu alles 1. septembrist 1995 registreeritakse äriühinguid, füüsilisest isikust ettevõtjaid ning välismaa äriühingu filiaale.

Metoodika

Statistiline profiil on majanduslikult aktiivsete üksuste kogum, mida Statistikaamet kasutab üldkogumina majandusstatistikas 1994. aastast. Statistiline profiil moodustakse majandusüksuste statistilise registri andmete põhjal.

Majandusüksuste statistiline register on loodud juriidiliste registrite — äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri, maksukohustuslaste registri ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riikliku registri (RKOARR) — andmete alusel.

Peale äriregistrisse registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmete sisaldab majandusüksuste statistiline register maksukohustuslaste registrisse registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjate andmeid.

Statistilist registrit uuendatakse aasta jooksul juriidiliste registrite andmete ning ettevõtjatele ja teistele üksustele saadetavate spetsiaalsete küsitluslehtede põhjal. Kasutatakse ka kõikvõimalikke muid andmeallikaid: statistilised ja raamatupidamise aruanded ning meedia.

Uuendatud statistiline profiil valmib detsembriks. Seda kasutatakse sama aasta aastastatistika ja järgmise aasta lühiajastatistika koostamisel. Sinna kuuluvad kõik vaatlusperioodil tegutsenud üksused, k.a üksused, mis tegutsesid vaatlusperioodil vaid osa ajast.

Justiitsministeeriumi registrikeskuse andmete ja statistilise profiili andmete võrdlemisel tuleb arvestada:

- registrikeskuse andmed juriidilistesse registritesse registreeritud üksuste kohta on esitatud 2004. aasta lõpu seisuga, statistilise profiili andmed on 2004. aasta majanduslikult aktiivsete ja 2005. aastal potentsiaalselt aktiivsete üksuste kohta;
- registrikeskuse ja statistilise profiili üksuste tegevusalade andmed võivad erineda, sest andmebaase uuendatakse teineteisest sõltumatult;
- registrikeskuse andmed on jaotatud maakondlikult juriidiliste aadresside järgi, statistilise profiili maakondlik jaotus põhineb kontaktaadressidel, mis on enamasti üksuste reaalne tegutsemiskoht.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 3.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 3.

Definitions

Commercial Register — register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 September 1995 all companies (general partnerships, limited partnerships, private limited companies, public limited companies and commercial associations), sole proprietors and branches of foreign companies are registered.

Entrepreneur — natural person who offers goods or services for payment in his or her own name where the sale of goods and services is his or her permanent activity, or a company provided by law.

Institutional unit — an elementary economic decision-making centre characterised by uniformity of behaviour and decision-making autonomy in the exercise of its principal functions.

Ministry of Justice Centre of Registers — the holder of the Commercial Register and non-profit institutions and associations register.

Non-profit associations, foundations and institutions — non-profit associations, foundations, government institutions, local government institutions.

Non-profit institutions and associations register — register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 October 1996 all non-profit institutions and foundations are registered.

Register of Taxable Persons — register maintained by Tax and Customs Board, it registers since 1999 all taxable persons.

State register of state and local government agencies — register maintained by the Ministry of Finance and it registers since 1999 all state and local government agencies, and state agencies administered by government agencies.

Statistical profile — the database of economically active institutional units. Since 1994 the Statistical Office of Estonia uses this database as a sampling frame for all economic statistics.

Type of owner — type of owner serves as a basis for the classification of entrepreneurs on the assumption of their capital involvement (majority of votes) in the company.

Methodology

The statistical profile is the database of economically active units. Since 1994 the Statistical Office of Estonia uses this database as a sampling frame for all economic statistics. The statistical

profile is based on the Business Register for Statistical Purposes.

The Business Register for Statistical Purposes is based on the Commercial Register, the Non-Profit Institutions and Foundations Register, Register of Taxable Persons and the State Register of State and Local Government Agencies.

Besides data on sole proprietors registered in the Commercial Register, the Business Register for Statistical Purposes includes data on sole proprietors registered in the Register of Taxable Persons.

During the year the Business Register for Statistical Purposes is updated on the basis of legal registers, a special annual survey and all the other data sources, such as the statistical surveys, annual bookkeeping accounts, newspapers and Internet are also used.

The updated statistical profile is compiled in December every year and it is used for producing structural statistics for the same year and short-term statistics for the next year. All economically active units and all units active during at least a part of the reference period are included in the statistical profile.

When comparing the data of the Ministry of Justice Centre of Registers and the data of statistical profile, the following should be taken into account:

- the data of the Centre of Registers on units registered in legal registers have been presented as at the end of 2004 and the data of the statistical profile include all units, which were economically active in 2004 and potentially economically active in 2005;
- the data on the main economic activities in the Centre of Registers and in the statistical profile may be different due to independent updating of those databases;
- the data of the Centre of Registers have been distributed by counties by legal addresses and of the statistical profile by contact addresses, which are mostly the places where units are situated.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin*, No 3.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin*, No 3.

VÄLISKAUBANDUS

Foreign trade

Väljavedu riigi järgi, 2000–2004.....	278
Sissevedu riigi järgi, 2000–2004.....	282
Väljavedu kaubagrupi järgi, 2000–2004.....	285
Sissevedu kaubagrupi järgi, 2000–2004.....	290
<i>Exports by countries, 2000–2004.....</i>	<i>278</i>
<i>Imports by countries, 2000–2004.....</i>	<i>282</i>
<i>Exports by commodity chapters, 2000–2004.....</i>	<i>285</i>
<i>Imports by commodity chapters, 2000–2004.....</i>	<i>290</i>

Ülevaade

Peatükk esitab väliskaubandusstatistikat aastate 2000–2004 kohta.

Väliskaubanduse käive suurenes 2004. aastal 2003. aastaga võrreldes 152 miljardist kroonist 180 miljardini. Väljavedu hõlmas käibest 41%, sissevedu 59%. Väljavedu suurenes 19% ja sissevedu 18%.

Väliskaubanduse puudujääk suurenes. Kui 2003. aastal oli puudujääk 26,8 miljardit krooni, siis 2004. aastal 31,0 miljardit.

Eestist veeti 2004. aastal kaupu välja peamiselt Soome, Rootsi ja Saksamaale. Eelmise aastaga võrreldes suurenes väljavedu Soome, Rootsi, Saksamaale ning Lähti.

2003. aastaga võrreldes suurenes peamiselt masinate ja seadmete, transpordivahendite, mineraalsete toodete ning põllumajandussaaduste ja toidukaupade väljavedu. Oluliselt ei vähenenud väljavedu üheski kaubajaotises.

Overview

The chapter presents foreign trade statistics for 2000–2004.

The foreign trade turnover grew from 152 billion kroons in 2003 to 180 billion kroons in 2004. Exports was 41% and imports 59% of turnover. Compared to 2003 exports increased by 19% and imports by 18%.

The foreign trade deficit increased. In 2003 the foreign trade deficit was 26.8 billion kroons, in 2004 it was 31.0 billion kroons.

In 2004 goods were exported from Estonia mainly to Finland, Sweden and Germany. Compared to the previous year exports increased to Finland, Sweden, Germany and Latvia.

Compared to 2003, there was an increase mainly in the exports of machinery and equipment, of transport equipment, of mineral products and agricultural products and food preparations. There

was no considerable decrease in exports of any commodity section.

In 2004 machinery and equipment were exported most (27%). The share of other commodity sections was smaller (wood and products thereof — 13%, textiles and products thereof — 9% and agricultural products and food preparations — 8%).

In 2004 main import trading partners were Finland, Germany and Sweden. Imports from Finland, Russia, Germany and Lithuania increased considerably. At the same time imports from Ukraine decreased.

In imports, the largest increase occurred in the imports of machinery and equipment, metals and products thereof, mineral products and agricultural products and food preparations. There was a considerable decrease only in imports of transport equipment.

In imports the share of machinery and equipment was also largest (29%), followed by transport equipment (12%), metals and products thereof

(11%) and agricultural products and food preparations (9%).

Väljavedu riigi järgi, 2000–2004

Exports by countries, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Riik	2000	2001	2002	2003	2004	Country
KOKKU	53 900.1	57 856.4	56 992.2	62 627.2	74 277.3	TOTAL
Euroopa	51 305.9	51 993.1	51 940.3	57 937.3	68 031.9	Europe
Albaania	0.1	0.0	0.0	-	0.0	Albania
Andorra	-	2.2	3.2	0.2	-	Andorra
Austria	231.3	287.2	320.4	367.6	329.0	Austria
Belgia	479.9	393.8	463.6	728.8	652.9	Belgium
Bosnia ja Hertsegoviina	5.9	0.1	1.4	1.3	0.2	Bosnia and Herzegovina
Bulgaaria	4.2	6.3	7.0	10.3	28.4	Bulgaria
Fääri saared	4.0	5.0	2.0	4.1	7.1	Faroe Islands
Gibraltar	0.8	0.0	6.9	0.8	123.0	Gibraltar
Hispaania	286.3	162.6	345.2	213.1	678.3	Spain
Holland	1 323.9	1 603.6	1 951.8	1 890.1	2 247.5	Netherlands
Horvaatia	6.5	3.7	9.8	21.1	32.1	Croatia
Iirimaa	170.4	218.6	353.6	550.1	441.1	Ireland
Island	210.3	69.4	81.4	120.2	150.5	Iceland
Itaalia	536.8	564.2	605.1	776.0	670.3	Italy
Jugoslaavia	20.3	1.9	4.6	-	-	Yugoslavia, Federal Republic of
Kreeka	40.4	59.7	74.6	82.1	115.5	Greece
Leedu	1 511.1	1 733.8	1 987.9	2 341.6	3 254.8	Lithuania
Liechtenstein	1.4	1.0	0.7	0.9	1.4	Liechtenstein
Luksemburg	1.4	3.3	16.3	4.5	5.5	Luxembourg
Läti	3 790.2	3 983.2	4 216.7	4 395.7	5 852.7	Latvia
Makedoonia	0.1	0.9	3.0	1.2	2.1	Macedonia, the FYR of
Malta	15.4	18.9	33.4	19.0	18.3	Malta
Moldova	37.1	45.8	41.3	32.6	32.5	Moldova, Republic of
Monaco	0.4	1.1	0.1	0.2	-	Monaco
Norra	1 267.7	1 621.9	1 926.3	2 245.0	2 426.1	Norway
Poola	343.6	424.5	543.2	692.4	758.4	Poland
Portugal	168.5	75.7	56.0	88.4	98.0	Portugal
Prantsusmaa	728.3	629.5	774.6	1 080.5	1 115.7	France
Rootsi	11 050.6	8 117.3	8 737.5	9 521.5	11 396.7	Sweden
Rumeenia	7.7	6.6	9.6	10.0	32.4	Romania
Saksamaa	4 579.7	4 011.2	5 644.5	6 179.4	6 215.0	Germany
San Marino	0.1	-	-	0.3	0.1	San Marino
Serbia ja Montenegro	-	-	-	12.9	27.0	Serbia and Montenegro
Slovakkia	25.6	16.2	29.8	28.1	64.4	Slovakia
Sloveenia	6.9	5.0	8.4	13.5	18.9	Slovenia
Soome	17 434.8	19 587.1	14 111.6	16 215.3	17 176.3	Finland
Suurbritannia	2 351.3	2 432.7	2 749.8	2 613.8	2 638.4	United Kingdom
Šveits	248.9	357.5	417.9	367.5	322.4	Switzerland
Taani	1 850.8	2 035.0	2 536.5	2 500.3	2 451.7	Denmark
Tšehhi	96.5	115.9	211.2	354.8	315.5	Czech Republic
Ukraina	640.2	1 166.0	969.3	1 137.7	1 257.0	Ukraine
Ungari	404.7	544.8	719.6	792.8	2 722.5	Hungary
Valgevene	143.5	92.8	62.8	81.5	172.1	Belarus
Venemaa	1 278.3	1 587.1	1 901.7	2 440.1	4 180.1	Russian Federation

Väljavedu riigi järgi, 2000–2004

Exports by countries, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Riik	2000	2001	2002	2003	2004	Country
Aasia	1 252.4	1 912.3	1 934.5	1 943.1	2 574.4	Asia
Afganistan	-	-	0.1	0.9	0.1	<i>Afghanistan</i>
Araabia Ühendemiraadid	18.0	4.6	11.0	15.3	21.5	<i>United Arab Emirates</i>
Armeenia	1.6	2.5	3.3	3.3	5.7	<i>Armenia</i>
Aserbaidžaan	0.0	1.3	2.8	19.6	20.5	<i>Azerbaijan</i>
Bahreini	0.1	-	0.2	0.2	0.5	<i>Bahrain</i>
Bangladesh	0.7	2.1	3.8	1.0	1.4	<i>Bangladesh</i>
Bhutan	0.1	-	-	-	-	<i>Bhutan</i>
Filipiinid	10.8	10.3	1.6	8.3	1.2	<i>Philippines</i>
Gruusia	1.2	3.8	1.6	0.9	1.3	<i>Georgia</i>
Hiina	107.3	257.1	320.7	421.0	448.3	<i>China, People's Republic of</i>
Hongkong	75.8	103.4	128.5	120.3	78.6	<i>Hong Kong</i>
Iisrael	22.9	32.5	34.7	41.6	54.3	<i>Israel</i>
India	31.0	28.5	33.3	65.3	37.2	<i>India</i>
Indoneesia	24.4	21.5	25.3	32.8	7.1	<i>Indonesia</i>
Iraak	21.1	32.5	124.6	0.0	0.1	<i>Iraq</i>
Iraan	8.8	6.1	0.5	1.4	2.2	<i>Iran, Islamic Republic of</i>
Jaapan	102.4	571.8	195.7	228.0	215.7	<i>Japan</i>
Jeemen	-	36.1	-	0.0	-	<i>Yemen</i>
Jordania	0.0	-	0.2	1.1	2.1	<i>Jordan</i>
Kambodža	0.6	1.6	1.9	1.5	0.5	<i>Cambodia</i>
Kasahstan	16.2	11.8	56.0	46.1	71.8	<i>Kazakhstan</i>
Katar	-	-	0.1	0.1	0.5	<i>Qatar</i>
Korea RDV (Põhja-Korea)	0.0	-	-	0.1	0.1	<i>Korean DPR</i>
Korea Vabariik (Lõuna-Korea)	459.0	371.1	462.6	402.5	636.9	<i>Korea, Republic of</i>
Kuveit	1.5	4.2	3.8	3.6	3.7	<i>Kuwait</i>
Kõrgõzstan	5.2	0.2	0.0	2.1	5.9	<i>Kyrgyzstan</i>
Küpros	32.5	15.3	44.4	151.3	177.9	<i>Cyprus</i>
Laos	0.1	-	-	-	1.0	<i>Lao People's Democratic Republic</i>
Liibanon	3.2	1.9	1.6	1.0	1.4	<i>Lebanon</i>
Malaisia	19.1	107.7	99.6	28.7	34.3	<i>Malaysia</i>
Mongoolia	0.0	-	-	2.6	0.3	<i>Mongolia</i>
Myanmar (Birma)	-	0.0	0.1	0.1	0.1	<i>Myanmar</i>
Nepaal	-	0.1	0.1	0.1	0.2	<i>Nepal</i>
Omaan	1.7	1.9	2.2	2.3	3.4	<i>Oman</i>
Pakistan	0.5	0.3	88.6	15.8	10.6	<i>Pakistan</i>
Palestiina	-	-	-	-	1.5	<i>Palestinian territory, occupied</i>
Saudi Araabia	41.2	31.9	39.2	39.5	28.0	<i>Saudi Arabia</i>
Singapur	19.5	10.2	17.5	12.7	15.0	<i>Singapore</i>
Sri Lanka	13.0	14.5	29.7	23.4	19.6	<i>Sri Lanka</i>
Süüria	0.1	19.8	12.4	0.0	16.4	<i>Syrian Arab Republic</i>
Tadžikistan	-	-	0.9	-	0.7	<i>Tajikistan</i>
Tai	50.6	39.3	26.1	24.2	50.1	<i>Thailand</i>
Taiwan	61.2	46.4	48.9	32.5	60.4	<i>Taiwan</i>
Türgi	93.7	105.5	83.0	168.5	464.8	<i>Turkey</i>
Türkmenistan	0.1	8.6	8.1	1.0	1.1	<i>Turkmenistan</i>
Usbekistan	5.6	3.2	10.7	6.1	48.8	<i>Uzbekistan</i>
Vietnam	1.6	2.7	9.1	16.3	21.6	<i>Viet Nam</i>
Aafrika	318.1	425.6	307.6	379.8	232.7	Africa
Alžeeria	60.3	56.4	10.2	3.6	27.2	<i>Algeria</i>
Angola	0.1	2.1	17.0	4.0	1.8	<i>Angola</i>
Benin	-	6.7	6.5	-	1.1	<i>Benin</i>
Botswana	-	-	-	0.1	0.4	<i>Botswana</i>
Briti India ookeani ala	-	0.0	-	0.5	-	<i>British Indian Ocean Territory</i>
Cabo Verde	-	3.2	-	-	-	<i>Cape Verde</i>

Väljavedu riigi järgi, 2000–2004
Exports by countries, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Riik	2000	2001	2002	2003	2004	Country
Côte d'Ivoire	-	10.5	8.6	5.7	5.2	<i>Côte d'Ivoire</i>
Egiptus	184.2	157.5	170.5	194.2	87.1	<i>Egypt</i>
Ekvatoriaal-Guinea	-	-	-	0.0	-	<i>Equatorial Guinea</i>
Eritrea	2.1	-	0.0	-	-	<i>Eritrea</i>
Etiopia	-	-	-	96.4	2.7	<i>Ethiopia</i>
Gambia	-	-	0.2	-	0.2	<i>Gambia</i>
Ghana	5.8	17.1	11.6	18.8	0.1	<i>Ghana</i>
Guinea	0.4	-	-	0.4	1.0	<i>Guinea</i>
Kamerun	-	11.5	2.7	0.4	7.2	<i>Cameroon</i>
Kenya	0.9	0.7	1.4	0.3	5.9	<i>Kenya</i>
Kesk-Aafrika Vabariik	-	-	-	-	0.1	<i>Central African Republic</i>
Komoorid	-	-	-	-	0.1	<i>Comoros</i>
Kongo Demokraatlik	0.9	7.5	-	-	-	<i>Congo, the Democratic</i>
Libeeria	7.8	5.2	8.2	8.1	8.6	<i>Liberia</i>
Liiüia	0.8	1.6	16.9	9.0	2.2	<i>Libyan Arab Jamahiriya</i>
Lõuna-Aafrika Vabariik	3.2	16.1	9.3	5.1	10.7	<i>South Africa, Republic of</i>
Madagaskar	-	-	0.1	-	3.5	<i>Madagascar</i>
Malawi	-	-	-	0.7	1.3	<i>Malawi</i>
Mali	0.6	-	-	-	-	<i>Mali</i>
Maroko	5.9	45.4	29.7	16.1	18.2	<i>Morocco</i>
Mauritaania	0.2	1.6	2.6	3.6	3.1	<i>Mauritania</i>
Mauritius	-	0.1	0.0	0.0	9.3	<i>Mauritius</i>
Mayotte	-	-	0.0	-	-	<i>Mayotte</i>
Mosambiik	-	-	0.4	0.9	2.0	<i>Mozambique</i>
Namiibia	0.0	-	-	0.4	0.0	<i>Namibia</i>
Nigeeria	7.6	30.3	1.7	9.2	14.8	<i>Nigeria</i>
Niger	-	1.7	-	-	0.0	<i>Niger</i>
Rwanda	-	0.9	-	-	-	<i>Rwanda</i>
Sambia	0.6	-	-	-	-	<i>Zambia</i>
São Tomé ja Príncipe	0.3	0.4	-	-	-	<i>São Tomé and Príncipe</i>
Seišellid	-	-	-	0.7	0.4	<i>Seychelles and dependencies</i>
Senegal	-	0.3	-	0.0	0.1	<i>Senegal</i>
Sierra Leone	0.7	-	-	-	0.0	<i>Sierra Leone</i>
Sudaan	2.5	7.2	4.9	-	5.4	<i>Sudan</i>
Svaasimaa	-	-	-	0.1	0.1	<i>Swaziland</i>
Zimbabwe	-	-	0.3	0.3	0.0	<i>Zimbabwe</i>
Tansaania	-	-	-	-	0.7	<i>Tanzania, United Republic of</i>
Togo	32.7	40.5	4.0	-	0.3	<i>Togo</i>
Tuneesia	0.5	0.3	0.8	0.8	11.9	<i>Tunisia</i>
Tšaad	-	0.8	-	-	-	<i>Chad</i>
Uganda	-	-	-	0.4	-	<i>Uganda</i>
Põhja-Ameerika	965.8	1 485.1	1 647.9	1 941.6	2 660.1	North America
Ameerika Ühendriigid	721.5	1 057.6	1 277.3	1 556.6	2 376.4	<i>United States</i>
Antigua ja Barbuda	3.4	1.0	35.9	10.1	1.2	<i>Antigua and Barbuda</i>
Aruba	-	-	-	0.0	2.9	<i>Aruba</i>
Bahama saared	6.2	1.1	5.8	5.1	1.3	<i>Bahamas</i>
Barbados	1.6	0.0	0.1	0.0	0.8	<i>Barbados</i>
Belize	1.6	0.6	10.2	7.3	28.0	<i>Belize</i>
Bermuda	0.0	0.3	3.7	0.3	34.0	<i>Bermuda</i>
Briti Neitsisaared	3.5	0.5	4.1	1.5	1.2	<i>Virgin Islands, British</i>
Costa Rica	11.8	0.0	0.0	0.0	1.7	<i>Costa Rica</i>
Dominica	-	-	10.1	6.0	0.4	<i>Dominica</i>
Dominikaani Vabariik	-	-	11.8	7.1	2.2	<i>Dominican Republic</i>
El Salvador	-	-	-	-	1.1	<i>El Salvador</i>

Väljavedu riigi järgi, 2000–2004

Exports by countries, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Riik	2000	2001	2002	2003	2004	Country
Gröönimaa	1.0	-	-	0.7	-	Greenland
Guadeloupe	-	0.0	-	-	0.0	Guadeloupe
Guatemala	0.5	2.3	0.3	0.5	0.1	Guatemala
Haiti	0.8	-	-	-	-	Haiti
Hollandi Antillid	1.6	0.2	3.1	3.7	0.1	Netherlands Antilles
Honduras	0.0	-	-	-	0.0	Honduras
Jamaica	2.8	1.6	0.0	0.7	-	Jamaica
Kaimanisaared	-	0.2	0.0	0.3	0.1	Cayman Islands
Kanada	176.2	254.1	236.9	236.0	174.0	Canada
Kuuba	0.5	0.2	-	0.4	0.7	Cuba
Mehhiko	21.6	53.1	6.4	9.5	15.6	Mexico
Nicaragua	-	-	-	1.2	0.2	Nicaragua
Panama	9.2	109.4	17.1	17.8	8.6	Panama
Puerto Rico	-	0.1	5.9	7.4	4.1	Puerto Rico
Saint Kitts ja Nevis	-	-	-	0.4	-	Saint Kitts and Nevis
Saint Vincent ja Grenadiinid	2.0	2.6	11.4	3.6	4.4	Saint Vincent and the Grenadines
Trinidad ja Tobago	-	0.2	5.6	1.3	0.9	Trinidad and Tobago
Turks ja Caicos	-	-	-	64.1	-	Turks and Caicos Islands
USA Neitsisaared	-	-	2.2	-	0.1	Virgin Islands, U.S.
Lõuna-Ameerika	16.5	57.0	14.4	105.1	152.1	South America
Argentina	3.1	2.0	0.6	0.7	7.1	Argentina
Boliivia	-	-	0.4	0.3	-	Bolivia
Brasiilia	8.1	8.4	7.5	84.6	123.2	Brazil
Colombia	-	0.1	0.1	6.5	1.9	Colombia
Ecuador	0.2	0.0	0.1	0.1	3.1	Ecuador
Guyana	-	-	0.1	-	-	Guyana
Paraguay	-	-	0.6	-	0.1	Paraguay
Peruu	0.5	0.8	0.5	0.3	3.9	Peru
Suriname	0.1	-	-	-	-	Suriname
Tšiili	0.7	39.2	0.2	12.3	10.0	Chile
Uruguay	1.2	0.2	0.1	0.0	0.8	Uruguay
Venezuela	2.6	6.3	4.2	0.3	2.0	Venezuela
Austraalia ja Okeania	40.2	29.4	48.1	103.6	124.4	Australia and Oceania
Austraalia	37.6	26.5	31.8	45.1	119.7	Australia
Cooki saared	-	0.0	-	-	-	Cook Islands
Fidži	-	0.2	-	-	-	Fiji
Marshalli Saared	1.7	1.5	3.1	41.9	2.1	Marshall Islands
Niue	0.7	-	10.2	4.3	-	Niue
Tonga	-	-	0.0	-	-	Tonga
Uus-Meremaa	0.2	1.2	0.5	9.2	1.7	New Zealand
Vanuatu	-	-	0.2	0.1	0.2	Vanuatu
Ühendriikide hajasaared	-	-	2.3	3.0	0.7	U.S. Minor Outlying Islands
Riik määramata	1.2	1 953.9	1 099.4	216.7	501.7	Country unspecified

Sissevedu riigi järgi, 2000–2004^a
Imports by countries, 2000–2004^a
(miljonit krooni — million kroons)

Riik	2000	2001	2002	2003	2004	Country
KOKKU	72 214.2	75 081.5	79 475.5	89 426.7	105 254.2	TOTAL
Euroopa	68 531.7	70 044.2	72 161.9	81 886.8	95 798.5	Europe
Albaania	0.0	-	-	-	-	Albania
Andorra	1.8	-	0.0	-	-	Andorra
Austria	560.3	782.9	906.9	983.0	1 003.4	Austria
Belgia	1 276.2	1 550.3	1 786.8	1 827.1	1 960.8	Belgium
Bosnia ja Hertsegoviina	0.4	1.1	-	-	0.0	Bosnia and Herzegovina
Bulgaaria	69.8	69.9	53.5	59.0	92.9	Bulgaria
Fääri saared	-	0.0	0.3	-	-	Faroe Islands
Gibraltar	2.3	0.2	0.5	0.0	-	Gibraltar
Hispaania	383.7	454.8	496.4	547.1	655.6	Spain
Holland	2 260.0	2 923.6	3 826.4	4 100.5	3 784.9	Netherlands
Horvaatia	4.1	5.2	19.6	8.3	34.0	Croatia
Iirimaa	386.0	731.5	515.2	382.8	339.6	Ireland
Island	5.0	9.2	20.8	22.8	22.8	Iceland
Itaalia	1 741.3	2 086.4	3 321.7	2 401.3	2 520.6	Italy
Jugoslaavia	0.5	1.1	0.9	-	-	Yugoslavia, Federal Republic of
Kreeka	46.0	66.6	89.1	86.2	86.4	Greece
Leedu	1 418.2	2 282.3	3 026.2	3 683.3	5 568.7	Lithuania
Liechtenstein	5.1	1.2	2.7	1.2	2.4	Liechtenstein
Luksemburg	8.2	17.3	32.4	44.9	79.3	Luxembourg
Läti	2 990.8	3 004.6	3 227.2	3 789.2	4 985.2	Latvia
Makedoonia	1.0	0.9	0.8	0.6	0.5	Macedonia, the FYR of
Malta	1.0	47.4	58.3	111.7	52.5	Malta
Moldova	29.8	26.0	14.8	11.7	14.4	Moldova, Republic of
Monaco	0.8	1.2	7.0	1.2	0.6	Monaco
Norra	889.0	709.6	764.0	789.3	812.7	Norway
Poola	1 456.0	1 841.9	2 188.8	2 744.6	3 447.6	Poland
Portugal	53.4	92.1	87.9	98.1	109.5	Portugal
Prantsusmaa	1 322.2	1 577.4	1 776.2	1 894.4	2 071.7	France
Rootsi	7 617.0	7 521.2	8 364.5	8 782.0	10 256.3	Sweden
Rumeenia	13.9	19.0	24.9	25.1	38.7	Romania
Saksamaa	6 854.1	8 399.8	9 563.1	11 437.1	13 551.0	Germany
San Marino	0.5	2.1	1.3	2.7	0.7	San Marino
Serbia ja Montenegro	-	-	-	18.1	12.8	Serbia and Montenegro
Slovakkia	75.7	84.1	118.9	177.8	197.2	Slovakia
Sloveenia	55.0	74.2	72.2	99.2	127.9	Slovenia
Soome	27 161.0	22 487.8	18 366.6	19 268.8	23 323.7	Finland
Suurbritannia	1 392.2	1 546.0	1 886.1	1 859.4	2 339.9	United Kingdom
Šveits	544.5	601.4	711.7	751.7	661.6	Switzerland
Taani	2 185.5	2 238.0	2 315.6	2 419.4	2 733.8	Denmark
Tšehhi	456.0	617.4	692.2	898.2	1 070.9	Czech Republic
Ukraina	546.9	698.5	1 041.4	3 797.7	1 414.5	Ukraine
Ungari	475.8	877.3	535.6	689.9	1 489.2	Hungary
Valgevene	485.6	754.7	597.3	866.5	1 276.7	Belarus
Venemaa	5 755.1	5 838.0	5 646.1	7 204.9	9 657.5	Russian Federation
Aasia	2 923.4	4 037.5	5 827.1	5 599.9	7 235.8	Asia
Afganistan	-	-	-	-	0.2	Afghanistan
Araabia Ühendemiraadid	16.0	18.5	22.5	18.7	20.3	United Arab Emirates
Armeenia	2.5	0.9	0.2	0.1	0.1	Armenia
Aserbaidžaan	5.0	6.3	1.4	1.4	2.1	Azerbaijan
Bahrein	0.0	-	0.0	-	-	Bahrain
Bangladesh	2.6	-	0.2	0.4	0.6	Bangladesh
Filipiinid	1.3	1.4	14.2	32.8	11.4	Philippines
Gruusia	1.0	2.0	6.4	0.7	4.1	Georgia
Hiina	123.6	286.0	1 353.2	1 274.5	2 001.0	China, People's Republic of
Hongkong	201.6	1 293.2	1 408.7	965.8	1 031.6	Hong Kong

^a Andmed sisseveo kohta on esitatud saatjariigi järgi.
The data about imports are presented by country of consignment.

Sissevedu riigi järgi, 2000–2004^a
Imports by countries, 2000–2004^a
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — *Cont.*

Riik	2000	2001	2002	2003	2004	Country
Iisrael	41.7	31.7	26.9	71.8	42.8	<i>Israel</i>
India	27.5	47.2	44.9	41.7	66.0	<i>India</i>
Indoneesia	5.5	7.0	11.0	21.7	36.3	<i>Indonesia</i>
Iraan	6.7	3.1	2.3	7.2	8.1	<i>Iran, Islamic Republic of</i>
Jaapan	1 160.9	1 185.1	1 438.1	1 348.6	1 439.9	<i>Japan</i>
Jordania	-	-	-	0.1	0.0	<i>Jordan</i>
Kambodža	-	-	-	0.1	0.0	<i>Cambodia</i>
Kasahstan	110.4	51.8	77.6	69.8	187.1	<i>Kazakstan</i>
Korea RDV (Põhja-Korea)	163.9	0.1	0.2	0.2	0.1	<i>Korean DPR</i>
Korea Vabariik (Lõuna-Korea)	106.7	211.8	219.5	307.1	379.5	<i>Korea, Republic of</i>
Küpros	6.7	17.0	51.4	58.4	29.7	<i>Cyprus</i>
Kõrgõzstan	8.4	4.5	13.7	7.4	32.1	<i>Kyrgyzstan</i>
Laos	0.2	-	-	0.0	-	<i>Lao People's Democratic Republic</i>
Liibanon	-	0.2	0.0	1.0	8.2	<i>Lebanon</i>
Malaisia	17.5	159.4	238.4	45.0	97.7	<i>Malaysia</i>
Maldiivid	-	-	-	-	0.0	<i>Maldives</i>
Mongoolia	-	-	-	-	0.1	<i>Mongolia</i>
Myanmar (Birma)	-	-	-	-	0.0	<i>Myanmar</i>
Nepaal	0.2	0.0	0.0	0.0	0.1	<i>Nepal</i>
Omaan	-	0.0	-	-	-	<i>Oman</i>
Pakistan	81.3	74.0	79.5	120.2	144.7	<i>Pakistan</i>
Saudi Araabia	0.1	0.7	-	2.9	0.0	<i>Saudi Arabia</i>
Singapur	49.0	23.3	155.4	476.2	457.5	<i>Singapore</i>
Sri Lanka	9.7	5.3	6.8	6.9	7.1	<i>Sri Lanka</i>
Süüria	0.0	-	31.8	0.5	-	<i>Syrian Arab Republic</i>
Tadžikistan	5.0	12.7	41.7	75.9	88.9	<i>Tajikistan</i>
Tai	34.5	44.4	54.8	92.1	158.5	<i>Thailand</i>
Taiwan	455.7	188.2	173.4	268.1	639.3	<i>Taiwan</i>
Türgi	161.9	235.4	271.0	265.5	318.5	<i>Turkey</i>
Türkmenistan	3.4	28.4	20.2	0.0	0.3	<i>Turkmenistan</i>
Usbekistan	110.5	95.8	57.5	11.8	9.9	<i>Uzbekistan</i>
Vietnam	2.4	2.1	4.2	5.3	12.0	<i>Viet Nam</i>
Aafrika	55.2	54.6	106.3	54.7	124.3	<i>Africa</i>
Burkina Faso	3.7	-	-	-	-	<i>Burkina Faso</i>
Côte d'Ivoire	3.4	-	1.2	5.8	-	<i>Côte d'Ivoire</i>
Egiptus	0.5	0.8	1.3	1.5	2.9	<i>Egypt</i>
Ekvatoriaal-Guinea	-	-	-	0.0	-	<i>Equatorial Guinea</i>
Eritrea	1.3	0.1	-	-	-	<i>Eritrea</i>
Ghana	24.1	24.2	29.7	24.6	26.4	<i>Ghana</i>
Guinea	-	-	-	0.6	0.1	<i>Guinea</i>
Kamerun	3.0	0.0	-	-	-	<i>Cameroon</i>
Kenya	-	0.0	0.0	0.2	0.2	<i>Kenya</i>
Libeeria	2.4	0.0	-	-	-	<i>Liberia</i>
Lõuna-Aafrika	7.7	9.2	13.1	15.4	90.5	<i>South Africa, Republic of</i>
Madagaskar	0.0	-	-	-	0.2	<i>Madagascar</i>
Mali	3.8	1.2	11.7	-	-	<i>Mali</i>
Maroko	0.1	-	0.1	0.5	0.6	<i>Morocco</i>
Mauritaania	2.6	0.6	-	-	1.6	<i>Mauritania</i>
Mauritius	0.6	0.1	-	-	0.4	<i>Mauritius</i>
Namiibia	-	0.1	-	-	1.3	<i>Namibia</i>
Nigeeria	0.0	18.3	49.1	6.0	-	<i>Nigeria</i>
Niger	1.9	-	-	-	0.0	<i>Niger</i>

^a Andmed sisseveo kohta on esitatud saatjariigi järgi.
The data about imports are presented by country of consignment.

Sissevedu riigi järgi, 2000–2004^a
Imports by countries, 2000–2004^a
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Riik	2000	2001	2002	2003	2004	Country
Saint Helena	0.1	-	-	0.0	-	<i>Saint Helena and dependencies</i>
Seišellid	-	-	-	-	0.1	<i>Seychelles and dependencies</i>
Sierra Leone	-	-	-	-	0.0	<i>Sierra Leone</i>
Svaasimaa	-	0.0	-	-	-	<i>Swaziland</i>
Tansaania	-	-	0.1	-	-	<i>Tanzania, United Republic of</i>
Tuneesia	-	0.0	-	-	-	<i>Tunisia</i>
Uganda	-	-	-	0.1	-	<i>Uganda</i>
Põhja-Ameerika	671.8	874.2	1 227.8	1 669.4	1 788.9	North America
Ameerika Ühendriigid	591.3	727.4	1 082.1	1 200.2	1 243.3	<i>United States</i>
Antigua ja Barbuda	0.0	-	-	-	-	<i>Antigua and Barbuda</i>
Bahama saared	13.5	5.7	2.2	1.1	-	<i>Bahamas</i>
Barbados	-	-	-	-	0.5	<i>Barbados</i>
Belize	1.4	0.7	0.6	-	0.1	<i>Belize</i>
Bermuda	-	0.0	12.8	331.5	404.4	<i>Bermuda</i>
Briti Neitsisaared	0.0	0.3	0.1	0.6	0.5	<i>Virgin Islands, British</i>
Costa Rica	-	0.2	0.4	1.4	13.9	<i>Costa Rica</i>
Dominica	-	0.1	-	0.0	-	<i>Dominica</i>
Dominikaani Vabariik	0.0	0.0	0.0	0.2	4.2	<i>Dominican Republic</i>
Guadeloupe	0.1	-	-	-	-	<i>Guadeloupe</i>
Guatemala	0.9	-	-	-	-	<i>Guatemala</i>
Hollandi Antillid	0.9	0.2	-	-	-	<i>Netherlands Antilles</i>
Jamaica	0.3	-	0.0	0.0	-	<i>Jamaica</i>
Kanada	56.5	90.9	99.3	118.5	79.0	<i>Canada</i>
Kuuba	0.4	1.1	1.0	0.9	2.0	<i>Cuba</i>
Mehhiko	6.1	45.9	26.4	4.7	7.6	<i>Mexico</i>
Panama	0.1	1.5	2.3	5.0	30.7	<i>Panama</i>
Puerto Rico	0.1	-	-	-	-	<i>Puerto Rico</i>
Trinidad ja Tobago	0.2	-	-	-	-	<i>Trinidad and Tobago</i>
Turks ja Caicos	-	-	-	5.3	2.7	<i>Turks and Caicos Islands</i>
USA Neitsisaared	-	0.2	0.6	-	0.0	<i>Virgin Islands, U.S.</i>
Lõuna-Ameerika	25.7	42.3	88.4	87.6	256.6	South America
Argentina	7.3	9.2	48.6	25.2	49.6	<i>Argentina</i>
Boliivia	-	0.0	-	-	0.0	<i>Bolivia</i>
Brasiilia	7.7	18.3	11.7	37.4	153.1	<i>Brazil</i>
Colombia	0.2	0.5	0.5	0.0	3.3	<i>Colombia</i>
Ecuador	0.4	0.5	0.6	0.1	3.2	<i>Ecuador</i>
Peruu	2.7	4.4	4.9	5.4	6.0	<i>Peru</i>
Tšiili	7.1	8.7	19.6	17.6	38.1	<i>Chile</i>
Uruguay	0.2	0.7	2.5	1.8	3.3	<i>Uruguay</i>
Venezuela	0.1	0.0	-	0.1	-	<i>Venezuela</i>
Austraalia ja Okeania	6.4	28.7	63.8	128.2	46.0	Australia and Oceania
Ameerika Samoa	0.1	-	-	-	-	<i>American Samoa</i>
Austraalia	4.7	8.3	6.5	12.1	14.3	<i>Australia</i>
Fidži	0.0	-	-	-	0.0	<i>Fiji</i>
Guam	-	-	-	-	0.1	<i>Guam</i>
Niue	0.0	0.8	1.3	1.2	1.3	<i>Niue</i>
Norfolk	-	-	0.0	-	-	<i>Norfolk Islands</i>
Uus-Meremaa	1.6	18.8	55.9	114.9	30.3	<i>New Zealand</i>
Ühendriikide hajasaared	-	0.8	0.1	-	0.0	<i>U.S. Minor Outlying Islands</i>
Riik määramata	-	-	0.2	0.1	4.1	Country unspecified

^a Andmed sisseveo kohta on esitatud saatjariigi järgi.
The data about imports are presented by country of consignment.

Väljavedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Exports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
KOKKU	53 900.1	57 856.4	56 992.2	62 627.2	74 277.3	TOTAL
I JAOTIS	1 967.4	2 429.5	2 391.3	2 315.9	2 840.9	SECTION I
01 Elusloomad	27.2	112.2	160.7	101.2	81.8	Live animals
02 Liha ja toidukõlblikud subproduktid	231.4	275.6	259.8	345.8	567.5	Meat and edible meat offal
03 Kalad ja vähilaadsed, molluskid	927.7	1 069.1	968.6	939.8	978.8	Fish and crustaceans, molluscs
04 Piim ja piimatooted; linnumunad; naturaalne mesi	773.6	963.9	990.5	920.7	1 201.3	Dairy products; bird's eggs; natural honey
05 Muud loomsed tooted	7.5	8.7	11.7	8.4	11.5	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
II JAOTIS	282.9	289.3	330.3	369.6	467.5	SECTION II
06 Eluspuud ja muud taimed; löikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal	16.1	13.0	17.2	14.8	16.1	Live trees and other plants; cut flowers and ornamental foliage
07 Kõögivilid	37.2	37.3	40.4	45.8	41.0	Edible vegetables
08 Toiduks kasutatavad puu- viljad, marjad ja pähklid	44.9	39.7	84.7	66.8	79.1	Edible fruit and nuts
09 Kohv, tee, mate ja maitseained	69.4	54.4	52.7	91.3	153.4	Coffee, tea, mate, spices
10 Teravili	35.8	37.2	55.4	15.4	14.9	Cereals
11 Jahu, tangud ja kruubid; linnased; tärkliis	38.8	41.2	20.4	14.8	26.7	Products of the milling industry; malt; starches
12 Õliseemned ja -viljad; muud seemned ja viljad	22.6	40.8	41.7	95.3	102.4	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit
13 Šellak; kummivaigud, vaigud	8.7	13.4	10.9	13.4	24.1	Shellac; gums, resins
14 Taimne punumis- materjal; mujal nimeta- mata taimsed tooted	9.4	12.3	6.9	12.0	9.8	Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included
III JAOTIS	81.8	112.6	206.1	183.8	223.8	SECTION III
15 Loomsed ja taimsed rasvad ning õlid	81.8	112.6	206.1	183.8	223.8	Animal or vegetable fats and oils
IV JAOTIS	857.2	1 804.7	1 785.2	1 834.1	2 378.9	SECTION IV
16 Lihast, kalast, vähilaad- setest, molluskitest tooted	350.6	1 120.6	1 068.0	937.1	689.0	Preparations of meat, of fish, or of crustaceans
17 Suhkur ja suhkrust kondiitritooted	57.5	59.6	49.9	59.0	341.0	Sugar and sugar confectionery
18 Kakao ja kakaotooted	44.3	35.6	33.2	33.8	56.1	Cocoa and cocoa preparations
19 Linnastest, jahust, tärkliisest ja piimast valmistatud tooted; jahust kondiitritooted	34.3	57.0	41.5	33.2	50.0	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastrycooks' products
20 Kõogi- ja puuviljadest, pähklitest ning teistest taimeosadest tooted	17.6	22.4	29.5	29.2	36.6	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
21 Mitmesugused toidukaubad	100.5	136.0	149.8	213.4	280.7	Miscellaneous edible preparations
22 Joogid (veed), alkohol ja äädikas	231.5	311.5	358.2	449.1	779.0	Beverages, spirits and vinegar
23 Toiduainete tootmise jäätmed ja jäätmelised; tööstuslikult toodetud loomasööt	20.7	61.7	54.5	79.2	78.4	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder

Väljavedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Exports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
24 Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad	0.2	0.3	0.6	0.1	68.1	<i>Tobacco and manufactured tobacco substitutes</i>
V JAOTIS	1 317.7	1 234.3	1 535.5	1 781.7	3 387.6	SECTION V
25 Sool; väävel; mullad ja kivimid, lubi ja tsement	240.1	255.6	228.1	247.5	213.8	<i>Salt; sulphur; earths and stone, lime and cement</i>
26 Maagid, räbu ja tuhk	3.2	4.5	3.3	3.4	2.7	<i>Ores, slag and ash</i>
27 Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	1 074.4	974.2	1 304.1	1 530.8	3 171.1	<i>Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation</i>
VI JAOTIS	1 998.0	2 494.8	2 543.6	3 240.8	3 475.8	SECTION VI
28 Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, orgaanilised või anorgaanilised ühendid	255.2	308.1	245.5	277.2	394.3	<i>Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals</i>
29 Orgaanilised kemikaalid	327.3	308.2	257.3	353.3	522.3	<i>Organic chemicals</i>
30 Farmaatsiatooted	377.0	321.1	312.2	309.1	407.0	<i>Pharmaceutical products</i>
31 Väetised	311.4	362.4	310.9	604.9	435.3	<i>Fertilizers</i>
32 Park- ja värvainete ekstraktid; värvained, pigmentid jms; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid, tint	455.1	883.2	1 061.2	1 276.3	1 173.5	<i>Tanning or dyeing extracts; dyes, pigments and other colouring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks</i>
33 Eeterlikud õlid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid	25.5	33.6	40.0	51.6	75.9	<i>Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations</i>
34 Seep, orgaanilised pind- aktiivsed ained, pesu- vahendid, määrdeained, tehisvahad ja vahatooted, puhastus- ja poleerimis- vahendid, küünlad	74.2	87.1	109.8	112.9	138.5	<i>Soap, organic surface-active agents, washing and lubricating preparations, prepared waxes, polishing preparations, candles</i>
35 Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; fermendid	78.3	75.8	83.8	113.9	104.4	<i>Albuminoidal substances; modified starches; enzymes</i>
36 Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud	18.2	25.1	22.6	27.5	32.8	<i>Explosives; pyrotechnic products; matches</i>
37 Foto- ja kinokaubad	9.7	3.2	1.4	3.6	5.6	<i>Photographic or cinematographic goods</i>
38 Mitmesugused keemiatooted	66.1	87.0	98.9	110.5	186.2	<i>Miscellaneous chemical products</i>
VII JAOTIS	957.2	1 156.9	1 480.9	1 663.6	1 866.2	SECTION VII
39 Plastid ja plasttooted	795.8	991.2	1 253.4	1 415.8	1 542.9	<i>Plastics and articles thereof</i>
40 Kummi ja kummitooted	161.4	165.7	227.5	247.8	323.3	<i>Rubber and articles thereof</i>
VIII JAOTIS	506.3	674.9	696.9	609.2	777.3	SECTION VIII
41 Toornahk (v.a karusnahk) ja nahk	83.3	82.0	64.9	59.1	82.6	<i>Raw hides and skins (other than furskins) and leather</i>
42 Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; käekotid, reisitarbed jms tooted	77.5	103.2	116.8	110.6	113.2	<i>Articles of leather; saddlery and harness, travel goods, handbags and similar containers</i>
43 Karusnahk ja tehis- karusnahk; tooted nendest	345.5	489.7	515.2	439.5	581.5	<i>Furskins and artificial fur; manufactures thereof</i>

Väljavedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Exports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
IX JAOTIS	7 206.5	7 658.0	8 604.2	9 390.2	9 674.9	SECTION IX
44 Puit ja puittooted; puidusüsi	7 201.6	7 652.2	8 597.0	9 384.4	9 669.9	Wood and articles of wood; wood charcoal
45 Kork ja tooted sellest	0.1	0.1	0.3	0.2	0.4	Cork and articles of cork
46 Õlgedest ja muust punumismaterjalist tooted; korv- ja vitspunutised	4.8	5.7	6.9	5.6	4.6	Manufactures of straw and of other plaiting materials; basketware and wickerwork
X JAOTIS	992.5	1 132.1	1 320.5	1 313.7	1 521.7	SECTION X
47 Puidust või muust taimsest kiudmaterjalist paberimass; paberi- ja papijätmed	23.6	21.8	25.0	31.4	39.1	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; waste and scrap of paper or paperboard
48 Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted	856.4	937.0	1 071.9	1 035.1	1 138.3	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard
49 Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsitöökirjad	112.5	173.3	223.6	247.2	344.3	Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts
XI JAOTIS	6 095.7	6 640.2	6 863.4	6 791.4	6 653.8	SECTION XI
50 Siid	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	Silk
51 Lamba- jt loomade vill, jäme loomakarv	49.6	62.9	88.6	81.0	57.5	Wool, fine or coarse animal hair
52 Puuvill ja puuvilltooted	888.7	837.5	831.0	829.4	785.9	Cotton and articles thereof
53 Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja -riie	383.3	498.2	533.1	471.2	393.4	Other vegetable fibres; paper yarn and woven fabrics of paperyarn
54 Keemilised filamentkiud	25.7	23.8	22.2	31.7	36.7	Man-made filaments
55 Keemilised staapelkiud	38.8	38.5	34.3	24.4	34.5	Man-made staple fibres
56 Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nõõrid ja köied	272.3	291.2	189.2	184.1	179.6	Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables
57 Vaibad ja muud tekstiilpõrandakatted	93.6	124.7	141.8	206.1	202.8	Carpets and other textile floor coverings
58 Kootud erikangad; pit- sid; gobeläänid; tikan- did; viimistlusmaterjal	6.4	16.8	22.2	28.0	35.9	Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery
59 Impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud riie; tekstiiltooted tööstus- likuks otstarbeks	26.1	25.4	27.1	31.9	48.6	Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use
60 Trikookangad (silmkoekangad)	13.7	41.4	62.2	75.3	74.2	Knitted or crocheted fabrics
61 Silmkoelised ja heegel- datud rõivad	852.6	870.5	899.1	936.5	948.3	Articles of apparel and clothing accessories; knitted or crocheted
62 Rõivad ning rõivamanused, v.a silm- koelised ja heegeldatud	2 486.3	2 756.6	3 006.5	2 761.2	2 713.3	Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted
63 Muud tekstiilist valmistooted; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted, kaltsud	958.5	1 052.5	1 005.9	1 130.5	1 143.0	Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags

Väljavedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Exports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
XII JAOTIS	769.7	757.3	827.8	901.6	675.7	SECTION XII
64 Jalanõud jms tooted; nende toodete osad	711.3	694.8	753.5	806.6	596.9	Footwear, gaiters and the like; parts of such articles
65 Peakatted ja nende osad	56.3	59.5	69.7	89.4	73.6	Headgear and parts thereof
66 Vihmavarjud, päevavarjud, jalutuskepid, piitsad	1.5	1.5	1.7	2.1	2.4	Umbrellas, sun umbrellas, walking- sticks, seat-sticks, whips, riding- crops and parts thereof
67 Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; juustest tooted	0.6	1.5	2.9	3.5	2.8	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair
XIII JAOTIS	647.8	696.8	786.5	953.5	1 134.5	SECTION XIII
68 Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgukivist jms materjalist tooted	184.1	181.3	231.4	250.9	341.6	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials
69 Keraamikatooted	50.7	71.4	77.6	72.6	96.8	Ceramic products
70 Klaas ja klaastooted	413.0	444.1	477.5	630.0	696.1	Glass and glassware
XIV JAOTIS	137.4	163.4	155.1	87.3	86.3	SECTION XIV
71 Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääris- kivid, väärismetallid, juveeltoodete imitatsioonid; mündid	137.4	163.4	155.1	87.3	86.3	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coins
XV JAOTIS	3 829.0	3 973.2	4 444.6	5 333.3	5 796.3	SECTION XV
72 Mustmetallid	1 367.0	1 033.6	1 102.2	1 969.4	2 298.3	Iron and steel
73 Mustmetalltooted	1 545.7	1 984.0	2 178.2	2 032.6	2 010.7	Articles of iron or steel
74 Vask ja vasktooted	203.1	179.9	155.4	194.2	256.4	Copper and articles thereof
75 Nikkel ja nikkeltooted	4.6	5.4	8.1	7.0	39.4	Nickel and articles thereof
76 Alumiinium ja alumiiniumtooted	466.6	474.9	519.5	649.4	588.8	Aluminium and articles thereof
78 Plii ja plii tooted	2.8	4.3	3.3	4.6	59.6	Lead and articles thereof
79 Tsink ja tsinktooted	14.6	14.7	15.5	17.0	21.8	Zinc and articles thereof
80 Tina ja tinatooted	5.0	2.8	1.5	0.9	0.6	Tin and articles thereof
81 Muud värvilised metallid; tooted nendest	28.2	51.0	224.9	182.8	195.4	Other base metals; cermets; articles thereof
82 Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid	81.5	84.9	101.9	132.0	182.4	Tools, implements, cutlery, spoons and forks of base metal; parts thereof
83 Mitmesugused mitte- väärismetallist tooted	109.9	137.7	134.1	143.4	142.9	Miscellaneous articles of base metal
XVI JAOTIS	20 184.3	19 127.1	14 135.5	15 651.0	20 204.9	SECTION XVI
84 Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad	1 880.9	2 043.9	2 154.2	2 566.2	3 021.3	Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof
85 Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja -taasesustusseadmed, videokujutise ja -heli salvestus- ja taasesustus- seadmed	18 303.4	17 083.2	11 981.3	13 084.8	17 183.6	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles

Väljavedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Exports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
XVII JAOTIS	1 385.4	1 861.9	2 348.3	2 728.2	4 523.6	SECTION XVII
86 Raudtee- või trammivedurid, -veerem ja nende osad; raudteede või trammiteede seadmed, nende osad; igat liiki mehaanilised signalisatsiooniseadmed	109.9	109.4	106.9	270.7	637.0	<i>Railway and tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical traffic signalling equipment of all kinds</i>
87 Maismaatranspordi- vahendid, v.a raudtee- veerem ja trammid	1 094.4	1 550.3	1 977.0	2 176.4	3 455.5	<i>Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories</i>
88 Lennuaparaadid, kosmo- selaevad, nende osad	61.0	71.2	111.6	72.2	64.0	<i>Aircraft, spacecraft and parts thereof</i>
89 Laevad, paadid ja ujukonstruktsioonid	120.1	131.0	152.8	208.9	367.1	<i>Ships, boats and floating structures</i>
XVIII JAOTIS	1 077.0	953.8	1 052.6	1 284.1	1 478.9	SECTION XVIII
90 Optilised, foto-, kinematograafia-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- või kirurgiainstrumendid	1 028.4	904.1	1 000.5	1 224.7	1 413.5	<i>Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus</i>
91 Kellad ja nende osad	8.0	8.6	8.6	7.3	10.0	<i>Clocks and watches and parts thereof</i>
92 Muusikariistad; nende osad	40.6	41.1	43.5	52.1	55.4	<i>Musical instruments; parts and accessories of such articles</i>
XIX JAOTIS	0.3	0.4	0.2	0.3	0.9	SECTION XIX
93 Relvad ja laskemoon; nende osad ja lisandid	0.3	0.4	0.2	0.3	0.9	<i>Arms and ammunition; parts and accessories thereof</i>
XX JAOTIS	3 579.4	4 672.4	5 460.5	6 164.3	6 929.6	SECTION XX
94 Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetatamata lambid ja valgustid; sisevalgus- tusega sildid, valgus- tablood jms	3 196.5	4 218.8	4 995.8	5 674.9	6 278.5	<i>Furniture; bedding; mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated nameplates and the like; prefabricated buildings</i>
95 Mängud, mänguasjad, spordivahendid ja -inventar; nende osad	297.6	311.3	295.6	322.8	442.6	<i>Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof</i>
96 Mitmesugused tööstustooted	85.3	142.3	169.1	166.6	208.5	<i>Miscellaneous manufactured articles</i>
XXI JAOTIS	13.7	22.8	23.2	29.6	19.9	SECTION XXI
97 Kunstiteosed, kollektsiooni- objektid ja antiikesemed	13.7	22.8	23.2	29.6	19.9	<i>Works of art, collectors' pieces and antiques</i>
XXII JAOTIS	12.9	0.0	-	0.0	158.3	SECTION XXII
99 Tarned välisriikide laevadele ja muud määramata kaubad	12.9	0.0	-	0.0	158.3	<i>Supplies for foreign vessels and other unspecified goods</i>

Sissevedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Imports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
KOKKU	72 214.2	75 081.5	79 475.5	89 426.7	105 254.2	TOTAL
I JAOTIS	1 192.9	1 516.3	1 504.8	1 824.0	1 821.0	SECTION I
01 Elusloomad	14.9	20.8	19.2	14.7	27.8	Live animals
02 Liha ja toidukõlblikud subproduktid	567.7	692.4	580.2	558.3	674.9	Meat and edible meat offal
03 Kalad ja vähilaadsed, molluskid	322.0	487.5	526.2	591.2	631.1	Fish and crustaceans, molluscs
04 Piim ja piimatooted; linnumunad; naturaalne mesi	262.3	281.3	343.8	622.4	419.3	Dairy products; bird's eggs; natural honey
05 Muud loomsed tooted	26.0	34.3	35.4	37.4	67.9	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
II JAOTIS	1 697.4	1 798.5	1 914.3	1 987.3	2 331.2	SECTION II
06 Eluspuud ja muud taimed; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal	103.2	118.8	123.0	127.3	144.1	Live trees and other plants; cut flowers and ornamental foliage
07 Kõõgivilid	190.3	242.7	269.4	296.4	270.6	Edible vegetables
08 Toiduks kasutatavad puuviljad, marjad ja pähklid	459.6	502.5	505.7	626.4	703.1	Edible fruit and nuts
09 Kohv, tee, mate ja maitseained	391.6	359.7	360.1	383.3	456.2	Coffee, tea, mate, spices
10 Teravili	246.0	169.0	263.2	192.5	257.8	Cereals
11 Jahu, tangud ja kruubid; linnased; tärkliis	233.8	245.6	208.8	173.2	188.9	Products of the milling industry; malt; starches
12 Õliseemned ja -viljad; muud seemned ja viljad	66.1	150.7	173.0	175.9	284.6	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit
13 Šellak; kummivaigud, vaigud	6.5	8.9	10.3	11.6	24.9	Shellac; gums, resins
14 Taimne punumis- materjal; mujal nimetatud taimsed tooted	0.3	0.6	0.8	0.7	1.0	Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included
III JAOTIS	276.7	379.2	521.0	365.5	362.2	SECTION III
15 Loomsed ja taimsed rasvad ning õlid	276.7	379.2	521.0	365.5	362.2	Preparations of meat, of fish, or of crustaceans
IV JAOTIS	3 007.9	3 368.1	3 742.3	4 038.5	5 184.1	SECTION IV
16 Lihast, kalast, vähilaadsetest, molluskitest ja muudest veeseligrootutest tooted	109.8	122.5	141.5	147.4	178.4	Preparations of meat, of fish, or of crustaceans
17 Suhkur ja suhkrust kondiitritooted	391.2	426.4	417.1	486.6	594.0	Sugar and sugar confectionery
18 Kakao ja kakaotooted	198.9	212.3	250.7	301.1	360.0	Cocoa and cocoa preparations
19 Linnastest, jahust, tärglisest ja piimast valmistatud tooted; jahust kondiitritooted	275.9	332.0	356.4	390.4	429.8	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastrycooks' products
20 Kõõgi- ja puuviljadest, pähklitest ning teistest taimeosadest tooted	321.9	352.8	363.4	385.3	425.2	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
21 Mitmesugused toidukaubad	344.5	433.4	515.7	587.7	706.8	Miscellaneous edible preparations
22 Joogid (veed), alkohol ja äädikas	697.0	744.5	863.0	909.4	1 553.1	Beverages, spirits and vinegar

Sissevedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Imports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
23 Toiduainete tootmise jäägid ja jäätmad; tööstuslikult toodetud loomasööt	317.6	401.1	440.6	439.6	525.7	<i>Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder</i>
24 Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad	351.1	343.1	393.9	391.0	411.1	<i>Tobacco and manufactured tobacco substitutes</i>
V JAOTIS	4 413.6	4 616.6	4 853.4	5 041.3	7 274.5	SECTION V
25 Sool; väävel; mullad ja kivimid, lubi ja tsement	170.7	185.2	234.2	213.3	220.8	<i>Salt; sulphur; earths and stone, lime and cement</i>
26 Maagid, räbu ja tuhk	6.1	42.7	189.1	98.6	33.9	<i>Ores, slag and ash</i>
27 Mineraalne kütus, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused	4 236.8	4 388.7	4 430.1	4 729.4	7 019.8	<i>Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation</i>
VI JAOTIS	4 791.4	5 272.7	5 824.3	6 504.7	7 279.9	SECTION VI
28 Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, orgaanilised või anorgaanilised ühendid	147.4	180.6	271.4	279.6	263.0	<i>Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals</i>
29 Orgaanilised kemikaalid	413.8	344.7	350.2	437.9	585.0	<i>Organic chemicals</i>
30 Farmaatsiatooted	1 303.5	1 462.4	1 671.0	1 693.8	2 164.7	<i>Pharmaceutical products</i>
31 Väetised	348.7	436.4	359.1	692.2	571.1	<i>Fertilizers</i>
32 Park- ja värvainete ekstraktid; värvained, pigmentid jms; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid, tint	710.5	829.0	957.1	1 015.1	1 185.4	<i>Tanning or dyeing extracts; dyes, pigments and other colouring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks</i>
33 Eeterlikud õlid; parfumeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid	625.9	687.8	723.9	749.7	772.3	<i>Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations</i>
34 Seep, orgaanilised pindaktiivsed ained, pesuvahendid, määrdeained, tehisevahad ja vahatooted, puhastus- ja poleerimisvahendid, küünlad	369.7	405.1	463.3	473.7	496.9	<i>Soap, organic surface-active agents, washing and lubricating preparations, prepared waxes, polishing preparations, candles</i>
35 Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; fermentid	145.3	162.8	143.7	184.9	186.3	<i>Albuminoidal substances; modified starches; enzymes</i>
36 Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud	50.8	39.3	42.8	43.6	43.3	<i>Explosives; pyrotechnic products; matches</i>
37 Foto- ja kinokaubad	147.2	139.4	147.0	138.9	127.2	<i>Photographic or cinematographic goods</i>
38 Mitmesugused keemiatooted	528.6	585.2	694.8	795.3	884.7	<i>Miscellaneous chemical products</i>
VII JAOTIS	3 258.0	3 586.9	4 026.0	4 556.6	5 021.6	SECTION VII
39 Plastid ja plasttooted	2 675.4	2 942.7	3 273.6	3 722.7	4 073.9	<i>Plastics and articles thereof</i>
40 Kummi ja kummitooted	582.6	644.2	752.4	833.9	947.7	<i>Rubber and articles thereof</i>
VIII JAOTIS	711.8	892.8	975.1	940.9	968.3	SECTION VIII
41 Toornahk (v.a karusnahk) ja nahk	241.5	270.4	319.6	311.3	308.5	<i>Raw hides and skins (other than furskins) and leather</i>
42 Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; käekotid, reisitarbed jms tooted	163.3	204.4	229.1	224.3	249.2	<i>Articles of leather; saddlery and harness, travel goods, handbags and similar containers</i>
43 Karusnahk ja tehiskarusnahk; tooted nendest	307.0	418.0	426.4	405.3	410.6	<i>Furskins and artificial fur; manufactures thereof</i>

Sissevedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Imports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
IX JAOTIS	1 333.0	1 712.5	1 928.1	2 467.0	3 436.1	SECTION IX
44 Puit ja puittooted; puidusüsi	1 324.8	1 705.0	1 913.6	2 448.1	3 415.1	Wood and articles of wood; wood charcoal
45 Kork ja tooted sellest	2.9	2.9	7.6	9.3	6.5	Cork and articles of cork
46 Õlgedest ja muust punumis- materjalist tooted; korv- ja vitspunutised	5.3	4.6	6.9	9.6	14.5	Manufactures of straw and of other plaiting materials; basketware and wickerwork
X JAOTIS	2 174.1	2 213.9	2 174.2	2 175.1	2 414.3	SECTION X
47 Puidust või muust taimsest kiudmaterjalist paberimass; paberi- ja papijäätmed	8.4	25.9	9.4	10.6	10.7	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; waste and scrap of paper or paperboard
48 Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted	1 745.4	1 847.6	1 862.3	1 871.7	2 083.3	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard
49 Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad	420.3	340.4	302.5	292.8	320.3	Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts
XI JAOTIS	5 413.0	5 962.4	6 498.3	6 432.4	7 180.9	SECTION XI
50 Siid	5.0	5.5	4.4	6.1	8.5	Silk
51 Lamba- jt loomade vill, jäme loomakarv	175.5	200.8	213.9	178.5	179.2	Wool, fine or coarse animal hair
52 Puuvill ja puuvilltooted	1 063.4	1 147.6	1 240.5	1 169.2	1 292.0	Cotton and articles thereof
53 Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja -riie	185.7	229.9	246.3	252.8	244.5	Other vegetable fibres; paper yarn and woven fabrics of paperyarn
54 Keemilised filamentkiud	469.8	531.3	557.1	613.5	607.1	Man-made filaments
55 Keemilised staapelkiud	760.7	751.6	807.8	784.1	943.5	Man-made staple fibres
56 Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nöörid ja köied	171.0	199.1	249.9	278.3	281.0	Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables
57 Vaibad ja muud tekstiilpõrandakatted	64.7	70.6	77.7	74.5	79.0	Carpets and other textile floor coverings
58 Kootud erikangad; pitsid; gobeläänid; tikandid; viimistlusmaterjal	220.9	276.6	303.1	316.1	337.4	Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery
59 Impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud riie; tekstiiltooted tööstuslikuks otstarbeks	343.4	385.5	401.4	379.9	382.7	Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use
60 Trikoekangad (silmkoekangad)	302.6	291.9	365.4	363.7	354.1	Knitted or crocheted fabrics
61 Silmkoelised ja heegeldatud rõivad	524.4	612.9	672.9	652.2	877.3	Articles of apparel and clothing accessories; knitted or crocheted
62 Rõivad ning rõivamanused, v.a silmkoelised ja heegeldatud	907.5	972.7	1 007.3	965.7	1 148.5	Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted
63 Muud tekstiilist valmistooted; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted, kaltsud	218.4	286.4	350.6	397.8	446.1	Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags

Sissevedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Imports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
XII JAOTIS	762.1	883.4	876.8	866.8	895.1	SECTION XII
64 Jalanõud jms tooted; nende toodete osad	712.9	821.7	812.5	808.2	827.8	Footwear, gaiters and the like; parts of such articles
65 Peakatted ja nende osad	33.2	44.0	43.8	39.5	44.5	Headgear and parts thereof
66 Vihmavarjud, päevavarjud, jalutuskepid, piitsad	8.7	9.1	10.0	8.2	9.6	Umbrellas, sun umbrellas, walking- sticks, seat-sticks, whips, riding- crops and parts thereof
67 Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; juustest tooted	7.3	8.6	10.5	10.9	13.2	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair
XIII JAOTIS	1 160.2	1 307.3	1 508.3	1 664.6	1 725.8	SECTION XIII
68 Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgukivist jms materjalist tooted	420.2	474.2	547.3	612.4	628.7	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials
69 Keraamikatooted	277.0	310.8	339.9	351.9	380.9	Ceramic products
70 Klaas ja klaastooted	463.0	522.3	621.1	700.3	716.2	Glass and glassware
XIV JAOTIS	120.6	112.7	148.7	112.0	148.1	SECTION XIV
71 Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, väärismetallid, vääris- ja poolväärismetallid, juveeltoodete imitatsioonid; mündid	120.6	112.7	148.7	112.0	148.1	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coins
XV JAOTIS	5 869.3	6 088.2	7 138.4	8 269.7	11 638.2	SECTION XV
72 Mustmetallid	2 521.7	2 149.2	2 347.3	2 911.2	5 180.5	Iron and steel
73 Mustmetalltooted	1 690.2	1 968.6	2 412.0	2 687.7	3 325.3	Articles of iron or steel
74 Vask ja vasktooted	200.1	205.7	251.8	315.0	380.1	Copper and articles thereof
75 Nikkel ja nikkeltooted	10.0	126.7	117.5	69.0	86.0	Nickel and articles thereof
76 Alumiinium ja alumiiniumtooted	567.2	631.5	829.4	963.9	1 099.0	Aluminium and articles thereof
78 Plii ja pliitooted	1.0	2.6	4.3	6.4	7.2	Lead and articles thereof
79 Tsink ja tsinktooted	66.1	67.7	68.4	107.7	233.5	Zinc and articles thereof
80 Tina ja tinatooted	6.7	6.0	4.4	3.7	6.1	Tin and articles thereof
81 Muud värvilised metallid; tooted nendest	8.3	10.1	15.5	50.2	29.6	Other base metals; cermet; articles thereof
82 Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid	291.8	329.6	370.9	414.2	536.5	Tools, implements, cutlery, spoons and forks of base metal; parts thereof
83 Mitmesugused mitte- väärismetallist tooted	506.2	590.5	716.9	740.7	754.4	Miscellaneous articles of base metal
XVI JAOTIS	27 789.5	25 136.9	23 600.5	24 961.2	30 162.3	SECTION XVI
84 Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad	6 427.5	7 183.4	9 356.8	10 021.0	10 670.1	Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof
85 Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja -taasestusseadmed, videokujutise ja -heli salvestus- ja taasestus- seadmed	21 362.0	17 953.5	14 243.7	14 940.2	19 492.2	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles

Sissevedu kaubagrupi järgi, 2000–2004
Imports by commodity chapters, 2000–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Järg — Cont.

Kaubajaotis ja -grupp HS järgi	2000	2001	2002	2003	2004	Commodity section and chapter by HS
XVII JAOTIS	4 998.4	6 687.2	8 589.4	13 070.7	12 605.1	SECTION XVII
86 Raudtee- või trammivedurid, -veerem ja nende osad; raudteede või trammiteede seadmed, nende osad; igat liiki mehaanilised signalisatsiooniseadmed	133.7	394.3	767.9	4 125.0	1 806.5	<i>Railway and tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical traffic signalling equipment of all kinds</i>
87 Maismaatranspordivahendid, v.a raudteeveerem ja trammid	4 571.0	5 953.6	7 359.1	8 563.4	10 404.5	<i>Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories</i>
88 Lennuaparaadid, kosmoselaevad, nende osad	77.6	89.0	150.1	221.4	51.2	<i>Aircraft, spacecraft and parts thereof</i>
89 Laevad, paadid ja ujukonstruksioonid	216.1	250.3	312.3	160.9	342.9	<i>Ships, boats and floating structures</i>
XVIII JAOTIS	1 569.8	1 500.7	1 596.5	1 776.6	2 236.2	SECTION XVIII
90 Optilised, foto-, kinematograafia-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- või kirurgiainstrumendid	1 482.3	1 417.5	1 520.3	1 694.2	2 142.6	<i>Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus</i>
91 Kellad ja nende osad	62.2	55.0	46.9	42.3	45.1	<i>Clocks and watches and parts thereof</i>
92 Muusikariistad; nende osad	25.3	28.2	29.3	40.1	48.5	<i>Musical instruments; parts and accessories of such articles</i>
XIX JAOTIS	43.3	36.2	42.8	33.6	42.7	SECTION XIX
93 Relvad ja laskemoon; nende osad ja lisandid	43.3	36.2	42.8	33.6	42.7	<i>Arms and ammunition; parts and accessories thereof</i>
XX JAOTIS	1 628.7	1 941.6	2 007.2	2 037.5	2 419.3	SECTION XX
94 Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms	1 043.7	1 203.7	1 320.2	1 352.2	1 628.6	<i>Furniture; bedding; mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated nameplates and the like; prefabricated buildings</i>
95 Mängud, mänguasjad, spordivahendid ja -inventar; nende osad	349.8	468.7	394.0	410.8	490.9	<i>Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof</i>
96 Mitmesugused tööstustooted	235.2	269.2	293.0	274.5	299.8	<i>Miscellaneous manufactured articles</i>
XXI JAOTIS	2.5	6.1	5.1	2.6	41.0	SECTION XXI
97 Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed	2.5	6.1	5.1	2.6	41.0	<i>Works of art, collectors' pieces and antiques</i>
XXII JAOTIS	-	61.3	0.0	298.1	66.3	SECTION XXII
99 Tarned välisriikide laevadele ja muud määramata kaubad	-	61.3	0.0	298.1	66.3	<i>Supplies for foreign vessels and other unspecified goods</i>

Mõisted

CIF-väärtus — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustusega importiva maa riigipiirini.

FOB-väärtus — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veoga eksportiva maa riigipiirini.

Intrastat — Euroopa Liidu riikide vahelise kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Andmeid kogutakse Intrastati aruannetega, ekspordi ja impordi asemel kasutatakse mõisteid **kauba saabumine ja kauba lähetamine**.

Extrastat — Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega peetava kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Extrastati andmed on fikseeritud tollideklaratsioonides, kasutatakse mõisteid **eksport ja import**. Kogu väliskaubandusstatistika (nii Extrastat kui ka Intrastat) koostamisel kasutatakse mõisteid **väljavedu ja sissevedu**.

Metoodika

Metoodika muudatused, millega peab arvestama Eesti Euroopa Liiduga liitumise (1. mai 2004) eelse ja liitumise järgse statistika võrdlemisel.

Liitumiseelne väliskaubandusstatistika põhines tollideklaratsioonidel ja hõlmas peaaegu kogu kaubavahetust. Liitumisjärgse Euroopa Liidu (EL) riikide vahelise kaubavahetusstatistika koostamiseks kogutakse Intrastati kuaruandeid, mida peavad esitama ainult need ettevõtted, kelle ekspordi- või impordikäive ELi riikidega ületas aruandeperioodile eelnenud aastal miljon krooni. Vaatlusest välja jääv osa lisatakse hinnangute põhjal. Ettevõtete aruannete esitamata jätmisest, puudulikust täitmisest ja hilinenud esitamisest tekkinud andmekadu asendatakse samuti hinnangutega.

Intrastati puhul ei ole põhikaubandussüsteemi järgi koostatav statistika samaväärne tollideklaratsioonide alusel kogutavate põhikaubandussüsteemi andmetega. Suur osa kaubast, mis varem liikus tolli järelevalve all tolliladudes ja mida põhikaubandus-

süsteemi reeglite järgi statistikas ei arvestatud, on nüüd vabas ringluses ja võetud statistikasse, sest ELi sisese kaubanduse puhul asendusid tolliload vaheladudega.

Varasem Eesti väliskaubandusstatistika on üldjuhul avaldatud päritoluriigi järgi. Liikmesriikidevahelise kaubanduse puhul on kauba saabumisel põhiline partnerriik saatjariik. Ekspordi puhul märgiti varem viimane teadaolev sihtriik, Intrastati puhul märgitakse esimene sihtriik.

Varem oli väliskaubandusstatistika koostamisel kasutatud statistiline väärtus tollideklaratsioonil impordi puhul CIF-tüüpi ja ekspordi puhul FOB-tüüpi. Kuna eriläve (vabastab statistilise väärtuse, tarnetingimuse ja transpordiliigi esitamise nõudest) kohustusliku kehtestamise tõttu ei ole võimalik koguda CIF-tüüpi impordihindu ja FOB-tüüpi ekspordihindu ligi 30% liikmesriikidevahelise kaubanduse puhul, kogutakse kauba väärtuse andmeid kauba arve järgi.

Valuutade konverteerimise reeglite muutus (eelmise kuu viimase päeva kursi asemel aruandekuu keskmise kursi või tehingu toimumise päeva kursi kasutamine) võib tekitada reaalseid nihkeid väljaveo- ja sisseveokäivetes, kus valuuta on kõikuvama kursiga.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti rahvamajanduse arvepidamine. 2003. *National Accounts of Estonia*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

Väliskaubandus. 2004. *Foreign Trade*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

C.i.f. value — cost of commodity that includes the production, transportation and insurance costs up to the border of the importing country.

F.o.b. value — cost of commodity that includes the production and transportation costs up to the border of the exporting country.

Intrastat — is the special data system for collecting statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union. The data are collected by Intrastat reports and the concepts **arrivals and dispatches** are used instead of exports and imports.

Extrastat — is the data system for collecting statistics on the trade in goods between the non-Member States. The Extrastat data are collected by customs declarations and the concepts **exports and imports** are used.

In case of compilation of statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union and the non-Member States the concepts **exports and imports** are used.

Methodology

Changes in methodology that have to be taken into consideration when comparing statistics produced prior and after the accession of Estonia to the European Union (1 May 2004).

Before the accession, the production of foreign trade statistics was based on customs declarations and covered the trade almost completely. Foreign trade statistics between European Union Member States after the last accession is based on monthly Intrastat reports, which have to be submitted by only those enterprises whose value of exports or imports in trade with Member States in the year preceding the reference period exceeded 1 million kroons. The data for the remaining enterprises are estimated. Also the data missing due to non-response, insufficient completion of questionnaires and delays in sending the data are replaced by estimations.

Statistics compiled by special trade system on the basis of Intrastat reports do not coincide with the data compiled by special trade system on the basis of customs declarations. Large proportion of

goods, which moved in customs warehouses under the supervision of customs authorities and which were not taken into account in statistics according to the rules of the special trade system, are now in free circulation and included in statistics as customs warehouses were replaced by intermediate depots in the case of the internal EU trade.

3. Estonia's foreign trade statistics were previously, as a rule, published by the country of origin. In case of the trade between Member States, the main partner country at arrival of goods is the country of consignment. In case of exports, the last known country of destination used to be recorded previously, whereas Intrastat requires the recording of the first country of destination.

Previously, in production of foreign trade statistics, imports were valued CIF and exports were valued FOB. The establishment of a special threshold (which does not require the indication of the statistical value, delivery conditions and type of transport) does not allow to collect CIF import prices and FOB export prices for almost 30% of the trade between Member States, therefore the data on the value of goods are collected by the invoice of goods.

The change in the currency conversion rules (use of the average exchange rate or the exchange rate of the day of transaction instead of that of the last day of the previous month) may cause real deviations in export and import values, which are more affected by currency fluctuations.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti rahvamajanduse arvepidamine. 2003. *National Accounts of Estonia. Yearbook. Tallinn, 2005.*

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–6.*

Väliskaubandus. 2004. *Foreign Trade. Yearbook. Tallinn, 2005.*

KAUBANDUS JA TEENINDUS

Trade and service activities

Kaupade hulгимüük ettevõtte tegevusala järgi, 2000–2003.....	299
Kaupade hulгимüük hulгикаubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2000–2003	299
Kaupade hulгимüük, 2001–2003 (diagramm)	300
Kaupade jaemüük ettevõtte tegevusala järgi, 2000–2003	300
Kaupade jaemüük jaekaubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2000–2003	301
Kaupade jaemüük, 2001–2003 (diagramm).....	301
Kaupade jaemüügi mahuindeks, 2000–2003	302
Jaekaubandusettevõtete kaupluste arv ja pind, 1992–2002.....	302
Teenindusettevõtete majandusnäitajad tegevusala järgi, 2000–2003.....	303
Töövõljalikus töötaja kohta netokäibe alusel tegevusala järgi, 2002, 2003 (diagramm).....	304
Teenindusettevõtete puhaskasum töötaja kohta tegevusala järgi, 2002, 2003 (diagramm).....	304
<i>Wholesale sales by economic activity of enterprise, 2000–2003 .....</i>	
<i>Wholesale sales of wholesale trade enterprises by commodity group, 2000–2003.....</i>	<i>299</i>
<i>Wholesale sales of goods, 2001–2003 (diagram) .....</i>	<i>300</i>
<i>Retail sales by economic activity of enterprise, 2000–2003 .....</i>	<i>300</i>
<i>Retail sales of retail trade enterprises by commodity group, 2000–2003.....</i>	<i>301</i>
<i>Retail sales of goods, 2001–2003 (diagram) .....</i>	<i>301</i>
<i>Retail sales index, 2000–2003 .....</i>	<i>302</i>
<i>Number and area of stores of retail trade enterprises, 1992–2002 .....</i>	<i>302</i>
<i>Main financial data of service enterprises by kind of activity, 2000–2003.....</i>	<i>303</i>
<i>Labour productivity on the basis of net sales per employee by kind of activity, 2002, 2003 (diagram).....</i>	<i>304</i>
<i>Service enterprises net profit per employee by kind of activity, 2002, 2003 (diagram).....</i>	<i>304</i>

Ülevaade

Peatükk esitab kaubandus- ja teenindusstatistikat aastate 2000–2003 kohta.

Kaubandustegevus on mootorsõidukite ja mootor-rataste müük, hooldus ja remont; mootorikütuse jaemüük; hulgi- ja vahenduskaubandus; jaekaubandus; isiklike tarbesemete ning kodumasinate parandus.

Alates 2000. aastast on suurenenud kaubanduses müügitulud pidevalt.

Jaekaubanduse arengut iseloomustas 2003. aastal suurte ettevõtete turuosa suurenemine ning kaupade hinnalangus. Jaekaubandus- ning mootorsõidukite ja mootorikütuse müügi ettevõtted müüsid kaupa jae 38,5 miljardi krooni eest. Eelmiste aastatega võrreldes jaemüügi kasv mõnevõrra aeglustus, kiire kasv asendus stabiilse arenguga. Kui 2000. ja 2001. aastal suurenes jaemüük viiendiku, siis 2002. ja 2003. aastal ainult 11%. Jaemüük suurenes peamiselt keskmistes ja suurtes ettevõtetes (vähemalt 50 tööga hõivatut). Nende turuosa suurenes aastaga 47%-st 52%-ni. Üks jaemüügi aeglustumise tegureid oli hinnalangus. Kaupade hinnad odavnesid eelnenud aastaga võrreldes 0,2%. Toidukaupade hinnad alanesid 0,6%, tööstuskaubad kallinesid ainult 0,3%. Võrreldes 2000. aastaga olid kaubad 2003. aastal ainult 6,7% kallimad. Jaekaubandusettevõtete müüdud kaupade hulgas oli tööstuskaupu 62%, toiduaineid 28% ja alkohoolseid jooke ja tubakatooteid 10%. Toidukaupade jaemüük suurenes aastaga püsivhindades 7% ja tööstuskaupade jaemüük 13%. Kõige enam suure-

nes ehitusmaterjali ja elektriliste kodumasinate jaemüük (püsivhindades vastavalt 29% ja 27%), mis oli seotud kinnisvara turu kasvuga.

Hulgikaubandus- ning mootorsõidukite ja mootorikütuse müügi ettevõtted müüsid kaupa hulgi 90,7 miljardi krooni eest, 6% rohkem kui 2002. aastal. Hulгимüük kasvas 2003. aastal jaemüügi võrreldes aeglasemalt. Hulгикаubandust on mõjutanud jaekaubanduses toimunud muutused — suured kaubanduskeskused ostavad rohkem kaupu otse tootjatelt või kasutavad suuremate hulгикаubandusfirmade teenuseid. Suured hulгикаubandusettevõtted arenevad väikestest kiiremini. Keskmistes ja suurtes ettevõtetes kasvas hulгимüük 12%, ent väiksemates ainult 4%. Vaadeldaval aastatel on hulгимüügis vähenenud toidukaupade osatähtsus. Järjepidevalt on suurenenud mootorsõidukite ja nende osade ning mitmesuguste masinate ja seadmete osatähtsus, oluliselt on seda mõjutanud soodsad liisingutingimused. Suurenenud on ka metalltoodete ja ehitusmaterjali hulгимüük.

Teenindusettevõtetenä käsitletakse käesolevas peatükis äriühinguid, kelle põhitegevusala on kas rentimis-, arvuti-, äri- või isikuteenuste osutamine.

2003. aasta oli teenindusettevõtetele jätkuvalt edukas. Kasvasid nii ettevõtete arv ja tööhõive kui ka realiseerimise netokäive ja puhaskasum. Teenindusettevõtete realiseerimise netokäive suurenes eelmise aastaga võrreldes 7% ja oli kõigi ettevõtete realiseerimise netokäibest 4%. Teenindus-

ettevõtetes töötas 5% rohkem inimesi kui eelmisel aastal, puhaskasum töötaja kohta kasvas 1,5 korda.

Teenindusettevõtete realiseerimise netokäibest andsid enamiku äritegevusettevõtted, samas andsid kõige suurema osa käibe kasvust arvuti-teenindusettevõtted. Käibe kasv oli kõige kiirem rentimis- ja isikuteenindusettevõtetel. 89% kasumist andsid äritegevusettevõtted, samas oli puhaskasum töötaja kohta rentimisteenuseid osutanud ettevõtetes kõige suurem.

Kõige rohkem teenindusettevõtetest osutas äriteenuseid, nagu õigusabi, nõustamine, raamatupidamis-, reklaami-, tõlke- ja puhastusteenused, ning tegutses turu-uuringute, arhitekti- ja inseneritegevuse, turvatöö ja muu äritegevuse valdkonnas. Nendel tegevusaladel tegutses 4400 ettevõtet ehk teenindusettevõtetest peaaegu kolm neljandikku ja nad andsid teenindusettevõtete käibest 72%. Äritegevusettevõtetes oli ligi 29 000 hõivatut. Nende ettevõtete realiseerimise netokäibe kasv oli

eelmiste aastatega võrreldes aeglasem, kuid netokäive oli siiski 2% suurem kui aasta varem. Töötajate arv suurenes kiiremini kui realiseerimise netokäive ja see tõi kaasa vähenenud tööviljakuse. Tegevusalale on omane keskmisest väiksem tööviljakus (realiseerimise netokäive töötaja kohta).

Arvutiteenuste osutamine on kiiresti arenev tegevusala. 2003. aastal tegutses Eestis üle 700 arvutiteenuseid pakkuva ettevõtte. Nendest kolmveerand tegeles tarkvaraalase nõustamise ja tarkvara tarnimisega. Arvutiteenindusettevõtetes oli üle 3400 tööga hõivatut. Arvutiteenindusettevõtete realiseerimise netokäive suurenes aastaga 19%, töötajate arv 11%.

Rentimis- ning isikuteenuseid osutavate ettevõtete realiseerimise netokäive suurenes 29%. Netokäive töötaja kohta oli isikuteenuseid osutavates ettevõtetes teenindusettevõtete keskmisest 1,7 korda väiksem.

Overview

The chapter presents statistics on trade and service activities for 2000–2003.

Trade activities are sale, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles; retail sale of automotive fuel; wholesale and intermediate trade; retail sales; repair of personal and household goods.

Since 2000 revenues from sales in trade have been continuously increasing. The development of retail trade in the last years is characterized by the increase in the share of trading network and the fall in the prices of goods.

In 2003 the retail trade enterprises and enterprises active in the sale of motor vehicles and automotive fuel sold goods by retail for 38.5 billion kroons. The growth of retail trade slowed down in comparison with the previous years. Fast growth was replaced with stable development. If in 2000 and in 2001 retail sales increased by a fifth, then in 2002 and in 2003 by 11%. Retail sales increased mainly in medium-sized and large enterprises (with at least 50 employees). The market share of medium and large retail trade enterprises increased from 47% to 52%.

The delay in the growth of retail sales was also influenced by the fall of prices. In 2003 compared to 2002, the prices of goods fell by 0.2%. The prices of food products decreased by 0.6%, the prices of manufactured goods rose only by 0.3%. In 2003 compared to 2000, goods were 6.7% more expensive. Industrial goods accounted for 62%, food products for 28% and alcoholic beverages and tobacco products for 10% of retail sales. The increase was larger than average in the sales of building materials and household appliances (29% and 27%, respectively), this is related to the growth of the real estate market.

Wholesale trade enterprises and enterprises active in the sale of motor vehicles and automotive fuel sold goods by wholesale for 90.7 billion kroons, i.e. 6% more than in 2002. Wholesale trade grew more slowly in comparison with retail trade. Wholesale trade was influenced by changes in retail trade — large trade centres buy more goods directly from manufacturers or use the services of larger wholesale sales enterprises. Large wholesale trade enterprises develop more quickly than small. Wholesale trade increased mainly in large and medium-sized enterprises — 12%, in small enterprises only 4%. In 2000–2003, the share of food in wholesale trade has decreased. The wholesale sales of motor vehicles, of all kinds of machinery, equipment, their parts and accessories has increased mainly due to favourable leasing conditions.

In this chapter service enterprises are enterprises whose main economic activity is rendering renting, computer, business or personal services.

For service enterprises the year 2003 was successful. Both the number of enterprises and the number of employees, as well as net sales and profit have increased. In 2003 the turnover of service enterprises increased 7% compared to 2002 and accounted for 4% of the total turnover of all enterprises in Estonia. Service enterprises employed 5% of more people than in the previous year and the net profit per employee grew 1.5 times.

The largest share of the net sales of service enterprises was in business enterprises. At the same time computer enterprises gave the largest share of the gain of the net sales. The growth of the net sales was the fastest in renting and personal service enterprises. Other business activities gave 89% of the net profit, while net profit per employee was the largest in renting.

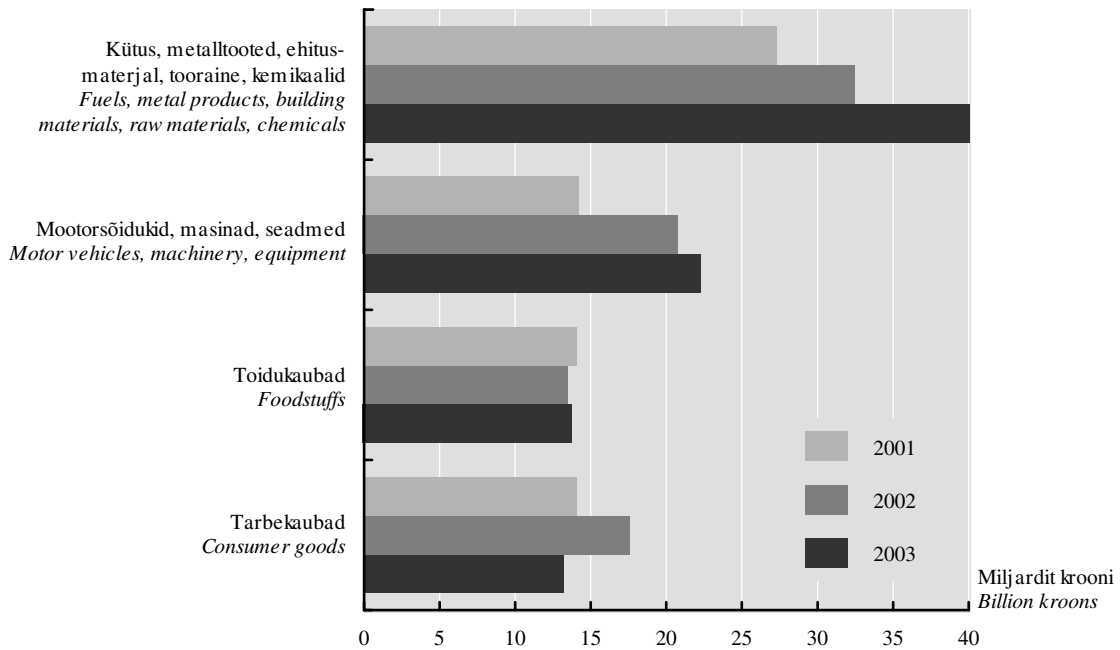
Kaupade hulgimüük ettevõtte tegevusala järgi, 2000–2003
Wholesale sales by economic activity of enterprise, 2000–2003
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Ettevõtte tegevusala	2000	2001	2002	2003	Economic activity of enterprise
Hulgi- ja vahenduskaubandus hulgikaubandusettevõtetes (k.a mootorsõidukite ning nende osade ja kütuse müügi ettevõtted)	66 552	70 868	85 943	90 665	Wholesale and intermediate trade in wholesale trade enterprises (including enterprises engaged in the sale of motor vehicles, their parts and automotive fuel)
hulgikaubandus vahendustasu või lepingute alusel	2 069	2 643	2 260	2 191	wholesale on a fee or contract basis
põllumajandustoorme ja elusloomade hulgimüük	351	563	989	903	wholesale of agricultural raw materials and live animals
toidukaupade, jookide ja tubakatoodete hulgimüük	14 639	13 812	13 437	13 050	wholesale of food, beverages and tobacco products
tekstiiltoodete, rõivaste ja jalatsite hulgimüük	1 498	807	1 162	1 230	wholesale of textiles, clothing and footwear
majatarvete hulgimüük	7 670	8 459	10 902	10 392	wholesale of household goods
tahke-, vedel- ning gaaskütuse jms toodete hulgimüük	12 856	13 942	16 075	15 354	wholesale of solid, liquid and gaseous fuels
mootorsõidukite ja nende osade hulgimüük	5 386	6 730	9 790	11 118	wholesale of motor vehicles, their parts and accessories
metallide, ehitusmaterjali, keemiatoodete ja jäätmete hulgimüük	10 273	12 927	16 409	18 539	wholesale of metals, building materials, chemical products and waste
masinate ja seadmete hulgimüük	7 620	8 026	9 744	11 391	wholesale of machinery and equipment
muu hulgimüük	4 190	2 959	5 175	6 497	other wholesale
Hulgimüük jaekaubandusettevõtetes	5 020	6 810	4 941	4 632	Wholesale sales in retail trade enterprises
Hulgimüük teistes ettevõtetes	1 727	1 635	1 655	1 612	Wholesale sales in other enterprises
KOKKU	73 299	79 313	92 539	96 909	TOTAL

Kaupade hulgimüük hulgikaubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2000–2003
Wholesale sales of wholesale trade enterprises by commodity group, 2000–2003
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Kaubagrupp	2000	2001	2002	2003	Commodity group
Hulgi müüdid kaubad	65 976	70 149	85 535	90 379	Goods sold by wholesale
toidukaubad	14 265	13 991	13 414	13 719	foodstuffs
tarbekaubad	14 567	13 993	17 467	13 106	consumer goods
põllumajandustoore ja elusloomad	897	877	1 602	1 377	agricultural raw materials and live animals
tahke-, vedel- ja gaaskütus; metalltoodet, ehitusmaterjal, tooraine ja kemikaalid	24 738	27 191	32 402	39 998	solid, liquid and gaseous fuels; metal products, building materials, raw materials and chemicals
mootorsõidukid, masinad ja seadmed ning nende osad ja tarvikud	11 509	14 097	20 650	22 179	motor vehicles, machinery, equipment, their parts, and accessories
Vahendatud kaubad	576	719	408	286	Intermediate goods
KOKKU	66 552	70 868	85 943	90 665	TOTAL

Kaupade hulgemüük, 2001–2003
Wholesale sales of goods, 2001–2003
(jooksevhinnad — current prices)

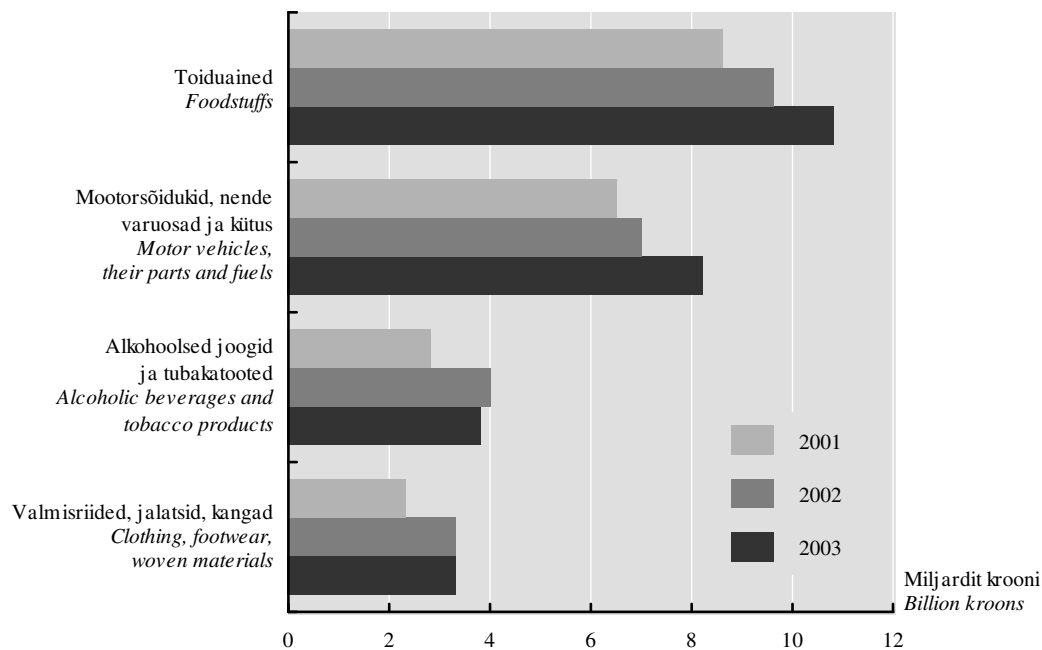
Kaupade jaemüük ettevõtte tegevusala järgi, 2000–2003
Retail sales by economic activity of enterprise, 2000–2003
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Ettevõtte tegevusala	2000	2001	2002	2003	Economic activity of enterprise
Jaemüük jaekaubandusettevõtetes (k.a mootorsõidukite ning nende varuosade ja kütuse müügi ettevõtted)	26 125	31 444	34 772	38 470	<i>Retail sales in retail trade enterprises (including enterprises engaged in the sale of motor vehicles, their parts and accessories, and automotive fuel)</i>
jaemüük toidukaupade spetsialiseerimata kauplustes	8 773	11 007	12 942	14 580	<i>retail sale of food, beverages and tobacco in non-specialised stores</i>
jaemüük tööstuskaupade spetsialiseerimata kauplustes	2 406	2 883	2 854	2 338	<i>retail sale of manufactured goods in non-specialised stores</i>
jaemüük toidukaupade spetsialiseeritud kauplustes	535	664	968	848	<i>retail sale of food, beverages and tobacco in specialised stores</i>
apteegikaupade ja kosmeetikavahendite jaemüük	1 159	1 484	1 724	2 064	<i>retail sale of pharmaceutical goods and cosmetic articles</i>
tekstiiltoodete, rõivaste ja jalatsite jaemüük	902	1 218	1 316	1 329	<i>retail sale of textiles, clothing and footwear</i>
majatarvete, kodumasinade, rauakaupade, ehitusmaterjali jaemüük	2 869	3 196	3 380	4 391	<i>retail sale of household goods and appliances, hardware and building materials</i>
mootorikütuse jaemüük	3 513	3 504	3 873	3 886	<i>retail sale of automotive fuel</i>
mootorsõidukite ja nende osade jaemüük	2 761	3 575	3 769	4 829	<i>retail sale of motor vehicles, their parts and accessories</i>
muu jaemüük	3 207	3 913	3 946	4 205	<i>other retail sale</i>
Jaemüük hulgikaubandusettevõtetes	3 811	3 897	3 873	4 667	<i>Retail sales in wholesale trade enterprises</i>
Jaemüük teistes ettevõtetes	867	998	887	993	<i>Retail sales in other enterprises</i>
KOKKU	30 803	36 339	39 532	44 130	TOTAL

Kaupade jaemüük jaekaubandusettevõtetes kaubagrupi järgi, 2000–2003
Retail sales of retail trade enterprises by commodity group, 2000–2003
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Kaubagrupp	2000	2001	2002	2003	Commodity group
Toidukaubad	9 156	11 435	13 656	14 580	<i>Food</i>
toiduained	6 772	8 626	9 630	10 801	<i>foodstuffs</i>
alkohoolsed joogid ja tubakatooted	2 384	2 809	4 026	3 779	<i>alcoholic beverages and tobacco products</i>
Tööstuskaubad	16 969	20 009	21 116	23 890	<i>Manufactured goods</i>
valmisriided, jalatsid, kangad	2 030	2 256	3 284	3 339	<i>clothing, footwear, woven materials</i>
mootorsõidukid, nende osad ja kütus	5 729	6 510	7 039	8 247	<i>motor vehicles, their parts and fuel</i>
muud kaubad	9 210	11 243	10 793	12 304	<i>other goods</i>
KOKKU	26 125	31 444	34 772	38 470	TOTAL

Kaupade jaemüük, 2001–2003
Retail sales of goods, 2001–2003
 (jooksevhinnad — current prices)

Kaupade jaemüügi mahuindeks, 2000–2003

Retail sales index, 2000–2003

(püsivhinnad, 2000 = 100 — constant prices, 2000 = 100)

Aasta <i>Year</i>	Toidukaubad			Tööstuskaubad				Kokku <i>Total</i>
	<i>Food</i>	toiduained <i>foodstuffs</i>	alkohoolsed joogid ja tubakatooted <i>alcoholic beverages and tobacco products</i>	valmisriided, jalatsid, kangad <i>clothing, footwear, woven materials</i>	mootorsõidukid, nende osad ja kütus <i>motor vehicles, their parts and fuel</i>	muud kaubad <i>other goods</i>		
2000	100	100	100	100	100	100	100	100
2001	117	118	115	115	107	113	118	115
2002	136	127	162	120	150	126	110	125
2003	146	146	148	136	150	149	124	138

Jaekaubandusettevõtete kaupluste arv ja pind, 1992–2002^a

Number and area of stores of retail trade enterprises, 1992–2002^a

Kauplemiskoht	Aasta <i>Year</i>	Arv <i>Number</i>	Müügi- pind, 1000 m ² <i>Sales area, 1000 m²</i>	Kaupluse keskmine müügi- pind, m ² <i>Average sales area of a store, m²</i>	Trading place
Kauplused kokku	1992	2 805	281	100	<i>Stores total</i>
	1993	3 168	314	99	
	1994	3 564	358	100	
	1995	4 523	428	95	
	1996	4 135	422	102	
	1997	3 989	450	113	
	1998	4 753	521	110	
	1999	5 366	654	122	
	2000	5 615	747	133	
	2002	6 198	985	159	
Kioskid	1992	386	..	..	<i>Kiosks</i>
	1993	952	..	..	
	1994	609	..	..	
	1995	1 060	..	..	
	1996	834	..	..	
	1997	731	..	..	
	1998	762	..	..	
	1999	986	..	..	
	2000	1 418	..	..	
	2002	1 921	..	..	

^a V.a mootorsõidukite ja mootorrattaste müük.
Except sale of motor vehicles and motorcycles.

Teenindusettevõtete majandusnäitajad tegevusala järgi, 2000–2003
Main financial data of service enterprises by kind of activity, 2000–2003

Näitaja <i>Indicator</i>	Masinate rentimine operaatorita ja kodumasinate väljüürimine <i>Renting of machinery and equipment without operator</i>	Arvutid ja nendega seotud tegevus <i>Computer and related activities</i>	Muu äritegevus <i>Other business activities</i>	Muu teenindus <i>Other service activities</i>	Teenindus- ettevõtte kokku <i>Service enterprises total</i>	Teenindusettevõtete osatähtsus kõikide ettevõtete hulgas, % <i>Service enterprises share of all enterprises, %</i>
-----------------------------	--	--	--	---	--	---

Ettevõtete arv

Number of enterprises

2000	161	417	3 237	464	4 279	14
2001	224	534	3 776	466	5 000	15
2002	293	666	4 122	470	5 551	16
2003	323	738	4 435	501	5 997	16

Töötajate arv

Number of employees

2000	660	2 256	22 307	2 580	27 803	7
2001	672	2 622	24 776	2 704	30 774	8
2002	1 044	3 073	27 581	2 874	34 572	9
2003	1 089	3 424	28 816	2 877	36 206	9

Investeeringud, miljonit krooni

Investments, million kroons

2000	141	42	498	33	713	4
2001	111	63	755	32	961	5
2002	251	68	689	34	1 042	4
2003	873	81	860	65	1 879	7

Realiseerimise netokäive, miljonit krooni

Net sales, million kroons

2000	373	1 346	6 916	336	8 971	4
2001	556	1 692	9 111	357	11 716	4
2002	832	1 837	9 850	494	13 013	4
2003	1 072	2 187	10 075	637	13 971	4

Eksport, miljonit krooni

Export, million kroons

2000	18	278	880	27	1 203	2
2001	40	301	1 515	28	1 884	3
2002	38	385	1 591	79	2 093	3
2003	103	423	1 422	70	2 018	3

Palgakulu, miljonit krooni

Wages and salaries, million kroons

2000	31	242	1 365	68	1 707	8
2001	43	340	1 794	77	2 254	10
2002	72	406	2 134	95	2 707	10
2003	93	502	2 327	112	3 034	10

Puhaskasum (-kahjum), miljonit krooni

Net profit (loss), million kroons

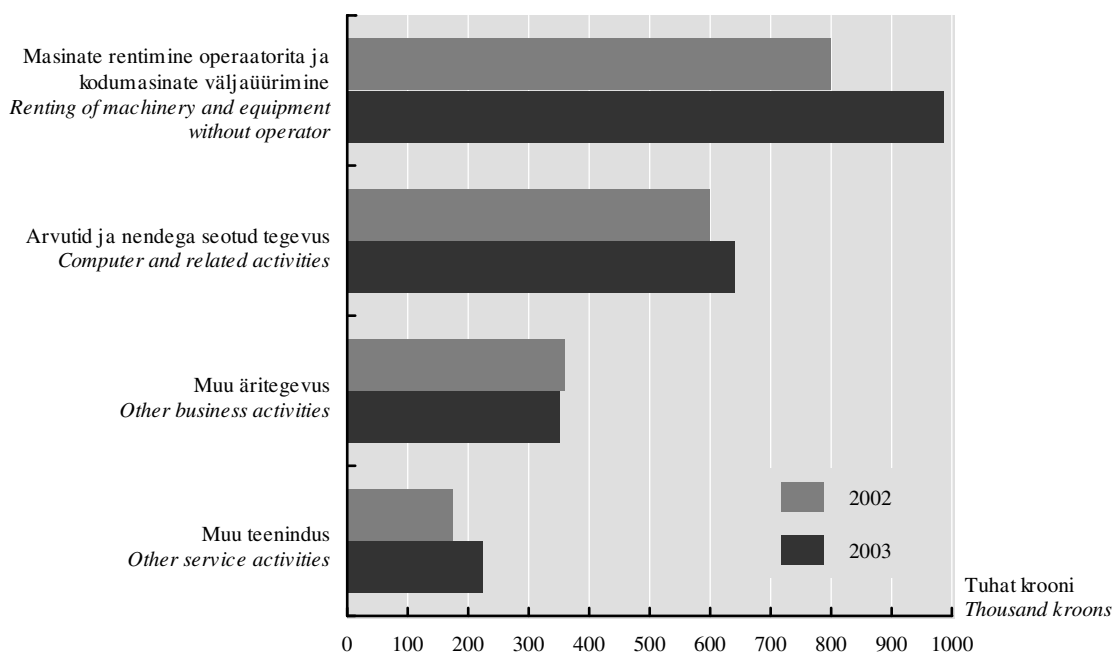
2000	64	103	810	24	1 001	8
2001	66	133	1 437	23	1 659	14
2002	183	53	1 996	41	2 273	12
2003	232	102	3 266	75	3 675	15

Lisandväärtus, miljonit krooni

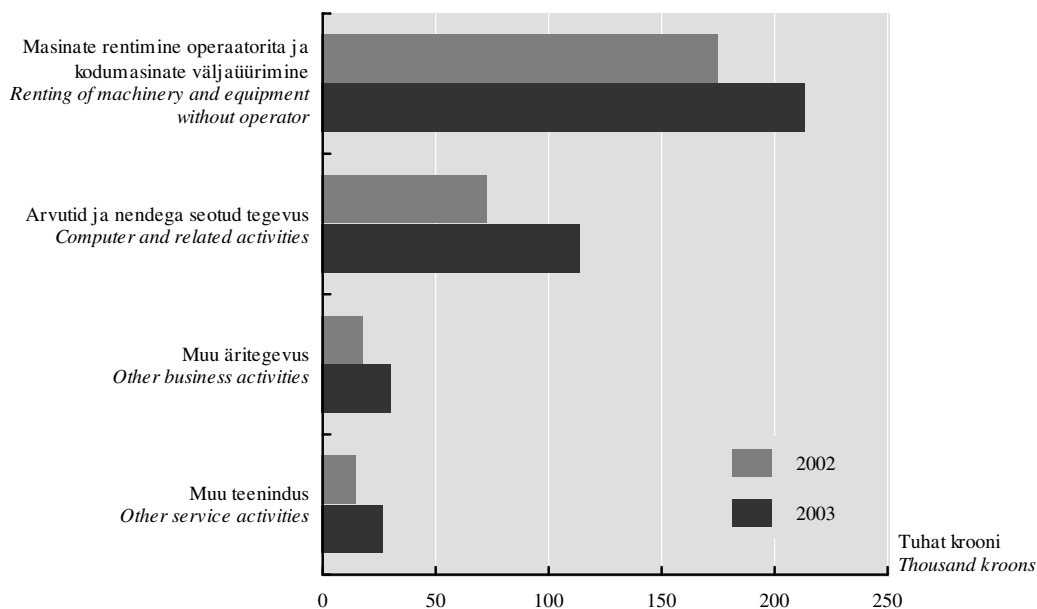
Value added, million kroons

2000	149	473	2 601	139	3 362	7
2001	229	629	3 449	151	4 458	8
2002	374	654	4 156	201	5 385	8
2003	470	870	4 329	261	5 930	8

Töövõljalikus töötaja kohta netokäibe alusel tegevusala järgi, 2002, 2003
Labour productivity on the basis of net sales per employee by kind of activity, 2002, 2003

Teenindusettevõtete puhaskasum töötaja kohta tegevusala järgi, 2002, 2003
Service enterprises net profit per employee by kind of activity, 2002, 2003
(jooksevhinnad, tuhat krooni – current prices, thousand kroons)

Mõisted

Aastakeskmise tööga hõivatud isikute arv — kõigi ettevõttes töötavate isikute arv, olenemata nende tööajast pikkusest, sellest kas nad saavad tasu töö eest või mitte. Samuti ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed, äriühingute juhatuse ja nõukogu liikmed, ajutiselt töölt puuduvad inimesed, töövõtulepinguga töötavad isikud ja muud isikud, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas.

Aastakeskmise töötajate arv — isikud, kes töötavad tööandjale kokkuleppe (lepingu) alusel ja saavad töö eest tasu.

Investeeringud põhivarasse — vaadeldaval ajavahemikul soetatud ehituste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.

Jooksevhinnad — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.

Kaupade hulgimüük — müügitulu kaupade edasimüümiseks tööstus- ja kaubandustarbijatele, asutustele ja organisatsioonidele, k.a liisingu-ettevõtetele, kes müüvad kaupu edasi, kasutavad oma vajaduseks või tööstuslikuks tarbimiseks.

Kaupade jaemüügi mahuindeks püsivhindades — aruandeperioodi kaupade müük baasperiodi hindades väljendatuna protsentides; erinevate perioodide kaupade müügi võrreldavaks tegemisel on kasutatud tarbijahinnaindeksi vastava kaubagrupi hinnaindekseid.

Kaupade jaemüük — müügitulu kaupade edasimüümiseks kaupluste, kioskite, müügiletide, postimüügikaupluste ja oksjonite kaudu üksikisikutele isiklikuks tarbimiseks või majapidamises kasutamiseks.

Palk — tasu, mida tööandja arvestab kõikidele isikutele aruandeperioodil tehtud töö eest.

Püsivhinnad — hinnaindeksiga defleeritud jooksevhinnad.

Teenindusettevõtted — ettevõtlusega tegelevad äriühingud, kelle põhitegevusalaks on kas rentimis-, arvuti-, äri- või isikuteenuste osutamine.

Masinate rentimine ilma operaatorita ja kodumasinade väljaüürimine — autode väljaüürimine, muude transpordivahendite ning masinate ja seadmete rentimine; tarbeesemete ja kodumasinade väljaüürimine.

Arvutid ja nendega seotud tegevus — nõustamine riistvara ja tarkvara alal, andmetöötlus, andmebaasiteenused, arvutite hooldus ja remont.

Muu äritegevus — õigusabi, raamatupidamine ja auditeerimine; nõustamine; turu-uuringud; reklaamindus; turvatöö ja puhastustegevus.

Muu teenindus — tekstiil- ja karusnahktoodete pesu ja keemiline puhastus; juuksuri- ja muu iluteenindus; matuseteenindus; füüsilise heaoluga seotud teenindus ja muud isikuteenused.

Metoodika

Kaubandusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid kaubandusettevõtteid, s.t ettevõtteid, mille tegevusala kood on Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi 50–52.

Teenindusstatistika iseloomustab kõiki rentimis-, arvuti-, äri- ja isikuteenuseid osutavaid ettevõtteid, mille tegevusala kood on 71, 72, 74 ja 93.

Vaadeldakse tegutsevaid ettevõtteid. Küsitletakse kõiki riigi- ja kohaliku omavalitsuse ettevõtteid ning 20 või enama tööga hõivatuga eraettevõtteid. Ülejäänud Eesti ja välismaa eraõiguslikele isikutele kuuluvatest ettevõtetest tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik. Kogutud andmed laiendatakse ettevõtete üldkogumile, s.t arvutatakse üldkogumi näitajate hinnanguline suurus.

Kõik rahalised näitajad tabelites on avaldatud vastaval aastal kehtinud hindades (jooksevhinnad) ilma käibemaksuta.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

Constant prices — current prices deflated by price index.

Current prices — prices in the reference period.

Investments in fixed assets — the cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.

Number of employed persons as an annual average — the total number of persons who work in the observation unit (inclusive of working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it.

Number of employees as an annual average — those persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.

Retail sales — sales revenue from the resale of goods by stores, kiosks, outlets, mail order houses and auctions to households.

Sales index in constant prices — sales of goods of the reference period in prices of the base period expressed in percentages; the sales of goods of different periods are made comparable with the price index of the respective commodity group of the consumer price index.

Service enterprises — enterprises, whose main economic activity is rendering renting, computer, business or personal services.

Renting activities — renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods.

Computer and related activities — hardware and software consultancy; data processing; database activities; maintenance and repair of computing machinery.

Other business activities — legal, accounting, and auditing activities; consultancy; market

research; advertising; security activities and industrial cleaning.

Other service activities — washing and dry-cleaning of textile and fur products; hairdressing and other beauty treatment; funeral and related activities; physical well-being activities; other personal service activities.

Wages and salaries — remuneration paid by employer to all persons for work done in the reference period.

Wholesale sales — sales revenue from the resale of goods to industrial and commercial consumers, institutions and organisations for resale, own use or for industrial consumption.

Methodology

Trade statistics cover all trade enterprises active in Estonia whose activity code according to the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) is 50–52.

Service statistics cover all enterprises rendering renting, computer; business and personal services whose activity code is 71, 72, 74 or 93.

The survey population consists of economically active enterprises. All state and municipal enterprises as well as enterprises with 20 or more persons employed are completely enumerated. The rest of enterprises belonging to Estonian and foreign persons in private law are sampled. The data collected by sample survey were expanded to the whole population.

All monetary indicators in the tables are expressed in current prices of the reference year with value added tax excluded.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises. Yearbook. Tallinn, 2005.*

PÕLLUMAJANDUS

Agriculture

Kasutatav põllumajandusmaa, 2000–2004	309
Põllukultuuride kasvupind, 2000–2004	309
Põllukultuuride kogusaak, 2000–2004	310
Põllukultuuride saagikus, 2000–2004	310
Viljapuude ja marjakultuuride istandike pindala, 2000–2004	311
Puuvilja- ja marjasaak, 2000–2004	311
Viljapuude ja marjakultuuride saagikus, 2000–2004	311
Loomad ja linnud, 2000–2004	311
Loomakasvatussaaduste toodang, 2000–2004	312
Lihatoodang, 2000–2004	312
Loomade ja lindude produktiivsus, 2000–2004	312
Põllumajandussaaduste toodang elaniku kohta, 2000–2004	312
Loomad, 1991–2004 (diagramm)	313
Piimatoodang, 1991–2004 (diagramm)	313
<i>Utilised agricultural land, 2000–2004 .....</i>	<i>309</i>
<i>Sown area of field crops, 2000–2004 .....</i>	<i>309</i>
<i>Production of field crops, 2000–2004 .....</i>	<i>310</i>
<i>Average yield of field crops, 2000–2004 .....</i>	<i>310</i>
<i>Area of orchards and berry plantations, 2000–2004 .....</i>	<i>311</i>
<i>Production of fruits and berries, 2000–2004 .....</i>	<i>311</i>
<i>Average yield of fruits and berries, 2000–2004 .....</i>	<i>311</i>
<i>Livestock and poultry, 2000–2004 .....</i>	<i>311</i>
<i>Livestock production, 2000–2004 .....</i>	<i>312</i>
<i>Production of meat, 2000–2004 .....</i>	<i>312</i>
<i>Livestock and poultry productivity, 2000–2004 .....</i>	<i>312</i>
<i>Agricultural production per inhabitant, 2000–2004 .....</i>	<i>312</i>
<i>Livestock, 1991–2004 (diagram) .....</i>	<i>313</i>
<i>Milk production, 1991–2004 (diagram) .....</i>	<i>313</i>

Ülevaade

Peatükk esitab põllumajandusstatistikat aastate 2000–2004 kohta.

Kasutatav põllumajandusmaa vähenes vaadeldaval aastatel 22%. 2004. aastal oli kasutatavat põllumajandusmaad 770 300 hektarit, 7% vähem kui aasta varem. Põllukultuuride kasvupind oli 495 400 hektarit, 4% väiksem kui aasta varem. Põllukultuuride kasvupinna arvestus on muutunud: haritavale maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohumaa arvestatakse loodusliku rohumaa hulka.

Teravilja kasvupind oli 2004. aastal 261 000 hektarit, mis andis saaki 608 100 tonni (20% rohkem kui 2003. aastal) ehk 2330 kilogrammi hektarilt (2003. aastal 1922). Elaniku kohta toodeti 2004. aastal 451 kilogrammi teravilja (2003. aastal 374 kilogrammi).

Kartuli kasvupind oli 2004. aastal 16 000 hektarit, millelt saadi 165 700 tonni kartulit (32% vähem kui 2003. aastal) ehk 10 335 kilogrammi hektarilt (2003. aastal 14 393). Elaniku kohta toodeti 2004. aastal 123 kilogrammi kartulit (2003. aastal 181 kilogrammi).

Rapsi kasvupind suurenes tänu toodangu turustamise võimalustele 28 800 hektarist 2000. aastal 50 400 hektarini 2004. aastal. Saak suurenes samal ajal 38 600 tonnist 68 600 tonnini.

Köögililja saadi 2004. aastal 50 500 tonni, 12% vähem kui eelnenud aastal.

Viljapuude ja marjakultuuride istandike pindala oli 15 700 hektarit. 2004. aasta oli väga halb saagi-aasta.

Ühe- ja mitmeaastastest söödakultuuridest saadi haljasmassi 1 898 900 tonni, 12 040 kilogrammi hektarilt. Looduslikult rohumaaalt saadi haljasmassi 2 127 555 tonni, 9004 kilogrammi hektarilt.

2004. aasta lõpus oli Eestis 249 800 veist (2003. aastal 257 200), neist 116 500 lehma (2003. aastal 116 800). Sigu oli 340 100 (2003. aastal 344 600), lambaid ja kitsi 41 700 (2003. aastal 34 300), linde 2 183 000 (2003. aastal 1 945 200).

Tapaloomade ja -lindude elusmass oli 2004. aastal 109 200 tonni. Neist saadi 71 300 tonni liha, 6% rohkem kui eelnenud aastal. Liha toodeti

rohkem eelkõige veiseliha suurenenud toodangu tõttu. Elaniku kohta toodeti 53 kilogrammi liha (2003. aastal 50 kilogrammi).

Piima toodeti 2004. aastal 652 400 tonni (2003. aastal 611 500 tonni) ehk 5528 kilogrammi keskmiselt lehma kohta aastas (2003. aastal

5176 kilogrammi). Elaniku kohta toodeti piima 484 kilogrammi (2003. aastal 452 kilogrammi).

Mune toodeti 230,9 miljonit, 1% vähem kui aasta varem. Elaniku kohta toodeti 171 muna, 2003. aastal 173.

Overview

The chapter provides agricultural statistics for the years 2000–2004.

Utilised agricultural land decreased 22% in the years under observation. In 2004 the area of utilised agricultural land totalled 770,300 hectares, the area being 7% less than a year earlier. The sown area of field crops was 495,400 hectares, i.e. 4% smaller than in 2003. The accounting of the sown area of field crops has changed: over five-year-old seeded grassland is considered permanent grassland.

The sown area of cereals in 2004 was 261,000 hectares and the cereal production amounted to 608,100 tons (20% more than in 2003) or 2,330 kilograms per hectare (1,922 kilograms in 2003). In 2004, 451 kilograms of cereals per inhabitant were produced (374 kilograms in 2003).

In 2004 the area under potatoes was 16,000 hectares, which gave 165,700 tons of potatoes (32% less than in 2003) or 10,335 kilograms per hectare (14,393 kilograms in 2003). The production of potatoes per inhabitant was 123 kilograms (181 kilograms in 2003).

Due to good marketing opportunities, the sown area of rape grew from 28,800 hectares in 2000 to 50,400 hectares in 2004; the production increased from 38,600 tons to 68,600 tons.

The production of vegetables in 2004 was 50,500 tons, 12% less than in 2003.

The area of orchards and berry plantations was 15,700 hectares. With regard to production, the year 2004 was very bad.

The production of green fodder from annual and multiannual forage crops totalled 1,898,900 tons — 12,040 kilograms per hectare. Permanent grasslands produced 2,127,555 tons of green fodder — 9,004 kilograms per hectare.

At the end of 2004, the number of cattle in Estonia was 249,800 (257,200 in 2003), of which cows numbered 116,500 (116,800 in 2003). The number of pigs was 340,100 (344,600 in 2003), the number of sheep and goats was 41,700 (34,300 in 2003) and the number of poultry was 2,183,000 (1,945,200 in 2003).

In 2004 the live weight of slaughtered animals and poultry was 109,200 tons, which gave 71,300 tons of meat (6% more than in 2003). The increase in the meat production was mainly caused by the increase in the production of beef. In 2004, 53 kilograms of meat was produced per inhabitant (50 kilograms in 2003).

In 2004 the production of milk was 652,400 tons (in 2003 611,500 tons) or, on an average, 5,528 kilograms per cow in a year (5,176 kilograms in 2003). 484 kilograms of milk was produced per inhabitant (452 kilograms in 2003).

230.9 million eggs were produced (1% less than in 2003). The production of eggs per inhabitant was 171 eggs (173 eggs in 2003).

Kasutatav põllumajandusmaa, 2000–2004

Utilised agricultural land, 2000–2004
 (tuhat hektarit — thousand hectares)

	2000	2001	2002	2003	2004	
Põllumajandusmaa	986.3	890.4	698.3	828.7	770.3	<i>Agricultural land</i>
põllumaa ^a	843.4	677.8	613.7	545.0	518.1	<i>arable land^a</i>
viljapuude ja marjakultuuride istandikud	11.6	18.9	17.6	15.7	15.9	<i>orchards and berry plantations</i>
looduslik rohumaa	131.3	193.7	67.0	268.0	236.3	<i>permanent grassland</i>

Põllukultuuride kasvupind, 2000–2004

Sown area of field crops, 2000–2004
 (tuhat hektarit — thousand hectares)

Põllukultuur	2000	2001	2002	2003	2004	Field crop
Teravili	329.3	274.1	259.2	263.2	261.0	<i>Cereals</i>
taliteravili	50.6	50.6	51.0	48.0	38.0	<i>winter crops</i>
rukis	28.9	20.9	17.9	15.2	8.1	<i>rye</i>
nisu	21.7	25.5	27.8	25.5	23.2	<i>wheat</i>
oder	...	...	...	0.1	0.2	<i>barley</i>
tritik	...	4.2	5.3	7.2	6.5	<i>triticale</i>
suviteravili	278.7	223.5	208.2	215.2	223.0	<i>spring crops</i>
nisu	47.2	34.1	36.7	41.7	55.2	<i>wheat</i>
oder	165.1	134.3	129.9	131.3	127.0	<i>barley</i>
kaer	53.3	48.1	35.2	36.5	35.4	<i>oats</i>
segavili	12.6	6.3	6.3	5.6	5.1	<i>mixed grain</i>
tatar	0.5	0.7	0.1	0.1	0.3	<i>buckwheat</i>
Kaunvili	3.9	3.7	2.4	4.4	4.3	<i>Legumes</i>
Tehnilised kultuurid	29.1	28.3	33.2	46.7	50.6	<i>Industrial crops</i>
kiulina	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	<i>fibre flax</i>
õililina	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	<i>oil flax</i>
raps	28.8	27.5	32.9	46.3	50.4	<i>rape</i>
Köögivili	3.8	3.3	3.0	3.4	3.4	<i>Vegetables and greens</i>
Kartul	30.9	22.1	16.0	17.0	16.0	<i>Potatoes</i>
Söödakultuurid	412.8	312.7	274.3	182.6	160.1	<i>Forage crops</i>
söödajuurvili	2.5	1.4	0.4	0.3	0.2	<i>fodder roots</i>
ühe- ja mitmeaastased söödakultuurid ^a	410.3	311.3	273.9	182.3	159.9	<i>annual and multiannual forage crops^a</i>
seemnekasvatus	3.2	3.7	3.2	2.3	2.1	<i>seeds</i>
KOKKU	809.8	644.2	588.1	517.3	495.4	<i>TOTAL</i>

^a Alates 2003. aastast arvestatakse haritava maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohumaa loodusliku rohumaa hulka.

Since 2003 over five-year-old seeded grassland is considered permanent grassland.

Põllukultuuride kogusaak, 2000–2004
Production of field crops, 2000–2004
(tuhat tonni — thousand tons)

Põllukultuur	2000	2001	2002	2003	2004	Field crop
Teravili	696.6	558.4	524.7	505.7	608.1	<i>Cereals</i>
taliteravili	112.3	109.2	128.4	78.4	101.1	<i>winter crops</i>
rukis	60.8	42.9	41.5	23.3	18.1	<i>rye</i>
nisu	51.5	57.3	74.0	45.2	66.4	<i>wheat</i>
oder	...	...	...	0.0	0.6	<i>barley</i>
tritik	...	9.0	12.9	9.9	16.0	<i>triticale</i>
suviteravili	584.3	449.2	396.3	427.3	507.0	<i>spring crops</i>
nisu	95.3	75.6	74.4	99.7	130.2	<i>wheat</i>
oder	347.5	270.0	249.4	253.6	292.9	<i>barley</i>
kaer	117.1	91.4	61.7	63.4	72.7	<i>oats</i>
segavili	23.9	11.6	10.7	10.5	11.1	<i>mixed grain</i>
tatar	0.5	0.6	0.1	0.1	0.1	<i>buckwheat</i>
Kaunvili	6.6	6.5	5.0	5.0	3.3	<i>Legumes</i>
Leotamata linavarred	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	<i>Flax stalks</i>
Õililina	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	<i>Oil flax</i>
Raps	38.6	41.3	63.9	69.2	68.6	<i>Rape</i>
Köögivilid	53.3	54.0	39.3	57.5	50.5	<i>Vegetables and greens</i>
avamaaköögivilid	45.5	40.0	27.3	50.4	41.0	<i>open-field vegetables</i>
Kartul	471.7	343.1	210.9	244.4	165.7	<i>Potatoes</i>
Söödajuurvili	49.5	36.1	7.3	7.2	6.7	<i>Forage roots</i>
Ühe- ja mitmeaastaste söödakultuuride haljasmassisaak ^a	4 915.1	3 756.7	2 987.4	2 348.8	1 898.9	<i>Green fodder from annual and multiannual forage crops^a</i>

Põllukultuuride saagikus, 2000–2004
Average yield of field crops, 2000–2004
(kilogrammi hektarilt — kilograms per hectare)

Põllukultuur	2000	2001	2002	2003	2004	Field crop
Teravili	2 115	2 037	2 024	1 922	2 330	<i>Cereals</i>
taliteravili	2 216	2 157	2 516	1 636	2 658	<i>winter crops</i>
rukis	2 101	2 047	2 313	1 531	2 228	<i>rye</i>
nisu	2 368	2 249	2 666	1 771	2 869	<i>wheat</i>
oder	...	...	...	569	2 867	<i>barley</i>
tritik	...	2 145	2 418	1 387	2 439	<i>triticale</i>
suviteravili	2 097	2 010	1 903	1 985	2 274	<i>spring crops</i>
nisu	2 018	2 216	2 027	2 394	2 357	<i>wheat</i>
oder	2 105	2 011	1 919	1 930	2 306	<i>barley</i>
kaer	2 195	1 899	1 752	1 738	2 057	<i>oats</i>
segavili	1 904	1 841	1 706	1 856	2 183	<i>mixed grain</i>
tatar	1 112	847	985	1 988	623	<i>buckwheat</i>
Kaunvili	1 706	1 780	2 115	1 131	757	<i>Legumes</i>
Leotamata linavarred	577	1 180	1 971	0	0	<i>Flax stalks</i>
Õililina	267	931	916	532	831	<i>Oil flax</i>
Raps	1 339	1 499	1 944	1 494	1 362	<i>Rape</i>
Avamaaköögivilid	12 015	12 023	9 050	14 867	11 974	<i>Open-field vegetables</i>
Kartul	15 281	15 503	13 160	14 393	10 335	<i>Potatoes</i>
Söödajuurvili	19 596	25 838	18 087	21 809	30 825	<i>Forage roots</i>
Ühe- ja mitmeaastaste söödakultuuride haljasmassisaak ^a	9 228	9 712	11 032	13 048	12 040	<i>Green fodder from annual and multiannual forage crops^a</i>

^a Alates 2003. aastast arvestatakse haritava maale rajatud üle viie aasta vanune pikaajaline rohumaaloodusliku rohumaal hulka.

Since 2003 over five-year-old seeded grassland is considered permanent grassland.

Viljapuude ja marjakultuuride istandike pindala, 2000–2004

Area of orchards and berry plantations, 2000–2004
(tuhat hektarit — thousand hectares)

Aasta Year	Õuna- ja pirnipuud Apple and pear trees	Kirsi- ja ploomipuud Cherry and plum trees	Marjakultuurid Berries	Kokku Total
2000	7.1	1.1	3.4	11.6
2001	10.5	2.6	5.4	18.5
2002	9.9	2.5	5.2	17.6
2003	8.6	2.2	4.8	15.6
2004	8.9	2.1	4.7	15.7

Puuvilja- ja marjasaak, 2000–2004

Production of fruits and berries, 2000–2004
(tuhat tonni — thousand tons)

Aasta Year	Õunad ja pirimid Apples and pears	Kirsid ja ploomid Cherries and plums	Marjad Berries	Kokku Total
2000	18.5	1.7	6.3	26.5
2001	15.1	3.1	8.8	27.0
2002	17.2	3.9	7.3	28.4
2003	4.9	0.1	4.8	9.8
2004	2.2	1.0	5.0	8.2

Viljapuude ja marjakultuuride saagikus, 2000–2004

Average yield of fruits and berries, 2000–2004
(kilogrammi kandeealise istandiku hektarilt — kilograms per one plantation hectare of carrying age)

Aasta Year	Õunad ja pirimid Apples and pears	Kirsid ja ploomid Cherries and plums	Marjad Berries	Kokku Total
2000	2 741	1 736	2 284	2 528
2001	1 610	1 521	2 037	1 715
2002	1 767	1 598	1 640	1 708
2003	578	61	1 133	663
2004	248	478	1 169	541

Loomad ja linnud, 2000–2004

Livestock and poultry, 2000–2004
(aasta lõpus, tuhat — at end-year, thousands)

Aasta Year	Veised Cattle	lehmad cows	Sead Pigs	Lambad ja kitsed Sheep and goats	Hobused Horses	Linnud Poultry
2000	252.8	131.0	300.2	32.2	4.2	2 366.4
2001	260.5	128.6	345.0	32.4	5.5 ^a	2 294.9
2002	253.9	115.6	340.8	33.8	5.3	2 096.3
2003	257.2	116.8	344.6	34.3	5.8	1 945.2
2004	249.8	116.5	340.1	41.7	5.1	2 183.0

^a 15. juuli (2001. aasta põllumajandusloenduse andmetel).
15 July 2001 (data of the 2001 Agricultural Census).

Loomakasvatussaaduste toodang, 2000–2004
Livestock production, 2000–2004

Aasta Year	Liha, tuhat tonni eluskaalus tapakaalus		Piim, tuhat tonni Milk, thousand tons	Munad, mln tk Eggs, million pieces	Vill (füüsilises kaalus), tonni Wool, tons	Mesi, tonni Honey, tons
	live weight	slaughter weight				
2000	86.0	53.3	629.6	254.7	71	334
2001	90.7	57.3	684.0	277.9	65	291
2002	107.9	68.3	611.6	252.8	70	771
2003	105.4	67.5	611.5	234.3	57	535
2004	109.2	71.3	652.4	230.9	82	555

Lihatoodang, 2000–2004
Production of meat, 2000–2004
(tapakaalus, tuhat tonni — slaughter weight, thousand tons)

Aasta Year	Veiseliha Beef	Sealiha Pork	Lamba- ja kitseliha Lamb and goat meat	Linnuliha Poultry meat	Küüliku- ja nutrialiha Rabbit and coypu meat	Kokku Total
2000	15.4	30.3	0.3	7.3	0.0	53.3
2001	14.2	33.6	0.3	9.2	0.0	57.3
2002	16.5	40.0	0.3	11.5	0.0	68.3
2003	13.1	39.5	0.4	14.4	0.1	67.5
2004	15.2	40.9	0.3	14.8	0.1	71.3

Loomade ja lindude produktiivsus, 2000–2004
Livestock and poultry productivity, 2000–2004

Aasta Year	Keskmine piimatoodang lehma kohta, kg Average milk yield per cow, kg	Keskmine villatoodang lamba kohta (füüsilises kaalus), kg Average wool yield per sheep, kg	Keskmine munatoodang kana kohta (juriidiliste isikute põllumajanduslikud majapidamised) Average egg yield per hen (agricultural holdings of legal persons)
2000	4 660	2.5	290
2001	5 152	2.3	295
2002	5 138	2.4	303
2003	5 176	1.8	290
2004	5 528	2.1	275

Põllumajandussaaduste toodang elaniku kohta, 2000–2004
Agricultural production per inhabitant, 2000–2004
(kilogrammi — kilograms)

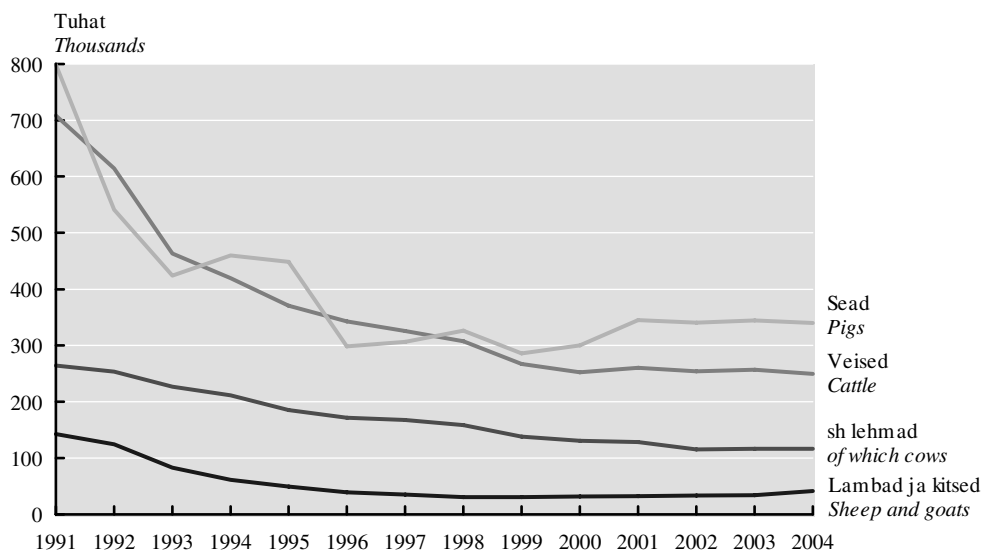
Aasta Year	Teravili Cereals	Kartul Potatoes	Köögivilid Vegetables	Liha Meat	Piim Milk	Munad, tk Eggs, pieces
2000	509	344	39	39	460	186
2001	409	252	40	42	501	204
2002	386	155	29	50	450	186
2003 ^a	374	181	43	50	452	173
2004	451	123	37	53	484	171

^a Arvutustes on kasutatud 2005. aasta alguse rahvaarvu, mille hinnang tugineb 2004. aastal registreeritud sündide ja surmajuhtumite arvule ning 2004. aasta alguse rahvaarvule.

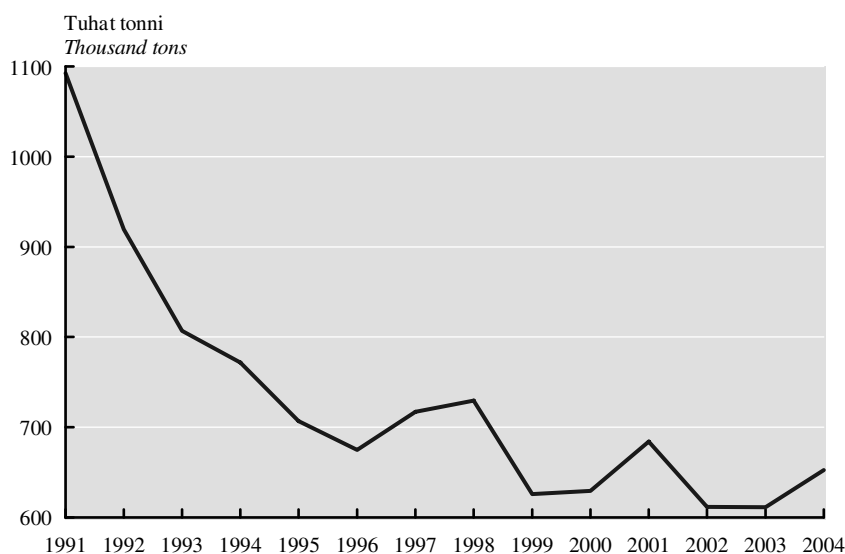
In calculations the population data for the beginning of 2005 are used. Population estimation for the 1 January 2005 is calculated on the basis of the number of births and deaths registered in 2004 and the number of population at the beginning of 2004.

Loomad, 1991–2004 Livestock, 1991–2004

Piimatoodang, 1991–2004 Milk production, 1991–2004

Mõisted

Juriidiline isik — täisühing, usaldusühing, osühing, aktsiaselts, tulundusühistu, mittetulundusühing.

Põllumajanduslik kodumajapidamine — majandusüksus, kus põllumajandusmaad on vähem kui üks hektar, kuid on vähemalt 50 ruutmeetrit köögiviljamaad või kolm viljapuud või kuus marjapõõsast või kümme küülikut või kümme kodulindu või teisi põllumajandusloomi või kolm mesipuud ja kus

toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt oma tarbeks.

Põllumajanduslik majapidamine — ühtse tehnilise ja majandusliku juhtimisega tootmisüksus, kus on vähemalt üks hektar põllumajandusmaad või kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt müügiks (olenemata maa suurusest).

Metoodika

Põllumajandusstatistika iseloomustab kõiki põllumajandustootjaid.

Põllumajanduslikelt majapidamistelt koguti andmed valikvaatlusega. Kogutud andmete alusel arvatati kõigi majapidamiste koondnäitajad.

Põllumajanduslike kodumajapidamiste andmed on hinnangulised, lähtudes põllumajandusloenduse ja majapidamiste andmetest.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Definitions

Agricultural holding — a production unit which has a single management, both technically and economically, and where there is at least one hectare of agricultural land or where agricultural products are produced mainly for sale (irrespective of the size of land).

Household plot — a production unit, where there is less than one hectare of agricultural land, but where there are at least 50 square metres of kitchen garden or at least three fruit trees or six berry bushes or ten rabbits, ten domestic fowls or other farm animals or at least three beehives and where agricultural products are produced mainly for own use.

Legal person — general partnership, limited partnership, private limited company, public limited company, commercial association, nonprofit organisation.

Methodology

Agricultural statistics refer to all agricultural producers.

The data on agricultural holdings were collected by sample survey, which served as a basis for the

Eesti Statistika. 2004. Estonian Statistics. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Kuukiri, nr 1–6.

Põllumajandus. 2004. Agriculture. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Põllumajandus arvudes. 2004. Agriculture in Figures. Tallinn, 2005.

2001. aasta põllumajandusloendus. I. Üldandmed. Taimekasvatus. Loomakasvatus. 2001 Agricultural Census. I. General Data. Crop Production. Livestock. Tallinn, 2002.

calculations of the aggregate data about all holdings.

The data on household plots have been estimated based on the Agricultural Census and household data.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2004. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika. 2005. Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–6.

Põllumajandus. 2004. Agriculture. Yearbook. Tallinn, 2005.

Põllumajandus arvudes. 2004. Agriculture in Figures. Tallinn, 2005.

2001. aasta põllumajandusloendus. I. Üldandmed. Taimekasvatus. Loomakasvatus. 2002 Agricultural Census. I. General Data. Crop Production. Livestock. Tallinn, 2002.

JAHINDUS, KALANDUS JA METSAMAJANDUS

Hunting, fishing and forestry

Jahipiirkonnad, 1995, 2001–2004.....	316
Jahiulukid, 1995, 2003, 2004.....	316
Kalapüük, 1995, 2001–2004.....	317
Kaubakala kasvatamine ja müük, 2003, 2004.....	317
Metsaraie, 1993, 1999–2002.....	317
Metsa uuendamine, 1993–2004.....	318
<i>Hunting grounds, 1995, 2001–2004.....</i>	<i>316</i>
<i>Wild game, 1995, 2003, 2004.....</i>	<i>316</i>
<i>Nominal catch, 1995, 2001–2004.....</i>	<i>317</i>
<i>Commercial catch and realisation in fish farms, 2003, 2004.....</i>	<i>317</i>
<i>Gross felling, 1993, 1999–2002.....</i>	<i>317</i>
<i>Reforestation, 1993–2004.....</i>	<i>318</i>

Ülevaade

Peatükk annab lühiülevaate jahindusest, kalandusest ja metsamajandusest aastatel 1993–2004.

Suurte jahiloomade (põder, metssiga, metskits) arvukus on vaadeldaval ajavahemikul aeglaselt suurenenud. Huntide arvukus on 1995. aastaga võrreldes seitse korda vähenenud. Olulise osa jahimajanduse tuludest annab jahiturism.

Aastatel 1992–2004 muutusid Eesti kalurite peamised püügiipiirkonnad. Kui 1992. aastal saadi põhiosa saagist ookeanipüügist ja 42% kogusaagist hõlmas stauriid, siis 2004. aastal saadi põhiosa

saagist Läänemerest ja peamised püütud kalaliigid olid kilu (41% kogusaagist) ja räim (33%).

Kalakasvandused kasvatasid 2004. aastal 258 tonni kaubakala, peamiselt vikerforelli (75%). Kasvandused müüsid 2004. aastal kaubakala 218 tonni (10% vähem kui 2003. aastal). Toidukalamarja müüsid kalakasvandused 3,1 tonni — 0,2 tonni rohkem kui 2003. aastal.

Metsaraie suurenes 2,9 miljonist tihumeetrist 1990. aastal 11,5 miljoni tihumeetrit 2002. aastal. Uuendusraie osatähtsus koguraies suurenes 44%-st 1993. aastal 71%-ni 2002. aastal.

Overview

The chapter provides a short overview of hunting, fishing and forestry for the years 1993–2004.

The population of big game (elk, wild boar, roe deer) has been slowly increasing during the period under observation. The population of wolves has decreased seven times compared to 1995. Hunting tourism accounts for a significant share of income from hunting.

The main fishing regions of Estonian fishermen changed in 1992–2004. In 1992 the ocean catch gave most of the fish catch and 42% of the total catch was that of Atlantic horse mackerel, whereas in 2004 the Baltic Sea gave most of the fish catch

and the main species caught were European sprat (41% of the total catch) and Atlantic herring (33% of the total catch).

258 tons of commercial fish, of which rainbow trout accounted for 75%, was grown in the fish farms. Fish farms sold 218 tons of commercial fish in 2004 (10% less compared with 2003). Fish farms sold 3.1 tons of caviar (0.2 tons more than in 2003).

Gross felling increased from 2.9 million cubic metres of solid volume in 1990 to 11.5 million cubic metres of solid volume in 2002. The proportion of regeneration felling of the total felling volume increased from 44% in 1993 to 71% in 2002.

Jahipiirkonnad, 1995, 2001–2004
Hunting grounds, 1995, 2001–2004

	1995	2001	2002	2003	2004	
Jahipiirkonna pindala, tuhat hektarit	4 077	4 068	4 142	4 153	4 106	<i>Area of hunting district, thousand hectares</i>
Jahindustöötajad	138	90	79	78	71	<i>Employees engaged in hunting</i>
Arvel olevad jahimehed	19 495	13 984	14 198	14 544	14 930	<i>Registered hunters</i>
Jahimajad ja -baasid	71	68	57	66	77	<i>Hunting houses and hunting bases</i>
Jahitunnistused välisriikide kodanikele	...	1 826	2 060	1 910	2 400	<i>Hunting certificates for the citizens of foreign countries</i>
Jahilasketiirud	49	36	38	41	40	<i>Shooting ranges</i>
Söödasõimed ja sõimsöödahoidlad	4 699	3 510	3 499	3 211	3 155	<i>Provender mangers and provender storages</i>
Metssigade söötmise kohad	2 137	2 671	2 848	2 886	3 153	<i>Feeding places for wild boars</i>
Kõrgistmed ja jahikantslid	2 990	2 708	2 839	3 105	3 213	<i>High-seats and hunting pulpits</i>
Muud ulukihoolderajatised	3 426	5 249	5 345	5 766	6 397	<i>Number of other game maintenance buildings</i>
Rajatud söödapõldude pindala, hektarit	918	1 127	1 212	1 392	1 514	<i>Area of founded deer pastures, hectares</i>
Jahimajanduse tulud kokku, tuhat krooni	8 846	17 985	17 474	21 841	22 723	<i>Total income from hunting, thousand kroons</i>
jahiturismi tulud	...	6 625	7 406	8 020	8 193	<i>income from hunting tourism</i>
Jahimajanduse kulud kokku, tuhat krooni	8 811	17 312	17 726	20 740	20 737	<i>Total expenditure on hunting, thousand kroons</i>
jahiturismi kulud	...	5 263	4 156	5 630	4 908	<i>expenditure on hunting tourism</i>
ulukihoolduse kulud	1 886	2 471	3 1426	3 697	4 402	<i>expenditure on care of game</i>
ulukikaitse kulud	727	534	782	753	818	<i>expenditure on game protection</i>

Jahiulukid, 1995, 2003, 2004
Wild game, 1995, 2003, 2004

Uluk	Loendatud <i>Counted</i>			Kütitud <i>Hunted</i>			Game
	1995	2003	2004	1995	2003	2004	
Hunt	700	170	90	302	17	37	<i>Wolf</i>
Ilves	1 100	950	900	108	81	84	<i>Lynx</i>
Jänes	47 000	...	...	3 161	1 847	1 697	<i>Hare</i>
Kobras	6 700	15 000	17 000	838	2 957	4 384	<i>European beaver</i>
Kährik	7 200	...	...	1 723	4 124	3 516	<i>Raccoon dog</i>
Metskits	37 000	41 000	49 000	6 354	5 460	7 669	<i>Roe deer</i>
Metsnugis	7 100	...	...	817	2 201	1 195	<i>Pine marten</i>
Metssiga	11 000	16 000	17 000	3 896	7 003	8 122	<i>Wild boar</i>
Mink	1 400	...	...	157	399	224	<i>American mink</i>
Mäger	2 700	...	...	46	65	69	<i>Eurasian badger</i>
Ondatra	8 000	...	...	47	1	4	<i>Muskrat</i>
Punahirv	1 200	1 300	1 500	131	139	123	<i>Red deer</i>
Pruunkaru	660	550	550	34	29	12	<i>Brown bear</i>
Pöder	6 200	11 700	11 700	1 195	3 848	3 848	<i>Elk</i>
Rebane	8 900	...	...	3 326	4 376	4 376	<i>Red fox</i>
Tuhkur	900	...	...	139	202	202	<i>Western polecat</i>
Hani	...	...	...	...	1 656	1 655	<i>Goose</i>
Jahifaasan	...	...	...	...	1 366	1 942	<i>Pheasant</i>
Kaelustuvi	...	...	...	...	276	246	<i>Woodpigeon</i>
Laanepüü	19 000	...	...	132	176	55	<i>Hazel grouse</i>
Lauk	...	...	...	...	97	17	<i>Coot</i>
Metskurvits	...	...	...	...	1 034	659	<i>Woodcock</i>
Nurmkana	15 000	...	...	61	96	23	<i>Partridge</i>
Part	...	...	...	...	17 662	15 755	<i>Duck</i>

Kalapüük, 1995, 2001–2004
Nominal catch, 1995, 2001–2004
(toorkala tonni — live weight in metric tons)

Piirkond	1995	2001	2002	2003	2004	Area
Merepiirkond	129 278	100 508	96 091	75 386	81 722	Marine areas
Atlandi ookean	129 278	100 508	96 091	75 386	81 722	Atlantic Ocean
loodeosa	3 242	12 215	15 020	15 897	16 820	northwest Atlantic
kirdeosa	92 025	88 293	81 071	59 489	64 902	northeast Atlantic
Läänemeri	59 170	84 959	79 035	59 378	64 902	Baltic Sea
keskvööndi idaosa	5 175	-	-	-	-	eastern central Atlantic
kaguosa	28 836	-	-	-	-	southeast Atlantic
Siseveed ^a	2 365	2 461	4 580	3 592	2 368	Inland waters ^a
KOKKU	131 643	102 969	100 671	78 978	84 090	TOTAL

^a Ilma kaubakala püügita kalakasvandustest.
Excluding commercial catch from aquaculture.

Kaubakala kasvatamine ja müük, 2003, 2004
Commercial catch and realisation in fish farms, 2003, 2004
(toorkala tonni — live weight metric tons)

Kalaliik	Kalakasvatamine, tonni		Müük, tonni		Müük, tuhat krooni		Fish species
	Aquaculture, tons		Realisation, tons		Realisation, thousand kroons		
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	
Angerjas	15	-	15	7	1 125	819	European eel
Haug	1	1	0	0	2	4	Pike
Jöevähk	1	15	0	0	42	303	Crayfish
Karpkala	51	47	36	37	974	1 021	Carp
Vikerforell	304	194	190	173	10 172	8 269	Rainbow trout
Muu	1	1	0	-	2	15	Other
KOKKU	373	258	242	218	12 318	10 186	TOTAL
Toidukalamari	..	..	3	3	984	1 215	Caviar

Metsaraie, 1993, 1999–2002
Gross felling, 1993, 1999–2002
(tuhat fihumetrit — thousand cubic metres of solid volume)

Aasta	Uuendusraie	Hooldusraie	Muu raie	Koguraie	Raie intensiivsus, m ³ /ha	Raie osatähtsus puistute üldvarus, %
Year	Regeneration felling	Maintenance felling	Other felling	Total felling	Felling intensity, cubic metres of sol. vol. per ha	Share of felling in total growing stock, %
1993	1 074	1 181	184	2 439	1.2	0.9
1999 ^a	7 156	3 352	2 189	12 697	5.8	3.6
2000 ^a	8 531	3 038	1 180	12 748	5.7	3.1
2001 ^a	8 040	3 002	934	11 976	5.3	2.6
2002 ^a	8 186	2 480	859	11 525	5.2	2.6

^a Metsade inventeerimise statistilise valikmeetodi (SMI) alusel.
Forest inventory by statistical sampling (FIS) method.

Metsa uuendamine, 1993–2004

Reforestation, 1993–2004

(hektarid — hectares)

Aasta	Metsakülv	Metsaistutus	Metsa looduslikule uuenemisele kaasaaitamine
<i>Year</i>	<i>Sowing</i>	<i>Planting</i>	<i>Contribution to natural forest renewal</i>
1993	1 062	2 889	524
1994	1 252	2 934	628
1995	1 303	2 982	968
1996	1 392	3 003	1 012
1997	1 441	3 494	1 129
1998	1 679	3 814	1 347
1999	1 623	4 513	1 999
2000	1 698	4 961	2 503
2001	1 280	5 805	2 727
2002	1 204	5 649	3 152
2003	1 695	6 029	3 583
2004	1 304	6 420	2 643

Mõisted

Hooldusraie — metsakasvatustlik võte, mille eesmärk on reguleerida puistu liigilist koosseisu ja tihedust ning parandada kvaliteeti.

Jahipiirkond — jahimaa, mille pindala ühes ringi- või piiris on vähemalt 5000 hektarit.

Uuendusraie — raie, mida tehakse mis tahes vanusega puistutes, mida on vaja uuendada.

Metoodika

Kalapüügi, jahimajanduse ja metsamajanduse andmeid kogub Keskkonnaministeerium. Alates 2001. aastast kogub kalakasvatuse andmeid Statistikaamet.

Definitions

Hunting district — hunting ground with an area of at least 5,000 hectares within a circular boundary.

Maintenance felling — silvicultural treatment which purpose is regulation and quality improvement of tree species mixture and tightness of forest stand.

Regeneration felling — felling accomplished in forest stands of any age which come under reforestation.

Methodology

The data on fish catch, hunting and forestry are collected by the Ministry of the Environment. From the year 2001 the Statistical Office collects the data on aquaculture.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 5, 6.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 5, 7.

Keskkond. 2003. *Environment*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Keskkond arvudes. 2003. *Environment in Figures*. Taskuteatmik. Tallinn, 2004.

Säästva arengu näitajad. *Indicators of Sustainable Development*. 2004. E-väljaanne.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 5, 6.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 5, 7.

Keskkond. 2003. *Environment*. Yearbook. Tallinn, 2004.

Keskkond arvudes. 2003. *Environment in Figures*. Pocket-sized reference book. Tallinn, 2004.

Säästva arengu näitajad. *Indicators of Sustainable Development*. 2004. E-publication.

TÖÖSTUS

Industry

Tööstustoodang tegevusala järgi, 1995, 2000, 2002, 2003 (jooksevhinnad, miljonit krooni)	322
Töötleva tööstuse toodang tegevusala järgi, 1992–2003 (diagramm)	323
Töötleva tööstuse toodangu mahuindeksid, 1992–2003 (diagramm)	323
Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2002, 2003 (eelmine aasta = 100)	324
Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2002, 2003 (2000 = 100)	325
Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2002, 2003 (jooksevhinnad, krooni)	326
Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2002, 2003 (püsivhinnad, eelmine aasta = 100)	327
Tööstustoodangu müük tegevusala järgi, 1995, 2000, 2002, 2003 (jooksevhinnad, miljonit krooni)	328
Tööstustoodangu müügiindeksid, 1995, 2000, 2002, 2003 (eelmine aasta = 100)	329
Tööstustoodangu eksporditegevusala järgi, 1995, 2000, 2002, 2003 (jooksevhinnad, miljonit krooni)	330
Ekspordi osatähtsus tööstustoodangu müügis, 1995, 2000, 2002, 2003 (protsenti)	331
Materiaalne põhivara soetamismaksumuses, 1995, 2000, 2002, 2003 (aasta lõpus, miljonit krooni)	332
Materiaalne põhivara jääkmaksumuses, 1995, 2000, 2002, 2003 (aasta lõpus, miljonit krooni)	333
Kütusetootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	334
Metalltoodete ja masinate tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	334
Arvutite, elektriseadmete ja täppisinstrumentide tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	334
Ehitusmaterjali tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	335
Plasttoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	335
Metsa-, puit-, tselluloos- ja pabertoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	335
Kultuuri- ja olmekaupade tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	335
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	336
Kergetööstustoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	336
Toiduainete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003	337
<i>Industrial production by economic activity, 1995, 2000, 2002, 2003 (current prices, million kroons) .....</i>	<i>322</i>
<i>Production of manufacturing by economic activity, 1992–2002 (diagram) .....</i>	<i>323</i>
<i>Volume indices of manufacturing, 1992–2002 (diagram) .....</i>	<i>323</i>
<i>Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2002, 2003 (previous year = 100) .....</i>	<i>324</i>
<i>Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2002, 2003 (2000 = 100) .....</i>	<i>325</i>
<i>Industrial production per employee, 1995, 2000, 2002, 2003 (current prices, kroons) .....</i>	<i>326</i>
<i>Industrial production per employee, 1995, 2000, 2002, 2003 (constant prices, previous year = 100) .....</i>	<i>327</i>
<i>Industrial sales by economic activity, 1995, 2000, 2002, 2003 (current prices, million kroons) .....</i>	<i>328</i>
<i>Indices of industrial sales, 1995, 2000, 2002, 2003 (previous year = 100) .....</i>	<i>329</i>
<i>Industrial exports by economic activity, 1995, 2000, 2002, 2003 (current prices, million kroons) .....</i>	<i>330</i>
<i>Share of exports in industrial sales, 1995, 2000, 2002, 2003 (percentages) .....</i>	<i>331</i>
<i>Tangible fixed assets at acquisition cost, 1995, 2000, 2002, 2003 (at end-year, million kroons) .....</i>	<i>332</i>
<i>Tangible fixed assets at residual cost, 1995, 2000, 2002, 2003 (at end-year, million kroons) .....</i>	<i>333</i>
<i>Manufacture of fuels, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>334</i>
<i>Manufacture of metal products and machinery, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>334</i>
<i>Manufacture of computers, electrical machinery and precision instruments, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>334</i>
<i>Manufacture of building materials, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>335</i>
<i>Manufacture of plastic products, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>335</i>
<i>Manufacture of timber, wood, pulp and paper products, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>335</i>
<i>Manufacture of articles of cultural need and household appliances, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>335</i>
<i>Manufacture of chemicals and chemical products, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>336</i>
<i>Manufacture of light industry, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>336</i>
<i>Manufacture of foodstuffs, 1995, 2000, 2002, 2003 .....</i>	<i>337</i>

Ülevaade

Peatükk esitab tööstustoodangu statistikat aastate 1995–2003 kohta. Pärast 1991. aastal alanud madalseisu elavnes tööstus alates 1995. aastast, millele järgnes iga-aastane toodangu juurdekasv 2–4% võrreldes eelnenud aastaga. Erandiks oli 1997. aasta, kui tööstustoodang suurenes ligi 15%. 1998. aastal toodangu kasv aeglustus tingituna peamiselt idaturule orienteeritud ettevõtete turustus-raskustest. Venemaa kriisi järelmõju ilmnes kõige enam 1999. aasta toodangu mahus, mis oli üle 3% väiksem kui 1998. aastal. Alates 2000. aastast elavnes tööstus taas, jõudes kriisieelse, 1997. aasta tasemele. 2001. ja 2002. aastal stabiliseerus toodangu kasv 8% piirsesse. 2003. aastal oli tööstustoodangu kasv 11%, mille tingis omatoodangu paranenud konkurentsivõime välisurul ning suurenenud sisenõudlus.

Võrreldes 2000. aastaga iseloomustab 2003. aastal toodangu kasv peaaegu kõigis tööstusharudes, v.a raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine ning nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine. Kõige enam suurenes kontorimasinate ja arvutite ning kummi- ja plasttoodete toodang. Märkimisväärselt kasvas transpordivahendite, elektrimasinate ja -aparatuuride, masinate ja seadmete ning metalli ja metalltoodete toodang.

2002. aastaga võrreldes suurenes tööstustoodang enamikus harudes. Vähenemine toimus turba- tootmises ning paberi ja pabertoodete tootmises. Kõige rohkem kasvas toodang kontorimasinate ja arvutite, kummi- ja plasttoodete-, metalli ja metalltoodete ning meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmises.

Toiduainetööstuse toodang vähenes aastail 1995–1999 eelnenud aastaga võrreldes igal aastal, välja arvatud 1997. Aastail 2000–2003 suurenes toodang peamiselt suurenenud sisenõudluse tõttu, mida soodustas eelkõige toodangu paranenud kvaliteet ja laienenud sortiment. 2003. aasta oli hea enamikule toiduainetööstuse allharudele. Eelmise aastaga võrreldes suurenes oluliselt liha-, piima- ning joogitootjate toodang. Piimatööstuses kasvas enamiku toodete tootmine. Sellele avaldas soodsat mõju suurenenud riigisisene tarbimine, mida ergutas toodete laienenud nomenklatuur ning uute toodete turuletulek. Lihätööstusettevõtete toodangu kasvu tingis eelkõige suurenenud riigisisene nõudlus kvaliteetsete lihatoodete järele. Rohkem toodeti sea- ja veiseliha ning vorsti ja lihapooltooteid. Joogitootmise suurenemist soodustasid peamiselt laienenud müügi võimalused välisurul. Suurenes kangete alkoholjookide, gaseeritud ja

gaseerimata vee tootmine. Õlletootmine jäi eelmise aasta tasemele.

Kala ja kalatoodete tootmises jätkus langus. Vähenes kalakonservide ja valmiskalatoodete toodang.

Pärast paigalseisu aastatel 1998–1999 suurenes 2000.–2003. aastal oluliselt tekstiilitööstuse toodang, mida soodustas püsiv konkurentsivõime välisurul. Kasvas õmmeldud tekstiiltoodete tootmine, seda peamiselt tekkide ja patjade jätkuvalt suurenenud toodangu tõttu.

Pärast viis aastat kestnud tootmise kasvu jäi rõivaid tootvate ettevõtete toodang 2003. aastal eelmise aasta tasemele.

Puidu- ja paberitööstuse ning mööblitööstuse toodang suurenes ajavahemikul 1995–2001 igal aastal. 2002. aastast toodangu kasvutendents mõnevõrra aeglustus. See iseloomustab ka 2003. aastat. Saematerjali kui puidutööstuse ühe olulisema toodangu kasv oli 2002. aastaga võrreldes 7%, 2001. aastal oli kasv võrreldes 2000. aastaga 13%. Oluliselt suurenes 2003. aastal kokkupandavate puitehitiste tootmine. Paberitööstuse toodang eelmise aasta kõrge tasemega võrreldes mõnevõrra vähenes.

Olenemata suurtest muudatustest keemiatööstuse struktuuris üheksakümnendatel aastatel, mis väljendus vähenenud tootmismahus ja mõningate toodete, nagu benseen ja toluen, fosforväärtised, tootmise lõpetamises, on viimastel aastatel keemiatööstus säilitanud tootmise stabiilsuse. 2003. aastal jätkus pärast seisakut taas ammoniaagi ja karbamiidi tootmine. Oluliselt on suurenenud ehituskeemia toodete, nagu värvi ja laki ning polüuretaanvahu tootmine.

Kummi- ja plasttoodete tootmises oli edasimineku veel kiirem kui keemiatööstuses. Tootmismahud kasvas 2002. aastaga võrreldes ligi kolmandiku. Oluliselt suurenes 2003. aastal plastist ehitusdetailide, akende ja uste, plastist soojusisolatsioonimaterjali, sanitaarseadmete, plastpakendi ja -taara tootmine.

2003. aasta ehitusmaterjali toodangu kasvu võrreldes eelnenud aastaga soodustas elavnenud ehitustegevus, mis sai alguse juba 2002. aastal. Oluliselt suurenes nõudlus seinamaterjali, katusekivide, betooni ja mördi järele.

2003. aasta oli väga edukas metalli ja metalltoodete tootmises. Kasvas metallkonstruktsioonide tootmine, mida mõjutas hoogne ehitustegevus. Ekspor-tima hakati allhankena toodetud tsingitud terast.

Overview

The chapter presents statistics on industrial production for 1995–2003. The decrease, which started in 1991, was replaced by an increase in 1995. Since 1995 every year the total industrial production exceeded the level of the previous year by 2–4%. As an exception, the growth in industrial production in 1997 was about 15%. The rise was slower in 1998 mainly due to marketing difficulties in enterprises orientated to eastern market. The economic crisis in Russia had the greatest effect on industrial production in 1999 when the production decreased over 3% compared to 1998. The growth in industrial production continued since 2000 and reached the pre-crisis level of 1997. The growth stabilized in 2001 and 2002 and was in range 8%. In 2003 the growth in industrial production was 11%, which was based on the competitiveness of own production in foreign markets and on the growth in domestic demand.

Compared to 2000, there was an increase in almost all the branches of industry, except in the manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus, medical, precision and optical instruments, treatment of leather and manufacture of leather products. The largest increase was in the manufacture of machinery and equipment, and rubber and plastic products. There was also a considerable growth in the manufacture of electrical machinery and apparatus, motor vehicles, trailers and semi-trailers, and in the manufacture of fabricated metal products.

Compared to 2002, in 2003 the industrial production grew in all the branches of industry except in the extraction of peat, production of paper and paper products. The largest growth was in the manufacture of office machinery and computers, manufacture of rubber and plastic products, manufacture of fabricated metal products, and in production of medical, precision and optical instruments.

In 1995–1999, the production of food industry decreased every year compared to the previous year, except in 1997. In 2000–2003, the production increased mainly owing to the growth in domestic demand, which resulted first of all from the improved quality and wider assortment of production. The year 2003 was successful for most branches of food industry. Compared with the previous year the main increase was in the manufacture of meat, dairy and meat products, and beverages. In the dairy industry in 2003 the growth covered all dairy products, mainly owing to the growth in domestic demand, which resulted first of all from wider assortment of production. The domestic demand for high-quality meat products influenced the successful growth in the manufacture of meat and meat products. The increase was in the production of pork and beef, sausages and semi-finished meat products. The growth in production

of beverages was due to the enlargement of sale possibilities in foreign markets. A considerable growth was in the production of distilled potable alcoholic beverages, of aerated or non-aerated water. The production of beer stayed on the level of the previous year. The decrease continued in the fish and fish products industry. The production of canned fish and prepared fish products decreased.

After a standstill in 1998–1999, the production of textile industry increased significantly in 2000–2003 thanks to competitiveness of production in foreign market. There was a considerable increase in the production of sewn textile articles, mainly in the production of cushions and pillows.

After five years production growth the production of manufacture of wearing apparel stayed on the level of the previous year.

In 1995–2001, the production of wood and paper, and the manufacture of furniture grew every year. In 2002 there was a little delay in the rising tendency, which is specific also to the previous year. The growth in the production of saw-timber, as the main product in the wood industry, was 7% compared to 2002. In 2001 compared to 2000, the growth was 13%. There was a considerable increase in the production of prefabricated buildings of wood. The production of paper industry decreased in some measure compared with the previous year.

In spite of big modifications in the structure of chemical industry in the nineties, which were expressed in the delay of production output and in disappearance of some basic chemicals like benzene and toluene and phosphorus fertilizer, the chemical industry has kept the stability of production. After a standstill, the production of ammonia and carbamide continued in 2003. The production of paints and varnishes, non-refractory surfacing preparations grew substantially in 2003.

The increase in production of rubber and plastic products was faster than the increase in chemical industry. Compared to 2002, the production capacity grew by about one third. There was an increase in the production of plastic constructions, sanitary installations of plastic, plastic doors and windows, and of various packaging of plastic.

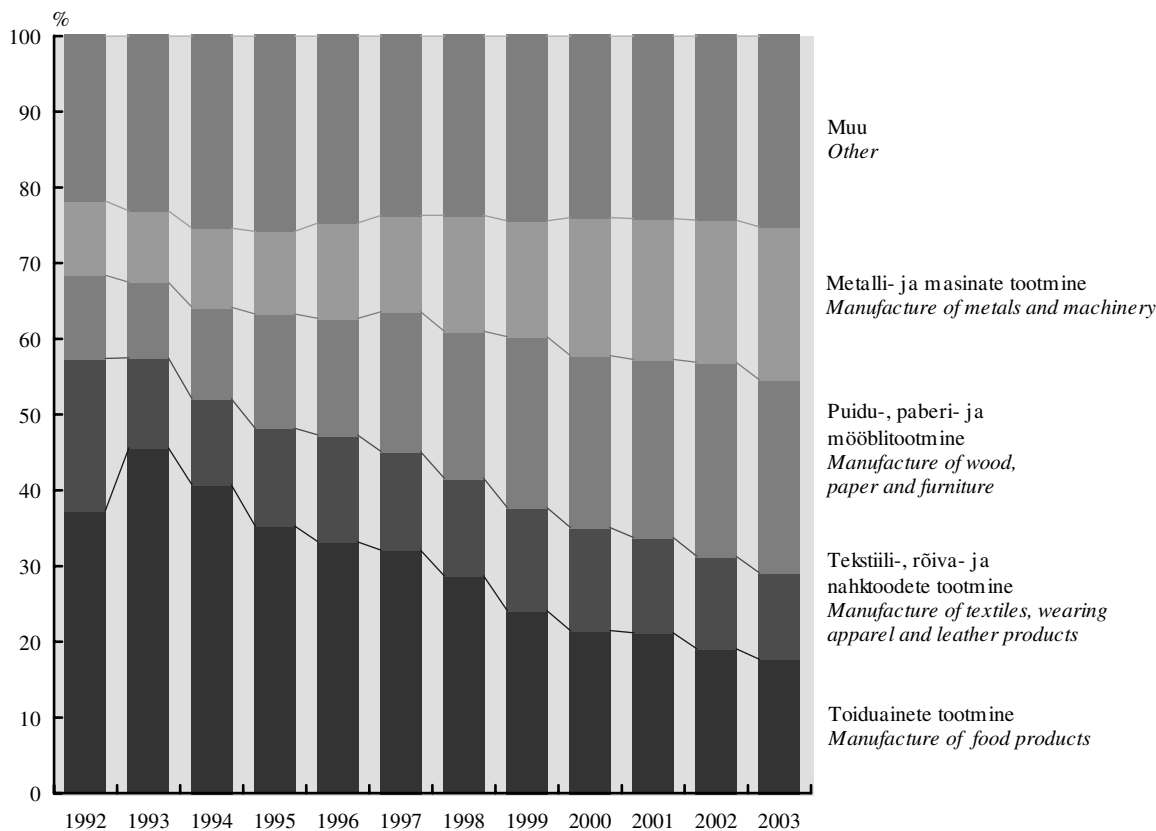
The quick growth in the production of building materials in 2003, compared to the previous year, was influenced by active construction activities, which had started in 2002. The demand for building materials, roofing tiles, concrete and mortar grew considerably.

The year 2003 was very successful for metal industry. There was an increase in the production of metal structures and parts of structures due to the active construction activities. In 2003, the exports of galvanized steel, produced under the sub-contracting, started.

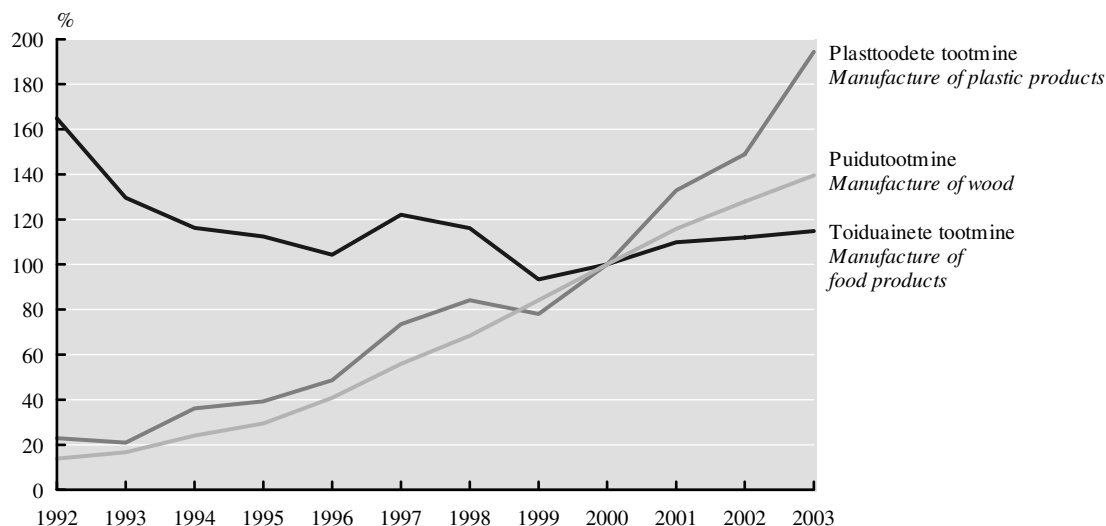
Tööstustoodang tegevusala järgi, 1995, 2000, 2002, 2003
Industrial production by economic activity, 1995, 2000, 2002, 2003
(jooksev hinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	3 530	5 186	6 252	7 281	<i>Electricity, steam and hot water supply</i>
Mäetööstus	1 188	1 884	2 201	2 487	<i>Mining</i>
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	976	1 210	x	x	<i>mining and agglomeration of oil shale</i>
turbatootmine	183	412	524	572	<i>extraction of peat</i>
Töötlev tööstus	21 400	45 513	59 663	66 409	<i>Manufacturing</i>
toiduainete ja jookide tootmine	7 554	9 776	11 384	11 737	<i>manufacture of food products and beverages</i>
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	1 241	1 500	1 931	2 073	<i>production, processing and preserving of meat and meat products</i>
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	1 039	1 514	1 724	1 448	<i>processing and preserving of fish and fish products</i>
piimatoodete tootmine	1 883	2 557	2 815	2 930	<i>manufacture of dairy products</i>
jahu ja tangainete tootmine	79	56	130	180	<i>manufacture of grain mill products</i>
valmisloomasööda tootmine	292	240	344	308	<i>manufacture of prepared animal feeds</i>
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	756	1 010	1 205	1 275	<i>manufacture of bakery products</i>
joogitootmine	1 546	1 893	1 966	2 134	<i>manufacture of beverages</i>
tekstiilitootmine	1 546	3 356	3 907	4 361	<i>manufacture of textiles</i>
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	901	2 093	2 657	2 474	<i>manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i>
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	315	711	719	736	<i>tanning and dressing of leather; manufacture of leather products</i>
jalatsitootmine	220	581	581	595	<i>manufacture of footwear</i>
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	1 743	6 252	9 597	10 858	<i>manufacture of wood and wood products</i>
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	265	1 088	1 521	1 490	<i>manufacture of pulp, paper and paper products</i>
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	936	2 230	2 901	3 122	<i>publishing, printing and reproduction of recorded media</i>
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	2 102	2 374	2 582	2 893	<i>manufacture of chemicals and chemical products</i>
kummi- ja plasttoodete tootmine	307	1 369	2 170	2 828	<i>manufacture of rubber and plastic products</i>
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	983	2 229	2 890	3 428	<i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>
klaasi ja klaastoodete tootmine	271	667	822	1 121	<i>manufacture of glass and glass products</i>
metalli ja metalltoodete tootmine	990	3 343	4 942	5 969	<i>manufacture of metals and fabricated metal products</i>
masinate ja seadmete tootmine	534	1 388	1 938	2 191	<i>manufacture of machinery and equipment</i>
kontorimasinate ja arvutite tootmine	131	244	338	370	<i>manufacture of office machinery and computers</i>
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	421	1 027	1 520	1 940	<i>manufacture of electrical machinery and apparatus</i>
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	95	1 177	1 482	1 805	<i>manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	161	1 082	980	1 172	<i>manufacture of medical, optical and precision instruments</i>
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	469	845	1 400	1 546	<i>manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
muude transpordivahendite tootmine	484	887	1 343	1 561	<i>manufacture of other transport equipment</i>
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	1 380	3 415	4 614	5 085	<i>manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified</i>
mööblitootmine	1 235	2 970	4 142	4 585	<i>manufacture of furniture</i>
muu	83	627	778	843	<i>other manufacturing</i>
KOKKU	26 118	52 583	68 116	76 177	<i>TOTAL</i>

Töötleva tööstuse toodang tegevusala järgi, 1992–2003
Production of manufacturing by economic activity, 1992–2003

Töötleva tööstuse toodangu mahuindeksid, 1992–2003
Volume indices of manufacturing, 1992–2003
 (2000 = 100)

Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2002, 2003
Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2002, 2003
(eelmine aasta = 100 — previous year = 100)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	98.0	100.5	100.6	114.2	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	95.6	105.5	115.5	105.1	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	92.7	109.7	104.8	119.6	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	109.8	84.2	156.8	79.7	extraction of peat
Töötlev tööstus	102.9	116.6	108.7	110.8	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	96.7	107.1	102.0	102.5	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	100.1	110.8	108.1	110.0	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	90.8	108.3	84.7	83.1	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	88.1	112.6	88.9	104.0	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	101.4	106.9	142.9	147.0	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	65.0	75.5	123.3	96.1	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	94.8	88.6	103.0	102.2	manufacture of bakery products
joogitootmine	130.2	106.8	107.6	105.9	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	128.0	121.8	111.6	109.6	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	102.3	113.8	101.7	99.8	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	95.2	114.3	99.0	104.0	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	100.0	114.7	100.4	105.7	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	122.2	118.8	110.4	109.1	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	146.5	145.8	118.8	99.4	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	95.8	106.2	113.2	118.5	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	108.2	100.8	109.0	114.1	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	108.4	128.1	112.1	130.6	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	91.0	114.7	110.8	114.6	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	151.3	109.1	105.7	124.8	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	113.2	126.7	104.8	129.3	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	111.2	149.2	119.9	104.0	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	114.1	89.0	124.2	145.4	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	98.4	118.7	118.0	121.2	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	92.8	155.9	111.5	119.1	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	85.4	133.0	111.9	124.2	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	82.1	110.8	111.1	100.1	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	81.9	110.6	130.9	114.7	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	111.7	115.8	107.6	103.3	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	112.9	115.7	106.4	102.8	manufacture of furniture
KOKKU	101.9	114.6	108.2	110.9	TOTAL

Tööstustoodangu mahuindeksid, 1995, 2000, 2002, 2003
Volume indices of industrial production, 1995, 2000, 2002, 2003
(2000 = 100)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	106.0	100.0	101.8	116.3	<i>Electricity, steam and hot water supply</i>
Mäetööstus	109.0	100.0	119.7	125.8	<i>Mining</i>
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	110.7	100.0	105.8	126.6	<i>mining and agglomeration of oil shale</i>
turbatootmine	124.2	100.0	178.6	142.3	<i>extraction of peat</i>
Töötlev tööstus	68.8	100.0	119.8	132.7	<i>Manufacturing</i>
toiduainete ja jookide tootmine	112.3	100.0	112.0	114.8	<i>manufacture of food products and beverages</i>
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	104.6	100.0	118.6	130.4	<i>production, processing and preserving of meat and meat products</i>
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	97.5	100.0	93.7	78.8	<i>processing and preserving of fish and fish products</i>
piimatoodete tootmine	107.1	100.0	93.2	96.9	<i>manufacture of dairy products</i>
jahu ja tangainete tootmine	147.7	100.0	212.9	313.0	<i>manufacture of grain mill products</i>
valmisloomasööda tootmine	260.1	100.0	148.3	142.5	<i>manufacture of prepared animal feeds</i>
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	118.4	100.0	112.7	116.1	<i>manufacture of bakery products</i>
joogitootmine	138.3	100.0	122.1	129.3	<i>manufacture of beverages</i>
tekstiilitootmine	49.4	100.0	129.5	141.9	<i>manufacture of textiles</i>
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	84.2	100.0	111.8	111.5	<i>manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i>
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	68.1	100.0	87.3	90.8	<i>tanning and dressing of leather; manufacture of leather products</i>
jalatsitootmine	57.0	100.0	85.1	90.0	<i>manufacture of footwear</i>
puidutöötlemine ja puutoodete tootmine	29.4	100.0	127.8	139.5	<i>manufacture of wood and wood products</i>
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	34.1	100.0	129.1	128.4	<i>manufacture of pulp, paper and paper products</i>
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	76.7	100.0	127.6	151.2	<i>publishing, printing and reproduction of recorded media</i>
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	128.3	100.0	112.2	128.0	<i>manufacture of chemicals and chemical products</i>
kummi- ja plasttoodete tootmine	39.2	100.0	148.9	194.4	<i>manufacture of rubber and plastic products</i>
muude mittemetalletest mineraalidest toodete tootmine	72.0	100.0	118.0	135.2	<i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>
klaasi ja klaastoodete tootmine	65.4	100.0	119.0	148.5	<i>manufacture of glass and glass products</i>
metalli ja metalltoodete tootmine	45.9	100.0	128.6	166.3	<i>manufacture of metals and fabricated metal products</i>
masinate ja seadmete tootmine	68.6	100.0	161.6	168.1	<i>manufacture of machinery and equipment</i>
kontorimasinate ja arvutite tootmine	66.7	100.0	140.6	204.4	<i>manufacture of office machinery and computers</i>
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	54.3	100.0	143.5	173.9	<i>manufacture of electrical machinery and apparatus</i>
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	29.0	100.0	58.9	70.1	<i>manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	27.3	100.0	89.7	111.5	<i>manufacture of medical, optical and precision instruments</i>
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	80.3	100.0	141.1	141.2	<i>manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
muude transpordivahendite tootmine	68.2	100.0	156.7	179.7	<i>manufacture of other transport equipment</i>
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	54.9	100.0	127.3	131.5	<i>manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified</i>
mööblitootmine	54.0	100.0	127.5	131.0	<i>manufacture of furniture</i>
KOKKU	73.6	100.0	117.8	130.7	<i>TOTAL</i>

Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2002, 2003
Industrial production per employee, 1995, 2000, 2002, 2003
(jooksev hinnad, krooni — current prices, kroons)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	264 982	601 909	928 154	1 120 714	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	118 046	277 445	356 885	408 440	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	126 919	261 662	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	88 366	290 727	334 946	346 560	extraction of peat
Töötlev tööstus	159 742	388 336	475 662	529 036	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	280 082	487 713	589 615	640 410	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	293 148	600 871	752 016	758 440	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	128 333	294 440	357 616	376 279	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	456 346	759 710	1 024 638	1 120 018	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	184 275	373 857	731 261	1 061 327	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	306 171	403 822	1 042 006	1 272 047	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	176 480	226 036	248 231	267 206	manufacture of bakery products
joogitootmine	623 579	940 776	959 161	1 005 424	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	145 435	386 615	363 207	388 480	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	65 089	157 639	197 408	195 578	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	85 528	257 633	294 441	303 313	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	94 468	289 492	323 773	337 715	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puutoodete tootmine	133 020	446 082	564 006	615 269	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	199 281	709 637	860 962	873 623	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	165 452	430 897	548 741	586 808	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	256 648	762 599	891 550	1 079 173	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	185 382	477 429	656 160	775 062	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	150 748	527 556	607 072	707 747	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	318 449	871 972	992 760	1 078 680	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	130 376	384 757	496 092	575 921	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	79 250	276 544	374 082	440 866	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	109 057	1 635 866	1 569 186	1 396 577	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	109 518	390 342	517 507	554 808	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	56 457	208 819	317 345	399 198	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	59 353	420 613	382 574	497 980	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	193 756	630 402	883 350	842 841	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	129 706	345 026	520 577	613 023	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	116 031	291 833	349 325	382 760	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	134 668	291 356	348 361	383 734	manufacture of furniture
muu	150 382	544 986	565 329	653 219	other manufacturing
KOKKU	166 016	396 724	492 670	551 815	TOTAL

Tööstustoodang töötaja kohta, 1995, 2000, 2002, 2003
Industrial production per employee, 1995, 2000, 2002, 2003
 (püsivhinnad, eelmine aasta = 100 — constant prices, previous year = 100)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	97.2	144.2	109.9	118.4	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	99.0	123.4	117.8	106.8	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	96.4	136.9	119.3	124.5	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	113.2	82.2	113.0	76.3	extraction of peat
Töötlev tööstus	110.4	115.3	110.5	111.4	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	103.1	114.3	106.8	109.4	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	102.4	113.2	106.7	105.4	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	105.3	116.9	103.6	105.2	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	93.0	120.0	107.7	109.2	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	95.4	220.6	130.0	153.9	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	76.4	96.7	118.5	123.6	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	90.4	92.8	102.4	106.5	manufacture of bakery products
joogitootmine	131.6	105.8	106.5	102.3	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	157.8	114.8	111.9	106.2	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	100.6	118.0	102.8	104.4	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	110.8	114.6	106.2	105.7	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	119.1	115.5	107.1	107.8	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puutoodete tootmine	123.2	127.5	109.2	105.3	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	104.4	125.3	120.7	103.6	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	95.5	114.3	110.9	119.7	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	127.2	99.8	107.7	130.8	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	114.1	108.7	116.1	120.3	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	98.8	109.3	108.9	113.2	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	144.5	101.2	100.8	109.4	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	116.8	110.6	109.4	123.4	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	126.6	156.4	112.9	110.8	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	80.9	97.9	111.6	118.5	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	124.2	97.3	117.5	111.7	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	91.1	108.5	131.0	116.8	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	109.4	125.1	120.9	124.6	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	89.0	115.7	107.4	94.7	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	79.0	121.9	119.5	116.6	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	117.7	112.8	106.2	105.9	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	118.7	112.0	104.7	106.2	manufacture of furniture
KOKKU	108.4	117.6	110.3	111.8	TOTAL

Tööstustoodangu müük tegevusala järgi, 1995, 2000, 2002, 2003

Industrial sales by economic activity, 1995, 2000, 2002, 2003

(jooksev hinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	3 429	5 182	6 247	7 268	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	1 226	1 885	2 169	2 405	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	1 015	1 220	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	183	403	504	551	extraction of peat
Töötlev tööstus	21 349	45 361	59 432	66 345	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	7 609	9 768	11 326	11 807	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	1 232	1 498	1 929	2 076	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	1 072	1 522	1 695	1 503	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	1 886	2 545	2 807	2 962	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	80	55	130	179	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	294	240	343	306	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	756	1 010	1 205	1 274	manufacture of bakery products
joogitootmine	1 563	1 885	1 966	2 123	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	1 549	3 357	3 893	4 342	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	893	2 084	2 651	2 488	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	317	700	720	757	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	221	574	580	615	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	1 711	6 219	9 564	10 793	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	226	1 082	1 514	1 472	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	928	2 200	2 889	3 105	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	2 081	2 367	2 608	2 863	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	303	1 353	2 158	2 824	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	994	2 236	2 860	3 397	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	270	678	807	1 100	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	993	3 317	4 893	6 005	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	529	1 405	1 934	2 196	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	130	244	338	369	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	419	1 020	1 506	1 935	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja side-seadmete ja -aparatuuri tootmine	94	1 173	1 477	1 797	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	179	1 080	969	1 176	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	460	840	1 390	1 544	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	483	898	1 342	1 557	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	1 368	3 396	4 620	5 075	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	1 219	2 956	4 148	4 577	manufacture of furniture
muu	83	622	780	843	other manufacturing
KOKKU	26 004	52 428	67 848	76 018	TOTAL

Tööstustoodangu müügiindeksid, 1995, 2000, 2002, 2003

Indices of industrial sales, 1995, 2000, 2002, 2003

(eelmine aasta = 100 — previous year = 100)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	130.2	85.1	110.9	116.3	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	134.0	94.7	110.6	110.9	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	131.0	81.4	104.0	112.7	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	150.5	134.3	122.4	108.5	extraction of peat
Töötlev tööstus	124.6	120.4	109.0	110.8	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	114.7	108.0	103.2	103.4	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	105.6	113.2	107.7	105.1	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	97.6	111.7	88.7	86.9	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	117.3	111.3	94.2	105.5	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	110.8	103.2	138.5	138.3	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	85.0	90.4	125.7	94.4	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	116.5	95.1	103.8	103.3	manufacture of bakery products
joogitootmine	145.0	103.7	109.0	108.0	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	148.2	130.7	113.6	107.3	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	128.5	120.3	110.8	98.8	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	117.6	117.1	109.5	103.4	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	130.7	116.5	107.4	106.1	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puutoodete tootmine	150.4	118.9	111.5	112.3	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	180.0	141.8	118.3	97.1	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	135.8	104.4	107.9	106.3	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	131.1	132.2	99.5	108.0	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	148.8	130.5	114.0	129.6	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalsetest mineraalidest toodete tootmine	110.3	121.0	117.5	118.0	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	147.0	118.2	105.1	128.3	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	139.5	124.9	109.0	127.9	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	112.0	155.8	111.0	106.5	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	149.7	94.3	118.2	109.2	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	128.0	119.5	113.2	124.4	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	121.1	157.7	113.8	123.6	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	120.2	132.7	104.0	135.9	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	106.3	109.4	118.4	104.7	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	108.1	120.7	124.5	114.2	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	125.7	115.5	108.6	104.4	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	125.9	115.9	107.9	103.9	manufacture of furniture
KOKKU	125.7	115.2	109.2	111.3	TOTAL

Tööstustoodangu eksport tegevusala järgi, 1995, 2000, 2002, 2003

Industrial exports by economic activity, 1995, 2000, 2002, 2003

(jooksev hinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	257	384	84	98	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	101	316	399	431	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	1	-	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	98	273	350	376	extraction of peat
Töötlev tööstus	9 295	23 215	31 033	35 513	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	2 162	2 794	3 030	3 222	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	121	191	271	300	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	897	1 212	1 234	1 099	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	783	740	704	886	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	1	4	8	7	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	4	10	18	3	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	2	26	15	31	manufacture of bakery products
joogitootmine	179	255	360	434	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	646	1 569	3 300	3 543	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	549	1 454	1 832	1 732	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	241	605	611	654	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	184	518	516	553	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	944	4 170	5 711	6 486	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	79	775	996	949	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	53	103	198	200	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	1 464	1 711	1 876	2 179	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	115	706	1 052	1 579	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	433	779	803	1 004	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	170	353	386	546	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	401	1 328	2 184	2 884	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	323	698	1 003	1 254	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	82	16	0	1	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	122	555	853	1 219	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	61	1 040	1 325	1 654	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	128	906	711	935	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	409	749	1 250	1 333	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	255	585	641	772	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	819	2 377	3 221	3 472	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	744	2 122	2 883	3 125	manufacture of furniture
muu	9	295	436	441	other manufacturing
KOKKU	9 653	23 915	31 516	36 042	TOTAL

Ekspordi osatähtsus tööstustoodangu müügis, 1995, 2000, 2002, 2003

Share of exports in industrial sales, 1995, 2000, 2002, 2003

(protsenti — percentages)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	7.5	7.4	1.3	1.3	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	8.2	16.8	18.4	17.9	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	0.1	-	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	53.6	67.7	69.4	68.2	extraction of peat
Töötlev tööstus	43.5	51.2	52.2	53.5	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	28.4	28.6	26.8	27.3	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	9.8	12.8	14.1	14.5	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	83.7	79.6	72.8	73.1	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	41.5	29.1	25.1	29.9	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	1.3	7.8	5.9	4.2	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	1.4	4.0	5.2	0.8	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	0.3	2.6	1.2	2.4	manufacture of bakery products
joogitootmine	11.5	13.5	18.3	20.4	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	41.7	46.7	84.8	81.6	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	61.5	69.7	69.1	69.6	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	76.0	86.5	84.8	86.5	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	83.3	90.3	89.0	89.8	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	55.2	67.1	59.7	60.1	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	35.0	71.6	65.8	64.4	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	5.7	4.7	6.8	6.4	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	70.4	72.3	72.0	76.1	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoidete tootmine	38.0	52.2	48.7	55.9	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetalsetest mineraalidest toodete tootmine	43.6	34.8	28.1	29.6	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	63.0	52.1	47.8	49.6	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoidete tootmine	40.4	40.0	44.6	48.0	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	61.1	49.7	51.8	57.1	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	63.1	6.5	0.2	0.4	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparatuuride tootmine	29.1	54.5	56.6	63.0	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	64.9	88.7	89.7	92.0	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	71.5	83.9	73.3	79.5	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	88.9	89.1	89.9	86.3	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	52.8	65.2	47.8	49.6	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	59.9	70.0	69.7	68.4	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	61.0	71.8	69.5	68.3	manufacture of furniture
muu	10.8	47.4	56.0	52.3	other manufacturing
KOKKU	37.1	45.6	46.5	47.4	TOTAL

Materiaalne põhivara soetamismaksumuses, 1995, 2000, 2002, 2003

Tangible fixed assets at acquisition cost, 1995, 2000, 2002, 2003

(aasta lõpus, miljonit krooni — at end-year, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	3 511	21 032	24 529	27 892	Electricity, steam and hot water supply
Mäetööstus	952	1 663	2 150	2 526	Mining
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	794	1 196	x	x	mining and agglomeration of oil shale
turbatootmine	151	295	448	529	extraction of peat
Töötlev tööstus	10 089	23 105	31 522	36 408	Manufacturing
toiduainete ja jookide tootmine	3 252	5 722	7 255	7 793	manufacture of food products and beverages
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	772	1 022	1 134	1 280	production, processing and preserving of meat and meat products
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	497	559	812	829	processing and preserving of fish and fish products
piimatoodete tootmine	481	1 245	1 474	1 679	manufacture of dairy products
jahu ja tangainete tootmine	39	81	130	161	manufacture of grain mill products
valmisloomasööda tootmine	115	191	178	169	manufacture of prepared animal feeds
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	291	620	782	848	manufacture of bakery products
joogitootmine	672	1 450	1 838	1 957	manufacture of beverages
tekstiilitootmine	402	1 154	2 372	2 531	manufacture of textiles
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	374	723	936	953	manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	138	249	307	185	tanning and dressing of leather; manufacture of leather products
jalatsitootmine	116	205	252	125	manufacture of footwear
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	1 290	3 761	5 336	6 026	manufacture of wood and wood products
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	298	820	1 279	1 367	manufacture of pulp, paper and paper products
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	259	972	1 404	1 586	publishing, printing and reproduction of recorded media
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	797	897	1 336	1 409	manufacture of chemicals and chemical products
kummi- ja plasttoodete tootmine	98	622	965	1 241	manufacture of rubber and plastic products
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	1 100	2 381	3 047	3 049	manufacture of other non-metallic mineral products
klaasi ja klaastoodete tootmine	154	503	688	772	manufacture of glass and glass products
metalli ja metalltoodete tootmine	283	1 144	1 536	3 508	manufacture of metals and fabricated metal products
masinate ja seadmete tootmine	266	614	766	974	manufacture of machinery and equipment
kontorimasinate ja arvutite tootmine	37	13	18	24	manufacture of office machinery and computers
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	205	342	583	724	manufacture of electrical machinery and apparatus
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	82	519	692	821	manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	108	379	532	446	manufacture of medical, optical and precision instruments
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	152	336	487	711	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
muude transpordivahendite tootmine	170	861	383	444	manufacture of other transport equipment
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	754	1 556	2 170	2 405	manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified
mööblitootmine	676	1 424	2 016	2 218	manufacture of furniture
muu	24	40	118	211	other manufacturing
KOKKU	14 552	45 800	58 201	66 826	TOTAL

Materiaalne põhivara jääkmaksumuses, 1995, 2000, 2002, 2003
Tangible fixed assets at residual cost, 1995, 2000, 2002, 2003
(aasta lõpus, miljonit krooni — at end-year, million kroons)

Tegevusala	1995	2000	2002	2003	Economic activity
Elektrienergia-, auru- ja kuumaveevarustus	1 765	18 055	16208	18 540	<i>Electricity, steam and hot water supply</i>
Mäetööstus	426	1 112	1 020	1 221	<i>Mining</i>
põlevkivi kaevandamine ja rikastamine	359	829	x	x	<i>mining and agglomeration of oil shale</i>
turbatootmine	63	166	264	316	<i>extraction of peat</i>
Töötlev tööstus	6 979	15 535	20 794	23 954	<i>Manufacturing</i>
toiduainete ja jookide tootmine	2 314	3 601	4 639	4 843	<i>manufacture of food products and beverages</i>
liha ja lihatoodete tootmine, töötlemine ja säilitamine	467	493	602	716	<i>production, processing and preserving of meat and meat products</i>
kala ja kalatoodete töötlemine ja säilitamine	336	359	538	527	<i>processing and preserving of fish and fish products</i>
piimatoodete tootmine	352	867	1 027	1 157	<i>manufacture of dairy products</i>
jahu ja tangainete tootmine	27	63	98	118	<i>manufacture of grain mill products</i>
valmisloomasööda tootmine	77	130	148	131	<i>manufacture of prepared animal feeds</i>
leivatootmine; pagaritoodete tootmine	229	357	451	481	<i>manufacture of bakery products</i>
joogitootmine	538	931	1 089	1 157	<i>manufacture of beverages</i>
tekstiilitootmine	176	883	1 711	1 700	<i>manufacture of textiles</i>
rõivatootmine; karusnaha töötlemine ja värvimine	249	432	556	541	<i>manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i>
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	97	129	161	97	<i>tanning and dressing of leather; manufacture of leather products</i>
jalatsitootmine	86	108	138	70	<i>manufacture of footwear</i>
puidutöötlemine ja puittoodete tootmine	942	2 696	3 682	4 004	<i>manufacture of wood and wood products</i>
paberimassi, paberi ja pabertoodete tootmine	274	677	1 049	1 080	<i>manufacture of pulp, paper and paper products</i>
kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus	183	655	895	1 018	<i>publishing, printing and reproduction of recorded media</i>
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	461	530	807	822	<i>manufacture of chemicals and chemical products</i>
kummi- ja plastitoodete tootmine	68	426	641	818	<i>manufacture of rubber and plastic products</i>
muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine	811	1 535	1 927	1 809	<i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>
klaasi ja klaastoodete tootmine	109	287	398	476	<i>manufacture of glass and glass products</i>
metalli ja metallitoodete tootmine	208	814	984	2 856	<i>manufacture of metals and fabricated metal products</i>
masinate ja seadmete tootmine	177	441	525	683	<i>manufacture of machinery and equipment</i>
kontorimasinate ja arvutite tootmine	32	7	9	13	<i>manufacture of office machinery and computers</i>
elektrimasinate ja -aparaatide tootmine	105	219	397	518	<i>manufacture of electrical machinery and apparatus</i>
raadio-, televisiooni- ja sideseadmete ja -aparatuuri tootmine	38	339	462	553	<i>manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>
meditsiinitehnika, optikariistade ja täppisinstrumentide tootmine	69	248	353	275	<i>manufacture of medical, optical and precision instruments</i>
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	77	164	254	406	<i>manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
muude transpordivahendite tootmine	113	619	217	256	<i>manufacture of other transport equipment</i>
mööblitootmine; mujal liigitamata tootmine	570	1 084	1 429	1 499	<i>manufacture of furniture; manufacturing not elsewhere classified</i>
mööblitootmine	517	1 006	1 329	1 372	<i>manufacture of furniture</i>
muu	15	36	96	163	<i>other manufacturing</i>
KOKKU	9 170	34 702	38 022	43 715	TOTAL

Kütusetootmine, 1995, 2000, 2002, 2003
Manufacture of fuels, 1995, 2000, 2002, 2003

Aasta Year	Põlevkivi, mln t <i>Oil shale, million t</i>	Põlevkivikütteõli, tuhat t <i>Oil shale fuel oil, thousand t</i>	Turvas, tuhat t <i>Peat, thousand t</i>	Turbabrikett, tuhat t <i>Peat briquette, thousand t</i>	Elektroodkoks, tuhat t <i>Electrode coke, thousand t</i>
1995	13.3	...	1 051.8	153.0	40.3
2000	11.7	238.5	775.7	86.2	23.0
2002	12.4	292.8	1 518.6	128.2	30.0
2003	14.8	317.6	1 088.6	120.3	30.0

Metalltoodete ja masinate tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003
Manufacture of metal products and machinery, 1995, 2000, 2002, 2003

Aasta Year	Malmivalu, tuhat t <i>Casting of iron, thousand t</i>	Terasevalu, tuhat t <i>Casting of steel, thousand t</i>	Metallist kokku- pandavad ehitised, mln krooni ^a <i>Metal dismantable constructions, million kroons^a</i>	Konstruksioonilised metalltooted ja nende osad, tuhat t <i>Metal structures and parts of structures, thousand t</i>	Metalluksed, -aknad, -raamid, tuhat t <i>Metal doors, windows, frames, thousand t</i>	Tahma- puhurid, tuhat tk <i>Soot-blowers, thousand units</i>
1995	3.3	1.9	...	...	...	1.5
2000	3.8	1.1	103.9	104.6	3.2	0.9
2002	4.1	1.2	62.6	144.6	6.2	0.7
2003	2.4	1.3	83.3	150.7	8.4	0.8

Arvutite, elektriseadmete ja täppisinstrumentide tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003
Manufacture of computers, electrical machinery and precision instruments, 1995, 2000, 2002, 2003

Aasta Year	Arvutid, tuhat tk <i>Computers, thousand units</i>	Trafod, induktiiv- poolid jm elektriseadmed, mln tk <i>Transformers, inductors and other electrical machinery, million units</i>	Elektrijaotus- seadmed ja juhtaparatuur, mln tk <i>Electricity distribution and control apparatus, million units</i>	Elektron- komponendid, mln tk <i>Electronic components, million units</i>	Mõõte-, kontroll-, katse-, navigatsiooni- jms -instrumentid ja -seadmed, mln krooni ^a <i>Instruments and appliances for measuring, checking, testing, navigating and other purposes, million kroons^a</i>
1995	...	...	...	...	...
2000	22.3	4.0	30.4	2.3	271.6
2002	34.1	7.5	4.8	1.8	293.0
2003	52.6	15.4	6.1	1.9	527.0

^a Müügihinnas ilma käibe- ja aktsiisimaksuta.
In sale price without VAT and excise duty.

Ehitusmaterjali tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003 Manufacture of building materials, 1995, 2000, 2002, 2003

Aasta	Ehitusdetailid elamu- ja tsiviilehitusele, tuhat m ³	Seinamaterjal, mln tingtelist ^a	Tsement, tuhat t	Klinker (kaubaks), tuhat t	Katusekivid, tuhat m ²	Betoon ja mört, tuhat m ³	Lubi, tuhat t
Year	<i>Prefabricated structural components for civil engineering, thousand m³</i>	<i>Wall materials, million conventional bricks^a</i>	<i>Cement, thousand t</i>	<i>Clinker (for sale), thousand t</i>	<i>Roofing slates, thousand m²</i>	<i>Concrete and mortar, thousand m³</i>	<i>Lime, thousand t</i>
1995	106.5	78.0	417.6	238.0	305.5	...	16.8
2000	135.3	134.1	329.1	349.6	377.0	308.9	21.2
2002	162.7	270.8	465.9	169.8	476.0	406.9	32.0
2003	211.4	325.6	506.2	157.3	564.0	517.9	31.0

^a 1 m³ plokke = 500–1000 tellist.
1 m³ of blocks = 500–1000 bricks.

Plasttoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003 Manufacture of plastic products, 1995, 2000, 2002, 2003

Aasta	Plastist sanitaarseadmed, tuhat tk	Plastist torud, voolikud ja liitmikud, tuhat t	Kile, plastist ribad, tuhat t	Soojus-isolatsiooni-materjal, tuhat t	Plastüksed, -aknad, -raamid, tuhat t
Year	<i>Sanitary installations of plastic, thousand units</i>	<i>Tubes, hoses and fittings thereof, of plastic, thousand t</i>	<i>Film, strips of plastic, thousand t</i>	<i>Thermal insulating materials, thousand t</i>	<i>Plastic doors, windows, frames, thousand t</i>
1995	...	...	...	...	...
2000	357.2	1.6	2.5	1.5	6.7
2002	480.1	2.5	3.8	1.9	9.7
2003	1 431.5	2.6	3.6	2.7	11.0

Metsa-, puit-, tselluloos- ja pabertoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003 Manufacture of timber, wood, pulp and paper products, 1995, 2000, 2002, 2003

Aasta	Saematerjal, tuhat m ³	Liimitud vineer, tuhat m ³	Puitkiudplaadid, mln m ²	Puitlaastplaadid, tuhat m ³	Tselluloos, tuhat t	Paber, tuhat t	Paberkaubad, mln krooni ^a
Year	<i>Sawn timber, thousand m³</i>	<i>Plywood, thousand m³</i>	<i>Fibreboard, million m²</i>	<i>Particle board, thousand m³</i>	<i>Cellulose, thousand t</i>	<i>Paper, thousand t</i>	<i>Paper goods, million kroons^a</i>
1995	363.8	11.2	11.0	128.4	6.7	5.9	77.5
2000	1 436.5	18.4	17.7	175.8	54.4	52.4	209.3
2002	1 824.9	38.5	18.3	187.2	65.3	63.5	351.6
2003	1 954.0	32.9	17.5	187.3	67.1	67.3	274.1

^a Müügihinnas ilma käibe- ja aktsiisimaksuta.
In sale price without VAT and excise duty.

Kultuuri- ja olmekaupade tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003 Manufacture of articles of cultural need and household appliances, 1995, 2000, 2002, 2003

Aasta	Elektri-radiaatorid, tuhat tk	Lambid ja valgustid, tuhat tk	Tuletikud, tuhat t	Harja- ja pintslitooted, tuhat tk	Suusad, tuhat paari	Kontsertklaverid, tk	Kabinetklaverid, tk
Year	<i>Electric radiators, thousand units</i>	<i>Lamps and lighting fittings, thousand units</i>	<i>Matches, thousand t</i>	<i>Brooms and brushes, thousand units</i>	<i>Skis, thousand pairs</i>	<i>Grand pianos, units</i>	<i>Upright pianos, units</i>
1995	27.6	...	...	...	320.0	33	36
2000	76.1	1 134.6	1.3	1 187.8	322.2	9	312
2002	77.3	1 902.8	1.0	998.0	215.0	10	337
2003	68.7	3 357.0	1.0	1 247.0	148.0	8	372

Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003
Manufacture of chemicals and chemical products, 1995, 2000, 2002, 2003

Toode	1995	2000	2002	2003	Product
Benseen, tuhat t	49.3	13.5	-	-	<i>Benzene, thousand t</i>
Tolueen, tuhat t	21.1	4.6	-	-	<i>Toluene, thousand t</i>
Väetisesevad (fosforit, kaaliumi ja lämmastikku sisaldavad), tuhat t	...	26.8	45.8	48.8	<i>Fertilizers (containing nitrogen, phosphorus and potassium), thousand t</i>
Formaliin (37%-line), tuhat t	11.0	21.4	15.1	15.7	<i>Formalin 37%, thousand t</i>
Laki- ja värvitooted, tuhat t	11.7	13.1	18.5	18.8	<i>Paints and varnishes, thousand t</i>
Seep, pesemis-, puhastus- ja poleerimisvahendid, tuhat t	...	4.0	3.8	4.0	<i>Soap, detergents, cleaning and polishing preparations, thousand t</i>
pesupulber	1.9	0.6	0.4	0.7	<i>washing powders</i>

Kergetööstustoodete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003
Manufacture of light industry, 1995, 2000, 2002, 2003

Toode	1995	2000	2002	2003	Product
Puuvillane lõng, tuhat t	16	23	21	20.5	<i>Cotton yarn, thousand t</i>
Villane lõng, t	118	598	998	819	<i>Woollen yarn, t</i>
Puuvillane riie, tuhat m ²	90 346	121 409	119 199	115 935	<i>Cotton fabrics, thousand m²</i>
Mittekootud materjal, t	...	856	1 128	1 558	<i>Nonwovens, t</i>
Trikootooted, tuhat tk	5 989	10 027	11 201	11 452	<i>Knitwear, thousand units</i>
Õmmeldud rõivad, miljonit krooni ^a	...	1 731	2 179	2 251	<i>Sewn clothes, million kroons^a</i>
Õmmeldud tekstiilitooted, miljonit krooni ^a	...	626	1 722	1 888	<i>Sewn textile articles, million kroons^a</i>
Mantlid, poolmantlid, tuhat tk	217	448	554	520	<i>Overcoats, thousand units</i>
Ülikonnad, tuhat tk	58	54	43	48	<i>Suits, thousand units</i>
Kleidid, tuhat tk	168	435	419	298	<i>Dresses, thousand units</i>
Sukad ja sokid, tuhat paari	5 660	4 544	5 514	7 054	<i>Hosiery, thousand pairs</i>
Kroomnahktooted, mln dm ²	29	21	-	-	<i>Chrome leather articles, million dm²</i>
Jalatsid, tuhat paari	1 478	1 443	1 811	2 038	<i>Footwear, thousand pairs</i>
nahkjalatsid	682	653	1 097	1 002	<i>leather footwear</i>
Nahkgalanteriitooted, miljonit krooni ^a	18	56	61	87	<i>Leather articles, million kroons^a</i>
Vaibad ja vaiptooted, tuhat m ²	2 350	1 866	1 834	2 572	<i>Carpets, thousand m²</i>

^a Müügihinnas ilma käibe- ja aktsiisimaksuta.
In sale price without VAT and excise duty.

Toiduainete tootmine, 1995, 2000, 2002, 2003
Manufacture of foodstuffs, 1995, 2000, 2002, 2003

Toiduaine	1995	2000	2002	2003	Foodstuffs
Liha (k.a toidurupskid), tuhat t	41.3	37.5	45.6	47.5	<i>Meat (incl. edible offal), thousand t</i>
veise- ja vasikaliha	17.0	9.3	9.0	10.0	<i>beef and veal</i>
sealiha	18.4	19.9	25.9	30.2	<i>pork</i>
linnuliha	4.6	6.8	8.2	4.6	<i>poultry meat</i>
Vorsttooted, tuhat t	32.8	29.7	37.7	38.7	<i>Sausages, thousand t</i>
Suitsuliha tooted, tuhat t	4.0	5.4	6.3	7.6	<i>Smoked meat products, thousand t</i>
Sulatatud toidurasvad, tuhat t	1.1	0.5	0.5	0.5	<i>Defrosted food fats, thousand t</i>
Kalatooted (v.a konservid), tuhat t	63.9	54.7	92.2	87.6	<i>Fish products (excl. canned fish), thousand t</i>
Piim, tuhat t	38.4	59.1	65.6	76.2	<i>Milk, thousand t</i>
Või, tuhat t	12.1	8.7	7.3	9.4	<i>Butter, thousand t</i>
Taimeõliga segarasvatooted, tuhat t	3.6	0.8	0.9	1.0	<i>Mixed cooking fats, thousand t</i>
Lõssi-, vadakupulber, TPA, tuhat t	19.6	11.1	14.0	11.1	<i>Skin milk and whey powder, thousand t</i>
Täispiima- ja koorepulber, tuhat t	0.2	4.1	9.3	5.0	<i>Milk and cream powder, thousand t</i>
Juust, tuhat t	8.6	9.9	12.4	14.1	<i>Cheese, thousand t</i>
Jäätis, tuhat t	1.7	6.1	6.9	7.5	<i>Ice-cream, thousand t</i>
Konservid, tuhat t					<i>Canned food, thousand t</i>
lihakonservid	1.2	0.3	0.3	0.1	<i>canned meat</i>
kalakonservid	35.6	44.4	34.2	20.5	<i>canned fish</i>
Mahl, tuhat hl	74.9	56.1	112.4	134.7	<i>Juices, thousand hl</i>
Pagaritooted, tuhat t	99.7	76.5	77.2	72.4	<i>Bread and pastry, thousand t</i>
Suhkrukondiitritooted, tuhat t	2.3	3.2	2.6	3.0	<i>Sugar confectionery, thousand t</i>
Jahust kondiitritooted, tuhat t	5.0	4.4	7.4	7.9	<i>Flour confectionery, thousand t</i>
Šokolaaditooted, t	5.4	4.8	4.7	4.0	<i>Chocolate confectionery, t</i>
Jahu, tuhat t	37.5	30.3	65.2	67.2	<i>Flour, thousand t</i>
nisujahu	20.2	11.9	40.0	43.3	<i>wheat flour</i>
rukkijahu	16.9	18.4	21.2	20.0	<i>rye flour</i>
Tangained, tuhat t	2.7	1.0	2.2	2.4	<i>Groats, thousand t</i>
Segasööt, tuhat t	162.8	133.3	167.1	199.5	<i>Concentrated feeding stuffs, thousand t</i>
Makarontooted, tuhat t	0.7	-	0.8	0.5	<i>Pasta products, thousand t</i>
Tärklis, tuhat t	0.1	0.1	0.1	0	<i>Starch, thousand t</i>
Süürup, tuhat dal	...	128.2	127.3	143.7	<i>Syrup, thousand dal</i>
Majonees, emulgeeritud kastmed, tuhat t	1.0	2.7	2.8	3.6	<i>Mayonnaise, emulsified sauces, thousand t</i>
Karastusjoogid, tuhat hl	435.0	698.5	810.6	801.6	<i>Soft drinks, thousand hl</i>
Mineraalvesi, tuhat hl	36.0	37.9	81.5	75.5	<i>Mineral water, thousand hl</i>
Gaseeritud ja gaseerimata vesi, tuhat hl	...	134.0	257.0	293.4	<i>Areated or non-areated water, thousand hl</i>
Rektifitseeritud etanool, tuhat hl	91.0	20.4	33.1	38.3	<i>Crude spirits, thousand hl</i>
Viin ja teised piiritusjoogid, tuhat hl	176.0	86.4	142.4	172	<i>Distilled spirits, thousand hl</i>
Puuvilja- ja marjavein, tuhat hl	14.0	32.6	34.3	34.5	<i>Wine of fruits and berries, thousand hl</i>
Õlu, tuhat hl	499.6	950.1	1044.1	1 040.2	<i>Beer, thousand hl</i>
Lahjad karastavad alkohoolsed joogid, tuhat hl	...	31.3	35.6	51.4	<i>Light alcoholic drinks, thousand hl</i>

Mõisted

Jooksev hinnad — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.

Materiaalne põhivara soetamismaksumused — maa, ehitised (hooned ja rajatised), masinad ja seadmed, tööriistad, sisseseade ja muu inventar, lõpetamata ehitised, ettemaksud materiaalse põhivara eest, arvestades ümberhindlusi.

Materiaalse põhivara jääkmaksumus — soetamismaksumus, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum.

Püsiv hinnad — hinnaindeksiga defleeritud jooksev hinnad.

Tööstustoodang — tööstustoodangu müük pluss/miinus valmistoodangu laojääkide muutus.

Tööstustoodangu mahuindeks — vaadeldava aasta toodang võrreldes baasperiodi toodanguga väljendatuna protsentides.

Tööstustoodangu müük — ettevõttes valmistatud ja arvestusperioodil realiseeritud (müüdnud) ja ostjale üleantud või talle lähetatud toodangu ning tööstusliku iseloomuga teenuste maksumus, sõltumata raha laekumise ajast.

Definitions

Constant prices — current prices deflated by price index.

Current prices — prices in the reference period.

Index of industrial production — production of the reference year compared to the production of the base period in percentages.

Industrial production — industrial sales plus/minus inventory change.

Industrial sales — the cost of production and services of industrial type which were produced in enterprise and which had been realized (sold) and delivered to purchaser in the reference period regardless of the time when the payment for the production was received.

Tangible fixed assets at acquisition cost — land, constructions (buildings and structures), machinery and equipment, tools, installations and other inventory, uncompleted constructions, prepayments for fixed assets taking into consideration reassessments.

Tangible fixed assets at residual cost — acquisition cost of fixed assets from which accumulated depreciation is deducted.

Metoodika

Tööstusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid tööstusettevõtteid, samuti elektri- ja soojusenergiat tootvaid ettevõtteid.

Vaadeldakse tegutsevaid ettevõtteid. Küsitletakse kõiki riigi- ja munitsipaalettevõtteid ning vähemalt 20 töötajaga eraettevõtteid. Ülejäänud ettevõtete hulgast tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik.

Valikuuringut kasutatakse 1992. aastast. Toodetud ja müüdnud tööstustoodangu andmed on esitatud müügihindades ilma käibe- ja aktsiisimaksuta. Tööstustoodangu mahuindeksite leidmiseks tehakse 1994. aastast püsivhindades andmed võrreldavaks tootjahinnaindeksi abil. Varem küsiti püsivhindades toodangu andmeid ettevõtetelt.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri. nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri. nr 1–6.

Methodology

Industrial statistics characterise all enterprises operating in Estonia as well as enterprises producing electricity and heat.

The survey population consists of economically active enterprises. All state and municipal enterprises and private enterprises with at least 20 employees are enumerated completely. The rest of enterprises are sampled.

The method of sample survey has been used since 1992. The data on industrial production have been shown in selling value without the value added tax and excise tax. Since 1994, in order to find the volume index of industrial production, the data are deflated by producer price index. Earlier, the production data in constant prices were collected from enterprises.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. *Monthly bulletin*, Nos 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. *Monthly bulletin*, Nos 1–6.

ENERGEETIKA

Energy

Energiaseadmed, 1995, 2000, 2002–2004.....	340
Energiabilanss, 1995, 2000, 2002–2004.....	341
Elektrienergia bilanss, 1995, 2000, 2002–2004	342
Väljavedu, 1995–2004 (diagramm).....	342
Soojuse bilanss, 1995, 2000, 2002–2004	343
Hüdro- ja tuuleenergia tootmine, 2000–2004 (diagramm)	343
Energia lõpptarbimine, 1995, 2000, 2002–2004	344
Kütuse sissevedu liigi järgi, 2002–2004 (diagramm)	344
Kütuse tarbimine, 1995, 2000, 2002–2004	345
<i>Energy equipment, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>340</i>
<i>Energy balance sheet, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>341</i>
<i>Electricity balance sheet, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>342</i>
<i>Exports, 1995–2004 (diagram).....</i>	<i>342</i>
<i>Heat balance sheet, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>343</i>
<i>Production of hydro and wind energy, 2000–2004 (diagram).....</i>	<i>343</i>
<i>Final energy consumption, 1995, 2000, 2002–2004 .....</i>	<i>344</i>
<i>Imports by kind of fuels, 2002–2004 (diagram).....</i>	<i>344</i>
<i>Consumption of fuels, 1995, 2000, 2002–2004.....</i>	<i>345</i>

Ülevaade

Peatükk esitab kütuse ja energia tootmise ja tarbimise statistikat aastate 1995–2004 kohta.

2004. aastal vähenes primaarenergia tootmine üle 5%. Kõige enam mõjutas seda kahanenud põlevkivitoodang, kuid vähenes ka küteturba toodang. Põlevkivi kasutati peamiselt kahel eesmärgil — kütusena elektrienergia ja soojuse tootmisel ja põlevkiviõli tootmiseks. Alates 2000. aastast on põlevkiviõli tootmine olnud pidevas kasvutrendis. 2003. aastaga võrreldes toodeti põlevkiviõli ligi 8% rohkem. Üle poole põlevkiviõlist eksporditakse.

Elektrienergiat toodeti 2003. aastaga võrreldes ligi 1,4% rohkem. Jätkuvalt suurenes väljavedu Venemaale ja Lähti, hõlmates üle 20% toodangust. 2002. aastast käikulastud uued hüdro- ja tuulejaamad on suurendanud alternatiivenergia osatähtsust. 2004. aastal hõlmas hüdro- ja tuuleenergia toodang kogu toodetud elektrist ligi 3%.

Energiatoodete sissevedu kasvas 2004. aastal eelnenud aastaga võrreldes peamiselt maagaasi ja vedelkütuste suurenenud sisseveo tõttu. Tingituna uute klientide liitumisest gaasivõrguga kasvas maagaasi tarbimine 2003. aastaga võrreldes ligi 14%. Keemiatööstuse toorainena kasutati maagaasi ligi kaks korda rohkem kui 2003. aastal. Energia- toodete väljavedu suurenes ligi 8% tingituna

peamiselt elektrienergia ja põlevkiviõli kasvanud väljaveost.

Elektrit tarbiti 2003. aastaga võrreldes ligi 5% rohkem. Oluliselt mõjutas tarbimist tööstuses ning äri- ja avalikus sektoris kasvanud tarbimine.

Soojusetoodang, mis oli ajavahemikul 2001–2003 samal tasemel, suurenes 2004. aastal 4%. Kõige rohkem kasutati soojuse tootmiseks põlevkivi ja maagaasi. Põlevkivi osatähtsus soojuse tootmiseks elektrijaamades on viimastel aastatel pidevalt vähenenud, samas on suurenenud maagaasi osa. 2004. aastal tarbiti soojuse tootmiseks 9% vähem põlevkivi ning ligi 10% rohkem maagaasi kui eelnenud aastal. Katlamajades kasutati soojuse tootmiseks küttepuitu üle 10% rohkem kui 2003. aastal. Kasvanud on puidul töötavate katelde arv ja soojusvõimsus. Samal ajal vähenes seal kivisöe, küteturba ja raske kütteõli tarbimine. Raskel kütteõlil töötavate katelde arv on aastaga vähenenud ligi kaks korda.

Soojuselektrijaamades rakendati elektrienergia ja soojuse koostootmist, mis võimaldab kasutada kütust efektiivsemalt. Aastatel 1998–2004 toodeti nii 12–14% elektrienergiast ja ligi kolmandik kogu toodetud soojusenergiast.

Overview

The chapter presents statistics on fuel and energy production and consumption for 1995–2004.

In 2004 the primary energy production decreased more than 5%. The decrease was mainly caused by the fall in oil shale production, but peat production also decreased. Oil shale was used as a fuel in the production of electricity and heat, and also in the production of shale oil. Since 2000 the production of shale oil has increased. More than a half of production of shale oil is exported.

In 2004 compared to 2003, the production of electricity increased about 1.4%. Exports to Russia and Latvia continuously increased, accounting for about 20% of production. Since 2002 new hydro- and wind power stations started to produce electricity, contributing to the increase in the share of renewable energy supply in the total energy production. In 2004 hydro and wind energy production accounted for about 3% of the total electricity production.

In 2004 compared to 2003, the imports of energy products grew mainly due to increased imports of natural gas and liquid fuel. As a result of connecting the new clients to the gas network the consumption of natural gas increased about 14% compared to 2003. In chemical industry natural gas was consumed as raw material about two times more than in 2003. The exports of energy products

increased about 8% as a result of the growth in the exports of electricity and shale oil.

Compared to 2003, the consumption of electricity increased about 5%. The consumption was greatly influenced by the growth of consumption in industry, business and public sector.

The heat production remained on the same level during 2001–2003. But in 2004 compared to the previous year, heat production grew by 4%. Mainly oil shale and natural gas were used in the production of heat. During the last years the share of oil shale in heat production has decreased, at the same time the share of natural gas has increased. In 2004 compared to the previous year, 9% of shale oil less and 10% of natural gas more was used for heat generation. In 2004, the consumption of wood for heat production increased over 10% in boiler houses. The number of boilers and the heat capacity also increased. At the same time there was a decrease in the consumption of coal, peat and heavy fuel oil for heat production. During the last year the number of boilers using heavy fuel oil has decreased by about two times.

In power plants, both heat and electricity were produced — this allows a more efficient use of fuels. In 1998–2004, 12–14% of electricity and about one third of heat was produced in combined heat and power plants.

Energiaseadmed, 1995, 2000, 2002–2004

Energy equipment, 1995, 2000, 2002–2004

(aasta lõpus — at end-year)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Elektriijaamade võimsus, MW ^a						Capacity of power plants, MW ^a
elektrivõimsus ^b	3 298	3 019	3 019	3 019	3 051	electrical ^b
soojusvõimsus ^b	2 755	2 865	2 865	2 793	2 654	thermal ^b
Katlamajad, MW ^b	11 252	5 758	5 758	5 547	5 830	Heating plants, MW ^b
tahkekütusel	2 296	1 010	1 010	1 018	1 177	working with solid fuels
vedelkütusel	5 060	1 939	1 939	1 744	1 630	working with liquid fuels
gaaskütusel	3 649	2 780	2 780	2 762	2 997	working with gaseous fuels
elektrienergial	247	29	29	23	26	working with electricity
Gaasitorustiku pikkus, km	2 026	2 105	2 105	2 148	2 175	Pipelines for gas transport, km
ülekanalitorustik ^c	817	820	820	820	830	transmission pipelines ^c
jaotustorustik ^d	1 209	1 285	1 285	1 328	1 345	distribution systems ^d

^a Paigaldatud võimsus.

^b Põhi- ja kõrvaltegevusega energiatootjad.

^c D-kategooria jaotustorustik: töö rõhk üle 16 baari.

^d Siia kuuluvad A-kategooria jaotustorustik (töö rõhk kuni 0,01 baari), B-kategooria jaotustorustik (töö rõhk 0,01–5 baari), C-kategooria jaotustorustik (töö rõhk 5–16 baari).

^a Installed capacity.

^b Public plants and autoproducers.

^c Pipelines of category D: working pressure is above 16 bars.

^d Includes pipelines of category A (working pressure is below 0.01 bars), pipelines of category B (working pressure is 0.01–5 bars), and pipelines of category C (working pressure is 5–16 bars).

Energiabilanss, 1995, 2000, 2002–2004
Energy balance sheet, 1995, 2000, 2002–2004
(teradžauli — terajoules)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Varu aasta alguses	41 732	20 713	14 578	15 620	19 289	<i>In stocks at beginning of year</i>
Primaarenergia tootmine	148 758	132 389	140 265	160 020	152 028	<i>Production of primary energy</i>
põlevkivi	122 370	108 330	111 103	132 096	124 121	<i>oil shale</i>
turvas	5 563	3 345	6 416	3 531	2 679	<i>peat</i>
küttepuit ^a	20 730	20 617	22 608	24 212	25 036	<i>firewood^a</i>
muu kütus	85	76	112	113	84	<i>other fuels</i>
hüdro- ja tuuleenergia	10	21	26	68	108	<i>hydro- and wind-energy</i>
Import	87 994	74 161	74 327	79 076	88 500	<i>Imports</i>
kivisüsi ja koks	2 678	2 737	1 650	1 572	1 210	<i>coal and coke</i>
põlevkivi	12 507	10 960	5 750	8 924	9 597	<i>oil shale</i>
maagaas	24 388	27 757	24 963	27 509	32 458	<i>natural gas</i>
vedelgaas	262	411	248	285	296	<i>liquefied gas</i>
raske kütteõli	18 495	5 632	5 176	3 462	4 513	<i>heavy fuel oil</i>
kerge kütteõli ja diislikütus	16 853	16 314	22 371	24 090	25 533	<i>gas/diesel oil</i>
autobensiin	11 137	7 982	11 876	12 062	12 495	<i>motor gasoline</i>
lennukütus	793	1 022	811	838	1 149	<i>aviation fuels</i>
elektrienergia	881	1 346	1 482	334	1 249	<i>electricity</i>
Ekspord	11 611	11 915	14 746	19 873	21 598	<i>Exports</i>
põlevkivi	64	115	115	77	77	<i>oil shale</i>
põlevkivikoks	1 149	597	885	825	989	<i>oil shale coke</i>
turvas ja turbabrikett	506	1 507	2 795	2 408	1 566	<i>peat and peat briquette</i>
küttepuit	478	190	713	2 947	3 347	<i>firewood</i>
põlevkiviõli	5 797	4 817	6 270	6 455	7 913	<i>shale oil</i>
elektrienergia	3 617	4 689	3 968	7 161	7 706	<i>electricity</i>
Merelaevade punkerdamine	3 698	4 394	4 956	4 711	6 249	<i>Marine bunkering</i>
Varu aasta lõpus	38 204	20 064	15 620	19 289	15 074	<i>In stocks at end-year</i>
Primaarenergiaga varustatus	224 971	190 891	193 848	210 843	216 896	<i>Supply of primary energy</i>
Tarbitud muundamiseks	186 836	159 019	157 854	177 037	178 374	<i>Consumption for conversion</i>
teisteks energialiikideks ^b						<i>to other forms of energy^b</i>
Muundatud energia tootmine ^c	98 718	82 038	88 694	98 174	99 827	<i>Production of converted</i>
						<i>energy^c</i>
Energiasektori omatarve	5 678	7 456	7 220	8 896	8 298	<i>Own use by energy sector</i>
Tarbitud tooraineks ^d	9 449	7 751	3 864	4 926	8 526	<i>Consumption for non-energy</i>
						<i>purposes^d</i>
Kütuse ja energia kadu ^e	13 290	9 483	9 792	8 951	8 858	<i>Losses of fuels and energy^e</i>
Lõpptarbimine ^f	108 436	89 220	103 812	109 207	112 667	<i>Final consumption^f</i>

^a K.a puiduhake ja -jäätmel.

^b Elektrienergia, soojuse, põlevkivikoksi, põlevkiviõli, põlevkivigaasi ja turbabriketi tootmiseks.

^c Elektrienergia, soojuse, põlevkivikoksi, põlevkiviõli, põlevkivigaasi ja turbabriketi tootmine.

^d Keemiatoodete ja mittekütteõli tootmiseks.

^e Elektrienergia, soojuse ja kütuse kadu transportimisel, hoidmisel ja jaotamisel.

^f Tarbitud vahetult ilma muundamata teisteks energialiikideks (elektrienergia, soojus, kütus).

^a Including wood chips and wood waste.

^b For the production of electricity, heat, oil shale coke, shale oil, oil shale gas and peat briquette.

^c Production of electricity, heat, oil shale coke, shale oil, oil shale gas and peat briquette.

^d For the production of chemical products and non-fuel oils.

^e Losses of electricity, heat and fuels in transport, preservation and distribution.

^f Immediate consumption without conversion into other forms of energy (electricity, heat, fuels).

Elektrienergia bilanss, 1995, 2000, 2002–2004

Electricity balance sheet, 1995, 2000, 2002–2004

(gigavatt-tundi — gigawatt-hours)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Tootmine						<i>Production</i>
bruto ^a	8 693	8 513	8 527	10 159	10 304	<i>gross^a</i>
neto ^b	7 607	7 591	7 634	9 101	9 232	<i>net^b</i>
Sissevedu	245	374	412	93	347	<i>Imports</i>
Venemaa	245	138	76	-	-	<i>Russia</i>
Läti	-	116	200	38	297	<i>Latvia</i>
Leedu	-	120	136	55	50	<i>Lithuania</i>
Tarbimine	5 074	5 422	5 686	6 013	6 326	<i>Consumption</i>
tööstus ^c	1 943	2 157	2 189	2 361	2 460	<i>industry^c</i>
ehitus	120	102	94	96	96	<i>construction</i>
põllumajandus	366	224	200	210	224	<i>agriculture</i>
transport	191	93	96	98	101	<i>transport</i>
kodumajapidamine	1 067	1 466	1 584	1 594	1 618	<i>households</i>
muud harud	1 387	1 380	1 523	1 654	1 828	<i>other branches</i>
Elektrijaamade omatarve	1 086	922	893	1 058	1 072	<i>Own use by power plants</i>
Kadu ^d	1 773	1 240	1 258	1 192	1 112	<i>Losses^d</i>
Väljavedu	1 005	1 303	1 102	1 989	2 141	<i>Exports</i>
Venemaa	477	374	396	667	713	<i>Russia</i>
Läti	528	929	706	1 322	1 428	<i>Latvia</i>

^a K.a elektrijaamade omatarve.

^b V.a elektrijaamade omatarve.

^c K.a mäetööstus, v.a elektrijaamade omatarve.

^d Kadu elektrivõrkudes ja ettevõtete seadmetes.

^a Including own use by power plants.

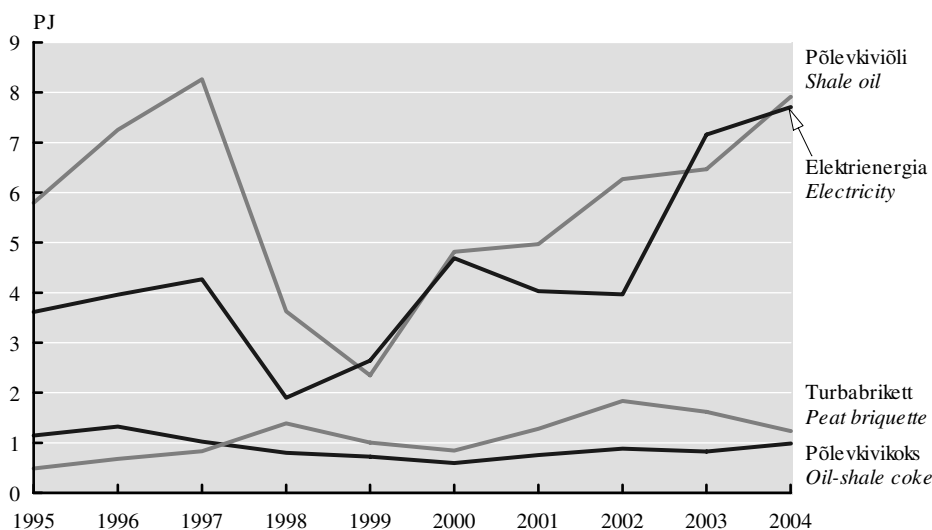
^b Excluding own use by power plants.

^c Including mining industry, excluding own use by power plants.

^d Losses in electric networks and equipment.

Väljavedu, 1995–2004

Exports, 1995–2004

Soojuse bilanss, 1995, 2000, 2002–2004
Heat balance sheet, 1995, 2000, 2002–2004
 (gigavatt-tundi^a — gigawatt-hours^a)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Tootmine	12 807	9 826	10 533	10 256	10 617	<i>Production</i>
elektrijaamad ^b	3 559	3 782	4 026	3 951	3 809	<i>power plants^b</i>
katlamajad	9 248	6 044	6 507	6 305	6 808	<i>heating plants</i>
Kaugküte ^c	8 508	7 383	7 500	7 112	7 491	<i>District heating^c</i>
Tarbimine	11 197	8 527	9 146	8 982	9 282	<i>Consumption</i>
tööstus ^d	4 233	2 637	2 847	2 949	3 013	<i>industry^d</i>
ehitus	69	60	52	48	52	<i>construction</i>
põllumajandus	236	117	127	130	128	<i>agriculture</i>
kodumajapidamine	6 052	4 376	4 574	4 340	4 320	<i>households</i>
muud harud	607	1 337	1 546	1 515	1 770	<i>other branches</i>
Kadu ^e	1 610	1 299	1 388	1 274	1 335	<i>Losses^e</i>

^a 1 GWh = 0,8598 Tcal = 3,6 TJ.

^b V.a elektrijaamade omatarve elektrienergia tootmiseks.

^c Tarbijatele müüdud soojus (toodangu üldkogusest).

^d K.a mäetööstus ja energeetika.

^e Kadu soojusvõrgus.

^a 1 GWh = 0.8598 Tcal = 3.6 TJ.

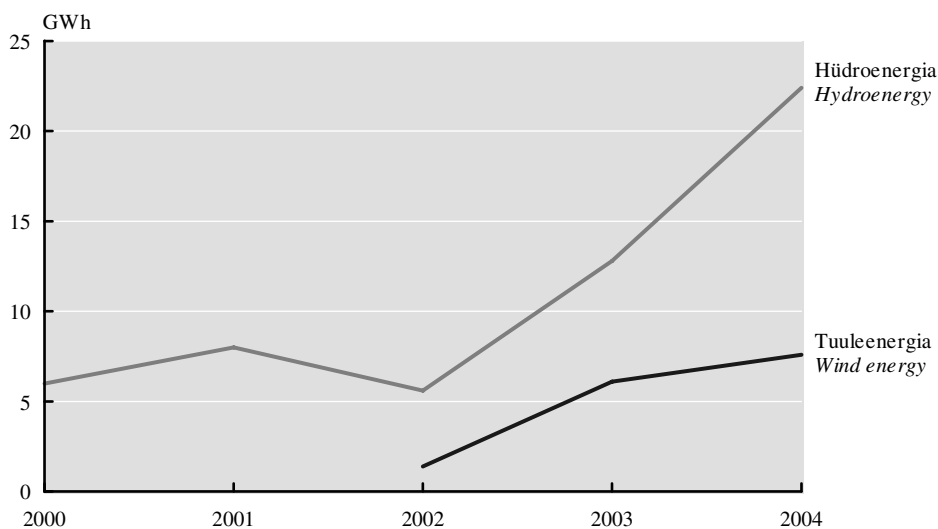
^b Excluding own use by power plants for electricity generation.

^c Heat sold to consumers (out of total production).

^d Including mining industry and energy sector.

^e Losses in transmission networks.

Hüdro- ja tuuleenergia tootmine, 2000–2004
Production of hydro- and wind energy, 2000–2004

Energia lõpptarbimine, 1995, 2000, 2002–2004^a
Final energy consumption, 1995, 2000, 2002–2004^a

	1995	2000	2002	2003	2004	
Teradžauli						Terajoules
Tahkekütus ^b	21 152	18 019	16 732	19 215	19 594	Solid fuels ^b
Vedelkütus ^c	26 299	20 732	32 657	34 465	36 042	Liquid fuels ^c
Gaaskütus ^d	4 558	3 259	3 944	2 400	3 898	Gaseous fuels ^d
Elektrienergia	17 251	17 897	18 979	20 057	21 212	Electricity
Soojus	39 176	29 313	31 500	30 771	31 921	Heat
KOKKU	108 436	89 220	103 812	106 908	112 667	TOTAL
Protsenti						Percentages
Tahkekütus ^b	20	20	16	18	17	Solid fuels ^b
Vedelkütus ^c	24	23	31	32	32	Liquid fuels ^c
Gaaskütus ^d	4	4	4	2	4	Gaseous fuels ^d
Elektrienergia	16	20	18	19	19	Electricity
Soojus	36	33	31	29	28	Heat
KOKKU	100	100	100	100	100	TOTAL

^a V.a kütuse tarbimine mitteenergeetiliseks vajaduseks, kaod transportimisel, hoidmisel ja jaotamisel.

^b Kivisüsi, koks, põlevkivi, turvas, küttepuud, puiduhake ja -jätmed.

^c Kütteõlid ja mootorikütus.

^d Maagaas, vedelgaas, põlevkivigaas.

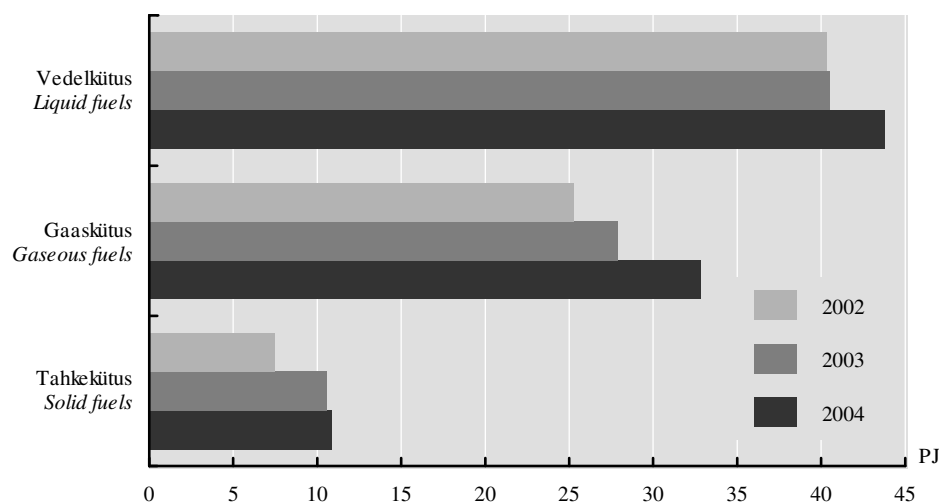
^a Excluding consumption of fuels for non-energy use, losses in transport, preservation and distribution.

^b Coal, coke, oil shale, peat, firewood, wood chips, wood waste.

^c Heavy fuel oil, light fuel oil, motor fuels.

^d Natural gas, liquefied gas, oil shale gas.

Kütuse sissevedu liigi järgi, 2002–2004
Imports by kind of fuels, 2002–2004

Kütuse tarbimine, 1995, 2000, 2002–2004^a
Consumption of fuels, 1995, 2000, 2002–2004^a
 (tuhat tonni — thousand tons)

	1995	2000	2002	2003	2004	
Kivisüsi ja koks	103	88	60	45	58	Coal and coke
Põlevkivi	15 420	13 254	13 077	15 474	15 501	Oil shale
Turvas	516	302	450	425	299	Peat
Turbabrikett	124	30	19	20	15	Peat briquette
Küttepuu, 1000 tm ^b	2 748	3 065	3 187	3 522	3 710	Firewood, 1,000 m ³ of solid volume ^b
Maagaas, mln m ³	723	826	743	847	966	Natural gas, million m ³
Vedelgaas	10	8	5	6	6	Liquefied gas
Raske kütteõli	405	158	131	100	120	Heavy fuel oil
Põlevkiviõli	195	108	123	122	130	Shale oil
Kerge kütteõli ja diislikütus	375	450	570	592	609	Gas/Diesel oil
Autobensiin	247	306	311	306	288	Motor gasoline
Lennukikütus	18	21	19	18	29	Aviation fuels
Muu kütus, 1000 tce ^c	178	158	197	205	195	Other fuels, 1,000 tce ^c

^a Elektrienergia ja soojustootmiseks, muundamiseks teisteks kütuseliikideks, tooraineks, vahetuks tootmistarbeks, transpordivajaduseks ettevõtetes ja elanike tarbimine. Naturaalühikutes arvestatud kütusetarbimine ei sisalda kadu.

^b K.a puiduhake ja -jätmed.

^c Tonni kivisöe ekvivalendis.

^a Consumption for electricity and heat generation, for conversion to other forms of fuels, for non-energy purposes, for production needs, for transport in enterprises and private consumption in households. Consumption of fuels in natural units does not include losses.

^b Including wood chips and waste.

^c Tonnes in coal equivalent.

Mõisted

Elektrienergia netootmine — brutootmine, millest on maha arvatud elektri ja omatarve.

Energiabilans — energiaga varustatuse ja tarbimise tasakaalustatus.

Energia lõpptarbimine — energia, mis on saadud ja tarbitud pärast kõiki vahepealseid muundamisi teisteks energialiikideks (elektrienergia, soojus, kütus). Lõpptarbitud ei kuulu energia kasutamine tooraineks, elektri ja omatarve ja kadu.

Energiabilansis on lõpptarbimine primaarenergiaga varustatus, millele on lisatud muundatud energia tootmine, millest on maha arvatud tarbimine muundamiseks teisteks energialiikideks, energiasektori omatarve, tarbimine tooraineks ja kadu.

Merelaevade punkerdamine — laevade kütuse- ja tarbimine välisvetes.

Muundatud energia — energia, mis on saadud primaarenergiast muundamisel. Sii kuuluvad elektrienergia ja soojus ning kütusest turbabrikett, põlevkiviõli, põlevkivikoks ja generaatorigaas.

Primaarenergia — naturaalsest allikast saadud energia, mida tarbitakse teisteks energialiikideks muundamata. Eestis toodetavast kütusest kuuluvad siia põlevkivi, küteturvas, küttepuud, puidujätmed ja biogaas; imporditavast kütusest kivisüsi, maagaas, vedelgaas, raske kütteõli, kerge kütteõli, diislikütus, autobensiin ja lennukipetrol.

Primaarenergiaga varustatus — kogutarbimine, kaasa arvatud kadu hoidmisel ja jaotamisel.

Energiabilansis on primaarenergiaga varustatus varu aasta alguses, millele on lisatud primaarenergiatootmine ja import, millest on maha arvatud eksport, merelaevade punkerdamine ja varu aasta lõpus.

Metoodika

Energia tootmise andmete saamiseks küsitletakse kõiki primaar- ja muundatud energiat tootvaid ettevõtteid.

Energia ja kütuse tarbimise andmed saadakse valikuuringuga. Küsitletakse kõiki energiat tootvaid ettevõtteid ja vähemalt 50 töötajaga ettevõtteid. Ülejäänud ettevõtetest tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik.

Elanike energiatarbimise andmed on kogutud kütust müüvatelt ettevõtelt ja täpsustatud lähtudes 2002. aastal korraldatud elanike energiatarbimise uuringu andmete struktuurist. Talude kütuse tarbimine põllutöödel on saadud arvutuslikult lähtudes põllukultuuride külvipindadest.

1991. aastani saadi kütuse ja energia impordi ning ekspordi andmed vahetult ettevõtelt.

1992.–2004. aasta kohta kasutati tollistatistika andmeid. Eesti ühinemisel Euroopa Liiduga 1.mail 2004 võeti kasutusele liidu riikide vahelise kaubavahetuse andmete kogumise süsteem Intrastat. Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega peetava kaubavahetuse andmed põhinevad tolli-deklaratsioonidel.

Naturaalkütuse kogused on džaulidesse ümber arvutatud kütust tootvatelt ja sissevedavatelt ettevõtetelt saadud keskmiste kütteväärtuste alusel.

Definitions

Converted energy (transformation output) — energy received in converting the primary energy. These include electricity and heat, and, of fuels, peat briquette, shale oil and oil shale coke and generator gas.

Energy balance — equilibrium between the supply and consumption of energy.

Final consumption of energy — energy, which is received and consumed after conversion into other forms of energy (electricity, heat, fuel). Final consumption excludes the use of energy for non-energy purposes, own use by power plants and losses.

On the energy balance sheet, final consumption = supply of primary energy + production of converted energy – consumption for conversion into other forms of energy – own use by energy sector – consumption for non-energy purposes – losses.

Marine bunkering — fuel consumption of vessels in foreign waters.

Net production of electricity — gross production from which own use by power plants is deducted.

Primary energy — energy, which is consumed directly without converting it previously into other forms of energy. Primary energy sources in Estonia are oil shale, peat, firewood, wood chips, wood waste and biogas, but also coal, natural gas, liquefied gas, heavy fuel oil, light fuel oil, diesel oil, motor gasoline and aviation gasoline, which are imported.

Supply of primary energy — equivalent to total consumption including losses in transport and in distribution.

On the energy balance sheet, the supply of primary energy = in stocks at the beginning of the year + production of primary energy + imports – exports – marine bunkering – in stocks at the end of the year.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

Energiabilanss. 2003. *Energy Balance*. Aastakogumik. Tallinn, 2004.

Methodology

All enterprises, which produce primary or converted energy, are enumerated completely.

Data on energy and fuels consumption are received by sample survey. All enterprises, which produce energy and enterprises with at least 50 employees are enumerated completely. The rest of enterprises are sampled.

Data on household consumption of energy and fuels are collected from energy sale enterprises and they are adjusted using the data of the household energy survey conducted in 2002. The consumption of fuels on farms is calculated based on the sown area.

Until 1991 data concerning the imports and exports of fuels and energy were received directly from enterprises. For 1992–2004, data of customs statistics were used. On 1 May 2004 after the accession to the EU, the system of Intrastat was applied. Data on imports and exports for non-EU countries are based on customs declarations (Extrastat).

The quantity of fuels in natural units has been recalculated into joules by average calorific values, which have been obtained from the producers and importers of fuels.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–6.

Energiabilanss. 2003. *Energy Balance*. Yearbook. Tallinn, 2004.

EHITUS

Construction

Ehitustööd, 1995–2003	349
Omajärgel Eestis tehtud ehitustööd, 1995–2003	349
Omajärgel Eestis tehtud uusehitus ja remont, 1995–2003 (diagramm)	349
Omajärgel Eestis tehtud ehitustööd ehitise tüübi järgi, 1997–2003	350
Elamuehitus, 1950–2004	351
Ehitatud eluruumid, 1950–2004 (diagramm)	351
Kasutusse lubatud eluruumide arv, 1995–2004	352
Kasutusse lubatud eluruumide pind, 1995–2004	352
Kasutusse lubatud eluruumid, 1995–2004	352
Kasutusse lubatud eluruumid omaniku järgi, 1995–2004	353
Kasutusse lubatud eluruumide pind omaniku järgi, 1995–2004	353
Kasutusse lubatud eluruumid tubade järgi, 1995–2004	353
Kasutusse lubatud eluruumid elamu tüübi järgi, 1995–2004	354
Kasutusse lubatud eluruumid asukoha ja tehnovarustuse järgi, 1995–2004	354
Ehitusloa saanud eluruumid, 1995–2004	354
Kasutusse lubatud mitteeluhooned, 2000–2004	355
Ehitusloa saanud mitteeluhooned, 2000–2004	356
<i>Construction activities, 1995–2003 .....</i>	
<i>Construction production in Estonia, 1995–2003 .....</i>	<i>349</i>
<i>New construction and repair work in Estonia, 1995–2003 (diagram) .....</i>	<i>349</i>
<i>Construction production in Estonia by type of construction, 1997–2003 .....</i>	<i>350</i>
<i>Construction of new residential buildings, 1950–2004 .....</i>	<i>351</i>
<i>Construction of new residential buildings, 1950–2004 (diagram) .....</i>	<i>351</i>
<i>Number of dwelling completions, 1995–2004 .....</i>	<i>352</i>
<i>Floor area of dwelling completions, 1995–2004 .....</i>	<i>352</i>
<i>Dwelling completions, 1995–2004 .....</i>	<i>352</i>
<i>Dwelling completions by type of owner, 1995–2004 .....</i>	<i>353</i>
<i>Floor area of dwelling completions by type of owner, 1995–2004 .....</i>	<i>353</i>
<i>Dwelling completions by number of rooms, 1995–2004 .....</i>	<i>353</i>
<i>Dwelling completions by type of residential building, 1995–2004 .....</i>	<i>354</i>
<i>Dwelling completions by location and type of facilities, 1995–2004 .....</i>	<i>354</i>
<i>Building permits granted for construction of dwellings, 1995–2004 .....</i>	<i>354</i>
<i>Non-residential building completions, 2000–2004 .....</i>	<i>355</i>
<i>Building permits granted for construction of non-residential buildings, 2000–2004 .....</i>	<i>356</i>

Ülevaade

Peatükk esitab statistikat aastatel 1995–2003 Eesti ehitusettevõtete tehtud ehitustööde kohta. Samuti on avaldatud andmed aastatel 1995–2004 kasutusse lubatud eluruumide ja mitteeluhoonete ning ehituslubade kohta.

2003. aasta oli ehitusettevõtetele jätkuvalt hea aasta, ehkki ehitustegevuse viimaste aastate kiire areng aeglustus. Ettevõtete püsiv investeerimisaktiivsus ja üldine stabiilne majanduskasv mõjutasid ehituse arengut positiivselt. Suur nõudlus elamispinna järele, mida soodustasid elanike suurenenud sissetulekud ning pankade pakutavad soodsad laenuingimused ja aktiivne müügi-kampaania, tagas eluhoonete ehituse kiire kasvu. Ehitustegevuse areng suurendas tööhõivet ehituses. 2003. aastal ettevõtluses loodud ligi 4400 uuest töökohast 43% olid ehitusettevõtetes.

Ehitusettevõtete realiseerimise netokäive oli ligi 28 miljardit krooni, millest põhiosa andis ehitus-

tööde müük. Ehitusettevõtete tegevus väljaspool Eestit 2003. aastal vähenes: see andis ehitustegevuse tulust vaid 4%.

Ehitusettevõtted ehitasid omajärgel Eestis 15,6 miljardi krooni eest — püsivhindades 8% rohkem kui 2002. aastal. Ehitustegevus kallines aasta jooksul 3,7%. Kõige enam mõjutas hinnatõusu kallinenud tööjõud.

Hooneid ehitati 2003. aastal 10 miljardi krooni eest, s.o püsivhindades kümnendiku rohkem kui eelnenud aastal. Hoonete ehitusest hõlmas kolmandiku eluhoonete ehitus, mis suurenes oluliselt korterelamute uusehituse kasvu tõttu. Eluhoonete ehitamine suurenes püsivhindades 2003. aastal eelmise aastaga võrreldes 24% ja mitteeluhoonete ehitamine 6%. Mitteeluhoonete ehituses oli suurem osatähtsus tööstus- ja laohoonetel, kaubanduskeskustel ning büroo- ja haldushoonetel. Rajatise ehitati püsivhindades 4%

enam kui aasta varem. Rajatiste ehitustöodes oli suurima osatähtsusega teede ja tänavate hool-dusremont ning rekonstrueerimine. Võrreldes 2002. aastaga oli teedeehituses langus, sest Euroopa Liidu struktuurifondide raha laekumine viibis.

2004. aastal elamuehituse kasv jätkus. Ehitisregistri andmetel lubati kasutusse 3105 uut eluruumi, neljandik rohkem kui 2003. aastal. Üheksaküm-nendate aastate keskel ehitati peamiselt ühepere- ja kahepereelamuid ning ridaelamute sektioone. 2004. aastal asus üle poole valminud eluruumidest korterelamus. Jätakuvalt ehitatakse linnas rohkem kui maal. Ligi kolmveerand 2004. aastal kasutusse lubatud eluruumidest asus linnas.

Eluruumide keskmine suurus vähenes eelkõige uute korterelamute valmimise tõttu. Aastatel 1995–2001

Overview

The chapter presents statistics on construction activities of Estonian construction enterprises for 1995–2003. There are also data on dwelling completions and new non-residential buildings, as well as building permits granted in 1995–2004.

The year 2003 was successful for construction enterprises although the quick development of last years slowed down. The stable development of the whole economy and the enterprises' continuous investments in construction and alteration of buildings and structures ensured the growth of construction activities. The demand for residential buildings remained high. It was influenced by favourable loan conditions and higher income of the population. The growth of construction increased the employment in the construction enterprises. In 2003, almost 4,400 new places of work were created in enterprises total, of which 43% were in construction enterprises.

The net sales of construction enterprises totalled 28 billion kroons, of which the majority was formed from construction activities sales. The revenue from construction activities in foreign countries was smaller than in 2002 and accounted only for 4% of the construction activities sales total.

Construction production grew by 8% in constant prices compared to 2002. The construction was 3.7% more expensive than a year before. The rise in labour force costs was the most important factor influencing the growth of construction activities.

In 2003, the construction of buildings accounted for 10 billion kroons showing a growth of 10% in constant prices compared to 2002. The share of construction of residential buildings accounted for a third of total construction of buildings. The construction of residential buildings increased due to the increase of construction of new blocks of flats. The civil engineering production increased

valminud eluruumidest on enam kui pool 4–6-toa-lised. Alates 2002. aastast oli iga teine kasutusse lubatud eluruum 2- või 3-toaline.

Mitteeluhoonetest valmis 2004. aastal enim põllumajandus- ja kaubandushooneid. Vaadeldaval ajavahemikul on lisandunud kõige enam kaubandus-, tööstus- ja laohoonete kasulikku pinda.

Soodsad laenuitingimused ja elatustaseme tõus suurendasid jätkuvalt nõudlust uute eluruumide järele. 2004. aastal väljastati ehituslube eluruumide ehitamiseks rohkem kui eelmistel aastatel. Muutunud on piirkondlikud eelistused. Üha enam koguvad elupaigana populaarsust Tallinna ja teiste suuremate linnadega piirnevad vallad. Samuti suurenes eelmise aastaga võrreldes mitteiluhoonete kavandatud kasulik pind ja kubatuur.

4% in constant prices compared to the previous year, which was influenced by the repair and reconstruction of roads. In 2003 compared to 2002 the civil engineering production slowed down because the means of structure funds from the European Union were late.

In 2004 the number of dwelling completions continued to increase. According to the data of the Construction Works Register, the number of dwelling completions in 2004 was 3,105, which is over a quarter more than in 2003. In the mid-nineties mainly one- and two-family houses and terraced houses were built. In 2004 more than half of dwellings were completed in blocks of flats. More dwellings were completed in urban than in rural areas. About three quarters of dwelling completions were built in cities.

The average floor area per dwelling decreased mainly due to the increase in the construction of new blocks of flats. Over half of dwellings built in 1995–2001 have 4–6 rooms. Since 2002 every second completed dwelling had two or three rooms.

Of non-residential buildings, in 2004 mostly buildings for agriculture as well as commercial buildings were built. In the period under observation, the useful floor area of commercial, industrial and storage buildings increased most.

Favourable loan conditions and higher standard of living have continually increased the demand for new dwellings. In 2004 more building permits for construction of dwellings were granted than in the previous years. The regional priorities have also changed. Dwelling construction in the neighbourhood of Tallinn and the other major cities is popular. Also the planned useful floor area and the cubic capacity of non-residential buildings increased compared to the previous year.

Ehitustööd, 1995–2003

Construction activities, 1995–2003

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Aasta	Ehitustööd Eestis	Ehitustööd välisriikides	Ehitusettevõtete ehitustööd kokku	Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd		Ehitustoimlate ehitustööd
Year	Construction activities in Estonia	Construction activities in foreign countries	Construction enterprises' construction activities total	kokku	remont	Construction activities of construction establishments
				Construction production in Estonia total	Construction production in repair work	
1995	5 382	870	6 252	4 200	2 582	20
1996	7 551	684	8 235	5 682	3 074	38
1997	10 087	781	10 868	7 147	3 743	156
1998	14 429	1 469	15 898	9 502	5 484	79
1999	12 239	546	12 785	8 396	4 886	125
2000	14 310	744	15 054	9 689	5 116	125
2001	16 433	1 488	17 921	10 755	6 368	145
2002	22 112	1 199	23 310	13 984	8 524	126
2003	24 728	1 152	25 880	15 595	8 764	192

Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd, 1995–2003

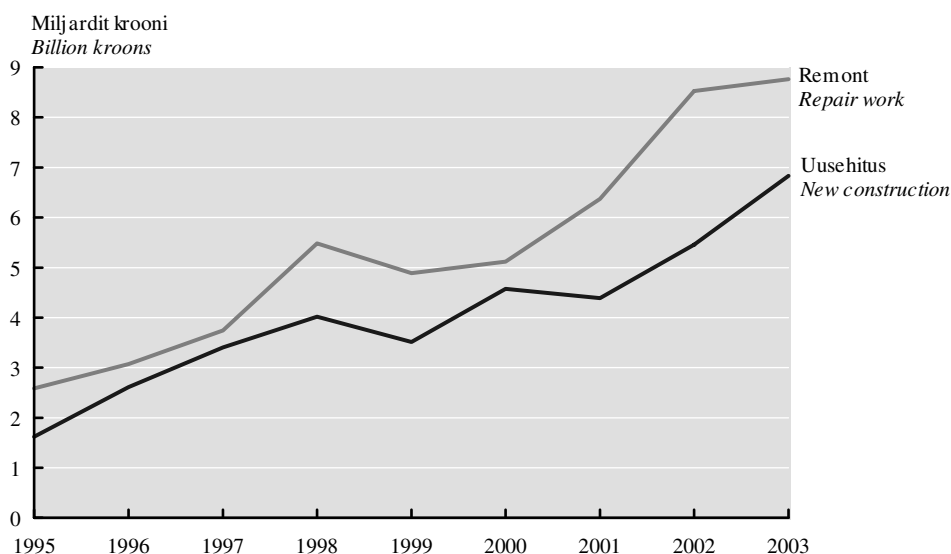
Construction production in Estonia, 1995–2003

Aasta	Ehitustööd, jooksevhinnad, mln krooni	Ehitusmahuindeks	Ehitusmahuindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, %
Year	Production value, current prices, million kroons	Construction volume index 2000 = 100	Change in construction volume index over previous year, %
1995	4 200	64	..
1996	5 682	73	114
1997	7 147	83	114
1998	9 502	103	123
1999	8 396	89	87
2000	9 689	100	113
2001	10 755	105	105
2002	13 984	131	125
2003	15 595	141	108

Omal jõul Eestis tehtud uusehitus ja remont, 1995–2003

New construction and repair work in Estonia, 1995–2003

(jooksevhinnad — current prices)

Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd ehitise tüübi järgi, 1997–2003
Construction production in Estonia by type of construction, 1997–2003
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

Ehitise tüüp	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Type of construction
Eluhooned								Residential buildings
Ühe- ja kahepereelamud	210	358	230	305	353	586	777	One- and two-family houses
Ridaelamud	104	89	79	72	104	202	137	Terraced houses
Korterelamud	327	441	482	406	522	933	1 423	Blocks of flats
Sotsiaalhoolekande- asutused ja ajutise elamise majad	..	..	..	102	119	205	150	Social welfare institutions and premises for temporary accommodation
KOKKU	641	888	791	885	1 099	1 926	2 487	TOTAL
remont	351	513	460	510	663	989	979	repair work
Mitteeluhooned								Non-residential buildings
Büroohooned	1 840	1 933	1 329	905	966	1 175	1 362	Office buildings
Kaubandus- ja teenindushooned	479	832	522	815	865	1 342	1 492	Commercial and service buildings
Hotellid, samalaadsed majutus- ja toitlustushooned	154	291	395	725	438	520	603	Hotels and similar buildings for accommodation and catering services
Transpordihooned	250	354	481	..	..	..	..	Transport buildings
Transpordi- ja sidehooned	..	..	..	259	192	250	373	Transport and communication buildings
Tööstushooned	777	975	797	..	..	..	..	Industrial buildings
Tööstus- ja laohooned	..	..	..	1 299	1 466	1 885	2 107	Industrial buildings and warehouses
Meelelahutus-, haridus-, tervishoiu- jm ühiskond- likud hooned	661	1 161	1 137	927	1 126	1 345	1 243	Public entertainment, educational, hospital and institutional care buildings
Muu	215	324	224	229	390	484	501	Other
KOKKU	4 376	5 870	4 885	5 159	5 443	7 002	7 680	TOTAL
remont	2 596	3 593	3 046	2 706	3 293	4 261	4 407	repair work
Rajatised								Civil engineering works
Torujuhtmed, side- ja elektriliinid	796	1 044	993	1 452	1 807	2 022	2 073	Pipelines, communication and electricity lines
Heitvee- ja jäätmekäitlusrajatised	257	184	131	235	150	214	310	Constructions for sewerage and waste treatment
Transpordirajatised	679	949	1 212	1 434	1 602	2 223	2 423	Roads, streets and other constructions for transport services
Muu	398	567	384	524	655	597	621	Other
KOKKU	2 130	2 744	2 720	3 645	4 213	5 055	5 428	TOTAL
remont	796	1 378	1 380	1 900	2 412	3 275	3 378	repair work
KOKKU	7 147	9 502	8 396	9 689	10 755	13 984	15 595	TOTAL
remont	3 743	5 484	4 886	5 116	6 368	8 524	8 764	repair work

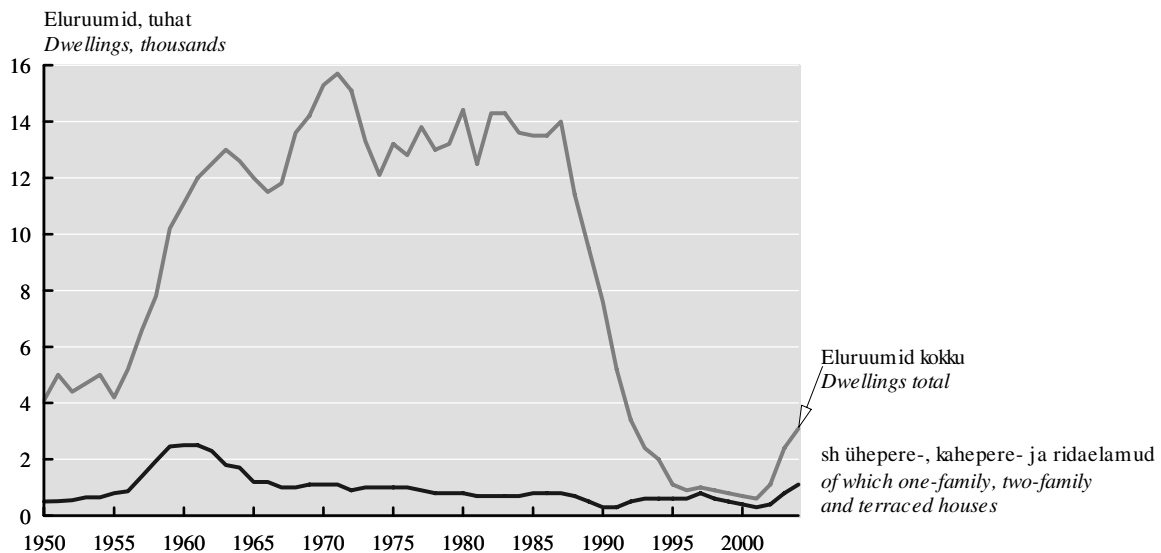
Elamuehitus, 1950–2004^a

Construction of new residential buildings, 1950–2004^a

Aasta <i>Year</i>	Ühepere-, kahepere- ja ridaelamud tuhat eluruumi eluruumide pind, 1000 m ²		Kokku tuhat eluruumi eluruumide pind, 1000 m ²	
	<i>One-family, two-family and terraced houses thousand dwellings</i>	<i>floor area, 1000 m²</i>	<i>Total thousand dwellings</i>	<i>floor area, 1000 m²</i>
1950–1954	2.9	147	23.2	1 012
1955–1959	7.5	492	34.0	1 704
1960–1964	10.8	802	61.2	2 853
1965–1969	5.5	412	63.1	2 943
1970–1974	5.1	403	71.5	3 676
1975–1979	4.5	388	66.0	3 713
1980–1984	3.6	331	69.1	3 929
1985–1989	3.6	356	61.9	3 680
1990	0.3	35	7.6	468
1991	0.3	35	5.2	329
1992	0.5	57	3.4	240
1993	0.6	71	2.4	181
1994	0.6	77	2.0	159
1995	0.6	76	1.1	105
1996	0.6	82	0.9	104
1997	0.8	108	1.0	122
1998	0.6	78	0.9	99
1999	0.5	65	0.8	87
2000	0.4	56	0.7	79
2001	0.3	49	0.6	71
2002	0.4	66	1.1	113
2003	0.8	111	2.4	217
2004	1.1	154	3.1	277

Ehitatud eluruumid, 1950–2004^a

Construction of new residential buildings, 1950–2004^a

^a Ehitisregistri andmed.
 Data of the Construction Works Register.

Kasutusse lubatud eluruumide arv, 1995–2004^a
Number of dwelling completions, 1995–2004^a

Aasta Year	Ühepereelamud One-family houses	Kahepereelamud Two-family houses	Ridaelamud Terraced houses	Eluruumid kokku Dwellings total
1995	505	8	101	1 149
1996	469	6	141	935
1997	725	16	108	1 003
1998	500	4	112	882
1999	384	21	71	785
2000	308	14	52	720
2001	248	19	38	619
2002	364	8	48	1 135
2003	659	50	107	2 435
2004	918	87	93	3 105

Kasutusse lubatud eluruumide pind, 1995–2004^a
Floor area of dwelling completions, 1995–2004^a
(tuhat ruutmeetrit — thousand m²)

Aasta Year	Ühepereelamud One-family houses	Kahepereelamud Two-family houses	Ridaelamud Terraced houses	Eluruumide pind kokku Total floor area of dwellings
1995	61.5	0.6	13.6	104.9
1996	59.5	1.0	21.7	103.5
1997	90.2	2.9	14.8	121.6
1998	64.0	0.6	13.8	99.3
1999	52.4	3.0	9.4	87.1
2000	46.1	2.0	7.5	78.9
2001	40.6	3.4	5.1	70.7
2002	59.1	1.1	5.5	112.7
2003	90.6	6.6	14.1	217.0
2004	130.3	12.1	11.5	277.1

Kasutusse lubatud eluruumid, 1995–2004^a
Dwelling completions, 1995–2004^a

Aasta Year	Kasutusse lubatud eluruume 1000 inimese kohta Dwelling completions per 1000 inhabitants	Eluruumide pind 1000 inimese kohta, m ² Floor area of dwellings per 1000 inhabitants, m ²	Eluruumi keskmine suurus, m ² Average floor area of dwellings, m ²
1995	0.8	73.0	91.3
1996	0.7	73.1	110.7
1997	0.7	86.9	121.2
1998	0.6	71.6	112.6
1999	0.6	63.3	110.9
2000	0.5	57.6	109.5
2001	0.5	51.8	114.2
2002	0.8	83.0	99.2
2003	1.8	160.3	89.1
2004 ^b	2.3	205.4	89.2

^a Ehitisregistri andmed.

^b Aastakeskmine rahvaarv 2004. aasta kohta on esialgne (arvutatud kui keskmine rahvaarv seisuga 1. jaanuar 2005 (esialgne) ja 1. jaanuar 2004).

^a Data of the Construction Works Register.

^b Mean annual population for 2004 is preliminary (calculated as a mean population as at 1 January 2005 (preliminary) and 1 January 2004).

Kasutusse lubatud eluruumid omaniku järgi, 1995–2004^a
Dwelling completions by type of owner, 1995–2004^a

Aasta Year	Kohalik omavalitsus Local government	Eraisik Private person	Muu Other	Eluruumid kokku Dwellings total
1995	58	472	619	1 149
1996	30	500	405	935
1997	1	739	263	1 003
1998	-	525	357	882
1999	-	402	383	785
2000	1	314	405	720
2001	-	273	346	619
2002	98	381	656	1 135
2003	126	1 397	912	2 435
2004	163	1 421	1 521	3 105

Kasutusse lubatud eluruumide pind omaniku järgi, 1995–2004^a
Floor area of dwelling completions by type of owner, 1995–2004^a
 (tuhat ruutmeetrit — thousand m²)

Aasta Year	Kohalik omavalitsus Local government	Eraisik Private person	Muu Other	Eluruumide pind kokku Total floor area of dwellings
1995	3.9	56.6	44.4	104.9
1996	2.3	64.2	37.0	103.5
1997	0.1	90.8	30.7	121.6
1998	-	66.5	32.8	99.3
1999	-	53.7	33.4	87.1
2000	0.1	45.1	33.7	78.9
2001	-	42.7	28.0	70.7
2002	3.0	58.2	51.5	112.7
2003	6.3	138.9	71.8	217.0
2004	7.6	155.8	113.7	277.1

Kasutusse lubatud eluruumid tubade järgi, 1995–2004^a
Dwelling completions by number of rooms, 1995–2004^a
 (protsenti — percentages)

Aasta Year	1 toaga 1 room and kitchen	2 toaga 2 rooms and kitchen	3 toaga 3 rooms and kitchen	4 toaga 4 rooms and kitchen	5 toaga 5 rooms and kitchen	Vähemalt 6 toaga 6 or more rooms and kitchen	Eluruumid kokku Dwellings total
1995	7	15	22	30	20	6	100
1996	6	15	16	28	22	13	100
1997	2	7	17	28	27	19	100
1998	4	12	22	27	21	14	100
1999	3	17	22	28	19	11	100
2000	6	15	25	24	16	14	100
2001	8	25	16	21	16	14	100
2002	11	22	28	18	12	9	100
2003	9	35	24	19	8	5	100
2004	10	34	24	17	10	5	100

^a Ehitisregistri andmed.
 Data of the Construction Works Register.

Kasutusse lubatud eluruumid elamu tüübi järgi, 1995–2004^a

Dwelling completions by type of residential building, 1995–2004^a

(protsenti — percentages)

Aasta <i>Year</i>	Ühepere- elamud <i>One-family dwellings</i>	Kahepere- elamud <i>Two-family dwellings</i>	Rida- elamud <i>Terraced houses</i>	Korterelamud				Elu- ruumid kokku <i>Dwel- lings total</i>
				1–2-korruse- lised <i>Blocks of flats</i>	3–5- korruselised	6–8- korruselised	vähemalt 9-korruselised	
				<i>1–2- storeyed</i>	<i>3–5- storeyed</i>	<i>6–8- storeyed</i>	<i>9- and more storeyed</i>	
1995	42	1	10	4	28	9	6	100
1996	50	1	15	3	23	4	4	100
1997	72	2	11	0	11	4	-	100
1998	57	0	13	-	18	1	11	100
1999	49	3	9	0	11	7	21	100
2000	43	2	7	1	47	-	-	100
2001	40	3	6	4	36	9	2	100
2002	32	1	4	1	43	19	-	100
2003	27	2	4	2	45	9	11	100
2004	29	3	3	6	40	19	-	100

^a Ehitisregistri andmed.
Data of the Construction Works Register.

Kasutusse lubatud eluruumid asukoha ja tehnovarustatuse järgi, 1995–2004^a

Dwelling completions by location and type of facilities, 1995–2004^a

(protsenti — percentages)

Aasta <i>Year</i>	Linnas <i>In urban areas</i>	Maal <i>In rural areas</i>	Veevärk ^b <i>Water supply system^b</i>	Keskkuite ^b <i>Central heating^b</i>	Vann (dušš) ja/või saun <i>Fixed bath, shower and/or sauna</i>	Eluruumid kokku <i>Dwellings total</i>
1995	61	39	75	62	70	100
1996	56	44	66	65	91	100
1997	53	47	55	50	92	100
1998	67	33	89	53	90	100
1999	72	28	94	54	96	100
2000	79	21	98	65	98	100
2001	83	17	98	74	98	100
2002	80	20	99	73	99	100
2003	73	27	98	89	95	100
2004	71	29	96	88	94	100

^a Ehitisregistri andmed
^b 1995., 1996., 1997. aastal ainult tsentraalvõrk.
Data of the Construction Works Register.
^a
^b *Only central system in 1995, 1996, 1997.*

Ehitusloa saanud eluruumid, 1995–2004^a

Building permits granted for construction of dwellings, 1995–2004^a

Aasta <i>Year</i>	Eluruumide pind, 1000 m ² <i>Floor area of dwellings, 1000 m²</i>	Eluruumi keskmine suurus <i>Average floor area of dwellings, m²</i>	Eluruumid kokku <i>Dwellings total</i>
1995	117.6	139.2	845
1996	135.8	136.5	995
1997	155.0	116.2	1 334
1998	152.1	134.3	1 133
1999	126.9	128.4	988
2000	135.8	126.2	1 076
2001	167.0	116.8	1 430
2002	340.4	107.8	3 156
2003	413.1	120.8	3 419
2004	943.6	99.9	9 447

^a Ehitisregistri andmed.
Data of the Construction Works Register.

Kasutusse lubatud mitteeluhooned, 2000–2004^a
Non-residential building completions, 2000–2004^a

Hoone	2000	2001	2002	2003	2004	Building
Hoonete arv						Number of buildings
Kaubandus- ja toitlustushooned	49	45	51	143	149	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	55	46	30	74	80	Industrial buildings
Büroohooned	22	10	12	37	40	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	4	10	14	25	23	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	9	6	3	6	13	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldusasutuste hooned	4	2	6	3	7	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	4	9	17	209	180	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	32	24	26	80	78	Buildings for storage
Transpordihooned	296	192	60	134	101	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	366	187	263	844	878	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	841	531	482	1 555	1 549	TOTAL
Hoone kasulik pind, 1000 m²						Useful floor area of the building, 1000 m²
Kaubandus- ja toitlustushooned	76.6	72.2	132.7	92.0	267.6	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	36.1	55.6	36.0	106.8	130.6	Industrial buildings
Büroohooned	29.6	6.2	28.9	44.4	66.1	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	2.3	53.8	36.2	24.8	41.8	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	16.3	8.9	4.2	4.4	26.1	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldusasutuste hooned	7.1	2.6	17.6	5.3	40.8	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	1.0	2.6	12.0	93.1	88.8	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	53.7	25.8	25.4	91.6	121.2	Buildings for storage
Transpordihooned	44.3	27.1	40.3	93.1	21.1	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	57.3	54.3	66.7	83.7	148.4	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	324.2	309.1	400.0	639.2	952.5	TOTAL
Hoone kubatuur, 1000 m³						Cubic capacity of the building, 1000 m³
Kaubandus- ja toitlustushooned	425.7	460.6	866.2	601.8	1 656.4	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	229.0	331.9	332.4	808.9	1 147.8	Industrial buildings
Büroohooned	149.4	25.7	141.1	212.4	340.2	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	11.6	381.4	252.5	152.9	307.0	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	80.4	51.3	21.6	51.8	115.7	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldusasutuste hooned	28.9	10.6	84.4	25.9	204.0	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	4.0	13.5	84.3	398.7	485.8	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	398.1	246.1	200.3	776.1	829.7	Buildings for storage
Transpordihooned	181.0	97.5	141.6	383.7	86.3	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	230.3	219.2	279.9	354.5	701.6	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	1 738.4	1 837.8	2 404.3	3 766.7	5 874.5	TOTAL

^a Ehitisregistri andmed.

^b Teenindus-, majutus-, kultus- ja sidehooned jt.

^a Data of the Construction Works Register.

^b Buildings for service, accommodation, worship, communications and other buildings.

Ehitusloa saanud mitteeluhooned, 2000–2004^a

Building permits granted for construction of non-residential buildings, 2000–2004^a

Hoone	2000	2001	2002	2003	2004	Building
Hoonete arv						Number of buildings
Kaubandus- ja toitlustushooned	62	59	73	109	102	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	78	70	91	93	88	Industrial buildings
Büroohooned	21	22	21	50	36	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	10	15	29	34	34	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	9	4	8	9	15	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldusasutuste hooned	6	17	5	12	3	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	24	35	60	137	142	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	33	37	60	72	82	Buildings for storage
Transpordihooned	91	67	43	42	46	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	579	497	677	1 032	1 368	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	913	823	1 067	1 590	1 916	TOTAL
Hoone kasulik pind, 1000 m²						Useful floor area of the building, 1000 m²
Kaubandus- ja toitlustushooned	143.3	125.2	229.9	97.7	112.1	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	55.3	50.2	81.9	107.3	137.5	Industrial buildings
Büroohooned	15.3	32.2	57.6	45.2	76.2	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	8.7	38.4	98.5	30.3	49.3	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	5.9	6.0	9.5	7.8	46.6	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldusasutuste hooned	13.0	9.4	31.4	23.1	0.9	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	7.6	24.4	30.6	57.2	96.3	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	41.0	28.7	81.5	76.8	85.2	Buildings for storage
Transpordihooned	19.8	36.7	11.3	7.8	9.5	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	54.0	83.6	79.7	142.3	244.0	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	363.9	434.8	711.9	595.5	857.6	TOTAL
Hoone kubatuur, 1000 m³						Cubic capacity of the building, 1000 m³
Kaubandus- ja toitlustushooned	829.6	751.0	1 547.1	672.7	652.5	Buildings for catering facilities and commercial buildings
Tööstushooned	374.7	341.3	621.2	1 088.3	1 050.0	Industrial buildings
Büroohooned	73.8	152.5	254.7	287.7	356.1	Office buildings
Kultuuri-, spordi- ja meelelahutushooned	52.3	250.8	763.8	223.8	378.9	Cultural, entertainment and sports buildings
Haridushooned	20.5	39.2	60.1	42.2	229.8	Educational buildings
Tervishoiu- ja hooldusasutuste hooned	48.7	41.1	166.5	106.8	4.2	Buildings for hospital and institutional care
Põllu-, kala-, jahi- ja metsamajandushooned	42.2	161.5	161.0	405.4	591.1	Buildings for agriculture, forestry, fishing and hunting
Hoidlad ja laohooned	418.4	311.8	710.1	793.7	670.9	Buildings for storage
Transpordihooned	115.2	130.3	59.4	39.5	42.3	Buildings for transport
Muud mitteeluhooned ^b	216.8	336.7	312.1	845.3	1 084.2	Other non-residential buildings ^b
KOKKU	2 192.2	2 516.2	4 656.0	4 505.4	5 060.0	TOTAL

^a Ehitisregistri andmed.

^b Teenindus-, majutus-, kultus- ja sidehooned jt.

^a Data of the Construction Works Register.

^b Buildings for service, accommodation, worship, communication and other buildings.

Mõisted

Ehitusmahuindeks — iseloomustab omal jõul Eestis tehtud ehitustööde maksumuse muutust püsivhindades.

Ehitustoimlad — mitteehitusettevõtete struktuuriüksused, mis tegelevad ehitusega.

Ehitustööd — ehitusplatside ettevalmistamine; hoonete, rajatiste või nende osade ehitamine ja remont; ehitistesse seadmete paigaldamine; välis- ja siseviimistlus; ehitus- ja lammutusseadmete rentimine koos operaatoriga.

Ehitustööde maksumus — tellijatele müüdüd ja oma tarbeks tehtud ehitustööde maksumus, mis sisaldab topehtarvestust alltöövõtutööde puhul.

Eluruum — alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- ja ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.

Eramu — eraisiku omanduses olev eluruum, mis võib olla ühepereelamu, kahepereelamu sektsioon või ridaelamu sektsioon.

Hoone — maapinnaga püsikindlalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumiga ehitus.

Jooksevhinnad — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.

Omal jõul Eestis tehtud ehitustööd — ehitustööde maksumus ilma Eestis osetud alltöövõtutööde ja välisriikidesse tehtud ehitustööde maksumuseta, pluss/miinus lõpetamata ehituse varude muutus.

Püsivhinnad — hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.

Remonttööd — ehitustööd hoone/rajatise või selle konstruktsioonide (alused, kandekonstruktsioonid, piirdekonstruktsioonid, tehnosüsteemid jm) taastamiseks. Remondi tulemusena pikeneb remonditud põhivara eluiga ja/või suureneb selle väärtus.

Metoodika

Ehitusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid ehitusettevõtteid ja neid mitteehitusettevõtete struktuuriüksusi, mis tegelevad ehitusega.

Definitions

Building — a construction firmly attached to the ground, covered by a roof, surrounded by walls and containing an interior room.

Constant prices — current prices deflated by price index.

Construction activities — site preparation; construction or repair work of buildings and civil engineering constructions or parts thereof; installation of equipment into buildings; exterior and interior finishing; renting of construction or demolition equipment with operator.

Construction activities sales — the revenue from construction activities and construction for own use. There is double-account in the part of sub-contracting work.

Vaadeldakse tegutsevaid ehitusettevõtteid. Küsitletakse kõiki riigi- ja munitsipaalettevõtteid ning 20 või enama tööga hõivatud isikuga eraettevõtteid. Ülejäänud eraettevõtete hulgast tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik. Ehitusega tegelevatelt mitteehitusettevõtete struktuuriüksustelt kogutakse andmeid kord aastas.

Rahalised näitajad on esitatud jooksevhindades. Erinevatel aastatel omal jõul Eestis tehtud ehitustööde maksumust aitab võrrelda ehitushinnaindeks.

Andmed eluruumide ning mitteeeluhoonete arvu ja struktuuri kohta on aastatel 1995–2002 saadud ehitusregistrist. Alates 2003. aastast on andmed ehitusregistri ja hooneregistri baasil loodud ehitisregistrist.

Ehitusstatistika ja ehitisregistrist saadud andmete võrdlemisel on vaja arvestada järgmist:

— ehitisregistri andmed kajastavad peale ehitusettevõtete ehitatud hoonete veel eraisikute ehitatud hooneid;

— ehitusettevõtete tehtud ehitustöödest on ligi 50% remonttöid. Ehitisregistrist saadud andmed kajastavad ainult uusehitust.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 2, 3, 5, 6.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Construction production in Estonia — the cost of purchased sub-contracting work in Estonia and construction activities in foreign countries have been deducted from the sales of construction activities, +/- changes in work in progress.

Construction establishment — structural units of non-construction enterprises, which carry out construction work.

Construction volume index — characterises the change in the production value of construction in Estonia in constant prices.

Current prices — prices in the reference period.

Dwelling — a one-family house, section of a two-family or a terraced house or a flat, which consists of one or more rooms and meets sanitary

engineering requirements and is suitable for permanent residence.

Private house — a dwelling in private ownership in one- or two-family houses or in a section of a terraced house.

Repair work — construction work by which the utility of the building and/or its structures (load-bearing structures, enclosing structures, engineering and utility networks, etc.) is increased or at least renewed, i.e. construction work which materially extends the normal life of fixed assets and/or increases their value.

Methodology

Construction statistics cover all construction enterprises and structural units of non-construction enterprises, which carry out construction work.

The population of survey consists of economically active construction enterprises. All state and municipal enterprises, and private enterprises with 20 and more persons employed are surveyed totally. Small private enterprises are sampled. The construction establishments of other enterprises submit data once a year.

The data in tables are given in current prices. To compare the data of different years, the construction price index is used as a deflator.

The data on the number and structure of building completions for 1995–2002 have been received

from the Construction Register. Since 2003, the data are received from the Construction Works Register, established on the basis of the Construction Register and Building Register.

When comparing construction statistics with the data of the Construction Works Register the following should be taken into account:

— the data of the Construction Works Register include in addition to buildings built by construction enterprises also those built by private persons;

— repair work accounts for around 50% of the construction undertaken by construction enterprises. The data received from the Construction Works Register represent only new construction.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia. Yearbook. E-publication.*

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12.*

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 2, 3, 5, 6.*

Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises. Yearbook. Tallinn, 2005.*

ELAMUMAJANDUS

Housing

Elamufond, 1994–2005	360
Eluruumid linnas ja maal, 2000–2005	360
Eluruumid omaniku liigi järgi, 1994–2005	360
Eluruumide pind omaniku liigi järgi, 1994–2005	361
Eluruumid ehitamisaasta järgi, 2000–2005	361
Eluruumid tubade arvu järgi, 2000–2005	361
<i>Dwelling stock, 1994–2005 .....</i>	<i>360</i>
<i>Dwellings in urban and rural areas, 2000–2005 .....</i>	<i>360</i>
<i>Dwellings by type of ownership, 1994–2005 .....</i>	<i>360</i>
<i>Floor area of dwellings by type of ownership, 1994–2005 .....</i>	<i>361</i>
<i>Dwellings by period of construction, 2000–2005 .....</i>	<i>361</i>
<i>Dwellings by number of rooms, 2000–2005 .....</i>	<i>361</i>

Ülevaade

Peatükk esitab elamufondi statistikat aastate 2000–2005 kohta, osa näitajaid on esitatud alates 1994. aastast. 2005. aasta alguses oli Eestis 629 190 eluruumi, millest avalikus sektoris 25 170 ja erasektoris 604 020. Eluruumide teadaolev pind oli 38 miljonit ruutmeetrit.

Et elamumajandus on suhteliselt stabiilne valdkond, pole järske muutusi viimaste aastatega toimunud. Siiski on eluruumide arv aegamööda üha kiiremini kasvama hakanud.

Eluruumide jaotus asukoha järgi on püsinud alates 2000. aastast samal tasemel: 66%

Overview

The chapter provides statistics on dwelling stock for the years 2000–2005; some indicators have been presented starting from the year 1994. At the beginning of 2005, the total dwelling stock in Estonia included 629,190 dwellings, of which 25,170 dwellings were in public dwelling stock and 604,020 in private dwelling stock. The known total floor area of dwellings was 38 million square metres.

As housing is a relatively stable field, there have been no significant changes over the past years. However, the number of dwellings has been constantly increasing.

eluruumidest asub linnas ja 34% maal. Ka tubade arvu järgi on eluruumide jaotus olnud peaaegu muutumatu. Põhiosa eluruumidest on kahe- ja kolmetoalised, vastavalt 36% ja 31%.

Elamistingimuste paranemist igal aastal näitavad järjest kasvavad keskmine eluruumi pind elaniku kohta ning eluruumide arv 1000 elaniku kohta. 2005. aasta alguses oli eluruumi keskmine pind 60 ruutmeetrit, elaniku kohta oli pinda keskmiselt 28,2 ruutmeetrit ning 1000 elaniku kohta oli 467 eluruumi.

The distribution of dwellings by location has been stable since 2000, 66% of dwellings are situated in urban areas and 34% in rural areas. The share of dwellings by number of rooms has also been quite stable. The majority of dwellings has two or three rooms and a kitchen, 36% and 31%, respectively.

The growing average floor area per inhabitant, as well as the average number of dwellings per 1,000 inhabitants show improvement of living conditions from year to year. At the beginning of 2005, the average floor area of dwellings was 60 square metres, the average floor area per inhabitant was 28.2 square metres and the average number of dwellings per 1,000 inhabitants was 467.

Elamufond, 1994–2005

Dwelling stock, 1994–2005

(aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta <i>Year</i>	Eluruumid <i>Dwellings</i>	Eluruume tuhande elaniku kohta <i>Dwellings per thousand inhabitants</i>	Eluruumide pind, 1000 m ² <i>Floor area, 1000 m²</i>	Keskmiselt eluruumi pinda elaniku kohta, m ² <i>Average floor area per inhabitant, m²</i>
1994	614 620	416	35 980	24.4
1995	617 020	426	36 130	25.0
1996	618 200	434	36 240	25.4
1997	618 830	440	36 340	25.8
1998	619 490	445	36 460	26.2
1999	620 410	450	36 560	26.5
2000	621 170	453	37 280	27.2
2001	621 890	455	37 360	27.3
2002	622 510	457	37 430	27.5
2003	623 650	460	37 540	27.7
2004	626 080	464	37 760	27.9
2005	629 190	467 ^a	38 040	28.2

^a Arvutustes on kasutatud 2005. aasta alguse rahvaarvu, mis on prognoositud 2004. aasta alguse arvestusliku rahvaarvu ja 2003. aasta loomuliku iibe alusel

In calculations the population data at the beginning of 2005 have been used which is forecasted on the basis of estimated population number at the beginning of 2004 and natural increase of 2003.

Eluruumid linnas ja maal, 2000–2005

Dwellings in urban and rural areas, 2000–2005

(aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta <i>Year</i>	Kokku <i>Total</i>	Linnas <i>In urban area</i>	Maal <i>In rural area</i>
2000	621 170	407 580	213 590
2001	621 890	408 150	213 740
2002	622 510	408 670	213 840
2003	623 650	409 580	214 070
2004	626 080	411 350	214 730
2005	629 190	413 560	215 630

Eluruumid omaniku liigi järgi, 1994–2005

Dwellings by type of ownership, 1994–2005

(aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta <i>Year</i>	Kokku <i>Total</i>	Erasektor <i>Private dwelling stock</i>	Avalik sektor	
			riik <i>Public dwelling stock</i>	kohalik omavalitsus
			<i>state</i>	<i>local government</i>
1994	614 620	178 240	98 340	338 040
1995	617 020	271 490	49 360	296 170
1996	618 200	377 100	37 090	204 010
1997	618 830	501 250	18 570	99 010
1998	619 490	557 540	12 390	49 560
1999	620 410	576 980	6 200	37 230
2000	621 170	583 900	6 210	31 060
2001	621 890	597 010	6 220	18 660
2002	622 510	597 610	6 220	18 680
2003	623 650	598 700	6 240	18 710
2004	626 080	601 040	6 260	18 780
2005	629 190	604 020	6 290	18 880

Eluruumide pind omaniku liigi järgi, 1994–2005
Floor area of dwellings by type of ownership, 1994–2005
(aasta alguses, 1000 m² — at the beginning of the year, 1000 m²)

Aasta <i>Year</i>	Kokku <i>Total</i>	Erasektor <i>Private dwelling stock</i>	Avalik sektor	
			riik <i>Public dwelling stock</i> <i>state</i>	kohalik omavalitsus <i>local government</i>
1994	35 980	12 330	4 690	18 960
1995	36 130	17 830	2 700	15 600
1996	36 240	23 990	1 830	10 420
1997	36 340	30 600	740	5 000
1998	36 460	33 370	560	2 530
1999	36 560	34 550	300	1 710
2000	37 280	35 650	240	1 390
2001	37 360	36 320	170	870
2002	37 430	36 390	170	870
2003	37 540	36 500	170	870
2004	37 760	36 710	170	880
2005	38 040	36 980	180	880

Eluruumid ehitamisaasta järgi, 2000–2005
Dwellings by period of construction, 2000–2005
(aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta <i>Year</i>	Kokku <i>Total</i>	Enne 1919 <i>Before 1919</i>	1919– 1945	1946– 1960	1961– 1970	1971– 1980	1981– 1990	1991– 1995	1996 ja hiljem 1996 and later	Ehitus pooleli <i>Under construction</i>
2000	621 170	58 430	88 430	63 950	122 520	133 230	121 780	17 480	7 200	8 150
2001	621 890	58 500	88 530	64 020	122 660	133 390	121 920	17 500	7 210	8 160
2002	622 510	58 550	88 620	64 080	122 790	133 520	122 040	17 520	7 220	8 170
2003	623 650	58 660	88 780	64 200	123 010	133 770	122 260	17 550	7 230	8 190
2004	626 080	58 890	89 120	64 450	123 490	134 290	122 740	17 620	7 260	8 220
2005	629 190	59 180	89 570	64 770	124 110	134 960	123 350	17 700	7 290	8 260

Eluruumid tubade arvu järgi, 2000–2005
Dwellings by number of rooms, 2000–2005
(aasta alguses — at the beginning of the year)

Aasta <i>Year</i>	Kokku <i>Total</i>	1 tuba <i>1 room and kitchen</i>	2 tuba <i>2 rooms and kitchen</i>	3 tuba <i>3 rooms and kitchen</i>	4 tuba <i>4 rooms and kitchen</i>	5 tuba <i>5 rooms and kitchen</i>	Vähemalt 6 tuba <i>6 and more rooms and kitchen</i>
2000	621 170	93 590	224 080	192 100	70 890	26 480	14 030
2001	621 890	93 640	224 190	192 280	71 060	26 590	14 130
2002	622 510	93 680	224 350	192 380	71 190	26 690	14 220
2003	623 650	93 810	224 600	192 690	71 400	26 830	14 320
2004	626 080	94 030	225 450	193 280	71 860	27 020	14 440
2005	629 190	94 340	226 510	194 020	72 390	27 330	14 600

Mõisted

Avaliku sektori elamufond — riigi ja munitsipaalomanduses eluruumid.

Eluruum — alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- ja ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartehtniliste nõuetele.

Eluruumi pind — kompaktse, funktsionaalselt ühendatud ja elamiseks vajaliku ning sobiva elamispinna (tubade pind) ja abiruumide (köök, esik, WC, pesemisruum, vannituba, hall, garderoob, panipaik, sisseehitatud seinakapp, veranda, sahver, vaheruum jm) põrandapinna summa.

Erasektori elamufond — füüsilistele isikutele ja erakapitalil põhinevatele juriidilistele isikutele, sealhulgas ka korteriühistu liikmetele ja elamuühistutele kuuluvad eluruumid.

Metoodika

Kuni 1. jaanuarini 2001 küsitleti kõiki riigi- ja munitsipaal-eluruumi omavaid või haldavaid/hooldavaid ettevõtteid ja asutusi, eluruumi omavaid või haldavaid/hooldavaid eraõiguslikke juriidilisi isikuid ning korteri- ja elamuühistuid.

Definitions

Dwelling — a one-family house, section of a two-family or a terraced house, or a flat, which consists of one or more rooms, meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.

Floor area of dwellings — total floor area of functionally united rooms (bedrooms, dining rooms, living rooms, etc.) and secondary rooms (kitchen, hall, bathroom, toilet, pantry, storage room, built-in cupboards, etc.) necessary or suitable for living in.

Private dwelling stock — dwellings owned by private persons or private property based legal persons including members of apartment and dwelling associations.

Public dwelling stock — dwellings in state or municipal ownership.

Methodology

Until 1 January 2001 all enterprises and institutions who owned or managed/maintained state or municipal dwellings, all legal persons in private law who owned or managed/maintained dwellings, and dwelling and apartment associations were completely enumerated.

Data were not collected about one- and two-family private houses and sections of terraced houses

Andmeid füüsilistele isikutele kuuluvate ühepereelamute, kahepere- ja ridaelamu sektsioonide kohta ei kogutud. Andmed nende eluruumide kohta olid arvestuslikud. Arvestuse aluseks olid eelmiste aastate näitajad ja aasta jooksul kasutusse lubatud eluruumide andmed.

Alates 1. jaanuarist 2001 kasutatakse elamufondi andmebaasina 2000. aasta rahva ja eluruumide loenduse tulemusi, millele on lisatud aasta jooksul kasutusse lubatud eluruumide arv. Andmed kasutusse lubatud eluruumide kohta on saadud ehitisregistrist.

Tabelites, mis käsitlevad eluruumi omaniku liigi järgi, on 2002.–2005. aasta era- ja avaliku sektori arvud leitud 2001. aasta jaotuse alusel. Tabelis “Eluruumid ehitamise aasta järgi” on 2001.–2005. aasta arvud leitud 2000. aasta jaotuse alusel.

Kirjandust

Leibkonna elujärg. *Household Living Niveau*. Tallinn 2003.

Sotsiaaltrendid 3. Analüütiline kogumik. Tallinn, 2004.

owned by natural persons. Data about these dwellings were estimated on the basis of the number of dwellings in previous years and data on dwellings completed during the year.

Starting from 1 January 2001 data about dwelling stock are based on the results of the 2000 Population and Housing Census which are supplemented by the number of dwellings completed during the year. Data about dwellings completed during the year have been received from the Construction Register.

In the tables covering dwellings by type of ownership, the data for private and public sector for the years 2002–2005 are based on the distribution of the year 2001. In the table “Dwellings by period of construction” the numbers for the years 2001–2005 are based on the distribution of the year 2000.

Publications

Leibkonna elujärg. *Household Living Niveau*. Tallinn 2003.

Social Trends 3. Analytical publication. Tallinn, 2004.

KINNISVARA

Real estate

Kinnis- ja vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1995–2004 (diagramm).....	365
Notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2004	365
Notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingute väärtus, 1997–2004.....	365
Kinnisvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2004	366
Kinnisvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingute väärtus, 1997–2004	366
Vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2004.....	366
Vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingute väärtus, 1997–2004.....	367
Kinnis- ja vallasvarana ostetud-müüdud korterite ruutmeetri hind, 2000–2004	367
Kinnisvarana ostetud-müüdud korterid tubade arvu järgi, 2004 (diagramm)	367
Korterite notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 2000–2004 (diagramm).....	368
<i>Notarised purchase-sale contracts of real estate and movable assets, 1995–2004 (diagram) .....</i>	
<i>Notarised purchase-sale contracts, 1997–2004.....</i>	<i>365</i>
<i>Value of notarised purchase-sale contracts, 1997–2004 .....</i>	<i>365</i>
<i>Notarised purchase-sale contracts of real estate, 1997–2004 .....</i>	<i>366</i>
<i>Value of notarised purchase-sale contracts of real estate, 1997–2004.....</i>	<i>366</i>
<i>Notarised purchase-sale contracts of movable assets, 1997–2004.....</i>	<i>366</i>
<i>Value of notarised purchase-sale contracts of movable assets, 1997–2004 .....</i>	<i>367</i>
<i>Purchase-sale prices per square metre of dwellings as real estate and movable assets, 2000–2004.....</i>	<i>367</i>
<i>Purchase-sale contracts of dwellings as real estate by number of rooms, 2004 (diagram).....</i>	<i>367</i>
<i>Notarised purchase-sale contracts of dwellings, 2000–2004 (diagram).....</i>	<i>368</i>

Ülevaade

Peatükk esitab kinnis- ja vallasvara statistikat aastate 1995–2004 kohta.

2004. aastal tõestati notariaalselt 50 589 kinnis- ja vallasvara ning hoonestusõiguse ostu-müügilepingut — 2003. aastaga võrreldes 8% rohkem. Võõrandatud vara lepingujärgne väärtus oli 29 miljardit krooni ehk ligi kolmandiku suurem.

Seoses omandireformi ja maareformi edenemisega on kinnisvara ostu-müügilepingute osatähtsus pidevalt kasvanud, jõudes 2004. aastal kõigest sõlmitud ostu-müügilepingutest 85%-ni. Maareformi tulemusena on maaregistrisse registreeritud 78% Eesti pindalast. Kui kümme aastat tagasi laenusamise võimalus peaaegu puudus, siis praegu tehakse enamik kinnisvara ostutehinguid pangalaenu abil. Alates 1999. aastast on eraisikute eluasemelaenude intressimäär üha langenud, jõudes 2004. aasta lõpuks 3,7% tasemele. Pankade liberaalne laenupoliitika on kinnisvaraturgu hoogsalt arendanud. 2004. aastal tõestati notariaalselt 42 939 kinnisvaralepingut, 21% rohkem kui 2003. aastal. Sõlmitud lepingute väärtus oli 26 miljardit krooni, eelmise aastaga võrreldes koguni 41% suurem.

53% 2004. aastal sõlmitud ostu-müügilepingute üldarvust olid eluruumide (korterite) võõrandamislepingud. 23% neist hõlmasid hoonestamata kinnistute lepingud ja 18% eluhoonete lepingud. Mitteiluhooneid käsitlevate lepingute osatähtsus oli võõrandamislepingutes 6%.

Kinnisvarabürood vahendasid 2004. aastal 5903 kinnis- ja vallasvara ostu-müügilepingut ning üürilepingut, aasta tagasi sõlmiti neid 4780. Ligi

pool vahendustegevusest toimus Tallinnas. Kinnisvarabüroode andmetel oli 2004. aastal kinnisvarana ostetud-müüdud ühetoalise korteri ruutmeetri keskmine hind 10 400, kahetoalisel 12 200 ning kolmetoalisel 11 700 krooni, 2003. aastal vastavalt 7600, 9100 ja 9500 krooni. Ligi pool vahendatud eluruumidest olid heas seisukorras või uued, kolmandik rahuldavas seisukorras ning viiendik remonti vajavad.

Kinnisvarana kinnisvarabüroode vahendatud eluhoonete ruutmeetri keskmine maksumus oli 2004. aastal 7200 krooni, sh ühepereelamul 6600 krooni. Ühepereelamu keskmine suurus oli 145 m². Aasta varem maksis eluhoonete ruutmeeter keskmiselt 6600, sh ühepereelamul 5800 krooni.

Üüri- ja rendivahendus hõlmas 2004. aastal kinnisvarabüroode vahendustegevusest 22%, kaks kolmandikku neist vahendustest toimus Tallinnas. 2003. aastal oli nimetatud näitav 25%. Eluruumi keskmine ruutmeetri üürihind (kommunaalteenusteta) oli 2004. aastal 98 ning 2003. aastal 83 krooni. Nõutavamad üürikorterid olid kahe- toalisel, need hõlmasid eluruumide üürivahendusest ligi poole.

Mitteiluroomide rendilepingud hõlmasid kinnisvarabüroode rendivahendusest 38%, kusjuures 73% lepingutest sõlmiti Tallinnas. Büroorumide ja -hoonete rent hõlmas üle poole mitteiluroomide renditehingutest. 2004. aastal oli büroorumide keskmine suurus 121 ruutmeetrit ja ruutmeetri hind (kommunaalteenusteta) 108 krooni. 2003. aastal olid samad näitajad 58 ruutmeetrit ja 129 krooni.

Overview

The chapter presents statistics of real estate and movable assets for 1995–2004.

In 2004, the number of notarised purchase-sale contracts of real estate and movable assets and contracts of building rights was 50,589, 8% more compared to 2003.

In connection with the advancement of the ownership and land reform, the share of purchase-sale contracts of real estate has continuously increased and accounted for 85% of all purchase-sale contracts in 2004. As a result of the land reform, 78% of the area of Estonia has been registered in the cadastral register. If ten years ago there was almost no possibility to take a loan from the bank, then at present most of purchase-sale contracts are founded on bank loans. Since 1999 the interest rates on dwelling loans have been decreasing, being 3.7% at the end of 2004. Because of the positive influence of liberal policy of banks the real estate market has become more active. In 2004, 42,939 notarized real estate contracts were concluded, the monetary value of these contracts was 26 billion kroons.

More than half (53%) of purchase-sale contracts were concluded for the transfer of dwellings. Unimproved registered immovables and residential buildings accounted for 23% and 18% of transfer deeds, respectively. 6% of transfer deeds were those of non-residential buildings.

In 2004 real estate agencies intermediated 5,903 purchase-sale contracts of real estate and movable assets and contracts of tenancy. In 2003, the

corresponding indicator was 4,780. About half of intermediation was performed in Tallinn. According to the data of real estate agencies, in 2004 the average price per square metre of one-roomed flat was 10,400 kroons, of two-roomed flat 12,200 kroons and of three-roomed flat 11,700 kroons. In 2003 the same indicators were 7,600, 9,100 and 9,500 kroons per square metre, respectively.

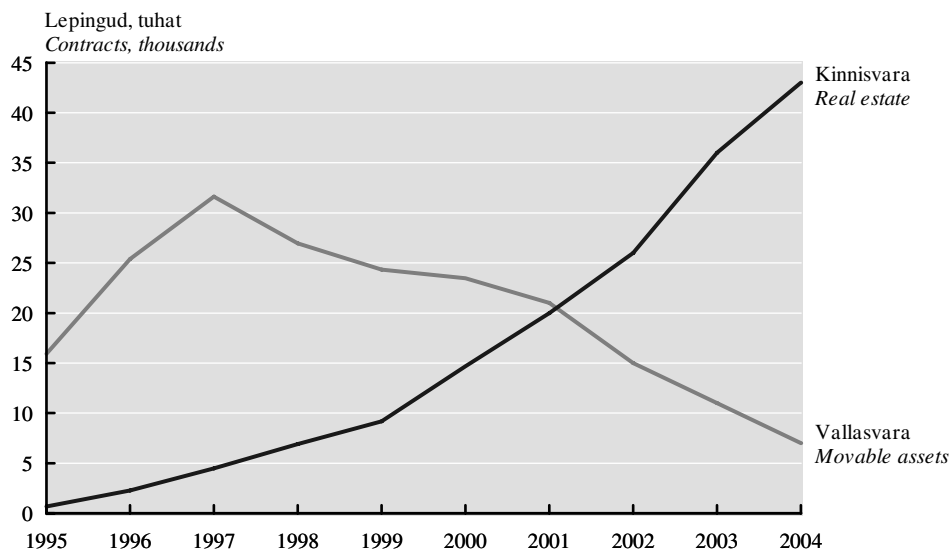
The average price per square metre of residential buildings intermediated by real estate agencies was 7,200 kroons in 2004, of which 6,600 kroons in one-family dwellings. The average size of one-family dwelling was 145 m². In 2003 the average price per square metre of residential building was 6,600 kroons, of which 5,800 kroons in one-family dwellings.

In 2004, the share of contracts of tenancy intermediated by real estate agencies was 22%, two thirds of them were performed in Tallinn. In 2003, the share of contracts of tenancy was 25%. The average rent per square metre of a dwelling was 98 kroons in 2004 and 83 kroons in 2003.

Contracts of tenancy of non-residential buildings accounted for 38% of intermediation of real estate agencies, 73% of contracts were concluded in Tallinn. Renting of office premises accounted for more than a half of renting contracts of non-residential buildings. In 2004, the average size of office premises was 121 m² and the average price per square metre was 108 kroons. In 2003 the same indicators were 58 m² and 129 kroons, respectively.

Kinnis- ja vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1995–2004

Notarised purchase-sale contracts of real estate and movable assets, 1995–2004

Notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2004

Notarised purchase-sale contracts, 1997–2004

Aasta Year	Kinnisvara ostu-müügilepingud Purchase-sale contracts of real estate	Hoonestusõiguse ostu-müügilepingud Purchase-sale contracts of right of superficies	Vallasvara ostu-müügilepingud Purchase-sale contracts of movable assets	Kokku Total
1997	4 488	168	31 608	36 264
1998	6 918	178	26 944	34 040
1999	9 171	129	24 338	33 638
2000	14 674	136	23 454	38 264
2001	20 433	126	21 258	41 817
2002	25 718	113	14 692	40 523
2003	35 526	208	11 238	46 972
2004	42 939	207	7 443	50 589

Notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingute väärtus, 1997–2004

Value of notarised purchase-sale contracts, 1997–2004 (miljonit krooni — million kroons)

Aasta Year	Kinnisvara ostu-müügilepingud Purchase-sale contracts of real estate	Hoonestusõiguse ostu-müügilepingud Purchase-sale contracts of right of superficies	Vallasvara ostu-müügilepingud Purchase-sale contracts of movable assets	Kokku Total
1997	1 799	229	5 303	7 331
1998	2 754	254	4 446	7 454
1999	4 226	373	4 300	8 899
2000	6 829	151	4 759	11 739
2001	9 507	169	4 418	14 094
2002	12 807	190	3 905	16 902
2003	18 677	438	3 098	22 213
2004	26 289	922	2 066	29 277

Kinnisvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2004
Notarised purchase-sale contracts of real estate, 1997–2004

Aasta Year	Hoonestamata kinnistu ostu-müügilepingud ^a <i>Purchase-sale contracts of unimproved registered immovable^a</i>	Eluhoonetega hoonestatud kinnistu ostu-müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of registered immovable with residential buildings</i>	Eluruumide (korterite) omandi ostu-müügilepingud ^b <i>Purchase-sale contracts of ownership of dwellings^b</i>	Mitteeluhoonetega (-ruumidega) kinnistu ostu-müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of registered immovable with non-residential buildings (premises)</i>	Kokku Total
1997 ^c	1 817	...	...	...	4 488
1998	4 160	2 102	372	284	6 918
1999	4 342	2 809	1 427	593	9 171
2000	6 085	4 096	3 610	883	14 674
2001	7 633	4 837	6 837	1 126	20 433
2002	8 668	5 354	10 321	1 375	25 718
2003	9 750	6 062	18 199	1 515	35 526
2004	11 505	7 155	22 602	1 677	42 939

Kinnisvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingute väärtus, 1997–2004
Value of notarised purchase-sale contracts of real estate, 1997–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Aasta Year	Hoonestamata kinnistu ostu-müügilepingud ^a <i>Purchase-sale contracts of unimproved registered immovable^a</i>	Eluhoonetega hoonestatud kinnistu ostu-müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of registered immovable with residential buildings</i>	Eluruumide (korterite) omandi ostu-müügilepingud ^b <i>Purchase-sale contracts of ownership of dwellings^b</i>	Mitteeluhoonetega (-ruumidega) kinnistu ostu-müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of registered immovable with non-residential buildings (premises)</i>	Kokku ^d Total ^d
1997 ^c	386	...	...	...	1 799
1998	1 645	623	162	324	2 754
1999	1 927	977	554	768	4 226
2000	3 016	1 874	933	1 006	6 829
2001	3 881	2 581	1 664	1 381	9 507
2002	4 657	2 806	3 487	1 856	12 807
2003	6 171	3 740	7 232	1 534	18 677
2004	7 491	4 682	11 837	2 279	26 289

Vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 1997–2004
Notarised purchase-sale contracts of movable assets, 1997–2004

Aasta Year	Eluhoonete ostu-müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of residential buildings</i>	Eluruumide (korterite) ostu-müügilepingud ^b <i>Purchase-sale contracts of dwellings^b</i>	Mitteeluhoonete (-ruumide) ostu-müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of non-residential buildings (premises)</i>	Kokku Total
1997	7 219	21 100	3 289	31 608
1998	5 211	18 825	2 908	26 944
1999	4 255	17 405	2 678	24 338
2000	3 520	17 268	2 666	23 454
2001	3 164	15 862	2 232	21 258
2002	2 378	10 569	1 745	14 692
2003	2 326	7 314	1 598	11 238
2004	1 906	4 121	1 416	7 443

^a Võib sisaldada eluhoonetega hoonestatud kinnistuid.

^b Erinevalt "Ehituse" peatüki eluruumi mõistest käsitatakse siin eluruumina kitsalt korterit.

^c Eluhoonete, eluruumide ja mitteeluhoonete ostu-müügilepingute kohta eraldi arvestust ei peetud.

^d Ümardamise tõttu ei võrdu tabelites arvude liitmise tulemus alati summaarse näitarvuga.

^a May include registered immovables with residential buildings.

^b Different from the chapter Construction, the dwelling here bears only the meaning of a flat.

^c The data on purchase-sale contracts of residential buildings, dwellings and non-residential buildings were not recorded separately.

^d Due to rounding, the values of the aggregated data in some tables may differ from the sum.

Vallasvara notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingute väärtus, 1997–2004
Value of notarised purchase-sale contracts of movable assets, 1997–2004
(miljonit krooni — million kroons)

Aasta <i>Year</i>	Eluhoonete ostu- müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of residential buildings</i>	Eluruumide (korterite) ostu- müügilepingud ^a <i>Purchase-sale contracts of dwellings^a</i>	Mitteeluhoonete (-ruumide) ostu- müügilepingud <i>Purchase-sale contracts of non-residential buildings (premises)</i>	Kokku ^b <i>Total^b</i>
1997	1 364	2 122	1 817	5 303
1998	955	2 163	1 328	4 446
1999	1 021	2 150	1 129	4 300
2000	799	2 522	1 438	4 759
2001	683	2 673	1 062	4 418
2002	665	2 335	903	3 905
2003	547	1 710	839	3 098
2004	568	797	702	2 066

^a Erinevalt "Ehituse" peatüki eluruumi mõistest käsitatakse siin eluruumina kitsalt korterit.

^b Ümardamise tõttu ei võrdu tabelites arvude liitmise tulemus alati summaarse näitavuga.

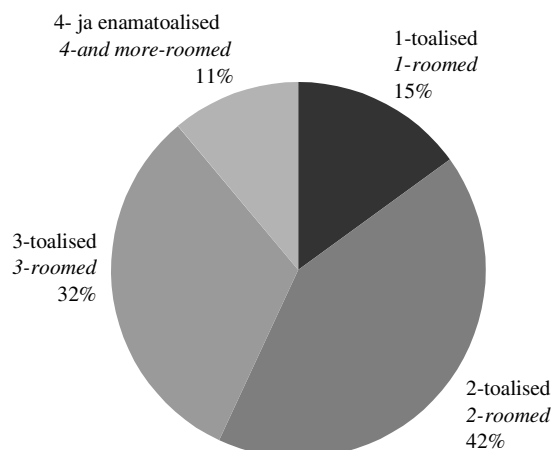
^a Different from the chapter Construction, the dwelling here bears only the meaning of a flat.

^b Due to rounding, the values of the aggregated data in some tables may differ from the sum.

Kinnis- ja vallasvarana ostetud-müüdud korterite ruutmeetri hind, 2000–2004
Purchase-sale prices per square metre of dwellings as real estate and movable assets, 2000–2004
(krooni — kroons)

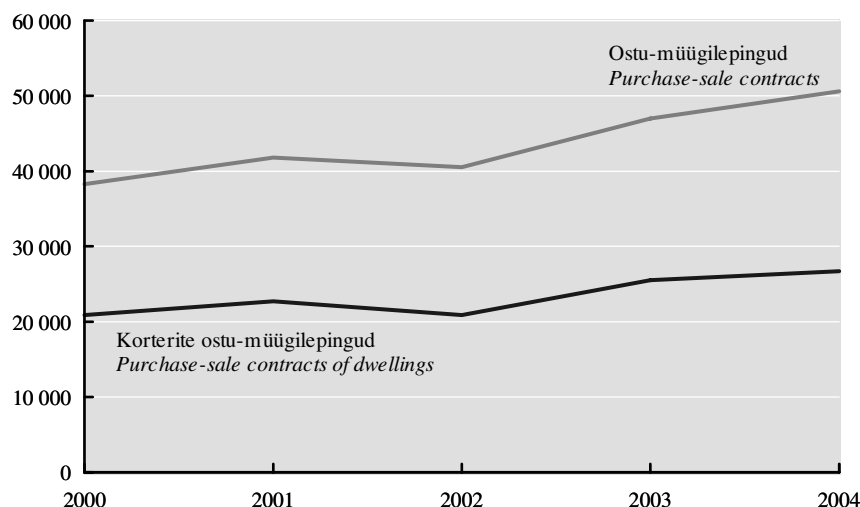
Aasta <i>Year</i>	Ruutmeetri keskmine hind				
	1-toalised	2-toalised	3-toalised	4-toalised	5-toalised
	<i>Average price per square metre</i>				
	<i>1-roomed</i>	<i>2-roomed</i>	<i>3-roomed</i>	<i>4-roomed</i>	<i>5-roomed</i>
Kinnisvara					
2000	2 800	3 800	3 900	4 500	x
2001	4 200	5 600	5 600	6 000	8 900
2002	6 100	6 700	7 400	8 900	7 100
2003	7 600	9 100	9 500	9 000	9 000
2004	10 400	12 200	11 700	11 600	10 900
Vallasvara					
2000	3 800	4 200	4 400	5 200	5 500
2001	5 200	6 000	5 700	6 100	9 500
2002	6 600	7 300	7 300	7 300	10 600
2003	7 500	7 400	7 200	5 600	x
2004	8 600	9 700	9 400	7 900	x

Kinnisvarana ostetud-müüdud korterid tubade arvu järgi, 2004
Purchase-sale contracts of dwellings as real estate by number of rooms, 2004

Korterite notariaalselt tõestatud ostu-müügilepingud, 2000–2004

Notarised purchase-sale contracts of dwellings, 2000–2004

Mõisted

Eluhoone — ühepereelamu, kahepereelamu, ridaelamu või mõni teine mitmepereelamu.

Kinnisvara ostu-müügileping — ostu-müügileping, mille objekt (maatükk või hoonestusõigus) on kinnistusraamatusse kantud.

Lepingute väärtus — ostu-müügilepingutega võõrandatud kinnis- ja vallasvara lepingujärgne maksumus.

Mitteeluhoone — hoone, mis ei ole mõeldud alaliseks elamiseks.

Vallasvara ostu-müügileping — ostu-müügileping, mille objektiks on olemasolev hoone või ruum, ehitusjärgus olev hoone või ruum, mida vaadeldakse tinglikult vallasasjana.

Definitions

Non-residential building — building not intended for permanent habitation.

Purchase-sale contract of movable assets — a purchase-sale contract the object of which is an existing building or premises that are provisionally treated as movables.

Purchase-sale contract of real estate — a purchase-sale contract the object of which (plot of land or right of superficies) has been entered into the land register.

Residential building — one-family dwelling, two-family dwelling, terraced house or any other multifamily house.

Value of contracts — contractual value of real estate or movable assets transferred by purchase-sale contracts.

Metoodika

Kinnisvarastatistika rajaneb kõikidelt tegutsevatest notaritelt ja kinnisvarabüroodelt kogutud andmetel.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1, 4, 7, 10.

Ettevõtlus. 2004. *Business*. Kvartalibülletään. E-väljaanne.

Methodology

The real estate statistics are based on the data collected from all notaries starting and from agencies of real estate.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, No 1, 4, 7, 10.

Ettevõtlus. 2004. *Business*. Quarterly bulletin. E-publication.

TRANSPORT

Transport

Sõitjatevedu, 1990, 1995, 1999–2004	372
Sõitjakäive, 1990, 1995, 1999–2004	372
Kaubavedu, 1990, 1995, 1999–2004	372
Veosekäive, 1990, 1995, 1999–2004	373
Raudteeveosed kaubagrupi järgi, 1990, 1995, 2001–2004	373
Kauba- ja sõitjatevedu Tallinna lennujaama kaudu, 1997–2004	373
Laevaliiklus sadamate kaudu, 1995, 2001–2004	374
Rahvusvaheline reisiliiklus sadamate kaudu, 1995, 2001–2004	374
Kaubavedu sadamate kaudu, 1996–2004	374
Kaubavedu sadamate kaudu, 1995–2004 (diagramm)	375
Kaubavedu sadamate kaudu kaubagrupi järgi, 1995, 2001–2004	375
Autoveerem, 1990, 1995, 1999–2004	376
Esmaselt registreeritud sõiduaudod, 1995–2004 (diagramm)	376
Esmaselt registreeritud uued sõidukid, 1995–2004	376
Liikurmasinad ja traktorihaagised, 1990, 1995, 2002–2004	377
Õhusõidukid registris, 2003, 2004	377
Laevad registris, 2004	377
Trammid ja trollid, 1990, 1995, 2001–2004	378
Avalik raudtee, 1990, 1995, 2001–2004	378
Liiklusõnnetused, 1990–2004	379
Liiklusteede pikkus, 1990, 1995, 2000–2004	379
Jaotustorustik, 2002–2004	379
<i>Passenger transport, 1990, 1995, 1999–2004 .....</i>	<i>372</i>
<i>Passenger traffic volume, 1990, 1995, 1999–2004 .....</i>	<i>372</i>
<i>Transport of goods, 1990, 1995, 1999–2004 .....</i>	<i>372</i>
<i>Freight turnover, 1990, 1995, 1999–2004 .....</i>	<i>373</i>
<i>Freight carried by railway by group of goods, 1990, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>373</i>
<i>Freight and passenger traffic through Tallinn Airport, 1997–2004 .....</i>	<i>373</i>
<i>Shipping traffic through ports, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>374</i>
<i>International passenger traffic through ports, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>374</i>
<i>Transport of goods through ports, 1996–2004 .....</i>	<i>374</i>
<i>Transport of goods through ports, 1995–2004 (diagram) .....</i>	<i>375</i>
<i>Transport of goods through ports by group of goods, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>375</i>
<i>Vehicles, 1990, 1995, 1999–2004 .....</i>	<i>376</i>
<i>First registrations of passenger cars, 1995–2004 (diagram) .....</i>	<i>376</i>
<i>New vehicles registered for the first time, 1995–2004 .....</i>	<i>376</i>
<i>Motor driven machines and tractor (semi-)trailers, 1990, 1995, 2002–2004 .....</i>	<i>377</i>
<i>Aircraft in the register, 2003, 2004 .....</i>	<i>377</i>
<i>Ships in the register, 2004 .....</i>	<i>377</i>
<i>Trams and trolley buses, 1990, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>378</i>
<i>Public railway, 1990, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>378</i>
<i>Road traffic accidents, 1990–2004 .....</i>	<i>379</i>
<i>Length of transport routes, 1990, 1995, 2000–2004 .....</i>	<i>379</i>
<i>Pipelines, 2002–2004 .....</i>	<i>379</i>

Ülevaade

Peatükk käsitleb 1990.–2004. aasta transpordistatistikat. Esitatakse andmeid sõitjate- ning kauba-veo, lennujaamade ja sadamate töö, registritesse kantud sõidukite, liiklusõnnetuste ja liiklusteede kohta.

Eesti transpordiettevõtted vedasid 2004. aastal 225 miljonit sõitjat, eelnenud aastaga võrreldes ligi 20 miljonit vähem. Üheksakümnendate aastate alguses hakkas bussi- ja rongisõitjate arv vähenema. See tendents on jätkunud ka viimastel aastatel. Samas on kasvanud laeva- ja lennukisõitjate arv. Bussiettevõtted osutasid 2004. aastal veeteenust 150 miljonile reisijale. Niisiis on bussiettevõtete reisijate arv oluliselt vähenenud, hõlmates 1990. aasta tasemest vaid 37%. Seevastu on viimasel kümnendil hoogsalt suurenenud sõiduautode omanike arv. 2004. aasta lõpul oli Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse liiklusregistris arvel 471 200 sõiduautot, ligi kaks korda rohkem kui 1990. aastal. 2003. aastal oli ligi poole (46%) leibkondade kasutuses vähemalt üks sõiduauto.

Eesti transpordiettevõtete kaubavedu on kasvutendentsis alates 1996. aastast. 2004. aastal veeti kaupa 95 miljonit tonni. Enim kaupa veetakse raudteel. Alates 1993. aastast on raudteetranspordi osatähtsus olnud 70–80%. 2000-ndatel aastatel on olnud ligi pool raudteeveoste kogumahust naftasaadused. Alates 2003. aastast elavnes ka maantee-transportiettevõtete kaubavedu, mis 2004. aastaks hõlmas veoste kogumahust ligi 30%.

Neljal viimasel aastal kerges kasvutendentsis püsinud laevaliiklus hoogustus 2004. aastal, mil Eesti sadamaid külastas 10% rohkem laevu kui aastatel 2000–2003 keskmiselt. 2004. aastal teenindasid sadamad 31 880 laeva. 38% laevadest olid Eesti ja 62% välisriikide laevad. Välismaalt saabus sadamatesse 15 893 laeva, millest 10 772 olid lastiga kaubalaevad. Sadamatest lahkus 15 987 laeva, neist 13 571 olid lastiga kaubalaevad.

Alates 1999. aastast suhteliselt stabiilsena püsinud rahvusvaheline reisiliiklus (keskmiselt 6,1 miljonit sõitjat aastas) elavnes 2004. aastal, mil sadamad teenindasid 6,9 miljonit sõitjat (eelnenud aastaga võrreldes 14% enam). Ajavahemikul 1995–2004 on

pidevalt vähenenud Soome ja Eesti vahel sõitjate osatähtsus — 95%-st 86%-ni. Samal ajal on kasvanud reisiliiklus Rootsi ja Eesti vahel — 2004. aastal sõitjatest 11%.

Aastatel 1995–2002 kasvas kaubavedu Eesti sadamate kaudu keskmiselt 18% aastas. Kahel järgmisel aastal kaubavedu veidi vähenes. 2004. aastal lastiti ja lossiti sadamates 46 miljonit tonni kaupa, 0,4 miljonit tonni (1%) vähem kui eelmisel aastal. Suurima osa sadamate kaubavedudest hõlmab Eestit transiidina läbiva toornafta ja naftasaaduste väljavedu. 2004. aastal veeti välja 29,2 miljonit tonni toornaftat ja naftasaadusi, mis hõlmas sadamate kaubavedudest 63%.

2004. aasta lõpul oli registris arvel 613 970 sõidukit ja haagist. Kahel viimasel aastal on register aastaga suurenenud ligikaudu 40 000 sõiduki ja haagise võrra. Tsviilõhusõidukite riiklikus registris oli 2004. aasta lõpul registreeritud 101 mootoriga õhusõidukit (lennukit, väikelennukit ja helikopterit). Ajavahemikul 2002–2004 on mootoriga õhusõidukite arv olnud muutumatu, kuid 1994. aastaga võrreldes ligikaudu kahekordistunud. Laevaregistris oli 2004. aasta lõpul 133 merelaeva. Alates 2000. aastast on merelaevade arv kauba- ja kalalaevade vähenemise tõttu kahanenud 22 võrra. Registreeritud reisilaevade arv on samal ajal suurenenud 5 võrra.

Maanteedel registreeriti 2004. aastal 2244 inimkannatanuga liiklusõnnetust, 313 rohkem kui aasta varem. Kokku hukkus liiklusõnnetustes 170 ja sai vigastada 2879 inimest.

2004. aasta lõpus oli Eestis 33 604 kilomeetrit maanteed ja 4533 kilomeetrit tänavaid. 18 982 kilomeetrit oli muid teid, millest pool olid erateed. Ajavahemikul 2002–2004 on teederegistritesse registreeritud 1788 kilomeetrit teid ja tänavaid. Raudteeliine oli 1483 kilomeetrit, millest 971 kilomeetrit kuulus avalikule raudteele ning 512 kilomeetrit ettevõtetele ja omavalitsustele. Eesti lennuteede pikkus oli 3524 kilomeetrit. Siseveeteid oli 520 kilomeetrit, millest navigatsioonimärgistusega laevatatava osa pikkus oli 320 kilomeetrit.

Overview

The chapter presents transport statistics for 1990–2004. Data have been provided about passengers and goods carried by Estonian transport enterprises, about airports and seaports, vehicles that have been entered into the register as well as information about traffic accidents and the length of roads.

In 2004, 225 million passengers were carried by Estonian transport enterprises. Compared to 2003, the number of passengers decreased by 20 million. The decrease in the number of passengers in road and rail transport started at the beginning of nineties and has continued during last years. At the same time the number of passengers carried by ships and aircraft has increased. In 2004, bus enterprises carried 150 million passengers. The number of bus passengers has significantly decreased, accounting for 37% of the level of 1990. On the other hand, the number of passenger car owners has increased rapidly during the last decade. At the end of 2004, 471,200 passenger cars were registered in the Estonian Motor Vehicles Registration Centre, which is about twice as much as in 1990. In 2003, almost half (46%) of households had at least one passenger car in personal usage.

The transport of goods of Estonian transport enterprises has been increasing since 1996. In 2004, 95 million tonnes of goods were carried. The majority of goods are transported by railways. Starting from 1993, the share of rail transport has accounted for 70–80%. In the 2000s, almost half of goods transported by railways have been petroleum products. Starting from 2003, transport of goods by road transport enterprises has increased, its share being about 30% of the total transport of goods.

International traffic through ports boomed in 2004, when 10% more vessels visited Estonian ports than in 2000–2003 as an average. In 2004, Estonian ports served 31,880 vessels. 38% of vessels were Estonian and 62% foreign vessels. 15,893 vessels arrived in Estonian ports from abroad, 10,772 of these were loaded with goods. 15,987 vessels left Estonian ports, of which 13,571 carried goods.

International passenger traffic through ports which had been relatively stable since 1999 (on an average 6.1 million passengers a year), quickened in 2004 when 6.9 million passengers were served in ports (14% more compared to 2003). In 1995–2004

the share of passengers between Finland and Estonia has decreased from 95% to 86%. At the same time passenger traffic between Sweden and Estonia has increased (11% in 2004).

In 1995–2002, transport of goods through ports increased on an average 18% per year. During 2003–2004 transport of goods slightly decreased. In 2004, 46 million tonnes of goods were loaded and unloaded in Estonian ports — 0.4 million tonnes (1%) less than in 2003. Outgoing transit of crude petroleum and petroleum products accounts for the largest share of transport of goods. In 2004, 29.2 million tonnes of crude petroleum and petroleum products were loaded in ports, which accounted for 63% of the total amount of goods loaded-unloaded in ports.

According to the data of the Estonian Motor Vehicles Registration Centre, there were 613,970 vehicles and trailers registered at the end of 2004. The number of vehicles and trailers registered during the two last years has increased by about 40,000 units per year. At the end of 2004, the number of aircraft in the register was 101. In 2002–2004, the number of aircraft remained the same, but compared to 1994 it has almost doubled. At the end of 2004, the Estonian Ship Register included 133 ships. Starting from 2000, the number of ships decreased by 22 ships, on account of merchant and fishing vessels. The number of registered passenger ships has increased by 5.

According to the Traffic Security Department of the Road Administration, in 2004 the number of registered road traffic accidents was 2,244, 313 traffic accidents more than in 2003. 170 persons were killed and 2,879 were injured in traffic accidents.

At the end of 2004, the length of Estonian roads was 33,604 kilometres and the length of streets — 4,533 kilometres. 18,982 kilometres were other roads, of which half were private. In 2002–2004, 1,788 kilometres of roads and streets have been entered in the Register of Roads. The length of railways was 1,483 kilometres, of which 971 kilometres were public railways and 512 kilometres belonged to various enterprises and municipalities. The length of Estonian airlines was 3,524 kilometres. The total length of Estonian inland waterways was 520 kilometres, of which 320 kilometres were navigable.

Sõitjatevedu, 1990, 1995, 1999–2004

Passenger transport, 1990, 1995, 1999–2004
(miljonit — millions)

Aasta Year	Maanteetransport (bussid)		Trammi- ja trollitransport <i>Electric transport</i>	Raudtee- transport <i>Railway transport</i>	Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
	kokku <i>Road transport (buses) total</i>	linnasisene <i>urban</i>					
1990	406.8	...	196.1	23.1	1.5	0.1	0.5
1995	191.0	152.9	66.7	8.8	3.0	0.0	0.2
1999	170.4	136.3	66.7	6.8	4.7	0.0	0.3
2000	188.1	154.0	80.0	7.3	4.8	0.0	0.3
2001	171.7	138.3	67.2	5.5	4.5	0.0	0.4
2002	171.1	135.2	70.8	5.2	4.8	0.0	0.4
2003	162.8	127.9	71.5	5.1	4.6	0.0	0.6
2004	149.5	114.2	63.7	5.3	5.4	0.0	1.0

Sõitjakäive, 1990, 1995, 1999–2004

Passenger traffic volume, 1990, 1995, 1999–2004
(miljonit sõitjakilomeetrit — million passenger-kilometres)

Aasta Year	Maanteetransport (bussid)		Trammi- ja trollitransport <i>Electric transport</i>	Raudtee- transport <i>Railway transport</i>	Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
	kokku <i>Road transport (buses) total</i>	linnasisene <i>urban</i>					
1990	4 454	...	...	1 510	42	6	1 244
1995	2 048	742	...	421	244	0	138
1999	2 222	604	222	238	433	0	298
2000	2 630	701	267	263	455	0	303
2001	2 461	607	259	183	376	0	310
2002	2 330	591	273	177	420	0	355
2003	2 299	561	275	181	425	0	489
2004	2 469	511	245	193	556	0	725

Kaubavedu, 1990, 1995, 1999–2004

Transport of goods, 1990, 1995, 1999–2004
(miljonit tonni — million tonnes)

Aasta Year	Maantee- transport <i>Road transport</i>	Raudteetransport		Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
		kokku <i>Railway transport total</i>	avalik raudtee <i>public railway</i>			
1990	78.2	30.2	30.2	6.0	...	0.0
1995	9.6	41.2	23.7	3.1	0.0	0.0
1999	12.0	58.3	37.4	4.5	0.1	0.0
2000	13.2	63.9	39.8	2.0	0.1	0.0
2001	14.1	64.7	39.0	1.5	-	0.0
2002	17.8	71.1	42.6	1.6	-	0.0
2003	27.1	65.6	42.5	1.3	-	0.0
2004	28.1	65.6	43.3	1.4	-	0.0

Veosekäive, 1990, 1995, 1999–2004^a
Freight turnover, 1990, 1995, 1999–2004^a
(miljonit tonnkilomeetrit — million tonne-kilometres)

Aasta <i>Year</i>	Maantee- transport <i>Road transport</i>	Raudteetransport		Mere- transport <i>Sea transport</i>	Sisevee- transport <i>River transport</i>	Õhu- transport <i>Air transport</i>
		kokku <i>Railway transport total</i>	avalik raudtee <i>public railway</i>			
1990	2 097	6 977	6 977	22 380	...	8
1995	1 549	3 846	3 573	5 855	...	1
1999	3 975	7 295	7 020	19 221	2	4
2000	3 932	8 102	7 788	4 304	1	5
2001	4 677	8 557	8 222	2 943	-	3
2002	4 387	9 697	9 330	1 958	-	5
2003	6 428	9 670	9 283	1 623	-	4
2004	6 837	10 659	9 737	1 927	-	3

^a Alates 1. jaanuarist 1995 ainult kauba veosekäive (varem eksploatatsiooniline veosekäive).
As from 1 January 1995, only the freight turnover of goods (earlier the exploited freight turnover).

Raudteeveosed kaubagrupi järgi, 1990, 1995, 2001–2004
Freight carried by railway by group of goods, 1990, 1995, 2001–2004
(miljonit tonni — million tonnes)

Kaubagrupp	1990	1995	2001	2002	2003	2004	Group of goods
Teravili	4.4	1.6	0.2	1.8	1.0	0.2	Cereals
Puit, kork	0.5	0.8	1.4	1.6	1.3	1.7	Wood, cork
Kivisüsi, koks	...	1.5	1.5	1.4	3.2	2.8	Coal, coke
Põlevkivi	12.9	25.4	18.4	16.2	18.6	15.6	Oil shale
Naftatooted	...	5.3	30.0	35.5	34.6	30.5	Petroleum products
Rauamaak, vanaraud ja teras ning kõrgahjutolm	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	Iron ore, iron and steel waste, and blast furnace dust
Metalle sisaldavad tooted	0.4	1.1	0.7	0.5	0.6	1.0	Articles containing metals
Tsement, lubi, tööstuslik ehitusmaterjal	6.1	0.8	2.0	1.8	1.7	2.0	Cement, lime, manufactured building materials
Looduslik ja keemiline väetis	2.4	1.0	3.0	3.3	2.8	2.9	Natural and chemical fertilizers
Muud kemikaalid	...	1.5	0.8	0.6	0.6	0.6	Other chemicals
Muu	...	1.9	6.6	8.3	1.1	8.2	Other
KOKKU	30.2	41.2	64.7	71.1	65.6	65.6	TOTAL

Kauba- ja sõitjatevedu Tallinna lennujaama kaudu, 1997–2004
Freight and passenger traffic through Tallinn Airport, 1997–2004

Aasta <i>Year</i>	Lennuoperat- sioonid ^a <i>Air operations^a</i>	Teenindatud sihtpunktid <i>Served destinations</i>	Lennuliinid <i>Regular lines</i>	Sõitjad		Kaup (sisaldab ka postivedu), tonni <i>Freight (including mail), tonnes</i>
				kokku <i>Passengers total</i>	siselendudel <i>on domestic flights</i>	
1997	21 455	259	17	502 442	4 988	5 590
1998	24 951	277	17	563 946	7 588	5 992
1999	23 590	271	18	550 740	6 446	5 325
2000	23 358	241	15	559 658	5 727	4 690
2001	23 633	260	16	573 493	5 232	4 544
2002	26 226	268	14	605 697	14 820	4 292
2003	25 294	270	14	715 859	16 159	5 080
2004	28 149	223	18	997 461	18 053	5 237

^a Maandumine ja õhikutõusmine.
Arrivals and departures.

Laevaliiklus sadamate kaudu, 1995, 2001–2004
Shipping traffic through ports, 1995, 2001–2004

Laevad riigi järgi (millise lipu all laev sõidab)	1995	2001	2002	2003	2004	Vessels by countries (under which flag the vessel sails)
Välismaalt saabunud laevad	8 405	14 504	14 742	14 561	15 893	Vessels coming from foreign countries
Eesti laevad	3 172	5 212	5 249	5 044	6 038	Estonian vessels
välisriigi laevad	5 233	9 292	9 493	9 517	9 855	foreign vessels
Soomest	1 669	1 993	2 113	1 961	2 149	from Finland
Rootsist	229	338	458	884	886	from Sweden
Saksamaalt	180	378	335	271	245	from Germany
Venemaalt	1 072	979	674	582	522	from Russia
mujalt	2 083	5 604	5 913	5 819	6 053	from other countries
Välismaale sõitnud laevad	8 642	14 489	14 751	14 543	15 987	Vessels going to foreign countries
Eesti laevad	3 226	5 215	5 246	5 036	6 037	Estonian vessels
välisriigi laevad	5 416	9 274	9 505	9 507	9 950	foreign vessels
Soome	1 676	1 980	2 100	1 952	2 145	to Finland
Rootsi	277	340	453	886	888	to Sweden
Saksamaale	189	380	338	270	250	to Germany
Venemaale	1 153	981	681	584	534	to Russia
mujale	2 121	5 593	5 933	5 815	6 133	to other countries

Rahvusvaheline reisiliiklus sadamate kaudu, 1995, 2001–2004
International passenger traffic through ports, 1995, 2001–2004

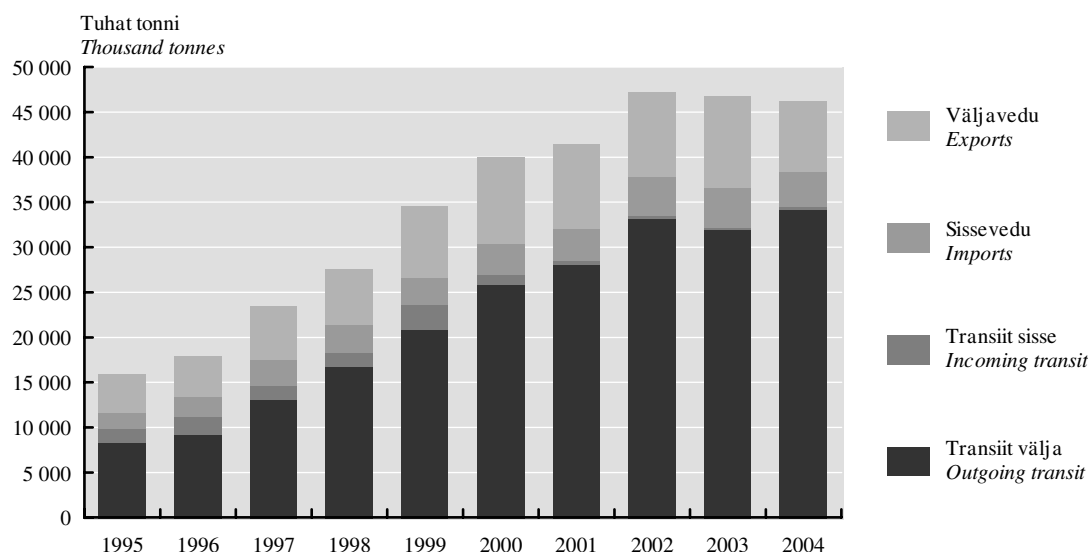
Sõitjad	1995	2001	2002	2003	2004	Passengers
Välismaalt saabunud	2 141 558	3 396 621	3 519 706	3 417 491	3 622 012	Passengers coming from foreign countries
Rootsist	109 450	189 349	268 188	324 262	410 454	from Sweden
Soomest	2 004 663	3 042 854	3 095 922	2 907 717	3 015 650	from Finland
Saksamaalt	1 678	68 288	55 855	70 664	36 211	from Germany
mujalt	25 767	96 130	99 741	114 848	159 697	from other countries
Välismaalt ristluslaevaga saabunud	...	775 037	809 912	690 698	285 160	Cruise passengers coming from foreign countries
Välismaale sõitjad	2 131 317	2 559 845	2 646 571	2 663 855	3 318 566	Passengers going to foreign countries
Rootsi	105 907	177 666	227 114	250 510	338 216	to Sweden
Soome	1 999 024	2 367 406	2 400 954	2 396 465	2 945 043	to Finland
Saksamaale	1 211	14 474	16 644	16 682	12 267	to Germany
mujale	25 175	299	1 859	198	23 040	to other countries
KOKKU	4 272 875	5 956 466	6 166 277	6 081 346	6 940 578	TOTAL

Kaubavedu sadamate kaudu, 1996–2004
Transport of goods through ports, 1996–2004
(tuhat tonni — thousand tonnes)

Aasta Year	Ekspordikaup Export goods	Importikaup Import goods	Transiidikaup Transit goods			Kokku Total
			kokku total	välja outgoing	sisse incoming	
1996	4 168	2 245	11 275	9 296	1 979	17 694
1997	5 622	2 860	14 757	13 141	1 616	23 253
1998	5 856	3 137	18 364	16 869	1 495	27 357
1999	7 631	3 001	23 723	20 957	2 766	34 357
2000	9 358	3 323	27 116	25 997	1 119	39 802
2001	9 158	3 524	28 632	28 201	431	41 317
2002	9 075	4 342	33 610	33 307	302	47 026
2003	9 910	4 391	32 298	32 013	285	46 671
2004	7 571	3 885	34 624	34 315	309	46 246

Kaubavedu sadamate kaudu, 1995–2004

Transport of goods through ports, 1995–2004

Kaubavedu sadamate kaudu kaubagrupi järgi, 1995, 2001–2004

Transport of goods through ports by group of goods, 1995, 2001–2004

(tuhat tonni — thousand tonnes)

Kaubagrupp	1995	2001	2002	2003	2004	Group of goods
Teravili	1 445	139	1 579	995	134	Cereals
Kartul, muu värske või külmutatud puu- ja köögivilja	8	-	-	-	-	Potatoes, other fresh or frozen fruit and vegetables
Puit, kork	1 862	4 269	4 227	4 226	3 810	Wood, cork
Tekstiilmaterjal ja keemilised kiud	144	31	29	23	21	Textiles, textile articles and man-made fibres
Toiduained ja loomasööt	315	175	208	166	195	Foodstuffs and animal fodder
Õliseemned, -viljad ja rasvad	14	27	31	32	41	Oil seeds, industrial or medicinal plants and fats
Tahke mineraalkütus	1 976	1 406	1 664	2 692	2 842	Solid mineral fuels
Toornafta	...	4 941	6 965	7 956	7 039	Crude petroleum
Naftatooted	4 440	20 149	21 407	19 748	22 602	Petroleum products
Rauamaak, vanaraua ja -teras ning kõrgahjutolm	381	437	315	379	643	Iron ore, iron and steel waste, and blast furnace dust
Muud maagid ja jäätmed, mis ei sisalda rauda	256	11	3	3	2	Non-ferrous ores and waste
Metalle sisaldavad tooted	935	590	255	555	981	Articles containing metals
Tsement, lubi, tööstuslik ehitusmaterjal	645	672	519	813	906	Cement, lime, manufactured building materials
Toor- ja töödeldud mineraalid	-	731	962	352	311	Crude and manufactured minerals
Looduslik ja keemiline väetis	784	2 238	2 751	2 228	2 613	Natural and chemical fertilizers
Kivisöökemikaalid, tõrv	...	27	-	2	-	Coal chemicals, tar
Muud kemikaalid	82	36	8	11	82	Other chemicals
Paberimass ja makulatuur	76	32	15	13	1	Paper pulp and waste paper
Sõidukid ja transpordivahendid	240	525	582	497	47	Machinery and transport equipment
Metalltöötud	11	42	35	50	50	Manufactures of metal
Klaas, klaastöötud, keramikatöötud	...	-	4	-	2	Glass, glass products, ceramics
Nahk, tekstiiltöötud, rõivad	-	7	9	6	5	Leather, textile articles,
Mitmesugused tooted	232	148	223	47	35	Miscellaneous articles
Konteinerikaup	399	795	959	1 077	1 011	Container goods
Treilerikaup	1 460	3 889	4 276	4 800	2 873	Goods on trailers
KOKKU	15 705	41 317	47 026	46 671	46 246	TOTAL

Autoveerem, 1990, 1995, 1999–2004

Vehicles, 1990, 1995, 1999–2004

(aasta lõpus, tuhat — at end-year, thousands)

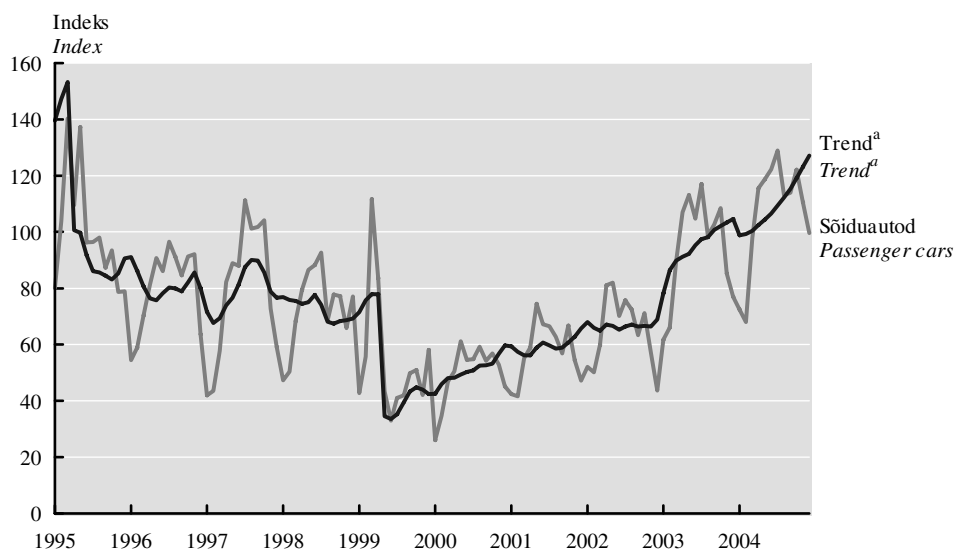
Aasta Year	Sõiduautod Passenger cars	Bussid Buses	Veoautod Lorries	Mootorrattad Motorcycles	Haagised Trailers
1990	240.9	7.9	67.7	105.7	16.5
1995	383.4	7.0	65.6	3.3	24.1
1999	458.7	6.2	81.0	6.7	36.9
2000	463.9	6.1	82.1	6.7	37.5
2001 ^a	407.3	5.5	80.5	6.8	36.8
2002	400.7	5.3	80.2	7.3	37.4
2003	434.0	5.4	83.4	8.1	39.9
2004	471.2	5.3	85.7	9.1	42.7

^a Eesti Riikliku Autoregistrikeskuse andmebaasi korrastamisel jäeti välja 1. juuliks 2001 ümberregistreerimata autod.
Excluding vehicles that had not been re-registered in the Estonian Motor Vehicle Registration Centre by 1 July 2001.

Esmaselt registreeritud sõiduautod, 1995–2004

First registrations of passenger cars, 1995–2004

(1995 = 100)

^a Trend — aegrea pikaajaline arengusuund.
Trend — the long-term general development of time series.

1999. aasta 1. aprillil jõustus mootorsõidukiaktsiisi seaduse muutmise seadus, mis suurendas aktsiisimäära. Seadus muudeti leebemaks 1. juulist 1999, mil sõidukeid hakati jälle enam arvele võtma.

The Motor Vehicle Excise Duty Act Amendment Act was entered into force on 1 April 1999 and increased the excise duty. The regulation was modified in 1 July 1999 when the number of first registrations started to grow again.

Esmaselt registreeritud uued sõidukid, 1995–2004

New vehicles registered for the first time, 1995–2004

Aasta Year	Sõiduautod Passenger cars		Bussid Buses		Veoautod Lorries	
	kokku total	erasõidukid private	kokku total	erasõidukid private	kokku total	erasõidukid private
1995	3 091	987	51	4	656	27
1996	4 528	789	51	3	1 005	26
1997	9 448	1 116	48	-	2 211	28
1998	8 400	1 885	70	1	2 178	40
1999	6 864	1 390	69	-	1 413	52
2000	10 240	1 363	61	-	1 746	23
2001	12 822	1 626	90	-	2 088	29
2002	14 701	1 746	89	-	2 411	24
2003	15 824	1 800	110	-	2 847	28
2004	16 514	1 814	58	1	3 012	24

Liikurmasinad ja traktorihaagised, 1990, 1995, 2002–2004
Motor driven machines and tractor (semi-)trailers, 1990, 1995, 2002–2004
(aasta lõpus — at end-year)

	1990	1995	2002	2003	2004	
Traktorid	45 193	49 387	36 072	36 697	37 178	<i>Tractors</i>
eravalduses	16 731	22 668	23 362	23 792	24 030	<i>private</i>
registreeritud	6 111	862	711	783	850	<i>registered during</i>
vaadeldaval aastal						<i>the reference year</i>
uued	...	526	403	493	463	<i>new</i>
Ekskavaatorid	1 695	2 136	2 589	2 762	2 857	<i>Excavators</i>
eravalduses	36	255	684	730	769	<i>private</i>
registreeritud	...	84	197	210	146	<i>registered during</i>
vaadeldaval aastal						<i>the reference year</i>
uued	...	7	134	169	120	<i>new</i>
Traktorihaagised	13 148	13 876	11 702	11 835	11 803	<i>Tractor (semi-)trailers</i>
eravalduses	1 270	3 074	4 898	4 986	5 092	<i>private</i>
registreeritud	1 417	417	123	188	325	<i>registered during</i>
vaadeldaval aastal						<i>the reference year</i>
uued	...	163	55	72	131	<i>new</i>

Õhusõidukid registris, 2003, 2004
Aircraft in the register, 2003, 2004

Õhusõiduki tüüp	2003	2004	Type of aircraft
KOKKU	145	145	<i>TOTAL</i>
Lennukid	25	25	<i>Aircraft</i>
Väikelennukid	72	69	<i>Small aircraft</i>
Helikopterid	6	6	<i>Helicopters</i>
Õhupallid	4	4	<i>Free balloons</i>
Purilennukid	28	28	<i>Sailplanes</i>
Motodeltaplaanid	10	13	<i>Powered hang gliders</i>

Laevad registris, 2004^a
Ships in the register, 2004^a
(aasta lõpus — at end-year)

Laevad	Arv	Kogu- mahutavus	Puhas- mahutavus	Dedveit, tonni	Ships
	<i>Number</i>	<i>Gross tonnage</i>	<i>Net tonnage</i>	<i>Deadweight, tonnes</i>	
Laevaregistrisse kantud					<i>Entered in the Register of Ships</i>
laevad	133	82 670	30 479	60 817	
reisilaevad	17	22 671	7 419	4 558	<i>passenger ships</i>
kaubalaevad	14	23 002	9 902	27 402	<i>merchant ships</i>
kalalaevad	57	19 064	5 901	8 479	<i>fishing vessels</i>
tehnilised ja abilaevad	45	17 933	7 257	20 378	<i>technical and auxiliary ships</i>
Laevapereta prahitud					<i>Entered in the register</i>
laevade registrisse kantud					<i>of bareboat chartered ships</i>
laevad					
reisilaevad	24	251 975	115 467	97 884	<i>passenger ships</i>
kaubalaevad	12	186 680	90 067	31 824	<i>merchant ships</i>

^a Vähemalt 100-tonnise kogumahutavusega laevad.
Ships with gross tonnage of 100 and more.

Trammid ja trollid, 1990, 1995, 2001–2004
Trams and trolley buses, 1990, 1995, 2001–2004
(aasta lõpus — at end-year)

Aasta <i>Year</i>	Tramm			Troll		
	ekspluateeritava trammitee pikkus, km <i>Tram</i> <i>length of tram-</i> <i>lines, km</i>	reisivagunid <i>passenger</i> <i>carriages</i>	sõitjad (tinglikult), mln ^a <i>conventional</i> <i>number of</i> <i>passenger</i> <i>trips, millions^a</i>	ekspluateeritava trolliliini pikkus, km <i>Trolley bus</i> <i>length of trolley</i> <i>bus lines, km</i>	trollid <i>trolley buses</i>	sõitjad (tinglikult), mln ^a <i>conventional</i> <i>number of</i> <i>passenger trips,</i> <i>millions^a</i>
1990	39	132	105.9	77.8	211	90.2
1995	39	129	35.2	79.5	152	31.5
2001	39	121	29.2	76.1	126	38.0
2002	39	116	30.8	76.5	127	40.0
2003	39	113	31.1	76.5	129	40.4
2004	39	104	27.8	76.5	129	35.9

^a Alates 1. jaanuarist 1994 arvestatakse kuukaardi kohta 120 sõidu asemel 75.

Starting from 1 January 1994, 75 passenger trips per monthly travel card are registered instead of 120 passenger trips per monthly travel card.

Avalik raudtee, 1990, 1995, 2001–2004
Public railway, 1990, 1995, 2001–2004
(aasta lõpus — at end-year)

	1990	1995	2001	2002	2003	2004	
Raudteejaamad	90	82	81	79	76	74	<i>Railway stations</i>
kasutusel veoste veoks	61	59	45	45	43	43	<i>for freight traffic</i>
kasutusel sõitjate veoks	80	75	71	69	71	64	<i>for passenger traffic</i>
Peatuskohad	90	94	55	56	89	69	<i>Unmanned stopping-</i> <i>places</i>
Raudteeülesõidukohad	303	313	269	269	271	266	<i>Level crossings</i>
valvatavad	77	41	30	32	25	30	<i>under watch</i>
Vedurid	...	151	114	166	173	113	<i>Locomotives</i>
diiselvedurid	113	124	111	166	173	113	<i>diesel locomotives</i>
Elektrimootorrongid	...	53	-	-	31	27	<i>Electric powered trains</i>
Diiselmootorrongid	...	27	25	23	21	21	<i>Diesel powered trains</i>
Reisivagunid	648	522	339	260	266	152	<i>Passenger carriages</i>
elektrimootorrongi- vagunid	142	105	69	65	63	55	<i>electric powered</i>
diiselmootorrongi- vagunid	167	142	40	36	32	32	<i>diesel powered</i>
Kaubavagunid	5 742	6 809	3 562	3 448	3 748	3 533	<i>Freight carriages</i>

Liiklusõnnetused, 1990–2004 Road traffic accidents, 1990–2004

Aasta Year	Liiklusõnnetused Traffic accidents	Hukkunud ^a Persons killed ^a	Vigasaanud Persons injured
1990	2 099	436	2 379
1991	1 923	490	2 131
1992	1 167	287	1 289
1993	1 317	321	1 502
1994	1 584	364	1 832
1995	1 644	332	1 897
1996	1 318	213	1 547
1997	1 491	280	1 837
1998	1 612	284	1 989
1999	1 472	232	1 690
2000	1 504	204	1 843
2001	1 888	199	2 443
2002	2 164	223	2 868
2003	1 931	164	2 539
2004	2 244	170	2 879

^a Hukkunu on inimene, kes suri liiklusõnnetuse sündmuskohal või liiklusõnnetuses saadud vigastuse tõttu 30 päeva jooksul pärast liiklusõnnetust.
Persons killed are persons who died at the place of the traffic accident immediately or within 30 days following the traffic accident because of an injury received in the traffic accident.

Liiklusteede pikkus, 1990, 1995, 2000–2004

Length of transport routes, 1990, 1995, 2000–2004
(aasta lõpus, km — at end-year, km)

Aasta Year	Maanteed, üldpikkus riigimaanteed		Avalik raudtee, eksploatatsiooniline pikkus elektrifitseeritud		Laevatatavad siseveed	Lennuteed (v.a kattuvad lõigud)
	Roads, total length public roads		Public railways, length of lines operated electrified		Navigable inland waterways	Airlines (excl. coinciding sections)
1990	..	14 822	1 026	132	320	2 065
1995	..	14 992	1 021	132	320	2 065
2000	33 256	16 433	968	132	320	3 489
2001	33 258	16 434	967	131	320	3 524
2002	33 120	16 442	963	131	320	3 524
2003	33 753	16 452	967	131	320	3 524
2004	33 604	16 459	971	131	320	3 524

Jaotustorustik, 2002–2004

Pipelines, 2002–2004
(kilomeetrit — kilometres)

Aasta Year	Jaotustorustiku pikkus kokku Total length of pipelines	Jaotustorustik kategooria järgi ^a of which by category ^a			
		A-kategooria category A	B-kategooria category B	C-kategooria category C	D-kategooria category D
2002	2 105	515	569	201	820
2003	2 148	532	588	208	820
2004	2 175	537	629	179	830

^a A-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on kuni 0,01 baari.
B-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on 0,01–5 baari.
C-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on 5–16 baari.
D-kategooria jaotustorustik: töö rõhk on üle 16 baari.
*Pipelines of category A: working pressure is up to 0.01 bars.
Pipelines of category B: working pressure is 0.01–5 bars.
Pipelines of category C: working pressure is 5–16 bars.
Pipelines of category D: working pressure is more than 16 bars.*

Mõisted

Dedveit — laeva täielik kandevõime ehk vabapardamärgi suvise süvisejooneni koormatud laeva lasti, varude, kütuse, sõitjate ja laevapere kogumass tonnides.

Prahtimine — laeva rentimine.

Siseveod — veod Eesti piires.

Sõitjakäive — sõitjate veol tehtud töö maht, mida mõõdetakse sõitjakilomeetrites. Ühele sõitjakilomeetrile vastab ühe sõitja vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Veosekäive — kaubaveol tehtud töö maht, mida mõõdetakse tonnkilomeetrites. Ühele tonnkilomeetrile vastab ühe tonni kauba vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Välisveod — reisi lähte- või sihtpunkt (või mõlemad) asub väljaspool Eestit.

Metoodika

Transpordistatistika iseloomustab kõiki ettevõtteid, kelle põhitegevusala on raudtee-, maantee-, vee- või õhustransport.

Küsitletakse kõiki ettevõtteid, mille põhitegevusala on kas raudtee-, vee- või õhustransport. Sõitjateveo andmete saamiseks küsitletakse kõiki maantee-transportiettevõtteid. Maanteetranspordi kaubaveo

andmete saamiseks küsitletakse kõiki vähemalt 20 töötajaga ettevõtteid. Väikeettevõtete hulgast tehakse küsitlemiseks lihtne juhuslik valik.

Eri aastate sõitjate- ja kaubaveo andmed on võrreldavad, kuigi kuni 1992. aastani sisaldavad need üldjuhul vaid riigiettevõtete ühistranspordi andmeid.

Alates 1997. aastast on maanteetranspordi kaubavedude kohta korraldatud paralleelselt kaht uuringut. Andmeid kogutakse ettevõtetelt, kelle põhitegevusala on kaubavedu maanteedel, ning Riiklikus Autoregistrikeskuses arvel olevate veoautode (tonnise ja suurema kandevõimega) kasutajatelt.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

Transport. Side. 2004. *Transport. Communications*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

Definitions

Deadweight — the full load-carrying capacity of ship or the weight in tonnes of cargo, stores, fuel, passengers and crew carried by ship when loaded to her maximum summer loadline.

Domestic transport — any traffic within the borders of Estonia.

Freighting — renting of ship.

Freight turnover — the volume of work done in transporting goods and measured in tonne-kilometres. One tonne-kilometre is the transport of one tonne of goods across a distance of one kilometre.

International traffic — the origin and/or destination point is outside of Estonia.

Passenger traffic volume — the volume of work done in transporting passengers and measured in passenger-kilometres. One passenger-kilometre is the transport of one person across a distance of one kilometre.

Methodology

Transport statistics cover all enterprises whose main activities are railway, road, water or air transport.

Enterprises whose main activities are railway, water or air transport are enumerated completely. Data on passenger transport by road have been

received by enumerating all the road transport enterprises. Data on goods transport by road have been received by enumerating all enterprises with at least 20 employees. Small enterprises are sampled.

Data on goods and passenger transport for different years are comparable, although until 1992 the data, as a rule, include information mainly about the public transport of state enterprises.

Since 1997, two surveys about goods transport by road are conducted concurrently. Reports are presented by enterprises whose main activity is transport of goods by road and users of vehicles registered at the Estonian National Motor Vehicles Registration Centre.

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–6.

Transport. Side. 2004. *Transport. Communications*. Yearbook. Tallinn, 2005.

SIDE Communications

Postiteenused, 1990, 1995, 2001–2004	382
Telekommunikatsiooniteenused, 1990, 1995, 2001–2004	382
ADSL- ja ISDN-liinid, 2001–2004 (diagramm)	383
Kõned püsivõrgus ja telegrammid, 1999–2004	383
Kõned mobiiltelefonivõrgus, 2002–2004	383
<i>Postal services, 1990, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>382</i>
<i>Telecommunication services, 1990, 1995, 2001–2004 .....</i>	<i>382</i>
<i>ADSL and ISDN lines, 2001–2004 (diagram) .....</i>	<i>383</i>
<i>Calls in permanent network and telegrams, 1999–2004 .....</i>	<i>383</i>
<i>Calls in mobile phone network, 2002–2004 .....</i>	<i>383</i>

Ülevaade

Peatükk käsitleb 1990.–2004. aasta sidestatistikat. Esitatakse andmeid Eesti telekommunikatsiooni- ja postiteenuste kohta.

2004. aastal saadeti 59 miljonit kirja ja toimetati kätte 73,6 miljonit perioodikaväljaannet. Kirjade lähetamine vähenes aastal 1992 seoses postiteenuste tariifide tõusuga. Ajavahemikul 1997–2002 kirjade lähetamine aeglaselt suurenes, kuid kahel viimasel aastal on olnud langustendentsis ja jõudnud 2000. aasta tasemele.

Overview

The chapter provides communication statistics for 1990–2004. Data have been presented on postal and telecommunication services of Estonia.

In 2004, 59 million letters were sent and 73.6 million periodicals were delivered. Sending of letters decreased in 1992 due to the increase of the post tariffs. In 1997–2002, sending of letters increased slowly, but during the last two years a falling trend could be observed and it has reached the level of the year 2000.

Perioodikaväljaannete kättetoimetamine on püsinud aastail 2002–2004 stabiilselt samal tasemel.

Mobiiltelefonivõrgu kliente oli 2004. aastal elanikest 93% (2003. aastal 78%). Kõnede arv on kolmel viimasel aastal püsivõrgus vähenenud ja mobiiltelefonivõrgus suurenenud. Kiiresti on kasvanud ADSL-liinide arv. 2004. aastal oli neid 78 765 (2003. aastal 51 738).

Delivery of periodicals has been stable on the same level during 2002–2004.

In 2004, 93% of the population were mobile phone subscribers (in 2003, 78% of the population). The number of calls in permanent network has decreased and the number of calls in mobile network has increased in the last three years. The number of ADSL lines has increased rapidly. In 2004, the total number of ADSL lines was 78,765 (in 2003 — 51,738).

Postiteenused, 1990, 1995, 2001–2004
Postal services, 1990, 1995, 2001–2004

	1990	1995	2001	2002	2003	2004	
Lähetatud, mln:							<i>Outgoing, millions</i>
kirikorrespondents	72.9	31.8	71.3	78.2	70.3	59.0	<i>letters</i>
postipakid	0.8	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	<i>packages</i>
Kättetoimetatud	372.1	71.7	70.3	72.4	71.3	73.6	<i>Delivered periodicals,</i>
perioodikaväljaanded, mln							<i>millions</i>
Väljamakstud pensionid ja toetused, mln	5.3	5.6	4.4	4.2	3.6	2.9	<i>Paid pensions and benefits, millions</i>
Väljasaadetud rahakaardid, mln	...	0.5	0.2	0.2	0.2	0.1	<i>Postal money orders, millions</i>
Postkontorid	604	561	446	426	395	395	<i>Post offices</i>
Peapostkontorid	17	17	17	17	17	12	<i>Main post offices</i>
Tühjendatavad postkastid	4 766	3 789	3 509	3 680	3 735	3 741	<i>Emptiable post boxes</i>

Telekommunikatsiooniteenused, 1990, 1995, 2001–2004
Telecommunication services, 1990, 1995, 2001–2004

	1990	1995	2001	2002	2003	2004	
Põhitelefoniiniid, tuhat	363 ^a	412	512	477	464	445	<i>Basic telephone lines, thousands</i>
linnatelefonivõrgus	281 ^a	328	416	377	369	356	<i>in urban areas</i>
maatelefonivõrgus	82 ^a	84	96	99	95	89	<i>in rural areas</i>
Erakliente teenindavad liinid, tuhat	223 ^a	313	397	359	342	325	<i>Private telephone lines, thousands</i>
Kaarditaksofonid	3 029	2 241	2 531	2 466	2 348	2 268	<i>Public phones</i>
Mobiiltelefonivõrgu tarbijad, tuhat	-	30.5	738.7	882.3	1 050.2	1 257.2	<i>Mobile network users, thousands</i>
Kaabel-TV tarbijad, tuhat	-	33	137	150	152	...	<i>Cable-TV users, thousands</i>
Interneti-ühenduse tarbijad	-	...	...	...	24	47	<i>Internet connection users</i>
Interneti-ühenduse tarbijad, tuhat	-	...	...	...	100	93	<i>Internet connection users, thousands</i>
püsiühenduse tarbijad	-	...	...	...	52	70	<i>permanent connection users</i>
sissehelistamisteenuse tarbijad	-	...	...	...	33	23	<i>modem connection users</i>
ISDN-liinid ^b	-	...	46 358	45 589	47 758	48 114	<i>ISDN lines^b</i>
ADSL-liinid ^c	-	-	17 210	31 177	51 738	78 765	<i>ADSL lines^c</i>

^a Telefoniaparaadid.

^b Integreeritud sideteenuste digitaalvõrk.

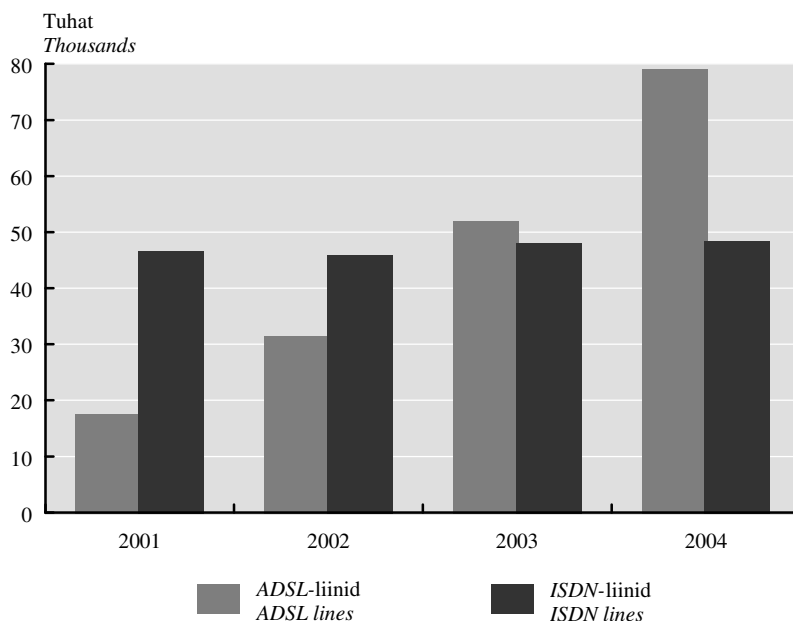
^c Asümmeetriline digitaalne abonentliin.

^a *Telephones.*

^b *Integrated Services Digital Network.*

^c *Asymmetric Digital Subscriber Line.*

ADSL- ja ISDN-liinid, 2001–2004 ADSL and ISDN lines, 2001–2004

Kõned püsivõrgus ja telegrammid, 1999–2004 Calls in permanent network and telegrams, 1999–2004

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Riigisisesed kõned, mln	...	695.1	619.3	492.1	444.4	361.4	Domestic calls, millions
soodustariifiga	...	260.0	198.5	144.3	136.3	101.8	cheap rate
öötariifiga	...	...	12.7	14.3	14.0	4.8	night rate
Rahvusvahelised kõned, mln	...	...	...	19.8	26.4	39.9	International calls, millions
väljaläinud	20.0	31.1	15.5	...	20.4	21.2	outgoing
sissetulnud	...	...	...	...	6.0	18.7	incoming
Kõned mobiiltelefonivõrku, mln	...	...	80.8	89.9	84.7	84.3	Calls into mobile network, millions
Dial-up-kõned, mln	...	...	53.5	33.6	19.5	9.7	Dial-up calls, millions
Telegrammid, tuhat	121	56	40	23	18	13.0	Telegrams, thousands
välismaale	66	36	25	20	17	12	to foreign countries

Kõned mobiiltelefonivõrgus, 2002–2004 Calls in mobile phone network, 2002–2004 (miljonit — million)

	2002	2003	2004	
Kokku	823.3	970.0	1 280.1	Total, millions
Kõned Eesti mobiiltelefonivõrkudesse	665.4	772.8	1 055.8	Calls into Estonian mobile networks
võrgusisesed	...	464.2	680.2	inside one mobile network
teistesse telefonivõrkudesse	...	308.6	375.6	into other mobile networks
Kõned püsivõrku	62.7	69.1	70.1	Calls into permanent network
Kõned Eestist välismaale	7.6	9.3	12.1	Calls to foreign countries
Kõned välismaalt Eestisse	...	14.6	15.9	Calls from foreign countries
Kõned välismaal	12.2	9.9	13.8	Calls in foreign countries
Lühisõnumid	75.4	94.3	112.4	Short messages

Mõisted

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) — asümmeetriline digitaalne abonentliin; tehnoloogia, mis võimaldab tavalise telefoniliini kaudu edastada andmeid kiirusega 1,6–6,0 Mb/s, olenevalt info liikumise suunast.

ISDN (Integrated Services Digital Network) — integreeritud sideteenuste digitaalvõrk; ühendab ühel kandjal kõne- ja digitaalvõrguteenuseid nii, et klientidele saab pakkuda ühe “traadi” kaudu digitaalseid andmesideteenuseid ja kõneühendusi.

Metoodika

Sidestatistika iseloomustab kõiki ettevõtteid, mille põhitegevusala on posti- ja kulleriteenistus või telekommunikatsioon ja kaugside.

Küsitletakse kõiki ettevõtteid, mille põhitegevusala on posti- või telekommunikatsiooniteenused.

Definitions

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) — a new modem technology that converts existing twisted-pair telephone lines into access paths for high-speed communications of various sorts (1.6–6.0 Mb/s). In other words it allows to surf the Web and talk on the phone at the same time.

ISDN (Integrated Services Digital Network) — comprises digital telephony and data-transport services offered by regional telephone carriers. ISDN involves the digitization of the telephone network, which permits voice, data, text, graphics, music, video, and other source material to be transmitted over existing telephone wires.

Methodology

Communication statistics cover all enterprises whose main activities include postal, courier and telecommunication services.

Enterprises whose main activities are postal or telecommunication services are enumerated completely.

1994. aastal muutus postiteenuste andmete esitus — lähetatud perioodikaväljaannete asemel kogutakse nüüd andmeid kättetoimetatud perioodikaväljaannete kohta.

Alates 1995. aastast kogutakse andmeid põhi-telefoniliinide kohta, varem koguti neid põhi-telefoniaparatuuride kohta.

Kirjandust

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Aastakogumik. E-väljaanne.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

Transport. Side. 2004. *Transport. Communications*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

The presented reports on postal services changed in 1994 — instead of the data about sent periodicals, data are now collected about delivered periodicals.

Starting from 1995 the data are collected about main telephone lines in operation (previously, the data included main telephones).

Publications

Eesti piirkondlik statistika. 2003. *Regional Statistics of Estonia*. Yearbook. E-publication.

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, Nos 1–6.

Transport. Side. 2004. *Transport. Communications*. Yearbook. Tallinn, 2005.

INFOTEHNOLOOGIA

Information technology

Arvutid ettevõtte tegevusala järgi, 2002, 2003	387
Interneti-ühenduse liik, 2001–2003 (diagramm)	388
Ettevõtetes kasutatavad infotehnoloogia- ja kommunikatsioonisüsteemid, 2002, 2003	388
Ettevõtetes kasutatavad turvameetmed, 2002, 2003	388
Ettevõtete elektrooniline suhtlemine avaliku sektoriga eesmärgi järgi, 2002, 2003	389
Interneti kasutamise eesmärgid ettevõtetes, 2002, 2003	389
<i>Computers by NACE Rev. 1, 2002, 2003</i>	387
<i>Internet connection types, 2001–2003 (diagram)</i>	388
<i>IT- and communication systems in enterprises, 2002, 2003</i>	388
<i>Security measures in enterprises, 2002, 2003</i>	388
<i>Electronic interaction of enterprises with public authorities by purpose, 2002, 2003</i>	389
<i>Purposes of using Internet in enterprises, 2002, 2003</i>	389

Ülevaade

Peatükk esitab infotehnoloogiastatistikat 2002. ja 2003. aasta kohta.

Eesti tegi 2003. aastal infotehnoloogia arengus edusamme. Arvuteid kasutas ettevõtetest 94%, 2002. aastal 88%. Keskmiselt oli ettevõttes 12 arvutit, neist 11 oli ühendatud Internetiga.

Kõige rohkem oli arvuteid nende tegevusalade ettevõtetes, kus domineerivad suurettevõtted: postside- ja telekommunikatsioon (keskmiselt 202 arvutit ettevõttes) ning elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus (36). Tegevusala eripära tõttu oli arvuteid palju ka arvutiteeninduse tegevusalal (42).

Ettevõtete ja üksikisikute suhtlemises on üha suurem osa Internetil. Info edastamise ja töötlemise võimaluste kasvades on suurenenud kaugtöötajate ehk telemaatikute osatähtsus. Telemaatikud töötavad kodus ja suhtlevad muu maailmaga andmesidevõrgu vahendusel. Selliseid töötajaid oli 17%-l ettevõtetest.

56%-l ettevõtetest oli veebileht, nendest rohkem kui pooltel oli seal ka võõrkeelset infot. Paljud ettevõtted pakkusid klientidele Interneti kaudu teenuseid. 27%-l ettevõtetest oli olemas *intranet* ehk sisevõrk (kasutamiseks ettevõtte töötajatele) ning 7%-l ettevõtetest *extranet* ehk suhtevõrk (ligipääs ka valitud väliskasutajatele).

Interneti-ühendus oli 90%-l ettevõtetest, 33%-l enam kui 2002. aastal. Ligi kahel kolmandikul ettevõtetest oli Interneti püsühendus (*ADSL, SDSL*), 16% kasutas nii sissehelistamisteenust kui ka püsühendust tavalise telefoniliini kaudu (*ISDN*). Nii juhtmeta Interneti-ühendust kui ka püsühendust kaabel-TV kaudu kasutas 5% ettevõtetest.

Enamik ettevõtteid kasutas Interneti info otsimiseks ja pankadega arveldamiseks. Veerand ettevõtetest

tegeles digitaaltoodete vastuvõtuga (telliti muusikat, videoid, mängu, arvutiprogramme ning loeti *online*-ajalehti) ja kasutas Interneti koolituse eesmärgil.

2003. aastal suhtlesid ettevõtted aktiivselt Interneti kaudu avaliku sektoriga. Info saamiseks kasutas seda võimalust ettevõtetest 87%, blankettide saamiseks 81% ning elektrooniliseks asjaajamiseks 64%.

2003. aastal soetas Interneti vahendusel tooteid või teenuseid ligi kolmandik ettevõtetest. Veebis asuva vormi abil võttis tellimusi vastu iga kümnes ettevõtte.

Tellimuste või ostude vormistamiseks kasutas infotehnoloogiasüsteeme ettevõtetest 30%, arvete esitamise ja maksete süsteem oli veerandil. Rakendati ka varude täiendamise (tellimuste uuendamise) ettevõttesisest süsteemi (16%) ning tootmise ja teenuste juhtimise süsteemi (11%).

Elektroonilise andme- ja dokumendiedastusega (*EDI*) saavad ettevõtted ja asutused üksteisega automatiseeritult elektroonilisi andmeid ja dokumente vahetada infosüsteemide erinevustest sõltumata. Elektroonilise andmevahetuse osa ostu- ja müügitehingutes oli ettevõtetel veel väike (5% ettevõtetest). Võrreldes eelmise aastaga on see näitarv jäänud samale tasemele.

Interneti-müügil on nii häid kui ka halbu külgi. Müüki pidasid ettevõtted kasulikuks, sest see kiirendab eelkõige äriprotsesse, võimaldab leida uusi kliente, kujundab ettevõtte head mainet, laiendab turgu geograafiliselt ja kahandab ärikulusid.

Ebakindlus Interneti vahendusel ostmisel tuleneb sellest, et kardetakse saada ebakvaliteetset kaupa,

eelistatakse kaupa vahetult näha ning muretsetakse oma andmete turvalisuse pärast.

Et turvalisus muutub aina olulisemaks, rakendatakse selle tagamiseks turvameetmeid. Neid on täiustanud või moderniseerinud rohkem kui pool ettevõtetest.

Andmebaase ja arvutivõrke on vaja kaitsta volitamata juurdepääsu eest, kuid kasutajatele tuleb tagada juurdepääs talle ette nähtud andmetele. 78% ettevõtetest kasutas viirusekontrolli või -tõrje tarkvara, 54% salasõna ja parooli. 44%-l ettevõtetest

oli tulemüür ning 14%-l turvaserver. Digitaalalkirja kasutas kõigest 5% ettevõtetest. Andmete krüpteerimine on üks viis kaitsta eriti olulisi andmeid, seda meetodit rakendas ettevõtetest 10%.

Arvutiviirusega oli kokku puutunud 36% ettevõtetest, 2% oli kokku puutunud volitamata ligipääsuga ettevõtte arvutisüsteemi või andmetele, 1% tunnistas andmete lekke probleemi.

Eestit kui e-riiki on aidanud suuresti kujundada ulatuslik infotehnoloogia rakendamine ettevõtetes.

Overview

The chapter provides statistics on the information technology for 2002 and 2003.

In 2003, the development of information technology advanced in Estonia. In 2003, 94% of enterprises used computers, in 2002 — 88%. Enterprises had on an average 12 computers, of which 11 had an Internet connection.

The number of computers was the largest in economic activities where large enterprises predominate — in post and telecommunication enterprises (on an average 202 computers in an enterprise) and in electricity, gas and water supply enterprises (36 computers), as well as in enterprises engaged in computer and related activities due to the special character of the activity (42 computers).

Internet has a growing importance in the communication between enterprises as well as between individuals. 17% of enterprises have teleworkers.

56% of enterprises had their own web site, which provides a good opportunity for marketing. The web site of 62% of enterprises included information also in foreign languages.

27% of enterprises used Intranet to provide access to information to their employees, 7% of enterprises made information accessible also to some selected external users via Extranet.

In 2003, 90% of enterprises used Internet, which is 33% more than in 2002. About two thirds of enterprises had a permanent Internet connection (ADSL, SDSL). 16% of enterprises used a dial-up connection, i.e. an Internet connection via modem and 16% used ISDN. 5% of enterprises used a wireless Internet connection and a broadband cable connection.

It is possible to carry out money transactions via Internet web sites of all larger banks of Estonia. Almost all enterprises used Internet for looking for information. One fourth of enterprises used digital products (ordered music, videos, games, computer

software, online newspapers were read) and used Internet for training and education purposes.

Enterprises have used Internet actively for interaction with public authorities. 87% of enterprises used Internet for obtaining information from public authorities, 81% for obtaining forms and 64% for electronic case handling.

In 2003, 34% of enterprises had purchased goods/services via Internet. 10% of enterprises had received orders by the order form on their web site.

The accounting is easier in enterprises which use IT-systems for managing orders. Such systems were used by 30% of enterprises. One fourth of enterprises used invoicing and payment systems, 16% of enterprises used systems for re-ordering replacement supplies and 11% used systems managing production, logistics or service operations.

Little use is made of the electronic data exchange (EDI) between enterprises both for purchase and sale transactions (only 5% of enterprises).

The Internet sale has both advantages as well as disadvantages. The Internet sale is considered useful since it first of all enhances the business, allows finding new customers, helps to acquire good reputation for the enterprises, widens the market, reduces business expenses and helps to develop new products. On the other hand, the Internet does not provide the possibility to directly see the goods before purchasing in order to check their quality, people also worry about the possible misuse of their personal data.

As the security issue becomes more important every day, enterprises use different devices to guarantee the security. 57% of enterprises have updated their security devices.

78% of enterprises used virus checking or protection software, 54% of enterprises used PIN codes and passwords. 44% of enterprises used firewalls and 14% used security servers. Only 5% of enterprises used electronic digital signature.

Data encryption is one way to protect vitally important data from unauthorized persons, 10% of enterprises used data encryption.

36% of enterprises have had problems with computer virus, 2% of enterprises have had problems with unauthorized access to enterprises'

computer systems or data, and 1% of enterprises admitted having had problems relating to data leakage.

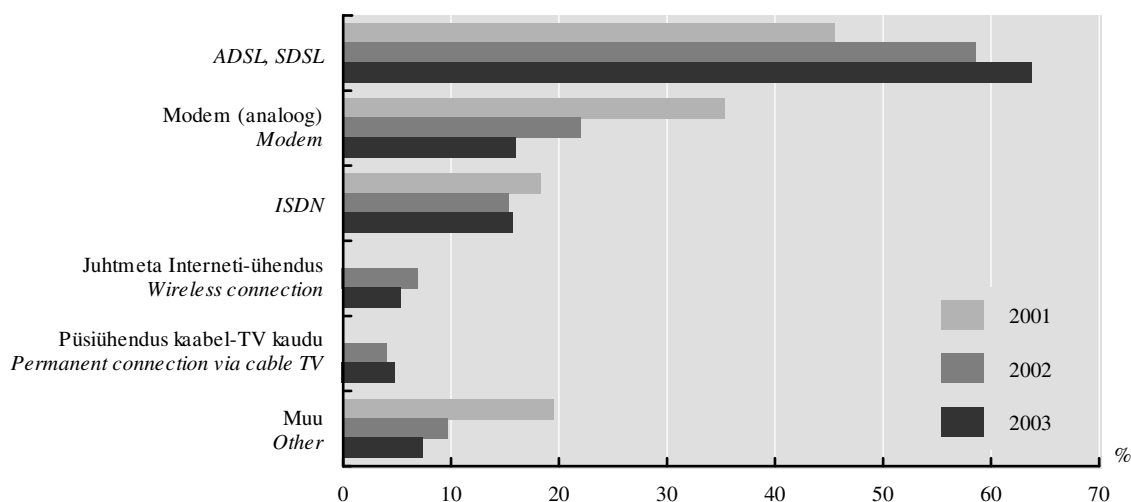
Extensive implementation of information technology in enterprises is characteristic of Estonia as an e-country.

Arvutid ettevõtte tegevusala järgi, 2002, 2003

Computers by NACE Rev. 1, 2002, 2003

Tegevusala	Keskmine arvutite arv ettevõttes <i>The average number of computers in an enterprise</i>		Interneti-ühendusega arvutite osatähtsus, % <i>Percentage of computers connected with Internet</i>		Economic activity
	2002	2003	2002	2003	
Mäetööstus	11.3	10.4	94.2	93.4	<i>Mining and quarrying</i>
Töötlev tööstus	10.6	10.5	86.7	90.6	<i>Manufacturing</i>
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus	...	35.9	...	96.6	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Ehitus	...	6.8	...	91.1	<i>Construction</i>
Hulgi- ja jaekaubandus	10.6	12.1	81.6	85.6	<i>Wholesale and retail trade</i>
sõidukikaubandus	10.5	11.6	88.8	93.5	<i>vehicle trade</i>
hulgi- ja vahenduskaubandus	12.4	13.7	91.8	90.8	<i>wholesale trade and commission trade</i>
jaekaubandus	9.1	10.6	67.5	75.2	<i>retail trade</i>
Hotellid ja restoranid	...	4.1	...	76.2	<i>Hotels and restaurants</i>
Veondus, laondus ja side	23.0	19.7	86.0	89.7	<i>Transport, storage and communication</i>
postside ja telekommunikatsioon	185.1	201.5	78.8	88.3	<i>post and telecommunication</i>
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	13.7	16.6	90.5	90.3	<i>Real estate, renting and business activities</i>
arvutid ja nendega seotud tegevus	40.0	41.6	91.8	95.4	<i>computer and related activities</i>
Haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu teenindus	...	11.5	...	92.6	<i>Education, health and social work, other community, social and personal service activities</i>

Interneti-ühenduse liik, 2001–2003^a
Internet connection types, 2001–2003^a

^a 2001. aastal ei uuritud püsüühendust kaabel-TV kaudu ning juhtmeta ühendust.
In 2001 the survey did not inquire about the permanent Internet connection via cable-TV or about wireless connection.

Ettevõtetes kasutatavad infotehnoloogia- ja kommunikatsioonisüsteemid, 2002, 2003
IT-and communication systems in enterprises, 2002, 2003

Süsteem	Ettevõtete arv		IT- ja kommunikatsiooni-süsteeme kasutavate ettevõtete osatähtsus, %		System
	Number of enterprises		Share of enterprises using IT- and communication systems, %		
	2002	2003	2002	2003	
Raadiokohtvõrk	274	475	5.1	6.7	Wireless LAN
Extranet	354	480	6.6	6.8	Extranet
Intranet	1 592	1 872	29.9	26.6	Intranet
Kohtvõrk	2 349	3 379	44.1	48.0	LAN

Ettevõtetes kasutatavad turvameetmed, 2002, 2003
Security measures in enterprises, 2002, 2003

Turvameetmed	Ettevõtete arv		Turvameetmeid kasutavate ettevõtete osatähtsus, %		Security measures
	Number of enterprises		Share of enterprises using security measures, %		
	2002	2003	2002	2003	
Digitaalallkiri	212	334	4.0	4.7	Digital signature
Krüpteerimine	514	706	9.6	10.0	Data encryption
Turvaserver	735	972	13.8	13.8	Security server
Tulemüür	2 037	3 086	38.2	43.8	Firewall
Salasõna	2 497	3 781	46.8	53.7	PIN code
Viirusekontroll ja -tõrje	3 456	5 474	64.8	77.7	Virus checking or control software

Ettevõtete elektrooniline suhtlemine avaliku sektoriga eesmärgi järgi, 2002, 2003 Electronic interaction of enterprises with public authorities by purpose, 2002, 2003

Eesmärk	Ettevõtete arv		Ettevõtete erinevate eesmärgidega tegevuste osatähtsus, %		Purpose
	Number of enterprises		Share of different purposes for interaction, %		
	2002	2003	2002	2003	
Täidetud blankettide tagastamine	2 424	3 798	54.7	59.6	Returning filled-in forms
Elektrooniline asjaajamine	2 492	4 049	56.2	63.6	Electronic records management
Blankettide saamine	3 311	5 149	74.7	80.8	Obtaining forms
Info saamine	3 631	5 513	82.0	86.6	Obtaining information
Muu tegevus	26	75	0.6	1.2	Other activity

Interneti kasutamise eesmärgid ettevõtetes, 2002, 2003 Purposes of using Internet in enterprises, 2002, 2003

Eesmärk	Ettevõtete arv		Interneti kasutavate ettevõtete osatähtsus, %		Purpose
	Number of enterprises		Share of enterprises using Internet, %		
	2002	2003	2002	2003	
Koolitus	1 004	1 771	22.7	27.8	Training
Digitaaltoodete vastuvõtt	1 092	1 702	24.6	26.7	Receiving of digital products
Info otsimine	4 101	5 994	92.6	94.1	Search for information
Panga- ja finantsteenused	4 209	6 086	95.0	95.6	Banking and financial services
Muu eesmärk	350	463	7.9	7.3	Other purpose

Mõisted

ADSL (*Asymmetric Digital Subscriber Line*) — asümmeetriline digitaalne abonentliin; tehnoloogia, mis võimaldab tavalise telefoniliini kaudu edastada andmeid kiirusega 1,6–6,0 Mb/s, olenevalt info liikumise suunast.

Digitaaltoode — kaup, mis tellitakse ja toimetatakse arvutisse Interneti kaudu, näiteks muusika, videod, mängud, arvutiprogrammid, *online*-ajalehed jm.

EDI (*Electronic Data Interchange*) — elektrooniline andmevahetus; tellimuste, arvete jm edastamine elektroonilisel kujul.

Extranet — suhtevõrk, ala ettevõtte sisevõrgus (*intranetis*), kuhu on lubatud siseneda ka valitud väliskasutajatel.

Intranet — sisevõrk, mis toimib samal alusel nagu Internet, kuid info on kättesaadav ainult asjaomase ettevõtte töötajatele.

ISDN (*Integrated Services Digital Network*) — integreeritud sideteenuste digitaalvõrk; ühendab ühel kandjal kõne- ja digitaalvõrguteenuseid nii, et klientidele saab pakkuda ühe “traadi” kaudu digitaalseid andmesideteenuseid ja kõneühendusi.

Kohtvõrk (*LAN*) — arvutivõrk kasutaja territooriumil, piiratud geograafilisel alal.

Modem — arvutit telefoniliiniga ühendav seade,

mis muudab saatja poolel arvuti saadetud digitaalsignaale tavalises telefoniliinis edastatavateks helisignaaleks ja vastuvõtja poolel muudab need helisignaale uuesti digitaalseks.

SDSL (*Symmetric Digital Subscriber Line*) — sümmeetriline digitaalne abonentliin; tehnoloogia, mis võimaldab tavalise telefoniliini kaudu edastada andmeid kiirusega kuni 1,5 Mb/s.

Metoodika

Infotehnoloogia uuringu aluseks oli Euroopa Liidu statistikaameti (Eurostat) küsimustik “*Community Survey on ICT usage in enterprises (e-commerce)*”, millele tuginedes koostati küsimustik “Infotehnoloogia ettevõttes”. Eesmärk oli saada üldinfot infotehnoloogiliste vahendite, Interneti kasutamise, e-kaubanduse, elektroonilise andmevahetuse ja Interneti kasutamise kohta.

Ettevõtted jaotati peamiste tegevusalade kaupa Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi. Infotehnoloogiastatistika iseloomustab kõiki ettevõtteid, mille põhitgevusala on mae- ja töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus, hulgi- ja jaemüük, veondus, laondus ja side, kinnisvara-, rentimis- ja

äritegevus, muu teenindus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, samuti hotellid ja restoranid.

Andmeid koguti valikuuringuga. Küsitleti kõiki 50 ja enama hõivatuga ettevõtteid. Lihtne juhuslik valik tehti küsitlemiseks 10–49 tööga hõivatud isikuga ettevõtete hulgast.

Definitions

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) — a new modem technology that converts existing twisted-pair telephone lines into access paths for high-speed communications of various sorts (1.6–6.0 Mb/s).

Digital products of services — goods/services that can be ordered and delivered directly to a computer over the Internet, e.g. music, videos, games, computer software, online newspapers, consulting services, etc.

EDI (Electronic Data Interchange) — exchange of structured electronic messages in a defined standard between enterprises and over special telecommunication networks in order to replace paper transactions.

Extranet — an extension of a company's Intranet that allows external users to access some parts of the Intranet.

Intranet — an internal computer network that operates under the same protocol as the Internet but the information is shared only to company employees.

ISDN (Integrated Services Digital Network) — comprises digital telephony and data-transport services offered by regional telephone carriers. ISDN involves the digitization of the telephone network, which permits voice, data, text, graphics, music, video, and other source material to be transmitted over existing telephone wires.

LAN (Local Area Network) — a network for communication between computers confined to a single building or in closely located group of buildings, permitting users to exchange data, share a common printer or master a common computer, etc.

Modem — a device linking a computer system and a telephone line so that data can be transmitted at high speeds from one computer to another.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 10.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

A dial-up connection is established and maintained for a limited duration of time.

Methodology

The survey on ICT in enterprises is based on the Eurostat questionnaire "Community Survey on ICT usage in enterprises (e-commerce)". The purpose of this survey was to receive data about information systems in enterprises, the use of Internet, e-commerce, electronic data interchange and problems in using Internet.

Enterprises were divided into groups by economic activity according to the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK), which is based on the NACE (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community) Rev.1. The survey covered mining, manufacturing, gas and water supply, construction, wholesale and retail trade, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities, education, health and social work, other community, social and personal service activities, hotels and restaurants.

The financial data were collected by sample survey, using stratified simple random sampling. The sample was stratified by economic activity and by number of persons employed.

By number of persons employed, the survey included all enterprises with 50 and more persons employed. Stratified simple random sampling was used for enterprises of other activities with 10 and more persons employed.

Publications

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Monthly bulletin, No 10.

Ettevõtete majandusnäitajad. 2003. *Financial Statistics of Enterprises*. Yearbook. Tallinn, 2005.

TURISM JA MAJUTUS

Tourism and accommodation

Piiriületused, 1995, 2002, 2003, jaanuar–aprill 2004.....	392
Eesti reisifirmade vastuvõtu- ja lähetusturism, 1995–2004	393
Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995–2004 (diagramm)	394
Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995, 2002–2004	394
Eesti reisifirmade teenindatud väliskülastajad, 1995–2004 (diagramm).....	394
Reisile lähetatud sihtriigi ja väliskülastajad elukohariigi järgi, 2004.....	395
Majutuskohtade mahutavus, 1995–2004.....	396
Majutamise, 1995–2004	396
Majutatud, 1996–2004 (diagramm)	396
Majutatud elukohariigi järgi, 1995, 2002–2004	397
Ööbimised majutatute elukohariigi järgi, 1995, 2002–2004.....	398
<i>Border crossings, 1995, 2002, 2003, January–April 2004 .....</i>	
<i>Inbound and outbound tourism organized by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2004.....</i>	<i>393</i>
<i>Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2004 (diagram).....</i>	<i>394</i>
<i>Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995, 2002–2004.....</i>	<i>394</i>
<i>Foreign visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2004 (diagram).....</i>	<i>394</i>
<i>Outgoing visitors by country of destination and foreign visitors by country of residence, 2004 .....</i>	<i>395</i>
<i>Capacity of accommodation establishments, 1995–2004 .....</i>	<i>396</i>
<i>Accommodation, 1995–2004 .....</i>	<i>396</i>
<i>Accommodated tourists, 1996–2004 (diagram).....</i>	<i>396</i>
<i>Accommodated tourists by country of residence, 1995, 2002–2004 .....</i>	<i>397</i>
<i>Nights spent by country of residence of accommodated tourists, 1995, 2002–2004.....</i>	<i>398</i>

Ülevaade

Peatükk esitab turismi- ja majutusstatistikat aastate 1995–2004 kohta.

Reisifirmade vahendusel käis 2004. aastal Eestis üle 1,7 miljoni väliskülastaja. Ligi viiendik neist jäi Eestisse mitmeks päevaks. Enamik väliskülastajatest tuli Soomest, kuid viimastel aastatel on sealt saabunud väliskülastajate osatähtsus vähenenud: 95%-st 1995. aastal 80%-ni 2004. aastal.

Järjest enam kasutavad Eesti elanikud reisi korraldamisel reisifirmade abi. 2004. aastal sõitis reisifirmade vahendusel välismaale 387 000 inimest, 11% enam kui 2003. aastal. Kõige rohkem reisiti Soome (20%), SRÜ riikidesse (7%) ja Rootsi (7%). Naaberriigid on endiselt Eesti elanike eelistatumad sihtkohad, kuid meelsasti külastatakse ka kaugemaid riike. Soositud reisisihid on Egiptus (6%) ja Hispaania (5%).

Kuigi Eesti piires reisivad elanikud reisifirmade vahendusel vähem kui välismaal, kasutas 2004. aastal kodumaal reisimiseks reisifirmade teenuseid juba ligi 155 000 Eesti elaniku — 23% rohkem kui 2003. aastal.

Turismi elavnemisega on suurenenud nõudlus majutusteenuste järele. 2004. aastal oli turistidele avatud 609 majutuskohta 32 899 voodikohaga. Aasta ringi oli avatud 13 055 tuba 27 449 voodikohaga, hooajati lisandus 1 898 tuba 5 450 voodikohaga.

Alates 2002. aastast hõlmab majutusstatistika ka hotelliteenust pakkuvad taastusravikeskusi.

2004. aastal peatus majutuskohtades 1 922 000 turisti. 84% majutatud väliskülastajatest tuli Euroopa Liidu riikidest. Majutuskohtades peatunud turistidest 299 000 kasutas majutusteenust pakkuvate taastusravikeskuste teenuseid. Kolmandik taastusravikeskuste külastajatest olid Eesti elanikud, 53% Soome turistid.

Välismaalastest peatus enamik Tallinna majutuskohtades. Eesti elanikud peatusid peamiselt Lääne- ja Lõuna-Eesti majutuskohtades.

2004. aastal maksis turist majutuskohas ööpäeva eest keskmiselt 445 krooni.

Overview

The chapter presents tourism and accommodation statistics for 1995–2004.

In 2004, about 1.7 million foreign tourists who visited Estonia were served by Estonian tourist firms. About one fifth of foreign visitors served by Estonian tourist firms stayed in Estonia for more than one day. The majority of foreign visitors came from Finland, but during last years the share of foreign visitors from Finland has decreased from 95% in 1995 to 80% in 2004.

In 2004, 387,000 Estonian tourists were sent to tours to foreign countries. Compared to 2003, the number of tourists increased 11%. The destination for outgoing visitors served by Estonian tourist firms was mainly Finland (20%), CIS countries (7%) and Sweden (7%). Of other countries, also Egypt (6%) and Spain (5%) were visited more frequently.

In 2004, about 155,000 Estonian residents used the services of travel agencies for their travels within Estonia — 23% more than in 2003.

The demand for accommodation services has increased as tourism became more active. In 2004, 609 accommodation establishments with 32,899 beds were open in Estonia. 13,055 rooms with 27,449 bed places were available all the year round and in addition 1,898 rooms with 5,450 beds were available during tourist seasons.

In 2004, 1,922,000 tourists stayed overnight in accommodation establishments. 84% of persons accommodated were from the European Union Member States. 299,000 tourists who stayed in accommodation establishments used the services of health resorts providing accommodation services. Foreign tourists stayed overnight mainly in the accommodation establishments of Tallinn and the residents of Estonia — in Western and Southern Estonia.

In 2004 the average cost of a guest night in an accommodation establishment was 445 kroons.

Piiriületused, 1995, 2002, 2003, jaanuar – aprill 2004^a Border crossings, 1995, 2002, 2003, January – April 2004^a

Riik	1995	2002	2003	2004 ^b	Country
Ameerika Ühendriigid	22 447	70 958	83 144	5 422	United States of America
Hispaania	1 068	17 358	22 276	2 543	Spain
Holland	1 600	11 916	16 422	3 218	Netherlands
Itaalia	7 300	21 103	33 053	3 668	Italy
Jaapan	2 500	8 765	9 488	1 549	Japan
Leedu	46 400	127 061	127 275	32 398	Lithuania
Läti	200 000	401 536	414 447	130 317	Latvia
Norra	7 063	36 025	43 457	10 352	Norway
Poola	4 000	29 250	38 055	8 441	Poland
Prantsusmaa	5 000	14 852	20 293	3 768	France
Rootsi	55 106	134 232	149 822	39 936	Sweden
Saksamaa	30 445	85 850	104 957	9 964	Germany
Soome	1 523 028	1 824 728	1 788 201	488 368	Finland
Suurbritannia	10 431	59 324	71 097	9 728	Great Britain
Taani	8 848	16 694	17 800	4 491	Denmark
Tšehhi	1 500	10 965	12 457	2 187	Czech Republic
Ukraina	6 600	15 810	16 806	4 646	Ukraine
Ungari	1 300	7 928	9 084	1 818	Hungary
Venemaa	107 000	281 041	295 620	87 209	Russia
Muud riigid	69 290	77 616	104 083	15 856	Other countries
KOKKU	2 110 926	3 253 012	3 377 837	865 879	TOTAL

^a Piirivalveameti ja EAS Turismiarenduskeskuse andmetel Eesti piiripunktide kaudu saabunud väliskülalastajad.

^b Alates 2004. aasta maist ei registreeri Piirivalveamet Euroopa Liidu liikmesriikide, Euroopa Majandusühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni kodanikke piiriületuste andmekogus.

^a By the data of the Border Guard Administration and Estonian Tourist Board, the number of foreign visitors who arrived in Estonia through border checkpoints.

^b Since May 2004 the Border Guard Administration does not register the citizens of the European Union Member States, European Economic Community and Swiss Confederation in their database of border crossings.

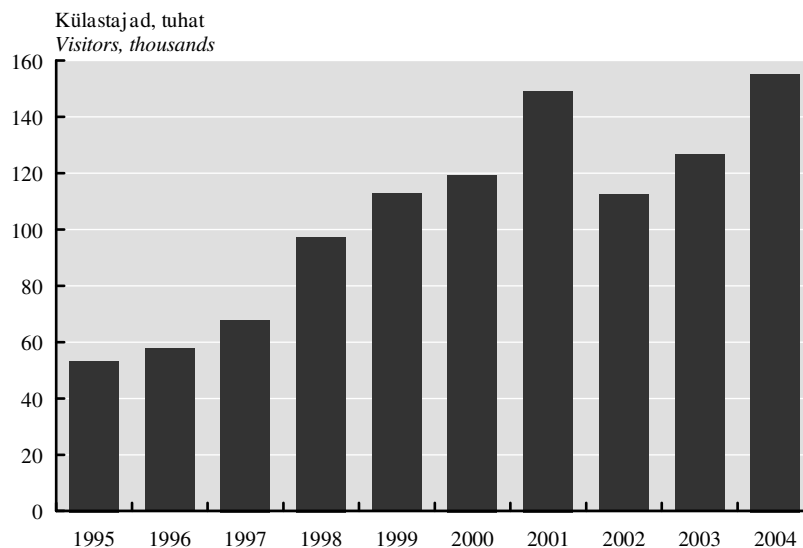

Eesti reisifirmade vastuvõtu- ja lähetusturism, 1995–2004

Inbound and outbound tourism organized by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2004

Külastajad	Aasta	Soome	Rootsi	SRÜ	Läti, Leedu	Ameerika Ühendriigid, Kanada	Kokku	Visitors
	<i>Year</i>	<i>Finland</i>	<i>Sweden</i>	<i>CIS</i>	<i>Latvia, Lithuania</i>	<i>USA, Canada</i>	<i>Total</i>	
Väliskülastajad	1995	1 123 908	13 545	1 462	2 432	7 005	1 178 537	<i>International visitors</i>
	1996	1 252 430	41 158	2 245	1 890	22 106	1 354 101	
	1997	1 000 112	19 607	3 861	7 148	19 074	1 099 448	
	1998	1 331 993	26 696	5 556	7 305	34 589	1 467 411	
	1999	1 199 584	33 148	4 650	10 916	32 065	1 350 366	
	2000	1 198 887	39 267	6 662	12 230	43 783	1 369 159	
	2001	1 058 386	17 664	12 022	11 243	54 541	1 231 620	
	2002	1 000 792	26 030	20 832	9 836	38 420	1 203 760	
	2003	837 308	39 766	31 505	10 702	53 219	1 126 892	
	2004	1 365 520	55 824	21 732	10 312	86 963	1 702 930	
ööbivad külastajad	1995	99 723	4 936	842	1 743	2 366	123 706	<i>overnight visitors</i>
	1996	120 030	6 044	1 543	1 645	3 741	153 002	
	1997	178 391	7 143	3 144	3 429	2 488	219 024	
	1998	153 546	11 252	4 662	5 739	3 969	212 289	
	1999	162 443	16 551	4 448	8 839	2 911	230 767	
	2000	239 352	17 922	6 449	10 144	2 608	310 464	
	2001	209 355	11 368	10 975	8 344	2 764	283 135	
	2002	194 642	12 743	18 592	8 353	5 504	296 414	
	2003	187 420	18 747	27 354	9 160	4 827	332 491	
	2004	175 789	24 826	19 585	8 695	5 412	329 244	
ühepäeva- külastajad	1995	1 024 185	8 609	620	689	4 639	1 054 831	<i>same-day visitors</i>
	1996	1 132 400	35 114	702	245	18 365	1 201 099	
	1997	821 721	12 464	717	3 719	16 586	880 424	
	1998	1 178 447	15 444	894	1 566	30 620	1 255 122	
	1999	1 037 141	16 597	202	2 077	29 154	1 119 599	
	2000	959 535	21 345	213	2 086	41 175	1 058 695	
	2001	849 031	6 296	1 047	2 899	51 777	948 485	
	2002	806 150	13 287	2 240	1 483	32 916	907 346	
	2003	649 888	21 019	4 151	1 542	48 392	794 401	
	2004	1 189 731	30 998	2 147	1 617	81 551	1 373 686	
Lähetatud	1995	29 723	20 510	6 916	9 464	477	101 575	<i>Outgoing visitors</i>
	1996	111 258	37 290	6 486	8 194	1 643	216 919	
	1997	133 653	56 036	11 731	6 367	1 432	267 723	
	1998	143 171	46 932	12 822	14 529	1 012	288 957	
	1999	115 107	45 150	24 581	19 305	3 082	292 582	
	2000	141 444	52 329	26 992	23 951	6 046	359 165	
	2001	66 462	23 186	34 582	21 290	6 365	264 158	
	2002	65 698	24 368	30 536	22 566	8 417	293 843	
	2003	70 363	25 887	35 881	27 441	9 391	348 810	
	2004	75 316	25 038	28 311	34 974	14 021	387 197	

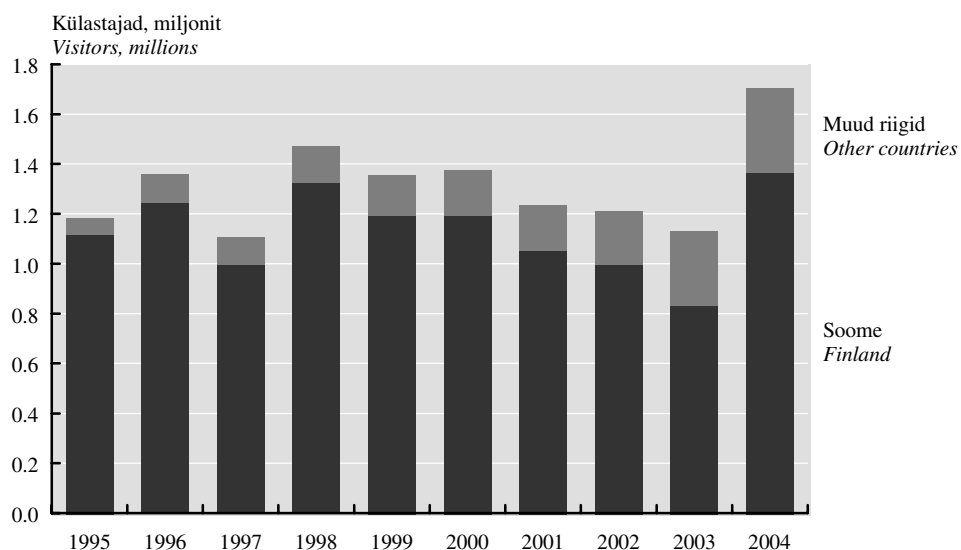
Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995–2004
Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2004

Eesti reisifirmade teenindatud sisekülastajad, 1995, 2002–2004
Domestic visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995, 2002–2004

Aasta Year	Ööbivad külastajad Overnight visitors	Ühepäevakülastajad Same-day visitors	Kokku Total
1995	25 220	27 511	52 731
2002	61 630	50 323	111 953
2003	70 198	55 971	126 169
2004	83 057	71 693	154 750

Eesti reisifirmade teenindatud väliskülastajad, 1995–2004
Foreign visitors served by Estonian travel agencies and tour operators, 1995–2004

Reisile lähetatud sihtriigi ja väliskülastajad elukohariigi järgi, 2004
Outgoing visitors by country of destination and foreign visitors by country of residence, 2004

Riik	Ööbivad külastajad <i>Overnight visitors</i>	Ühepäevakülastajad <i>Same-day visitors</i>	Kokku <i>Total</i>	Reisile lähetatud <i>Outgoing visitors</i>	Country
Ameerika Ühendriigid	4 909	81 542	86 451	13 052	<i>United States</i>
Araabia Ühendemiraadid	7	-	7	1 630	<i>United Arab Emirates</i>
Austria	1 435	19	1 454	7 238	<i>Austria</i>
Belgia	1 098	559	1 657	9 266	<i>Belgium</i>
Bulgaaria	18	-	18	1 186	<i>Bulgaria</i>
Egiptus	2	-	2	23 725	<i>Egypt</i>
Hispaania	5 416	895	6 311	18 834	<i>Spain</i>
Holland	1 736	56	1 792	5 047	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	492	14	506	2 917	<i>Ireland</i>
Israael	153	94	247	496	<i>Israel</i>
Island	422	-	422	605	<i>Iceland</i>
Itaalia	6 866	18 091	24 957	14 014	<i>Italy</i>
Jaapan	1 058	130	1 188	974	<i>Japan</i>
Kanada	503	9	512	969	<i>Canada</i>
Kreeka	243	924	1 167	7 349	<i>Greece</i>
Küpros	5	-	5	1 665	<i>Cyprus</i>
Leedu	3 028	295	3 323	14 781	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	337	43	380	1 533	<i>Luxembourg</i>
Läti	5 667	1 322	6 989	20 193	<i>Latvia</i>
Maroko	40	35	75	1 484	<i>Morocco</i>
Norra	16 903	1 513	18 416	7 064	<i>Norway</i>
Poola	1 012	91	1 103	3 885	<i>Poland</i>
Portugal	835	38	873	1 786	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	1 831	2 662	4 493	11 716	<i>France</i>
Rootsi	24 826	30 998	55 824	25 038	<i>Sweden</i>
Rumeenia	109	59	168	485	<i>Romania</i>
Saksamaa	39 293	21 877	61 170	20 839	<i>Germany</i>
Slovakkia	93	-	93	2 995	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	235	-	235	1 185	<i>Slovenia</i>
Soome	175 789	1 189 731	1 365 520	75 316	<i>Finland</i>
SRÜ	19 585	2 147	21 732	28 311	<i>CIS</i>
Venemaa	17 873	1 794	19 667	25 782	<i>Russia</i>
Suurbritannia	9 122	18 658	27 780	15 784	<i>United Kingdom</i>
Šveits	2 020	167	2 187	3 707	<i>Switzerland</i>
Taani	2 425	120	2 545	5 722	<i>Denmark</i>
Tai	7	-	7	5 614	<i>Thailand</i>
Tšehhi	498	261	759	6 822	<i>Czech Republic</i>
Tuneesia	-	-	-	1 092	<i>Tunisia</i>
Türgi	64	133	197	9 840	<i>Turkey</i>
Ungari	214	25	239	3 487	<i>Hungary</i>
Muud riigid	948	1 178	2 126	9 551	<i>Other countries</i>
KOKKU	329 244	1 373 686	1 702 930	387 197	<i>TOTAL</i>

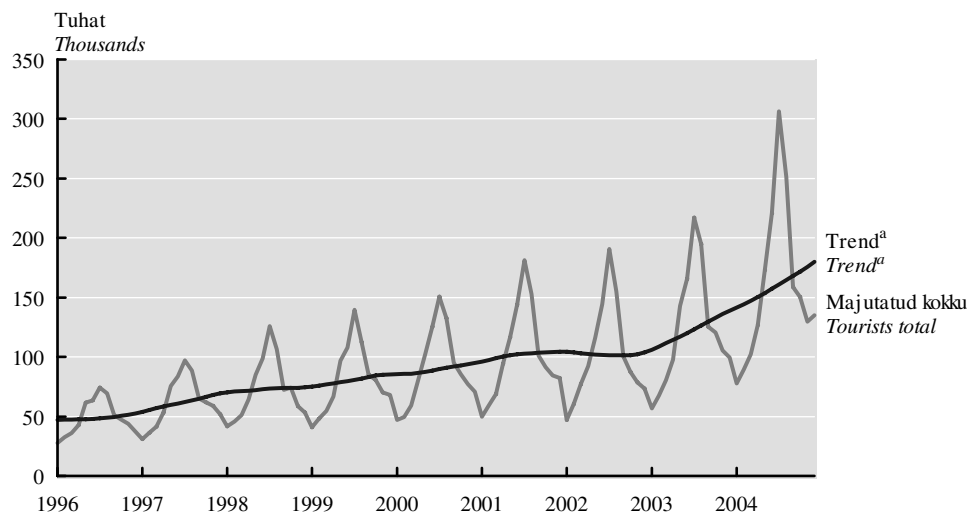
Majutuskohtade mahutavus, 1995–2004
Capacity of accommodation establishments, 1995–2004

Aasta Year	Majutuskohad Establishments	Toad Rooms	Voodikohad Bed places
1995	160	5 182	10 576
1996	174	5 147	10 826
1997	200	5 445	11 320
1998	237	6 409	13 668
1999	329	7 323	16 034
2000	350	7 599	16 292
2001	398	8 452	17 956
2002	420	10 845	22 849
2003	543	12 445	27 487
2004	609	14 953	32 899

Majutamine, 1995–2004
Accommodation, 1995–2004

Aasta Year	Majutatud, tuhat Accommodated tourists, thousands	Majutatud välis- maalased, tuhat Foreign tourists, thousands	Välismaalaste osatähtsus, % Proportion of foreigners, %	Ööbimised, tuhat Nights spent, thousands
1995	522	331	63	933
1996	588	403	69	985
1997	745	540	73	1 168
1998	879	602	69	1 339
1999	972	704	72	1 484
2000	1 118	825	74	1 712
2001	1 227	908	74	1 962
2002	1 402	1 003	72	2 696
2003	1 562	1 113	71	3 084
2004	1 922	1 374	72	3 758

Majutatud, 1996–2004
Accommodated tourists, 1996–2004

^a Aegrea pikaajaline arengusuund.
The long-term general development of time series.

Majutatud elukohariigi järgi, 1995, 2002–2004
Accommodated tourists by country of residence, 1995, 2002–2004

Riik	1995	2002	2003	2004	Country
Albaania, Bulgaaria, Rumeenia	..	656	900	1 093	<i>Albania, Bulgaria, Romania</i>
Austria	1 277	2 955	3 487	5 757	<i>Austria</i>
Belgia	4 002 ^a	8 293 ^a	2 828	4 043	<i>Belgium</i>
Eesti	190 420	398 244	448 755	547 712	<i>Estonia</i>
Hispaania	865 ^b	6 840 ^b	7 921	12 177	<i>Spain</i>
Holland	..	..	7 826	10 490	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	..	..	2 073	3 058	<i>Ireland</i>
Island	..	..	..	916	<i>Iceland</i>
Itaalia	3 233	8 638	13 127	25 642	<i>Italy</i>
Kreeka	..	627	1 240	1 564	<i>Greece</i>
Leedu	8 615	16 425	14 320	20 555	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	..	..	350	454	<i>Luxembourg</i>
Läti	10 239	33 511	29 230	40 956	<i>Latvia</i>
Norra	4 542	22 875	29 842	35 798	<i>Norway</i>
Poola	1 661	8 052	13 018	11 301	<i>Poland</i>
Portugal	..	..	1 131	2 781	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	2 119	6 132	8 326	15 086	<i>France</i>
Rootsi	22 748	61 305	66 751	89 042	<i>Sweden</i>
Saksamaa	23 006	52 794	68 151	85 643	<i>Germany</i>
Slovakkia	..	..	513	564	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	..	249	478	740	<i>Slovenia</i>
Soome	185 040	647 866	706 473	843 871	<i>Finland</i>
Suurbritannia	7 739 ^c	28 307 ^c	30 151	38 903	<i>United Kingdom</i>
Šveits	1 481	3 017	3 791	4 694	<i>Switzerland</i>
Tšehhi	1 003 ^d	1 531 ^d	14 894	13 915	<i>Czech Republic</i>
Taani	6 540	12 459	2 111	4 433	<i>Denmark</i>
Ungari	691	1 280	1 489	2 267	<i>Hungary</i>
Venemaa	12 914	31 754	37 320	42 348	<i>Russia</i>
Muud Euroopa riigid	12 644 ^e	11 601 ^f	13 236 ^f	15 888	<i>Other European countries</i>
Ameerika Ühendriigid	13 516	13 490	12 761	19 411	<i>United States</i>
Jaapan	..	6 587	6 901	7 362	<i>Japan</i>
Kanada	1 681	2 111	1 567	2 981	<i>Canada</i>
Muud riigid	5 297 ^g	14 028	10 540	10 681	<i>Other countries</i>
KOKKU	521 273	1 401 627	1 561 501	1 922 126	<i>TOTAL</i>

^a K.a Holland, Luksemburg.

^b K.a Portugal.

^c K.a Iirimaa.

^d K.a Slovakkia.

^e K.a Kreeka, Albaania, Bulgaaria, Rumeenia, Sloveenia.

^f K.a Island.

^g K.a Jaapan.

^a Incl. Netherlands, Luxembourg.

^b Incl. Portugal.

^c Incl. Ireland.

^d Incl. Slovakia.

^e Incl. Albania, Bulgaria, Greece, Romania, Slovenia.

^f Incl. Iceland.

^g Incl. Japan.

Ööbimised majutatute elukohariigi järgi, 1995, 2002–2004
Nights spent by country of residence of accommodated tourists, 1995, 2002–2004

Riik	1995	2002	2003	2004	Country
Albaania, Bulgaaria, Rumeenia	..	2 374	2 739	2 685	<i>Albania, Bulgaria, Romania</i>
Austria	2 089	6 902	6 420	10 620	<i>Austria</i>
Belgia	7 925 ^a	19 992 ^a	6 324	8 458	<i>Belgium</i>
Eesti	325 139	698 081	816 560	1 010 909	<i>Estonia</i>
Hispaania	1 563 ^b	12 867 ^b	13 631	21 878	<i>Spain</i>
Holland	..	..	16 094	21 698	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	..	..	4 952	6 843	<i>Ireland</i>
Island	..	..	..	1 915	<i>Iceland</i>
Itaalia	6 939	20 866	28 200	52 507	<i>Italy</i>
Kreeka	..	1 902	2 849	3 149	<i>Greece</i>
Leedu	15 305	29 853	22 977	32 068	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	..	..	776	1 026	<i>Luxembourg</i>
Läti	16 539	57 820	42 682	59 532	<i>Latvia</i>
Norra	9 942	47 454	61 381	81 288	<i>Norway</i>
Poola	3 285	15 175	77 320	22 681	<i>Poland</i>
Portugal	..	..	2 441	5 113	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	4 431	13 305	15 350	28 962	<i>France</i>
Rootsi	45 443	123 781	134 189	184 871	<i>Sweden</i>
Saksamaa	47 913	110 084	122 189	163 842	<i>Germany</i>
Slovakkia	..	..	1 177	1 128	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	..	630	1 115	1 352	<i>Slovenia</i>
Soome	305 663	1 241 788	1 411 623	1 664 799	<i>Finland</i>
Suurbritannia	16 452 ^c	69 690 ^c	73 060	94 843	<i>United Kingdom</i>
Šveits	3 298	6 246	7 059	8 905	<i>Switzerland</i>
Taani	13 248	30 611	26 008	28 510	<i>Denmark</i>
Tšehhi	2 314 ^d	3 831 ^d	3 910	9 127	<i>Czech Republic</i>
Ungari	1 362	3 543	3 877	4 844	<i>Hungary</i>
Venemaa	23 939	72 996	81 321	101 546	<i>Russia</i>
Muud Euroopa riigid	29 611 ^e	26 493 ^f	29 909 ^f	34 668	<i>Other European countries</i>
Ameerika Ühendriigid	31 475	34 680	30 254	44 492	<i>United States</i>
Jaapan	..	12 015	12 648	14 174	<i>Japan</i>
Kanada	4 192	5 519	4 254	7 245	<i>Canada</i>
Muud riigid	14 688 ^g	27 171	21 144	22 037	<i>Other countries</i>
KOKKU	932 755	2 695 669	3 084 433	3 757 715	<i>TOTAL</i>

^a K.a Holland, Luksemburg.

^b K.a Portugal.

^c K.a Iirimaa.

^d K.a Slovakkia.

^e K.a Kreeka, Albaania, Bulgaaria, Rumeenia, Sloveenia.

^f K.a Island.

^g K.a Jaapan.

^a *Incl. Netherlands, Luxembourg.*

^b *Incl. Portugal.*

^c *Incl. Ireland.*

^d *Incl. Slovakia.*

^e *Incl. Albania, Bulgaria, Greece, Romania, Slovenia.*

^f *Incl. Iceland.*

^g *Incl. Japan.*

Mõisted

Igapäevane elukeskkond ehk tavakeskkond — isikliku elu- ja töö- või õppimiskoha ning muude tihti (vähemalt kord nädalas) külastatavate kohtade (kirik, kauplus, polikliinik) vahetus läheduses asuv ala. Igapäevasesse elukeskkonda kuuluvad ka suvilad ja maakodud, kui neid külastatakse vähemalt kord nädalas.

Külastaja — isik, kes reisib välja tavakeskkonnast mitte kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks ja kelle reisi peamine eesmärk ei ole sihtkohas tasustatav tegevus. Külastajad jagunevad turistideks ehk ööbivateks külastajateks ning ühepäeva-külastajateks.

Lähetusturism — Eesti püsielanike reisimine Eestist välja ja viibimine väljaspool tavakeskkonda. Majutuskoht — koht, kus külastajatele pakutakse ööbimisvõimalust toas või muus majutusüksuses. Majutuskohal peab olema ühtne äriiline juhtimine, ka sel juhul, kui eesmärk ei ole kasumit teenida. Pakutavate kohtade arv majutusüksuses peab võimaldama majutada ühel ajal perekonnast suuremat gruppi (vähemalt 5 kohta).

Majutuskohti liigitatakse järgmiselt: hotell, motell, külalistemaja, hostel, puhkeküla ja -laager, puhkemaja, külaliskorter, kodumajutus.

Turistide majutamise üksused on jaotatud kahte põhi gruppi: kollektiivmajutus (teenindavad turistid äriüksustena) ja eramajutus. Majutusstatistika kajastab ainult kollektiivmajutuskohtade andmeid.

Majutuskohas majutatu — turist ehk ööbiv külastaja, kes ööbib vähemalt ühe öö kollektiivmajutuse kohas.

Reisifirma — äriregistris registreeritud ettevõtja, kelle põhi- või kõrvaltegevusala Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) põhjal on reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus (6330) või kes on kandnud majandustegevuse registrisse turismi tegevusalale.

Definitions

Accommodation establishment — establishment providing overnight lodging for a traveller in a room or some other unit, but the number of places it provides must be larger than a specified minimum for groups of persons exceeding a single family unit (at least 5 bed places) and all places in the establishment must come under a common commercial-type management, even if it is not for profit. Tourism accommodation has been divided into two main groups: collective accommodation establishments and private tourist accommodation. The accommodation statistics take into account only the data of collective accommodation.

Accommodation establishments can be classified as follows: hotels, motels, guesthouses, hostels, holiday camps, cottages, flats, bed-and-breakfast.

Accommodated tourist — tourist or overnight visitor who stays at least one night in a hotel, motel

Sisekülastaja — Eesti püsielanik, kes reisib Eesti piires, kuid viibib väljaspool tavakeskkonda.

Turism — reisimine väljapoole igapäevast elukeskkonda ehk tavakeskkonda ja viibimine seal mitte kauem kui 12 järjestikust kuud puhkuse, äri või muul eesmärgil.

Turist ehk ööbiv külastaja — isik, kelle reis tavakeskkonnast välja hõlmab vähemalt üht ööbimist sihtkohas, välja arvatud ööbimine sihtriigi sadamas seisvas laevas.

Turisti majutamine — regulaarse või ajutise ööbimisvõimaluse pakkumine turistile.

Vastuvõtuturism — väliskülastajate reisimine Eestisse ja Eestis viibimine.

Väliskülastaja — välisriigi püsielanik, kes reisib Eesti piires.

Ühepäevakülastaja — isik, kes külastab väljaspool tavakeskkonda asuvat paika seal ööbimata.

Metoodika

Turismi- ja majutusstatistika iseloomustab kõiki Eestis tegutsevaid üksusi, kes osutavad turismi- ja majutusteenuseid. Nende tegevusala kood Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) järgi on 633, 551 või 552. Küsitletakse kõiki üksusi.

Kirjandust

Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–12.

Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics*. Kuukiri, nr 1–6.

Maakonnad arvudes. 2000–2004. *Counties in Figures*. Tallinn, 2005.

Turism. Majutus. 2004. *Tourism. Accommodation*. Aastakogumik. Tallinn, 2005.

or any other kind of collective accommodation establishment.

Domestic visitor — a resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.

Foreign or international visitor — a non-resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.

Inbound tourism — the activities of non-residents of Estonia travelling to and staying in Estonia and outside their usual environment.

Outbound tourism — the activities of residents of Estonia travelling to and staying in places outside that country and outside their usual environment.

Same-day visitor — a person who visits places outside his/her usual environment and does not spend the night in the place visited.

Tourism — the activities of persons travelling to and staying in places outside their usual environment for not more than 12 consecutive months for leisure, business or other purposes.

Tourist accommodation is defined as any facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.

Tourism accommodation — facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.

Tourist or overnight visitor — a person who visits places outside his/her usual environment and stays at least one night in a collective or private accommodation in the place visited, except for nights spent on a ship at the port of the country of destination.

Travel agency — the enterprise as a legal person, whose main activity is defined by the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) as services of travel agencies and tour operators (6330) and who have been entered in Register of Economic Activities in the areas of activity tourism.

Usual environment — an area in the close vicinity of a person's home and place of work or study, or other places visited at least once a week on a routine basis, such as churches, shops and clinics. Summer homes are excluded from the usual

environment if they are visited at least once a week. Visitor — a person travelling to a place other than that of his/her usual environment for less than 12 months and whose main purpose of visit is other than exercise of an activity remunerated from within the place visited. Visitors include tourists or overnight visitors and same-day visitors.

Methodology

Tourism and accommodation statistics cover all enterprises in Estonia that provide tourism and accommodation services. The activity code of these enterprises by the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) is 633, 551 or 552.

Enterprises are enumerated completely.

Publications

*Eesti Statistika. 2004. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–12.**

*Eesti Statistika. 2005. *Estonian Statistics. Monthly bulletin, Nos 1–6.**

*Maakonnad arvudes. 2000–2004. *Counties in Figures. Tallinn, 2005.**

*Turism. Majutus. 2004. *Tourism. Accommodation. Yearbook. Tallinn, 2005.**

RIIKIDE VÕRDLUK

Comparison of countries

Kogutud olmejäätmeid elaniku kohta, 2003 (diagramm).....	404
Rahvastiku tihedus ja struktuur, 1. jaanuar 2004	405
Oodatav eluiga sünnimomendil, 1990, 1995, 2003.....	406
Summaarne sündimuskordaja, 2003 (diagramm).....	407
Sündimus, 1995, 2001–2003	408
Suremus, 1995, 2001–2003	409
Loomuliku iibe kordaja, 2003 (diagramm)	410
Abielud ja abielulahutused, 1995, 2001–2003.....	411
Haridustase, II kvartal 2004.....	412
Teadus- ja arendustegevuse investeeringud, 2003 (diagramm)	413
Tuberkuloosi haigestumuskordaja, 2003 (teemakaart)	414
Tööhõive, 2001–2003	415
Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 2004.....	416
Töötus, 2001–2004	417
15–24-aastaste töötuse määr, 2004 (diagramm).....	418
Tarbijahindade harmoneeritud indeksi aastamuutus, 1997–2004	419
Sisemajanduse koguprodukt (SKP), 1999–2004.....	420
SKP jooksevhindades elaniku kohta, 2004 (diagramm)	421
SKP komponentide osatähtsus tarbimismeetodil jooksevhindades, 2004.....	422
Jooksevkonto, 2001–2003	423
Valitsemissektori võla osatähtsus SKP-s, 2001, 2004 (diagramm).....	424
Intressimäärad, 2002–2004.....	425
Tööpäevade arvuga korrigeeritud tööstustoodangu mahuindeks, 2001–2004.....	426
Eksport, import ja kaubavahetuse bilanss, 2003	427
Põllumajandussaaduste tootmine, 1999, 2004	428
Põllumajandustoodangu indeks, 1999–2004.....	429
Koduse Interneti-ühendusega leibkondade osatähtsus, 2004 (diagramm)	430
Majutus, 2003	431
<i>Municipal waste collected per capita, 2003 (diagram) .....</i>	<i>404</i>
<i>Population density and structure, 1 January 2004 .....</i>	<i>405</i>
<i>Life expectancy at birth, 1990, 1995, 2003.....</i>	<i>406</i>
<i>Total fertility rate, 2003 (diagram).....</i>	<i>407</i>
<i>Fertility, 1995, 2001–2003 .....</i>	<i>408</i>
<i>Mortality, 1995, 2001–2003 .....</i>	<i>409</i>
<i>Natural increase rate, 2003 (diagram).....</i>	<i>410</i>
<i>Marriages and divorces, 1995, 2001–2003 .....</i>	<i>411</i>
<i>Educational attainment, 2nd quarter 2004.....</i>	<i>412</i>
<i>Investments in research and development, 2003 (diagram) .....</i>	<i>413</i>
<i>Incidence rate of tuberculosis, 2003 (cartogram).....</i>	<i>414</i>
<i>Employment, 2001–2003 .....</i>	<i>415</i>
<i>Employed persons by sex and sector of economy, 2004.....</i>	<i>416</i>
<i>Unemployment, 2001–2004 .....</i>	<i>417</i>
<i>Unemployment rate of persons aged 15–24, 2004 (diagram).....</i>	<i>418</i>
<i>Annual change of the harmonised index of consumer prices, 1997–2004 .....</i>	<i>419</i>
<i>Gross domestic product (GDP), 1999–2004.....</i>	<i>420</i>
<i>GDP per inhabitant in current prices, 2004 (diagram).....</i>	<i>421</i>
<i>Share of components of GDP by expenditure approach in current prices, 2004.....</i>	<i>422</i>
<i>Current account, 2001–2003 .....</i>	<i>423</i>
<i>General government consolidated gross debt as a percentage of GDP, 2001, 2004 (diagram).....</i>	<i>424</i>
<i>National interest rates, 2002–2004.....</i>	<i>425</i>
<i>Working-day adjusted volume index of industrial production, 2001–2004 .....</i>	<i>426</i>
<i>Exports, imports and trade balance, 2003.....</i>	<i>427</i>
<i>Agricultural production, 1999, 2004 .....</i>	<i>428</i>
<i>Index of agricultural production, 1999–2004.....</i>	<i>429</i>
<i>Percentage of households who have Internet access at home, 2004 (diagram).....</i>	<i>430</i>
<i>Accommodation, 2003 .....</i>	<i>431</i>

Ülevaade

Peatükk esitab olulisemat sotsiaal- ja majandusstatistikat peamiselt Euroopa riikide kohta.

2004. aasta alguse seisuga hinnatakse Euroopa rahvaarvuks 815 miljonit, enamik rahvastikust (56%) elas Euroopa Liidus (EL, 25 liikmesriiki). 2003. aasta jooksul suurenes Euroopa rahvastik 1,9 miljoni inimese võrra. Kõige kiiremini kasvas rahvastik Iirimaa, Hispaanias ja Türgis, vähenes (negatiivne iibekordaja) kõige rohkem Ukrainas, Bulgaarias ja Venemaal. Kõige rohkem elanikke ruutkilomeetril elab Maltal (1265), kõige vähem Islandil (3). Rahvastiku vanuskoosseis sõltub sündimusest: riikides, kus sündimus on suurem, on suurem ka noorte osatähtsus — Türgi, Island, USA, Iirimaa. Oodatav eluiga sünnimomendil oli 2003. aastal suurim Islandi meestel (79 aastat) ja Jaapani naistel (85,3), väikseim Vene meestel (58,8) ja Türgi naistel (71). EL uutest liikmesriikidest (EL-iga liitunud 1. mail 2004) oli see näitav kõrgeim Küprosel — meeste keskmine eluiga 77 ja naiste eluiga 81,4 aastat. Balti ja SRÜ riikides on meeste ja naiste eluea erinevus suur (12 aastat), Lääne-Euroopas on see vahe vaid viis aastat. Summaarne sündimuskordaja (keskmiselt elussündinuid naise kohta tema elu jooksul) oli kõrgeim Türgis — 2,43. See on tunduvalt kõrgem kui EL riikide naistel keskmiselt (1,48). Euroopas tervikuna suri 2003. aastal rohkem inimesi, kui sündis. Rahvastiku loomulik juurdekasv oli jätkuvalt suur Türgis, Islandil ja Iirimaa, enamikus EL uutes liikmesriikides oli loomuliku iibe kordaja jätkuvalt negatiivne (v.a Küpros ja Malta). Samas on esmassünnitajate keskmine vanus kasvutrendis, Eestis oli see näitav 2003. aastal 24,8. Väljaspool abielu sündinud laste osatähtsus on riigiti väga erinev, ulatudes 3,5%-st (Küpros) 63,6%-ni (Island). Eestis sündis 2003. aastal väljaspool abielu 57,8% lastest.

Vähemalt keskhariduse omandanute osatähtsus 20–24-aastaste hulgas oli 2004. aastal suurem EL uutes riikides. Kui noorte meeste vastav näitav Eestis on võrreldav EL keskmisega (72,5% ja 73,8%), siis noorte naiste vastav näitav on Eestis EL keskmisest oluliselt suurem (92,3% ja 79,1%). Eestis oli haridustee lõpetanud kvalifikatsioonita noorte osatähtsus 13,7%, EL riikides keskmiselt 18%.

Teadus- ja arendustegevuse investeringute kogumaht oli EL riikides 2003. aastal sisemajanduse koguproduktist (SKP) 1,95%, mis on oluliselt väiksem kui USA-s (2,76%). Eesti näitav (0,77%) on üle viie korra väiksem kui Rootsi vastav näitav (4,27%).

Eesti 15–64-aastaste tööhõive määr (62,9%) tõusis 2003. aastaks EL keskmisele tasemele (63%). Selle näitajaga oleme EL uute liikmesriikide esimeste seas (Küprose 69,2% ja Tšehhi 64,7% järel), kuid

veel kaugel maas Islandi, Norra ja Taani vastavatest näitavatest (igaihes neist üle 75%). Eesti 15–64-aastaste naiste tööhõive määr (59%) oli 2003. aastal kõrgem kui EL keskmine (55,1%). Vanemaealiste (55–64-aastaste) tööhõive määr oli Eestis 52,3%, mis ületab tunduvalt EL keskmist (40,2%). Tööhõive jaotus majandussektoriti on suhteliselt erinev. Primaarsektoris (põllumajandus, jahindus, metsamajandus, kalapüük) on Lätis hõivatud 13,3%, Leedus 16,3% ja Poolas 17,6%, EL riikides keskmiselt vaid 4,8% tööjõust. Eesti tööhõive struktuur on erinevalt teistest Balti riikidest ligilähedaselt sama kui Lääne-Euroopas — 2004. aastal töötas primaarsektoris hõivatutest vaid 5,4%. Töötus oli 2004. aastal suurim Poolas (19,1%) ja Slovakkias (18,6%), väikseim Norras, Küprosel ja Šveitsis (4,3%).

Pärast kolmeaastast tagasihoidlikku majanduskasvu (0,9%-st 1,7%-ni) saavutas EL sisemajanduse koguprodukt 2004. aastal reaalkasvuks 2,4%. Balti riikidest oli suurim majanduskasv Lätis (8,5%), järgnesid Leedu (6,7%) ja Eesti (6,2%). Majanduskasvu kiirus kahanes kõige rohkem Leedus — 2003. aastal oli seal majanduskasv koguni 9,7%. SKP elaniku kohta oli jätkuvalt suurim Luksemburgis, Norras ja Šveitsis. Eestis oli SKP elaniku kohta suurem kui teistes Balti riikides, kuid hõlmas EL keskmisest siiski vaid 50,2%. Rahvusvahelises võrdluses jäi investeringute tase Eestis kõrgeks ning jooksevkonto puudujääk SKP suhtes 12,6% tasemele. Jooksevkonto saldo oli 2003. aastal negatiivne kõigis EL uutes liikmesriikides. 2004. aastal ulatus tarbijahindade keskmine aastakasv euroalal 2,1%-ni. Eestis oli 2004. aastal tarbijahinnaindeksi aastamuutus 3,0% ning peegeldas toidu ja kütuse kallinemist maailmaturul.

Valitsemissektori võlakooormus oli EL riikides 2001. aastal SKP-st 62,2%, 2004. aastal 63,8%. Eestile on omane konservatiivne laenupoliitika, mistõttu laenukoormus oli 2004. aastal vaadeldavate riikide hulgas jätkuvalt väikseim — vaid 4,9% SKP-st. Pingerida juhtisid Jaapan (valitsemissektori võlg 164% SKP-st), Kreeka (110,5%) ja Itaalia (105,8%).

Tööstuse kiire ja jõuline kasv aastatel 2001–2004 iseloomustas peamiselt EL uusi liikmesriike. Suurim tööstustoodangu kasv võrreldes 2000. aastaga toimus Leedus (54%), Eestis oli kasv 42,5% (EL riikide keskmine 2,35%).

Põllumajandustoodangu keskmine kasv oli 2004. aastal võrreldes 1999.–2001. aastaga EL riikides 1,4%. Suurim kasv oli Lätis — 18,4%. Eesti põllumajandustoodangu kasv (8,9%) jääb samale tasemele Leedu (8,5%), Ungari (10,2%) ja Slovakkia (10,7%).

Koduse Interneti-ühenduse tase Eestis (31%) oli 2004. aastal kõrgem enamikust EL uutest riikidest, kuid jääb tunduvalt maha Põhjamaadest (Island 81%) ja ka EL riikide keskmisest (42%).

Overview

This chapter presents some more important social and economic indicators mainly for the European countries.

At the beginning of 2004, the total population of Europe is estimated at 815 million. The majority of Europe's population (56%) is living in the European Union (EU, 25 Member States). During 2003, the total population of Europe grew by 1.9 million people. The fastest growing countries in 2003 are Ireland, Spain and Turkey. The lowest (indeed negative) rates of population growth are observed in Ukraine, Bulgaria and Russian Federation. The number of inhabitants per square kilometre is highest in Malta (1,265), the lowest in Iceland (3). The population age composition depends on fertility: in the countries with higher fertility rate the share of the youngest age groups in the total population is bigger — Turkey, Iceland, USA, Ireland. The highest life expectancy at birth in 2003 for men was in Iceland (79 years) and for women in Japan (85.3), the lowest for men in Russia (58.8), for women in Turkey (71). Among the EU new Member States (acceded to the EU on 1 May 2004) this indicator was highest in Cyprus — life expectancy for men was 77 years and for female 81.4 years. The great difference between the life expectancy for men and women was characteristic of the Baltic States and CIS (12 years). The total fertility rate (the average number of life-born children to a woman during her lifetime) was the highest in Turkey — 2.43. It is significantly higher than the average of women of EU (1.48). For Europe as a whole, more people died in 2003 than were born. The natural increase of population in 2003 continued to be fast in Turkey, Iceland and Ireland, most of the EU new Member States still have negative natural increase rate (excl. Cyprus and Malta). At the same time mother's age at birth of the first child is increasing, for Estonia it was 24.8 in 2003. The proportion of children born outside marriage was different by countries, extending from 3.5% (Cyprus) to 63.6% (Iceland). In Estonia in 2003 the share of births outside marriages was 57.8%.

In 2004, the percentage of young people aged 20–24 having attained at least upper secondary level of education was higher in the EU new Member States. When the respective indicator for young men for Estonia is comparable to the EU average (72.5% and 73.8%), then the respective indicator for Estonian young women is much higher than the EU average — 92.3% and 79.1%.

Gross domestic expenditure on research and development as a percentage of gross domestic product (GDP) for the EU countries in 2003 was 1.95% that is essentially lower from the corresponding indicator for USA (2.76%). The

2003. aastal oli majutuskohti 100 000 elaniku kohta Eestis rohkem kui Lätis ja Leedus (vastavalt ligikaudu 17 ja 8), kuid see arv oli oluliselt väiksem Küprose (115) vastavast näitarvust. Eestis majutatutest hõlmasid välismaalased 79%.

same indicator for Estonia (0.77%) was five times smaller than for Sweden (4.27%).

The employment rate of population aged 15–64 in Estonia (62.9%) increased in 2003 to the EU average level (63%). This indicator is at the third place among the EU new Member States after Cyprus (69.2%) and Czech Republic (64.7%), but is far behind the indicator of Iceland, Norway and Denmark (each of them exceeding 75%). The employment rate for women aged 15–64 in Estonia for the year 2003 was higher than the EU average (59% and 55.1%, respectively). The employment rate for older workers (aged 55–64) for Estonia was 52.3% that is considerably higher than the EU average (40.2%). The distribution of employment by sectors of economy is relatively different. In Latvia 13.3%, in Lithuania 16.3% and in Poland 17.6% of the employed persons worked in the primary sector, as compared to the average of the EU — only 4.8%. The structure of the employment in Estonia is similar to that of Western Europe — in 2004 only 5.4% of the employed persons worked in the primary sector. The unemployment in 2004 was the highest in Poland (19.1%) and Slovakia (18.6%), the lowest in Norway, Cyprus and Switzerland (4.3%).

After three-year modest growth (from 0.9% to 1.7%) of the world economy, the economic growth in the EU in 2004 amounted to 2.4%. Among Baltic States the biggest economic growth was in Latvia (8.5%), followed by Lithuania (6.7%) and Estonia (6.2%). GDP per capita was the largest in Luxembourg, Norway and Switzerland. In Estonia, the GDP per capita was larger than in other Baltic States but accounted for only 50.2% of the EU average. In 2003 the balance of current account was negative in all EU new Member States. In 2004 the annual change of consumer prices increased to 2.1% in the EU. In Estonia, the change in the consumer price index in 2004 was 3.0% and reflected the rise in prices of food and fuel at world market.

In 2001 the general government gross debt in the EU countries was 62.2% as a percentage of GDP, in 2004 63.8%. As a result of the government conservative loan policy, the debt compared to GDP was the smallest in Estonia (4.9%). Ranking was highest in Japan (the general government gross debt as a percentage of GDP 164%), Greece (110.5%) and Italy (105.8%).

Rapid growth of industry in 2001–2004 characterised mostly the EU new Member States. The biggest growth in industry compared to 2000 was in Lithuania (54%), in Estonia the growth was 42.5% (the EU average 2.35%).

In 2004 compared to 1999–2001, the average growth in agricultural production in the EU

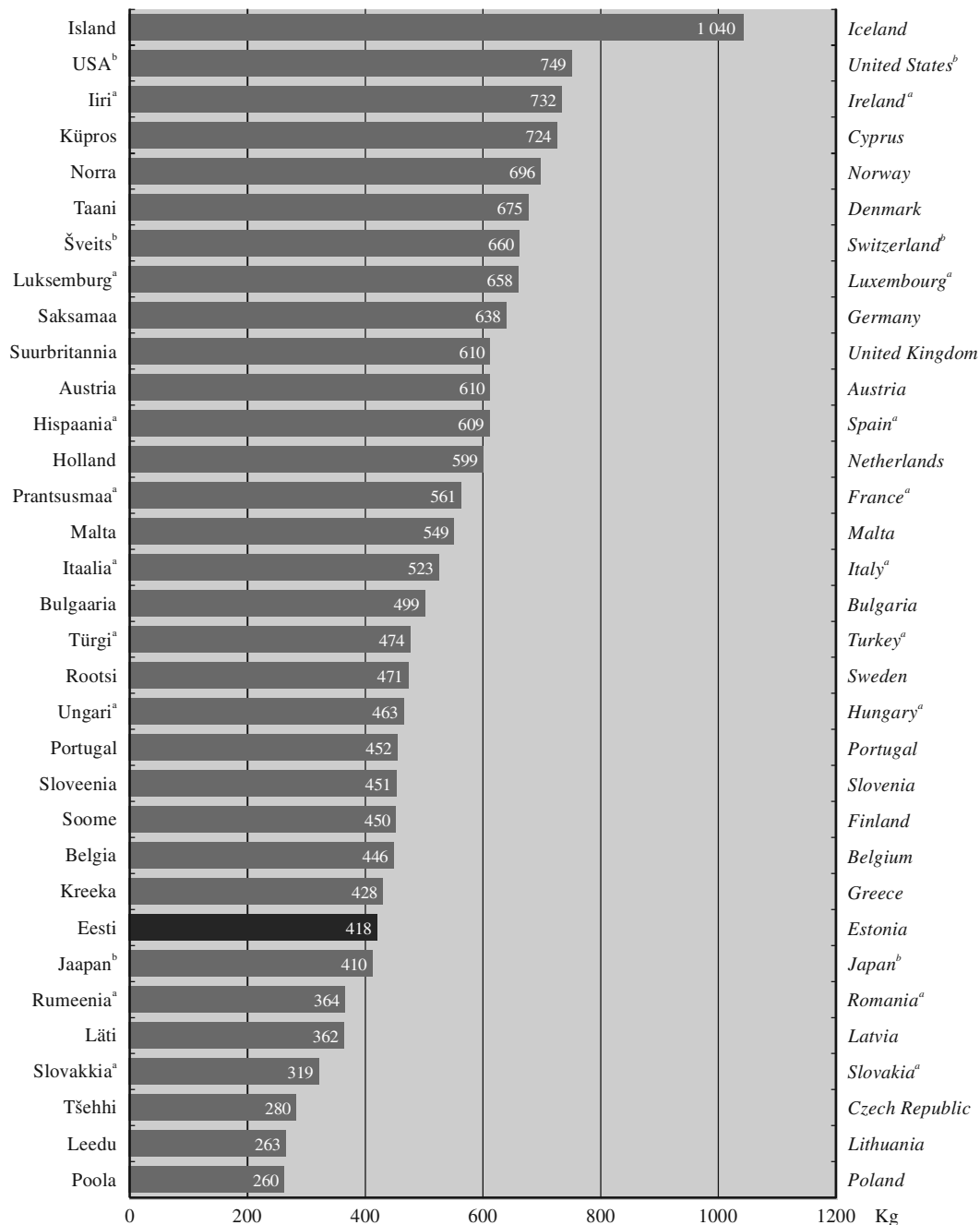
countries was 1.4%. The growth was highest in Latvia — 18.4. The average growth in agricultural production for Estonia (8.9%) was at the same level with Lithuania (8.5%), Hungary (10.2%) and Slovakia (10.7%).

In Estonia the level of Internet access at home (31%) in 2004 was higher than in most of the EU new Member States but still lower than in other

Nordic countries (Iceland 81%) and the EU average (42%).

In 2003 in Estonia the number of accommodation establishments per capita was larger than in Latvia and Lithuania (17, 11 and 8, respectively), but significantly smaller than in Cyprus (115). In Estonia 79% of accommodated tourists were foreigners.

Kogutud olmejäätmeid elaniku kohta, 2003 Municipal waste collected per capita, 2003

^a Hinnanguline.
^b 2000.

^a Estimate.
^b 2000.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat.3.05.2005; riiklik allikas — national source.

Rahvastiku tihedus ja struktuur, 1. jaanuar 2004
Population density and structure, 1 January 2004

Riik	Pindala, km ² <i>Total area, km²</i>	Rahvaarv, tuhat <i>Population, thousands</i>	Elanikke 1 km ² kohta <i>Inhabitants per 1 km²</i>	Rahvastiku vanuskoosseis, % <i>Population by major age groups, %</i>				Country
				0–14	15–44	45–64	65+	
Eesti	45 227	1 351	30	16.0	43.0	24.8	16.2	<i>Estonia</i>
Leedu	65 300	3 446	53	17.7	44.3	23.0	15.0	<i>Lithuania</i>
Läti	64 589	2 319	36	15.4	43.6	24.8	16.2	<i>Latvia</i>
Island	103 000	291	3	22.6	43.6	22.0	11.8	<i>Iceland</i>
Norra	323 758	4 577	14	19.9	40.9	24.5	14.7	<i>Norway</i>
Rootsi	449 964	8 976	20	17.8	39.0	26.0	17.2	<i>Sweden</i>
Soome	338 127	5 220	15	17.6	39.0	27.8	15.6	<i>Finland</i>
Taani	43 077	5 398	125	18.9	39.8	26.4	14.9	<i>Denmark</i>
Austria	83 853	8 140	96	16.3	43.0	25.1	15.5	<i>Austria</i>
Belgia	30 519	10 396	341	17.4	41.0	24.5	17.0	<i>Belgium</i>
Hispaania	504 782	42 198	82	14.5	45.7	22.9	16.8	<i>Spain</i>
Holland	41 528	16 258	390	18.5	41.9	25.7	13.8	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	70 273	4 028	56	20.8	46.4	21.6	11.1	<i>Ireland</i>
Itaalia	301 268	57 888	192	14.2	41.4	25.2	19.2	<i>Italy</i>
Kreeka ^a	131 957	11 006	80	14.6	43.7	24.2	17.5	<i>Greece^a</i>
Küpros	9 251	818	88	20.0	45.1	23.0	11.9	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	2 586	452	175	18.8	43.1	24.0	14.1	<i>Luxembourg</i>
Malta	316	400	1 265	18.2	42.1	26.7	13.0	<i>Malta</i>
Portugal	92 389	10 475	113	15.7	43.3	24.1	16.8	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	551 500	59 901	108	18.6	40.7	24.3	16.4	<i>France</i>
Saksamaa	357 021	82 532	231	14.7	41.3	26.0	18.0	<i>Germany</i>
Suurbritannia	242 910	59 673	246	18.3	41.5	24.2	16.0	<i>United Kingdom</i>
Šveits	41 284	7 364	178	16.4	42.2	25.6	15.7	<i>Switzerland</i>
Bulgaaria	111 002	7 801	70	14.2	42.0	26.8	17.1	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia ^a	56 542	4 442	79	16.6	41.4	25.7	16.3	<i>Croatia^a</i>
Makedoonia	25 713	2 030	79	20.4	45.8	23.0	10.8	<i>Macedonia</i>
Moldova	33 844	3 607	107	19.8	48.2	22.1	9.9	<i>Moldova</i>
Poola	312 677	38 191	122	17.2	44.6	25.2	13.0	<i>Poland</i>
Rumeenia	237 500	21 711	91	16.4	44.9	24.2	14.4	<i>Romania</i>
Slovakkia	49 035	5 380	110	17.6	46.5	24.2	11.6	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	20 273	1 996	98	14.6	44.0	26.4	15.0	<i>Slovenia</i>
Tšehhi	78 866	10 211	129	15.2	43.3	27.6	13.9	<i>Czech Republic</i>
Türgi	769 604	71 251	93	29.3	49.4	15.7	5.6	<i>Turkey</i>
Ukraina	603 700	47 442	79	15.3	44.4	24.8	15.5	<i>Ukraine</i>
Ungari	93 030	10 117	109	15.9	41.7	26.9	15.5	<i>Hungary</i>
Valgevene	207 600	9 849	47	16.2	46.1	23.4	14.3	<i>Belarus</i>
Venemaa	17 075 400	144 168	8	15.7	46.6	24.3	13.4	<i>Russia</i>
Jaapan ^b	377 899	127 687	338	13.9	38.9	27.8	19.5	<i>Japan^b</i>
Kanada ^c	9 984 670	31 946	3	17.9	43.5	25.6	13.0	<i>Canada^c</i>
USA ^d	9 631 418	293 655	30	20.9	43.1	23.6	12.4	<i>USA^d</i>

^a 1. jaanuar 2003.

^b 1. oktoober 2004.

^c 1. juuli 2004.

^d 1. juuli 2004, rahvastiku vanuskoosseis 1. juuli 2003.

^a 1 January 2003.

^b 1 October 2004.

^c 1 July 2004.

^d 1 July 2004, major age groups 1 July 2003.

Allikad — Sources: *Recent Demographic Developments in Europe 2004*. Council of Europe; riiklikud allikad — national sources.

Oodatav eluiga sünnimomendil, 1990, 1995, 2003
Life expectancy at birth, 1990, 1995, 2003

Riik	Mehed <i>Males</i>			Naised <i>Females</i>			Country
	1990	1995	2003	1990	1995	2003	
Eesti	64.6	61.7	66.0	74.6	74.3	76.9	<i>Estonia</i>
Leedu	66.4	63.3	66.5	76.2	75.0	77.9	<i>Lithuania</i>
Läti	64.3	60.3	65.9	74.6	73.1	76.9	<i>Latvia</i>
Island	75.7	76.3	79.0 ^a	81.1	80.2	82.4 ^a	<i>Iceland</i>
Norra	73.5	74.8	76.4 ^b	79.8	80.9	81.5 ^b	<i>Norway</i>
Rootsi	74.8	76.2	77.9	80.4	81.4	82.4	<i>Sweden</i>
Soome	71.0	72.8	75.1	78.9	80.1	81.8	<i>Finland</i>
Taani	72.0	72.8	74.9 ^a	77.8	77.9	79.5 ^a	<i>Denmark</i>
Austria	72.2	73.3	75.9	78.8	79.9	81.6	<i>Austria</i>
Belgia	72.7	73.4	75.1 ^b	79.3	80.2	81.1 ^b	<i>Belgium</i>
Hispaania	73.3	74.3	76.9	80.3	81.5	83.6	<i>Spain</i>
Holland	73.8	74.6	76.2	80.0	80.3	80.9	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	72.1	72.8	75.2 ^b	77.7	78.3	80.3 ^b	<i>Ireland</i>
Itaalia	73.6	74.8	77.0 ^b	80.1	81.3	82.9 ^b	<i>Italy</i>
Kreeka	74.6	74.9	76.4 ^b	79.4	80.1	81.1 ^b	<i>Greece</i>
Küpros	74.1	75.3	77.0 ^a	78.6	79.8	81.4 ^a	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	72.5	73.2	74.9 ^b	78.5	80.4	81.5 ^b	<i>Luxembourg</i>
Malta	73.7	74.9	76.1 ^b	78.1	79.5	81.2 ^b	<i>Malta</i>
Portugal	70.4	71.6	74.0	77.3	78.7	80.6	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	72.8	73.9	75.8 ^b	80.9	81.8	83.0 ^b	<i>France</i>
Saksamaa	72.0	73.2	75.5 ^c	78.4	79.7	81.3 ^c	<i>Germany</i>
Suurbritannia	72.9	74.0	75.9 ^b	78.6	79.2	80.5 ^b	<i>United Kingdom</i>
Šveits	74.0	75.4	77.9	80.7	81.7	83.0	<i>Switzerland</i>
Bulgaaria	68.0	67.4	68.9 ^b	74.7	74.9	75.6 ^b	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia	68.4	69.3 ^d	70.5 ^e	76.0	...	77.8 ^e	<i>Croatia</i>
Makedoonia	70.3	69.8	70.8 ^b	74.5	74.0	75.7 ^b	<i>Macedonia</i>
Moldova	65.0	61.8	64.5	71.8	69.7	71.6	<i>Moldova</i>
Poola	66.5	67.6	70.4 ^b	75.5	76.3	78.7 ^b	<i>Poland</i>
Rumeenia	66.6	65.4	67.4	73.0	73.2	74.8	<i>Romania</i>
Slovakkia	66.7	68.4	69.8	75.6	76.4	77.8	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	69.8	70.8	73.2	77.8	78.3	80.7	<i>Slovenia</i>
Tšehhi	67.6	69.7	72.0	75.5	76.7	78.5	<i>Czech Republic</i>
Türgi	63.9	65.2	66.4	68.3	69.8	71.0	<i>Turkey</i>
Ukraina	65.6	61.4	62.6 ^a	74.9	72.7	74.1 ^a	<i>Ukraine</i>
Ungari	65.2	65.4	68.3	73.7	74.7	76.5	<i>Hungary</i>
Valgevene	66.3	62.9	62.7	75.6	74.3	74.7	<i>Belarus</i>
Venemaa	63.8	58.3	58.8	74.3	71.7	72.0	<i>Russia</i>
Jaapan	75.9	76.4	78.4	81.9	82.9	85.3	<i>Japan</i>
USA	71.8	72.5	74.4 ^c	78.8	78.9	79.8 ^c	<i>USA</i>

^a 2002–2003.

^b 2002.

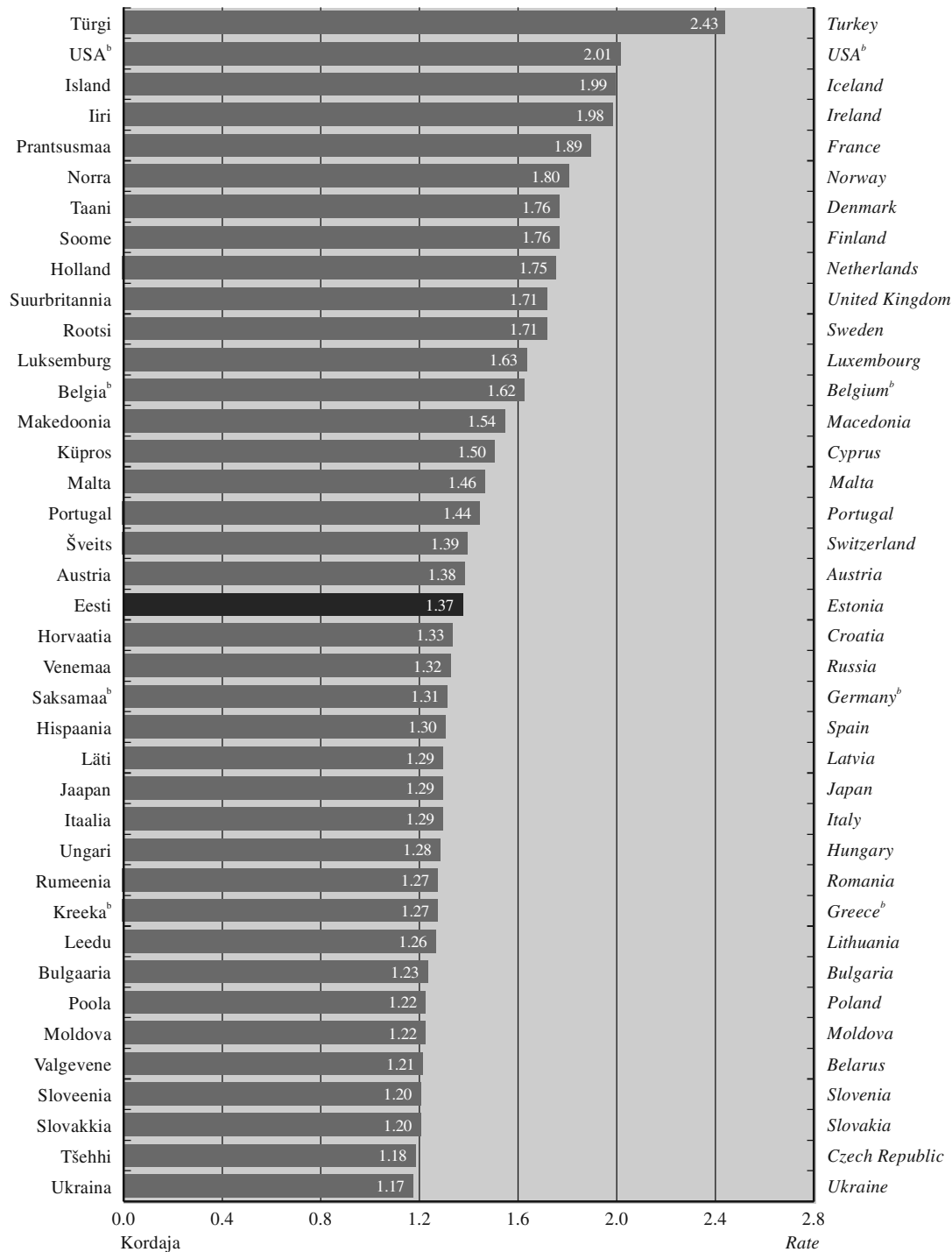
^c 2001.

^d 1994.

^e 2000.

Allikad — Sources: *Recent Demographic Developments in Europe 2004*. Council of Europe; riiklikud allikad — national sources.

Summaarne sündimuskordaja, 2003 ^a
Total fertility rate, 2003 ^a

^a Keskmiselt elussündinuid naise kohta tema elu jooksul.
^b 2002.

^a The average number of live-born children to a woman during her lifetime.
^b 2002.

Allikad — Sources: *Recent Demographic Developments in Europe 2004*. Council of Europe; riiklikud allikad — national sources.

Sündimus, 1995, 2001–2003
Fertility, 1995, 2001–2003

Riik	Sündimuse üldkordaja ^a				Esmassünnitaja keskmine vanus <i>Mother's age at birth of first child</i>	Väljaspool abielu sündinud laste osatähtsus, % <i>Percentage of births outside marriage, %</i>	Country
	<i>Crude birth rate^a</i>						
	1995	2001	2002	2003			
Eesti	9.4	9.3	9.6	9.6	24.8	57.8	<i>Estonia</i>
Leedu	11.4	9.1	8.7	8.9	24.5	29.5	<i>Lithuania</i>
Läti	8.7	8.3	8.6	9.0	24.9	44.2	<i>Latvia</i>
Island	16.0	14.4	14.1	14.3	26.0	63.6	<i>Iceland</i>
Norra	13.8	12.6	12.2	12.4	27.9	50.0	<i>Norway</i>
Rootsi	11.7	10.3	10.7	11.1	28.5	56.0	<i>Sweden</i>
Soome	12.3	10.8	10.7	10.9	27.9	40.0	<i>Finland</i>
Taani	13.3	12.2	11.9	12.0	...	44.9	<i>Denmark</i>
Austria	11.2	9.4	9.7	9.5	26.9	35.3	<i>Austria</i>
Belgia	11.4	11.1	10.8	...	...	...	<i>Belgium</i>
Hispaania	9.3	10.0	10.1	10.5	29.2 ^c	21.8 ^c	<i>Spain</i>
Holland	12.3	12.6	12.5	12.3	28.7 ^c	30.7	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	13.5	15.0	15.4	15.5	28.2	31.4	<i>Ireland</i>
Itaalia	9.2	9.2	9.4	9.4	...	13.6	<i>Italy</i>
Kreeka	9.7	...	9.4	...	27.9 ^c	4.4 ^c	<i>Greece</i>
Küpros	15.2	11.7	11.1	11.2	26.9	3.5	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	13.2	12.4	12.0	11.8	28.7	25.0	<i>Luxembourg</i>
Malta	12.5	10.1	9.9	9.8	...	16.8	<i>Malta</i>
Portugal	10.7	11.0	11.0	10.8	26.8 ^c	26.9	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	12.6	13.0	12.8	12.7	...	44.3 ^c	<i>France</i>
Saksamaa	9.4	8.9	8.7	8.6	...	27.0	<i>Germany</i>
Suurbritannia	12.5	11.2	11.3	11.7	26.9	41.5	<i>United Kingdom</i>
Šveits	11.7	10.2	9.9	9.8	29.1 ^b	12.4	<i>Switzerland</i>
Bulgaaria	8.6	8.4	8.5	8.6	24.3	46.1	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia	10.5	9.2	9.0	8.9	26.1	10.1	<i>Croatia</i>
Makedoonia	16.4	13.3	13.7	13.3	24.7	12.6	<i>Macedonia</i>
Moldova	13.0	10.0	9.9	10.1	22.7	23.7	<i>Moldova</i>
Poola	11.2	9.5	9.3	9.2	24.9	15.8	<i>Poland</i>
Rumeenia	10.4	...	9.7	9.8	24.3	28.2	<i>Romania</i>
Slovakkia	11.5	9.5	9.5	9.6	24.9	23.3	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	9.5	8.8	8.8	8.7	27.3	42.5	<i>Slovenia</i>
Tšehhi	9.3	8.9	9.1	9.2	25.9	28.5	<i>Czech Republic</i>
Türgi	23.8	21.7	21.4	20.9	...	...	<i>Turkey</i>
Ukraina	9.6	7.7	8.1	8.5	22.7	19.9	<i>Ukraine</i>
Ungari	10.8	9.5	9.5	9.3	26.1	32.3	<i>Hungary</i>
Valgevene	9.9	9.2	8.9	...	23.6	23.0	<i>Belarus</i>
Venemaa	9.2	9.1	9.7	10.2	...	29.2	<i>Russia</i>
Jaapan	9.6	9.3	9.2	8.9	...	...	<i>Japan</i>
USA	14.8	14.1	13.9	14.0	25.1 ^c	...	<i>USA</i>

^a Elussünde aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

^b Ema vanus kehtivast abielust esimese lapse sündimisel.

^c 2002.

^a Annual number of live births per 1,000 of mid-year population.

^b Order within current marriage.

^c 2002.

Allikad — Sources: *Recent Demographic Developments in Europe 2004*. Council of Europe; riiklikud allikad — national sources.

Suremus, 1995, 2001–2003
Mortality, 1995, 2001–2003

Riik	Suremuse üldkordaja ^a				Imikusuremuskordaja ^b				Country
	Crude death rate ^a				Infant mortality rate ^b				
	1995	2001	2002	2003	1995	2001	2002	2003	
Eesti	14.5	13.6	13.5	13.4	14.9	8.8	5.7	7.0	Estonia
Leedu	12.5	11.6	11.8	11.9	12.4	7.8	7.9	6.8	Lithuania
Läti	15.7	14.0	13.9	13.9	17.8	10.9	9.9	9.4	Latvia
Island	7.2	6.1	6.3	6.3	6.0	2.7	2.2	2.4	Iceland
Norra	10.4	9.7	9.8	9.3	4.0	3.9	3.5	3.4	Norway
Rootsi	10.6	10.5	10.6	10.4	4.1	3.7	3.3	3.1	Sweden
Soome	9.6	9.4	9.5	9.4	3.9	3.2	3.0	3.1	Finland
Taani	12.1	10.9	10.9	10.7	5.1	4.9	4.4	4.4	Denmark
Austria	10.2	9.3	9.4	9.5	5.4	4.8	4.1	4.5	Austria
Belgia	10.3	10.1	10.2	...	6.0	4.5	4.4	...	Belgium
Hispaania	8.8	8.9	8.9	9.2	5.5	3.5	4.1	3.6	Spain
Holland	8.8	8.7	8.8	8.7	5.4	5.4	5.0	4.8	Netherlands
Iirimaa	8.9	7.7	7.5	7.2	6.4	6.0	5.3	5.1	Ireland
Itaalia	9.7	9.6	9.8	10.2	6.2	...	4.5	...	Italy
Kreeka	9.4	...	9.5	...	8.1	5.9	5.1	...	Greece
Küpros	7.6	6.9	7.3	7.2	8.5	4.9	4.7	4.1	Cyprus
Luksemburg	9.3	8.4	8.4	9.0	5.5	5.9	5.0	4.9	Luxembourg
Malta	7.3	7.6	7.7	7.7	8.9	4.4	4.0	5.9	Malta
Portugal	10.4	10.2	10.2	10.4	7.5	5.0	5.0	4.1	Portugal
Prantsusmaa	9.2	9.0	9.0	9.2	4.9	4.5	4.1	4.1	France
Saksamaa	10.8	10.1	10.2	10.3	5.3	4.2	4.2	4.2	Germany
Suurbritannia	11.0	10.0	10.2	10.3	6.1	5.5	5.2	5.3	United Kingdom
Šveits	9.0	8.5	8.5	8.6	5.0	4.9	4.5	4.3	Switzerland
Bulgaaria	13.6	13.8	14.3	14.3	14.5	14.5	13.3	12.3	Bulgaria
Horvaatia	10.6	11.2	11.4	11.8	9.0	7.6	7.0	6.3	Croatia
Makedoonia	8.3	8.3	8.4	8.9	23.1	11.9	10.2	11.3	Macedonia
Moldova	12.2	11.0	11.6	11.9	21.2	16.3	14.7	14.4	Moldova
Poola	10.0	9.4	9.4	9.6	13.4	7.6	7.5	7.0	Poland
Rumeenia	12.0	...	12.4	12.3	21.1	18.2	17.2	16.7	Romania
Slovakkia	9.8	9.7	9.6	9.7	10.9	6.2	7.6	7.8	Slovakia
Sloveenia	9.5	9.3	9.4	9.7	5.5	4.2	3.8	4.0	Slovenia
Tšehhi	11.4	10.5	10.6	10.9	7.6	4.0	4.2	3.9	Czech Republic
Türgi	7.1	7.1	7.0	7.0	45.6	38.7	39.4	38.3	Turkey
Ukraina	15.5	15.3	15.7	16.0	14.7	11.3	10.3	9.6	Ukraine
Ungari	14.1	13.0	13.1	13.4	10.6	8.1	7.2	7.3	Hungary
Valgevene	13.1	14.1	14.8	14.5	13.3	9.1	7.8	7.7	Belarus
Venemaa	14.9	15.6	16.2	16.4	18.1	14.6	13.3	12.4	Russia
Jaapan	7.4	7.7	7.8	8.0	4.3	3.1	3.0	3.0	Japan
USA	8.8	8.7	8.5	8.4	7.6	6.9	7.0	...	USA

^a Surmajuhtumeid aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

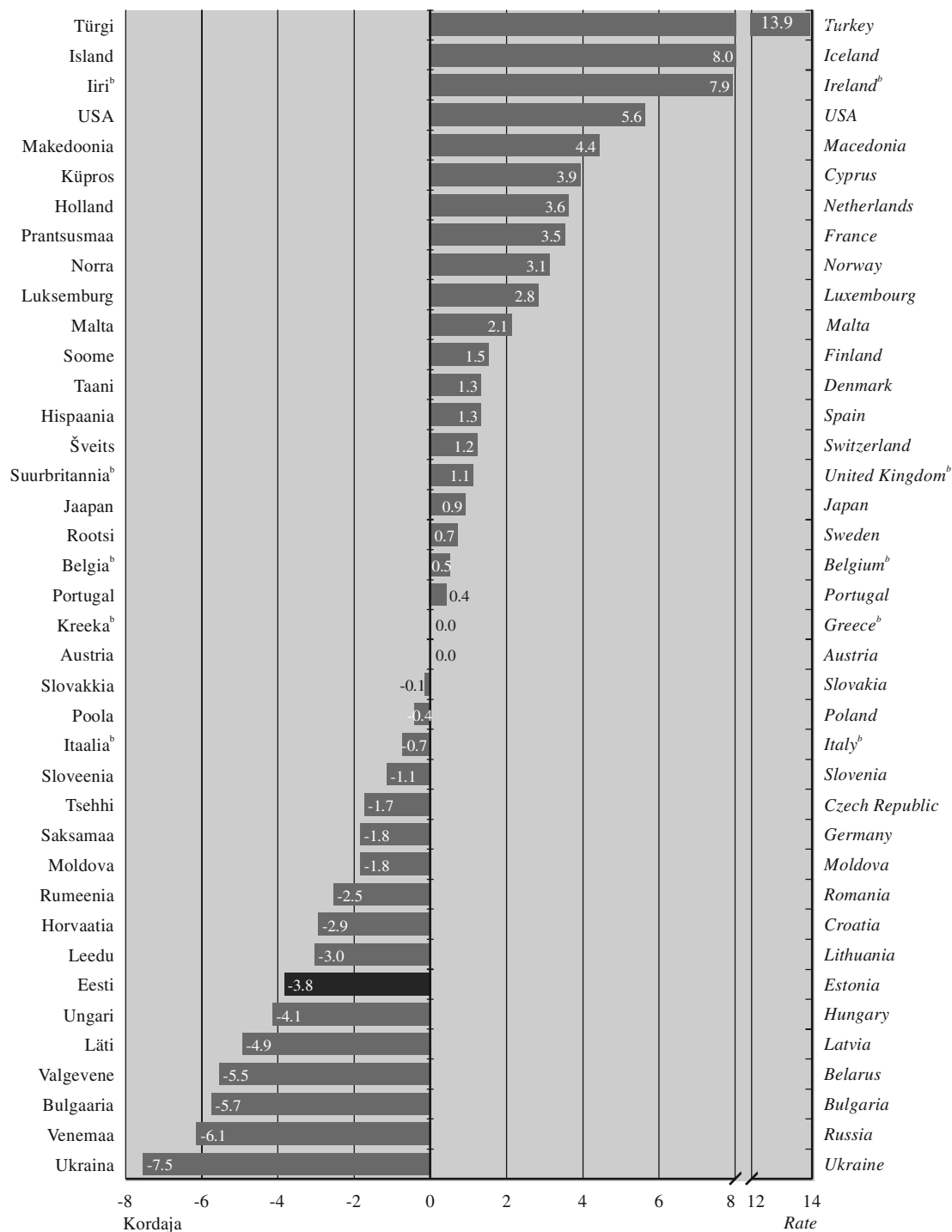
^a Annual number of deaths per 1,000 of mid-year population.

^b Imikusurmajuhtumeid 1000 elussünni kohta.

^b Infant deaths per 1,000 live births.

Allikad — Sources: *Recent Demographic Developments in Europe 2004*. Council of Europe; riiklikud allikad — national sources.

Loomuliku iibe kordaja, 2003 ^a
Natural increase rate, 2003 ^a

^a Loomulik iive aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
^b 2002.

^a Natural increase per 1,000 of mid-year population.
^b 2002.

Allikad — Sources: *Recent Demographic Developments in Europe 2004. Council of Europe*; riiklikud allikad — national sources.

Abielud ja abielulahutused, 1995, 2001–2003
Marriages and divorces, 1995, 2001–2003

Riik	Abiellumuse üldkordaja ^a				Lahutumuse üldkordaja ^b				Country
	Crude marriage rate ^a				Crude divorce rate ^b				
	1995	2001	2002	2003	1995	2001	2002	2003	
Eesti	4.9	4.1	4.3	4.2	5.2	3.2	3.0	2.9	Estonia
Leedu	6.1	4.5	4.7	4.9	2.8	3.2	3.0	3.1	Lithuania
Läti	4.5	3.9	4.2	4.3	3.1	2.4	2.5	2.1	Latvia
Island	4.6	5.2	5.6	5.1	1.8	1.9	1.8	1.8	Iceland
Norra	5.0	5.1	5.3	4.9	2.4	2.3	2.3	2.4	Norway
Rootsi	3.8	4.0	4.3	4.4	2.6	2.4	2.4	2.4	Sweden
Soome	4.6	4.8	5.2	5.0	2.7	2.6	2.6	2.6	Finland
Taani	6.6	6.8	6.9	6.5	2.5	2.7	2.8	2.9	Denmark
Austria	5.4	4.3	4.5	4.6	2.3	2.6	2.4	2.3	Austria
Belgia	5.1	4.1	3.9	...	3.5	2.8	3.0	...	Belgium
Hispaania	5.1	5.4	5.1	5.0	0.8	0.9	1.0	1.1	Spain
Holland	5.3	5.1	5.3	5.0	2.2	2.3	2.1	1.9	Netherlands
Iirimaa	4.3	5.0	5.1	5.1	...	0.7	0.7	0.7	Ireland
Itaalia	5.1	4.5	4.6	4.5	0.5	...	0.7	...	Italy
Kreeka	6.1	...	5.3	...	1.1	...	1.0	...	Greece
Küpros	9.8	14.0	13.5	13.9	1.2	1.7	1.9	2.0	Cyprus
Luksemburg	5.1	4.5	4.5	4.4	1.8	2.3	2.4	2.3	Luxembourg
Malta	6.3	5.7	5.7	5.9	2.0	2.7	2.8	...	Malta
Portugal	6.6	5.7	5.4	5.1	1.2	1.8	2.7	2.2	Portugal
Prantsusmaa	4.4	4.9	4.7	4.6	2.1	1.9	2.2	...	France
Saksamaa	5.3	4.7	4.8	4.6	2.1	2.4	2.5	2.6	Germany
Suurbritannia	5.5	4.8	...	...	2.9	2.6	2.7	...	United Kingdom
Šveits	5.8	5.0	5.5	5.5	2.2	2.2	2.2	2.3	Switzerland
Bulgaaria	4.4	3.9	3.7	3.9	1.3	1.3	1.3	1.5	Bulgaria
Horvaatia	5.1	5.0	5.1	5.0	0.9	1.1	1.0	1.1	Croatia
Makedoonia	8.0	6.5	7.2	7.1	0.4	0.7	0.6	0.7	Macedonia
Moldova	7.6	5.8	6.0	6.9	3.4	3.0	3.5	4.1	Moldova
Poola	5.4	5.0	5.0	5.1	1.0	1.2	1.2	1.3	Poland
Rumeenia	6.8	...	5.9	6.2	1.5	1.4	1.5	1.5	Romania
Slovakkia	5.1	4.4	4.7	4.8	1.7	1.8	2.0	2.0	Slovakia
Sloveenia	4.1	3.5	3.5	3.4	0.8	1.1	1.2	1.2	Slovenia
Tšehhi	5.3	5.1	5.2	4.8	3.0	3.1	3.1	3.2	Czech Republic
Türgi	7.5	6.6	6.4	...	0.5	0.7	0.7	...	Turkey
Ukraina	8.4	6.4	6.6	7.8	3.9	...	3.8	3.7	Ukraine
Ungari	5.2	4.3	4.5	4.5	2.4	2.4	2.5	2.5	Hungary
Valgevene	7.6	6.9	6.7	7.1	4.1	4.1	3.8	3.2	Belarus
Venemaa	7.3	6.9	7.1	7.6	4.5	5.3	5.9	5.5	Russia
Jaapan	6.4	6.4	6.0	5.9	1.6	2.3	2.3	2.3	Japan
USA	8.9	8.4	7.8	...	4.4	4.0	4.0	...	USA

^a Aasta jooksul registreeritud abielusid 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

^a Number of registered marriages per 1,000 of mid-year population.

^b Aasta jooksul registreeritud lahutusi 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

^b Number of registered divorces per 1,000 of mid-year population.

Allikad — Sources: Recent Demographic Developments in Europe 2004. Council of Europe; riiklikud allikad — national sources.

Haridustase, II kvartal 2004
Educational attainment, 2nd quarter 2004

Riik	Noorte haridustase ^a			Koolist varakult väljalangejad ^b			Country
	Youth education attainment level ^a			Early school leavers ^b			
	M/M	N/F	K/T	M/M	N/F	K/T	
Eesti	72.5	92.3	82.3	20.5	...	13.7	Estonia
Leedu	82.2	90.1	86.1	11.6	7.4	9.5	Lithuania
Läti	70.7	83.4	76.9	20.5	10.7	15.6	Latvia
Island ^{d,e}	43.6	59.0	51.1	31.6	22.9	27.3	Iceland ^{d,e}
Norra	94.2	96.5	95.3	5.2	3.7	4.5	Norway
Rootsi	85.1	87.9	84.6	9.3	7.9	8.6	Sweden
Soome	81.2	87.9	84.6	10.6	6.9	8.7	Finland
Taani	73.3	78.6	76.1	10.4	5.8	8.1	Denmark
Austria	84.6	85.9	85.3	9.9	8.5	9.2	Austria
Belgia	77.4	86.8	82.1	15.6	8.3	11.9	Belgium
Hispaania	55.2	70.0	62.5	37.2	23.2	30.4	Spain
Holland ^{d,e}	70.0	76.7	73.3	15.7	14.3	15.0	Netherlands ^{d,e}
Iirimaa ^d	82.1	88.6	85.3	16.1	9.7	12.9	Ireland ^d
Itaalia ^d	66.4	73.4	69.9	26.8	20.1	23.5	Italy ^d
Kreeka ^d	76.5	86.9	81.7	19.6	11.0	15.3	Greece ^d
Küpros	75.4	84.4	80.1	23.3	14.3	18.4	Cyprus
Luksemburg ^{d,e}	74.0	65.5	69.8	14.4	19.6	17.0	Luxembourg ^{d,e}
Malta	47.1	48.7	47.9	46.6	43.1	45.0	Malta
Portugal	39.4	58.8	49.0	47.9	30.6	39.4	Portugal
Prantsusmaa	78.3	81.3	79.8	16.0	12.4	14.2	France
Saksamaa ^d	71.6	73.4	72.5	12.9	12.8	12.8	Germany ^d
Suurbritannia ^d	76.2	76.6	76.4	17.0	16.4	16.7	United Kingdom ^d
Bulgaaria	74.8	77.2	76.0	22.1	20.7	21.4	Bulgaria
Horvaatia ^e	89.5	92.1	90.7	10.0	6.7	8.4	Croatia ^e
Poola	87.4	91.6	89.5	7.7	3.7	5.7	Poland
Rumeenia	73.8	75.8	74.8	24.9	22.4	23.6	Romania
Slovakkia	91.1	91.5	91.3	7.8	6.4	7.1	Slovak Republic
Sloveenia	86.0	93.7	89.7	5.8	2.6	4.2	Slovenia
Tšehhi	90.5	91.2	90.9	5.8	6.5	6.1	Czech Republic
Ungari	81.9	84.9	83.4	13.7	11.4	12.6	Hungary
EL15 ^d	70.6	76.3	73.5	20.4	15.6	18.0	EU15 ^d
EL25 ^d	73.8	79.1	76.4	18.1	13.6	15.9	EU25 ^d

^a Vähemalt keskhariduse omandanute osatähtsus 20–24-aastaste hulgas.

^b Mitteõppivate kuni teise haridustaseme alumise astme^c lõpetanute osatähtsus 18–24-aastaste hulgas.

^c Põhikooli VII–IX klass ja kutseõpe erivajadustega või põhihariduseta noortele.

^d Esialgsed andmed.

^e 2003.

^a Percentage of persons aged 20–24 having attained at least upper secondary education level.

^b Percentage of persons aged 18–24 with most lower secondary education^c and not in further education or training.

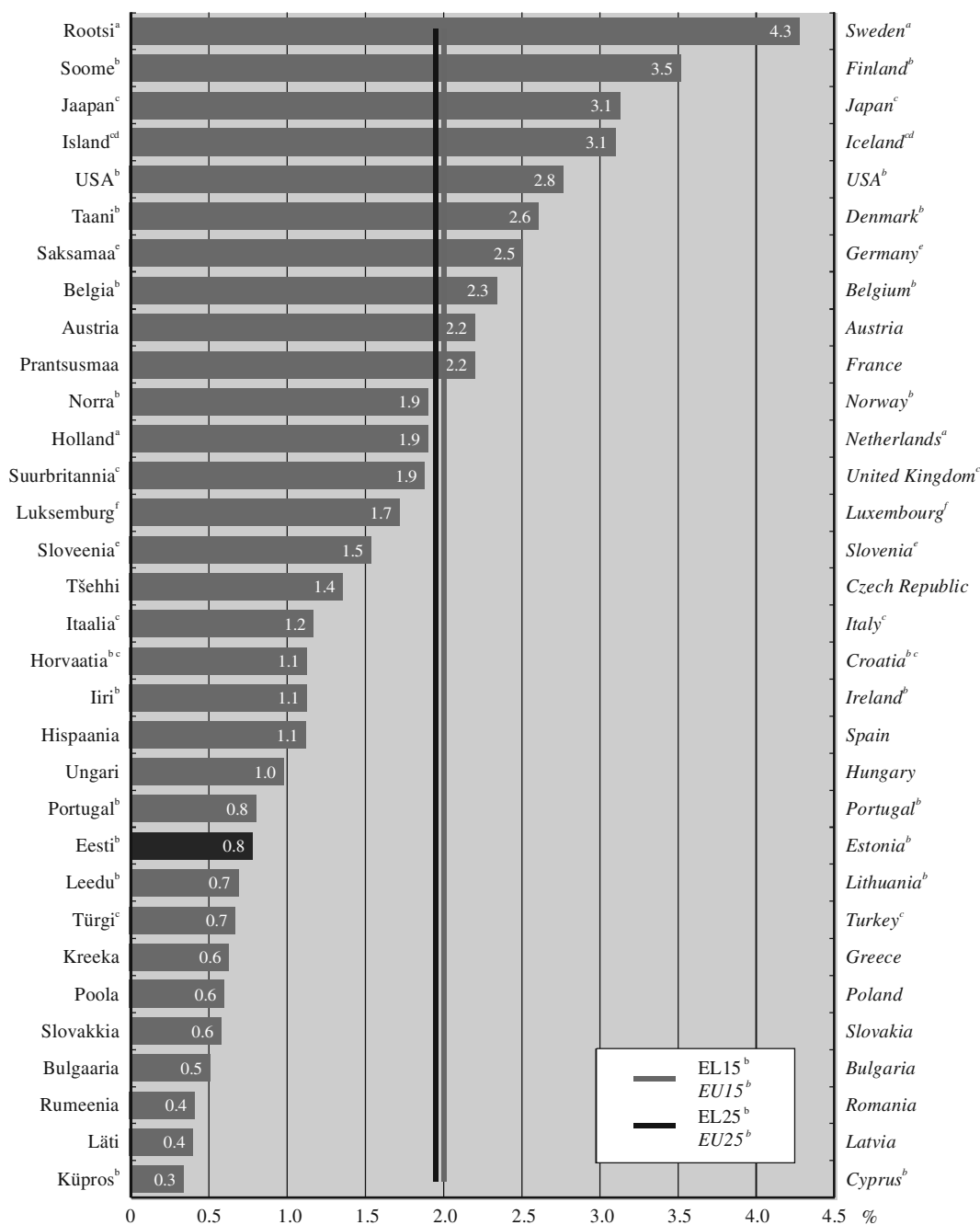
^c Grades 7–9 of basic school and vocational courses for youth with special needs or without basic education.

^d Preliminary data.

^e 2003.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 5.05.2005.

Teadus- ja arendustegevuse investeeringud, 2003
Investments in research and development, 2003
 (osatähtsus SKP-s — percentage of GDP)

^a 2001.
^b Esialgsed andmed.
^c 2002.
^d Prognoos.
^e Hinnanguline.
^f 2000.

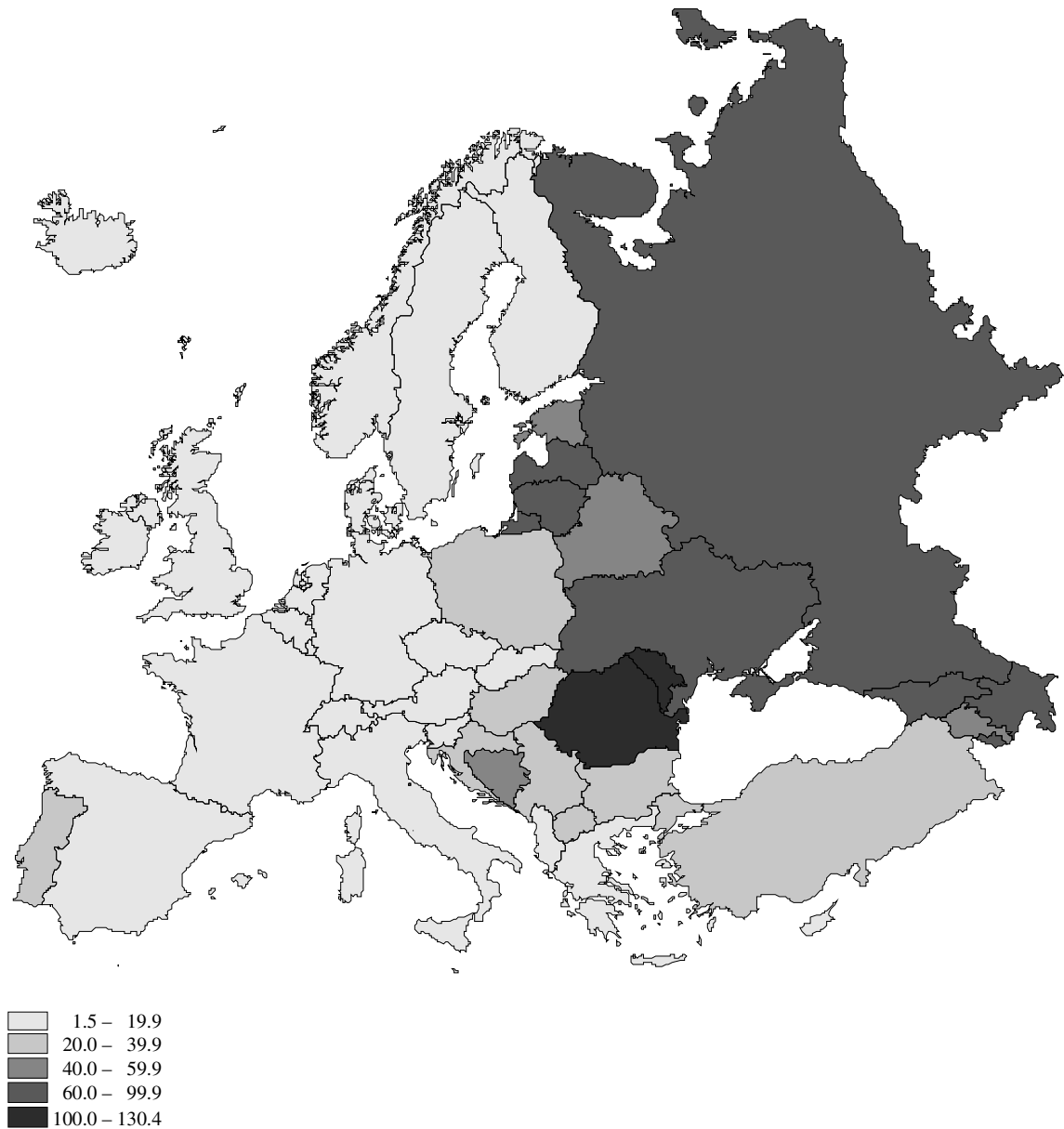
^a 2001.
^b Preliminary data.
^c 2002.
^d Forecast.
^e Estimate.
^f 2000.

Allikad — Source: New Cronos. Eurostat. 13.05.2005.

Tuberkuloosi haigestumuskordaja, 2003

Incidence rate of tuberculosis, 2003

(100 000 aastakeskmise elaniku kohta — per 100,000 of mid-year population)

Allikad — Sources: HFA Statistical Database, WHO Regional Office for Europe. 6.05.2005.

Tööhõive, 2001–2003
Employment, 2001–2003
(protsenti — percentages)

Riik	Tööhõive määr ^a <i>Employment rate ^a</i>			Naiste tööhõive määr <i>Employment rate of females</i>			55–64-aastaste tööhõive määr <i>Employment rate of persons aged 55–64</i>			Country
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003	
Eesti	61.0	62.0	62.9	57.4	57.9	59.0	48.5	51.6	52.3	Estonia
Leedu	57.5	59.9	61.1	56.2	57.2	58.4	38.9	41.6	44.7	Lithuania
Läti	58.6	60.4	61.8	55.7	56.8	57.9	36.9	41.7	44.1	Latvia
Island	77.4	75.7	75.1	72.5	71.8	71.9	...	...	...	Iceland
Norra	77.2	76.8	75.5	73.6	73.7	72.6	65.9	66.2	66.9	Norway
Rootsi	74.0	73.6	72.9	72.3	72.2	71.5	66.7	68.0	68.6	Sweden
Soome	68.1	68.1	67.7	65.4	66.2	65.7	45.7	47.8	49.6	Finland
Taani	76.2	75.9	75.1	72.0	71.7	70.5	58.0	57.9	60.2	Denmark
Austria	68.5	68.7	69.0	60.7	61.3	61.7	28.9	29.1	30.1	Austria
Belgia	59.9	59.9	59.6	51.0	51.4	51.8	25.1	26.6	28.1	Belgium
Hispaania	57.7	58.4	59.7	43.0	44.1	46.0	39.2	39.7	40.8	Spain
Holland	74.1	74.4	73.5	65.2	66.2	65.8	39.6	42.3	44.8	Netherlands
Iirimaa	65.8	65.6	65.4	55.0	55.6	55.8	46.5	47.1	49.0	Ireland
Itaalia	54.8	55.5	56.1	41.1	42.0	42.7	28.0	28.9	30.3	Italy
Kreeka	55.4	56.7	57.8	40.9	42.5	43.8	38.0	39.7	42.1	Greece
Küpros	67.8	68.6	69.2	57.2	59.1	60.4	49.1	49.4	50.4	Cyprus
Luksemburg	63.1	63.4	62.7	50.9	51.6	52.0	25.6	28.1	30.0	Luxembourg
Malta	54.3	54.4	54.2	32.1	33.9	33.6	29.4	30.1	32.5	Malta
Portugal	69.0	68.8	68.1	61.3	61.4	61.4	50.2	51.4	51.6	Portugal
Prantsusmaa	62.8	63.0	63.2	56.0	56.7	57.2	31.9	34.7	36.8	France
Saksamaa	65.8	65.4	65.1	58.7	58.9	59.1	37.9	38.9	39.5	Germany
Suurbritannia	71.7	71.7	71.8	65.0	65.3	65.3	52.3	53.5	55.5	United Kingdom
Šveits	...	56.3	56.3	...	49.7	49.9	...	...	...	Switzerland
Bulgaaria	49.7	50.6	52.5	46.8	47.5	49.0	24.0	27.0	30.0	Bulgaria
Horvaatia	...	...	53.4	...	...	46.7	...	...	28.4	Croatia
Makedoonia	38.6	35.8	34.5	...	...	...	...	...	...	Macedonia
Poola	53.4	51.5	51.2	47.7	46.2	46.0	27.4	26.1	26.9	Poland
Rumeenia	62.4	57.6	57.6	57.1	51.8	51.5	48.2	37.3	38.1	Romania
Slovakkia	56.8	56.8	57.7	51.8	51.4	52.2	22.4	22.8	24.6	Slovakia
Sloveenia	63.8	63.4	62.6	58.8	58.6	57.6	25.5	24.5	23.5	Slovenia
Tšehhi	65.0	65.4	64.7	56.9	57.0	56.3	37.1	40.8	42.3	Czech Republic
Türgi	47.8	46.9	45.8	26.3	27.0	25.7	35.8	35.7	33.5	Turkey
Ungari	56.2	56.2	57.0	49.8	49.8	50.9	23.5	25.6	28.9	Hungary
Jaapan	68.8	68.2	68.4	57.0	56.5	56.8	62.0	61.6	62.1	Japan
USA	73.1	71.9	71.2	67.1	66.1	65.7	58.6	59.5	59.9	United States
EL15	64.1	64.3	64.4	55.0	55.6	56.1	38.8	40.2	41.7	EU15
EL25	62.8	62.9	63.0	54.3	54.7	55.1	37.4	38.8	40.2	EU25

^a 15–64-aastaste hõivatute osatähtsus samas vanuses rahvastikus.

^a The share of persons aged 15–64 in employment in the total population of the same age group.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 13.05.2005; riiklikud allikad — national sources.

Hõivatud soo ja majandussektori järgi, 2004^{a,b}
Employed persons by sex and sector of economy, 2004^{a,b}
(protsenti — percentages)

Riik	Mehed <i>Males</i>			Naised <i>Females</i>			Kokku <i>Total</i>			Country
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Eesti	7.7	43.3	49.3	3.4	26.9	69.7	5.4	35.1	59.5	Estonia
Leedu	18.9	36.5	44.6	13.7	19.8	66.5	16.3	28.3	55.4	Lithuania
Läti	16.5	35.9	47.4	9.6	17.8	72.4	13.3	27.2	59.5	Latvia
Island ^c	10.6	33.6	55.7	3.5	11.2	85.1	7.2	23.1	69.8	Iceland ^c
Norra	5.3	32.0	62.6	1.8	8.3	89.9	3.6	20.8	75.6	Norway
Rootsi	3.8	34.0	62.1	1.1	9.6	89.2	2.5	22.3	75.1	Sweden
Soome	6.8	38.6	54.2	3.1	12.4	84.4	5.0	26.0	68.7	Finland
Taani	4.5	33.7	61.6	1.9	12.0	86.0	3.3	23.6	72.9	Denmark
Austria	4.7	39.8	55.4	5.5	13.7	80.7	5.1	28.1	66.7	Austria
Belgia	2.7	35.7	61.6	1.6	10.8	87.5	2.2	24.9	72.9	Belgium
Hispaania	6.4	41.1	52.4	3.6	13.2	83.2	5.3	30.2	64.5	Spain
Holland ^d	3.7	28.1	64.6	2.0	8.0	86.8	2.9	19.2	74.4	Netherlands ^d
Iirimaa	10.0	37.9	52.0	1.4	13.2	85.2	6.4	27.6	66.0	Ireland
Itaalia	4.8	39.2	56.0	3.3	17.8	78.9	4.2	30.8	65.0	Italy
Kreeka	11.6	29.9	58.5	14.1	10.5	75.3	12.6	22.5	64.9	Greece
Küpros	5.8	33.3	60.8	4.1	10.9	85.7	5.1	23.5	71.7	Cyprus
Luksemburg	2.7	28.8	68.5	1.3	6.6	90.8	2.2	19.9	78.0	Luxembourg
Malta	2.9	35.0	62.1	0.0	16.3	81.4	2.1	29.5	68.5	Malta
Portugal	11.5	41.1	47.4	12.7	19.5	67.7	12.1	31.2	56.7	Portugal
Prantsusmaa	4.6	35.2	59.8	2.7	12.6	84.3	3.7	24.8	71.0	France
Saksamaa	2.9	42.9	54.2	1.7	17.0	81.3	2.4	31.3	66.4	Germany
Suurbritannia	1.9	33.1	64.7	0.6	9.6	89.7	1.3	22.2	76.3	United Kingdom
Šveits	4.7	31.2	61.6	2.9	11.2	82.8	3.9	22.1	71.2	Switzerland
Bulgaaria	12.9	36.8	50.2	8.3	28.5	63.0	10.7	32.9	56.2	Bulgaria
Horvaatia ^d	16.2	38.5	45.2	17.6	19.9	62.5	16.8	30.2	52.9	Croatia ^d
Makedoonia ^d	21.9	36.1	42.0	22.2	30.7	47.1	22.0	33.9	44.0	Macedonia ^d
Moldova ^d	44.3	20.4	35.3	41.7	11.9	46.3	43.0	16.0	40.9	Moldova ^d
Poola	18.4	38.4	43.2	16.6	17.7	65.7	17.6	29.0	53.4	Poland
Rumeenia	32.2	35.4	32.4	33.0	26.0	41.0	32.6	31.1	36.4	Romania
Slovakkia	6.9	49.6	43.1	2.8	26.3	70.8	5.1	39.1	55.6	Slovakia
Sloveenia	9.8	45.2	44.0	9.7	25.1	64.3	9.6	35.9	53.3	Slovenia
Tšehhi	5.4	49.0	45.6	3.2	26.8	70.0	4.4	39.3	56.3	Czech Republic
Türgi ^d	24.4	26.3	49.3	58.5	13.4	28.1	33.9	22.8	43.4	Turkey ^d
Ukraina ^d	20.9	38.3	40.8	16.8	21.2	62.0	18.9	29.9	51.2	Ukraine ^d
Ungari	7.4	41.6	51.0	2.7	22.7	74.6	5.3	32.9	61.8	Hungary
Venemaa ^d	12.3	39.4	48.4	7.6	22.8	69.6	10.0	31.3	58.7	Russia ^d
Jaapan	...	...	...	...	...	...	4.3	28.0	67.8	Japan
Kanada	5.5	30.5	64.0	1.9	10.7	87.7	3.8	21.2	75.0	Canada
USA	2.3	29.1	68.6	0.8	9.4	89.7	1.6	20.0	78.4	USA
EL15	4.3	36.1	54.6	2.7	13.1	79.1	3.6	26.1	65.3	EU15
EL25	5.6	36.9	53.2	3.9	14.4	77.5	4.8	27.0	63.9	EU25

^a Majandussektoreid on tähistatud järgmiselt: I — primaarsektor: põllumajandus, metsandus, jahindus, kalapüük;
II — sekundaarsektor: mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, chitus;
III — tertsiaarsektor: teenindus.

^b Euroopa Liidu liikmesriikide puhul II kvartali andmed.

^c 2002.

^d 2003.

^a The sectors of economy have been designated as follows: I — primary sector: agriculture, forestry, hunting, fishing; II — secondary sector: mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction; III — tertiary sector: service activities.

^b For Member States of the European Union, the data are for the 2nd quarter.

^c 2002.

^d 2003.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 4.05.2005; Yearbook of Labour Statistics 2004. ILO; riiklikud allikad — national sources.

Töötus, 2001–2004 ^a
Unemployment, 2001–2004 ^a
(protsenti — percentages)

Riik	Töötuse määr ^b				Pikaajaliste töötute osatähtsus töötute hulgas ^c				Country
	Unemployment rate ^b				Share of long-term unemployment in total unemployment ^c				
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	
Eesti	12.4	9.4	10.7	10.0	46.2	51.6	42.2	52.4	Estonia
Leedu	16.8	13.0	12.9	11.3	56.0	56.6	44.1	53.3	Lithuania
Läti	13.1	13.2	10.6	9.9	59.1	42.3	45.1	44.6	Latvia
Island	3.7	5.3	...	...	...	...	...	...	Iceland
Norra	3.7	4.0	4.2	4.3	10.4	12.6	12.3	19.9	Norway
Rootsi	4.7	5.0	5.6	6.7	19.8	20.1	16.2	17.8	Sweden
Soome	10.3	10.4	10.5	10.4	23.6	21.2	21.4	21.1	Finland
Taani	4.2	4.3	5.4	5.2	22.2	19.7	19.9	22.6	Denmark
Austria	3.4	3.6	4.1	4.8	...	30.3	26.2	27.3	Austria
Belgia	6.2	6.9	7.7	7.4	51.7	49.6	46.3	49.6	Belgium
Hispaania	10.4	11.1	11.1	10.9	36.9	34.3	33.9	33.4	Spain
Holland	2.1	2.6	3.6	4.6	...	26.7	29.2	32.5	Netherlands
Iirimaa	3.7	4.2	4.5	4.5	33.5	29.4	35.5	34.3	Ireland
Itaalia	9.6	9.2	8.9	7.9	63.4	59.2	58.2	49.7	Italy
Kreeka	10.4	9.9	9.3	10.2	52.7	52.7	56.3	54.7	Greece
Küpros	4.0	3.3	4.1	4.3	21.4	20.1	23.9	28.0	Cyprus
Luksemburg	1.8	2.6	3.7	4.8	28.4	27.4	24.9	22.6	Luxembourg
Malta	7.1	6.9	7.5	7.2	43.3	38.2	34.3	50.9	Malta
Portugal	3.9	4.5	6.1	6.3	39.2	35.5	32.8	43.2	Portugal
Prantsusmaa	8.8	8.9	8.4	8.7	...	...	40.7	41.0	France
Saksamaa	7.8	8.5	9.8	10.7	50.4	47.9	50.0	51.8	Germany
Suurbritannia	4.7	5.0	4.8	4.6	27.8	23.1	23.0	21.4	United Kingdom
Šveits	2.5	2.9	4.1	4.3	29.3	21.7	25.4	33.1	Switzerland
Bulgaaria	19.9	18.1	13.7	12.0	63.1	65.5	66.9	57.4	Bulgaria
Horvaatia	15.8	15.1	13.9	...	...	63.4	59.3	...	Croatia
Makedoonia	30.5	31.9	36.7	...	...	...	...	...	Macedonia
Moldova	7.3	6.8	7.9	...	...	...	...	...	Moldova
Poola	18.4	19.9	19.4	19.1	50.1	54.4	55.1	53.7	Poland
Rumeenia	6.6	8.1	6.9	7.7	48.6	56.5	61.5	59.0	Romania
Slovakkia	19.4	18.7	17.1	18.6	58.3	65.3	66.2	63.9	Slovakia
Sloveenia	5.7	5.9	6.5	6.0	63.3	54.7	56.6	53.1	Slovenia
Tšehhi	8.0	7.0	7.5	8.2	52.8	50.5	48.9	51.0	Czech Republic
Türgi	8.4	10.3	10.5	...	...	...	...	...	Turkey
Ukraina	11.1	10.1	9.1	...	...	...	...	...	Ukraine
Ungari	5.7	5.6	5.8	5.8	44.8	44.7	40.5	45.0	Hungary
Valgevene ^d	2.3	3.0	3.1	...	...	...	...	...	Belarus ^d
Venemaa	9.1	...	...	...	...	...	...	...	Russia
Jaapan	5.0	5.4	5.3	4.7	...	...	...	...	Japan
Kanada	7.2	7.7	7.6	7.2	...	...	...	...	Canada
USA	4.7	5.8	6.0	5.5	...	...	...	...	USA
EL15	7.3	7.6	8.0	8.3	...	40.2	41.5	41.1	EU15
EL25	8.5	8.8	9.0	9.2	...	44.0	44.7	44.2	EU25

^a Euroopa Liidu liikmesriikide puhul II kvartali andmed.

^b Töötute osatähtsus tööjõus.

^c Töötuse kestus 12 kuud ja rohkem.

^d Registreeritud töötus.

^a For Member States of the European Union, the data are for the 2nd quarter of each year.

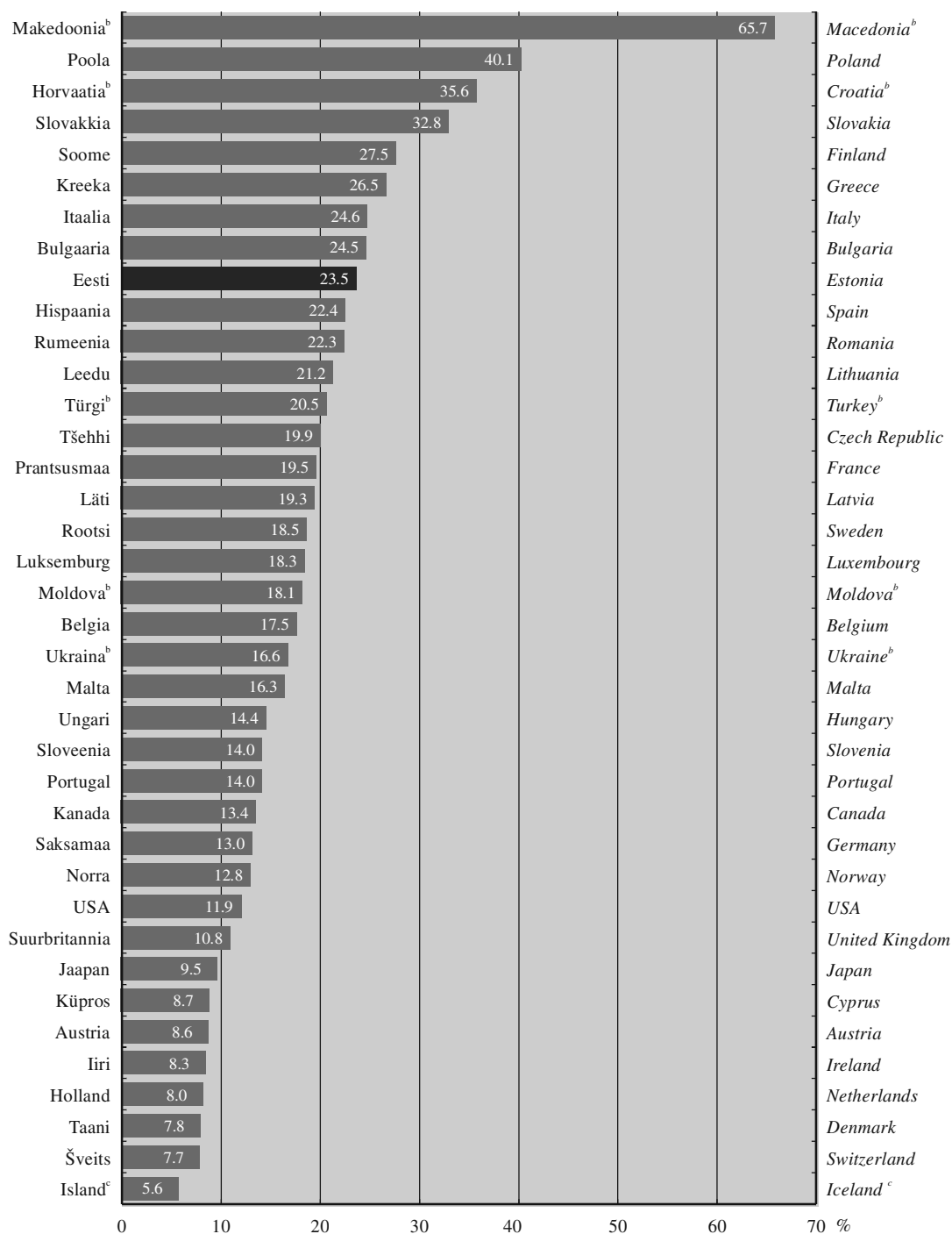
^b The share of the unemployed in the labour force.

^c Duration of unemployment 12 months and over.

^d Registered unemployment.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 3.05.2005; Yearbook of Labour Statistics 2004. ILO; riiklikud allikad — national sources.

15–24-aastaste töötuse määr, 2004 ^a
Unemployment rate of persons aged 15–24, 2004 ^a
(protsenti — percentages)

^a Euroopa Liidu liikmes- ja kandidaatriikide puhul II kvartal 2004.

^b 2003.

^c 2002.

^a For Member States and candidate countries of the European Union, the data are for the 2nd quarter of 2004.

^b 2003.

^c 2002.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 30.05.2005; Yearbook of Labour Statistics 2004. ILO; riiklikud allikad — national sources.

Tarbijahindade harmoneeritud indeksi aastamuutus, 1997–2004
Annual change of the harmonised index of consumer prices, 1997–2004
(muutus eelmise aastaga võrreldes, protsenti — change over previous year, percentages)

Riik	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Country
Eesti	9.3	8.8	3.1	3.9	5.6	3.6	1.4	3.0	<i>Estonia</i>
Leedu	8.8	5.0	0.7	0.9	1.3	0.4	-1.1	1.1	<i>Lithuania</i>
Läti	8.1	4.3	2.1	2.6	2.5	2.0	2.9	6.2	<i>Latvia</i>
Island	1.8	1.3	2.1	4.4	6.6	5.3	1.4	2.3	<i>Iceland</i>
Norra	2.6	2.0	2.1	3.0	2.7	0.8	2.0	0.6	<i>Norway</i>
Rootsi	1.8	1.0	0.6	1.3	2.7	2.0	2.3	1.0	<i>Sweden</i>
Soome	1.2	1.4	1.3	3.0	2.7	2.0	1.3	0.1	<i>Finland</i>
Taani	1.9	1.3	2.1	2.7	2.3	2.4	2.0	0.9	<i>Denmark</i>
Austria	1.2	0.8	0.5	2.0	2.3	1.7	1.3	2.0	<i>Austria</i>
Belgia	1.5	0.9	1.1	2.7	2.4	1.6	1.5	1.9	<i>Belgium</i>
Hispaania	1.9	1.8	2.2	3.5	2.8	3.6	3.1	3.1	<i>Spain</i>
Holland	1.9	1.8	2.0	2.3	5.1	3.9	2.2	1.4	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	1.2 ^a	2.1	2.5	5.3	4.0	4.7	4.0	2.3	<i>Ireland</i>
Itaalia	1.9	2.0	1.7	2.6	2.3	2.6	2.8	2.3	<i>Italy</i>
Kreeka	5.4	4.5	2.1	2.9	3.7	3.9	3.4	3.0	<i>Greece</i>
Küpros	3.3	2.3	1.1	4.9	2.0	2.8	4.0	1.9	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	1.4	1.0	1.0	3.8	2.4	2.1	2.5	3.2	<i>Luxembourg</i>
Malta	3.9	3.7	2.3	3.0	2.5	2.6	1.9	2.7	<i>Malta</i>
Portugal	1.9	2.2	2.2	2.8	4.4	3.7	3.3	2.5	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	1.3	0.7	0.6	1.8	1.8	1.9	2.2	2.3	<i>France</i>
Saksamaa	1.5	0.6	0.6	1.4	1.9	1.3	1.0	1.8	<i>Germany</i>
Suurbritannia	1.8	1.6	1.3	0.8	1.2	1.3	1.4	1.3	<i>United Kingdom</i>
Bulgaaria	...	18.7	2.6	10.3	7.4	5.8	2.3	6.1	<i>Bulgaria</i>
Poola	15.0 ^a	11.8 ^a	7.2 ^a	10.1	5.3	1.9	0.7	3.6	<i>Poland</i>
Rumeenia	154.9	59.1	45.8	45.7	34.5	22.5	15.3	11.9	<i>Romania</i>
Slovakkia	6.0	6.7	10.4	12.2	7.2	3.5	8.5	7.4	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	8.3	7.9	6.1	8.9	8.6	7.5	5.7	3.6	<i>Slovenia</i>
Tšehhi	8.0	9.7	1.8	3.9	4.5	1.4	-0.1	2.6	<i>Czech Republic</i>
Ungari	18.5	14.2	10.0	10.0	9.1	5.2	4.7	6.8	<i>Hungary</i>
EL15	1.7	1.3	1.2	1.9	2.2	2.1	2.0	2.0	<i>EU15</i>
EL25	2.6 ^a	2.1 ^a	1.6 ^a	2.4	2.5	2.1	1.9	2.1	<i>EU25</i>

^a Hinnanguline väärtus.

^a Estimated value.

Allikad — Sources. New Cronos. Eurostat. 10.05.2005; riiklik allikas — national source.

Sisemajanduse koguprodukt (SKP), 1999–2004
Gross domestic product (GDP), 1999–2004

Riik	SKP elaniku kohta jooksevhindades, 2004		Muutus püsivhindades eelmise aastaga võrreldes, %						Country
	<i>GDP per inhabitant in current prices, 2004</i>		<i>Change in constant prices over previous year, %</i>						
	EUR	PPS ^a	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Eesti	6 600	11 200 ^b	-0.1	7.8	6.4	7.2	5.1	6.2	Estonia
Leedu	5 200	10 700 ^b	-1.7	3.9	6.4	6.8	9.7	6.7	Lithuania
Läti	4 800	9 700 ^b	3.3	6.9	8.0	6.4	7.5	8.5	Latvia
Island	33 700	26 400 ^b	4.4	5.7	2.6	-2.1	4.2	5.2	Iceland
Norra	43 900	32 800 ^b	2.1	2.8	2.7	1.1	0.4	2.9	Norway
Rootsi	31 000	25 800 ^b	4.6	4.3	1.0	2.0	1.5	3.5	Sweden
Soome	28 600	25 600 ^b	3.4	5.1	1.1	2.2	2.4	3.7	Finland
Taani	36 000	27 100 ^b	2.6	2.8	1.3	0.5	0.7	2.4	Denmark
Austria	28 900	27 000 ^b	3.3	3.4	0.7	1.2	0.8	2.0	Austria
Belgia	27 200	26 300 ^b	3.2	3.9	0.7	0.9	1.3	2.9	Belgium
Hispaania	19 500 ^b	21 700 ^b	4.2	4.4	2.8	2.2	2.5	2.7 ^b	Spain
Holland	28 700 ^b	26 600 ^b	4.0	3.5	1.4	0.6	-0.9	1.4	Netherlands
Iirimaa	36 000 ^b	29 900 ^b	11.1	9.9	6.0	6.1	3.7	5.4 ^b	Ireland
Itaalia	23 300 ^b	23 400 ^b	1.7	3.0	1.8	0.4	0.3	1.2	Italy
Kreeka	15 000	18 300 ^b	3.4	4.5	4.3	3.8	4.7	4.2	Greece
Küpros	16 800	18 100 ^b	4.8	5.0	4.1	2.1	1.9	3.7	Cyprus
Luksemburg	56 500 ^b	48 400 ^b	7.8	9.0	1.5	2.5	2.9	4.5	Luxembourg
Malta	10 800	16 000 ^b	4.1	6.4	-1.7	2.2	-1.8	1.5	Malta
Portugal	12 900 ^b	16 300 ^b	3.8	3.4	1.7	0.4	-1.1	1.0	Portugal
Prantsusmaa	26 300 ^b	24 700 ^b	3.2	3.8	2.1	1.2	0.5	2.5 ^b	France
Saksamaa	26 800	24 300 ^b	2.0	3.2	1.2	0.2	0.0	1.6	Germany
Suurbritannia	28 700 ^b	26 700 ^b	2.9	3.9	2.3	1.8	2.2	3.1	United Kingdom
Šveits	38 800 ^b	28 700 ^b	1.3	3.6	1.0	0.3	-0.4	1.7	Switzerland
Bulgaaria	2 500 ^b	6 900 ^b	2.3	5.4	4.1	4.9	4.5	5.6	Bulgaria
Horvaatia	6 200 ^b	10 300 ^b	-0.9	2.9	4.4	5.2	4.3	3.7 ^b	Croatia
Makedoonia	...	...	4.3	4.5	-4.5	0.9	3.4	...	Macedonia
Poola	5 100 ^b	10 500 ^b	4.1	4.0	1.0	1.4	3.8	5.3	Poland
Rumeenia	2 700 ^b	7 000 ^b	-1.2	2.1	5.7	5.0	4.9	8.3 ^b	Romania
Slovakkia	6 200	12 000 ^b	1.5	2.0	3.8	4.6	4.5	5.5	Slovakia
Sloveenia	13 000	17 500 ^b	5.6	3.9	2.7	3.3	2.5	4.6	Slovenia
Tšehhi	8 600	15 800 ^b	1.2	3.9	2.6	1.5	3.7	4.0	Czech Republic
Türgi	3 400 ^b	6 400 ^b	-4.7	7.4	-7.5	7.9	5.8	7.7 ^b	Turkey
Ungari	7 900	13 700 ^b	4.2	5.2	3.8	3.5	3.0	4.0	Hungary
Jaapan	29 400 ^b	26 500 ^b	-0.1	2.4	0.2	-0.3	1.4	2.7	Japan
Kanada	25 000 ^b	29 500 ^b	5.5	5.3	1.7	3.2	2.0 ^b	2.8 ^b	Canada
USA	32 100	35 400	4.4	3.7	0.8	1.9	3.0	4.4	United States
EL15	25 400	24 300 ^b	2.9	3.6	1.7	1.0	0.8	2.3	EU15
EL25	22 300	22 300	2.9	3.6	1.7	1.1	0.9	2.4	EU25

^a PPS (ostujõu standard) — ostujõupariteetide (PPP) alusel Eurostat'i arvatav ühik, mis elimineerib hinnataseme erinevused riikide vahel ja näitab euro (EUR) tegelikku väärtust. PPP väljendab rahvusvaluuta tegelikku ostujõudu ja erineb ametlikust valuuta vahetuskursist.

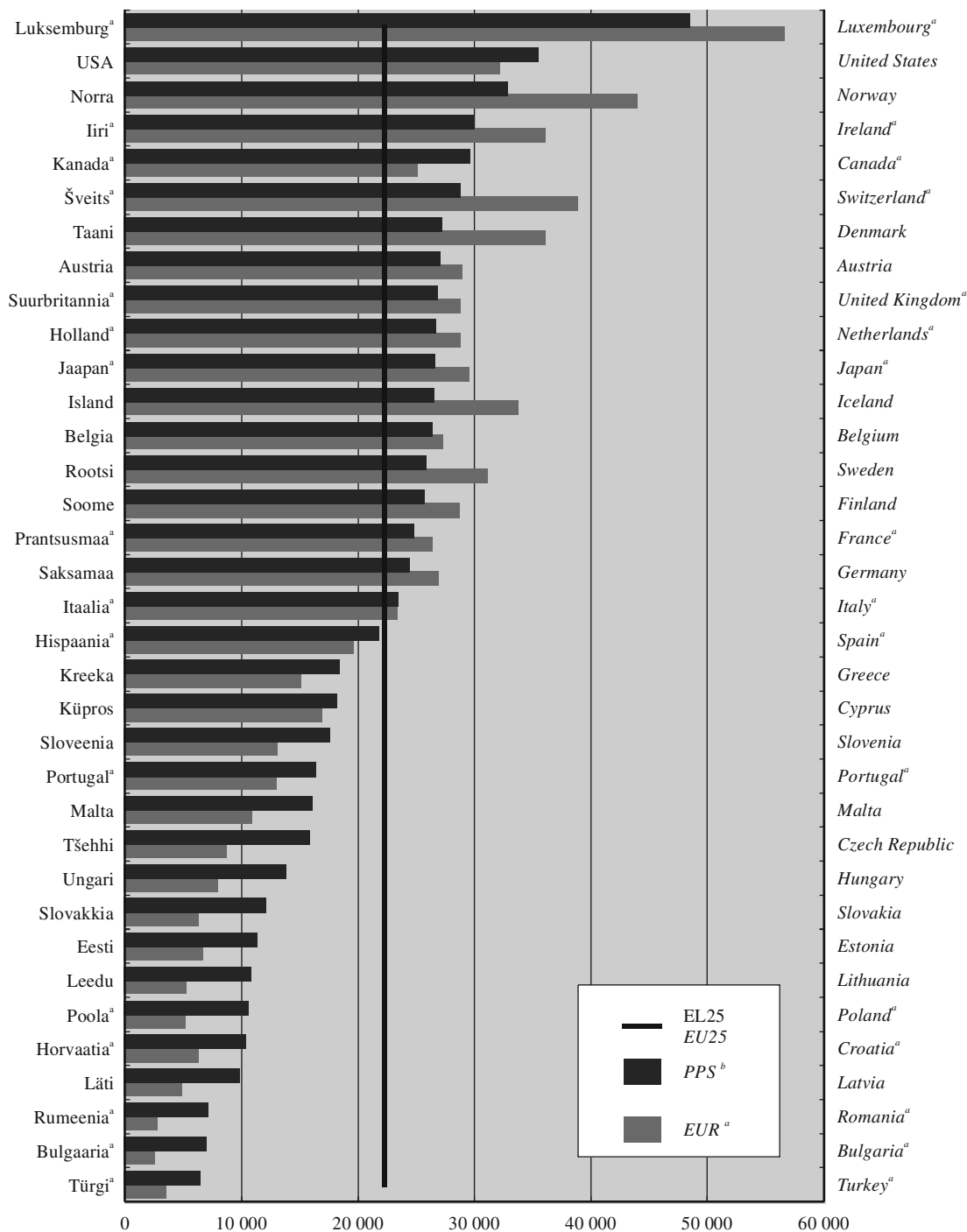
^b Prognosis.

^a PPS (purchasing power standard) — a unit, which is based on the Eurostat estimates of purchasing power parities (PPP). PPS eliminates the effects caused by the differences of price levels between the countries. PPP expresses the real purchasing power of national currency and differs from the official currency exchange rate.

^b Forecast.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 10.05.2005; riiklikud allikad — national sources.

SKP jooksevhindades elaniku kohta, 2004
GDP per inhabitant in current prices, 2004

^a Prognoos.

^b PPS — ostujõu standard, vt ka lk 420. 2004. aasta andmed põhinevad prognoosil, v.a USA ja Euroopa Liit keskmiselt.

^a Forecast.

^b PPS — purchasing power standard, see also p 420. Data on 2004 are forecasted, excl. USA and the European Union average.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 10.05.2005.

SKP komponentide osatähtsus tarbimismeetodil jooksevhindades, 2004
Share of components of GDP by expenditure approach in current prices, 2004
(protsenti — percentages)

Riik	Eratarbimis- kulutused ^a <i>Private consumption expenditure^a</i>	Valitsemissektori lõpptarbimis- kulutused <i>Final consumption expenditure of general government</i>	Kapitali kogumahutus põhivarasse <i>Gross fixed capital formation</i>	Sise- majanduse nõudlus <i>Domestic demand</i>	Kaupade ja teenuste eksport <i>Exports of goods and services</i>	Kaupade ja teenuste import <i>Imports of goods and services</i>	Country
Eesti	58.7 ^b	19.8	33.5	118.2	97.4	115.6	Estonia
Leedu	71.7	16.7	31.5	130.3	66.9	97.1	Lithuania
Läti	64.2	15.9	31.7	117.1	47.3	64.3	Latvia
Island	60.8	21.3	22.7	104.7	40.6	45.3	Iceland
Norra	52.5	21.8	21.4	97.0	40.6	37.6	Norway
Rootsi	47.5	23.1	16.1	85.4	55.9	41.3	Sweden
Soome	49.2	19.8	17.8	86.9	48.4	35.3	Finland
Taani	47.9	25.4	24.1	97.9	47.6	45.5	Denmark
Austria	54.1	18.5	22.3	94.7	52.6	47.2	Austria
Belgia	53.1	21.5	19.4	94.4	82.8	77.1	Belgium
Hispaania ^b	60.3	18.8	25.2	104.9	31.0	35.9	Spain ^b
Holland	49.4	24.0	20.4	93.7	74.0	67.7	Netherlands
Iirimaa ^b	45.7	14.3	19.8	79.1	103.4	82.5	Ireland ^b
Itaalia	60.7	17.8	20.6	99.6	28.7	28.3	Italy
Kreeka	67.9	14.8	27.5	110.4	22.6	32.9	Greece
Küpros	66.9	16.2	19.0	104.5	49.8	54.4	Cyprus
Luksemburg	42.1	17.8	20.9	81.8	144.2	126	Luxembourg
Malta	63.5	19.1	...	107.4	90.6	98.0	Malta
Portugal	64.8	19.6	24.0	109.2	38.9	48.1	Portugal
Prantsusmaa ^b	55.0	24.2	20.0	100.3	28.4	28.7	France ^b
Saksamaa	56.3	18.7	19.2	93.8	40.0	33.8	Germany
Suurbritannia	68.3	18.9	19.4	108.1	32.6	40.7	United Kingdom
Šveits	60.3	11.7	23.2	91.8	47.6	39.3	Switzerland
Bulgaaria	75.3	13.1 ^b	26.4 ^b	126.3	73.9	100.2	Bulgaria
Poola	62.0	15.1	19.9	97.8	39.3	37.1	Poland
Rumeenia ^b	78.0	12.2	26.1	123.7	59.4	83.1	Romania ^b
Slovakkia	51.3	19.2	24.5	98.3	97.6	95.8	Slovakia
Sloveenia	53.5	18.2	30.3	103.9	68.5	72.4	Slovenia
Tšehhi	53.6	21.2	33.9	113.4	96.3	109.7	Czech Republic
Türgi ^b	68.3	10.2	21.7	104.8	40.1	44.9	Turkey ^b
Ukraina ^c	69.3	7.9	19.9	97.3	58.6	56.0	Ukraine ^c
Ungari	57.4	20.7	27.3	103.7	97.0	100.8	Hungary
Valgevene ^c	57.1	21.4	25.4	105.1	65.2	69.1	Belarus ^c
Jaapan	55.5	17.4	24.1	97.2	13.1	10.2	Japan
Kanada ^b	56.9	19.0	22.0	99.4	41.4	40.8	Canada ^b
USA	70.0	13.9	21.3	106.5	11.7	18.2	United States
EL15	57.5	20.4	20.3	98.6	39.8	38.4	EU15
EL25	57.6	20.2	20.5	98.8	40.8	39.6	EU25

^a Kodumajapidamiste ja kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused.

^b Prognosis.

^c 2003.

^a Final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households.

^b Forecast.

^c 2003.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 10.05.2005; IMF. International Financial Statistics Browser. www.imfstatistics.org. 10.05.2005.

Jooksevkonto, 2001–2003
Current account, 2001–2003

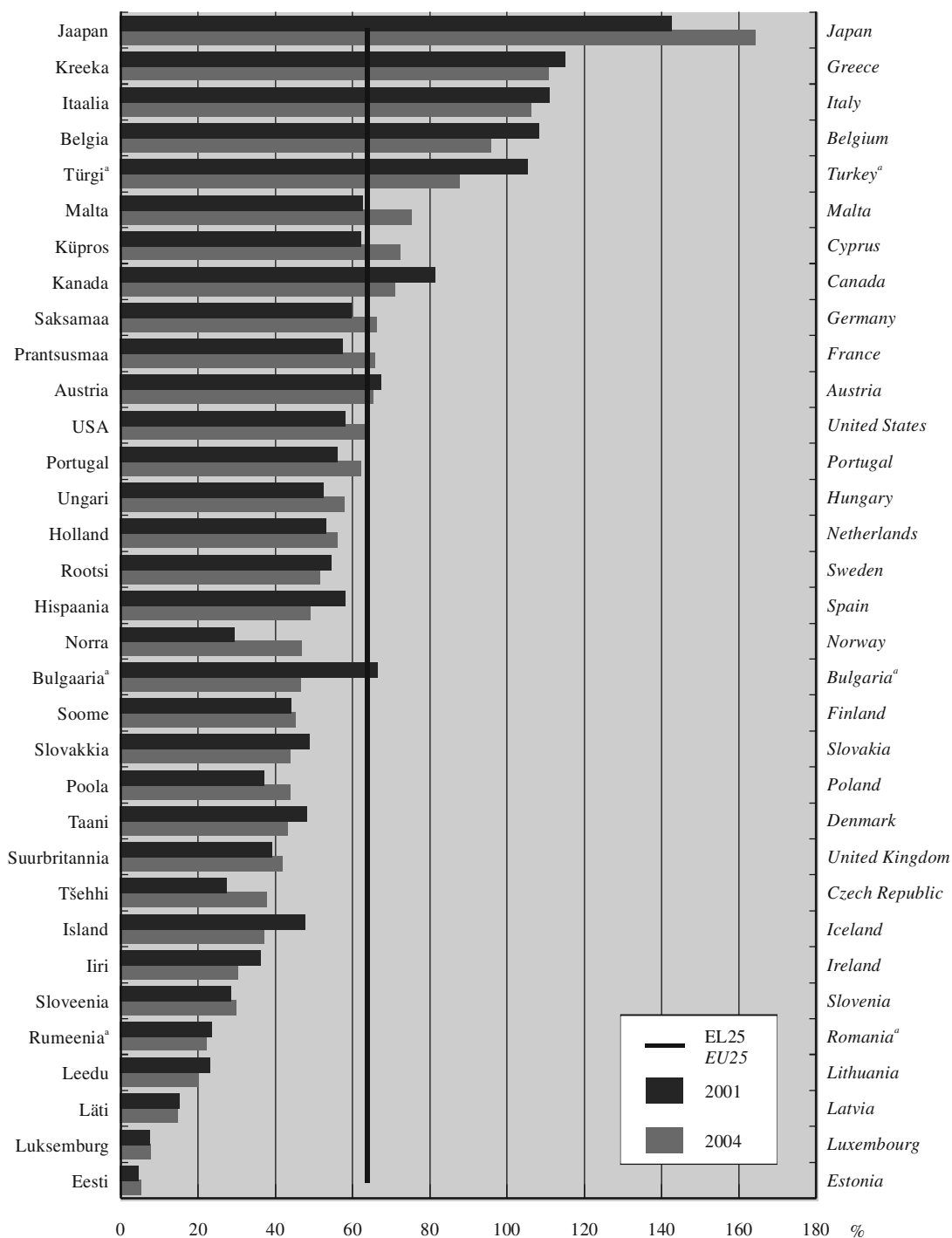
Riik	Jooksevkonto saldo, miljonit eurot <i>Current account balance, million euros</i>			Jooksevkonto saldo osatähtsus SKP-s ^a , % <i>Current account balance as a percentage of GDP^a</i>			Country
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	
Eesti	-376	-745	-1 059	(5.6)	(10.0)	(13.2)	Estonia
Leedu	-641	-698	-1 116	(4.7)	(4.7)	(6.9)	Lithuania
Läti	-709	-653	-811	(7.7)	(6.7)	(8.2)	Latvia
Norra	28 998	...	...	15.3	...	...	Norway
Rootsi	10 849	13 715	17 221	4.4	5.3	6.4	Sweden
Soome	9 597	10 641	5 978	7.1	7.6	4.2	Finland
Taani	5 383	3 676	5 017	3.0	2.0	2.7	Denmark
Austria	-4 132	747	-1 111	(1.9)	0.3	(0.5)	Austria
Belgia	...	24 274	20 545	...	9.3	7.6	Belgium
Belgia ja Luksemburg	20 806	26 957	22 508	7.5	9.5	7.7	Belgium and Luxembourg
Hispaania	-18 346	-16 881	-20 827	(2.8)	(2.4)	(2.8)	Spain
Holland	13 576	12 955	15 330	3.2	2.9	3.4	Netherlands
Iirimaa	-1 193	-1 616	-1 896	(1.0)	(1.3)	(1.4)	Ireland
Itaalia	-713	-10 041	-18 412	(0.1)	(0.8)	(1.4)	Italy
Kreeka	-10 478	-10 300	-9 888	(8.0)	(7.3)	(6.4)	Greece
Küpros	-441	-575	-405	(4.2)	(5.2)	(3.5)	Cyprus
Luksemburg	...	2 683	1 963	...	11.8	8.2	Luxembourg
Malta	-183	-46	-239	(4.4)	(1.1)	(5.7)	Malta
Portugal	-12 090	-9 388	-7 455	(9.9)	(7.3)	(5.7)	Portugal
Prantsusmaa	25 703	15 354	4 836	1.7	1.0	0.3	France
Saksamaa	1 749	45 671	48 063	0.1	2.1	2.2	Germany
Suurbritannia	-36 136	-29 034	-29 227	(2.3)	(1.7)	(1.8)	United Kingdom
Bulgaaria	-1 106	-929	-1 504	(7.3)	(5.6)	(8.5)	Bulgaria
Poola	-5 916	-5 298	-3 666	(2.9)	(2.6)	(2.0)	Poland
Rumeenia	-2 482	-1 612	...	(5.5)	(3.3)	...	Romania
Slovakkia	-1 950	-1 994	-244	(8.4)	(7.7)	(0.8)	Slovakia
Sloveenia	39	338	-91	0.2	1.4	(0.4)	Slovenia
Tšehhi	-3 654	-4 427	-4 937	(5.4)	(5.6)	(6.2)	Czech Republic
Türgi	3 785	-1 566	...	2.3	(0.8)	...	Turkey
Ungari	-3 604	-4 967	-6 579	(6.2)	(7.2)	(9.0)	Hungary
Jaapan	98 014	119 763	120 384	2.1	2.8	3.2	Japan
USA	-430 660	-501 209	-469 112	(3.8)	(4.5)	(4.8)	United States

^a Sulgudes olevad arvud viitavad jooksevkonto puudujäägile.

^a The figures shown in the brackets refer to the current account deficit.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 10.05.2005; IMF. International Financial Statistics Browser. www.imfstatistics.org. 10.05.2005; riiklikud allikad — national sources.

Valitsemissektori võla osatähtsus SKP-s, 2001, 2004
General government consolidated gross debt as a percentage of GDP, 2001, 2004

^a 2001, 2003.

^a 2001, 2003.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 10.05.2005.

Intressimäärad, 2002–2004

National interest rates, 2002–2004

(aastakeskmise, protsenti — annual average, percentages)

Riik	Hoiuse intressimäär ^a			Laenu intressimäär ^b			Country
	Deposit rate ^a			Lending rate ^b			
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	
Eesti	2.7	2.4	2.2	6.7	5.5	5.7	Estonia
Leedu	1.7	1.3	1.2	6.8	5.8	5.7	Lithuania
Läti	3.2	3.0	3.3	8.0	5.4	7.4	Latvia
Island	4.7	4.8	4.8	15.4	12.0	12.0	Iceland
Norra	6.5	2.1	1.5	8.7	4.7	4.0	Norway
Rootsi	2.3	1.5	1.0	5.6	4.8	4.0	Sweden
Soome	1.5	...	...	4.8	...	...	Finland
Taani	2.4	2.4	...	7.1	...	...	Denmark
Belgia	2.6	1.6	...	7.7	6.9	6.7	Belgium
Hispaania	2.5	...	...	4.3	...	...	Spain
Holland	2.8	2.5	2.3	4.0	3.0	2.8	Netherlands
Iirimaa	0.1	0.0	0.0	3.8	2.8	2.6	Ireland
Itaalia	1.4	0.9	...	5.8	5.0	...	Italy
Kreeka	2.8	2.5	2.3	7.4	6.8	...	Greece
Küpros	4.2	3.3	4.0	7.2	6.9	7.7	Cyprus
Malta	4.3	...	...	6.0	...	...	Malta
Prantsusmaa	3.0	2.7	2.3	6.6	6.6	6.6	France
Saksamaa	2.7	...	...	9.7	...	...	Germany
Suurbritannia	...	...	...	4.0	3.7	4.4	United Kingdom
Šveits	0.4	0.2	0.4	3.9	3.3	3.2	Switzerland
Bulgaaria	2.8	2.9	3.0	9.3	8.8	8.8	Bulgaria
Horvaatia	1.9	1.5	1.9	12.8	11.6	11.7	Croatia
Makedoonia	9.6	8.0	6.5	18.4	16.0	12.4	Macedonia
Moldova	14.2	12.6	15.1	23.5	19.3	20.9	Moldova
Poola	6.2	3.7	...	12.0	7.3	...	Poland
Slovakkia	6.6	5.3	4.1	10.3	8.5	9.1	Slovakia
Sloveenia	8.2	6.0	3.8	13.2	10.8	8.7	Slovenia
Tšehhi	2.0	1.3	1.3	6.7	5.9	6.0	Czech Republic
Türgi	50.5	37.7	24.3	...	...	...	Turkey
Ukraina	7.9	7.0	7.8	25.3	17.9	17.4	Ukraine
Ungari	7.4	11.0	9.1	10.2	9.6	12.8	Hungary
Valgevene	26.9	17.4	12.7	36.9	24.0	16.9	Belarus
Venemaa	5.0	4.5	3.8	15.7	13.0	11.4	Russia
Jaapan	0.0	0.0	0.1	1.9	1.8	1.8	Japan
Kanada	0.8	1.1	0.8	4.2	4.7	4.0	Canada
USA	1.7	1.2	...	4.7	4.1	4.3	United States

^a Residentide nõude-, tähtajalised või säästuhoiused.

^b Erasektori lühi- ja pikaajalised laenud.

^a Deposit rate usually refers to rates offered to resident customers for demand, time or saving deposits.

^b Lending rate is the bank rate that usually meets the short- and medium-term financing needs of the private sector.

Allikas — Source: IMF. International Financial Statistics Browser. www.imfstatistics.org. 11.05.2005.

Tööpäevade arvuga korrigeeritud tööstustoodangu mahuindeks, 2001–2004
Working-day adjusted volume index of industrial production, 2001–2004

Riik	Tööstus kokku ^a		Töötlev tööstus				Tööstus		Country
	Industry total ^a		Manufacturing				Industry		
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	
Eesti	110.18	119.52	133.11	142.54	111.51	121.52	135.23	147.29	Estonia
Leedu	115.98	119.56	138.83	153.89	115.78	119.13	135.86	152.02	Lithuania
Läti	108.31	115.25	123.16	131.13	108.89	116.01	125.19	132.17	Latvia
Norra	98.71	99.67	95.59	97.38	98.96	98.12	93.91	95.29	Norway
Rootsi	99.76	99.94	101.43	105.39	99.92	101.13	103.70	106.82	Sweden
Soome	101.89	104.11	105.38	109.83	101.47	103.68	104.07	108.99	Finland
Taani	101.56	102.99	103.18	103.08	101.89	102.93	102.23	101.89	Denmark
Austria	102.86	103.65	105.72	112.08 ^b	101.76	101.73	104.01	111.36 ^b	Austria
Belgia ^b	100.61	101.91	102.69	105.99	99.93	100.79	101.34	105.61	Belgium ^b
Hispaania	98.82	98.97	100.33	101.93	97.74 ^b	98.04 ^b	99.52 ^b	100.75 ^b	Spain
Holland	100.40	100.11	97.69 ^b	100.23 ^b	99.31	98.52	95.76 ^b	96.16 ^b	Netherlands
Iirimaa	110.25	118.48	124.37	124.96	110.37	118.66	124.13	124.30	Ireland
Itaalia	99.00	97.42	96.87	96.23	98.94	96.72	95.55	94.65	Italy
Kreeka	98.18	98.97	99.29	100.46	97.49	97.36	96.97	98.11	Greece
Küpros	101.97 ^b	106.40 ^b	108.51	109.28	100.80 ^b	103.99 ^b	104.63	104.88 ^b	Cyprus
Luksemburg	103.11	105.26	110.28	117.87	102.77	104.29	108.70	115.03	Luxembourg
Portugal	103.03	102.58	102.65	100.00	102.24	102.62	102.13	101.39	Portugal
Prantsusmaa	101.37	99.91	99.58	101.31	101.14	99.55	98.79	100.58	France
Saksamaa	100.08	99.08	99.50	102.52	100.37	99.25	99.48	102.64	Germany
Suurbritannia	98.33	95.90	95.79	96.03	98.36 ^b	95.36 ^b	95.80 ^b	97.08 ^b	United Kingdom
Šveits	99.26	94.18	94.25	98.52 ^b	98.84	93.69	93.57	98.21 ^b	Switzerland
Bulgaaria ^c	102.24	106.96	121.69	143.60	101.46	108.89	129.35	158.92	Bulgaria ^c
Poola	100.36	101.97	110.46	123.89	99.89	101.98	112.22	127.82	Poland
Rumeenia ^c	108.04	112.81	116.31	122.44	109.61	116.68	120.96	128.53	Romania ^c
Slovakkia	106.92	113.68	119.55	124.36	110.00	119.13	128.16	134.06	Slovakia
Sloveenia	102.22	104.40	105.38	109.37	103.12	99.82	105.98	110.00	Slovenia
Tšehhi ^b	112.87	118.21	125.02	136.49	114.19	120.26	127.09	140.14	Czech Republic ^b
Ungari	103.79	106.73	113.00	121.52	104.43	108.26	115.29	125.12	Hungary
Jaapan	93.67	92.62	95.40	100.47	93.06 ^c	91.94 ^c	94.86 ^c	100.06 ^c	Japan
USA	96.43	96.17	96.14	100.14	...	...	...	...	United States
EL15	100.02	99.21	99.46	101.14	99.97	98.94	99.07	100.91	EU15
EL25	100.21	99.59	100.20	102.35	100.15	99.33	99.84	102.17	EU25

^a Mäetööstus, elektrienergia-, auru- ja kuumaveearustus ning töötlev tööstus.

^b Esialgsed andmed.

^c Eurostati hinnang.

^a Mining, electricity, steam and hot water supply, and manufacturing.

^b Preliminary data.

^c Eurostat's estimate.

Allikas — Source: New Cronos. Eurostat. 16.05.2005.

Ekspord, import ja kaubavahetuse bilanss, 2003
Exports, imports and trade balance, 2003

Riik	Ekspord	Import	Kaubavahetuse bilanss	Ekspord	Import	Country
	miljonit eurot			elaniku kohta, eurot		
	<i>Exports</i>	<i>Imports</i>	<i>Trade balance</i>	<i>Exports</i>	<i>Imports</i>	
	million euros			per inhabitant, euros		
Eesti	4.00	5.73	-1.74	2 955	4 233	<i>Estonia</i>
Leedu	6.14	8.44	-2.31	1 778	2 443	<i>Lithuania</i>
Läti	2.56	4.63	-2.07	1 101	1 991	<i>Latvia</i>
Island	2.11	2.50	-0.39	7 288	8 635	<i>Iceland</i>
Norra	60.58	35.33	25.25	13 271	7 740	<i>Norway</i>
Rootsi	89.51	73.10	16.40	9 992	8 160	<i>Sweden</i>
Soome	46.81	37.14	9.67	8 979	7 124	<i>Finland</i>
Taani	59.56	51.09	8.47	11 049	9 478	<i>Denmark</i>
Austria	84.72	86.65	-1.93	10 432	10 670	<i>Austria</i>
Belgia	225.72	208.08	17.64	21 754	20 054	<i>Belgium</i>
Hispaania	134.09	177.69	-43.60	3 202	4 243	<i>Spain</i>
Holland	259.96	232.34	27.61	16 022	14 320	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	81.97	47.20	34.78	20 515	11 813	<i>Ireland</i>
Itaalia	258.19	257.09	1.10	4 482	4 463	<i>Italy</i>
Kreeka ^a	11.67	39.22	-27.55	1 060	3 563	<i>Greece ^a</i>
Küpros	0.42	3.59	-3.17	581	4 967	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	11.77	14.4	-2.63	26 158	32 004	<i>Luxembourg</i>
Malta	2.03	2.86	-0.82	5 093	7 175	<i>Malta</i>
Portugal	27.73	39.85	-12.12	2 656	3 817	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	341.86	345.25	-3.38	5 720	5 777	<i>France</i>
Saksamaa	661.55	531.92	129.63	8 015	6 445	<i>Germany</i>
Suurbritannia	269.28	345.46	-76.19	4 524	5 803	<i>United Kingdom</i>
Šveits	89.04	85.36	3.68	12 132	11 631	<i>Switzerland</i>
Bulgaaria	6.65	9.59	-2.94	850	1 226	<i>Bulgaria</i>
Poola	47.53	60.35	-12.83	1 244	1 580	<i>Poland</i>
Rumeenia	15.61	21.20	-5.59	718	975	<i>Romania</i>
Slovakkia	19.30	19.91	-0.61	3 588	3 701	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	11.28	12.24	-0.95	5 652	6 133	<i>Slovenia</i>
Tšehhi	43.03	45.24	-2.21	4 216	4 432	<i>Czech Republic</i>
Türgi	33.92	49.97	-16.04	480	707	<i>Turkey</i>
Ungari	37.65	42.14	-4.48	3 717	4 160	<i>Hungary</i>
Jaapan	391.40	326.00	65.40	3 067	2 554	<i>Japan</i>
Kanada	239.30	210.80	28.50	7 566	6 665	<i>Canada</i>
USA	624.40	1124.70	500.30	2 147	3 868	<i>United States</i>

^a 2003. aasta alguse rahvaarvu põhjal.

^a Based on 01.01.2003 population.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 10.05.2005; riiklikud allikad — national sources.

Põllumajandussaaduste tootmine, 1999, 2004
Agricultural production, 1999, 2004
(kilogrammi elaniku kohta ^a — kilograms per inhabitants ^a)

Riik	Teravili <i>Cereals</i>		Kartul <i>Potatoes</i>		Piim <i>Milk</i>		Country
	1999	2004	1999	2004	1999	2004	
Eesti	291	513	293	175	454	473	<i>Estonia</i>
Leedu	579	680	483	464	485	522	<i>Lithuania</i>
Läti	327	441	332	318	333	363	<i>Latvia</i>
Island	...	...	33	26	389	375	<i>Iceland</i>
Norra	274	293	86	74	357	332	<i>Norway</i>
Rootsi	557	664	112	95	373	358	<i>Sweden</i>
Soome	558	775	153	126	466	497	<i>Finland</i>
Taani	1 653	1 727	283	262	876	806	<i>Denmark</i>
Austria	602	606	89	84	423	421	<i>Austria</i>
Belgia	...	272	...	291	...	322	<i>Belgium</i>
Belgia ja Luksemburg	230	...	283	...	343	...	<i>Belgium-Luxembourg</i>
Hispaania	453	583	85	66	178	169	<i>Spain</i>
Holland	88	112	522	457	709	658	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	539	532	0	0	1 372	1 366	<i>Ireland</i>
Itaalia	370	386	36	35	228	203	<i>Italy</i>
Kreeka	425	417 ^b	80	77 ^b	184	179 ^b	<i>Greece</i>
Küpros	186	147	237	159	261	292	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	...	363	...	41	...	587	<i>Luxembourg</i>
Malta	29	29	96	58	133	117	<i>Malta</i>
Portugal	165	127	135	119	209	207	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	1 100	1 163	114	115	438	418	<i>France</i>
Saksamaa	542	616	147	157	346	340	<i>Germany</i>
Suurbritannia	373	374	120	101	253	245	<i>United Kingdom</i>
Šveits	148	114	68	67	544	532	<i>Switzerland</i>
Bulgaaria	639	747	69	77	207	200	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia	637	716 ^b	161	119 ^b	139	173 ^b	<i>Croatia</i>
Makedoonia	317	335	82	89	123	122	<i>Macedonia</i>
Moldova	499	645	77	89	137	180	<i>Moldova</i>
Poola	666	738	515	393	318	325	<i>Poland</i>
Rumeenia	758	1 064	176	186	209	278	<i>Romania</i>
Slovakkia	524	725	71	92	220	213	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	241	232	98	53	321	351	<i>Slovenia</i>
Tšehhi	674	815	137	105	275	256	<i>Czech Republic</i>
Türgi	439	477	91	67	153	147	<i>Turkey</i>
Ukraina	480	882	255	410	268	295	<i>Ukraine</i>
Ungari	1 111	1 673	117	64	209	197	<i>Hungary</i>
Valgevene	340	736	746	863	472	556	<i>Belarus</i>
Venemaa	368	517	214	257	221	216	<i>Russia</i>
Jaapan	97	98	23	20	67	65	<i>Japan</i>
Kanada	1 777	1 570	140	157	268	250	<i>Canada</i>
USA	1 235	1 319	80	70	272	264	<i>USA</i>
EL15	543	...	131	...	338	...	<i>EU15</i>

^a Rahvastik vastava aasta 1. jaanuaril.

^b 2003. aasta rahvaarvu põhjal.

^a Population as of 1 January of the corresponding year.

^b Based on 2003 population.

Allikas — Source: Faostat. FAO.12.05.2005; riiklik allikas — national source.

Põllumajandustoodangu indeks, 1999–2004 ^a
Index of agricultural production, 1999–2004 ^a
(1999–2001 = 100)

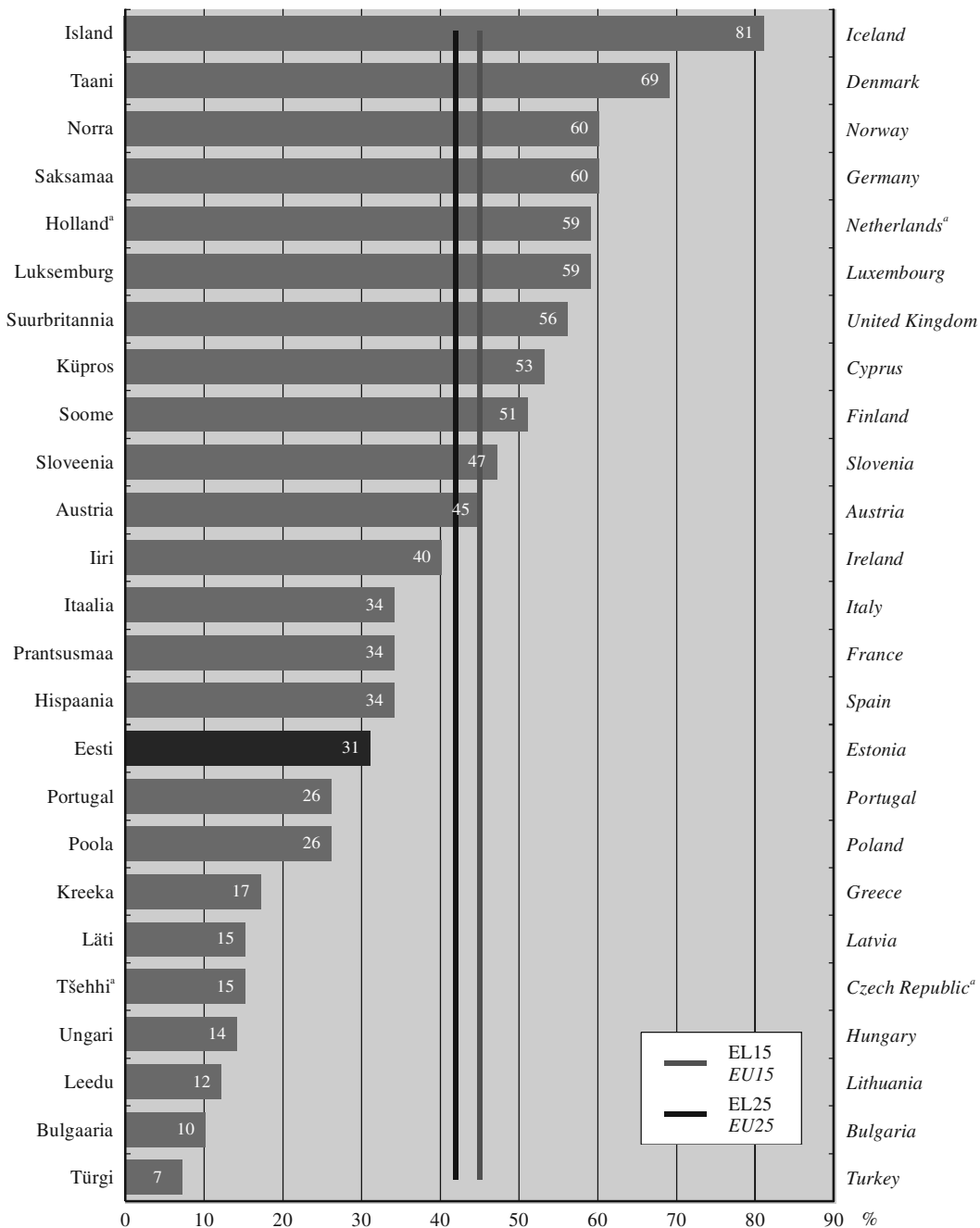
Riik	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Country
Eesti	105.0	98.2	96.8	99.6	106.6	108.9	<i>Estonia</i>
Leedu	98.3	106.6	95.1	103.9	115.1	108.5	<i>Lithuania</i>
Läti	101.0	99.0	100.0	109.0	108.5	118.4	<i>Latvia</i>
Island	98.0	101.1	100.9	103.5	104.0	103.1	<i>Iceland</i>
Norra	99.2	101.5	99.2	100.1	101.8	99.9	<i>Norway</i>
Rootsi	98.9	101.4	99.7	100.8	99.2	101.0	<i>Sweden</i>
Soome	95.4	102.8	101.8	104.9	101.2	106.7	<i>Finland</i>
Taani	99.5	100.0	100.5	99.6	100.6	99.7	<i>Denmark</i>
Austria	102.4	97.5	100.1	99.0	95.9	100.4	<i>Austria</i>
Belgia	0.0	103.6	96.4	100.5	97.7	101.5	<i>Belgium</i>
Hispaania	94.8	102.9	102.4	98.7	108.5	103.4	<i>Spain</i>
Holland	103.7	101.0	95.3	96.7	91.6	93.0	<i>Netherlands</i>
Iirimaa	102.1	99.2	98.7	95.2	96.3	98.4	<i>Ireland</i>
Itaalia	102.9	99.6	97.5	94.3	91.8	95.4	<i>Italy</i>
Kreeka	98.8	101.1	100.2	97.0	92.8	95.2	<i>Greece</i>
Küpros	98.6	101.8	99.5	102.0	104.6	105.3	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	0.0	109.8	90.2	101.3	97.3	94.2	<i>Luxembourg</i>
Malta	102.6	99.6	97.8	97.1	103.9	100.8	<i>Malta</i>
Portugal	103.8	100.9	95.3	101.5	97.2	101.0	<i>Portugal</i>
Prantsusmaa	103.4	101.3	95.4	101.3	94.3	100.0	<i>France</i>
Saksamaa	100.3	100.1	99.5	96.3	92.4	102.8	<i>Germany</i>
Suurbritannia	105.1	102.3	92.6	100.2	98.4	97.9	<i>United Kingdom</i>
Šveits	98.5	102.6	98.9	101.1	99.3	99.3	<i>Switzerland</i>
Bulgaaria	101.6	101.0	97.4	107.7	94.4	99.1	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia	105.5	95.5	99.0	107.7	92.2	102.6	<i>Croatia</i>
Makedoonia	103.9	102.8	93.3	84.6	94.0	95.6	<i>Macedonia</i>
Moldova	94.7	102.5	102.8	109.9	104.5	106.6	<i>Moldova</i>
Poola	99.7	98.0	102.3	101.1	99.3	107.0	<i>Poland</i>
Rumeenia	104.6	87.9	107.6	100.6	106.3	125.2	<i>Romania</i>
Slovakkia	108.1	91.3	100.6	105.1	89.6	110.7	<i>Slovakia</i>
Sloveenia	99.4	101.7	98.9	106.0	105.1	105.7	<i>Slovenia</i>
Tšehhi	101.7	97.2	101.1	96.4	85.8	104.1	<i>Czech Republic</i>
Türgi	99.5	104.3	96.2	100.7	102.5	104.7	<i>Turkey</i>
Ukraina	91.4	100.3	108.3	110.6	98.4	116.1	<i>Ukraine</i>
Ungari	94.8	93.5	111.6	97.4	96.0	110.2	<i>Hungary</i>
Valgevene	99.0	98.7	102.3	103.5	102.9	114.9	<i>Belarus</i>
Venemaa	95.9	100.0	104.1	115.2	109.6	114.2	<i>Russia</i>
Jaapan	100.8	100.5	98.6	99.2	94.8	97.8	<i>Japan</i>
Kanada	105.3	102.2	92.5	87.2	96.1	101.8	<i>Canada</i>
USA	99.1	101.2	99.6	98.8	101.2	107.3	<i>USA</i>
EL25	...	101.4	99.3	99.4	97.2	101.4	<i>EU25</i>

^a Indeksite aluseks on põllumajandustoodete väärtuseliselt kaalutud kogused, millest on maha arvatud seemneks ja loomade toitmiseks vajaminevad kogused. Põllumajandustoodete kogused on kaalutud 1999.–2001. aasta keskmiste rahvusvaheliste hindadega.

^a The FAO indices are based on the sum of price-weighted quantities of different agricultural commodities produced after deductions of quantities used as seed and feed weighted in a similar way. Production quantities of each commodity are weighted by 1999–2001 average international commodity prices and summed for each year.

Allikas — Source: Faostat. FAO. 12.05.2005.

Koduse Interneti-ühendusega leibkondade osatähtsus, 2004
Percentage of households who have Internet access at home, 2004

^a 2003.

^a 2003.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 13.05.2005.

Majutus, 2003 ^a
Accommodation, 2003 ^a

Riik	Majutuskohad		Voodikohad		Välismaalaste osatähtsus ööbimiste hulgas, % <i>Nights spent by non-residents as percentage of all nights, %</i>	Country
	arv	100 000 elaniku kohta	arv	1000 elaniku kohta		
	<i>Accommodation establishments</i>	<i>Bed places</i>	<i>number</i>	<i>per 1,000 inhabitants</i>		
	<i>number</i>	<i>per 100,000 inhabitants</i>	<i>number</i>	<i>per 1,000 inhabitants</i>		
Eesti	230	17	18 366	14	78.9	Estonia
Leedu	270	8	14 346	4	69.2	Lithuania
Läti	261	11	14 983	6	59.0	Latvia
Island ^b	273	95	14 009	49	77.0	Iceland ^b
Norra	1 099	24	143 798	32	28.0	Norway
Rootsi	1 765	20	184 771	21	22.9	Sweden
Soome	992	19	120 051	23	28.0	Finland
Taani	471	9	66 848	12	49.3	Denmark
Austria	14 708	181	566 274	70	74.7	Austria
Belgia	1 957	19	122 385	12	71.7 ^d	Belgium
Hispaania	17 102	41	1 451 922	35	60.0	Spain
Holland	2 908	18	180 158	11	50.8	Netherlands
Iirimaa	4 821	121	146 231	37	70.1 ^b	Ireland
Itaalia	33 480	58	1 969 495	34	41.0	Italy
Kreeka ^b	8 329	76	606 330	55	75.1	Greece ^b
Küpros	829	115	91 419	126	93.3	Cyprus
Luksemburg	307	68	14 638	33	93.5	Luxembourg
Malta	161	40	39 072	98	...	Malta
Portugal	1 934	19	245 778	24	68.5	Portugal
Prantsusmaa	18 217	30	1 206 558	20	37.5 ^d	France
Saksamaa	37 547	45	1 611 106	20	17.6	Germany
Suurbritannia	44 126	74	1 062 126	18	29.3	United Kingdom
Šveits ^b	5 643	77	259 004	36	57.4	Switzerland ^b
Bulgaaria	849	11	143 960	18	74.6	Bulgaria
Horvaatia ^c	832	19	193 538	44	85.6	Croatia ^c
Makedoonia ^b	150	7	16 488	8	40.5	Macedonia ^b
Poola ^d	1 547	4	134 323	4	38.2	Poland ^d
Slovakkia	838	16	55 326	10	48.4	Slovakia
Sloveenia	381	19	29 179	15	64.7	Slovenia
Tšehhi	4 374	43	225 288	22	58.3 ^d	Czech Republic
Ungari	2 261	22	158 634	16	58.0	Hungary

^a Hotellid, motellid ja külalistemajad.

^b 2002.

^c Rahvastik 2003. a alguses.

^d Esialgsed andmed.

^a Hotels, motels and similar establishments.

^b 2002.

^c Population as of 01.01.2003.

^d Preliminary data.

Allikad — Sources: New Cronos. Eurostat. 13.05.2005; riiklik allikas — national source.

Metoodika

Peatüki koostamisel oli riikide ja teemade valiku põhikriteeriume andmete võrreldavus.

Riikide võrdlemise teeb keeruliseks eri metoodika ja mõistete kasutamine. Et vähendada metoodilistest erinevustest tulenevat andmete kokk sobimatust, on iga tabel koostatud peamiselt ühe rahvusvahelise väljaande või andmebaasi põhjal, kus andmed on kõige uuemad ning mida on võimaluse ja vajaduse korral täiendatud riiklikest allikatest (riikide aastaraamatud, Interneti koduleheküljed, erialaväljaanded).

Rahvusvaheliste statistikaorganisatsioonide andmete aeganõudva kogumise ja töötlemise tõttu on "Riikide võrdluse" peatüki andmed aastaraamatu ülejäänud peatükkidest aasta varasemad. Kõige uuemad andmed on 2004. aasta kohta.

Riigid on rühmitatud geograafilise paiknemise järgi. Vaatluse all on peamiselt Euroopa riigid, võrdluseks on mõnede näitajate puhul lisatud ka Jaapani, Kanada ja USA vastavad andmed. 2004. aasta 1. mail liitus Euroopa Liidu 15 riigiga (Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Portugal, Prantsus-

maa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Suurbritannia ja Taani) 10 uut riiki — Eesti, Küpros, Leedu, Läti, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi ja Ungari. Kui tabelites ja joonistel on esitatud keskmised koondnäitajad, siis 15 vana (enne liitumist 1.05.2004) Euroopa Liidu riigi kohta on kasutatud lühendit EL15 ja pärast liitumist 25 riigi kohta lühendit EL25. Jätakuvalt on esitatud andmeid Bulgaaria, Rumeenia, Türgi ning SRÜ riikide kohta.

Eesti andmete allikas on enamasti Statistikaamet. Peatükis on kasutatud järgmisi rahvusvahelisi allikaid:

Eurostat — *Statistical Office of the European Communities* (Euroopa Liidu statistikaamet);
FAO — *Food and Agriculture Organization* (Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsioon);
ILO — *International Labour Organization* (Rahvusvaheline Tööorganisatsioon);
IMF — *International Monetary Fund* (Rahvusvaheline Valuutafond);
WHO — *World Health Organization* (Maailma Tervishoiuorganisatsioon).

Methodology

The choice of countries and statistical indicators is primarily determined by the comparability of data.

It is complicated to compare the data of countries, which use different methodologies and definitions. To reduce the incompliance of data resulting from differences in methodology, each table is based mainly on one international publication or database, where data is last updated and which are supplemented, wherever possible or needed, by figures taken from national sources (yearbooks, Internet web sites, special publications).

As the data collection and processing by international statistical organizations is fairly time-consuming, the data of this chapter are a year earlier than those of the other chapters of the yearbook. In general, the most recent data are for the year 2004.

The countries have been grouped by their geographical location. The data have been presented mainly for European countries, for comparison some data have been added for Japan, Canada and USA. On 1 May 2004, 10 new countries — Cyprus, Czech Republic, Estonia,

Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia and Slovenia acceded to the 15 Member States of the European Union (Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Portugal, Spain, Sweden, United Kingdom). If in the tables and on diagrams the average aggregates are presented, then for the 15 old (before accession as at 01.05.2004) countries of the European Union the abbreviation EU15 is used and after accession for the 25 countries the abbreviation EU25 is used. Continually the data are presented on Bulgaria, Romania, Turkey and CIS countries.

The data for Estonia were mainly provided by the Statistical Office of Estonia. The international sources used in this chapter are:

Eurostat — Statistical Office of the European Communities;
FAO — Food and Agriculture Organization;
ILO — International Labour Organization;
IMF — International Monetary Fund;
WHO — World Health Organization.

Mõisted

A

Aastakeskmise rahvaarv — pool elanike aasta alguse ja aasta lõpu arvu summast; kasutatakse ka kordajate arvutamisel.

Aastakeskmise tööga hõivatud isikute arv — kõigi ettevõttes töötavate isikute arv, olenemata nende töönädala pikkusest, sellest kas nad saavad tasu töö eest või mitte. Samuti ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed, äriühingute juhatuse ja nõukogu liikmed, ajutiselt töölt puuduvad inimesed, töövõtulepinguga töötavad isikud ja muud isikud, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas.

Aastakeskmise töötajate arv — isikud, kes töötavad tööandjale kokkuleppe (lepingu) alusel ja saavad töö eest tasu.

Abiellumuse üldkordaja — aasta jooksul registreeritud abielude arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Abielu kestus aastates — abielu juriidiline pikkus täisaastates.

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) — asümmeetriline digitaalne abonentliin; tehnoloogia, mis võimaldab tavalise telefoniliini kaudu edastada andmeid kiirusega 1,6–6,0 Mb/s, olenevalt info liikumise suunast.

Alaealine — alla 18-aastane isik.

Ambulatoorne abi — mittestatsionaarne tervishoiuteenus, mille korral patsiendi visiit tervishoiuasutusse on piiratud mõne tunniga ja ei ole vajalik ööpäevaringne viibimine haiglas.

Arsti ambulatoorne vastuvõtt — meditsiiniabi (tervishoiuteenust) vajava isiku pöördumine arsti poole tema vastuvõtuajal.

Arstliku ekspertiisi komisjon — raviasutuse juurde moodustatud komisjon, mille ülesanne on kindlaks määrata töövõime kaotus ja puude raskusaste.

Avaliku sektori elamufond — riigi ja munitsipaalomanduses eluruumid.

Avastatud kuritegu — kuritegu, mille toimepannud isik(ud) on välja selgitatud.

B

BHT₇ — hapniku kogus, mis on vajalik orgaaniliste ainete bioloogiliseks lagunemiseks seitsme päeva jooksul.

Bilansimaht — käibevara pluss finantsvara pluss põhivara võrdub lühiajalised kohustused pluss pikaajalised kohustused pluss omakapital. Põhivara sisaldab nii materiaalselt kui ka immateriaalselt põhivara ja kinnisarainvesteeringuid.

C

CIF-väärtus — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustusega importiva maa riigipiirini.

D

Dedveit — laeva täielik kandevõime ehk vabapardamärgi suvise süvisejooneni koormatud laeva lasti, varude, kütuse, sõitjate ja laevapere kogumass tonnides.

Digitaaltoode — kaup, mis tellitakse ja toimetatakse arvutisse Interneti kaudu, näiteks muusika, videod, mängud, arvutiprogrammid, *online*-ajalehed jm.

E

EDI (Electronic Data Interchange) — elektrooniline andmevahetus; tellimuste, arvete jm edastamine elektroonilisel kujul.

Eelarvetasakaal — tulud ja toetused kokku, millest on maha arvatud kulud ja antud netolaenu. Tulude ülekaal kuludest väljendab ülejääki, kulude ülekaal tuludest puudujääki.

Ehitushinnaindeks — indeks, mis väljendab baasaastale iseloomuliku ehitustegevuse maksumuse muutust ehitusplatsi otsekulude tasemel. Otsekuludes arvestatavad ressursid hõlmavad kolme põhigrupi — tööjõud, ehitusmasinad ja -materjal.

Ehitusmahuindeks — iseloomustab omal jõul Eestis tehtud ehitustööde maksumuse muutust püsivhindades.

Ehitustoimlad — mitteehitustevõtete struktuuriüksused, mis tegelevad ehitusega.

Ehitustööd — ehitusplatside ettevalmistamine; hoonete, rajatiste või nende osade ehitamine ja remont; ehitistesse seadmete paigaldamine; välis- ja siseviimistlus; ehitus- ja lammutusseadmete renti-mine koos operaatoriga.

Ehitustööde maksumus — tellijatele müüdüd ja oma tarbeks tehtud ehitustööde maksumus, mis sisaldab topehtarvestust alltöövõtutööde puhul.

Ekspordihinnaindeks — indeks, mis iseloomustab eksporditud kaupade hindade arengut.

Elektrienergia netootmine — brutootmine, millest on maha arvatud elektriijaamade omatarve.

Eluhoone — ühepereelamu, kahepereelamu, ridaelamu või mõni teine mitmepereelamu.

Elukoha puudumine — isikul ei ole kindlat elukohta, sellest tulenevalt ei tule ta eluga toime.

Eluruum — alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- ja ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.

Eluruumi pind — kompaktse, funktsionaalselt ühendatud ja elamiseks vajaliku ning sobiva elamispinna (tubade pind) ja abiruumide (köök, esik, WC, pesemisruum, vannituba, hall, garderoob, panipaik, sisseehitatud seinakapp, veranda, sahv, vaheruim jm) põrandapinna summa.

Elussünd — elusalt sündinud lapse ilmaletoomine, s.t elutunnustega lapse sünd sõltumata raseduse kestusest.

Energia lõpptarbimine — energia, mis on saadud ja tarbitud pärast kõiki vahepealseid muundamisi teisteks energialiikideks (elektrienergia, soojus, kütus).

Lõpptarbimisse ei kuulu energia kasutamine tooraineks, elektrijaamade omatarve ja kadu.

Energiabilansis on lõpptarbimine primaarenergiaga varustus, millele on lisatud muundatud energia tootmine, millest on maha arvatud tarbimine muundamiseks teisteks energialiikideks, energiasektori omatarve, tarbimine tooraineks ja kadu.

Energiabilans — energiaga varustuse ja tarbimise tasakaalustatus.

Eramu — eraisiku omanduses olev eluruum, mis võib olla ühepereelamu, kahepereelamu sektsioon või ridaelamu sektsioon.

Erasektori elamufond — füüsilistele isikutele ja erakapitalil põhinevatele juriidilistele isikutele, sealhulgas ka korteriühistu liikmetele ja elamuühistutele kuuluvad eluruumid.

Eratarbimiskulutused — residentide kulutused (sh arvestuslikud) kaupadele ja teenustele lõpptarbimise eesmärgil, sh kulutused nendele kaupadele ja teenustele, mis on müüdnud majanduslikult mitteoluliste hindadega.

Erihooldekodu — vaimuhaigete ja raske vaimupuudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

Esimese astme kohus — maa-, linna- ja halduskohus.

Esimese astme kuritegu — süütegu, mille eest on karistusseadustikus raskeima karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus üle viie aasta, eluaegne vangistus või sundlõpetamine (kriminaalkoodeks — üle 8 aasta).

(Esmas)haigestumus — protsess, mis näitab haiguse tekkimise kiirust rahvastikus. Seda mõõdetakse:

absoluutarvuga — uute haigusjuhtude ehk esmasjuhtude arv mingil ajavahemikul;

suhtarvuga — haigestumuskordaja, mis väljendab haigusjuhtude arvu rahvastikuarvu suhtes mingil ajavahemikul. Nakkushaiguste puhul registreeritakse iga haigusjuht kui esmasjuht.

Ettevõtete arv — tegutsevate ettevõtete arv ehk ettevõtted, kelle oli aruandeperioodil finantsmajanduslik tegevus (käive, kulud jne).

Ettevõtja — füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kaupade müük või teenuste osutamine on talle püsivaks tegevuseks, ning seaduses sätestatud äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts, tulundusühistu), välismaa äriühingu filiaal.

Ettevõtlussektor — kõik ettevõtted, organisatsioonid ja institutsioonid, kelle põhitegevus on kaupade või teenuste (v.a kõrgharidusalased) tootmine müügiks majanduslikult tasuva hinna eest, ning peamiselt neid teenindavad kasumitaotluseta erainstitutsioonid.

Extranet — suhtevõrk, ala ettevõtte sisevõrgus (intranetis), kuhu on lubatud siseneda ka valitud väliskasutajatel.

Extrastat — Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega peetava kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Extrastati andmed on fikseeritud tollideklaratsioonides, kasutatakse mõisteid **eksport ja import**. Kogu väliskaubandusstatistika (nii Extrastat kui ka Intrastat) koostamisel kasutatakse mõisteid **väljavedu ja sissevedu**.

F

Finantseerimine võlausaldaja järgi — kajastab kasutatavaid finantseerimisallikaid, nagu pangalaen, laenu valitsemissektori teistest eelarvetest, kasutatud välislaene ja emiteeritud võlakirju, Vabariigi Valitsuse omandireformi reservfondi vahendite kaasamist, samuti muutusi hoiustatud rahalistes vahendites.

FOB-väärtus — kauba maksumus, mis sisaldab tootmishinda ja neid kulutusi, mis on seotud kauba veoga eksporditava maa riigipiirini.

H

Haigla — asukoha, ehitise, administratiivse korralduse ja personali suhtes kehtestatud nõuetele vastav meditsiiniuasutus ööpäevaseks statsionaarse arstiabi andmiseks. Haiglad võivad anda ka ambulatoorset ja päevastatsionaarset arstiabi.

Heitunud isik — mittetöötav isik, kes sooviks töötada ja oleks valmis töö olemasolu korral ka kohe tööle asuma, kuid ei otsi aktiivselt tööd, sest on kaotanud lootuse seda leida.

Hiline lootesurm (surnultsünd) — vähemalt 500-grammise sünnikaaluga loote üsasisene surm pärast 22. rasedusnädalat.

Hooldusraie — metsakasvatustlik võte, mille eesmärk on reguleerida puistu liigilist koosseisu ja tihedust ning parandada kvaliteeti.

Hoone — maapinnaga püsikindlalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumiga ehitis.

Hulkurlus — elukohast ilma eesmärgita lahkumine ja seetõttu jäämine peavarju ja toiduta.

I

Igapäevane elukeskkond ehk tavakeskkond — isikliku elu- ja töö- või õppimiskoha ning muude tihti (vähemalt kord nädalas) külastatavate kohtade (kirik, kauplus, polikliinik) vahetus läheduses asuv ala. Igapäevasesse elukeskkonda kuuluvad ka suvilad ja maakodud, kui neid külastatakse vähemalt kord nädalas.

Imikusuremuskordaja — imikusurmade (alla aastaste laste surmade) arv 1000 sama aasta elussündinu kohta.

Imikusurm — alla-aastase elusalt sündinud lapse surm.

Impordihinnaindeks — indeks, mis iseloomustab imporditud kaupade hindade arengut.

Institutsionaalne üksus — väikseim majanduslike otsuste tegemise keskus, mida iseloomustab käitumise ühetaolisus ja otsustamiste autonoomia oma põhifunktsioonide teostamisel.

Intranet — sisevõrk, mis toimib samal alusel nagu Internet, kuid info on kättesaadav ainult asjaomase ettevõtte töötajatele.

Intrastat — Euroopa Liidu riikide vahelise kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Andmeid kogutakse Intrastati aruannetega, ekspordi ja impordi asemel kasutatakse mõisteid **kauba saabumine ja kauba lähetamine**.

Invaliidsuspension — vt Töövõimetuspension.

Investeeringud põhivarasse — vaadeldaval ajavahemikul soetatud ehituste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.

Isa tuvastus — näitab isa andmete sünniakti kandmise alust. Isa tuvastamata sünd on sünd, mis registreeriti ema avalduse alusel. Sel juhul sünniaktis andmed isa kohta puuduvad. Isa tuvastatud sünd on sünd, mis registreeriti kas abielutunnistuse, isaduse tuvastamise kohtuotsuse, vanemate ühise või isa sellekohase avalduse alusel.

ISDN (Integrated Services Digital Network) — integreeritud sideteenuste digitaalvõrk; ühendab ühel kandjal kõne- ja digitaalvõrguteenuseid nii, et klientidele saab pakkuda ühe "traadi" kaudu digitaalseid andmesideteenuseid ja kõneühendusi.

J

Jahipiirkond — jahimaa, mille pindala ühes ring-piiris on vähemalt 5000 hektarit.

Jooksevhinnad — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.

Juriidiline isik — täisühing, usaldusühing, osäühing, aktsiaselts, tulundusühistu, mittetulundusühing.

Justiitsministeeriumi Registrikeskus — riigiasutus, mis peab linna- ja maakohtute registriosakondade keskandmebaasi, Eesti ettevõttereegistrit ja nende liitude registrit.

Jõustunud kohtuotsus — kui apellatsioonkaebust või protesti ei esitatud, jõustub kohtuotsus nende esitamise tähtaja möödumisel. Apellatsioonkaebuse või protesti esitamisel jõustub kohtuotsus, kui seda ei tühistata, pärast kriminaalasja läbivaatamist kõrgemalseisvas kohtus.

Jäätmed — inimtegevuses tekkinud esemed, ained või nende jäägid, mida ei saa nende tekkeprotsessis või -kohas kasutada. Jäägid, mida taaskasutatakse vahetult nende tekkeprotsessis või -kohas, samuti õhku või vette paisatud jääkained pole jäätmed.

K

Kapitalirent — aruandeperioodil sõlmitud kapitalirendilepinguga omandatud materiaalse põhivara lepingujärgne koguväärtus ilma intressita.

Kasum majandustegevusest — ärikasum pluss finantstulud miinus finantskulud.

Kasumitaotluseta erasektor — kasumitaotluseta erainstitutsioonid (seltsid, ametiühingud, tarbijate ühendused jms), mis osutavad teenuseid üldsusele.

Kasumitaotluseta institutsionaalsed sektorid — riiklik sektor, kõrgharidussektor ja kasumitaotluseta erasektor kokkuvõetuna.

Kasumitaotluseta üksus — mittetulundusühing, sihtasutus, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus.

Kaudselt mõõdetavad finantsvahendusteened (FISIM) — nende finantsvahendusteened kaudne väärtus, mille eest finantsinstitutsioonid ei võta otseselt teenustasu.

Kaupade hulgimüük — müügitulu kaupade edasimüümiseest tööstus- ja kaubandustarbivatele, asutustele ja organisatsioonidele, k.a liisinguettevõtetele, kes müüvad kaupu edasi, kasutavad oma vajaduseks või tööstuslikuks tarbimiseks.

Kaupade jaemüügi mahuindeks püsivhindades — aruandeperioodi kaupade müük baasperioodi hindades väljendatuna protsentides; erinevate perioodide kaupade müügi võrreldavaks tegemisel on kasutatud tarbijahinnaindeksi vastava kaubagrupi hinnaindeksid.

Kaupade jaemüük — müügitulu kaupade edasimüümiseest kaupluste, kioskite, müügilettide, postimüügikaupluste ja oksjonite kaudu üksikisikutele isiklikuks tarbimiseks või majapidamises kasutamiseks.

Keskonnakaitse jooksevkulud — keskkonnakaitseks vajalikud kulutused tööjõule, energiale, materjalile, remondile jms, keskkonnakaitsevahendite rent, nende liisingu ja kindlustuse maksumus, kulutused saastetaseme mõõtmiseks ja seireks; samuti maksed teistele keskkonnakaitse teenuste ja kaupade eest (näiteks saastunud pinnase puhastamise, heitvee kanaliseerimise ja puhastamise, jäätmete veo jms eest).

Keskonnakaitseinvesteering — kulutused maale, hinnalistele ja pika kasutusajaga seadmetele, rajatistele jms, mida kasutatakse keskkonna saastamise vähendamiseks. Kui on soetatud nn toruotsa seadmed, mis takistavad heitmete pääsu keskkonda (nt õhupuhastusseadmed, veepuhastusseadmed jms), on investeering nende soetamismaksumus ilma pangalaenu intressideta. Kui tootmisprotsessis tekkivate heitmete koguse vähendamiseks muudetakse tehnoloogiat, siis vana tehnoloogia asendamisel uuega mõistetakse investeeringuna vana ja uue tehnoloogia maksumuse vahet, tehnoloogia osalisel muutmisel keskkonnakaitseks investeeritud summat.

Keskonnakaitsekulutused — kulutused, mille peamine eesmärk on ära hoida või vähendada ettevõtte majandustegevusest tingitud keskkonna saastumist või mõnel muul viisil kahjustumist ja kõrvaldada juba tekkinud saaste. Nimetatud kulutuste hulka ei arvata loodusvarade mobiliseerimise kulutusi ega töötingimuste parandamise kulutusi.

Keskonnakaitsetulud — tulu keskkonna saastumise vähendamisega seotud tegevuse kõrvalsaaduste ja keskkonnakaitse teenuste müügist (nt tasu jäätmeveo või heitvee puhastamise eest, tulu ümbertöötatud tootmisjäätmete müügist jms).

Keskmine brutokuupalk — tasu tegelikult töötatud aja eest ja tasu mittetöötatud aja eest, mille summa on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

Keskmine puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalkalle, millest tingituna vajab isik regulaarselt kõrvalabi või juhendamist vähemalt kord kuus.

Keskmine ravikestus statsionaaris — keskmine voodipäevade arv kõigi haigla statsionaarist lahkunute kohta aruandeaastal (sh teise haiglasse üleviidud ja surnud) sõltumata haiglaravi põhjusest.

Kinnisvara ostu-müügileping — ostu-müügileping, mille objekt (maatükk või hoonestusõigus) on kinnistusraamatusse kantud.

Kodune hoolimatus — olukord, kus omaksed suhtuvad isikusse hoolimatult, ükskõikselt, mistõttu isik vajab kõrvalabi.

Kogukasum — realiseerimise netokäive miinus kulud kokku (realiseeritud toodete kulud ja tegevuskulud).

Kohtvõrk (LAN) — arvutivõrk kasutaja territooriumil, piiratud geograafilisel alal.

Konsolideeritud koondeelarve — eelarve, mille puhul on eelarvete tuludest ja kuludest lahutatud valitsemis- sektorisesed sotsiaalmaksu ja muud jooksvad siirded.

Koolkodu — puudega kooliealiste laste elamise, hooldamise ja õpetamise asutus.

Kriminaalhooldusalune — tingimisi karistatud või tingimisi karistusest enne tähtaega vabastatud süüdimõistetut, kelle kohus on katseajaks kriminaalseaduses sätestatud korras kriminaalhooldaja järelevalve alla määratud.

Kumulatiivne protsent kogu netokäibest — nelikute summeeritud netokäivete osatähtsus kogu netokäibes.

Kuritegu — karistusseadustikus sätestatud süütegu, mille eest on füüsilisele isikule põhikaristusena ette nähtud rahaline karistus või vangistus ja juriidilisele isikule rahaline karistus või sundlõpetamine.

Kõrgeima astme kohus — Riigikohus.

Kõrgharidussektor — ülikoolid, tehnikakolledžid ja muud kõrgemad õppeasutused, nende kontrolli all olevad uurimisinstiituidid, katsejaamad ja kliinikud.

Käibe puhasrentaabilus — mõõdab puhaskasumit müügi ühe krooni kohta. Näitaja väärtus on väljendatud protsentides; mida suurem see on, seda rohkem kasumit on teenitud müügi ühe krooni kohta.

Külastaja — isik, kes reisib välja tavakeskkonnast mitte kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks ja kelle reisi peamine eesmärk ei ole sihtkohas tasustatav tegevus. Külastajad jagunevad turistideks ehk ööbivateks külastajateks ning ühepäevakülastajateks.

L

Lahutumuse üldkordaja — aasta jooksul registreeritud abielulahutuste arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Laps — 0–15-aastane leibkonnaliige.

Lastekodu ja perelastekodu — orbude ja vanemliku hoolitsuseta laste asenduskodu.

Legaalset indutseeritud abort (meditsiiniline abort) — jaguneb legaalseks ja terapeutiliseks abordiks. Legaalne abort on raseduse seaduslik katkestamine raseda naise soovil. Terapeutiline abort on raseduse katkestamine meditsiinilistel näidustustel.

Leibkond — ühises põhieluruumis (ühisel aadressil) elavate isikute rühm, kes kasutab ühiseid raha- ja/või toiduresse ja kelle liikmed ka ise tunnistavad end ühes leibkonnas olevaks. Leibkonna võib moodustada ka üksikisik.

Leibkonnapea (vastutav leibkonnaliige) — täisealine leibkonnaliige, kes on pikema aja jooksul toonud leibkonda suurima sissetuleku.

Lepingute väärtus — ostu-müügilepingutega võõrandatud kinnis- ja vallasvara lepingujärgne maksumus.

Levimus — protsess, mis näitab uute (ehk esmasjuhtude) ja vanade haigusjuhtude esinemust rahvastikus mingil ajamomendil.

Linnaleibkond — linnas või alevis elav leibkond.

Lisakaristus — kuriteo eest võib mõista ühe põhikaristuse, millega võib ühendada ühe või mitu lisakaristust, üht liiki karistusi ei saa samal ajal mõista põhi- ja lisakaristusena. Lisakaristusena võib kohus mõista rahatrahvi, teataval ametikohal töötamise või teataval tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmise ja riiklike teenetemärkide kandmise õiguse äravõtmise.

Lisandväärtus — 1. Toodang rahalises väljenduses, millest on maha arvatud vahetarbimine.

2. Lisandunud väärtus, mis on loodud tootmisprotsessis ja mis on kirjendatud kas tegevusala järgi või kõigi residentide ulatuses.

Loomulik iive — aasta jooksul sündinute ja surmude arvu vahe. Positiivne loomulik iive näitab sündide ülekaalu, negatiivne surmade ülekaalu.

Loomuliku iibe üldkordaja — loomulik iive aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta. Arvutatud sündimuse ja suremuse üldkordajate vahena.

Lähetusturism — Eesti püselelanike reisimine Eestist välja ja viibimine väljaspool tavakeskkonda.

M

Maaleibkond — alevikus või külas elav leibkond.

Majanduslikult aktiivne rahvastik ehk tööjõud — isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama (hõivatute ja töötute summa).

Majanduslikult passiivne ehk mitteaktiivne rahvastik — isikud, kes ei soovi töötada või ei ole selleks võimelised.

Majutuskohas majutatu — turist ehk ööbiv külastaja, kes ööbib vähemalt ühe öö kollektiivmajutuse kohas.

Majutuskoht — koht, kus külastajatele pakutakse ööbimisvõimalust toas või muus majutusüksuses. Majutuskohal peab olema ühtne äriplaneerimine, ka sel juhul, kui eesmärk ei ole kasumit teenida. Pakutatavate kohtade arv majutusüksuses peab võimaldama majutada ühel ajal perekonnast suuremat gruppi (vähemalt 5 kohta).

Majutuskohti liigitatakse järgmiselt: hotell, motell, külalistemaja, hostel, puhkeküla ja -laager, puhkemaja, külaliskorter, kodumajutus.

Turistide majutamise üksused on jaotatud kahte põhigrupi: kollektiivmajutus (teenindavad turistide äriüksustena) ja eramajutus. Majutusstatistika kajastab ainult kollektiivmajutuskohtade andmeid.

Maksebilanss — statistiline aruanne, mis summeerib konkreetse riigi teatud perioodil sooritatud majandustehingud ülejäänud maailmaga.

Maksukohustuslaste register — Maksu- ja Tolliameti juures peetav register, kuhu kantakse kõik maksukohustuslased alates 1999. aastast.

Materiaalne põhivara soetamismaksumuses — maa, ehitised (hooned ja rajatised), masinad ja seadmed, tööriistad, sisseseade ja muu inventar, lõpetamata ehitised, ettemaksud materiaalse põhivara eest, arvestades ümberhindlusi.

Materiaalse põhivara jääkmaksumus — soetamis- maksumus, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum.

Mediaan — niisugune väärtus, millest pool väärtustest on suuremad ja pool väiksemad.

Mediaanleibkonna sissetulek/kulutused — keskmise leibkonna sissetulek/kulutused leibkonnaliikme kohta, kui leibkonnad on leibkonnaliikme kohta saadava sissetuleku või tehtud kulutuste kasvamise järgi järjestatud (nn variatsioonrida).

Merelaevade punkerdamine — laevade kütusetarbimine välisvetes.

Mitteeluhoone — hoone, mis ei ole mõeldud alaliseks elamiseks.

Mitterahaline sissetulek — palgatöö eest, tõise tegevuse eest või kingitusena saadud tarbekaupad ja teenused arvestatuna rahalisse väärtusesse.

Mitterahaline tarbimine — mitterahalise sissetuleku ja omatoodetud toiduainete tarbimine arvestatuna rahalisse väärtusesse.

Mittetulundusühingute ja sihtasutuste register — Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohu juures peetav register, kuhu alates 1. oktoobrist 1996 registreeritakse mittetulundusühinguid ja sihtasutusi.

Modem — arvutit telefoniliiniga ühendav seade, mis muudab saatja poolel arvuti saadetud digitaalsignaali tavalises telefoniliinis edastatavateks helisignaalideks ja vastuvõtja poolel muudab need helisignaaliid uuesti digitaalseks.

Muundatud energia — energia, mis on saadud primaarenergia muundamisel. Siia kuuluvad elektrienergia ja soojus ning kütusest turbabrikett, põlevkiviõli, põlevkivikoks ja generaatorigaas.

N

Neonataalsurm — imiku surm nelja esimese elunädala jooksul.

Netosissetulek (disponeeritav tulu) — rahaline ja mitterahaline netosissetulek palgatöö eest ning põllumajandusliku ja mittepõllumajandusliku individaalse tõise tegevuse eest, omanditulu, pension ja mitmesugused sotsiaaltoetused, abiraha, stipendium ja muu tulu (vt Muu tulu).

Neto-tootemaksud — tootemaksud, millest on maha arvatud tootesubsiidiumid.

Noortekodu — lastekodust, hälvikute erikoolist, koolkodust pärit või vanemliku hoolitsuseta üle 15-aastaste noorte elamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

O

Omavalitsustel tehtud ehitustööd — ehitustööde maksumus ilma Eestis osetud alltöövõtutööde ja välisriikidesse tehtud ehitustööde maksumuseta, pluss/miinus lõpetamata ehituse varude muutus.

Omanditulu — sissetulek kinnisvara rentimisest, nii hoiuste kui ka väärtpaperite (aktsiad, võlakirjad) kasvikutulu ning tulu intellektuaalselt omandilt (autoriõigus jms).

Omaniku liik — omaniku liikide jaotus on aluseks ettevõtjate klassifitseerimisele, lähtudes nende kapitali-osalusest (häälteenamuse kuuluvusest) äriühingus.

Oodatav eluiga — mingis vanuses keskmiselt elada jäävate aastate arv elutabeli järgi, kui suremus ei muutuks. 0 aasta vanuses — oodatav eluiga sünnimomendil.

Oodatav õpiaeg aastates — õppeaasta vanusejärgsetest määrdest tulenev õppija oodatav keskmine hariduse omandamisele kulutatav aeg aastates. Oodatav õpiaeg leitakse õppijate vanusejärgsete määrade summuna üle kõikide haridusliikide üheaastase sammuga. Õpiaja hulka ei ole arvestatud alusharidusele kulutatud aastaid. Niisiis on see näitaja suurem riikides, kus kooliminekuiga on varasem.

Orb — laps, kelle mõlemad vanemad on surnud.

Otseinvesteering — rahapaigutus, millega kaasneb investori oluline osalus ning otsustav hääleõigus otseinvesteeringuettevõtja juhtimisel, mis moodustab 10% või enam ettevõtja aktsia- või osakapitalist. Vastavalt rahvusvahelisele standardile kajastatakse otseinvesteeringutena ka laenusuhteid ja muid rahapaigutusi ettevõtja ja temas olulist osalust omavate investorite vahel, k.a kaubanduskrediit.

P

Palk — tasu, mida tööandja arvestab kõikidele isikutele aruandeperioodil tehtud töö eest.

Perinataalsurm — perinataalperioodil (algab 22. rasedusnädala möödumisel ja lõpeb 0–6 päeva pärast sündi) esinenud surnultsünni või surmajuht.

Prahtimine — laeva rentimine.

Primaarenergia — naturaalsest allikast saadud energia, mida tarbitakse teisteks energialiikideks muundamata. Eestis toodetavast kütusest kuuluvad siia põlevkivi, küteturvas, küttepuud, puidujäätmed ja biogaas; imporditavast kütusest kivisüsi, maagaas, vedelgaas, raske kütteõli, kerge kütteõli, diislikütus, autobensiin ja lennukipetrol.

Primaarenergiaga varustus — kogutarbimine, kaasa arvatud kadu hoidmisel ja jaotamisel. Energiabilansis on primaarenergiaga varustus varu aasta alguses, millele on lisatud primaarenergia tootmine ja import, millest on maha arvatud eksport, merelaevade punkerdamine ja varu aasta lõpus.

Primaarsektor — põllumajandus, jahindus, metsamajandus, kalapüük.

Puhaskasum — aruandeaasta puhaskasum (-kahjum) on kasumiaruande kõigi tulusummade ja kõigi kulusummade vahe.

Puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle.

Põhikaristus — kohus võib mõista järgmisi põhikaristusi: rahaträhv, teataval ametikohal töötamise või teataval tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmine, arest, vabadusekaotus (ka tingimisi).

Põhiline eluruum — eluruum, kus isik veedab või on pikema aja jooksul veetnud (suurema aja aastast või suurema osa töö- või õpinguvabast ajast). Abielus või

vabaabielus isiku põhiline eluruum on see, kus ta veedab suurema osa partneri või/ja lastega koos oldud ajast.

Põllumajanduslik kodumajapidamine — majandusüksus, kus põllumajandusmaad on vähem kui üks hektar, kuid on vähemalt 50 ruutmeetrit köögiviljamaad või kolm viljapuud või kuus marjapõõsast või kümme küülikut või kümme kodulindu või teisi põllumajandusloomi või kolm mesipuud ja kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt oma tarbeks.

Põllumajanduslik majapidamine — ühtse tehnilise ja majandusliku juhtimisega tootmisüksus, kus on vähemalt üks hektar põllumajandusmaad või kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt müügi (olenemata maa suurusest).

Päevastatsionaar — haigla või ambulatoorse arstiabi-asutuse juures asuv tervishoiuasutuse allüksus, kus antakse arstiabi haigetele, kes vajavad terviseuuringuid, ravi protseduure (sh operatsioone), ning nende järgset jälgimist. Haige viibib päevaravil rohkem kui 6 tundi päevas.

Püsivhinnad — hinnaindeksiga deflateeritud jooksevhinnad.

R

Rahvapension — pension, mis määratakse isikule, kelle ei ole õigust vanadus-, töövõimetus- või toitjakaotuspensionile nõutava pensioniõigusliku või pensionikindlustusstaadi puudumise tõttu.

Rahvus — rahvuse andmed tuginevad isiku enesemääramisele. Lapse rahvuse määramisel on aluseks ema rahvus.

Raske majanduslik olukord — olukord, kus inimene ei tule eluga toime seoses tulude puudumisega, õnnetusega peres, pereliikme surmaga jms.

Raske puue — inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.

Ravikindlustus — tervise säilitamise, haigusest või vigastusest tingitud ajutise töövõimetuseloleku ja ravikulude tasumise ning raseduse ja sünnituse korral hüvitise maksmise riiklikult tagatud süsteem.

Realiseerimise netokäive — kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise. Müügitulu võrdub saadud või saadaoleva tasuga ja arvestatakse tekkepõhiselt. Tabelites esitatud näitaja "realiseerimise netokäive" sisaldab dotatsioone, s.o riigi- ja kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine, finantsabi.

Rehabilitatsioonikeskus — erivajadustega isikutele ööpäevast või päevast aktiivset rehabilitatsiooniteenust osutav asutus.

Reisifirma — äriregistris registreeritud ettevõtja, kelle põhi- või kõrvaltegevusala Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) põhjal on reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus (6330) või kes on kantud majandustegevuse registrisse turismi tegevusalale.

Remondi- ja rekonstrueerimistöde hinnaindeks — indeks, mis iseloomustab nimetatud töödele iseloomuliku

ehitustegevuse maksumuse muutust ametihoonete puhul ehitusplatsi otsekulude tasemel.

Remonttööd — ehitustööd hoone/rajatise või selle konstruktsioonide (alused, kandekonstruktsioonid, piirdekonstruktsioonid, tehnosüsteemid jm) taastamiseks. Remondi tulemusena pikeneb remonditud põhivara eluiga ja/või suureneb selle väärtus.

Resident — institutsionaalne üksus, millel on riigis majanduslikke huviseid. Majanduslik huvi tähendab majanduslikku seotust riigi majandusterritooriumiga (nt seal asuvad tootmishooned).

Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register — Rahandusministeeriumi juures peetav register, kuhu alates 1999. aastast registreeritakse valitsusasutusi ja valitsusasutuste hallatavaid riigiasutusi.

Riiklik sektor — kõik riigi tegevusüksused, kes osutavad ühiskonnale üldteenuseid (v.a kõrgharidus), samuti riigi rahastatavad ja kontrollitavad kasumitaotluseta institutsioonid.

S

SDSL (*Symmetric Digital Subscriber Line*) — sümmeetriline digitaalne abonentliin; tehnoloogia, mis võimaldab tavalise telefoniliini kaudu edastada andmeid kiirusega kuni 1,5 Mb/s.

Seaduslikust abielust sündinu — laps, kelle isa andmed on sünniakti kantud abieluakti alusel.

Segatüüpi hoolekandeaustus — asutus, kus erinevat hooldamist vajavatele inimestele on ette nähtud eraldi osakonnad.

Sekundaarsektor — mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus.

Siirded — ressursside ümberjaotamine. Siirded jaotatakse kaheks: riigi ja/või kohaliku omavalitsuse raha ümberjaotamine (pensionid, töötü abiraha, lastetoetus, töövõimetus hüvitis jms) ja eraomandusse kuuluvate vahendite ümberjaotamine (alimendid, elatusrahad, kingitud raha jms).

Sisekülastaja — Eesti püsielanik, kes reisib Eesti piires, kuid viibib väljaspool tavakeskkonda.

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) tootmise meetodil turuhindades — residentide toodetud lisandväärtuste summa kogurahvamajanduse ulatuses, millele on lisatud neto-tootemaksud.

Siseveod — veod Eesti piires.

Sissetulek palgatööst — töötasu (palk, avanss, preemia) põhitöökohast ja kohakaasluusest, puhkusetasu ilma tulumaksuta.

Standarditud suremuskordaja — suhtarv, mida kasutatakse rahvastiku suremuse võrdlemiseks, et kõrvaldada rahvastiku soo-vanuskooesseisu erinevuse mõju. Arvutatud aastal 1976 avaldatud Euroopa standardrahvastiku vanusjaotuse alusel, et võrrelda, milline oleks suremus juhul, kui Eesti rahvastiku vanusjaotus oleks samasugune kui standardrahvastikul. Kordaja arvutamisel on teadmata vanusega surnud liidetud vanuserühma 85+ hulka.

Statistiline profiil — majanduslikult aktiivsete institutsionaalsete üksuste andmebaas, mida Statistikaamet kasutab üldkogumina majandusstatistikas 1994. aastast.

Summaarne sündimuskordaja — keskmine elussündinud laste arv naise kohta tema elu jooksul, kui kehtiksid konkreetse aasta sündimuse vanuskordajad. Summaarne sündimuskordaja on aasta vanuskordajate summa (5 aasta vanuserühmade puhul korrutatuna viiega).

Suremuse soo-vanuskordaja — (suremuskordaja soo ja vanuse järgi) — surmajuhtude arv 1000 või 100 000 sama vanuserühma aastakeskmise elaniku kohta.

Suremuse üldkordaja — surmajuhtude arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Surmapõhjus — surma algpõhjus, mille Maailma Tervishoiuorganisatsioon on määranud kui a) haiguse või vigastuse, mis algatas vahetult surmale viivate haigusseisundite jada või b) õnnetuse või vägivalda asjaolud, mis tekitasid surmava vigastuse.

Sõitjakäive — sõitjate veol tehtud töö maht, mida mõeldakse sõitjakilomeetrites. Ühele sõitjakilomeetrile vastab ühe sõitja vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Sügav puue — inimese anotoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millest tingituna vajab isik pidevat kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet kogu ööpäeva.

Sündimuse vanuskordaja — elussündide arv aastas 1000 mingis vanuserühmas naise kohta. Mõõdab sündimust vanuserühmades.

Sündimuse üldkordaja — elussündide arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Sünnijärjekord — näitab, mitmes elussündinu on vastsündinu emale, arvestamata seda, kas eelmised lapsed on sünni registreerimise ajal elus või mitte.

Sünnituste arv — aasta jooksul toimunud sünnituste koguarv, kaasa arvatud surnultsünnid. Mitmikēsünnitus loetakse üheks sünnituseks.

T

Taaste brutokordaja — elu jooksul sünnitatud tütarde keskmine arv naise kohta, mis on arvatud vaadeldava ajavahemiku sündimuse vanuskordajate alusel.

Tahtlik kuritegu — tahtlus on kavatsetus, otsene ja kaudne tahtlus. Isik paneb teo toime kavatsetult, kui ta seab eesmärgiks süüteo koosseisule vastava asjaolu teostamise ja teab, et see saabub, või vähemalt peab seda võimalikuks. Isik paneb teo toime kavatsetult ka siis, kui ta kujutab endale ette, et süüteo koosseisule vastav asjaolu on eesmärgi saavutamise hädavajalik tingimus. Isik paneb teo toime otsese tahtlusega, kui ta teab, et teostab süüteo koosseisule vastava asjaolu, ja tahab või vähemalt mõnab seda. Isik paneb teo toime kaudse tahtlusega, kui ta peab võimalikuks süüteo koosseisule vastava asjaolu saabumist ja mõnab seda.

Taimekaitsevahendi kogus — taimekaitsevahendi toimeaine kogus, mida kasutati taimede ühe- või mitmekordsel töötlemisel. Taimekaitsevahendi toimeaine kogus arvutatakse järgmiselt: kasutatud taimekaitsevahendi (preparaadi) kogus (kaal) korrutatakse tema toimeaine sisalduse protsendiga ja jagatakse sajaga.

Tarbijahinnaindeks — indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.

Tasu mittetöötatud aja eest — puhkusetasud (kompensatsioonid) ja toetused, tööseisakutasud, streigi

ja töösulu ajal makstavad tasud, osaliselt tasustatava puhkuse tasud töömahu või tellimuse ajutisel vähenemisel, tasemekoolitusel või tööalasel koolitusel viibimise ajal makstud tasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja toetused (jõulutoetus, kvartali lisatasu, aasta lisatasu, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks ei ole töötatud aeg, ja mitterahaline tasu (loonustasu).

Tasu tegelikult töötatud aja eest — ajatööpalgad ja tükitööpalgad, lisatasud ületundide, õhtuse töö, öötöö ja puhkepäeval töötamise eest, lisatasud rasketes ja tervisekahjulikes tingimustes töötamise eest, kvalifikatsiooni-, keele- ja staažitasu jt regulaarselt makstavad lisatasud. Siia kuuluvad ka lisatasud ja preemiad (kuu-, kvartali- ja aastapremia, jõulutoetus, elukalliduse kompensatsioon jms), kui nende arvestamise aluseks on töötatud aeg.

Teadus- ja arendustegevus — loov süstemaatiline töö, mille eesmärk on uute teadmiste saamine, kaasa arvatud inimest, kultuuri ja ühiskonda puudutavad teadmised, ning nende teadmiste rakendamine. Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus kasutab vastavaid mõisteid järgmises tähenduses:

teadustegevus — isiku loomevabadusel põhinev tegevus, mille eesmärk on teaduslike uuringutega uute teadmiste saamine inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikuse toime kohta;

arendustegevus — teadustegevuse tulemuste rakendamine praktiliste probleemide lahendamiseks, uute või täiustatud omadustega süsteemide rajamiseks, seadmete või toodete valmistamiseks, protsesside käivitamiseks jms.

Teenindusettevõtted — ettevõtlusega tegelevad äriühingud, kelle põhitegevusalaks on kas rentimis-, arvuti-, äri- või isikuteenuste osutamine.

Masinate rentimine ilma operaatorita ja kodumasinade väljaüürimine — autode väljaüürimine, muude transpordivahendite ning masinate ja seadmete rentimine; tarbeesemete ja kodumasinade väljaüürimine.

Arvutid ja nendega seotud tegevus — nõustamine riistvara ja tarkvara alal, andmetöötlus, andmebaasiteenused, arvutite hooldus ja remont.

Muu äritegevus — õigusabi, raamatupidamine ja auditeerimine; nõustamine; turu-uuringud; reklaamindus; turvatöö ja puhastustegevus.

Muu teenindus — tekstiil- ja karusnahktoodete pesu ja keemiline puhastus; juuksuri- ja muu iluteenindus; matuseteenindus; füüsilise heaoluga seotud teenindus ja muud isikuteenused.

Teise astme kohus — ringkonnakohus.

Teise astme kuritegu — süütegu, mille eest on karistusseadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus (kriminaalkodeks — vabadusekaotus mitte üle kaheksa aasta).

Tertsiaarsektor — kaubandus, teenindus jms.

Tervishoiutöötajad (praktiseeriv tervishoiupersonal) — tervishoiuteenust osutavad eriharidusega töötajad.

Toitjakaotuspension — töövõimetute perekonnaliikmete ja nendega võrdsustatud isikute pension ajal, mil isik vastab selle pensioni saamiseks ettenähtud tingimustele.

Toodang — residentide toodetud kaupade ja teenuste väärtus. Hõlmab turutoodangut, enda tarbeks toodetud

toodangut, valitsemissektori turuväliselt toodangut ja kasumitaotluseta institutsioonide teenuseid kodumajapidamistele.

Tulu individuaalsest teisest tegevusest — põllu- ja metsamajanduslikust tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline) ning mittepõllumajanduslikust individuaalsest teisest tegevusest saadud tulu (rahaline ja mitterahaline), kusjuures mõlemal juhul on maha arvatud varem tehtud kulutused. Hinnang on negatiivne, kui kulutused kuus ületavad sissetuleku.

Turism — reisimine väljapoole igapäevast elukeskkonda ehk tavakeskkonda ja viibimine seal mitte kauem kui 12 järjestikust kuud puhkuse, äri või muul eesmärgil.

Turist ehk ööbiv külastaja — isik, kelle reis tavakeskkonnast välja hõlmab vähemalt üht ööbimist sihtkohas, välja arvatud ööbimine sihtriigi sadamas seisvas laevas.

Turisti majutamine — regulaarse või ajutise ööbimisvõimaluse pakkumine turistile.

Täiskasvanu — 16-aastane või vanem leibkonnaliige.

Tööealine rahvastik — rahvastiku majandusliku aktiivsuse uurimisel aluseks võetavas ehk tööjõu-uuringu objektiks olevas vanusevahemikus rahvastik (15–74-aastased).

Tööga hõivatud isikud — kõigi ettevõttes töötavate isikute arv olenemata nende töönädala pikkusest. Tööga hõivatud isikute arvu mõõdetakse aastakeskmisena. Tööga hõivatud isikute hulka kuuluvad: — ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; — täis- või osatööajaga töötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas; isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt), kuid kuuluvad ettevõtte töötajate koosseisu ja on töö eest tasu saajate nimekirjas; — ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olijad, streikijad jt); — hooajatöötajad, praktikandid (õpipoisid) ja kodus-töötajad, kes on töö eest tasu saajate nimekirjas; — töövõtulepinguga töötavad isikud.

Tööhõive määr — hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.

Tööjõus osalemise määr (aktiivsuse määr) — tööjõu osatähtsus tööealises rahvastikus.

Tööstustoodang — tööstustoodangu müük pluss/miinus valmistoodangu laojääkide muutus.

Tööstustoodangu mahuindeks — vaadeldava aasta toodang võrreldes baasperioodi toodanguga väljendatuna protsentides.

Tööstustoodangu müük — ettevõttes valmistatud ja arvestusperioodil realiseeritud (müüdüd) ja ostjale üleantud või talle lähetatud toodangu ning tööstusliku iseloomuga teenuste maksumus, sõltumata raha laekumise ajast.

Tööstustoodangu tootjahinnaindeks — indeks, mis iseloomustab Eestis valmistatud tööstustoodete hindade muutust. Tootjahinnaindeks hõlmab nii siseturule kui ka välisurule valmistatud tööstustooteid.

Töötaja ehk (tööga) hõivat — isik, kes uuritava perioodil

1) töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ette-

võtjana või vabakutselisena;

2) töötas otsese tasuta pereettevõttes või oma talus;

3) ajutiselt ei töötanud.

Tööt — isik, kelle puhul on üheaegselt täidetud kolm tingimust:

1) on ilma tööta (ei tööta mitte kusagil ega puudu ajutiselt töölt);

2) on töö leidmisel valmis kohe (kahe nädala jooksul) tööd alustama;

3) otsib aktiivselt tööd.

Töötuse määr ehk tööpuuduse määr — töötute osatähtsus tööjõus.

Tööviljakus — realiseerimise netokäive töötaja kohta.

Töövõimetuspension — kuni vanaduspensioni ikka jõudnud isikute pension, kes on vähemalt 16-aastased ja kes on tunnustatud püsivalt töövõimeetuks.

U

Uuendusraie — raie, mida tehakse mis tahes vanusega puistutes, mida on vaja uuendada.

V

Vahetarbimine — kaupade ja teenuste tootmiseks kulunud, tootmisprotsessi sisendina kasutatud kaupade ja turuteenuste väärtus, välja arvatud põhikapital, mille tarbimine on kirjendatud kui põhivara kulum.

Valitsemissektor — keskvalitsuse (riigi) ja kohalike omavalitsuste eelarvetest finantseeritavad asutused. Keskvalitsuse koosseisu kuuluvad riigieelarve, riikliku sotsiaalkindlustuse, riikliku ravikindlustuse ja muude riigi kontrollitavate eelarveväliste fondide ja sihtkapitalide eelarved.

Vallasvara ostu-müügileping — ostu-müügileping, mille objektiks on olemasolev hoone või ruum, ehitusjärgus olev hoone või ruum, mida vaadeldakse tinglikult vallasasjana.

Vanaduspension — nende isikute pension, kellel on vähemalt 15-aastane Eestis omandatud pensionistaaž ja kes on jõudnud vanaduspensioni ikka.

Vanemahüvitis — vanemale makstav hüvitis kuni lapse 1-aastaseks saamiseni, varasema keskmise palga säilimine teatud piirangutega.

Vanemliku hoolitsuseta laps — laps, kelle vanemad on kuulutatud teadmata kadunuks, teovõimeetuks või kelle vanematelt on vanemaõigused ära võetud, samuti laps, kes on jäänud vanemliku hoolitsuseta mõnel muul põhjusel.

Vanus — eluaastate arv täisaastates vaadeldaval ajahetkel, s.t vanus viimasel sünnipäeval.

Varajane neonataalsurm — imiku surm esimesel elunädalal (0 kuni 6 päeva vanuselt).

Varjupaik — asutus, mis pakub isikutele ajutist ööpäevast või päevast abi, tuge ja kaitset.

Vastuvõuturism — väliskülastajate reisimine Eestisse ja Eestis viibimine.

Veosekäive — kaubaveol tehtud töö maht, mida mõõdetakse tonnkilomeetrites. Ühele tonnkilomeetrile vastab ühe tonni kauba vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Vere- ja plasmadoonor — inimene, kes vabatahtlikult ja tasuta loovutab oma verd. Plasma on verekomponent.

Vereteenistus — haiglate õigeaegne varustamine kvaliteetsete verekomponentidega.

Voodihõive — ravivoodi aasta jooksul kasutusel olnud päevade osatähtsus aasta päevade arvus (protsentides).

Voodikoormus — päevade arv aastas, mille jooksul ravivoodit kasutatakse.

Voodikäive — hospitaliseeritud haigeid ravivoodi kohta aastas.

Vägivalla ohver — peksmise, piinamise, röövimise, avaliku varguse või mõne muu vägivallaakti tõttu kannatanud isik või tema perekonna liige või lähedane inimene.

Väliskülastaja — välisriigi püsielanik, kes reisib Eesti piires.

Välisveod — reisi lähte- või sihtpunkt (või mõlemad) asub väljaspool Eestit.

Väljateenitud aastate pension — nende kutsealade töötajate pension, kes teevad sellist tööd, millega kaasneb enne vanaduspensioni ikka jõudmist kutsealase töövõime kaotus või vähenemine, mis takistab sellel kutsealal või ametikohal edasitöötamist.

Õ

Õendustöötaja — õde, ämmaemand ja velsker (isik, kes on läbinud vähemalt 3-aastase õendusala baaskursuse).

Õppijate kogumäär — haridustaseme või -astme õppijate koguarv võrreldes sellele tasemele või astmele vastavas vanuses rahvastikuga.

Õppijate vanusejärgne määr — õppijate arvu osatähtsus ühe aasta vanuserühmades.

Õppijate vanuseline määr — haridustasemel või -astmel sellele tasemele või astmele vastavasse vanuserühma kuuluvate õppijate arvu osatähtsus samas vanuses rahvastikus.

Ä

Ärikasum — kogukasum pluss muud äritulud miinus ärikulud.

Äriregister — Tallinna ja Tartu linnakohtu ning Pärnu ja Lääne-Viru maakohu juures peetav register, kuhu alles 1. septembrist 1995 registreeritakse äriühinguid, füüsilisest isikust ettevõtjaid ning välismaa äriühingu filiaale.

Ü

Ühepäevakülastaja — isik, kes külastab väljaspool tavakeskkonda asuvat paika seal ööbimata.

Üldhooldekodu — vanurite ja puudega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutus.

Definitions

A

Accommodated tourist — tourist or overnight visitor who stays at least one night in a hotel, motel or any other kind of collective accommodation establishment.

Accommodation establishment — establishment providing overnight lodging for a traveller in a room or some other unit, but the number of places it provides must be larger than a specified minimum for groups of persons exceeding a single family unit (at least 5 bed places) and all places in the establishment must come under a common commercial-type management, even if it is not for profit. Tourism accommodation has been divided into two main groups: collective accommodation establishments and private tourist accommodation. The accommodation statistics take into account only the data of collective accommodation.

Accommodation establishments can be classified as follows: hotels, motels, guesthouses, hostels, holiday camps, cottages, flats, bed-and-breakfast.

Additional punishment — court can impose one principal penalty together with one or more additional punishments. The principal penalty and the additional punishment cannot be of the same kind. Court can impose as an additional punishment a fine, deprivation of the right to be employed in a particular position or to operate in a particular area of activity and deprivation of the right to wear national decorations of merit.

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) a new modem technology that converts existing twisted-pair telephone lines into access paths for high-speed communications of various sorts (1.6–6.0 Mb/s).

Adult — a household member 16 years old or older.

Age — the age of the person concerned in full years at the time of the event, i.e. the age at last birthday.

Age-specific fertility rate — annual number of live births per 1,000 women of specific age. Measures fertility in age groups.

Agricultural holding — a production unit which has a single management, both technically and economically, and where there is at least one hectare of agricultural land or where agricultural products are produced mainly for sale (irrespective of the size of land).

Average length of stay at hospital (ALOS) — average number of hospital bed-days of all discharged patients (including transferred to another hospital and dead) within a given period, not depending of the cause of hospital care.

Average length of stay at hospital (ALOS) — here: average number of hospital bed-days of all discharged patients (including transferred to another hospital and dead) within a given period, not depending of the cause of hospital care.

Average monthly gross wages (salaries) — payments to employees for time actually worked and remuneration to employees for time not worked divided by average number of employees converted to full-time units.

B

Balance of payments — statistical report which sums the economic transactions of the concrete country with the rest of the world during the specific time-period.

Balance sheet total — current assets + financial assets + fixed assets = current liabilities + long-term liabilities + equity. The fixed assets contain both non-current tangible assets and intangible assets, and also investment properties.

Bed occupancy — number of days a bed is in use per year.

Bed occupancy rate — average number of days when hospital bed was occupied as percentage of available 365 days (utilized bed-days / available bed days during the calendar year).

Bed turnover — number of hospital admissions per hospital bed per year.

Birth order — the biological live-birth order of the mother.

Blood and plasma donors — persons who give their blood voluntarily and for free. Plasma is a blood component.

Blood service — timely supply of hospitals with high quality blood components.

BOD₇ — quantity of oxygen consumed in the biological decomposition of organic substances within 7 days.

Budget balance — revenue and grants minus expenditure and net lending. The excess of revenue over expenditure means surplus and the excess of expenditure over revenue means deficit.

Building — a construction firmly attached to the ground, covered by a roof, surrounded by walls and containing an interior room.

Business enterprise sector — all enterprises, organisations and institutions, whose primary activity is the production of goods or services (other than higher education) for sale to the general public at an economically rational price, and private non-profit institutes mainly serving them.

C

C.i.f. value — cost of commodity that includes the production, transportation and insurance costs up to the border of the importing country.

Cause of death — primary cause of death. WHO definition is used.

Child — a household member between 0 and 15 years old.

Children born from legal marriage — children are born from legal marriage when the father's data on birth record is based on the marriage record.

Children without parental care — children whose parents are declared to be missing, deprived of parental rights or without active legal capacity as well as children who have been left without parental care for any other reason.

Children's homes and children's homes of family type — institutions established as substitute homes for orphans and children left without parental care.

Cleared offence — person(s) who committed the offence has (have) been found out.

Commercial Register — register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 September 1995 all companies (general partnerships, limited partnerships, private limited companies, public limited companies and commercial associations), sole proprietors and branches of foreign companies are registered.

Consolidated budget — social security contributions and other intragovernmental transfers have been eliminated from the budget revenue and expenditure.

Constant prices — current prices deflated by price index.

Construction activities — site preparation; construction or repair work of buildings and civil engineering constructions or parts thereof; installation of equipment into buildings; exterior and interior finishing; renting of construction or demolition equipment with operator.

Construction activities sales — the revenue from construction activities and construction for own use. There is double-account in the part of sub-contracting work.

Construction establishment — structural units of non-construction enterprises, which carry out construction work.

Construction price index expresses the change in the cost of construction characteristic of the base year taking into consideration the price changes of basic inputs (labour force, building materials and building machines).

Construction production in Estonia — the cost of purchased sub-contracting work in Estonia and construction activities in foreign countries have been deducted from the sales of construction activities, +/- changes in work in progress.

Construction volume index — characterises the change in the production value of construction in Estonia in constant prices.

Consumer price index expresses the change in the prices of consumer goods and paid services.

Converted energy (transformation output) — energy received in converting the primary energy. These include electricity and heat, and, of fuels, peat briquette, shale oil and oil shale coke and generator gas.

Court of 1st instance — county, city or administrative courts.

Court of 2nd instance — circuit courts.

Court of higher instance — the Supreme Court.

Criminal offence — an offence which is provided for in the Penal Code and the principal punishment prescribed for which in the case of natural persons is a pecuniary punishment or imprisonment and in the case of legal persons, a pecuniary punishment or compulsory dissolution.

Crude birth rate — annual number of live-born persons per 1,000 of mean annual population.

Crude death rate — annual number of dead persons per 1,000 of mean annual population.

Crude divorce rate — number of registered divorces per 1,000 of mean annual population.

Crude marriage rate — number of registered marriages per 1,000 of mean annual population.

Crude rate of natural increase — annual natural increase per 1,000 of mid-year population. It has been calculated as the difference between crude rates of birth and death.

Cumulative percentage of total net sales — proportion of net sales of four enterprises in total net sales.

Current expenditures on environmental protection — includes labour expenditures, payments for rent, leasing and insurance, expenditure on measurement and monitoring of pollution level, use of energy and other material goods and purchase of services where the main purpose is to prevent, reduce, treat or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of environment resulting from operation activity of the company.

Current prices — prices in the reference period.

D

Day care department — department located by an inpatient or outpatient health care institution, where the patient has to stay for treatment or examination for more than 6 hours.

Deadweight — the full load-carrying capacity of ship or the weight in tonnes of cargo, stores, fuel, passengers and crew carried by ship when loaded to her maximum summer loadline.

Death rate by sex and age (age-specific death rate) — number of deaths (specified by sex) in one age group during a year per 100,000 or 1,000 mean annual population in the same age group in the same year.

Definitively sentenced — if an appeal or protest was not filed, the court judgment enters into force upon the expiry of the time limit established for filing the appeal or protest. In case the appeal or protest was filed, the court judgment enters into force, unless it is disaffirmed, after the criminal case has been examined by the court of higher instance.

Difficult economic situation — situation when a person does not cope with one's life for the reason of having no income, due to an accident in a family, death of a member of the family, etc.

Digital products of services — goods/services that can be ordered and delivered directly to a computer over the Internet, e.g. music, videos, games, computer software, online newspapers, consulting services, etc.

Disability — the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person.

Disability Assessment Committee — committee at a health care institution whose task is to determine the degree of the incapacity for work, category and cause of disability.

Disability pension — see Pension for incapacity for work.

Discouraged persons — non-working persons who would like to work and would be available for work as soon as there was work, but who are not actively seeking work

because they do not believe in the chance of finding any.

Disposable income (net) — monetary and non-monetary net income which is received as earnings from employment, income from self-employment (agricultural and non-farm self-employment), property income, pensions and different social benefits, grants, scholarships and other income (see *Other income*).

Domestic transport — any traffic within the borders of Estonia.

Domestic visitor — a resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.

Duration of marriage in years — interval of time between the date marriage was contracted and the date it was divorced, expressed in completed years.

Dwelling — a one-family house, section of a two-family or a terraced house or a flat, which consists of one or more rooms and meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.

Dwelling — a one-family house, section of a two-family or a terraced house, or a flat, which consists of one or more rooms, meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.

E

Early neonatal death — the deaths of infants who died during the first week of their life (aged 0–6 days).

Economically active population / labour force — persons who wish and are able to work (total of employed and unemployed persons).

Economically passive / inactive population — persons who do not wish or are not able to work.

EDI (Electronic Data Interchange) — exchange of structured electronic messages in a defined standard between enterprises and over special telecommunication networks in order to replace paper transactions.

Employed — a person who during the reference period
1) worked and was paid as a wage earner, entrepreneur or a free-lancer;
2) worked without direct payment in a family enterprise or on his / her own farm; 3) was temporarily absent from work.

Employment rate — the share of the employed in the working-age population.

Energy balance — equilibrium between the supply and consumption of energy.

Entrepreneur — natural person who offers goods or services for payment in his or her own name where the sale of goods and services is his or her permanent activity, or a company provided by law.

Environmental investments — capital expenditure where the main purpose is to collect, treat, monitor and control, reduce, prevent or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment. In the case of end-of-pipe installations, (which collect and remove pollution and pollutants after their creation, prevent the spread of and measure the level of the pollution and treat and dispose the pollutants) the acquisition cost of installations, without interests on bank loan, is taken into account. In the case of integrated technologies, (new or adapted existing methods, technologies, processes

designed to prevent or reduce the amount of pollution created at the source) the investments are shown as a difference between the cost of new and old technologies. If the technology is changed only partly, the sum invested in environmental protection is shown.

Environmental protection expenditures — investments and current expenditures where the main purpose is to collect, treat, reduce or eliminate pollutants and pollution or any other degradation of the environment resulting from operating activity of the company. These expenditures do not include mobilisation of natural resources or improvement of working conditions.

Ethnic nationality — the data are based on self-determination. The ethnic nationality of the mother is taken as a basis for determining the ethnic nationality of the child.

Export price index expresses the development in the prices of exported goods.

Extranet — an extension of a company's Intranet that allows external users to access some parts of the Intranet.

Extrastat — is the data system for collecting statistics on the trade in goods between the non-Member States. The Extrastat data are collected by customs declarations and the concepts **exports and imports** are used. In case of compilation of statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union and the non-Member States the concepts **exports and imports** are used.

F

F.o.b. value — cost of commodity that includes the production and transportation costs up to the border of the exporting country.

Final consumption of energy — energy, which is received and consumed after conversion into other forms of energy (electricity, heat, fuel). Final consumption excludes the use of energy for non-energy purposes, own use by power plants and losses. On the energy balance sheet, final consumption = supply of primary energy + production of converted energy – consumption for conversion into other forms of energy – own use by energy sector – consumption for non-energy purposes – losses.

Financial intermediation services indirectly measured (FISIM) — an indirect measure of the value of financial intermediation services provided but for which financial institutions do not charge explicitly.

Financial leasing — protracted lease contract according to which all risks and rewards of ownership are transferred from lessor to lessee. The value of tangible goods acquired through financial leasing corresponds to the contracting value of the good if it would have been purchased. The value should be recorded at the time when the good is delivered to the lessee. Annual payments for assets used under financial leasing should be excluded.

Financing by type of debt holder — include sources of financing such as bank loans, loans from other levels of general government, foreign loans and issued bonds, use of financial instruments from the extrabudgetary reserve fund of property reform of the Government, as well as other changes in deposited financial instruments.

First degree offence — an offence the maximum punishment prescribed for which in the Penal Code is

imprisonment for a term of more than five years, life imprisonment or compulsory dissolution (Criminal Code — imprisonment for a term exceeding eight years).

Floor area of dwellings — total floor area of functionally united rooms (bedrooms, dining rooms, living rooms, etc.) and secondary rooms (kitchen, hall, bathroom, toilet, pantry, storage room, built-in cupboards, etc.) necessary or suitable for living in.

Foreign direct investments — investments involving qualifying holding being 10% or more of the share capital or voting power of the investment enterprise. According to the international standards, loans and other investments (incl. credits) between the investment enterprise and investors with qualifying holding are also treated as foreign direct investments.

Foreign or international visitor — a non-resident of Estonia who travels within Estonia and visits places outside his/her usual environment.

Freight turnover — the volume of work done in transporting goods and measured in tonne-kilometres. One tonne-kilometre is the transport of one tonne of goods across a distance of one kilometre.

Freighting — renting of ship.

G

General care homes — institutions established for living, care and rehabilitation for the elderly and disabled persons.

General government — central and local government budgets. Central government includes state budget, social security funds, other extrabudgetary funds and foundations controlled by central government.

Government sector — all departments, offices and other bodies which furnish community with common services (other than higher education), including non-profit institutions controlled and financed mainly by government.

Gross domestic product (GDP) by production approach at market prices — the sum of the gross value added of all resident producers at basic prices, plus taxes less subsidies on products.

Gross enrolment rate — the total enrolment at a given level, regardless of age, divided by the population of the age group corresponding to that level.

Gross reproduction rate — the average number of daughters that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year.

H

Head of the household (reference person) — an adult member of the household with the largest long-term contribution to the household income.

Health care personnel — active health care professionals providing health care services.

Health insurance — a state warrant system for paying compensation to the residents of the Republic of Estonia for retaining health, paying the expenses of temporary incapacity for work and costs of medical treatment, and paying pregnancy and maternity benefits.

Higher education sector — universities, technical colleges and other higher education institutions; research institutes, experimental stations and clinics operating under their direct control.

Hospital — residential establishment equipped with inpatient facilities for 24-hour care, staffed with professionally trained medical personnel. Hospital may also provide services on an outpatient basis.

Household — a group of people who live in a common dwelling (at the same address) and share joint financial and/or food resources and whose members consider themselves to be members of one household. A household may also consist of one member only.

Household plot — a production unit, where there is less than one hectare of agricultural land, but where there are at least 50 square metres of kitchen garden or at least three fruit trees or six berry bushes or ten rabbits, ten domestic fowls or other farm animals or at least three beehives and where agricultural products are produced mainly for own use.

Hunting district — hunting ground with an area of at least 5,000 hectares within a circular boundary.

I

Identification of father — shows the basis of father's data on birth certificate. Father is not identified if the birth was registered by the application of mother and the data about father is missing in birth certificate. Father is identified if the birth was registered on the base of marriage certificate, co-application of parents, application of father or judgement about identification of paternity.

Import price index expresses the development in the prices of imported goods.

Inbound tourism — the activities of non-residents of Estonia travelling to and staying in Estonia and outside their usual environment.

Incidence — occurrence of new cases of a specified disease during a specified period of time.

Incidence rate — occurrence of new cases of a specified disease per population during a specified period of time. All infectious diseases are registered as incidence.

Income from labour — includes earnings received from employment (wages and salaries, advance payments and premiums), holiday compensations without income tax.

Income from self-employment — includes income from agricultural and forestry activity (monetary and non-monetary) and income from non-farm self-employment. Calculations of income from self-employment include only net income — current expenditure is deducted. The estimate is negative, if the expenditures of the current month are bigger than income.

Index of industrial production — production of the reference year compared to the production of the base period in percentages.

Industrial production — industrial sales plus/minus inventory change.

Industrial sales — the cost of production and services of industrial type which were produced in enterprise and which had been realized (sold) and delivered to

purchaser in the reference period regardless of the time when the payment for the production was received.

Infant deaths — the deaths of up to one-year-old live-born children.

Infant mortality rate — infant (under one-year-old children) deaths per 1,000 live births in the same year.

Institutional unit — an elementary economic decision-making centre characterised by uniformity of behaviour and decision-making autonomy in the exercise of its principal functions.

Intentionally committed criminal offence — intent is deliberate intent, direct intent or indirect intent. A person is deemed to have committed an act with deliberate intent if the aim of the person is to create circumstances which belong to the necessary elements of an offence and is aware that such circumstances occur or if he or she at least foresees the occurrence of such circumstances. A person is also deemed to have committed an act with deliberate intent if the person assumes that the circumstances which constitute the necessary elements of an offence are an essential prerequisite for the achievement of the aim. A person is deemed to have committed an act with direct intent if the person knowingly creates circumstances which belong to the necessary elements of an offence and wants or at least tacitly accepts the creation of the circumstances.

Intermediate consumption — value of the goods and services consumed as inputs by a process of production, excluding fixed assets whose consumption is recorded as consumption of fixed capital.

International traffic — the origin and/or destination point is outside of Estonia.

Intranet — an internal computer network that operates under the same protocol as the Internet but the information is shared only to company employees.

Intrastat — is the special data system for collecting statistics on the trade in goods between the Member States of the European Union. The data are collected by Intrastat reports and the concepts **arrivals and dispatches** are used instead of exports and imports.

Investments in fixed assets — the cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.

Investments in fixed assets — the cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it includes also the cost of work done; investments in intangible goods and in valuables.

ISDN (Integrated Services Digital Network) comprises digital telephony and data-transport services offered by regional telephone carriers. ISDN involves the digitization of the telephone network, which permits voice, data, text, graphics, music, video, and other source material to be transmitted over existing telephone wires.

J

Juvenile — under 18-year-old person.

L

Labour force participation rate / activity rate — the share of the labour force (total number of the employed and unemployed) in the working-age population.

Lack of dwelling-place — a person does not have a permanent dwelling-place and, as a result of this, he/she does not cope with his/her life.

LAN (Local Area Network) — a network for communication between computers confined to a single building or in closely located group of buildings, permitting users to exchange data, share a common printer or master a common computer, etc.

Late foetal deaths (stillbirths) — the intra-uterine deaths of foetus weighing at least 500 grams at birth, which took place after the 22nd week of pregnancy.

Legal person — general partnership, limited partnership, private limited company, public limited company, commercial association, nonprofit organisation.

Legally induced abortion (or medical abortion) — includes legal and therapeutic abortion. Legal abortion is the legal termination of the pregnancy at the pregnant woman's own wish. Therapeutic abortion is the termination of pregnancy on medical indications.

Life expectancy at certain age — the average remaining lifetime in years for persons who attain a given age, if mortality remains unchanged. Results of the life tables. At the age of 0 — life expectancy at birth.

Live birth — delivery of live-born child, i.e. a child showing evidence of life irrespective of the duration of pregnancy.

M

Main dwelling — the dwelling where the person spends / has spent over a longer period most of the year or most of the time free from work or studies.

Maintenance felling — silvicultural treatment which purpose is regulation and quality improvement of tree species mixture and tightness of forest stand.

Marine bunkering — fuel consumption of vessels in foreign waters.

Mean annual population — half the sum number of the population at the beginning and end of the year; used also in calculating rates.

Median — a level of value such that half of the values is above the level and half below it.

Ministry of Justice Centre of Registers — the holder of the Commercial Register and non-profit institutions and associations register.

Mixed-care social welfare institutions — institutions where separate departments are provided for persons in need of different care.

Modem — a device linking a computer system and a telephone line so that data can be transmitted at high speeds from one computer to another. A dial-up connection is established and maintained for a limited duration of time.

Moderate disability — moderate disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of

which the person needs regular personal assistance or guidance outside his or her residence at least once a week.

N

National pension — pension granted to persons who do not have the right to receive an old-age pension, pension for incapacity for work or survivor's pension because they have not completed a sufficient number of years of pensionable service or their accumulation period is insufficient.

Natural increase — excess of live births over deaths in a certain year. The positive natural increase shows the excess of live births over deaths, the negative one shows the excess of deaths over live births.

Negligence at home — situation in the case of which person's family has an indifferent, careless attitude towards the person, and therefore the person needs secondary assistance.

Neonatal deaths — deaths of infants who died during the first four weeks of their life.

Net enrolment rate — the proportion of enrolment at a given level for the age group corresponding to that level in the population of the same age group.

Net enrolment ratio — the proportion of pupils of a given age to the population of the same age (by one-year step).

Net production of electricity — gross production from which own use by power plants is deducted.

Net profit — net sales + other revenue + financial income + extraordinary income – costs total – other expenses – financial costs – extraordinary costs – provision for taxes.

Net sales — the revenue from the sale of goods and services, which does not include VAT and excises. In tables the indicator 'Net sales' generally includes subsidies.

Net taxes on products — taxes on products less subsidies on products

Non-monetary consumption — includes consumption of non-monetary income and own-produced foodstuffs calculated into monetary value.

Non-monetary income — includes income from wage labour, as well as income for labour or goods and services received as a gift and calculated into monetary value.

Non-profit associations, foundations and institutions — non-profit associations, foundations, government institutions, local government institutions.

Non-profit institutional sectors — government, higher education and private non-profit sector summed up.

Non-profit institutions and associations register — register maintained in the register departments of the Tallinn City Court, the Tartu County Court, the Pärnu County Court and the Lääne-Viru County Court, in which since 1 October 1996 all non-profit institutions and foundations are registered.

Non-residential building — building not intended for permanent habitation.

Number of deliveries — total number of deliveries, including stillbirths. Multiple births are taken into account as one delivery, irrespective of the number of children born.

Number of employed persons as an annual average — the total number of persons who work in the observation unit (inclusive of working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it.

Number of employees — persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind. Number of employees is measured as an annual average.

Number of employees as an annual average — those persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.

Number of enterprises — enterprises, which were economically active in the reference period (had sales, expenditure, etc.).

Number of persons employed — total number of persons who work in the enterprise, irrespective of the length of their working week. The number of persons employed is measured as an annual average.

Employed persons include:

- working proprietors and unpaid family members;
- full- and part-time employees who are on the pay-roll;
- persons who work outside the unit (sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams, etc.) but who are in the staff list and on the pay-roll of the enterprise;
- persons temporarily absent from work (persons on sick leave, paid leave, study leave, on strike, etc.)
- seasonal workers, trainees (apprentices) and homeworkers who are on the pay-roll;
- persons employed under contract for services.

Nursing staff — nurses, medical assistants and midwives.

O

Offender under probation — see Probationer.

Old-age pension — pension granted to persons who have attained pensionable age and who have completed at least fifteen years of pensionable service or whose accumulation period acquired in Estonia is at least fifteen years.

Operating profit — total profit + other revenue from business minus business expenses.

Orphan — a child whose both parents are dead.

Outbound tourism — the activities of residents of Estonia travelling to and staying in places outside that country and outside their usual environment.

Outpatient care — outpatient medical care, when a patient's visit to health care institution is confined only a few hours and accommodation and overnight in inpatient facility is not needed.

Outpatient visit (in doctor's office) — outpatient contact of a person who needs medical consultation in the doctor's working time.

Output — value of goods or services produced by resident. Comprises market production, production for own use, general government's non-market production and services rendered by non-profit institutions to private households.

P

Parental benefit — benefit for parent with children up to 1 year old, remains previous average salary with limitations.

Passenger traffic volume — the volume of work done in transporting passengers and measured in passenger-kilometres. One passenger-kilometre is the transport of one person across a distance of one kilometre.

Payments to employees for time actually worked — the time-rated and piece-rated payments; premium pay for overtime, shift work, night work and holiday work; premium pay for unhealthy conditions of work, length of service, qualifications and special knowledge. This also includes premiums, premium pay, if the calculation of this payments is based on the time actually worked.

Pension for full length of service required — pension granted to persons in such professions that bring about the loss of or reduction in the professional capacity for work before attaining the pensionable age and thus persons cannot continue to work in that profession.

Pension for incapacity for work — pension granted to persons from the age of 16 years until attaining the pensionable age if he or she is declared permanently incapacitated for work.

Perinatal deaths — all fetuses and infants who died within the perinatal period (commences at 22 completed weeks and ends seven days after birth).

Prevalence — a measure of the total number of existing cases of disease or condition at a specified point in time.

Primary energy — energy, which is consumed directly without converting it previously into other forms of energy. Primary energy sources in Estonia are oil shale, peat, firewood, wood chips, wood waste and biogas, but also coal, natural gas, liquefied gas, heavy fuel oil, light fuel oil, diesel oil, motor gasoline and aviation gasoline, which are imported.

Primary sector — agriculture, hunting, forestry, fishing.

Principal penalty — court can impose the following principal penalties: fine, deprivation of the right to be employed in a particular position or to operate in a particular area of activity, arrest, imprisonment (incl. conditional sentence).

Private consumption expenditure — expenditure of residents (including estimated) on goods and services for final consumption, i.e. expenditure on those goods and services, which have been sold for economically irrelevant prices.

Private dwelling stock — dwellings owned by private persons or private property based legal persons including members of apartment and dwelling associations.

Private house — a dwelling in private ownership in one- or two-family houses or in a section of a terraced house.

Private non-profit sector — non-market, private non-profit institutions serving general public (societies, trade unions, consumers' associations, etc.).

Probationer — a convicted offender who has been given a conditional sentence or released on parole and whom a court has placed under the supervision of a probation supervisor for a probationary period pursuant to the procedure provided for in the Criminal Code.

Producer price index of industrial output expresses the development in the producer prices of goods manufactured in Estonia. Producer price index of industrial output includes both goods manufactured for domestic market and for non-domestic market.

Productivity of labour — net sales to average number of employees.

Profit from normal operations — operating profit + financial revenue minus financial expenses.

Profit margin — shows how much profit comes from every kroon of sales. The value of ratio is indicated in percentages.

Profound disability — profound disability is the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs constant personal assistance, guidance or supervision twenty-four hours a day.

Property income — includes income from the rent of real estate, income from interests, income from dividends and income from intellectual property (copyright, etc.).

Public dwelling stock — dwellings in state or municipal ownership.

Purchase-sale contract of movable assets — a purchase-sale contract the object of which is an existing building or premises that are provisionally treated as movables.

Purchase-sale contract of real estate — a purchase-sale contract the object of which (plot of land or right of superficies) has been entered into the land register.

R

Receipts from environmental protection activities — receipts from the sale of the by-products or services of environmental protection activities (for example, receipts from the waste collection or wastewater purification, sale of recycled products).

Regeneration felling — felling accomplished in forest stands of any age which come under reforestation.

Register of Taxable Persons — register maintained by Tax and Customs Board, it registers since 1999 all taxable persons.

Remuneration to employees for time not worked — includes vacation pay, compensation and pay for stoppage of work, pay for strikes and lockouts, pay for short-time working, pay for assimilated leave in the event of vocational training and obtaining formal education. This also includes benefits, premiums, if the calculation of these payments is not based on the time actually worked and payments in kind.

Repair and reconstruction work price index — expresses the change in the cost of expressed kinds of construction for office buildings taking into consideration the price changes of basic inputs.

Repair work — construction work by which the utility of the building and/or its structures (load-bearing structures, enclosing structures, engineering and utility

networks, etc.) is increased or at least renewed, i.e. construction work which materially extends the normal life of fixed assets and/or increases their value.

Research and development — creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications. In the Organisation of Research and Development Act the following definitions are used: research — work based on personal freedom of creativity aiming to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture, society and their mutual influence, by scientific research;

development — application of research results to solve practical problems, to create new or improved systems, to design equipment or product, to set processes going, etc.

Resident — an institutional unit with economic interests in the country. Economic interest means economic ties with the economic territory of the country (for example, there are buildings for production activity).

Residential building — one-family dwelling, two-family dwelling, terraced house or any other multifamily house.

Residential educational institutions — institutions established for living, care, development and education for disabled school-age children.

Retail sales — sales revenue from the resale of goods by stores, kiosks, outlets, mail order houses and auctions to households.

Rural households — households who live in small towns or villages.

S

Sales index in constant prices — sales of goods of the reference period in prices of the base period expressed in percentages; the sales of goods of different periods are made comparable with the price index of the respective commodity group of the consumer price index.

Same-day visitor — a person who visits places outside his/her usual environment and does not spend the night in the place visited.

School life expectancy — total number of years in schooling which the person can expect to receive in future, assuming that the probability of his or her being enrolled is equal to the current school-year enrolment rate. It is equal to the sum of enrolment ratios of all levels by one-year step. Preprimary education is not taken into account, therefore, the value of this indicator is higher for those countries where the school starting age is lower.

Second degree offence — an offence the punishment prescribed for which in the Penal Code is imprisonment for a term of up to five years or a pecuniary punishment (Criminal Code — imprisonment for a term not exceeding eight years).

Secondary sector — mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction.

Service enterprises — enterprises, whose main economic activity is rendering renting, computer, business or personal services.

Renting activities — renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods. Computer and related activities — hardware and

software consultancy; data processing; database activities; maintenance and repair of computing machinery.

Other business activities — legal, accounting, and auditing activities; consultancy; market research; advertising; security activities and industrial cleaning. Other service activities — washing and dry-cleaning of textile and fur products; hairdressing and other beauty treatment; funeral and related activities; physical well-being activities; other personal service activities.

Severe disability — the loss of or an abnormality in an anatomical, physiological or mental structure or function of a person as a result of which the person needs personal assistance, guidance or supervision in every twenty-four hour period.

Shelters — institutions offering to persons temporary twenty-four hour assistance, support and protection.

Social rehabilitation centre — institutions established for intensive rehabilitation of persons with special needs.

Special care homes — institutions established for persons of unsound mind or with severe mental disabilities for living, care and rehabilitation.

Standardised death rates — show how high the mortality would be for the Estonian population with defined age-specific death rates if the age distribution of Estonian population were the same as that of the European standard population. In calculations, the deaths of persons whose age was unknown have been included in the age group 85+.

State register of state and local government agencies — register maintained by the Ministry of Finance and it registers since 1999 all state and local government agencies, and state agencies administered by government agencies.

Statistical profile — the database of economically active institutional units. Since 1994 the Statistical Office of Estonia uses this database as a sampling frame for all economic statistics.

Supply of primary energy — equivalent to total consumption including losses in transport and in distribution.

On the energy balance sheet, the supply of primary energy = in stocks at the beginning of the year + production of primary energy + imports – exports – marine bunkering – in stocks at the end of the year.

Survivor's pension — upon the death of a provider, a survivor's pension shall be granted to family members who were maintained by him/her and who are incapacitated for work.

T

Tangible fixed assets at acquisition cost — land, constructions (buildings and structures), machinery and equipment, tools, installations and other inventory, uncompleted constructions, prepayments for fixed assets taking into consideration reassessments.

Tangible fixed assets at residual cost — acquisition cost of fixed assets from which accumulated depreciation is deducted.

Tertiary sector — trade, services, etc.

The income/expenditures of a median household — represents the income/expenditures per household

member in a household such that, if ranked in order of increasing income/expenditures (a variation series), half of the households are above it and half of the households are below it.

Total fertility rate (TFR) — the average number of children that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through all her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year. The TFR is the sum of the age-specific fertility rates (multiplied by five in the case of 5-year age groups).

Total profit — net sales minus costs total (costs of goods sold and operating expenses).

Tourism accommodation — facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.

Tourism — the activities of persons travelling to and staying in places outside their usual environment for not more than 12 consecutive months for leisure, business or other purposes. Tourist accommodation is defined as any facility that regularly or occasionally provides overnight accommodation for tourists.

Tourist or overnight visitor — a person who visits places outside his/her usual environment and stays at least one night in a collective or private accommodation in the place visited, except for nights spent on a ship at the port of the country of destination.

Transfers — redistribution of funds from one part of the society to another. Transfers divided into two categories: redistribution of state and/or municipal funds to residents (pensions, unemployment benefits, child benefits, sickness benefits, etc.) and redistribution of private funds (maintenance allowance, support payments, gifts, etc.).

Travel agency — the enterprise as a legal person, whose main activity is defined by the Estonian Classification of Economic Activities (EMTAK) as services of travel agencies and tour operators (6330) and who have been entered in Register of Economic Activities in the areas of activity tourism.

Type of owner — type of owner serves as a basis for the classification of entrepreneurs on the assumption of their capital involvement (majority of votes) in the company.

U

Unemployed — a person who fulfils the following three conditions:

- 1) he or she is without work (does not work anywhere at the moment and is not temporarily absent from work);
- 2) he or she is currently (in the course of two weeks) available for work if there should be work;
- 3) he or she is actively seeking work.

Unemployment rate — the share of the unemployed in the labour force.

Urban households — households who live in cities or towns.

Used amounts of pesticides — amounts of pesticides, which were used for the treatment of plants. For the

calculation of the amounts used, the quantity of the substance is multiplied with the percentage of content of active ingredient and divided by 100.

Usual environment — an area in the close vicinity of a person's home and place of work or study, or other places visited at least once a week on a routine basis, such as churches, shops and clinics. Summer homes are excluded from the usual environment if they are visited at least once a week.

V

Vagrancy — aimless departure from one's dwelling-place and thus becoming deprived of home and food.

Value added — 1. Value of output less the value of intermediate consumption.

2. Measure of the contribution to GDP made by an individual producer, industry or sector.

Value of contracts — contractual value of real estate or movable assets transferred by purchase-sale contracts.

Victim of violence — a person or his/her family member or a person close to him/her who has suffered from beating, torture, robbery, theft perpetrated with violence or some other act of violence.

Visitor — a person travelling to a place other than that of his/her usual environment for less than 12 months and whose main purpose of visit is other than exercise of an activity remunerated from within the place visited. Visitors include tourists or overnight visitors and same-day visitors.

W

Wages and salaries — remuneration paid by employer to all persons for work done in the reference period.

Waste — substances generated by human activity, which cannot be reused in the process or place of their generation. The residuals, which are reused in the process or place of the generation or emitted to air or water, are not considered waste.

Wholesale sales — sales revenue from the resale of goods to industrial and commercial consumers, institutions and organisations for resale, own use or for industrial consumption.

Working-age / labour-age population — the part of the population that is used as the basis when examining the economic activity of the population, or in other words, the population of the age that is the object of the labour force survey (persons aged 15–74).

Y

Youth homes — institutions established for living and rehabilitation for youths over the age of fifteen who come from children's homes, schools for the disabled, residential educational institutions or have been left without parental care.

Sisujuht

A

abielud 55, 56, 411
abielulahutused 55–57, 411
abordid 47, 48
ADSL 382, 383, 388
AIDS 160
ajalehed 109, 382
aktiivsed 190–193, 204
aktsiakapital 241
alaealised
    kuritegevus 116, 117, 120–122, 124
    vanemliku hoolitsuseta lapsed 178
alkohoolsed joogid
    hinnaindeksid 218
    jaemüük 301, 302
    leibkonnaliikme kulutused 138–149
    toiduainete tootmine 337
    toidukaupade keskmine hind ja ostukogus 150
    tollis registreeritud rikkumised 122
alusharidus 63
ametiala 200
arstiabi 156
arstid 155–157
arstlik ekspertiis 175
arvutid **385–390**
    ettevõtted 385–390
    investeeringud 259
    teenused 303–304
    teadus- ja arendustegevus 93, 95, 96
    tootmine 334
    turvameetmed 388
asustustihedus 405
autobensiin 341, 345
autod 376
autoveerem 376
avalik haldus ja riigikaitse
    ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
    keskmine brutopalk 214
    sisemajanduse koguprodukt 226–228
    tööhõive 196, 197
    tööõnnetused 179–183
avalik sektor
    ettevõtted 267, 269, 270, 273

B

bakalaureuseõpe 65–68, 73–79
bensiin 341, 345
bilanss
    kommertspankade koondbilanss 241
    maksebilanss 243
    teenindustsettevõtete bilanss 303
    väliskaubanduse bilanss 427
brutopalk **209–216**

D

diplomiõpe 65–68, 73–86
doktoriõpe 65–67, 73–76, 83, 85, 87
doonor 156

E

eelarve 235–237
eelolev eluiga 406
eestlased
    kuriteod 122, 124
    rahvastiku rahvuskoosseis 38
    surmad 40
    sünnid 40, 44, 45
    taastusravikeskused 157
    tööturg 199
ehitus **347–358**
    ehitushinnaindeks 219
    ehitusmahuindeks 349
    ehitusmaterjali tootmine 335
    elamuehitus 351
    elektrienergia ja soojuse tarbimine 342, 343
    eluruumid 351–354
    ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
    ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
    investeeringud 29, 259, 260
    keskmine brutopalk 214
    mitteeluhooned 350, 355, 356
    remondi- ja rekonstrueerimistöde hinnaindeks 220
    remont 349, 350
    sisemajanduse koguprodukt 226–228
    tööhõive 196, 197
    tööõnnetused 179–183
    uusehitus 349
eksport 278–281, 285–289
    elektrienergia väljavedu 342
    riikide võrdlus 427
    sisemajanduse koguprodukt 228–230, 421, 422
    tööstustoodangu eksport 330, 331
ekspordihinnaindeks 218
elamumajandus **359–362**
    elamufond 360
    eluruumid 360, 361
elamuehitus 351
elektrienergia 342
eluiga 406
elujärg **129–152**
elukindlustus 244–245
eluruumid 351–354, 360, 361
    ostu-müügilepingud **363–368**
elussünnid 41–48, 408
energeetika vt ka tööstus
    elektrienergia 342
    energiabilanss 341
    energiaseadmed 340
    hüdroenergia 343
    kütus 344, 345
    soojus 344
    tuuleenergia 343
    tööõnnetused 179–183
erasektor
    ehitus 353
    erakoolid 70, 71, 73, 75–79
    ettevõtted 269, 272
    laenud 242
etendused 106–108

ettevõtted **263–276**
ettevõtete keskkonnakaitseinvesteeringud ja -kulutused 29, 30
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
infotehnoloogia **385–390**
kaubandus- ja teenindusettevõtted **297–306**
sisemajanduse koguprodukt 224–226
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
kasum 252, 254, 255
kohustused 253
kulud 254, 255
netokäive 251, 252, 254–257
omakapital 253
tulud 254
vara 253
Euroopa Liit
riikide võrdlus **400–432**
tööstusomandi õiguskaitses taotlused 98

F

filiaal 265–268
film 105
finantseerimisasutused 224–226, 241, 242
finantsvahendus
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
investeeringud põhivarasse 259, 260
keskmine brutopalk 214
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
füüsilisest isikust ettevõtjad 265–268

H

haigestumuskordaja 158, 160, 161
haiglad 155
haigused 158–162, 414
haldusjaotus 7
haldusasjad 120
hambaarstid 155, 156
haridus **61–90**, 412
alusharidus 63
ehitus 350, 355, 356
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
investeeringud põhivarasse 259, 260
keskharidus 64–70
keskmine brutopalk 214
koolieelsed lasteasutused 63, 64
koolitusala 71, 72, 81–87
kutseharidus 64–68, 71, 72
kutsekõrgharidus 65–68, 71, 73, 74
kõrgharidus 65–68, 71, 73–88
leibkond 136, 144–146
põhiharidus 64–70
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tarbijahinnaindeks 218
tööhõive 196, 197, 203, 204
tööõnnetused 179–183
õpetajad 70, 71
õpiaeg 69
õppekeel 74
üldharidus 64–68, 70
heitunud isikud 190, 205

hinnaindeksid **217–222**
ehitushinnaindeks 218, 219
ekspordihinnaindeks 218
impordihinnaindeks 218
remondi- ja rekonstrueerimistöõde hinnaindeks 218, 220
tarbijahinnaindeks 218
tööstustoodangu tootjahinnaindeks 218, 219

HIV

haigestumine 160
hoiused 242, 425
hoiuse intressimäär 425
hoolekandeesutused 176, 177
hotellid ja restoranid
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
investeeringud põhivarasse 259, 260
keskmine brutopalk 214
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
hulgikaubandus vt ka kaubandus **297–306**
hulgimüük 299, 300
hõivatud
ettevõtted 268, 270, 271
riikide võrdlus 415
tööturg 190–193, 195–200, 204

I

iive 40, 410
imikusuremus 49, 409
impordihinnaindeks 218
import 282–284, 290–294
elektrienergia sissevedu 342
filmiimport 105
riikide võrdlus 427
sisemajanduse koguprodukt 228–230, 422
indeksid
ehitusmahuindeks 349
hinnaindeksid **217–222**
jaemüügi mahuindeks 302
põllumajandustoodangu indeks 429
tööstustoodanguindeks 323–325
infotehnoloogia **385–390**
institutsionaalsed sektorid 92, 94, 224–226
Internet 387–389, 430
intressimäärad 425
investeeringud
investeeringud põhivarasse 259, 260
kapitalirent 260
keskkonnakaitseinvesteeringud 29
teenindusettevõtete investeeringud 303
otseinvesteeringud 240
ISDN 383, 388

J

jaekaubandus vt ka kaubandus **297–306**
jaekaubandusettevõtted 302
jaemüügi mahuindeks 302
jaemüük 300–302
kauplused 302
jahindus **315–318**
jahilulukid 316
jaotustorustik 379

jooksevkonto 243, 423
jõed 7
järved 7
jäätmad 26, 27, 404

K

kahjukindlustus 244–245
kaitsealad 24
kalandus **315–318**
ettevõtete majandusnäitajad 247–262
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
investeeringud põhivarasse 259, 260
kalakasvatus 21
keskmise brutopalk 214
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
veekogude rikastamine 23
kalapüük vt kalandus
kapitalirent 260
karistused 119
kasum 252, 254, 255, 303, 304
kasumitaotluseta üksused 270, 274
kaubad
kaubavedu 372–375
kaupade hulgemüük 299, 300
kaupade jaemüük 300–302
väliskaubandus 277–296, 427
kaubandus **277–296, 297–306**
ehitus 350, 355, 356
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
keskmise brutopalk 214
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
väliskaubandus **277–296**
kaugõpe 64–68, 70, 71, 73, 74
kauplused 302
keskharidus 64–70
keskkond **19–32**, 404
jäätmad 24, 25, 26, 27, 404
kaitsealad 12, 24
keskkonnakaitseinvesteeringud ja kulutused 28, 29
maavarad 22
mets 22, 23
taimekaitsevahendid 24
vesi 21, 23, 27, 28
õhusaaste 25
keskmise brutopalk **209–216**
keskmise õhutemperatuur 7
keskvalitus 236–237, 240
kiirabi 157
kindlustus 244–245
kinnisvara, rentimine ja äritegevus
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
keskmise brutopalk 214
kinnisvara **363–368**
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
kino 105, 107, 108
kodakondsus 39
kuriteod 122, 124

kohalik omavalitsus
ehitus 353, 360
ettevõtted 267, 269, 270, 273
keskkonnakaitsekulutused 30
kohalikud eelarved 236–237
kohtud 119–121
kohustused 241, 253
kommertspangad vt pangad
kontserdid 108
koolieelsed lasteasutused 63, 64
koolitusala 71, 72, 81–87
korter
kasutusse lubatud eluruumid 354
vargus eluruumist 116, 118
ostu-müügilepingud **363–368**
krediitiasutused 241
kriminaalhooldusalused 124, 125
kultuur **101–114**
film 105
kontserdid 108
kultuurikaupade tootmine 335
muuseumid 104, 108
näitused 104
raadio 111
raamatukogud 103
sport 112, 113
teatrid 106–108
televisioon 110
trükitoodang 109
kulud
ettevõtete kulud 254, 255, 303
valitsemissektori kulud 235–237, 239
kulum 230, 231, 254
kulutused
keskkonnakaitsekulutused 29
kulutused teadus- ja arendustegevusele 94–97
leibkonnaliikme kulutused 138–149
kuriteod **115–128**
avastamine 117, 118
kutseharidus 64–68, 71, 72
kõrgharidus 65–68, 71, 73–88
külastajad
sisekülastajad 394
väliskülastajad 392–395
kütus
kütuse tarbimine 344, 345
kütusetootmine 334

L

laenu 240, 242, 425
laenu intressimäär 242, 425
laevaliiklus 374
lahutused 55–57, 411
laondus vt ka veondus, laondus ja side **369–380**
lapsed
lapsetoetused 132, 134–137
lasteaed 63
lastesõim 63
lasteasutused 63, 64
leibkonna elujärg **129–152**
leibkonnad koduse vara järgi 150
leibkonnaliikme kulutused 138–1493
leibkonnaliikme netosissetulek 132–137
toidukaupade keskmine hind ja ostukogus 150
lepingud **363–368**

liiklus
  liiklusteed 379
  liiklusõnnetused 379
liising 260
linn
  eluruumid 354, 360
  lasteasutused 63
  linnaelanikud 192, 199
lisandväärtus 224–228
looduskaitsealad 12, 24
loomad ja linnud 311–313
loomulik iive 40, 410
lähetusturism 393, 395

M

maa
  eluruumid 354, 360
  investeeringud 259, 260
  lasteasutused 63
  maaelanikud 193, 199
maakonnad 7, 9
  ettevõtted 265, 268, 270
maanteed 11, 379
maastikukaitsealad 12
maavarad 22
magistriõpe 65–68, 73–76, 82, 83, 85, 87
majanduse kontsentratsioon 256–257
majanduskasv **223–232**, 420–422
majanduslikult aktiivne rahvastik 190–193, 204
majanduslikult mitteaktiivne rahvastik 190–193, 204, 205
majandusnäitajad vt ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
majandussektorid 198, 199, 416
majandusüksused **263–276**
majutus **391–400**, 431
  majutatud 396–398
  majutuskohad 396
maksebilanss 243
maksud
  riiklike ja kohalike maksude laekumine 238
  tootmis- ja impordimaksud 230, 231
marjakultuurid 311
materiaalne põhivara 241, 332, 333, 259, 260
meri
  meretransport 372–375
  veevõtt 21
mets 22, 23
  metsaraie 317
  metsa uuendamine 318
metsamajandus 315–318
  ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
  ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
  keskmine brutopalk 214
  sisemajanduse koguprodukt 226–228
  tööhõive 196, 197
  tööõnnetused 179–183
meditsiin vt tervishoid **153–164**
miinimumpalk 133, 212
mitmikesünnitused 41
mitteaktiivsed 190–193, 204, 205
mitte-estlased vt muulased
mitteeluhooned 350, 355, 356
  ostu-müügilepingud **363–368**
mittetulundusühingud 265, 267, 270, 274
mobiiltelefon 382, 383

muulased
  elussündinud ema rahvuse järgi 41
  kuriteod 122
  rahvuskoosseis 38
  taastusravikeskused 157
  tööturg 199
muuseumid 104, 108
muusika
  kontserdid 108
mäetööstus vt tööstus **319–338**
müük
  hulgimüük 299, 300
  jaemüük 300–302
  netokäive 251, 252, 254–257, 303
  teenuste müük 303
  tööstustoodangu müük 328, 329
  tööõnnetused 179–183

N

nakkushaigused 160, 414
narkootikumid
  narkokuriteod 116, 118, 123
  varjupaigad ja rehabilitatsioonikeskused 176, 177
netokäive 251, 252, 254–257, 303
näitused 104

O

olmejäätmekäitlus 404
omakapital 241, 253
omavalitsus, vt kohalik omavalitsus
oodatav eluiga 406
oodatav keskmine õpiaeg 69
ostu-müügilepingud **363–368**
otseinvesteeringud 240

P

pahaloomulised kasvaja 161
palgatootajad 190
palk **209–216**
  leibkonnaliikme netosissetulek 132–137
  miinimumpalk 133
  palga osatähtsus netokäibes 252
  sisemajanduse koguprodukt 230, 231
  teenindusettevõtete palgakulu 303
  valitsemissektori kulud 235–237, 239
pangad 241
  intressimäärad 242, 425
  kommertspankade koondbilanss 241
pankrotiavaldused 121
patenditaotlused 97
pealinn 7
pensionid 132, 134–137, 168, 169
pensionärid 168, 169
peretoetused 170, 171
perinataalsurmajuhtumid 48, 49
perioodikaväljaanded 109, 382
piiriületused 392
pindala 7, 405
postiteenused 382
primaarsektor 198, 199, 415
prokuratuur 118
psüühika- ja käitumishäired 162
puhaskasum vt ka kasum 252, 254, 255

puistud 22, 23
põhiharidus 64–70
põhivara
  investeeringud 259, 260
  kapitali kogumahutus põhivarasse 228–230
  kommertspankade koondbilanss 241
  kulum 230, 231, 254
  põhivara soetamismaksumuses 332
põlevkivi 22, 341, 345
põllukultuurid 309, 310
  kasvupind 309
  kogusaak 310
  saagikus 310
põllumajandus **307–314**, 428, 429
  ehitus 355, 356
  elektrienergia ja soojuste tarbimine 342, 343
  ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
  ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
  haridus 72, 81–87
  keskmine brutopalk 214
  lihatoodang 312
  loomad ja linnud 311, 312
  marjakultuurid 311
  piimatoodang 313
  põllukultuurid 309, 310
  põllumajandussaaduste toodang 310–313, 428
  põllumajandustoodangu indeks 429
  sisemajanduse koguprodukt 226–228
  tööhõive 196, 197, 415
  tööõnnetused 179–183
  viljapuud 311
päevaõpe 64–67, 70, 71
püsiühendus 388

R

raadio 111
raamatud 109
raamatukogud 103
rahandus **233–246**
  riiklike ja kohalike maksude laekumine 238
  valitsemissektori eelarve 235–237
rahaühik 7
rahvaarv 7, 11, 37, 405
rahvamajanduse arvepidamine **223–232**, 420–422
rahvastik **33–60**, 405–411
  abielud 55, 56, 411
  abielulahutused 55–57, 411
  abordid 47, 48
  asustustihedus 7, 405
  imikusuremus 49, 409
  kodakondsus 39
  loomulik iive 40, 410
  oodatav eluiga 55, 406
  perinataalsurmajuhtumid 48, 49
  rahvaarv 7, 37, 405
  rahvuskoosseis 38
  surmad 40, 48–54, 409
  sünnid 40–48, 408
  vanuskoosseis 38, 405
rahvused
  rahvastiku rahvuskoosseis 38
rahvuspargid 12
raie 317
rajatised 350
rakenduskõrgkool 76–79

raudtee 372, 373, 378, 379
ravikindlustus 173
ravivoodid 155
realiseerimise netokäive 251, 252, 254–257, 303
register **263–276**
registreeritud kuriteod 116, 117, 122
rehabilitatsioonikeskused 176, 177
reisifirmad 393, 394
reisiliiklus 372–374
remont 349, 350
  remondi- ja rekonstrueerimistöde
  hinnaindeks 218, 220
ridaelamud 350–352, 354
riigieelarve 235–237
riigikeel 7
riigikord 7
riik
  ettevõtted 267, 269, 270, 273
  laenu 240, 242
  rahandus 235–240
  riikide võrdlus **401–432**
  teadus- ja arendustegevus 92, 94, 95, 97, 98, 413
  väliskaubandus riigi järgi 278–284
riikide võrdlus **401–432**

S

saared 7
sadam 374, 375
sekundaarsektor 198, 199, 416
side vt ka veendus, laendus ja side **381–384**
  leibkonnaliikme kulutused 143–153
  postiteenused 382
  telekommunikatsiooniteenused 382
  tööõnnetused 179–183
sihtasutused 265, 267, 270, 272, 274
siirded
  leibkonnaliikme netosissetulek 132–137
  valitsemissektori kulud 235–237, 239
sisemajanduse koguprodukt **223–232**, 420–422
sisemajanduse nõudlus 228–230
siseturism 394
sissetulek
  leibkonnaliikme sissetulek 132–137
  SKP sissetulekute meetodil 230, 231
sissevedu vt import
SKP **223–232**, 420–422
soojus 343
sotsiaalne kaitse **165–186**
  hoolekandeesutused 176, 177
  pensionid 168, 169
  peretoetused 170, 171
  ravikindlustus 173
  rehabilitatsioonikeskused 176, 177
  sotsiaalkindlustusfondid 236, 237
  sotsiaaltoetused 172–174
  töövõimetus 168, 169, 175
  tööõnnetused 179–183
  vanemliku hoolitsuseta lapsed 178
  varjupaigad 176, 177
sport 112, 113
statistiline profiil **263–276**
surmad 48–54, 409
surmapõhjused 54
surnultsündinud 48, 49
sõiduaudod 376

sõim 63
sõitjatevedu 372–374
sünnid 40–47, 408
sünnitoetus 170, 171
süüdimõistetud 119, 122, 123

T

taastusravikeskused 157
taimekaitsevahendid 24
tarbimine
energia tarbimine 344
kütuse tarbimine 345
SKP tarbimise meetodil 228–230
tarbijahinnaindeks 218, 419
teadus- ja arendustegevus **91–100**
investeeringud 413
kulutused 94–97
patenditaotlused 97
teadus- ja arendustegevusega seotud töötajad 92, 93
tööstusomandi õiguskaitse 98
teatrid 106–108
teenindus **297–306**
ehitus 350, 355, 356
ettevõtted 303, 304
haridus 72, 81–87
keskmine brutopalk 214
teenuste müük 303, 304
tööhõive 196, 197, 415
tööõnnetused 179–183
tegevusalad
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
keskmine brutopalk 214
majandusnäitajad 247–262
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
telekommunikatsiooniteenused 382
televisioon 110
tertsiaarsektor 198, 199, 416
tervishoid **153–164**
arstiabi 156
arstid 155–157
ehitus 350, 355, 356
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
haigestumuskordaja 158, 160, 161
haridus 72, 81–87
keskmine brutopalk 214
kiirabi 157
leibkonnaliikme kulutused 138–149
nakkushaigused 160
pahaloomulised kasvajad 161
sisemajanduse koguprodukt 226–228
taastusravikeskused 157
tarbijahinnaindeks 218
tervishoiuasutused 155
tervishoiutöötajad 155, 156
tuberkuloos 158, 159, 414
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
vereteenistus 156
toetus 170–173, 235–237
toidukaubad
kaubandus 299–302
leibkonnaliikme kulutused 138–149
tarbijahinnaindeks 218
toiduainete tootmine 337
toidukaupade keskmine hind ja ostukogus 150
toimetulekutoetus 172
toimlad
ehitustoimlad 349
tootjahinnaindeks 218, 219
tootmine
elektrienergia tootmine 342
soojuse tootmine 343
tööstustoodangu tootmine 322–331, 334–337
transiit 374
transport vt ka veondus, laondus ja side **369–380**
autoveerem 376
haridus 72, 81–87
investeeringud 259, 260
jaotustorustik 379
kaubavedu 372–375
keskmine brutopalk 214
laevaliiklus 374
leibkonnaliikme kulutused 138–149
liiklusteed 379
liiklusõnnetused 379
meretransport 372–375
raudtee 372, 373, 378, 379
sõitjatevedu 372–374
tarbijahinnaindeks 218
tööõnnetused 179–183
õhusõidukid 377
õhustransport 372, 373
trükitoodang 109
tsiviilasjad 120, 121
tubakatooted
hinnaindeksid 218
jaemüük 301, 302
leibkonnaliikme kulutused 138–149
toidukaupade keskmine hind ja ostukogus 150
tollis registreeritud rikkumised 122
tuberkuloos 158, 159, 414
tulud
ettevõtete tulud 254, 303, 304
valitsemissektori tulud 235–238
tunnipalk 213
turism **391–400**
siseturism 394
väliturism 392–395
turvameetmed 388
tähtjalised hoiused 242, 425
tööhõive
ettevõtted 268, 270, 271
riikide võrdlus 415
tööturg 190–193, 195–200, 204
tööstus **319–338**
ehitus 350, 355, 356
energia tarbimine 344
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
investeeringud 29
keskmine brutopalk 214
materiaalne põhivara 332–333
sisemajanduse koguprodukt 226–228
tööhõive 196, 197, 415
tööstustoodang 322–331, 334–337
tööstustoodanguindeksid 323–325, 329
tööstustoodangu eksport 330, 331
tööstustoodangu müük 301, 302, 328, 329
tööstustoodangu tootjahinnaindeks 218, 219

tööõnnetused 179–183
tööstusomandi õiguskaitse 98
töötlev tööstus vt tööstus **319–338**
tööturg **187–208**, 415–418
ettevõtjad töötajate arvu järgi 268, 270, 271
majanduslikult aktiivne rahvastik 190–193, 204
majanduslikult mitteaktiivne rahvastik 190–193, 204, 205
tööhõive 190–193, 195–200, 204, 268, 270, 271, 415
töõjõud 190–194, 204
töötud, töötuse määr 190–193, 201–203, 417, 418
töövõimetus 168, 169, 175
tööõnnetused 179–183

U

ulukid 316
uusehitus 349

V

vallad 10
valitsemissektor
laenuid 240
sisemajanduse koguprodukt 224–226, 422
valitsemissektori eelarve 235–237
valitsemissektori võlg 424
vallaslapsed 43, 408
vallasvara **363–368**
vanemliku hoolitsuseta lapsed 178
vanglaasutustes viibivad isikud 122–124
vanuskoosseis 405
vara
ettevõtete vara 253
kommertspankade koondbilanss 241
leibkonnad koduse vara järgi 150
varjupaigad 176, 177
vastuvõtuturism 393
vesi 21, 23, 27, 28
siseveetransport 372, 373
veekasutus 21
veevõtt 21
veondus, laondus ja side
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted 266–269, 271, 273, 274
investeeringud 29
keskmise brutopalk 214
side **381–384**
sisemajanduse koguprodukt 226–228
transport **369–380**
tööhõive 196, 197
tööõnnetused 179–183
vereteenistus 156

viljapuud 311
võlakirjad 241
võlg 424
välisettevõtted 265–269, 272
väliskaubandus **277–296**, 427
eksport 278–281, 285–289, 427
import 282–284, 290–294, 427
sisemajanduse koguprodukt 228–230
väliskaubanduse saldo 427
välismaalased 157
välisturism 392–395
väljavedu vt eksport
väärtpaberid 241, 243

Õ

õhtukoolid 70
õhtuõpe 64–67, 70, 71
õhusaaste 25
õhusõidukid 377
õhustransport 372, 373
õigus **115–128**
karistused 119
kohtud 119–121
kriminaalhooldusalused 124, 125
kuriteod 116–118
prokuratuur 118
süüdimõistetud 119, 122, 123
vanglaasutustes viibivad isikud 122–124
õpetajad 70, 71
õpiaeg 69

Ä

äriregister **263–276**
äriteenused 303
äriühingud
ettevõtete majandusnäitajad **247–262**
ettevõtted **263–276**
laenuid 242

Ö

ööbimised 398

Ü

üldharidus 64–68, 70
ülikool 75, 76
üliõpilased 64–67, 73–88

Index

A

Abortions 47, 48
Accommodation **391–400**, 431
    accommodated tourists 396–398
    accommodation establishments 396
Active persons 190–193, 204
Administrative cases 120
Administrative division 8
ADSL 382, 383, 388
Agriculture **307–314**, 428, 429
    construction 355, 356
    consumption of electricity and heat 342, 343
    financial statistics of enterprises **247–262**
    enterprises 266–269, 271, 273, 274
    education 72, 81–87
    average gross wages (salaries) 214
    production of meat 312
    livestock and poultry 311, 312
    berry plantations 311
    milk production 313
    fields crops 309, 310
    agricultural production 310–313, 428
    index of agricultural production 429
    gross domestic product 226–228
    employment 196, 197, 415
    occupational accidents 179–183
    orchards 311
AIDS 160
Air transport 372, 373
Aircraft 377
Alcoholic beverages
    price indices 218
    retail trade 301, 302
    expenditure per household member 138–149
    manufacture of foodstuffs 337
    average prices and quantities of foodstuffs 150
    offences recorded by customs authorities 122
Apartment
    dwelling completions 354
    theft from dwellings 116, 118
    purchase-sale contracts **363–368**
Area 8, 405
Assets
    assets of enterprises 253
    consolidated balance sheet of commercial banks 241
Assets
    investments 259, 260
    gross fixed capital formation 228–230
    consolidated balance sheet of commercial banks 241
    depreciation 230, 231, 254
    fixed assets at acquisition cost 332
Average daily temperature 8
Average gross wages (salaries) 209–216

B

Bachelor courses 65–68, 73–79
Balance
    consolidated balance sheet of commercial banks 241
    balance of payments 243
    balance of service enterprises 303
    balance of foreign trade 427

Balance of payments 243
Bankruptcy petitions 121
Banks 241
    interest rates 242, 425
    consolidated balance sheet of commercial banks 241
Basic education 64–70
Benefits 170–173, 235–237
Berry plantations 311
Births 40–47, 408
Blood service 156
Books 109
Border crossings 392
Branch 265–268
Budget 235–237
Business services 303

C

Capital city 8
Cars 376
Causes of deaths 54
Central government 236–237, 240
Childbirth allowance 170, 171
Children
    child benefits 132, 134–137
Children without parental care 178
Cinema 105, 107, 108
Citizenship 39
    offences 122, 124
Civil cases 120, 121
Civil engineering 350
Commercial banks, *see* Banks
Commercial Register **263–276**
Commercial undertakings
    financial statistics of enterprises **247–262**
    enterprises **263–276**
    loans 242
Communications, *see also* Transport, storage and communication **381–384**
    expenditure per household member 143–153
    postal services 382
    telecommunication services 382
    occupational accidents 179–183
Comparison of countries **401–432**
Computers **385–390**
Concentration of the economy 256–257
Concerts 108
Construction **347–358**
    construction price index 219
    construction volume index 349
    manufacture of building materials 335
    construction of new residential buildings 351
    consumption of electricity and heat 342, 343
    dwellings 351–354
    financial statistics of enterprises **247–262**
    enterprises 266–269, 271, 273, 274
    investments 29, 259, 260
    average gross wages (salaries) 214
    non-residential buildings 350, 355, 356
    repair and reconstruction work price index 220
    repair work 349, 350

gross domestic product 226–228
employment 196, 197
occupational accidents 179–183
new construction 349
Construction of new residential buildings 351
Consumption
energy consumption 344
fuel consumption 345
GDP by expenditure approach 228–230
consumer price index 218, 419
Contracts **363–368**
Convicts 119, 122, 123
Correspondence courses 64–68, 70, 71, 73, 74
Counties 8, 9
enterprises 265, 268, 270
Courts 119–121
Credit institutions 241
Culture **101–114**
films 105
concerts 108
manufacture of articles of cultural need 335
museums 104, 108
exhibitions 104
radio 111
libraries 103
sports 112, 113
theatres 106–108
television 110
publications 109
Current account 243, 423
Cutting,, *see* Felling

D

Deaths 48–54, 409
Debt 424
Dentists 155, 156
Deposit rate 425
Deposits 242, 425
Depreciation 230, 231, 254
Diploma courses 65–68, 73–86
Direct investments 240
Disability 168, 169, 175
Disability assessment 175
Discouraged persons 190, 205
Diseases 158–162, 414
Divorces 55–57, 411
Divorces 55–57, 411
Doctor courses 65–67, 73–76, 83, 85, 87
Domestic demand 228–230
Domestic tourism 394
Donors 156
Drugs
drug offences 116, 118, 123
shelters and social rehabilitation centres 176, 177
Dwellings 351–354, 360, 361
purchase-sale contracts **363–368**

E

Economic activities
enterprises 266–269, 271, 273, 274
average gross wages (salaries) 214
financial statistics **247–262**
gross domestic product 226–228
employment 196, 197

occupational accidents 179–183
Economic growth **223–232**, 420–422
Economic units **263–276**
Economically active population 190–193, 204
Economically inactive population 190–193, 204, 205
Education **61–90**, 412
preprimary education 63
construction 350, 355, 356
financial statistics of enterprises **247–262**
enterprises 266–269, 271, 273, 274
investments in fixed assets 259, 260
secondary education 64–70
average gross wages (salaries) 214
preschool institutions 63, 64
field of study 71, 72, 81–87
vocational education 64–68, 71, 72
higher professional education 65–68, 71, 73, 74
higher education 65–68, 71, 73–88
household 136, 144–146
basic education 64–70
gross domestic product 226–228
consumer price index 218
employment 196, 197, 203, 204
occupational accidents 179–183
teachers 70, 71
school life expectancy 69
language of instructions 74
general education 64–68, 70
Electric energy 342
Emergency care 157
Employed
enterprises 268, 270, 271
comparison of countries 415
labour market 190–193, 195–200, 204
Employees 190
Employment
enterprises 268, 270, 271
comparison of countries 415
labour market 190–193, 195–200, 204
Energy supply *see also* Industry
electricity 342
energy balance sheet 341
constructions for energy supply 340
hydroenergy 343
fuels 344, 345
heat 344
wind energy 343
occupational accidents 179–183
Enterprises **263–276**
environmental investments and expenditures of
enterprises 29, 30
financial statistics of enterprises **247–262**
Enterprises 385–390
investments 259
services 303–304
research and development 93, 95, 96
manufacture 334
security measures 388
Environment **19–32**, 404
waste 24, 25, 26, 27, 404
protected areas 12, 24
environmental investments and expenditures 28, 29
mineral resources 22
forest 22, 23
pesticides 24
water 21, 23, 27, 28
pollution of air 25

- Equity 241, 253
Establishments
    construction establishments 349
Estonians
    offences 122, 124
    ethnic composition of the population 38
    deaths 40
    births 40, 44, 45
    health resorts 157
    labour market 199
Ethnic nationality
    ethnic composition 38
European Union
    comparison of countries 400–432
    applications for legal protection of industrial property 98
Evening courses 64–67, 70, 71
Evening schools 70
Exhibitions 104
Expenditure
    environmental expenditures 29
    intramural research and development expenditure 94–97
    expenditure of household member 138–149
Expenditure
    expenditure of enterprises 254, 255, 303
    expenditure of general government 235–237, 239
Export price index 218
Exports 278–281, 285–289
    exports of electricity 342
    comparison of countries 427
    gross domestic product 228–230, 421, 422
    industrial exports 330, 331
- F**
- Family benefits 170, 171
Felling 317
Field crops 309, 310
    sown area 309
    production 310
    average yields 310
Field of study 71, 72, 81–87
Films 105
Finance 233–246
    central and government tax revenue 238
    general government budget 235–237
Financial institutions 224–226, 241, 242
Financial intermediation
    financial statistics of enterprises 247–262
    enterprises 266–269, 271, 273, 274
    investments in fixed assets 259, 260
    average gross wages (salaries) 214
    gross domestic product 226–228
    employment 196, 197
    occupational accidents 179–183
Financial leasing 260
Financial statistics of enterprises 247–262
    profit 252, 254, 255
    liabilities 253
    costs 254, 255
    net sales 251, 252, 254–257
    equity 253
    sales 254
    assets 253
Fishing 315–318
    financial statistics of enterprises 247–262
    enterprises 266–269, 271, 273, 274
    investments in fixed assets 259, 260
    aquaculture 21
    average gross wages (salaries) 214
    gross domestic product 226–228
    employment 196, 197
    occupational accidents 179–183
    replenishing of fish stock 23
Fixed assets 241, 332, 333, 259, 260
Foodstuffs
    trade and service activities 299–302
    expenditure per household member 138–149
    consumer price index 218
    manufacture of foodstuffs 337
    average prices and quantities of foodstuffs 150
Foreign enterprises 265–269, 272
Foreign trade 277–296, 427
    exports 278–281, 285–289, 427
    imports 282–284, 290–294, 427
    gross domestic product 228–230
    balance of foreign trade 427
Foreigners 157
Forest 22, 23
    felling 317
    reforestation 318
Forestry 315–318
    financial statistics of enterprises 247–262
    enterprises 266–269, 271, 273, 274
    average gross wages (salaries) 214
    gross domestic product 226–228
    employment 196, 197
    occupational accidents 179–183
Foundations 265, 267, 270, 272, 274
Fuels
    consumption of fuels 344, 345
    manufacture of fuels 334
Full-time courses 64–67, 70, 71
- G**
- GDP 223–232, 420–422
General education 64–68, 70
General government
    loans 240
    gross domestic product 224–226, 422
    general government budget 235–237
    general government debt 424
Goods
    goods transport 372–375
    wholesale sales 299, 300
    retail sales 300–302
    foreign trade 277–296, 427
Gross domestic product 223–232, 420–422
Gross wages and salaries 209–216
- H**
- Health 153–164
    medical service 156
    physicians 155–157
    construction 350, 355, 356
    financial statistics of enterprises 247–262
    enterprises 266–269, 271, 273, 274
    incidence rate of diseases 158, 160, 161
    education 72, 81–87

average gross wages (salaries) 214
emergency care 157
expenditure per household member 138–149
infectious diseases 160
malignant neoplasms 161
gross domestic product 226–228
health resorts 157
consumer price index 218
health care institutions 155
health care personnel 155, 156
tuberculosis 158, 159, 414
employment 196, 197
occupational accidents 179–183
blood service 156
Health insurance 173
Health resorts 157
Heat 343
Higher education 65–68, 71, 73–88
HIV
morbidity 160
Hospital beds 155
Hospitals 155
Hotels and restaurants
financial statistics of enterprises **247–262**
enterprises 266–269, 271, 273, 274
investments in fixed assets 259, 260
average gross wages (salaries) 214
gross domestic product 226–228
employment 196, 197
occupational accidents 179–183
Hourly gross wages 213
Household living niveau **129–152**
households by domestic property 150
expenditure of household member 138–1493
disposable income of household member 132–137
average prices and quantities of foodstuffs 150
Housing **359–362**
dwelling stock 360
dwellings 360, 361
Hunting **315–318**

I

Illegitimate births 43, 408
Import price index 218
Imports 282–284, 290–294
imports of electricity 342
imports of films 105
comparison of countries 427
gross domestic product 228–230, 422
Inactive persons 190–193, 204, 205
Inbound tourism 393
Incidence rate of diseases 158, 160, 161
Income
average income per household member 132–137
GDP by income approach 230, 231
Indices
construction volume index 349
price indices **217–222**
retail sales index 302
index of agricultural production 429
index of industrial production 323–325
Industry **319–338**
construction 350, 355, 356
consumption of energy 344
financial statistics of enterprises **247–262**

enterprises 266–269, 271, 273, 274
investments 29
average gross wages (salaries) 214
fixed assets 332–333
gross domestic product 226–228
employment 196, 197, 415
industrial production 322–331, 334–337
indices of industrial production 323–325, 329
industrial exports 330, 331
industrial sales 301, 302, 328, 329
producer price index of industrial output 218, 219
occupational accidents 179–183
Infant mortality 49, 409
Infectious diseases 160, 414
Information technology **385–390**
Information technology **385–390**
retail sales and service enterprises **297–306**
gross domestic product 224–226
Institutional sectors 92, 94, 224–226
Insurance 244–245
Interest rates 425
International tourism 392–395
Internet 387–389, 430
Investments
investments in fixed assets 259, 260
financial leasing 260
environmental investments 29
investments of service enterprises 303
direct investments 240
ISDN 383, 388
Islands 8

J

Justice **115–128**
principal penalties 119
courts 119–121
offenders under probation 124, 125
offences 116–118
Prosecutor's Office 118
convicts 119, 122, 123
persons in penal institutions 122–124
Juveniles
offences 116, 117, 120–122, 124
children without parental care 178

K

Kindergarten 63

L

Labour market **187–208**, 415–418
entrepreneurs by number of employees 268, 270, 271
economically active population 190–193, 204
economically inactive population 190–193, 204, 205
employment 190–193, 195–200, 204, 268, 270, 271, 415
economically active population / labour force 190–194, 204
unemployed, unemployment rate 190–193, 201–203, 417, 418
Lakes 8
Landscape reserve 12
Leasing 260
Lending rate 242, 425

Liabilities 241, 253
Libraries 103
Life expectancy 406
Life expectancy 406
Life insurance 244–245
Live births 41–48, 408
Livestock and poultry 311–313
Living niveau 129–152
Loans 240, 242, 425
Local government
    construction 353, 360
    enterprises 267, 269, 270, 273
    environmental expenditures 30
    local budgets 236–237

M

Malignant neoplasms 161
Manufacturing, *see* Industry 319–338
Marriages 55, 56, 411
Master courses 65–68, 73–76, 82, 83, 85, 87
Medical service 156
Medicine, *see* Health 153–164
Mental and behavioural disorders 162
Mineral resources 22
Minimum wages 133, 212
Mining and quarrying, *see* Industry 319–338
Mobile telephone 382, 383
Motor gasoline 341, 345
Motor gasoline 341, 345
Movable assets 363–368
Multiple births 41
Municipal waste 404
Museums 104, 108
Music
    concerts 108

N

National accounts 223–232, 420–422
National currency 8
National parks 12
Natural increase 40, 410
Nature reserve 12, 24
Net profit, *see also* Profit 252, 254, 255
Net sales 251, 252, 254–257, 303
Net sales 251, 252, 254–257, 303
New construction 349
Newspapers 109, 382
Night spent 398
Non-Estonians
    live births by mother's ethnic nationality 41
    offences 122
    ethnic composition 38
    health resorts 157
    labour market 199
Non-life insurance 244–245
Non-profit associations 265, 267, 270, 274
Non-profit associations 270, 274
Non-residential buildings 350, 355, 356
    purchase-sale contracts 363–368
Number of population 8, 11, 37, 405
Nursery-school 63
Nursery-school 63
    child care institutions 63, 64

O

Occupation 200
Occupational accidents 179–183
Offences 115–128
    clearance rate 117, 118
Official language 8
Oil shale 22, 341, 345
Orchards 311
Outbound tourism 393, 395

P

Passenger cars 376
Passenger traffic 372–374
Passenger transport 372–374
Patent applications 97
Patent applications 98
Penal institutions 122–124
Pensioners 168, 169
Pensions 132, 134–137, 168, 169
Performances 106–108
Perinatal deaths 48, 49
Periodicals 109, 382
Pesticides 24
Physicians 155–157
Pipelines 379
Polity 8
Pollution of air 25
Population 33–60, 405–411
    marriages 55, 56, 411
    divorces 55–57, 411
    abortions 47, 48
    density 8, 405
    infant mortality 49, 409
    citizenship 39
    natural increase 40, 410
    life expectancy 55, 406
    perinatal deaths 48, 49
    number of population 8, 37, 405
    ethnic composition 38
    deaths 40, 48–54, 409
    births 40–48, 408
    population structure 38, 405
Population density 8, 405
Port 374, 375
Postal services 382
Preprimary education 63
Preschool institutions 63, 64
Price indices 217–222
    construction price index 218, 219
    export price index 218
    import price index 218
    repair and reconstruction work price index 218, 220
    consumer price index 218
    producer price index of industrial output 218, 219
Primary sector 198, 199, 415
Principal penalties 119
Private sector
    construction 353
    private schools 70, 71, 73, 75–79
    enterprises 269, 272
    loans 242
Probationers 124, 125
Producer price index of industrial output 218, 219
Production
    electricity production 342

heat production 343
industrial production 322–331, 334–337
Professional higher schools 76–79
Profit 252, 254, 255, 303, 304
Prosecutor's Office 118
Protected areas 24
Public administration and defence
enterprises 266–269, 271, 273, 274
average gross wages (salaries) 214
gross domestic product 226–228
employment 196, 197
occupational accidents 179–183
Public sector
enterprises 267, 269, 270, 273
Publications 109
Purchase-sale contracts **363–368**

R

Radio 111
Railway 372, 373, 378, 379
Real estate, renting and business activities
financial statistics of enterprises **247–262**
enterprises 266–269, 271, 273, 274
average gross wages (salaries) 214
real estate **363–368**
gross domestic product 226–228
employment 196, 197
occupational accidents 179–183
Recorded offences 116, 117, 122
Register **263–276**
Rehabilitation centres 176, 177
Repair work 349, 350
repair and reconstruction work price index 218, 220
Research and development **91–100**
investments 413
expenditures 94–97
patent applications 97
personnel engaged in research and development 92, 93
legal protection of industrial property 98
Retail trade, see also Trade **297–306**
retail trade enterprises 302
retail sales index 302
retail sales 300–302
stores 302
Revenue
revenue of enterprises 254, 303, 304
revenue of general government 235–238
River transport 372, 373
consumption 21
extraction 21
Rivers 8
Roads 11, 379
Rural areas
dwellings 354, 360
investments 259, 260
child care institutions 63
rural population 193, 199
Rural municipalities 10

S

Sales
wholesale sales 299, 300
retail sales 300–302

net sales 251, 252, 254–257, 303
sale of services 303
industrial sales 328, 329
occupational accidents 179–183
School life expectancy 69
School life expectancy 69
Sea
sea transport 372–375
water extraction 21
Secondary education 64–70
Secondary sector 198, 199, 416
Sector of economy 198, 199, 416
Securities 241
Securities 241, 243
Security measures 388
Service activities **297–306**
construction 350, 355, 356
service enterprises 303, 304
education 72, 81–87
average gross wages (salaries) 214
sale of services 303, 304
employment 196, 197, 415
occupational accidents 179–183
Shares 241
Shelters 176, 177
Shipping traffic 374
Social protection **165–186**
social welfare institutions 176, 177
pensions 168, 169
family benefits 170, 171
health insurance 173
rehabilitation centres 176, 177
social security funds 236, 237
social benefits 172–174
disability 168, 169, 175
occupational accidents 179–183
children without parental care 178
shelters 176, 177
Social welfare institutions 176, 177
Sole proprietors 265–268
Sports **112, 113**
Stands 22, 23
State
enterprises 267, 269, 270, 273
loans 240, 242
finance 235–240
comparison of countries **401–432**
research and development 92, 94, 95, 97, 98, 413
foreign trade by country 278–284
Statistical profile **263–276**
Stillbirths 48, 49
Storage, see also Transport, storage and communication
369–380
Stores 302
Students 64–67, 73–88
Subsistence benefits 172

T

Taxes
central and local government tax revenue 238
taxes on production and imports 230, 231
Teachers 70, 71
Telecommunication services 382
Television 110
Terraced houses 350–352, 354

Tertiary sector 198, 199, 416
Theatres 106–108
Time deposits 242, 425
Tobacco
     price indices 218
     retail trade 301, 302
     expenditure per household member 138–149
     average prices and quantities of foodstuffs 150
     offences recorded by customs authorities 122
Tourism **391–400**
     domestic tourism 394
     international tourism 392–395
Trade **277–296, 297–306**
     construction 350, 355, 356
     financial statistics of enterprises **247–262**
     enterprises 266–269, 271, 273, 274
     average gross wages (salaries) 214
     gross domestic product 226–228
     employment 196, 197
     occupational accidents 179–183
     foreign trade **277–296**
Traffic
     transport routes 379
     traffic accidents 379
Transfers
     disposable income per household member 132–137
     expenditure of general government 235–237, 239
Transit 374
Transport, see also Transport, storage and communication **369–380**
     vehicles 376
     education 72, 81–87
     investments 259, 260
     pipelines 379
     goods transport 372–375
     average gross wages (salaries) 214
     shipping traffic 374
     expenditure per household member 138–149
     transport routes 379
     road traffic accidents 379
     sea transport 372–375
     railway 372, 373, 378, 379
     passenger transport 372–374
     consumer price index 218
     occupational accidents 179–183
     aircraft 377
     air transport 372, 373

Transport, storage and communication
     financial statistics of enterprises **247–262**
     enterprises 266–269, 271, 273, 274
     investments 29
     average gross wages (salaries) 214
     communication **381–384**
     gross domestic product 226–228
     transport **369–380**
     employment 196, 197
     occupational accidents 179–183
Travel agencies 393, 394
Tuberculosis 158, 159, 414

U

University 75, 76
Urban areas
     dwellings 354, 360
     child care institutions 63
     urban population 192, 199

V

Value added 224–228
Vehicles 376
Visitors
     domestic visitors 394
     foreign visitors 392–395
Vocational education 64–68, 71, 72

W

Wages and salaries **209–216**
     disposable income per household member 132–137
     minimum wages 133
     wages and salaries as share in net sales 252
     gross domestic product 230, 231
     wages and salaries of service enterprises 303
     expenditures of general government 235–237, 239
Waste 26, 27, 404
Water 21, 23, 27, 28
Wholesale trade, see also Trade **297–306**
     wholesale sales 299, 300
Wild game 316
Wild game 316